BRB
Viața lui Iisus
LOL
Leo Taxil

Léo Taxil

VIAȚA LUI IISUS

Ediția completă din 1900, cu citate din Evanghelie și comentarii critice amuzante

Traducere din limba franceză:
OLGA CONSTANTIN

CUVÂNT ÎNAINTE

În legătură cu Iisus Hristos, circulă trei opinii:

1. Unii cred că este un zeu care a venit să petreacă un timp pe pământ, în pielea unui om;
2. Alții sunt de părere că este un agitator evreu care, pentru că a suferit în mod deosebit, a fost zeificat de adepții ideilor lui de emancipare socială;
3. În sfârșit, alții cred că personajul n-a existat niciodată, cu atât mai puțin apostolii lui, și că legenda lui, copiată după diverse alte mituri religioase, a fost fabricată în momentul în care, păgânismul căzând în desuetudine, profitorii de pe urma prostiei umane și-au spus c-ar fi bine să creeze o religie nouă. După o lungă și atentă examinare a argumentelor pro și contra, m-am situat definitiv printre partizanii ultimei păreri.

Așadar, cartea pe care o veți citi nu a fost scrisă cu scopul de a-l minimaliza pe Isus-zeul și, în schimb, de a-l preamări pe Isus-omul, întrucât autorul nu crede în existența unuia mai mult decât în a celuilalt. Scopul pe care mi l-am propus este ca, urmărind pas cu pas legenda creștină, să scot la iveală toate absurditățile și toate contradicțiile, pentru a demonstra clar că, de la un capăt la altul, orice aspect am examina, povestea lui Iisus Hristos, om sau zeu, nu este decât o țesătură de povești imorale și stupide.

Partea întâi

COPILĂRIA LUI HRISTOS

CAPITOLUL 1 – Viziunea lui Zaharia

Pe timpul acela, Cuvântul – adică Domnul Iisus (pe numele său mic: Alphonse) încă nu se născuse. [*n.tr.: Alphonse = personajul lui Al. Dumas fiul din comedia „Domnul Alphonse", devenit epitet pentru un amant întreținut de o femeie*]. Dar exista printre preoții din Ierusalim un levit care se numea Zaharia. Acest Zaharia locuia la țară; căsuța lui era situată în Youttah, în mijlocul munților Iudeei. El avea o soție (pe atunci, preoții iudei se însurau) care răspundea – atunci când era strigată – la numele Elisabeta.

Cei doi soți, ne spune apostolul Luca, „erau drepți înaintea lui Dumnezeu și urmau neclintit toate poruncile și rânduielile Domnului". Dar ei își vedeau cucernicia pusă la grea încercare. Poate credeți că banii credincioșilor nu mai intrau în pușculița lor? Nu, nu despre asta era vorba. Ceea ce-i mâhnea pe Zaharia și Elisabeta era faptul că, în ciuda tuturor eforturilor lor, nu puteau face copii. Or, domnul preot și diavolița de nevastă-sa începuseră să se pârguiască. Încă câțiva ani de infertilitate a soției și venerabilul levit ar fi trebuit să renunțe definitiv la speranța de a pune în brațele doicii un urmaș autentic. Acest lucru era cu atât mai rușinos, cu cât la iudei se arătau cu degetul familiile lipsite de copii: infertilitatea era un motiv de dezonoare. Elisabeta și Zaharia lucrau deci cu sârg să-și facă progenituri. Dar, al naibii ghinion, nu reușeau și pace. Ioc! Zaharia era furios.

În aceste condiții, levitul fu chemat la Ierusalim, pentru serviciul la Templu. Trebuie să vă spun că preoții evrei își îndeplineau sarcinile cu rândul. Meseria, prin natura ei, nu era prea obositoare și, pe lângă aceasta, existau și vacanțele. În timpul acestor vacanțe, Zaharia se relaxa în casa lui de la țară, din Youttah. Zaharia nu putea să refuze. Ar fi preferat să continue, împreună soția lui, să planteze

verze, acele verze extraordinare în care uneori se găsește un bebeluș. Dar regula era rigidă, categorică, absolută. La Templu, Zaharia, la Templu! Bietul om gândea că i-a venit prea devreme rândul la datoria preoțească. Cu atât mai rău pentru el! Trebui să plece!

Astfel, Zaharia luă deci drumul Ierusalimului, bodogănind. Din fericire, dacă fiecare medalie are reversul ei, logica face ca și fiecare revers de medalie să aibă partea lui frumoasă. Cum diversele oficii ce trebuiau îndeplinite săptămânal de către preoți se trăgeau la sorți, soarta îl desemnase pe Zaharia pentru postul de „arzător de tămâie”. Or, e bine să știți că cea mai mare onoare ce-i putea fi hărăzită unui preot era exact aceea de arzător de tămâie. A! dar asta nu era o nimica toată! La domnii evrei, lucrurile se petreceau cu mare solemnitate. În primul rând, chiar în mijlocul sanctuarului de trei ori sfânt, între un candelabru enorm cu șapte brațe și o masă garnisită cu pâini binecuvântate, era un altar de aur. Hei, ce ziceți de asta, mieii mei? Nici că se putea ceva mai luxos! Doar un voal separa acest magnific sanctuar de o altă încăpere, numită Tabernacol, care era și mai sacră decât sanctuarul, deoarece acolo se afla, învăluit în maiestuoasa lui invizibilitate, tata Iehova [*n.tr.: numele personal al lui Dumnezeu, în scripturile ebraice*], numit și Preaînaltul sau Domnul Savaot. Și nu intra cine voia în Tabernacol: numai arzătorul de tămâie avea dreptul să pătrundă în acest loc de temut.

De îndată ce preotul însărcinat cu acest oficiu intra în Templu, mulțimea intona imnuri de bucurie, se reaprindeau flăcările lămpilor, oamenii se îndepărtau respectuos de preotul oficiant, care, lăsând copiii din cor dincolo de barieră, punea numai el piciorul pe dalele sanctuarului. După care, la un semn dat de un prinț al preoților, el arunca parfumuri în foc, adică nu apă de colonie, așa cum ați putea crede, ci o tămâie pură, reprezentând rugile credincioșilor [*n.tr.: La catolici,*

cardinalii și episcopii sunt numiți „prinți ai Bisericii” sau „prinți ai preoților”]. În timp ce tămâia ardea, domnul preot se apleca, apoi mergea către Tabernacol de-a-ndăratelea, pentru a nu întoarce spatele la altar. Un clopot îi anunța ieșirea și binecuvântările pe care avea să le răspândească asupra oamenilor. Imediat, leviții urlau imnuri pioase, acompaniați de sfânta hărmălaie a muzicii Templului. Era grandios, era maiestuos, era impozant. Oh! Mie-mi spui?

Această ceremonie era într-atât de emoționantă și stranie, încât evreii nu asistau niciodată la ea fără a simți o neliniște ascunsă. Gândiți-vă doar! Preotul care intra în Tabernacol îi ducea lui Dumnezeu însuși rugăciunile lor, simbolizate prin tămâia care ardea în fața draperiei lăsate: dacă Iehova îi respingea ofranda, dacă îl lovea pentru a-i pedepsi o greșeală insignifiantă, tot Israelul ar fi fost lovit de aceeași pedeapsă și toți evreii ar fi sfeclit-o. Știți dumneavoastră, cu lucrurile sfinte nu-i de glumit! De asemenea, ce mare era nerăbdarea mulțimii, din momentul în care arzătorul de tămâie trecea de cealaltă parte a cortinei! Oare ce răspuns avea el să aducă din partea Celui Veșnic, se întreba fiecare? Prin urmare, exista obiceiul ca arzătorul de tămâie să se achite de funcțiile lui cât mai repede posibil, pentru a nu prelungi emoția generală.

Dar iată că în ziua aceea Zaharia nu mai termina. Temerile israeliților creșteau: secundele și minutele se scurgeau încet, ca secolele și Zaharia nu apărea. În sfârșit, își iți nasul de după perdea, dar ce nas! Un nas imens, un nas care se alungise într-un mod jalnic. Atârna trist și lugubru, pe o față îngrozită. În plus, proprietarul acestei fețe îngrozite și al acestui nas trist tremura ca o frunză. Se întâmplase deci ceva foarte grav în spatele draperiei? Te cred și eu! Ceva de neimaginat. Ascultați povestea și tremurați!

Zaharia, care nu era prost, își spusese: „În timp ce duc

bunului Dumnezeu tatăl rugăciunile tuturor acestor oameni, de care oricum nu-mi pasă nici cât negru sub unghie, ar trebui să-i prezint invizibilului Savaot și o mică rugăminte personală". Și, după ce-și făcuse acest raționament, se prosternase, șoptind: „Doamne, dacă ai avea puțină bunăvoință, ai pune capăt sterilității soției mele și, grație atotputerniciei tale, ai face în așa fel, încât Elisabeta să mă răsplătească cu un copil, fără să mă mai lase să aștept". Și Zaharia rămăsese pentru un timp cu fruntea pe podeaua Tabernacolului. Când și-o ridicase, zbang! se trezise nas în nas cu un înger scăldat într-o lumină orbitoare. În loc să fie bucuros, prostănacul de Zaharia se speriase; nu se așteptase să vadă atât de repede un mesager al Domnului. Fusese nevoie ca îngerul să-l liniștească:

— Potolește-ți teama, o! Zaharia, binecuvântat între toți Zaharii, îi spusese îngerul. Domnul ți-a auzit rugăciunea și ți-a împlinit-o; printr-un efect special retroactiv, pe care mintea ta umană nu-l poate pricepe, îți transformă acum nevasta. Ai lăsat-o pe Elisabeta în starea ei normală de infertilitate; ei bine, în mai puțin de 9 luni, o să-mi dai vești. Uite, vrei să-ți dau amănunte? Vei avea un băiat și-l vei numi Ioan. Mai mult, va fi bucuria ta și a Israelului; nu va bea niciodată vin și nici alte băuturi amețitoare. El va predica oamenilor și, cum nu va predica beat, va fi mereu crezut. La auzul vocii lui, necredincioșii se vor converti și chiar – o să te uimesc peste măsură acum, bătrâne – el, acest Ioan, o să fie precursorul lui Mesia.

Era prea frumos! Soțul Elisabetei crezuse că e o farsă și-i răspunsese îngerului:

— Domnule, bunul Dumnezeu îmi dă mult mai mult decât i-am cerut. Cumva își râde de mine în acest fel? Aș vrea să te cred, dar dă-mi o dovadă despre divinitatea mesajului tău.

Îngerul se simțise extrem de ofensat de această neîncredere.

— Deci așa, bunul meu om! răspunsese el. Când eu vin la tine prietenește, cu instrucțiuni din partea lui tata

Savaot, tu-ți închipui că vreau să-ți joc o farsă! E prea de tot! Ei bine, atunci să știi că eu sunt Gabriel, arhanghel de prim rang, unul dintre primele spirite în fața lui Dumnezeu. Și, ca să te învăț minte ca de-acum înainte să crezi fără să ceri explicații, din acest moment și până în ziua când se va împlini ce te-am anunțat, vei fi mut.

Cu aceste cuvinte, îngerul Gabriel zburase prin tavan, fără să-i mai spună la revedere stupefiatului Zaharia. Misiunea îngerului fusese atât de serioasă, încât Zaharia, într-adevăr, se afla în imposibilitatea de a o lua ca pe o glumă. Era mut ca un pește, amărâtul! Înțelegeți acum că nefericitul levit avu dreptate să facă o figură imposibilă când apăru în fața oamenilor, revenind din cealaltă parte a perdelei. Zadarnic îl întrebau oamenii:

— Ei bine, ce s-a întâmplat? Vorbește, domnu' preot!

Dădea din cap cu un aer consternat, lucru care nu era deloc de natură a-i liniști pe credincioși. Nu putură scoate nimic de la el, în afară de niște clătinări din cap și niște sunete nearticulate. În seara aceea, tot Israelul merse la culcare cuprins de spaime teribile, iar noaptea fu torturat de coșmaruri.

CAPITOLUL 2 – Precursorul

Odată serviciul terminat, Zaharia reveni degrabă la Youttah. În scurt timp, burta respectabilei preotese începu să se bombeze. Acest fapt puse în mișcare toate limbile comunității, exceptând limba soțului ei, care nu mai funcționa deloc. Și nu era doar mut, ghinionistul Zaharia, în plus, devenise și surd, chiar dacă asta nu fusese prevăzut în program. Totuși, deși surd, își dădea seama că oamenii se distrau pe seama faptului că doamna Elisabeta se afla atât de brusc într-o postură interesantă. Așa că, în timpul ultimilor 5 luni de sarcină o ținu ascunsă. „Nimic mai natural decât această retragere, spun teologii catolici; el decise s-o ferească de privirile răuvoitoare ale oamenilor, care se minunau de această concepție nesperată”. Într-adevăr, nimic nu era mai minunat.

La momentul potrivit, Elisabeta aduse pe lume un copil frumos, pe care moașa îl declară de sex masculin. Profeția îngerului se adeverea; dar această profeție cu cântec nu se împlinise încă pe de-a-ntregul. În momentul nașterii copilului, evenimentul anunțat de Gabriel se realizase, iar Zaharia, conform promisiunii mesagerului ceresc, ar fi trebuit să-și recapete vocea. Aș! El rămase la fel de surd și mut ca mai înainte. Bunul Dumnezeu tatăl ținea ca vindecarea preotului său să se săvârșească în public. La ce bun să faci minuni în cerc restrâns? Zaharia era deci mai surdo-mut ca oricând și așa avea să rămână până în ziua ceremoniei religioase publice care, printre evrei, urmează nașterii oricărui băiat. Această ceremonie era cea a circumciziei. La opt zile după ce micul Ioan – acesta era numele pe care-l impusese îngerul – își făcuse apariția pe acest pământ, fu dus la Templu și suferi operația chirurgicală care este botezul la evrei și musulmani. Brusc, Zaharia strigă:

— Ah!… ah!… ah!… În sfârșit! Prieteni, pot vorbi! Vorbesc! Și, pentru a recupera timpul pierdut în cele nouă

luni de mutenie, se puse pe loc să recite un imn lung, compoziție proprie, în care celebra gloria lui Iehova-Savaot. Acest imn de revelație trebuie citit; merită! Îl regăsim peste tot în Evanghelie. Iată aici începutul:

„Binecuvântat fie Domnul, strigă Zaharia îndată ce i se dezlegă limba, binecuvântat fie Dumnezeul lui Israel, pentru că el a vegheat și-și va mântui poporul. În familia lui David, în familia mea, Domnul a făcut să crească un corn și acest corn va fi salvarea noastră…” etc. (Luca, capitolul 1, versetele 68-69). Textual. Nu inventez nimic. Dar să nu-l judecăm prea aspru pe Zaharia, din moment ce era atât de încântat de cornul lui.

Micuțul Ioan fu crescut de mama lui și de Zaharia cu o grijă deosebită. De notat doar un detaliu curios: băiatul fugea cât de des putea din casa părintească și, în loc să meargă la școală, se ducea pe câmp. Acolo, obișnuia să vorbească singur ore în șir. După cum vedem, nu-i niciun dubiu că Ioan era precursorul lui Mesia, pe care populațiile evreiești îl așteptau. Când și cum se va naște acest Mesia? Este ceea ce urmează să vedem fără întârziere.

CAPITOLUL 3 – Lucrarea Sfântului Duh

Îngerul Gabriel, acest tânăr trimis al lui Iehova pe care l-am văzut mai devreme în Tabernacol, era un băiat foarte descurcăreț. Gabriel, dacă ar fi să ne luăm după cărțile sfinte, era specializat în uimirea oamenilor, pe care-i anunța că urmează să aibă plozi. L-am văzut în exercițiul funcțiunii când cu nașterea lui Ioan, și o să-l mai vedem făcând același lucru… unde? În casa unei verișoare a Elisabetei.

Elisabeta avea o verișoară pe nume Maria, care locuia în Nazaret, un sat obscur din Galileea. Maria era tânără, oacheșă și frumușică, s-o mănânci, nu alta. O bucățică bună pentru un rege…

Pe atunci, nu exista nimeni altcineva pe post de rege în Iudeea în afară de Irod, care, ca să fim cinstiți, nu era un rege adevărat în ochii evreilor, căci era un monarh impus de romani, adică un uzurpator. De rege legitim, nici urmă! Dar casta regală a lui David număra totuși un anumit număr de descendenți, printre care și un tâmplar cu numele predestinat de Iosif.

Așadar, Maria, bucățică potrivită pentru un rege, se logodise cu Iosif, urmașul regelui David. Tatăl și mama tinerei, tăticu Ioachim și mămica Ana, își dedicaseră la început domnișoara Domnului, aceasta însemnând că, încă din copilărie, o puseseră să promită solemn, în plin Templu, că nu se va mărita niciodată și că va lucra exclusiv pentru domnii preoți.

Într-o bună zi, Ioachim și Ana se răzgândiră și, dintr-un motiv pe care Evanghelia uită să ni-l facă cunoscut, își logodiră fata cu tâmplarul Iosif. Poate că-i datorau acestuia o sumă prea mare față de cât puteau ei să plătească și, viclean cum era, Iosif le-o ceruse pe tânăra fată, ca să stingă datoria. Uneori se practică și asemenea aranjamente. Pe scurt, șterseră cu buretele toate

angajamentele anterioare și logodna Mariei cu Iosif fu celebrată într-o manieră solemnă, în exact aceleași Templu în care micuța își formulase jurământul anterior.

Pe parcursul secolelor, în timpurile de demult, ca și astăzi, preoții au avut întotdeauna un dezvoltat simț al afacerii. Li se promisese brunețica drept slujnică dar, în schimbul câtorva sute de arginți, căzură totuși de acord să treacă cu vederea acea promisiune și binecuvântară logodna cu tâmplarul, la fel cum ar fi binecuvântat-o și pe cea a vânzătorului din colț.

Maria era singura care avea de pierdut. Iosif nu era tocmai la prima tinerețe; avea o barbă mare și stufoasă, un aer arțăgos, cam puțin păr în cap și un fel cam ursuz de a vorbi. Un asemenea logodnic nu însemna un viitor prea vesel și apoi, fata își lua foarte în serios jurămintele. Întâia oară când i se vorbi de Iosif, se strâmbă și spuse:

— La naiba! Și cum rămâne cu jurământul meu de virginitate?

Din fericire pentru el, Iosif era un fin diplomat. Arboră un surâs inefabil, își trecu degetele prin puținul păr pe care-l mai avea și zise pe un ton degajat:

— Oh! Dacă asta-i tot ce te îngrijorează domnișoară, pot să te liniștesc foarte ușor. Presupun că-ți închipui că ăsta este motivul pentru care vreau să mă însor. Ai cuvântul meu că te înșeli. Mie unul nu prea-mi pasă de lucrurile astea. Nu… pe scurt, sunt îngrozitor de plictisit. N-am pe nimeni care să-mi țină companie. Am avut un papagal, dar mi-a murit săptămâna trecută. În plus, uită-te la pantalonii mei: eu însumi îmi cos nasturii și sunt atât de prost cusuți! Vezi tu, dacă-mi caut o nevastă, e ca să am și eu o friptură bine făcută și haine îngrijite. Așa înțeleg eu căsătoria.

Toate acestea fuseseră rostite pe un ton atât de blând, încât mamei Ana îi dădură lacrimile. Se întoarse către fiica ei și-i strecură aceste vorbe la ureche:

— Ei, hai, nu fi așa scorțoasă, prostuțo! Mai întâi că tatăl tău și cu mine vrem totuși să te măritățm și, întrucât ne datorezi supunere, ar fi mai bine să ne împlinești voința.

Nu avem mijloacele necesare ca tu să-ți poți ține jurământul anterior. Lui taică-tău, știi doar, îi merg cam prost afacerile de ceva timp. Ca să intri definitiv slujnică la Templu, leviții ne cer o contribuție consistentă ca trusou, în timp ce Iosif te ia fără niciun fel de zestre. Haide, hotărăște-te acuma, neghioabo – nu mai găsești tu un soț așa de bun…

Maria își plecase ochii în pământ și șoptise:

— Bine, mamă, accept. Numai că, bineînțeles, n-o să mă răzgândesc niciodată în privința condițiilor impuse de mine.

— Iosif se înclinase și replicase:

— Domnișoară, îmi faci o mare onoare.

Și așa devenise fiica lui moș Ioachim logodnica urmașului lui David.

Până în ziua nunții, tânăra brunetă rămase în casa părinților, îngrijind de gospodărie, în timp ce aceștia lucrau ziua la casele patronilor lor.

Ei bine, într-o minunată dimineață de martie, chiar la sosirea primăverii, într-un moment în care Maria se afla singurică în camera ei, un tânăr bine făcut și arătos intră în cameră. Bruna copilă își ridică ochii și se arătă uimită. Dar surpriza n-avea nimic respingător; dimpotrivă. Tânărul cel chipeș înaintă cu un zâmbet dulce pe buze.

— Te salut, Maria, zise el. Oh! Ești cu adevărat plină de grație. Se vede bine că Domnul e cu tine, El, autorul a tot ce este încântător. Ești privilegiată între toate femeile; copilul ce se va naște din tine va fi de o mie de ori binecuvântat.

Maria era din ce în ce mai uimită, și în același timp încântată. Niciodată nu-i mai auziseră urechile o voce atât de melodioasă. Ce diferență față de vocea spartă a bătrânului uncheș, care-i era sortit ca soț. Însă ceea ce o uimea cel mai tare era să-l audă vorbind despre copilul care se va naște din ea. Îi răspunse tânărului chipeș (și aici preiau textual fraza evanghelistului Luca, capitolul 1,

versetul 34): „Cum s-ar putea una ca asta, din moment ce eu nu am cunoscut niciun bărbat?”

Naivitatea ei dezarmantă îl copleși pe tânărul cel chipeș.

— N-ai nicio grijă în privința asta, răspunse el, o, grațioasă Maria. N-ai nicio teamă. Acesta este un detaliu nesemnificativ. Numele meu este Gabriel și sunt de profesie înger, așa încât poți să mă crezi pe cuvânt. Lasă harul Preaînaltului să te acopere cu umbra lui și vei vedea mai apoi. Îți spun, drăguța mea, vei avea un copil și-l vei boteza Iisus și toată lumea îi va spune Fiul lui Dumnezeu. Din acel moment, tânăra Maria a fost convinsă.

— Sunt la dispoziția ta, îi zise ea abandonându-se voinței Domnului. Să mi se facă precum spui.

„Ce s-a întâmplat atunci în casa din Nazaret?” se întreabă mai târziu Monseniorul Dupanloup, care și el a scris „Viața lui Isus”. Și Sfântul episcop adaugă: „În acel moment, Cuvântul se făcu trup”. Gata făcut Cuvântul! Odată misiunea încheiată, îngerul Gabriel dădu din aripi și dispăru, ca de obicei, prin tavan. Fecioara fusese fecundată; operațiunea Sfântului Duh reușise pe deplin.

Îngerul Gabriel, salutând-o în felul lui pe tânăra Maria

În această privință, o să-mi permit să-i pun o întrebare simplă vechiului meu prieten, Sfântul Părinte, Papa: De ce evangheliile îl numesc pe Iisus Hristos când „Fiul lui Dumnezeu”, când „Fiul Omului” La naiba, „Fiul Omului” și „Fiul lui Dumnezeu” nu înseamnă același lucru! Cu atât mai mult, cu cât Gabriel e cuvântul evreiesc, care înseamnă ad litteram: „Omul lui Dumnezeu”. Sfinte Părinte, n-ai vrea să fii atât de drăguț și să ne explici toate astea la următorul conciliu? Căci dacă unii credincioși ar începe să-și imagineze că evangheliștii, numindu-l pe Hristos în același timp Fiul Omului și Fiul lui Dumnezeu, voiau să spună că numitul Iisus era fiul „Omului lui Dumnezeu”, asta ar risca să ne aducă o nouă erezie. În

orice caz, Preasfinte Părinte, să nu crezi că fac această observație doar în numele meu. În calitatea mea de credincios până în măduva oaselor, eu îl exclud pe îngerul Gabriel din lucrarea Sfântului Duh. De departe prefer să cred – și încă cu tărie, te asigur – că porumbelul s-a achitat singur de această sarcină. Este infinit mai amuzant.

CAPITOLUL 4 – Maria, acasă la Elisabeta

Așadar, porumbelul acționase și trebuie să recunoaștem că porumbelul făcea lucrurile bine. Atât de bine, încât, în doar câteva zile, tânăra Maria fu perfect conștientă de fericitul accident care i se întâmplase. Nu spuse nimănui nimic, afirmă Evanghelia, dar ea știa foarte bine despre ce era vorba. Ca să vedeți, ce fată rea! De dimineața până seara stătea îngândurată, amintindu-și cu plăcere vizita chipeșului Gabriel și evenimentul care urmase. Întorși seara de la muncă, tata Ioachim și mama Ana se întrebau de ce devenise fetița lor așa de visătoare.

— Se gândește la Iosif, zicea Ioachim, făcându-i cu ochiul.

— Nici gând, răspundea Ana, mai șireată. Mă tem că-i altceva la mijloc, și acel altceva nu se numește în niciun caz Iosif.

— Crezi?

— E cum am onoarea să-ți spun, Ioachime.

— Atunci e grav!

— Ei! Nu-i chiar așa grav! Măria nu e proastă; zgâtiei noastre trebuie că-i umblă niște idei prin cap. La vârsta ei, e permis, a ajuns la vârsta la care inima dictează. Dar Măria e o fată virtuoasă de felul ei; putem sta liniștiți. E prea deșteaptă ca să calce strâmb… Îmi cunosc fata, ce naiba! Că doar nu degeaba sunt eu maică-sa!

Cât despre Iosif, el continuă să-i arate Mariei toată atenția unui logodnic care-și ia rolul în serios. Nu trecea o săptămână fără să vină în casa lui Ioachim, înarmat cu un buchet de flori superb, în care, printre flori, predominau niște crini magnifici. Era un gest delicat și de bun gust. Tâmplarii au știut întotdeauna să fie curtenitori, rămânând în același timp discreți.

În acest timp, Maria, care nu îndrăznise să-și mărturisească secretul nici mamei, nici tatălui, simțea

nevoia să verse din preaplinul sufletului ei într-un alt suflet devotat și discret. Această nevoie de a se destăinui cuiva era, în fond, ceva normal. Ea ceru voie lui Ioachim și Anei să meargă și să stea un timp la verișoara ei, Elisabeta. Ioachim și Ana se sfătuiră între ei și nu văzură niciun inconvenient în îndeplinirea acestei dorințe. Așadar, Maria se duse la Youttah.

E bine să spunem că în acel moment, soția lui Zaharia nu-l adusese încă pe lume pe micuțul Ioan; precursorul lui Mesia era doar pe drum. De fapt, Luca, evanghelistul care este foarte precis în informații pe care le dă, ne spune că Elisabeta concepuse copilul cu exact 6 luni înainte de logodna Mariei cu Iosif.

Când Elisabeta, care locuia retrasă, în mijlocul munților Iudeii, o văzu pe verișoara ei venind spre ea, avu o surpriză plină de o dulce satisfacție. Cele două femei se înțeleseră dintr-o privire.

— Bine ai venit, Maria, spuse Elisabeta. Se pupară pe amândoi obrajii.

— Verișoară, spuse Măria roșind, puțin intimidată, ce bucuroasă sunt că te văd! Dac-ai ști…

— Da, îmi dau seama… Suntem amândouă foarte fericite, dar mai mult tu, nu-i așa? De cum te-am văzut, curios lucru, copilul mi-a a tresărit în pântece… Este semn bun, crede-mă!

Maria nu voia nimic mai mult decât să creadă aceste vorbe frumoase ale verișoarei ei. Și pălăvrăgiră așa vreme îndelungată.

— O să te țin la mine câteva zile, draga mea, spuse Elisabeta. Prezența ta aici o să-mi poarte noroc. Nici că se putea o primire mai plăcută. Astfel, Măria nu-i mai putu ascunde nimic Elisabetei. Îi povesti despre vizita îngerului și despre cât de mult îl iubea ea pe El, cel care binevoise să-și aplece privirea asupra ei. Își deschise sufletul și strigă într-o explozie de bucurie:

— Sufletul meu îl glorifică pe Domnul meu și inima mea,

gândindu-se la el, se umple în fiecare zi de fericire. Sunt slujitoarea Domnului meu, care a hotărât să-mi acorde mie favorurile lui și a făcut lucruri mărețe în mine…

Elisabeta zâmbea, plină de înțelegere față de Maria. Aceasta continuă:

— Numele lui e sfânt pentru mine. Mi-era foame, el m-a îndestulat. Mi-a arătat puterea brațului lui, astfel că toate generațiile mă vor numi preafericita.

Elisabeta o luă de mâini:

— Ești adorabilă, draga mea Maria!

Această revărsare de fericire între verișoare ținu așa trei luni, până în ziua în care sacrificatorul Zaharia fu declarat tătic în numele legii. În acea zi, Maria se întoarse la Nazaret. Numai că, deoarece trecuseră trei luni de când Cuvântul devenise trup, burta brunetei începea să atragă privirile.

CAPITOLUL 5 – Când Iosif, descoperind că nu fusese cuminte, ia o hotărâre

Iosif era un tâmplar de ispravă, știm asta. Totuși, cu tot aerul lui bonom, nu se născuse de ieri, de azi și, în plus, avea și el micul lui amor propriu. „Când crește grâu, înseamnă că cineva l-a semănat”, își spuse el; și, de cum o văzu pe scumpa lui logodnică, adăugă: „Cineva a umblat în grădina mea!”. Tâmplarul „cunoscu în acel moment cea mai amară tristețe”.

Acum să-i dăm și lui dreptate: nu era prea departe de adevăr. Oare putea să creadă el, om cuviincios, cu suflet simplu, că un porumbel era singurul lui rival și că Maria, deși perfect însărcinată, era la fel de virgină ca înainte de lucrarea Sfântului Duh? Nu, Iosif nu putea să-și închipuie una ca asta. Puneți în locul lui pe cel mai credul epitrop; imaginați-vă că acest om plin de credință și devoțiune ar fi logodnicul Mariei și că, la întoarcerea ei dintr-o călătorie de 3 luni în Youttah, o găsește pe tânăra brunetă în starea pe care o cunoașteți. Pariez o sută de monede, din cele ale Papei, că devotatul nostru om al bisericii s-ar supăra chiar mai tare decât Iosif.

Iosif ținea să aibă o nevastă care să-i gătească și să-i cârpească pantalonii. Dar nu-și împingea dezinteresul în materie de amor conjugal până într-acolo, încât să rămână insensibil la ridiculizarea de care are parte, în mod inevitabil, un soț încornorat.

În ziua în care, venind, ca de obicei, să-i ofere un buchet de flori Mariei, observă că pântecele logodnicei sale luase proporții îngrijorătoare, tresări de-i scăpară crinii din mână și strigă:

— Pe toți sfinții, domnișoară, da' știu că n-ai pierdut timpul înșirând mărgele de când am avut ultima dată plăcerea să te văd!…

Maria, rușinată, își plecă privirea. Tata Ioachim și mama Ana erau stupefiați.

Iosif se întoarse atunci către aceștia:

— La naiba! Dacă vă închipuiți că acum mai vreau să mă mai însor cu netrebnica voastră de fiică, atunci faceți bine și așteptați să crească pene în caiși cu aceeași ocazie! Nu-i destul că tovarășii mei își râd de mine c-am pus ochii pe o tinerică!… Acum o să-mi cânte prin atelier: „Ah, bietul Iosif, până aici i-a fost!” Și ucenicii, care sunt tare obraznici, or să facă bancuri pe seama mea… Nu, pe onoarea mea, așa nu mai merge… Sunt eliberat de jurământul meu… N-am de gând să devin subiectul de bârfă al întregului cartier!

În timp ce Iosif vorbea, Maria își recăpătase un pic sângele rece. Încercă să-și înduplece logodnicul și abordă o mină blândă, ca să-l facă să înghită pilula:

— Iosif, dragul meu, îți jur că te înșeli… Sunt la fel de pură ca și copilul care se va naște din mine…

— La fel de pură ca și viitorul tău prunc, zici! Asta-i chiar prea de tot…

— Iosif, iepuroiul meu drag, îți dau cuvântul meu de onoare că întotdeauna am fost vrednică de tine. Niciun bărbat nu se poate lăuda că mi-ar fi pupat măcar vârful degetelor…

— Bla, bla, bla, pot să fac și eu diferența între cretă și brânză, să știi… Dacă n-a fost un bărbat, atunci cine te-a adus în starea asta?

— Porumbelul, Iosif!

În acest moment, tâmplarul se făcu roșu. „Târfa! Continuă să-și bată joc de mine, ca să menținem învoiala. Pe toți sfinții! Am avut mare noroc că a început cu tertipurile astea acum, înainte să ne fi dus în fața primarului. Odată pronunțată căsătoria, subsemnatul ar fi fost în mare belea…”.

După cele de mai sus, Iosif plecă furios.

Este regretabil că evanghelistul Matei, care ne

informează despre acest incident, nu ne-a redat textual și incriminările aduse de bărbatul cu crinii, cel atât de cumsecade. Cuvintele pe care tocmai i le-am atribuit logodnicului Mariei trebuie că sunt mult prea blânde față de cele care au fost de fapt rostite. „Târfă” și „netrebnică” sunt termeni extrem de palizi în comparație cu cei pe care, cu certitudine, i-a adresat mânuitorul de rindea ofensat necredincioasei lui logodnice. Căci e de presupus că afaceristul nostru și-a lepădat manierele atunci când i-a spus Măriei tot ce avea pe suflet. Cât despre Ioachim și Ana, rămăseseră ca două stane de piatră cu gurile căscate, așa de mare le era mirarea.

Răspunzând bănuielilor lui Iosif, Maria spune: A fost porumbelul!

După ce Iosif plecă, se iscă o ceartă în toată regula. Vorbele grele cădeau ca grindina asupra Mariei. Tăticu și mămica ei doreau cu tot dinadinsul să știe cine-i vecinul obraznic care era autorul a ceea ce Ioachim și Ana, în ignoranța lor despre planurile Domnului, considerau a fi o faptă josnică. Exista chiar și un anumit văr, pe nume Pantera, pe care îl bănuia mama Ana. Acest văr, Pantera, nu arăta rău și, la un moment dat, o ceruse pe fată de soție. În zadar jura Maria pe toți zeii că porumbelul era singurul vinovat; nu reușea să se facă crezută.

Într-un final, Ana și Ioachim, cu inimile zdrobite, se resemnară să aștepte ce va să vie. Își pierduseră orice speranță de a-și mărita „netrebnica”, când, într-o bună dimineață, îl văzură pe Iosif venind spre ei. Tâmplarul își freca mâinile, în extaz. Nu-l mai văzuseră nicicând așa de radios.

— Ei bine, zise el, viitorule tată-socru și viitoare mamă-soacră, tot mă mai vreți de ginere?

— Hai nu zău! Exclamară cei doi. Noi credeam că tu ești cel care n-o mai vrea pe Maria, după acel mic incident!

— Într-adevăr, am fost furios, recunosc asta. Dar acum știu totul…

Pe moment, Ana și Ioachim fură mai stupefiați ca oricând.

— Ce?! zise tatăl. Acum știi totul și de-aia vrei să…?

— Exact.

— N-am auzit bine…

— Repet: exact…

— Glumești dară… Iosif, nu-ți bate joc de nefericirea noastră!

— Nu-mi bat joc… Știu totul și pot să vă garantez că fata n-a încercat deloc să ne păcălească atunci când a afirmat că porumbelul a fost. Ana și Ioachim se uitară unul la altul.

— Ei, haide, nu-i cazul să vă uitați așa unul la altul, ca vițelul la poarta nouă… Sunt sigur. Vă spun și eu acum, la rândul meu: e porumbelul!

— La naiba, dacă ții atât, murmură Ioachim, nu văd niciun inconvenient să fie porumbelul cel care… În plus, e problema ta…

— Închipuiți-vă că azi noapte am avut un vis… Un înger frumos, cu aripi de aur, stătea comod, cu picioarele încrucișate, pe covorașul de lângă patul meu și-mi spunea: „– Iosif, știi că ești tare prost? Nu trebuie decât să întinzi mâna ca să devii stăpânul unei comori și tu nu miști un deget! – Unde e comoara? îl întrebai eu pe înger. – La doi pași de casa ta, în satul tău, pe scurt, chiar aici în Nazaret! Această comoară este Măria, fiica lui moș Ioachim, acea brunetă frumușică cu care ai fost logodit. – Da, îi răspunsei eu, și care e însărcinată cu nu știu cine; toată lumea crede că e cu Pantera. Dacă Măria e o comoară, ei bine, cu siguranță nu e o comoară a virtuții. – Iosif, te înșeli. Pantera n-are nimic de-a face cu asta și nici vreun alt muritor de rând; Măria e la fel de virgină ca pasărea care este încă în ou. Copilul pe care-l poartă în pântece, dragul meu, este pur și simplu Mesia, introdus prin lucrarea Sfântului Duh. – Adică ce, faza cu porumbelul n-a fost o glumă? îl întrebai eu. – Nici vorbă! Eu sunt arhanghelul Gabriel, așa că poți să mă crezi pe cuvânt. – De vreme ce ești arhanghelul Gabriel, nu mai spun nimic. Și ce mă sfătuiești să fac? – Însoară-te cu Maria cât de repede poți,

băiete. Astfel vei fi, în fața legii și fără să depui vreun efort, tatăl lui Mesia, care va salva poporul lui Israel și chiar întreaga lume împreună cu el”.

Ioachim și Ana erau în extaz. Iosif continuă:

— Acum înțelegeți de ce mă grăbesc să devin ginerele vostru… Gândiți-vă numai! Un alt bărbat ar putea primi din cer aceeași revelație și mi-ar sufla comoara de sub nas.

— Fie, Iosif, ziseră tatăl și mama, încântați. S-a făcut, bunul meu Iosif! Măria este a ta; numai să facem public anunțul de căsătorie și afacerea e încheiată… în mod irevocabil, da?

— I-re-vo-ca-bil!

La zece zile după acest dialog, tânăra Mărie se numea doamna Iosif. La nuntă, câțiva tineri riscară o glumă două pe seama coroniței de flori de portocal a miresei [*n.tr.: Florile de portocal simbolizau puritatea*]. Dar marele preot Simion care, în calitatea sa, era inspirat de Dumnezeu, îi dete un ghiont tâmplarului și-i strecură aceste vorbe cu voce joasă:

— Dă-i înainte, băftosule!

CAPITOLUL 6 – Genealogia lui Mesia

N-ar fi rău să prezentăm aici genealogia lui Iisus și să amintim promisiunile făcute de Iehova patriarhilor. Această genealogie, curioasă mai ales prin concluzia ei, se găsește în Evanghelie. Este deci necesar să-i acordăm un spațiu în cadrul acestor pagini.

În momentul în care Fecioara fu pe punctul de a naște, rămânând în același timp virgină (este un articol de credință) e logic să admitem că patriarhii se duseră în delegație la Iehova, manifestându-și întreaga bucurie de a avea în descendența lor directă un copil care se va naște, conform profețiilor, pentru a mântui rasa umană de păcatul mărului, comis de Adam și Eva. [*n.tr.: articole de credință = învățăturile esențiale ale Bisericii*].

Primul care se înfățișă Preaînaltului fu Avraam, care zise:

— Doamne Dumnezeule, ca răsplată pentru credința în legile tale cerești, mi-ai promis că voi fi tatăl unei rase binecuvântate și că Mesia se va naște din descendența mea directă. Azi s-a împlinit timpul. Tu, Dumnezeule Atotputernic, ale cărui jurăminte sunt imuabile și sacre, ți-ai ținut cuvântul?

— Bineînțeles, Avraam, din toată inima.

— Doamne, eu l-am zămislit pe Isaac.

Isaac veni și spuse: Eu, doamne, l-am zămislit pe Iacob. – Iacob veni și spuse: Iar eu pe Iuda. – Iuda veni și spuse: – Eu l-am zămislit pe Fares. – Fares veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Esrom.

— Esrom veni și spuse: – Eu, pe Aminadav. – Aminadav veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Naason. – Naason veni și spuse: Eu, pe Salmon. – Salmon veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Booz. – Booz veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Iobed. – Iobed veni și spuse: – Eu l-am zămislit pe Iesei. –

Iesei veni și spuse: Iar eu, pe David.

David se prezentă și el, la rândul lui. Iehova îl bătu prietenește de obraz:

— Multiubite David, făcu el, tu ai fost alesul meu predilect. Ție îți reînnoiesc promisiunile pe care i le-am făcut lui Avraam. În istorie, dragul meu David, tu vei fi numit strămoșul lui Mesia.

David făcu o plecăciune și spuse:

— Eu l-am zămislit pe Solomon.

Solomon veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Roboam. – Roboam veni și spuse: Eu, pe Abia. – Abia veni și spuse: Eu l-am adus pe lume pe Asa. – Asa veni și spuse: Eu, pe Iosafat. – Iosafat veni și spuse: Eu l-am adus pe lume pe Ioram. – Ioram veni și spuse: Eu, pe Ozia. – Ozia veni și spuse: Eu l-am adus pe lume pe Ioatam. – Ioatam veni și spuse: Eu, pe Ahaz. – Ahaz veni și spuse: Eu lam adus pe lume pe Iezechia. – Iezechia veni și spuse: Eu l-am adus pe lume pe Manase.

Apăru Manase. Era gata să spună numele urmașului lui, când bunul Dumnezeu îl opri cu un gest:

— Pe tine te cunosc, zise Domnul. Ce noroc pe tine să fii înscris dinainte în marea mea carte ca fiind unul din ascendenții lui Mesia; nu că ți-aș face vreun reproș, dar tu ai fost toată viața ta o lichea. Ai comis mii de sacrilegii, l-ai adorat pe diavol, ai pus să fie tăiat în două Isaia, unul dintre profeții mei preferați. Hristos, care se va naște într-una din zilele astea, n-are de ce să fie măgulit că te numeri printre strămoși lui.

— E adevărat, Doamne, răspunse Manase, am fost un necredincios; mi-a lipsit credința, mărturisesc. Am adus sacrificii idolilor și l-am martirizat pe Isaia al tău. Dar, la urma urmei, n-am ultragiat niciodată morala, ca Solomon, n-am speculat farmecele soției mele, ca Avraam și nu sunt fiul unei prostituate, ca grăsanul de Booz.

— Poftim? Ce-ai de spus despre mine? zise Booz

intervenind.

— Care-i treaba? Care-i treaba? făcură Avraam și Solomon.

— Treaba e, răspunse Manase, că Domnul îmi flutură pe sub nas sacrilegiile, și eu pledez pentru circumstanțe atenuante, punându-mă în paralel cu voi. Bine, admit că n-ar fi măgulitor pentru Mesia să mă numere printre strămoșii lui; dar, în definitiv, mi se pare că ar roși mai puțin din cauza mea, decât din cauza mamei lui Booz, doamna Rahab, prostituata Ierihonului…

— Șșșt! Șșșt! i-o tăie Preaînaltul. Să nu ne spălăm rufele în fața tuturor acestor tineri heruvimi și serafimi care ne ascultă. Fără scandal, dragii mei! Manase, prietene, îți iert acum toate scăpările; te scutesc, deci, să-i mai critici pe ceilalți strămoși și strămoașe ale lui Hristos. Să ne reluăm mica defilare genealogică, care e foarte interesantă, și al cărei scop este de a dovedi că eu m-am ținut de promisiunile făcute lui Avraam și lui David. Pe cine ai zămislit tu, Manase?

Manase răspunse: – Eu l-am zămislit pe Amon. – Amon veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Iosia. – Iosia veni și spuse: Eu, pe Iehonia. – Iehonia veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Salatiel. – Salatiel veni și spuse: Eu, pe Zorobabel. – Zorobabel veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Abiud. – Abiud veni și spuse: Eu, pe Eliachim. – Eliachim veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Azor. – Azor veni și spuse: Eu, pe Sadoc. – Sadoc veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Achim. – Achim veni și spuse: Eu, pe Eliud. – Eliud veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Eleazar. – Eleazar veni și spuse: Eu, pe Matan. – Matan veni și spuse: Eu l-am zămislit pe Iacob. Iacob se ridică.

— Uf! făcu Iehova, numai tu ai mai rămas, dragul meu Iacob numărul 2.

— Într-adevăr, Doamne, nu cu mult timp în urmă m-ai retras din rândul viilor, iar fiul meu e încă bine mersi, pe pământ.

— Deci tu pe cine ai adus pe lume?

Iacob răspunse: Eu l-am adus pe lume pe Iosif. Patriarhii se uitară unii la alții.

— Deci acest Iosif va fi tatăl lui Mesia? întrebă Avraam.

— Nicidecum, fiule; acest Iosif este doar bărbatul uneia numită Maria, din care se va naște Hristosul în chestiune.

— Aha! observă David, care credea că a priceput; acest Iosif, descendentul meu, l-a zămislit pe Mesia promis de tine.

— La dracu! nu… Iosif e străin de această paternitate. El e soțul Mariei și atât. Restul nu vă privește.

Se stârni un șușotit îndelung în rândul patriarhilor.

— Atunci, Doamne, strigară ei, ți-ai bătut joc de noi într-un mod îngrozitor.

— La ce bun, zise Avraam, mi-ai mai pus în cap toată această genealogie, dacă ultimul dintre descendenții mei n-a contribuit cu nimic la zămislirea lui Mesia? Mă simt furat!

— Toți suntem furați, repetară ceilalți.

Bunul Dumnezeu lovi cu pumnul în tejghea (o tejghea magnifică, din zinc, decorată cu briliante).

— Poftim ce căpoși! strigă el. Nu sunt în stare să priceapă nimic și vor să afle cheia enigmei!

— Spune-i enigmă, dacă așa îți place, obiectă David. Dar, la urma urmei, nu mi-ai jurat tu mie că Mesia va ieși din rasa mea? Da sau nu?

— Întocmai.

— Și dintr-a mea? ripostă Avraam.

— Întocmai. Și tocmai în virtutea acestei promisiuni îl aveți voi în descendența voastră directă pe tâmplarul Iosif, soțul Mariei, care va deveni mâine mama lui Hristos.

— Dar Doamne, schelălăi toată adunarea – și dacă acest Iosif nu este decât un soț platonic?…

— Și? Cu ce vă afectează asta pe voi?

— Păi, ne deranjează! Îți încalci promisiunile!

— Vă cer iertare.

— Le ocolești!

— Pentru nimic în lume.

— Oh, asta-i prea de tot!

Și zicând acestea, falșii strămoși ai lui Mesia începură să bată din picioare, nemaiîncercând nici măcar să-și ascundă furia în fața acestei crunte dezamăgiri.

Preaînaltul își pierdu răbdarea și-i sări și lui mușțarul:

— Măi să fie! strigă el cu un glas asurzitor. Pur și simplu m-ați omorât cu zile! Cărați-vă naibii de aici și eliberați-mi podeaua, și repede, vă rog! Pretențiile voastre sunt pur și simplu prostești. Miam ținut promisiunea, pentru că eu sunt infailibil. Iosif nu este tatăl lui Mesia și cu toate acestea, Mesia descinde din voi. Asta afirm Eu și trebuie să vă fie de-ajuns! N-aveți nevoie să înțelegeți cum vine treaba… pentru că este un mister.

Și cum patriarhii continuau să bodogănească, Savaot adăugă:

— Tronuri, Stăpâniri și Principate! Hai, dați-i afară pe toți! Ceea ce se făcu într-o clipită. [*n.tr.: În religia creștină, Tronurile, Stăpânirile și Principatele sunt cele trei ierarhii ale cetelor de îngeri].*

Iată de ce Evanghelia își dă atâta osteneală să ne demonstreze faptul că Iisus Hristos se trage din David și Avraam, nefiind fiul lui Iosif, și asta pentru că Iosif ar descinde în linie dreaptă din acești doi patriarhi îndrăgiți de Domnul. Să ne plecăm, fraților, în fața acestor bâlbâieli și să le credem fără să le înțelegem.

[*n.a.: Ca să nu fiu acuzat că inventez, din plăcere, absurdități, pentru a le atribui apoi cărților așa-zise sfinte, iată, textual, cele 16 versete ale Evangheliei sfântului Matei:*

„Capitolul 1

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacob; Iacob a născut pe Iuda și pe frații lui;

3. Iuda a născut pe Fares și pe Zara din Tamar; Fares a

născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;

5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;

6. Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;

8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;

10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;

11. Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui, la strămutarea în Babilon;

12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacob;

16. Iacob a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care s-a născut Iisus, care se cheamă Hristos.”

Citind Evanghelia, rămâi stupefiat în fața grămezii de prostii și contradicții flagrante care se întâlnesc în ea. Iată o religie care se bazează în mare parte pe virginitatea Mariei, și care interzice, sub pedeapsa anatemei, presupunerea, fie și pentru o secundă, că Iosif ar fi putut coopera la procrearea lui Mesia! Pe lângă aceasta, evanghelia se străduiește din toate puterile să stabilească genealogia lui Iosif, făcându-l pe acest soț inactiv să descindă din David și Avraam, și să dovedească în felul acesta că Dumnezeu și-a ținut promisiunile față de

patriarhi, punându-l pe Mesia în rasa lor. Ce monument de idioțenie!

Dar chiar și în această chestiune deja stupidă Evanghelia se contrazice. Astfel, după sfântul Luca, genealogia lui Hristos nu este deloc aceeași cu cea după sfântul Matei. Iată, tot textual, genealogia lui Mesia după sfântul Luca:

„Capitolul 3.
23. Și Iisus Însuși era ca de treizeci de ani când a început (să propovăduiască), fiind, PRECUM SE SOCOTEA, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli,
24. Fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif,
25. Fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai,
26. Fiul lui Iosua, fiul lui Matatia, fiul lui Semein, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda,
27. Fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri,
28. Fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er,
29. Fiul lui Iosua, fiul lui Eliezer, fiul lui Lorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi,
30. Fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim,
31. Fiul lui Melea, fiul lui Mena, fiul lui Matata, fiul lui Natan, fiul lui David,
32. Fiul lui Iesei, fiul lui Iobed, fiul lui Booz, fiul lui Sala, fiul lui Naason,
33. Fiul Aminadav, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda.
34. Fiul lui Iacob, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam …”

Astfel, sfântul Luca și sfântul Matei cad de acord asupra așa-zisei genealogii a lui Iisus Hristos, de la Avraam și până la David. Dar începând cu David, cei doi evangheliști

inspirați de porumbel se contrazic clar: după sfântul Matei, linia genealogică trece prin Solomon; după Luca, este vorba de o altă ramură a lui David, cea a lui Natan, care va fi cea prin care se vor îndeplini promisiunile lui Dumnezeu. Și, o! minune fără seamăn, aceste ramuri opuse una alteia, se termină amândouă cu tâmplarul Iosif, demonstrând cât de adevărat este faptul că Iehova este atotputernic.

Concluzie: Nu numai că ambele genealogii ale lui Iisus Hristos, date de Evanghelie, sunt absolut ridicole prin ele însele, având în vedere că concluziile lor le distrug întreaga alcătuire; dar ele mai sunt și în contradicție una cu cealaltă, ceea ce este culmea prostiei].

CAPITOLUL 7 – Nașterea și ciobanii

Știm că un vis îi fusese de-ajuns lui Iosif pentru a-l liniști. Iosif, un model de logodnic, avea să fie perla soților. Ah! cât de mult greșise fiica lui Ioachim temându-se un moment de căsătorie!

Imediat după ceremonia nupțială, tâmplarul declară că în casa lui vor fi două paturi. S-a ținut el întotdeauna de cuvânt? Legenda evanghelică nu este precisă în ceea ce privește acest aspect. Vom vedea într-unul din capitolele următoare că e de presupus că fecioara din Nazaret nu s-a arătat în permanență crudă față de bravul ei soț. Dar să nu anticipăm evenimentele. Adevărul ne obligă să recunoaștem (și o facem de bună voie) că, cel puțin la început, Măria s-a mulțumit cu lucrarea Sfântului Duh. [*n.a.: Textul sacru, reprodus de abatele Fouard, profesor la Facultatea de teologie din Rouen, într-o lucrare despre viața lui Isus, spune: „Ceremoniile nupțiale o introduseră pe tânăra logodnică în locuința lui; dar Iosif nu o cunoaște PÂNĂ ÎN ZIUA ÎN CARE EA VA NAȘTE UN FIU și îl va numi Iisus”. (Extras din „Vulgata”) – Și apoi? va întreba cititorul iscoditor. Apoi… ei bine, vom vedea*].

Cât despre Iosif, el era foarte mândru de onoarea deosebită ce-i revenise. Să fii numit tatăl oficial (dacă nu și în fapt) al unui Mesia nu-i o bagatelă! El se proclamă deci bucuros tatăl legal al prichindelului ce urma să se nască; o înconjură pe Măria cu cea mai tandră grijă.

Între timp, veni un edict de la Cezar Augustus, prin care se ordona numărarea tuturor supușilor din Imperiul Roman. Iudeea făcea parte din acest puternic imperiu. Era administrată de delegații lui Cezar, printre care trebuie să-l menționăm și pe guvernatorul Irod, despre care am pomenit anterior. Edictul împăratului prevedea ca recensământul să se facă nu după locul de origine sau de

domiciliu al fiecărui recenzat, ci după locul din care provenea familia sau tribul său. Întrucât Iosif aparținea neamului lui David, ce provenea din Bethleem, trebuia să meargă să fie înscris acolo. Călătoria ce trebuia întreprinsă în acest scop pica foarte rău. Maria stătea să nască în momentul în care trebuiră să părăsească Nazaretul. Abia ajunsă la destinație, biata tânără fu cuprinsă de durerile facerii. Se adresară la hanurile din sat; toate erau pline de călători și nu putură oferi cazare familiei lui Iosif. În aceste condiții, ce era de făcut? Căutând adăpost oriunde, intrară în primul grajd întâlnit și, pe paiele ce serveau drept culcuș dobitoacelor, departe de orice ajutor, într-o noapte friguroasă de iarnă, pe ninsoare, Maria îl aduse pe lume pe eroul nostru. Jalnică naștere pentru un dumnezeu!

Totuși, să nu ne întristăm prea tare de această aventură mai mult grotescă decât de plâns. Să-i compătimim pe sărmanii oameni cărora li se întâmplă un asemenea necaz. Dar în același timp, să nu uităm că această naștere în condiții mizere a lui Iisus fusese prevăzută și dorită de către acesta, că nimic nu-l obliga să se nască într-un grajd și a fost urmarea propriei lui voințe faptul că martorii primelor lui scâncete au fost un bou și un măgar. Să ne păstrăm deci compasiunea pentru nenorocirile reale ale oamenilor supuși unei sorți nemeritate.

Voi profita numai de ocazie pentru a emite o mică idee care mă sâcâie de fiecare dată când mă gândesc la nașterea lui Isus Hristos: Iosif acceptase explicația pe care i-o dăduse un înger în vis despre sarcina Mariei. Foarte bine. Ideea că urma să-l aibă în familia lui pe Mesia îi liniștise îndoielile. Și mai bine. Dar dacă în momentul nașterii copilului Fecioarei, Mesia ar fi fost fată, mă întreb și vă întreb și pe dumneavoastră, ce față ar fi făcut Iosif? Îmi închipui chiar că în acel moment suprem, Tatăl Etern n-ar fi putut fi lipsit de o oarecare neliniște. Îl și văd, stând îngrijorat, numărând secundele și zicându-și: „Dacă bruneta Maria ne dă un băiat, totul e-n regulă; dar dacă Mesia, pe care Sfântul Duh a avut plăcerea de a-l concepe,

aparține sexului frumos, cum ies eu din treaba asta?”. De fapt, dacă Isus ar fi fost fată, omenirea s-ar fi lăsat, probabil, mult mai ușor convertită. Oricum ar fi, bunul Dumnezeu Tatăl trebuie că i-a împărtășit gândurile sale Sfântului Duh. Fără îndoială că și-a expus pe larg angoasele, a subliniat cât de tare i-ar fi dat peste cap planurile nașterea unei fete și a concluzionat că un Hristos femelă ar fi fost mult mai greu de crucificat, având în vedere binecunoscuta galanterie a soldaților, chiar și a celor romani.

Iar porumbelul, care este personajul spiritual al Trinității, cu siguranță n-a pregetat să răspundă:

— Tată Savaot, nu te mai gândi la asta! E imposibil ca Mesia să fie fată, întrucât el există de dinainte de a se fi născut, de tot atâta timp de cât suntem și noi. La început a fost Cuvântul, și Cuvântul era în Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu, viață din viață, lumină din lumină, făclie din făclie. Prin urmare, întrucât Fiul tău, pentru care eu sunt Tatăl, e la fel de bătrân ca mine și ca tine, suntem siguri de sexul lui, care este cel masculin, așa încât nu avem de ce să ne facem griji.

La acest discurs, spus dintr-o suflare, Iehova, fără îndoială, n-a mai găsit nimic de replicat, dacă nu cumva ceva de genul:

— Sfinte Duh, vorba ta e la fel de frumoasă ca și penajul. Ești un phoenix!

Cât despre Maria, care n-avea porumbelul la îndemână în grajdul din Bethleem, ea nu a știut la ce să se aștepte până nu s-a terminat nașterea.

Din această clipă, Iosif e fericit: îl are pe Mesia lui, îl ține în brațe, îl înfășoară în scutece, îl face să râdă; el și nimeni altcineva va trece drept tatăl lui. Ce glorie! Nemaivorbind de faptul că Iosif, care era sortit să meargă din uimire în uimire, nu terminase cu surprizele: ele doar începuseră.

Mai întâi, este vorba de o procesiune de ciobani, care coboară de pe toate dealurile din împrejurimi pentru a veni să-l venereze pe fiul lui. Ciobani? o să mă-ntrebați. Adică

ciobani care hoinăresc pe dealuri în plină iarnă? Căci scena se petrece pe 25 decembrie. Da, doamnelor și domnilor, ciobani în carne și oase, care-și pasc turmele la miezul nopții, în plină zăpadă. Vă surprinde acest fapt? Și totuși așa este, întrucât Biserica își dă cuvântul de onoare.

Trezirea ciobanilor, la miezul nopții, în zăpadă

Acești ciobani erau instalați pe dealurile Bethleemului și-și păzeau oile. Deodată, o lumină mare îi înconjură. Cerul se întredeschise și începu să plouă cu îngeri în masă, care, suflând din trompete, făceau o hărmălaie ca toți dracii. Cu siguranță, larma trebuie să fi fost formidabilă; căci, spune sfântul Luca, „ciobanii fură cuprinși de o mare spaimă”.

— Liniștiți-vă, ciobani, făcură îngerii. Venim să vă anunțăm o mare bucurie pentru voi și pentru tot poporul vostru. În acest moment, un Mântuitor s-a născut, așa cum v-ați dorit. Coborâți în oraș; din drumul principal, luați-o pe a treia stradă la stânga; veți găsi, la cincizeci de pași de la al șaselea felinar un grajd cu ușa întredeschisă. În interior, veți vedea o tânără femeie, un bou, un om bătrân, un măgar și un bebeluș prost înfășat. Bebelușul respectiv e Mesia. Ați citit cărțile profeților? Nu, pentru că voi nu știți să citiți. Dar nu contează; aflați că profeții au anunțat un Mesia; lumea întreagă îl așteaptă de 4.000 de ani. Vedeți bine, nu-i o chestie de ieri, de azi. Or, pe acest Mesia atât de așteptat îl aveți azi. Mergeți la Bethleem, e al vostru!

Ciobanii se ridicară, iar îngerii, urcând înapoi, în locul înalt de unde năvăliseră, cântau cât îi țineau bojocii: „Slavă! Slavă! Slavă celui din înaltul cerurilor și pace oamenilor, și pace oamenilor, și pace oamenilor de bună credință!”

La puțin timp după aceea, ciobanii invadau grajdul, se prosternau în fața pruncului, care scâncea, așa cum fac bebelușii la vârsta asta, îl adorau, îi ofereau unt, lapte și tot felul de brânzeturi. Iosif le mulțumea, le strângea mâna

și-și îndesa brânzeturile în desagă, zicând, cu ochii plini de lacrimi de bucurie: – Sunt pentru copil!

CAPITOLUL 8 – Maria, deși virgină, se purifică

După îndeplinirea formalităților legale ale recensământului, Iosif nu mai avea niciun motiv să rămână la Bethleem, acest sat neospitalier, unde fecioarele erau lăsate să nască în grajduri. Așadar, își luă pălăria, nevasta, umbrela și copilul și se îndreptă spre Ierusalim, pentru a-l prezenta pe noul-născut la Templu, după obicei. În a opta zi de la naștere, era necesară circumcizia micuțului Iisus, tot pentru a se conforma prescripțiilor religiei israelite.

Printre savanții teologi catolici s-au iscat discuții aprinse referitoare la această circumcizie: „Cine a făcut-o?” s-au întrebat toți doctorii creștini. Fapt e că Evangheliile sunt mute în acest punct, care ar fi fost totuși interesant de lămurit. Cei mai isteți gândesc că a fost Iosif însuși, care și-a luat sarcina de a practica ritualul sacru: tatăl vitreg vărsă deci primele picături de sânge divin. Dar, fără a ne pierde timpul cercetând dacă isteții au dreptate, să constatăm ciudățenia acestui Dumnezeu, care coboară pe pământ special pentru a demola religia israelită și a întemeia alta în locul ei și a cărui primă acțiune (întrucât nimic nu se face fără voia sa) este aceea de a se consfinți ca evreu.

Odată cu circumcizia, copiilor li se dădea un nume. Eroul nostru îl primi pe cel de Iisus, pe care îngerul Gabriel îl indicase Mariei în ziua vizitei sale la Nazaret. În ciuda acestui fapt, Iisus a fost numit în timpul vieții și după moartea sa cu o infinitate de alte nume, printre care și porecla de Hristos, care înseamnă „Unsul”. Un singur prenume a fost uitat în catalogul clerical: cel care a fost scris la începutul acestei lucrări [*n.tr.: Alphonse*] prenume care, ulterior, se va dovedi demn de a-l purta. Vom vedea mai departe că nu exagerez.

Dar asta nu era tot. După legea lui Moise, nu era suficient să fie prezentat la Templu orice copil nou-născut: trebuia ca și mama să fie purificată. În toate epocile, clericii au fost ingenioși în inventarea de mijloace pentru a-și garnisi mesele și a-și umple buzunarele. Ceremonia de purificare obliga femeia, pe care autoritățile Bisericii de-atunci o declara pângărită prin nașterea copilului, să aducă preoților iudei un porumbel și un miel, sau, în lipsa acestora, 5 șecheli, ceea ce înseamnă 20 de franci în moneda noastră. Mielul, oferit primul ca jertfă pe altar, constituia apoi, în casa parohi- ală, elementul principal al unei tocănițe intime pentru preotul de serviciu. Cât despre cei 20 de franci, ei erau la fel de buni de luat ca și mielul.

Maria nu se gândi să se sustragă obiceiului stabilit. Ea ar fi putut foarte bine să se prevaleze de faptul că lucrarea Sfântului Duh n-o pângărise deloc, că era mai fecioară ca oricând și că, prin urmare, nu avea nevoie de niciun fel de purificare. Trebuie deci să credem că, personal, ea nu era atât de convinsă de virginitatea ei, așa cum era soțul ei, tâmplarul. Oricum, făcu bine că merse la Templu, căci acolo avu plăcerea de a-l reîntâlni pe bătrânul mare preot Simion, același care binecuvântase unirea ei cu Iosif, și de a-l asculta pe acest prelat cântând un cântec pe care Evanghelia ni-l reproduce în întregime.

Simion, în ciuda vârstei înaintate, poseda o extraordinară memorie a fizionomiilor. Îi recunoscu pe Maria și Iosif dintr-o privire și, când aceștia i-l prezentară pe micuțul Iisus, exclamă în mi bemol:

— Acum pot să închid ochii; nu-mi mai pasă, căci l-am văzut pe cel ce va fi salvarea lui Israel!

Și, cum era inspirat în ziua aceea, completă, adresându-se mamei-fecioare:

— În ceea ce te privește, mămică dragă, tu n-o să ai același noroc ca fiul tău: el va fi proslăvit de întregul nostru popor, în timp ce tu vei avea inima străpunsă de spada lui.

Admirați un pic ce frumoasă e o profeție. Simion îi prezice Mariei că va avea inima străpunsă și că Iisus, dimpotrivă, va fi copilul răsfățat al națiunii. Or, mama n-a avut niciodată inima străpunsă și exact fiului i-a aplicat poporul evreu acest supliciu. Ei bine, întrebați primul bisericos întâlnit și vă va spune, vă garantez, că profeția părintelui Simion s-a realizat perfect în toate aspectele. Ceea ce dovedește că nimic nu-i mai ușor decât să interpretezi discursurile povestitorilor de ocazie. Cu puțină bunăvoință, întotdeauna se poate ajunge la convingerea că au dreptate.

CAPITOLUL 9 – O stea mirobolantă

În vremea respectivă, existau numeroase mici regate în Extremul Orient, și aceste regate erau guvernate de monarhi care erau numiți „magi”, deoarece se ocupau de magie, astrologie și alte științe obscure. Trei dintre acești regi magi erau în mod deosebit prieteni; își părăseau regatele și mergeau pe rând acasă la câte unul dintre ei, unde se adânceau în studierea cărților de magie. Evangheliștii nu cunoșteau numele acestor trei savanți monarhi; dar sfântul Bède, un bătrân călugăr anglican care a trăit în secolul al VIII-lea, a avut o revelație și, grație lui, toată lumea catolică îi cunoaște astăzi foarte bine. Așadar, ei se numeau: primul, Melchior; al doilea, Gaspard; iar al treilea, Balthazar. Sfântul Bède, care știa mai multe pe această temă decât toți cei patru evangheliști la un loc, ne mai dă și alte informații: „Melchior era un bătrân cu părul alb și barba lungă; Gaspard, dimpotrivă, era tânăr, fără pic de barbă și roșcat; cât despre Balthazar, el aparținea rasei negre și purta barbă”.

Într-o frumoasă noapte de octombrie, cei trei regi-magi ai noștri se aflau reuniți la observatorul astronomic al unuia dintre ei și priveau stelele, încercând să descopere vreo nouă cometă. Deodată, văzură apărând din adâncurile bolții cerești o stea mai strălucitoare decât toate celelalte, și care, în loc să rămână fixă, se mișca într-un mod neobișnuit. Acest fenomen îi surprinse foarte tare pe cei trei observatori.

— Vedeți și voi? îi întreba Melchior pe ceilalți doi; steaua asta se mișcă, nu-i așa?

— Se duce de la dreapta la stânga și de la stânga la dreapta, zise Balthazar.

— Chiar așa, pe cuvântul meu, parcă că dansează o polcă, răspunse Gaspard. Și magii adăugară:

— Oare ce poate să însemne asta?

Melchior, în calitatea lui de decan al societății regale, făcu următoarea propunere:

— Ne vom retrage timp de o oră, fiecare singur într-o încăpere. În liniște și meditație, vom face săpături pe această temă și apoi ne vom comunica unul altuia rezultatul calculelor noastre.

Zis și făcut. Timp de o oră, cei trei savanți monarhi îngrămădiră pe pergamente interminabile, munți și munți de cifre. La expirarea timpului, erau groaznic de palizi, așa de tare îi epuizase munca la care se înhămaseră. Reveniți în sala mare a observatorului, își depuseră solemn pergamentele cifrate pe masa din mijloc; apoi se duseră din nou, pentru un moment, la fereastră. Steaua strălucitoare era tot acolo și începuse să danseze frenetic.

— Ciudat! Ciudat! mormăiră magii, reluându-și locul la masa. Melchior luă primul cuvântul:

— Am numărat toate salturile stelei timp de 17 minute; am făcut totalul; am înmulțit acest total cu 4.228.695. Din produs, am scăzut 5.672. Am împărțit apoi cifra rămasă la 47. După care, am făcut 29 de înmulțiri, urmate de tot atâtea scăderi și de tot atâtea împărțiri, operând mereu cu același înmulțitor, aceeași cantitate scăzătoare și același divizor. Iată câtul meu final.

Zicând acestea, arătă un număr de o lungime incomensurabilă.

Gaspard și Balthasar, la rândul lor, săpaseră adânc și executaseră adevărate tururi de forță matematice, luând ca bază pentru calculele lor primele numere care le veneau în minte. Or, ca să vedeți minune! câturile lor finale erau aceleași cu cel a lui Melchior. Atunci, cei trei regi magi se priviră și spuseră încet, toți trei deodată:

— Rezultatul operațiilor noastre despre mișcarea acestei stele arată clar ca lumina zilei, când nu e eclipsă, că într-un sat din apropierea Ierusalimului se va naște în această iarnă un nou rege între evrei și că, acest rege, fiind un zeu, trebuie să mergem să-l adorăm.

Ce lucru frumos e matematica! Ce lucru frumos sunt științele exacte!

Notați că nu exagerez cu nimic. După cum spune însăși Evanghelia, nu un înger a venit să-i anunțe pe magi nașterea Unsului [*n.a.: Să nu uităm că Hristos înseamnă Unsul*]. Nu, o stea mișcătoare le-a dat de înțeles, prin mișcările ei, că într-un sat din apropierea Ierusalimului etc. Deoarece steaua nu le-a vorbit, numai în urma acelor calcule extraordinare i-au dat ei de cap acestei probleme fenomenale.

— Să mergem să-l adorăm pe acest nou rege al iudeilor, repetară Gaspard, Balthazar și Melchior. Fără a pierde timpul luându-și la revedere de la nevestele lor, porniră la drum, nefăcându-și griji nici măcar pentru faptul că-și lăsau regatele fără conducător pe timpul călătoriei lor, care avea toate șansele să fie una lungă. Această călătorie dură 4 luni. Era în primele zile din februarie când cei trei potentați ajunseră la Ierusalim.

Calculele le indicaseră acestor prinți savanți că un nou rege era pe punctul de a se naște printre evrei; dar calculele cu pricina nu desemnaseră și locul exact al acestei nașteri miraculoase. Pentru a găsi locul respectiv, avură un ghid infailibil: steaua însăși. Această stea mergea înaintea lor, strălucind ziua ca și noaptea. Nu mai trebuiră decât să-și dea osteneala s-o urmeze. Ea îi conduse în felul acesta până la Ierusalim, unde ajunseră la câteva zile după ce Maria se purificase și-și prezentase copilul la Templu.

CAPITOLUL 10 – Adorarea magilor

Făcând calculele, la sosire, magii noștri constatară că noul rege al evreilor se născuse cu 40 de zile în urmă. Ei plecaseră cam cu 3 luni înainte de venirea lui pe lume.

Vă las să vă imaginați singuri cât de uimiți trebuie să fi fost oamenii din Ierusalim la vederea acestei caravane bogate, de monarhi orientali. Nu mai văzuseră de mult timp o asemenea splendoare. Copiii se strângeau pe străzi și se holbau admirativ la cămilele acoperite cu pături din țesături prețioase. Magii angajară un ghid și fură conduși la rege. Nefiind avertizați de calculele lor că prințul nou născut nu făcea parte din familia lui Irod, se așteptau să-l găsească în palatul principal al orașului pe băiețelul căruia îi aduceau omagiile lor.

Deci cel care fu surprins fu Irod, când îi auzit pe colegii lui de coroană, veniți din țări îndepărtate, zicându-i în cea mai pură limbă evreiască:

— Dragă vere, am venit să te felicităm pentru fericita naștere a fiului tău.

— Cum așa? răspunse Irod, dar soția mea nu mi-a mai dăruit un copil de ceva vreme.

— Cu toate acestea, obiectă Melchior, noi știm cu certitudine matematică că un viitor rege al evreilor s-a născut acum câteva zile pe aici. Dacă nu face parte dintre descendenții tăi, te rugăm să ai cel puțin amabilitatea de a ne indica unde să-l găsim.

— Ce tot spuneți voi acolo? întrebă Irod.

— Sire, nouă ni s-a arătat o stea, o stea mirobolantă, o stea care merge. Ea ne-a condus până în aceste locuri. Or, când o stea își permite astfel de libertăți, n-o face fără un motiv serios. În plus, suntem siguri de ceea ce afirmăm. Suntem băgați până-n gât în știința astrelor și nu putem decât să-ți repetăm întrebarea: Dacă viitorul rege al evreilor nu este în casa ta, atunci unde locuiește?

Irod se simți tulburat de siguranța cu care vorbeau acești savanți eminenți. Își zise în sinea lui că acești nobili necunoscuți n-ar fi străbătut atâtea mii de mile pe spatele cămilelor doar pentru a-i vinde gogoși. Și, cum nu concepea pe viitor un alt rege evreu decât moștenitorul său prezumtiv, simți o mare teamă în fața acestei concurențe misterioase. Cu toate acestea, fiind un om abil, nu lăsă să se vadă emoția care-l cuprinsese și le răspunse magilor cu zâmbetul pe buze:

— Vestea pe care mi-o aduceți, dragi colegi, este chiar o noutate pentru mine, dar mă umple de bucurie. Fiți atât de amabili și continuați să vă urmați steaua, iar când îl veți găsi pe viitorul rege al iudeilor, întoarceți-vă la palatul meu, ca să-mi indicați locul exact în care se află. Voi fi fericit atunci să merg și eu, la rândul meu, să-l vizitez pe acest copil predestinat.

— O! dar noi nu vrem să-i facem doar o simplă vizită, îi atrase atenția Gaspard. Acest viitor rege al evreilor va fi mult mai puternic decât noi și decât tine. Noi ne ducem la el pur și simplu ca să-l adorăm.

— Cum adică! exclamă Irod; dar și eu vreau să-l ador. Nu-mi puteți refuza această plăcere.

Irod le oferi magilor un pahar de muscat și un biscuit, iar aceștia îl părăsiră, promițându-i ca la întoarcere să-i dea adresa exactă a viitorului rege.

Din acel moment, Irod căzu pradă unei mari neliniști. Fu atât de neliniștit, încât nu se gândi la cel mai simplu mijloc prin care l-ar putea găsi pe acest concurent, a cărui naștere, ce i se revelase subit, îi provoca atâta mâhnire. Mijlocul era aceasta: Irod n-ar fi avut decât să urmeze steaua, la fel ca magii; dar această idee nu-i trecu în prin minte.

Balthazar, Melchior și Gaspard continuară singuri să urmeze traseul astrului vagabond. Și unde credeți dvs. că i-a condus el la finalul acestor peregrinări? La Nazaret? Nicidecum. Iosif și familia lui o șterseseră din Bethleem

imediat ce fură înscriși în registrele recensământului; veniseră la Ierusalim pentru prezentarea lui Isus la Templu. După aceasta, nu le rămăsese decât să se întoarcă la Nazaret, domiciliul lor stabil. Ei bine, nu, se pare că s-au reîntors la Bethleem, satul acela neospitalier, întrucât, după cum ne spune Evanghelia, la Bethleem avu loc adorarea regilor. În zadar se obiectează că această adorare s-a petrecut înainte de prezentarea la Templul din Ierusalim. Eu voi răspunde: Imposibil. Irod, fiind prevenit de nașterea lui Mesia și căutându-l, cu certitudine micul Isus n-ar fi scăpat furiei sale, dacă părinții lui ar fi făcut imprudența în acel moment să-l expună în plină sinagogă și într-o ceremonie publică prezidată de marele preot Simion.

[*n.a.: S-ar mai putea obiecta că data fixată de Biserică pentru închinarea regilor este 6 ianuarie, în timp ce prezentarea la Templu n-ar fi avut loc decât pe 2 februarie; că, prin urmare, vizita magilor a precedat purificarea. Eu voi răspunde: datele Bisericii au fost fixate contrar bunului simț. Altfel cum se explică faptul că adorarea regilor, făcându-se pe 6 ianuarie, masacrul inocenților (rezultatul adorației) a avut loc, după calendarul catolic, cu 9 zile înainte, adică pe 28 decembrie? Adevărul e că totul e o minciună în legenda creștină, dar minciunile preoților sunt grosolane și contradicțiile lor, flagrante*].

Logic – dacă putem vorbi de logică în ceea ce privește poveștile din Evanghelie – familia lui Iosif s-a achitat mai întâi de formalitățile de prezentare și purificare impuse de legea lui Moise și s-a întors apoi la Bethleem, fără niciun scop. Poate că tâmplarul își uitase în iesle o duzină de gulere de cămașă. Așadar, steaua s-a oprit în satul lui David și chiar deasupra legendarului grajd. Fără îndoială, boul și măgarul se aflau încă acolo. Cât despre Iosif, dacă e să-l credem pe Sf. Matei, el era absent.

„Regii, spune Noul Testament, intrară în sărăcăciosul adăpost, unde văzură copilul împreună cu Maria, mama

lui; și, prosternându-se cu fruntea în pământ, îl adorară; apoi, deschizându-și comorile, îi oferit în dar aur, tămâie și smirnă”.

Copilul Iisus, adorat de cei trei regi-magi

Această ofrandă a regilor-magi m-a pus întotdeauna pe gânduri. Scriitorii ecleziastici ne precizează în detaliu ce cadou a făcut fiecare dintre monarhi și trebuie să recunoaștem că doi dintre ei n-au arătat o generozitate prea mare. Melchior și-a deschis caseta, dându-i întregul conținut, care era aur. Gaspard a oferit tămâie, care nu era mare lucru. Balthazar a depus în fața leagănului un pic de smirnă, un fel de rășina parfumată care nu valora mai mult decât tămâia. Pentru niște monarhi veniți de așa de departe, Gaspard și Balthazar au dat dovadă de o calicie incalificabilă. Mai mare deranjul de a călători timp de 4 luni pentru a împărți asemenea cadouri de nimic! Tămâia, dacă vreți, era la modă și putea avea un sens măgulitor. Gaspard a ieșit ieftin cu mica lui atenție. Dar Balthazar? Of! Balthazar ăsta! Ce cărpănos!… Smirnă? Iată tot ce i-a adus el Dumnezeului său! Ar râde și curcile! Și la ce folosește smirna ta, Balthazar? Sfântul Bède ne explică treaba asta: „Smirna, care era în mâinile regelui negru, amintea că Fiul Omului era muritor”. Într-adevăr, anticii foloseau smirna pentru a îmbălsăma morții. Ei, ce părere aveți? Iată o atenție delicată, un cadou bine țintit: rășină de îmbălsămare pentru un nou-născut…

În ceea ce mă privește, refuz să admit explicația Sfântului Bède. După părerea mea, Balthazar era un meschin, care nu cheltuia sume nebunești când se asocia în făcut cadouri. Dar nu vreau să-l nedreptățesc, crezând că a vrut să-i facă lui Mesia o farsă lugubră, oferindu-i la naștere un accesoriu de înmormântare. Iată ce cred eu: smirna, se știe, este folosită de farmaciști la fabricarea, printre altele, a unei mușamale, folosită pentru a-i împiedica pe bebeluși să facă pipi în pat. Așadar, fără

îndoială, în acest scop adusese Balthazar rășina. Îmi place mai mult așa. Oricum ar fi, caseta cu aur întrecea tămâia și smirna. În concluzie, cadoul lui Melchior era într-adevăr unul regal. Presupunând că era vorba de o casetă de mărime medie, ar fi trebuit să conțină aur în valoare de 30-40 de mii de franci; ceea ce era o adevărată avere la epoca respectivă.

Un nou subiect de mirare pentru candoarea mea: Evanghelia nu mai vorbește deloc de această avere. Cartea sfântă ne spune că, dimpotrivă, Maria și Iosif au trăit întotdeauna în sărăcie. În ceea ce-l privește pe Isus, el s-a comportat toată viața ca și cum n-ar fi fost mare lucru de capul lui, trăind din expediente sau din generozitatea unor domnișoare, de care ne vom ocupa.

Pentru ca aurul adus de regele-mag să fi fost atât de repede risipit de bruneta Maria, ar trebui să admitem că tânăra femeie avea vicii ascunse. Cine știe? Poate nu i-a dezvăluit niciodată lui Iosif norocul nesperat ce dăduse peste ei în urma vizitei bătrânului Melchior. Sau poate o fi jucat la loterie pentru a-și dubla averea și a pierdut tot.

CAPITOLUL 11 – Sfânta familie o șterge

Fără a avea nici cea mai mică suspiciune, cei trei regi-magi ai noștri își propuseră să-și țină promisiunea față de Irod. Aveau de gând să-l revadă pe guvernator și să-i indice grajdul în care trona viitorul lui concurent: erau pe cale să comită o gafă de toată frumusețea. Din fericire, din înaltul cerului, Iehova veghea asupra Fiului său – numit astfel pentru că fusese zămislit de porumbel.

Cei trei magi avură într-o noapte același vis. O voce le zise:

— Feriți-vă să mai mergeți la regele Irod. E un om rău, care vrea copilul pe care voi îl iubiți atât de mult. Nu mai călcați prin Ierusalim și întoarceți-vă în țările voastre pe un alt drum.

Magii noștri se conformară.

Cum ajunseră ei în țările lor fără să urmeze același drum pe care sosiseră? Sfânta Evanghelie nu menționează. O nouă stea (sau poate aceeași) le servise, fără îndoială, drept ghid. La sosire, cu siguranță și-au găsit oamenii îngrijorați de absența lor și și-au reluat guvernarea ca înainte de plecare. Doar că, ce-i curios, e că acești regi, care au executat o plimbare de 8 luni, însemnând drumul dus întors, pentru a se închina unui nou zeu, nu s-au gândit ulterior să instituie religia acestuia în regatele lor. În fapt, niciun istoric nu menționează că Hristos ar fi fost venerat în Persia, regiunea unde se aflau regatele magilor. Dar acestea sunt detalii nesemnificative. Să revenim la Iosif.

Puțin după adorarea magilor, tâmplarul îl revăzu în vis – în mod cert, visele joacă un rol important în Sfânta Scriptură – pe arhanghelul Gabriel. Acest mesager al cerului îl informa de pericolul ce-l păștea pe micul Isus.

— Scoală-te, Iosif, zise arhanghelul. Ia copilașul și pe

mama lui și cărați-vă de aici. Mergeți în Egipt, e la doi pași; n-aveți decât să traversați Arabia. Lui Abraham, potrivit Bibliei, i-a luat vreo 60 de ani să parcurgă drumul ăsta, dar, date fiind progresele civilizației, voi o să mergeți mult mai repede. Fugi, fugi, Iosif, pentru că de mâine, Irod o să-l caute pe micuțul Isus, ca să-l facă să nu mai simtă gustul biberonului.

Lui Iosif nu trebui să i se spună de două ori. Nu mai aștepta ivirea zorilor. Își zgâlțâi nevasta care, pe paiele grajdului, visa la Sfântul Duh, și-i strigă:

— Sus! Sus! nevastă, scoală-te!

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? întrebă Maria, frecându-se la ochi.

— Scoală! Scoală! repetă el!

— Of! Iosif, ce enervant ești! Lasă-mă în pace, să dorm!

— Nu-i timp de tras la aghioase, nevastă. Chestia e că regele Irod vrea să-l omoare pe Isus. Vrei să lupți împotriva acestui monarh puternic? Știu bine că fiul tău, care este un zeu, nu s-ar lăsa sugrumat, dar, părerea mea e că nu trebuie să contăm pe puterea supremă a sugarului. Deci, e mult mai înțelept să nu ne riscăm pielea în măcelul care se pregătește. Ia-ți sugarul, doamnă, și să fugim imediat, cât ne țin picioarele!

La acest îndemn, care nu admitea replică, madam Iosif se sculă.

— Fie! zise ea, sunt de acord să fugim, dar cine-mi va căra vesela? Cred că-ți dai seama că nu vreau să car alte bagaje decât copilul.

— Despre asta nu-ți face griji, doamnă; luăm cu noi măgarul ăsta.

— Da, dar nu-i al nostru. Cineva l-a băgat în grajdul ăsta ca să-l adăpostească. O minimă decență ne împiedică să ni-l însușim.

— Pardon, nu pentru noi îl luăm, ci pentru salvarea fiului tău. Or, Isus, nu e el stăpânul lumii?

Nu mai era nimic de obiectat. Își însușiră măgarul. Maria îl încălecă, luă copilul în brațe și plecă.

[*n.a.: Conform Evangheliei înseși, Iosif și Maria au fost doi hoți ordinari, demni de dat pe mâna secției corecționale a poliției. Într-adevăr, Evanghelia ni-i reprezintă mai întâi pe tâmplar și pe nevasta lui mergând pe jos, modul de deplasare cel mai sărăcăcios din lume, la Bethleem, pentru recensământ. Ei sunt refuzați la hanurile locale și, cum Maria e cuprinsă de durerile facerii, se refugiază într-un grajd, unde se găsesc două animale, un bou și un măgar, priponiți de iesle. Pe paiele acestor animale vine pe lume Iisus, și tot din paiele lor îi încropește mama lui un pătuț. Or, acest bou și acest măgar aveau, evident, proprietari. Tot în staul primește sfânta familie mai întâi vizita ciobanilor și apoi pe cea a magilor. Chiar în noaptea care urmează adorației magilor, îi apare lui Iosif îngerul și-i poruncește să plece împreună cu mama și copilul, fără să mai aștepte nici măcar ivirea zorilor. Iosif și Maria pleacă. Toate legendele catolice ni-i reprezintă pe cei doi ducând cu ei un măgar, în fuga lor în Egipt. Acest măgar este, fără îndoială, cel din grajd, căci nu s-ar fi dus în mijlocul nopții să cumpere unul de la vânzătorii de animale din localitate. De altfel, această fugă s-a făcut în grabă și cu discreția impusă de împrejurările periculoase în care se găsea copilașul. Dacă, totuși, Iosif și Maria ar fi cumpărat vreun măgar care să-i ajute în fuga lor, Evanghelia, care ne dă cele mai nesemnificative detalii, ar fi spus-o. Prin urmare, și asta e sigur, mama lui Isus și soțul ei au furat măgarul, fapt imposibil de negat.*

Știu bine ce-mi vor răspunde catolicii: „Totul în Univers îi aparține lui Dumnezeu și, prin urmare, și lui Hristos, care este una din cele trei persoane ale Treimii; deci, luând măgarul pentru nevoile micului Iisus, Maria și Iosif nu au comis niciun furt”. Nu insist; e o chestiune de interpretare].

Când soarele apăru la orizont, sfânta familie era deja departe de Bethleem. Merseră toată ziua. Seara târziu, la căderea nopții, un grup de bărbați cu figuri fioroase îi

înconjurară pe emigranți.

— Banii sau viața! strigă șeful bandei.

Maria nu-i spusese lui Iosif că luase cu ea caseta plină cu aur de la regele mag. Astfel că, la somația banditului, Iosif îi răspunse cu o sinceritate perfectă:

— Dragii mei domni, vă înșelați amarnic în ceea ce ne privește. Nu suntem niște călători bogați, cum se pare că ne credeți. În ceea ce mă privește, eu sunt un amărât de tâmplar și am plecat din țară fără de nici unele. Dalta și rindeaua sunt toată averea mea. Domnișoara pe care o vedeți e soția mea, iar micuțul nu este nimeni altul decât Mesia, cel promis iudeilor de către profeți.

Banditul, după câte se pare, citise profețiile și chiar le credea. Se aruncă la picioarele mamei-fecioară și o rugă să-i ierte comportamentul puțin cam brutal.

— Doamnă sau domnișoară, zise el, mă numesc Dimas. Sunt hoț de profesie, dar asta nu mă împiedică să am sentimente nobile. Vă cer iertare că v-am oprit și, pentru spaima pe care banda mea trebuie că v-a pricinuit-o, vă rog să acceptați ospitalitatea mea în noaptea asta. Am și eu un copil; bietul de el, e bolnav. Veniți la mine acasă; o să găsiți un bun adăpost. Și pentru că pruncul vostru e Mesia, prezența voastră în casa mea o să-mi poarte noroc.

— Ce zici de oferta asta? o întrebă Iosif pe Maria; mi se pare făcută cu inimă bună. În plus, stă să plouă. N-ar fi corect să-l lăsăm pe pruncul divin, pe care Iehova ni l-a încredințat spre păstrare, să prindă vreo răceală.

— Există oameni cinstiți chiar și printre hoți, răspunse Fecioara. Să acceptăm, deci, ospitalitatea care ni se oferă. [*n.a.: În realitate, Maria și Iosif cu greu se puteau pretinde cinstiți. Ei tocmai ce șutiseră măgarul din grajdul de la Bethleem și, prin urmare, nu se puteau simți stânjeniți să se afle în compania unui hoț de profesie*]. Dimas era fericit de onoarea pe care i-o făcea mama Dumnezeului lui. Conduse sfânta familie la locuința lui și-i primi cum putu mai bine.

Legenda creștină nu ne-a păstrat niciun alt incident

despre această plecare spre Egipt. Prima noapte de la plecarea familiei lui Iosif fu petrecută la hoțul Dimas, pe care-l vom regăsi mai târziu, la sfârșitul acestei povești. A doua zi, când Isus părăsi casa primitoare a hoțului, copilul bolnav era vindecat. Mai mult, în această locuință se găsea o fântână, la care Maria spălă scutecele copilașului divin; căci, chiar dacă era Dumnezeu, Isus era supus legilor naturii umane.

În zilele noastre, încă se arată pelerinilor, în împrejurimile Bethleemului, această fântână a lui Dimas, unde au fost spălate cârpele cu care era înfășat micul Hristos. Iar această fântână, în memoria acestei spălări, face deseori mari miracole.

CAPITOLUL 12 – Maiestatea Sa Irod e nervos

În acest timp, Irod, așa cum spuneam, era deprimat de nașterea micului „Uns”. Acest nou-născut, afirmaseră magii, care păreau în cunoștință de cauză, trebuia să domnească mai târziu peste evrei. Asta însemna că el, Irod, ar fi fost detronat. Tetrarhul era cu atât mai posomorât, cu cât ținea la coroana lui. Dădu ordin să fie convocați toți prinții preoților, scribii și doctorii poporului și-i adună în palatul său. [*n.tr.: Este vorba de „doctorii Legii”– în iudaism, specialiști și interpreți autorizați ai cărții Tora*]. Le povesti în amănunt vizita regilor-magi, le repetă ce-i spuseseră ei, menționă episodul cu steaua mergătoare și le puse clar această întrebare:

— În fond, ce-i adevărat în toate astea?

Prinții preoților răspunseră:

— Am văzut și noi caravana regilor-magi, am văzut și steaua umblătoare, dar nu știm ce vrea să însemne lucrul acesta.

— Sunteți deci niște dobitoci! ripostă furios Irod. Cum? Acești magi, care n-au citit niciodată cărțile profeților voștri, au aflat, prin forța calculelor asupra mișcării astrelor, că un nou rege se va naște în apropierea Ierusalimului, iar voi, voi care ați fost crescuți în Templu, care cunoașteți la literă toate previziunile formulate prin aleșii Dumnezeului vostru, nu bănuiți măcar ce-o să se întâmple? E prea de tot! Nu vă meritați banii, domnilor. Traduceți-mi imediat profețiile, sau vă spânzur!

Scribii și prinții preoților nu se îngrijorau însă că vor fi spânzurați. Își aduseră cu ei toate cărțile și se puseră pe răsfoit. Nimic în Biblie nu anunța de o manieră precisă nașterea unui rege al evreilor în epoca lui Cezar-Augustus. Cu toate acestea, cum trebuiau să-i dea satisfacție cu orice preț lui Irod, îi traduseră un pasaj din profetul Mica, în care stătea scris: „Și tu, orășel Bethleem-Ephrata, tu ești

unul dintre cele mai mici în ținutul lui Iuda, și totuși din tine va ieși un prinț care va paște poporul lui Israel, revenit prin el la Dumnezeu”. Când și cum va trebui să se nască acest prinț? Profeția lui Mica nu preciza. În speță, pentru a nu-l contrazice pe Irod, doctorii evrei își dădură cu părerea că ar putea foarte bine să existe o coincidență între această previziune destul de vagă și calculele algebrice ale regilor-magi.

— Bun, spuse Irod, o să stau cu ochii pe Bethleem. Îi concedie pe preoții Templului, fără a le face cunoscute planurile sinistre la care medita; căci el medita la planuri sinistre.

Totuși, printre acești membri ai clerului israelit se afla unul care ar fi putut să-l informeze pe Irod într-un mod foarte precis. Acesta era marele preot Simion, cel care prezidase purificarea Mariei și prezentarea lui Iisus la Templu. Inspirat de Iehova, Simion, n-am uitat, îl recunoscuse drept Mesia de cum îl văzuse. E mai mult decât probabil că el făcea parte din reuniunea prinților preoților de la palatul tetrarhului. Pentru ce nu dădea el nicio informație despre ceea ce știa? Fără îndoială,

Iehova, care pe 2 februarie îl făcuse atât de vorbăreț, de această dată îi închisese gura.

Irod decise, deci, să aștepte întoarcerea magilor. Dar magii, ascultând de o voce nocturnă, se abținură să mai treacă prin Ierusalim. De unde rezultă că regele Irod, frământându-se din ce în ce mai tare, sfârși prin a face o criză de nervi. Îl cuprinse o furie de nedescris, sparse toată vesela, pălmui toate slugile, îi întoarse spatele soției în fiecare seară, își smulse mult păr din cap și chiar își scrânti mâna, când dădu cu pumnul în oglindă.

Se duse la Bethleem, însoțit de călăul șef și de ajutoarele lui; acolo, ceru să fie aduși în fața lui notabilii satului.

— Așa-i că trei regi-magi din Orientul Îndepărtat au trecut recent pe aici? îi întrebă el.

— Într-adevăr, sire. Trei regi, călare pe niște cămile superbe, urmau o stea și s-au dus la un grajd.

— La un grajd?

— Da, sire, la un grajd unde un bătrân și nevasta lui, care abia născuse, își găsiseră adăpost.

— Sunteți siguri de asta?

— Bineînțeles, sire. Satul nostru nu numără nici 3.000 de locuitori, răspunseră notabilii. Ne cunoaștem toți aici, așa că-ți dai seama că sosirea unei caravane cu trei regi nu putea să treacă neobservată. Mare ne-a fost mirarea să-i vedem pe acești trei regi și cămilele lor intrând maiestuos într-un grajd… Un staul prăpădit, săpat în stâncă, unde nu se adăpostesc decât animalele păstorilor și căruțașii lefteri.

Irod reflectă un moment, apoi își reluă interogatoriul:

— Acești trei regi ciudați, care au mers să-i viziteze pe oamenii din grajd, unde sunt ei acum?

— Habar n-avem! N-au întrebat nimic pe nimeni, pentru că se încredeau în steaua lor, și au plecat așa cum au venit.

— Și bătrânul, și femeia care a născut recent, și copilul, mai sunt în grajd?

— Nu, sire; au dispărut într-o bună dimineață, sau, mai bine zis, într-o bună noapte; căci dimineața am văzut că-și strânseseră lucrurile și plecaseră. Au luat cu ei și un măgar, pe care un amărât de măgărar îl adăpostise în staulul ăla. Nu știm ce-i cu familia asta, dar sigur nu sunt oameni cinstiți.

— De-ajuns, murmură Irod. Îmi ascundeți adevărul. Îl aveți printre voi pe acel copil extraordinar, în onoarea căruia au venit la Bethleem cei trei regi și steaua lor…

— Dar, sire, îți jurăm…

— Nu-mi pasă de jurămintele voastre. Pentru că am un interes politic foarte mare să nu-l las în viață nici o secundă în plus pe copilul în cauză, și cum vreau să fiu sigur că nu-l ratez, domnul călău și ajutoarele lui, pe care am onoarea să vi-i prezint, vor masacra imediat toți copiii de sex masculin din Bethleem cu vârsta sub doi ani.

Se iscă un vaiet general. Nefericiții notabili ai satului se prăbușiră în lacrimi la picioarele lui Irod.

Dar el rămase de neclintit.

— Călăi, strigă el, m-ați auzit. Faceți-vă datoria!

Imediat, călăii porniră să scotocească cele două sau trei sute de case care compuneau satul, iar seara, când soarele dispăruse la orizont, își terminaseră munca sângeroasă: în acest orășel de 3.000 de suflete, ei sugrumaseră – ne afirmă Biserica – 20.000 de copii inocenți.

Cât despre Dumnezeu tatăl, el nu făcu nimic pentru a preveni acest masacru oribil. În mod normal, victimele furiei lui Irod ar fi trebuit să fie (cel puțin așa mi se pare mie) de un interes aparte pentru un Dumnezeu un pic mai drept. O suflare a Celui Atotputernic ar fi putut feri de la moarte această mulțime de prunci cărora oricum nu le putea fi atribuită nașterea lui Hristos. Dar în acea zi, Savaot nu se gândi să coboare din norul lui și asistă cu un ochi impasibil la acest groaznic masacru.

Irod poruncește sugrumarea a 20.000 de inocenți în Bethleem

[*n.a: Bethleemul n-a avut niciodată mai mult de 3.000 de locuitori, aceasta fiind cifra maximă pe care a atins-o populația lui, și asta nu în timpul lui Iisus. La început, acest sat se numea BETHLEEM – EPHRATA, Bethleem însemnând „casa pâinii”, iar Ephrata „fertilă”.*

Considerăm util să facem o notă importantă în ceea ce privește acest târgușor care, după legenda catolică, a fost leagănul religiei lui Louis Veuillot. El este situat pe o colină înaltă, care coboară prin câteva terase acoperite de vii și de măslini până în adâncul văilor care înconjoară cele trei coaste. Are o panoramă magnifică. În prezent, la dreapta, se înalță un deal, pe care tronează un donjon vechi, numit „Muntele Francilor” și care-și datorează numele cruciadelor; în stânga, se văd domurile și minaretele din Ierusalim; în față, la est, orizontul este

mărginit de lanțul albăstrui al munților Moab.

Populația Bethleemului, renumită în toate timpurile pentru caracterul ei rebel și belicos, este alcătuită în mare parte din creștinii celor trei religii (catolică, greacă și armeană); ocupația acestora, în afară de agricultură și cultura viței de vie, constă în confecționarea de carpete,cruci de sidef și alte obiecte de cult, care reprezintă venitul cel mai important al acestor țărani inventivi.

La extremitatea estică a localității, se află biserica Nașterii, a cărei construcție, începută de Elena, mama împăratului Constantin, a fost finalizată de acesta în anul 331. Aceasta se înalță deasupra grotei unde, conform legendei, a venit pe lume Iisus. Această biserică este mascată la exterior de zidurile înalte și de grădinile mânăstirilor romană, greacă și armeană, care o înconjoară. Nu are decât o intrare, la vest, precedată de o piață pavată. Un vestibul gol și întunecos, împărțit în trei încăperi,deschide intrarea în biserică.

Edificiul, al cărui plan este dispus în formă de cruce, este construit în stil roman. Piciorul crucii cuprinde 5 nave, formate din 4 rânduri de coloane corintice de 6 metri înălțime și de 23 centimetri diametru. În număr total de 48, aceste coloane sunt monolite, dintr-un calcar cu aspect de marmură. Cele 5 nave au aceeași înălțime, cea din centru (26/30 metri) fiind cât celelalte 4 la un loc. Grinda crucii sau transeptul, care are aceeași lățime ca cea a navei mari, se termină la fiecare extremitate cu o absidă semicirculară, care-i marchează formele la exterior. Partea de sus a crucii, unde se găsește sanctuarul, ridicat cu 3 grade deasupra marii nave, se termină, de asemenea, cu un semicerc care are dimensiunile egale cu cele ale absidelor crucii.

Biserica nu are bolți, deasupra coloanelor fiind un antablament care, în nava centrală, este depășit de ziduri străpunse de ferestre mari. O șarpantă despre care unii autori cred că ar fi din lemn de cedru, pleacă de la îmbinarea de sus a zidurilor și se înalță în dom, pentru a

susține un acoperiș care n-a fost niciodată terminat. Acest cadru, care datează din secolul al XVII-lea, se remarcă prin eleganță și lejeritate.

Mozaicuri pe fundal de aur și picturi bizantine elegante din secolul al XII-lea acopereau anterior coloanele și partea superioară a pereților navei centrale. Aceste opere de artă, prețioase prin materialele alese și grija cu care au fost executate, au fost parțial distruse de greci, prin 1842.

Un zid de închidere ridicat la baza crucii separă cele trei brațe superioare de piciorul crucii, care nu este decât un fel de vestibul, unde oamenii din toate sectele creștine, dar și turci și arabi, vin să vorbească și să fumeze. Toată armonia liniilor arhitecturale e întreruptă de această despărțitură. Grecii ocupă toată partea superioară a crucii și brațul ei drept. În partea de jos a altarului principal, ornat mai degrabă cu lux decât cu gust, se remarcă o stea de marmură, care, conform legendei, corespunde punctului din cer în care s-ar fi oprit steaua miraculoasă prin care au fost conduși magii. Locul grajdului în care s-a născut Mântuitorul se găsește exact sub această stea. Altarul Armenilor este plasat în brațul stâng al transeptului, în locul unde se pretinde că s-ar fi oprit cămilele magilor.

Catolicii romani nu au un altar în biserica superioară, însă posedă toată grota Nașterii, la care ne conduc două scări răsucite, fiecare cu o înclinație de 15 grade. Această grotă are o formă neregulată, măsurând 12 metri lungime pe 5 lățime și 3 înălțime. Pereții de stâncă și solul sunt în întregime acoperiți cu marmură scumpă. Un număr mare de lămpi, care sunt aprinse tot timpul, luminează acest sanctuar venerat de creștini. În fund este locul în care se presupune că Fecioara l-ar fi adus pe lume pe Mesia, acesta fiind marcat de un bloc de marmură albă, încrustat cu jasp și înconjurat de un cerc de argint cu raze, în formă de soare. În jurul cercului se pot citi următoarele cuvinte: „HIC DE VIRGINE MARIA JESUS CHRISTUS NATUS EST (1717) – Aici, Fecioara Maria l-a născut pe Iisus Hristos”. Așadar, în 1717 am aflat locul exact în care a văzut lumina

zilei fiul bunului Dumnezeu. La dreapta, ni se arată ieslea, al cărei nivel este puțin mai jos decât nivelul grotei. Un bloc de marmură, scobit în formă de leagăn, indică chiar locul unde copilul porumbelului a fost culcat pe paie.

Un călător, domnul de Laborde, s-a întrebat cum au reușit animalele, boul și măgarul legendari, să pătrundă în acest loc întunecos.

Nu vom relata numeroasele tradiții, mai mult sau mai puțin distractive, care țin de povestea fiecărui colțișor al acestui sanctuar celebru. Călătorul pe care l-am numit mai sus a remarcat pe una dintre coloanele bisericii 5 găuri mici, dispuse în formă de cruce, care trec drept amprentele degetelor Fecioarei!

Mai multe coridoare subterane tăiate în stâncă duc la grota Nașterii. Aici ni se arată locul în care sfântul Ieronim, care, după cum se știe, era un iepure în călduri, și-a petrecut cea mai mare parte a vieții, precum și mormântul lui și cel al celor două amante, sfânta Paula și sfânta Eustochia, mamă și fiică. Ni se arată chiar un mormânt puțin mai mare decât celelalte, unde se află, după cum suntem asigurați, osemintele celor 20.000 de inocenți trimiși la moarte de Irod. Să adăugăm că aceleași rămășițe sacre ale celor 20.000 de inocenți se găsesc și la catedrala din Köln. Evident că este mult mai bine să avem aceste oseminte în dublu exemplar, pentru cazul în care, printr-o nenorocire, un set s-ar pierde, lucru ce ar putea foarte bine să se întâmple].

CAPITOLUL 13 – Iisus în Egipt

Distanța dintre Bethleem și Heliopolis (orașul din Egipt care, potrivit legendei creștine, a fost refugiul sfintei familii) este de circa 400 de kilometri, ceea ce reprezintă 100 de leghe. [*n.tr.: O leghe = distanța pe care o persoană o poate parcurge, mergând sau călare, într-o oră; ea are diferite valori, în funcție de țară; la francezi, lungimea unei leghe este de 4 km*]. Adăugați faptul că, pentru a parcurge această distanță apreciabilă, Iosif și Maria au trebuit să traverseze, în toată lărgimea lui, Deșertul Arabiei, un teren nisipos și pietros, lipsit de orice drum, unde era imposibil să nu te rătăcești, dacă nu aveai la dispoziție o busolă (sau, în lipsa acesteia, o stea mergătoare) și veți avea idee ce plăcere a fost pentru familia lui Iosif să fugă în Egipt.

Dar mămica-fecioară și soțul ei nu se rătăciră deloc. Ei merseră pur și simplu drept înainte, ghidați din când în când de îngeri. Noaptea n-aveau nevoie de felinare, „corpul copilului divin răspândind în jurul lui o lumină vie”. Oare măgarul șutit din grajd n-a murit pe drum? Nu se știe.

Potrivit sfântului Bonaventure, un părinte al Bisericii, Iosif și Maria au avut, la un moment dat, mult mai mult decât acest amărât de echipaj: sfânta familie, zice el, călătorea într-un car magnific, tras de patru cai. [*n.tr.: Istoriografia modernă îi numește „părinți ai Bisericii” pe autorii ecleziastici și pe episcopii ale căror scrieri, acte și exemplu moral au contribuit la stabilirea și apărarea doctrinei creștine*]. O pictură celebră, care se află în biserica Sfântul Nicolae, la Revel, a consacrat descrierea sfântului Bonaventure. Leouzon-Leduc, în lucrarea sa „Baltica”, ilustrează cum era alcătuit acest tablou religios: „Fecioara stă cu copilul Iisus într-o superbă trăsură cu patru cai. Sfântul Iosif, cu peruca pudrată, e pe capră, îndeplinind funcția de vizitiu, în timp ce îngerii fâlfâie la

portiere, protejând divinii călători de dogoarea soarelui. Pare un bogat nobil estonian ce revine pe pământurile sale”.

Evident, este vorba de o exagerare. Ceea ce este sigur, sau mai corect spus, general acceptat de Biserică, este că, la trecerea sfintei familii, minunile se înmulțeau, pentru a le face călătoria mai ușoară. Drumurile li se trasau singure și, din păcate, dispăreau imediat ce familia lui Iosif nu mai avea nevoie de ele. Nisipul deșertului se transforma – temporar – în pământ fertil, în care răsăreau pe loc trandafiri de Ierihon. Fructele erau la tot pasul. Sfântul Iosif nu trebuia să se chinuiască să le culeagă: pomii se aplecau singuri. E de la sine înțeles că, în aceste condiții, sfânta familie a străbătut ușor această sută de leghe. Mai știm că leii Arabiei, tigrii și chiar dragonii (notați că pe vremea aceea existau dragoni) alergau în cete în fața Domnului și se prosternau în semn de respect pentru divinitatea lui.

Orașul Heliopolis sau On, astăzi Matarieh, situat la 8 kilometri de Cairo, fu reședința cuplului Iosif pe pământ egiptean. Nimeni nu știe cu ce s-au ocupat binecuvântații emigranți în timpul exilului lor. Indiciul cel mai clar din acest episod din viața lui Iisus e că în prezent există la Matarieh o mânăstire de călugări copți, unde se li arată pelerinilor, contra cost, un maiestuos smochin sălbatic, căruia Fecioara i-a făcut onoarea de a se adăposti sub el, pentru a-l alăpta pe micuț.

O să-mi spuneți poate că acest smochin sălbatic trebuie să fie foarte bătrân și foarte uscat. Deloc. El e mai verde ca oricând; în ciuda celor 1.900 de anișori ai lui, și-a păstrat toată vigoarea tinereții. Există oameni neîncrezători care cer să vadă miracole pentru a se convinge? Să meargă la mânăstirea din Matarieh, să stea doar vreo două-trei sute de ani acolo și să vină să-mi dea vești!

Un alt miracol, pe care toată lumea îl poate face fără a fi nevoie să meargă în Egipt, este miracolul curmalelor.

Cumpărați de 5 centime curmale. Mâncați-le. Veți observa că pe fiecare sâmbure al acestor fructe există un mic O. Ei bine, pe vremuri acest mic O nu exista, sâmburii fiind toți netezi. Iată ce s-a întâmplat: Isus avea 18 luni. Mama lui îi aduse într-o zi curmale. Copilașul, care până atunci doar gângurise, le privi și deodată zise: „O! ce fructe frumoase!” În memoria acestei minuni există micul O pe sâmburii curmalelor, o minune perpetuă, care amintește de alta.

Exilul sfintei familii dură 7 ani, după spusele sfântului Bonaventure. În acest interval, copilul fu crescut de mama lui, care-l hrăni cu laptele ei: lapte de fecioară, încă un miracol. El se juca, fără îndoială, cu uneltele tăticului Iosif; acesta, tot fără îndoială, îi confecționa jucării hopa-mitică. Pe scurt, primii ani ai copilăriei lui Hristos, în afară de câteva minuni mici, trecură la fel ca ai celorlalți prichindei. Se poate presupune chiar că mucosul divin obișnuia să-și șteargă nasul cu mâneca sau cu poalele fustelor mamei sale.

Îngerii îl ținură la curent pe Iosif cu toate acțiunile lui Irod. Așa află el de masacrul celor 20.000 de băieței din Bethleem. Credem că se felicita în sinea lui că-și luase tălpășița la momentul oportun. Iosif știa chiar și că, legat de acest eveniment, se petrecuse un fapt surprinzător. Rașela, nevasta preferată de bătrânul Iacob, fiul lui Isaac, adică strămoșul lui, ei bine, Rașela, al cărei mormânt se afla la Rama, la o jumătate de oră de Bethleem, această Rașela, în ziua masacrului se trezise în mormântul ei și scosese țipete de durere care fură auzite la depărtare de o leghe. Minunea este consemnată în Evanghelie: „Și atunci, un zgomot puternic s-a auzit venind dinspre Rama. Era Rașela, ale cărei strigăte de durere se amestecau cu tânguielile mamelor disperate din Bethleem, și ea nu se putea împăca cu gândul că fiii ei nu mai erau”. (Matei, cap. 2, verset 18)

Când Irod muri, Iosif fu informat imediat de un înger.

Atunci se gândi că venise momentul să se întoarcă în Iudeea și, după ce-și vându afacerea din Heliopolis, își reluă drumul spre Nazaret, unde se gândea să se stabilească din nou. (Luca, cap. 2, verset 39).

Pentru a încheia povestea cu Irod, aș atrage atenția aici că există o importantă contradicție între istorici și evangheliști. După datele istorice și mai ales după calculele lui Whiston și Fréret, este general recunoscut faptul că „Irod murise cu 4 ani înainte de data atribuită de Biserică nașterii lui Isus”. Exceptând acest fapt, legenda creștină este expresia sinceră a adevărului. Irod a fost așadar un scelerat și un sugrumător de copii. Să blestemăm memoria acestui monstru care, chiar și după moarte, îi primea în casa lui pe regii magi și poruncea masacre înfiorătoare.

CAPITOLUL 14 – Precocitatea fiului bunului Dumnezeu

Crescând în ani, creștea și în înțelepciune, așa ne este reprezentat Iisus de către evanghelistul Luca. Iar părinții Bisericii adaugă: „Inteligența lui se trezea treptat, pe măsură ce i se dezvoltau organele”. (Manuscrisele Vaticanului, din Sinai și de la Beza). Ia te uită! Atunci Iisus nu a fost în deplinătatea spiritului divin chiar din momentul concepției? Cum! Când tresălta în pântecele mamei, el nu era decât un fetus obișnuit? Adică așa cum organele lui au fost imperfecte, și gândirea i-a fost imperfectă? Mister, mister…

Abatele Fouard, autorul unei „Vieți a lui Isus” aprobată de cardinalul de Bonnechose, își aruncă limba la câini: „Isus, spune el, dat fiind că era copil, a fost el oare supus procesului lent de creștere? Există aici, mărturisim, o problemă de nepătruns și e mai bine să ne potolim spiritul, decât să ne încăpățânăm să găsim rezolvarea. Credem cu tărie că Iisus este fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu ca tatăl său și, în această calitate, infinit de mare și infinit de înțelept. Pe de altă parte, citim în Evanghelie că Iisus a fost copil, că a crescut în vârstă, în har, în înțelepciune. Nici unul, nici celălalt dintre aceste adevăruri nu trebuie negat sau modificat. Cât despre modul în care se pot împăca aceste două aspecte, ne scapă. Dar nu poate fi altfel, fără ca întruparea să înceteze a fi ceea ce Dumnezeu a vrut să fie – un mister ce depășește gândirea noastră, fără a o contrazice”.

Acest abate greșește făcându-și atâta sânge rău… La urma urmei, ce contează dacă fiul Mariei și al porumbelului poseda toată inteligența divină din momentul în care se afla în stare de simplu embrion, sau dacă facultățile spiritului său au fost perfecte numai din ziua în

care i s-au dezvoltat complet toate organele. Pentru a se umili și mai mult, Dumnezeu-fiul a ținut să nu știe totul dinainte, ci să fie un dumnezeu obișnuit, care ar fi putut muri de bătrânețe. Deplorabil ar fi fost dacă inteligența nu i s-ar fi trezit niciodată și dacă ar fi rămas un nătâng pe toată durata prețioaselor lui zile. Biata religie creștină! E deja prea plină de o mulțime de absurdități, ca să mai fie și fondată de un Dumnezeu care a crescut în vârstă și înțelepciune. Gândiți-vă un pic ce-ar fi fost dacă fondatorul ei ar fi crescut în vârstă și în cretinism! Din fericire, n-a fost așa.

Micul Isus a fost supus tuturor dificultăților inerente naturii umane, dar a avut măcar șansa de a fi foarte precoce. Ar fi putut să citească dintr-o dată, fără să trebuiască să învețe. Stătea în puterea lui, dacă voia. Dar a preferat să nu vrea și și-a început instruirea la fel ca toată lumea, cu A, B, C. Mama lui a fost cea care i-a predat primele lecții. Ea l-a învățat să citească din Biblie. „Or – spun teologii catolici – Cartea Sfântă nu vorbea decât de el, iar Maria știa cine era el. Astfel că, având sarcina de-al instrui, ea nu uita niciodată să-l și venereze”. Parcă văd această educație pe două planuri. Are un aspect chiar amuzant:

MĂMICA – Iisus, spune-mi lecția!

MICUȚUL – Mămico, m-am trezit târziu în dimineața asta și n-am avut timp s-o învăț. MĂMICA – Arată-mi temele, atunci.

MICUȚUL – Mămico, m-am enervat pentru că n-am reușit să termin o frază și am făcut o pată mare pe caiet și… la naiba, mi-am aruncat caietul de teme în foc.

MĂMICA – Domnule, ești un obraznic. Deseară, la cină, n-o să capeți desert.

MICUȚUL, smiorcăindu-se – Mami, mami, nu mai fac!

MĂMICA, în sinea ei – Poftim! Uite că l-am făcut să plângă pe Dumnezeul meu!

MICUȚUL, liniștindu-se – Eu vreau desert, vreau! Și nu mă poți lipsi de desert, pentru că eu sunt stăpânul

întregului Univers!

MĂMICA, împreunându-și mâinile – O, Doamne Iisuse, te implor, nu fi supărat pe mama ta, roaba ta. O să primești o felie mare cu gem, Stăpânul meu divin.

MICUȚUL – Așa mai merge, mămico, ce bună ești. Și acum, că lecția s-a încheiat, mămico, îngenunchează și adoră-mă.

Mămica îngenunchează și-l adoră pe micuț.

Totuși, nu trebuie să credem că în fiecare zi lucrurile se petreceau în felul acesta. În general, micul Iisus, care era precoce, își știa lecțiile și nu venea la clasă cu caietele de teme pline de pete. Educația pe care i-o dădea mama lui, în timp ce-l adora, îi pria.

Când Isus făcu 12 ani, Iosif îi aminti Mariei că legea iudaică îi obliga să ducă copilul la Ierusalim. În fapt, la această vârstă, copilul israelit se afla, într-o oarecare măsură, în afara autorității părintești. Introdus în sinagogă, el începea din acel moment să-și încingă fruntea cu filacterii, care erau niște fâșii lungi de pergament, inscripționate cu texte sacre, și devenea „Fiu al Legii”, supus prescripțiilor ei, între care una importantă era aceea de a merge la Ierusalim de sărbătoarea Paștelui. Tânărul „Uns” avea deci 12 ani (Luca, cap. 2, versetul 42), când, merse pentru prima oară, împreună cu familia, la Ierusalim. Erau 32 de leghe [*n.tr.: 128 km*] de la Nazaret până în acest oraș. Pentru a face această călătorie, erau necesare 3-4 zile.

Sfânta familie petrecu la Ierusalim cele 7 zile ale Paștelui. Îl duseră pe Iisus la templu și în toate barăcile pline de ciudățenii ale bâlciului; căci Paștele era o veritabilă sărbătoare națională, cu ocazia căreia, ca întotdeauna, veneau saltimbancii, să câștige și ei un ban de la gură-cască.

Odată sărbătoarea terminată, Iosif și Maria se hotărâră să se întoarcă la Nazaret și se alăturară caravanelor care

mergeau în partea aceea. După o zi de mers, tatăl și mama își dădură seama că copilul nu era cu ei. Isus fusese rătăcit ca o simplă umbrelă. Să citățm textul din Evanghelie:

„Și sfârșindu-se zilele de sărbătoare, pe când se întorceau, copilul Iisus rămase în Ierusalim și părinții Lui nu știau. Și merseră așa timp de o zi. Socotind că este cu cineva din grupul lor, îl căutară printre rudele și cunoștințele lor; dar negăsindu-l, se întoarseră la Ierusalim să-l caute”. (Luca, cap. 2, versetele 43, 44, 45)

— La dracu! La dracu! făcu Iosif, îți amintești, Marie, dacă copilul era cu noi când am ieșit de la vițelul cu șase capete?

— Nu sunt foarte sigură, dar mi se pare că da.

— Da, așa e. În momentul ăla Iisus era încă cu noi, pentru că chiar după ce-am ieșit de la vițelul cu șase capete i-am cumpărat copilului vafe. Bun!… Acum îmi dau seama unde l-am pierdut.

— Unde?

— La frumoasa Berenice, femeia-pește.

— Ba nu!

— Ba da!

— Apropo de Mesia, cred mai degrabă c-a rămas la menajeria de câini dresați… Îți aduci aminte, Iosif, ce interesat a fost de numărul cockerului care mergea pe o minge?

— S-ar putea să ai dreptate. Hai să întrebăm la primărie unde sunt circarii cu câini dresați.

— Numai să nu cumva să-l fi luat cu ei pe Iisus al nostru blestemații ăia de saltimbanci, gemu Maria. N-aș vrea să facă din copilul meu un dansator pe sârmă…

— Liniștește-te, nevastă, liniștește-te, răspunse Iosif. O să-l găsim: cu siguranță e la primărie, la portar, la obiecte pierdute.

Merseră, așadar, peste tot, mai întâi la autorități, apoi prin localurile publice. Nici urmă de Iisus! Iosif înnebunise: nu-i venea să creadă ce nenorocire se abătuse asupra lui; își dădea cu pumnii în piept și se acuza, nu fără

motiv, de neglijență. I se părea dintr-o dată că se află la judecata de apoi și că îl aude pe Tatăl Etern strigându-l cu o voce tunătoare:

— Vino aici, Iosif! Mai aproape, secătură, până nu te pulverizez! Bătrân bun de nimic, ți l-am încredințat pe fiul meu sau, mai degrabă, pe cel al porumbelului, ca să ai grijă de el. Acest fiu era un Mesia care trebuia să urce pe marea cruce a salvării pentru a ispăși rasa umană, înecată în păcate… M-am bazat pe tine ca pe mine însumi, dacă funcția mi-ar fi lăsat timp să vin pe pământ, ca să-l cresc eu pe băiatul divin. Și uite că doar ce-a făcut 12 ani puștiul, și te-ai grăbit să faci prostia să-l pierzi în mulțime! Nu, o asemenea idioțenie depășește toate limitele! Din cauza ta, rasa umană nu va fi salvată, din moment ce l-ai pierdut definitiv! Și tu crezi că pot să-nghit asta? Imbecilule, neglijența ta e o crimă ce merită o pedeapsă exemplară! Te condamn la trei eternități în infern, Iosif. Le meriți cu prisosință!

Nefericitul tâmplar se întreba tot timpul dacă nu cumva visa, așa de mare i se părea nenorocirea, ca să fie adevărată. De două ori pe oră, desfăcea una din genți, să vadă dacă micul Iisus nu se ascunsese înăuntru. Mai mare râsul… Cât despre Maria, era la pământ. Ar fi preferat suferințele a o mie de morți decât neliniștea asta chinuitoare.

Aceste căutări zadarnice durară trei zile (Luca, cap. 2, verset 46). Numai în a treia zi îl găsiră pe copil, „așezat în Templu, în mijlocul doctorilor Legii, ascultându-i și întrebându-i și toți cei care-l auzeau se minunau de înțelepciunea și de răspunsurile lui”.

Se pare că puștiul era formidabil. Intrase în Templu cu un aplomb imperturbabil, ca la el acasă. Mai întâi punea întrebări marilor maeștri în teologie și apoi se amuza punându-i în încurcătură. Totuși, învățații Templului nu erau nici ei mai puțin isteți. Era acolo toată crema clerului israelit:

„Hillel, venerat ca egal al lui Moise și menținându-și

încă toată maiestuozitatea dată de vârsta înaintată; rigidul Shammai, înlănțuind tot ceea ce dezlegase Hillel; Jonathas, fiul lui Uziel, ale cărui vorbe erau atât de fierbinți, încât păsările se ardeau când treceau pe deasupra capului lui sau se transformau în serafimi [*n.a.: Mishma, Soucca, 28; BABA-BATRA, 134*]. Alături de ei, părinții lui Isus l-au putut revedea pe Rabban Simion, același care profețise în timpul ceremoniei de purificare, și pe Iosif din Arimateea, care era senator".

Iar micul Isus uluia toată această lume. Încurca și descurca problemele teologice după bunul lui plac. Toți sfârșiseră prin a fi reduși la tăcere; Isus dădea din gură și ei îl ascultau cu gurile căscate. Totuși, uimirea pe care această scenă i-o provocase Mariei, n-o putu face să treacă cu vederea tot ce îndurase și toate reproșurile pe care și le făcuse:

— Ce înseamnă asta, pușlama mică? Ai fugit de lângă familia ta și, în timp ce taică-tău și cu mine te căutăm disperați, tu stai aici și filozofezi! Hai, domnișorule vagabond, treci imediat acasă!

Isus, care n-avea nicio jenă să-i răspundă, replică cu un aer arogant:

— „De ce să mă căutați? Nu știați că în cele ale tatălui meu trebuie să fiu?" (Luca, cap. 2 v. 49)

Dar Iosif, care, în virtutea legii, se considera singurul tată, nu așteptă să se-ngroașe gluma. Prinse puștiul de braț și îl târî afară din Templu. După care, sfânta familie, în formație completă, luă din nou drumul Nazaretului.

Băiețașul Iisus îi uimește pe doctorii Templului

Credem chiar că Iosif, pentru a evita pe viitor astfel de escapade, i-a scurtat copilului educația școlară; pentru că-l puse să învețe o meserie. Îl făcu ucenic în atelierul lui și adolescentul nostru savant deveni un modest tâmplar, amânându-și pentru mai târziu etalarea veleităților de predicator. Într-adevăr, mai târziu, când compatrioții lui îl ascultară în sinagoga din Nazaret, exclamară (cuvintele

acestea sunt consemnate în Evanghelie): „Nu-i ăsta tâmplarul, fiul Mariei?”

Până la vârsta de 30 de ani, Isus trăi liniștit, în atelierul lui, mânuind fierăstrăul și rindeaua și luându-i locul lui Iosif când acesta muri. Îl vom vedea acum demarând serios ceea ce el numea misiunea lui divină, și care, la urma urmei, nu era decât un vagabondaj în fapte și vorbe. Iisus și-a meritat pe deplin numele de „Cuvânt” chiar din ziua în care a pălăvrăgit ore în șir în mijlocul savanților de la Templu. De-atunci, i-a mers gura întruna!

Partea a doua

ÎNCEPUTURILE CUVÂNTULUI

CAPITOLUL 15 – Necredința familiei lui Iisus

Așadar, până la 30 de ani, Iisus fu susținătorul familiei lui, care era destul de numeroasă. Iosif, am văzut, „n-o cunoscu pe Maria până în ziua când ea născu un fiu, care fu Hristos”; dar apoi își luă, cu curaj, revanșa. În ce moment s-a pus el în postura de rival al Sfântului Duh și și-a exercitat dreptul de soț? Cum s-a petrecut lucrul acesta? Nu știm cu exactitate. Subiectul este, deci, deschis tuturor presupunerilor.

Fără îndoială, Măria, care în perioada în care nu era decât logodită privea cu groază la perspectiva unei vieți petrecute în intimitate cu tâmplarul, revenise, încet-încet, asupra temerilor ei și sfârșise prin a se convinge că acestea erau nefondate. Una peste alta, bărbatul cu crinii era băiat bun: sub scoarța lui aspră se afla o natură nu chiar dezagreabilă. În afară de asta, s-a demonstrat că Iosif era mult mai verde decât se crezuse și în măsură chiar să concureze cu tânărul Pantera și alți veri ai Măriei.

Cu timpul, nevasta virgină înțelese că, din moment ce-și păstrase puritatea intactă pentru a-l naște pe Mesia, acest lucru era suficient și datoria ei față de Dumnezeu fusese bine îndeplinită. Oricum, Sfântul Duh n-avea niciun motiv să coboare din nou pe Pământ în scopul procreării unui al doilea Hristos, pentru că primul, chiar dacă nu fusese vaccinat, scăpase de variolă, care face atâtea victime printre copiii mici.

Maria se găsea liberă de orice angajament. E adevărat, făcuse jurământul acela la altar, pe când era încă puștoaică. Dar nu fusese ea dezlegată de acest jurământ de către marele preot, care le consfințise căsătoria? Ce naiba, nu te măriți ca să spargi alune! Cât despre promisiunea pe care și-o făcuse ei însăși, aceea de a nu reveni niciodată asupra condițiilor impuse logodnicului ei, cu siguranță asta era o bagatelă. De câte ori o fată nu-și

spune: „O să fiu cuminte!”, dar când se ivește ocazia să muște din măr, tot ea adaugă: „altă dată!”. Jurăminte fragile, ca cele pe care ți le faci ție însuți.

În realitate, Iosif trebui să manevreze lucrurile abil. Avu grijă să nu înșele brusc încrederea tinerei neveste. După nașterea fiului porumbelului, se arătă la fel de rezervat în curtoazia lui – bag mâna în foc pentru asta. Cu siguranță, acesta a fost tactica bărbatului care, în ciuda vârstei, știa foarte bine să aștepte timpul potrivit. N-aș fi surprins dacă într-o zi aș afla că primele avansuri au venit din partea Mariei. Și, de fapt, de ce nu? Maria se obișnuise cu tâmplarul, care-i arăta micului Iisus toată afecțiunea unui tată „de-adevăratelea”. El îi protejase viața copilașului divin; îl hrănise și-l crescuse ca și cum ar fi fost progenitura lui autentică.

Încetul cu încetul, pun pariu, Măria găsi în soțul ei aspecte mai puțin respingătoare; vocea lui groasă îi părea un pic mai dulce; manierele lui îi păreau plăcute. Așa că, într-o seară își spuse:

— Sărmanul Iosif! În timp ce eu nu sunt prea drăguță cu el, el este foarte drăguț cu mine…

Când o femeie gândește astfel, evenimente importante sunt pe cale să se petreacă. Doicilor, pregătiți-vă să vă oferiți serviciile!

Concluzia e că patru evangheliști din patru recunosc că Iisus a avut frați și surori (Matei, cap. XII, vers. 46-50; Marcu, cap. III, vers. 31-35; Luca, cap. VIII, vers. 19-21; Ioan, cap. VII, vers. 3-10). Nu se cunosc numele și nici numărul surorilor; dar Noul Testament indică în mod clar numele fraților care erau patru: „Iacob, Iosif, Simon și Iuda” (Marcu, cap. VI, vers. 3).

Sfântul Epifanie, părinte al Bisericii și un tip destul de sâcâitor, insistă asupra faptului că acești frați și aceste surori ale lui Iisus erau copiii lui Iosif dintr-o căsătorie anterioară. Du-te și povestește altora această istorie, prea

deșteptule Epifanie! Mai întâi că nicăieri în Evanghelie nu se spune cum că tâmplarul ar fi fost văduv înainte să se căsătorească cu Maria. Și apoi, există o legendă, admisă de Biserică, de care nu am vorbit la începutul acestei cărți, dar care își găsește de minune locul aici: „Atunci când tatăl Ioachim și mama Ana, revenind asupra promisiunii pe care o făcuseră, aceea de a o consacra pe Măria în serviciul Templului, hotărâră s-o așeze la casa ei, fură adunați toți pretendenții și se decise ca mâna micuței să fie acordată celui mai pur dintre ei. Avu loc un fel de concurs de virginitate. Proba aleasă fu aceasta: fiecare pretendent aduse un băț uscat și-l dedică Domnului, pentru ca acesta să facă un miracol semnificativ. Și iată că bețele tuturor rămaseră uscate, în timp ce bățul lui Iosif începu imediat să înflorească, împodobindu-se cu un crin minunat. Acest crin spune mai mult decât orice comentariu”.

Am neglijat să prezentam cititorilor această aventură și ne cerem scuze pentru asta. Dar niciodată nu-i prea târziu pentru a povesti lucruri frumoase.

În sfârșit, dacă Iosif ar fi avut copii dintr-o primă căsătorie, i-am fi văzut figurând la Bethleem pentru recensământ. În afară de asta, Iosif i-ar fi plimbat și pe ei până în Egipt. În concluzie, reevaluează-ți interpretarea, sfinte Epifanie: cine vrea să dovedească prea multe, nu dovedește nimic. Este foarte normal să admitem că Iisus era cel mai mare dintre frații și surorile lui, că aceștia s-au născut spre perioada întoarcerii lui din Egipt, și, de asemenea, că Hristos a fost, împreună cu Iosif și după Iosif, întreținătorul întregii familii.

Când ajunse la vârsta de 32 de ani, doi dintre frații lui trebuie că ajunseseră la majorat. Iisus, gândind că ai lui puteau, de acum încolo, să se descurce și fără el, se decise să-și înceapă predicile. Prima dată când Unsul își exprimă intenția de a vorbi în public, familia nu-l luă în seamă; când afirma că la auzul vocii lui toată lumea va fi mișcată, familia ridica din umeri. Frații, părinții și prietenii se

priveau triști și aveau între ei discuții de genul celei care urmează:

— Ce mai știi de Iisus?
— L-am văzut ieri. Are aceeași idee fixă…
— Nu-i trece, așadar?
— Din păcate nu!
— Ce? Tot mai vrea să convertească rasa umană?
— Mai mult ca niciodată!
— Sincer, îl deplâng. Mi-e milă mai ales de mama lui. Femeia asta cumsecade nu merită așa ceva.
— Ce vreți? Trebuie să suporte. Iisus are creierul deranjat și e încăpățânat ca un catâr. Dacă vrea să predice, să predice…
— Ah! Poate vrea să povestească niște chestii simpatice…
— Nu știu ce-o să debiteze el curioșilor, dar cu siguranță n-o să fim noi, frații lui, cei care or să meargă să-l asculte. Ne-a împuiat deja urechile cu o mulțime de prostii despre lumea cealaltă; în douăzeci și patru de ore te-a tâmpit…
— Trist, trist. Văd că și-a pierdut busola complet.
— Că bine zici.
— Ce necaz pentru familia voastră! Băiatul ăsta o să sfârșească rău… Zicând acestea, părinți și prieteni se despărțeau clătinând din cap a regret.

Credeți că exagerez? Citiți Evanghelia Sfântului Ioan (cap. VII, vers. 5): „Înșiși frații lui nu credeau deloc în el”. Și dacă asta nu vă este de-ajuns, citiți sfântul Marcu (cap. III, vers. 21): „Părinții lui spuneau: A înnebunit”. Dacă Iosif ar fi fost încă pe pământ în momentul în care Iisus dovedea primele tendințe de vagabondaj, probabil că i-ar fi băgat mințile în cap. Dar bărbatul se dusese să se alăture strămoșilor lui. Moartea lui fu, fără îndoială, una foarte banală, căci Evanghelia nu ne spune în ce împrejurări și-a desființat tâmplarul atelierul. Ceea ce rămâne sigur e că Iisus avea o familie și că această familie era foarte neîncrezătoare în ceea ce privește natura divină a misiunii

lui. Nu ești important în ochii valetului tău. Nu ești profet în ochii fratelui sau vărului tău.

CAPITOLUL 16 – Ioan Botezătorul se amestecă

Să stabilim câteva date precise pentru a-i tachina puțin pe partizanii scornelii creștine. Grație unor dovezi incontestabile, este un fapt recunoscut că Irod a murit în luna aprilie a anului 750 de la fondarea Romei [*n.a.: Diverse pasaje ale istoricului Josephus plasează fără dubiu data precisă a acestei morți. Wallon însuși, un bun catolic, se îndoiește și mărturisește aceasta în lucrarea sa despre „Credința datorată Evangheliei”, capitolul IV, partea II*]. Pe de altă parte, conform cu ce au decis papii infailibili, era creștină începe în anul nașterii lui Iisus, căreia, tot conform papilor, îi corespunde anul 753 de la fondarea Romei. Așadar, între moartea lui Irod și nașterea lui Hristos au fost: 9 luni din anul 750, tot anul 751, tot anul 752 și anul 753 fără 6 zile; adică circa 4 ani.

Biserica ne mai spune că Isus a început să predice la 30 de ani, că a predicat 3 ani și că a murit la vârsta de 33 de ani. Și asta foarte clar. Or, iată ce declară sfântul Luca în Evanghelia lui (capitolul III, versetele 1-2): „În al 15-lea an al domniei lui Tiberiu Cezar, Ponțiu Pilat fiind guvernatorul Iudeei, Irod fiind tetrarh al Galileei [*n.a.: Este vorba de Irod Antipa de această dată. Acest Irod Antipa este unul din fiii lui Irod cel Mare, care, deși mort cu 4 ani înainte de nașterea Iisus Hristos, a ordonat masacrul inocenților*], fratele său, Filip fiind tetrarh al Itureii și al ținutului Trahoniților iar Lisanias al Abilenei, sub pontificatul lui Anna și al lui Caiafa, cuvântul lui Dumnezeu a fost adresat lui Ioan, fiul lui Zaharia, în deșert”. Pe lângă aceasta, Noul Testament afirmă că predicarea lui Ioan a precedat cu doar câteva luni debutul ministeriatului lui Iisus.

Pe de altă parte, este sigur că Cezar Augustus, care a fost urmat de Tiberius, a murit la 19 august, în anul 767 de la fondarea Romei; așadar, al 15-lea an al domniei lui

Tiberius începe la 19 august, în anul 781 de la fondarea Romei; prin urmare, Iisus avea atunci 28 de ani, și nu 30. De unde rezultă că, deși inspirată de porumbel, Evanghelia este încă o dată în contradicție flagrantă cu ea însăși. Pentru ca Iisus să-și fi făcut debutul la 30 de ani, ar fi trebuit să se nască cu 2 ani înainte de era creștină. Ceea ce-i destul de comic.

Dar să nu zăbovim prea mult asupra acestor absurdități. Să ajungem la acest Ioan, fiul lui Zaharia, despre a cărui naștere am aflat în primele noastre capitole. Ioan, spuneam noi, a fost un chiulangiu încă din copilărie. În loc să-și petreacă timpul cu cei de-o seamă cu el, se ducea în deșert și acolo îi plăcea să vorbească de unul singur. Deșertul lui era acea parte aridă a ținutului care se întinde între Hebron și Ierusalim: o serie de dealuri, întretăiate de văi sterpe. Doar niște arbuști piperniciți întrerup cu greu monotonia terenului calcaros, a cărui strălucire obosește ochii. Iar această vegetație rară dispare complet pe măsură ce ne apropiem de Marea Moartă. O dezolare totală.

Așa arată deșertul în care Ioan avea să rămână până la vârsta de 30 de ani. Ne întrebăm cu ce se putea hrăni. Îi trimitea Savaot prepelițe prăjite din înaltul cerului? Evanghelistul Matei spune că mânca lăcuste afumate la dejun și la cină. Oricum ar fi, dintre rarii călători care-l întâlneau pe omul nostru, puțini erau oamenii locului, și mulți curioși veneau să-l privească de-aproape pe acest excentric care, de dimineața până seara, striga neîncetat: „Pregătiți calea Domnului, faceți drepte cărările Lui. Orice vale se va umple și orice munte și orice deal se va pleca. Cărările cele strâmbe se vor face drepte, iar cele colțuroase, drumuri netede”. (Luca, capitolul III, versetele 4-5).

Pe lângă acestea, Scriptura ne mai informează că acest om sfânt nu-și tundea niciodată părul. Pletele lui lungi, o curea de piele și o haină din păr de cămilă îi alcătuiau tot veșmântul. Aceste diverse caraghioșenii îl transformară

repede pe Ioan într-o mică celebritate. Văzând aceasta, fiul lui Zaharia se stabilit definitiv pe malurile Iordanului. Își invita vizitatorii să intre în apă până la buric, după care le vărsa găleți de apă în cap. În mulțimea de curioși se găseau întotdeauna câțiva cu simțul umorului, care se ofereau să ia parte la această glumă.

Câteodată, maniacul nostru își primea cu ostilitate oamenii. Indivizii care veneau să-i ceară botezul [*n.a.: așa își numea el dușul ăsta*] crezând că-i fac o plăcere, erau întâmpinați cu această mustrare: „Pui de vipere, șerpi născuți de șerpi, cine v-a prevenit să fugiți de mânia ce va să cadă asupra voastră?” (Luca, cap. III, vers. 7). Sau și mai bine: „Să nu credeți că puteți să vă mândriți în sinea voastră și să ziceți: ’Îl avem pe Avraam ca părinte’; căci, vă spun, Dumnezeu poate și din pietrele acestea să nască fii ai lui Avraam” (Id., vers. 8). Oamenii se priveau consternați; aveau și de ce. Atunci, Ioan, satisfăcut de efectul produs, adăuga: „Eu vă botez în apă, un lucru neînsemnat, dar după mine va veni un altul, mai puternic decât mine; lui nu sunt vrednic să-i duc încălțările; acesta vă va boteza în foc (Matei, cap. III, verset 11). Pe cel despre care vă vorbesc o să-l recunoașteți după coșul pe care-l ține în mâini. El va strânge toate spicele și va pune grâul în hambar; iar pleava o va arde cu un foc ce nu se va stinge niciodată”. (Id., verset 12).

Și iată că într-o zi, Iisus în persoană se duse la vărul său, urmând mulțimea. Ioan nu-l văzuse niciodată; cu toate acestea, îl recunoscu.

— Ce pot să fac pentru tine? îl întrebă el pe Hristos.

— Nu se vede? răspunse acesta, ca și ceilalți, am venit să mă botezi.

— Spui asta ca să-ți râzi de mine? replică Ioan. Eu sunt cel care ar trebui să fiu botezat de tine, iar tu vii la mine?

— Hai, lasă politețurile astea inutile, răspunse Isus. Pentru moment, în sarcina ta cade botezul. Botează-mă!

Ioan gândi că nu e cazul să insiste. Îl apucă pe fiul Mariei, îl aruncă în Iordan și-l supuse ritualului său. Când

Hristos ieșit din râu, scuturându-și trupul ud, dintr-o dată cerurile se întredeschiseră și un porumbel, care putea foarte bine să fie o rață, coborî din înalt și se așeză pe umărul lui, iar Ioan auzi zburătoarea pronunțând clar următoarele cuvinte: „Acesta este fiul meu iubit, întru care am binevoit”. (Matei, cap. III, versetele 13-17).

Ioan Precursorul îl botează pe vărul lui, Iisus

Din păcate, oamenii care au asistat la scenă n-au auzit aceste cuvinte. În caz contrar, s-ar fi convertit pe loc, fără îndoială. Or, botezul lui Isus, în ciuda acestei apariții miraculoase a păsării Sfântul Duh nu a produs nicio convertire. Rezultă că Ioan a fost singurul martor al miraculului. Ceilalți oameni, atunci când se înfăptuia miraculul, aveau ochii închiși și urechile astupate.

Sfântul Iustin adaugă că, imediat după botezul lui Iisus, Iordanul s-a preschimbat întru-un râu de foc. (Dialog cu Tryphon, paragraf 88). Mie-mi place să cred că ceea ce curgea atunci pe râu era punci și că cei de față au băut din belșug [*n.tr.: punci* (*eng. „punch”) = băutură făcută dintr-un amestec de rom sau alte băuturi alcoolice, cu zahăr, lămâie, portocale etc. și diverse mirodenii*].

CAPITOLUL 17 – În care diavolul își pune în cap să-l ispitească pe Dumnezeu

Nimic nu-i mai molipsitor decât nebunia. Ioan Botezătorul avea mania deșertului; Iisus, odată botezat, a avut-o la rândul lui. Ioan nu se hrănea decât cu lăcuste afumate; Iisus hotărî să facă ceva mai tare decât asta. Pe malul Ierihonului era un teren întins, întru totul asemănător celui în care își stabilise domiciliul Ioan. Acolo se duse Unsul. Își stabili reședința pe un deal plin de grote, numit de atunci Muntele Patruzecimii, fiul Mariei rămânând acolo 40 de zile.

În acest deșert nu era nici măcar o lăcustă de pus în gură. Nu era nimic acolo, absolut nimic, dacă nu punem la socoteală animalele de pradă. Profeții au descris acest teritoriu pustiu: „Leii și leoparzii se plimbau, ieșind din mărăcinișurile Ierihonului. Muntele răsuna zi și noapte de strigătul înfiorător al șacalilor”. (Ieremia, cap. XLIX, vers. 19; cap. L, vers. 44; Zaharia, cap. IX, vers. 3.). În mijlocul acestor carnivore și-a petrecut Iisus cele 40 de zile de izolare. Compania acestor animale sălbatice este constatată și de evanghelistul Marcu. (cap. I, vers. 13).

Mai avansat decât Ioan în perfecțiune, deoarece era Dumnezeu, Iisus nu se hrăni deloc în timpul acestei lungi șederi. E corect să spunem că, din moment ce era chiar Dumnezeu, Hristos nu avea vreun mare merit în faptul că renunța în totalitate la hrană. Ceea ce este mai miraculos, de exemplu, este că șacalii, leii și leoparzii nu și-au oferit un mușchiuleț din Domnul. Căci, la urma urmei, din moment ce nici ei nu aveau nimic să mănânce, trebuie că erau foarte interesați de orice carne umană care avea fantezia să vină să le exploreze bârlogurile. Este adevărat și că divinul, fiind atotputernic, putea, cu ușurință, în timpul liber să se facă nevăzut, de îndată ce animalele feroce își imaginau că pot să-și înfigă dinții în Cuvântul său

făcut trup.

„Și îngerii îl serveau”, adaugă evanghelistul Marcu. Ne întrebăm cu ce, din moment ce Iisus Hristos se supusese unui post total. Evident, serafimii nu-i aduceau cotlete cu mere pe o tavă de argint. Care era, deci, serviciul îngerilor față de Iisus? – Ah! știu: îi lustruiau încălțările.

În aceste condiții, diavolul, marele Satana, avu o idee bizară: hotărî să meargă să-l ispitească pe Hristos. Acest mare nerod de Satan era atât de contrariat de nașterea acestui Mesia, venit pe lume pentru a răscumpăra crima îngrozitoare a mărului, încât nu-i trecu prin cap niciun minut următorul raționament: Dacă cineva este impecabil, este sigur Dumnezeu; este absolut imposibil ca Dumnezeu să se lase convins să comită un păcat. O să-mi pierd deci prostește timpul cu ispita mea absurdă. Dar Satana dimpotrivă, uită să-și spună acest lucru și pleacă plin de speranță.

— Ah, ce distractiv ar fi, gândea el, dacă aș reuși să introduc un păcat de moarte în conștiința lui Iisus! Bunul Dumnezeu în infern! Ce noroc neașteptat! Pentru lovitura asta, o să-mi ațâț bine focul în rotisor! Și ispititorul se îndreptă în pas zglobiu spre deșertul Ierihonului.

Era în a 40-a zi a postului Iisus. În ciuda tuturor avantajelor divinității sale, fiului Mariei începuse să i se facă foame. Timp de 40 de zile consecutiv nu resimțise nici cea mai mică dorință de a mânca. Dar, la capătul acestui interval, stomacul lui începuse să ceară un pic de mâncare. Evanghelia însăși o spune: „Va rămâne în deșert 40 de zile, și nu va mânca nimic în acest timp, și atunci când aceste zile vor fi trecute, lui îi va fi foame”. (Luca, cap. IV, vers. 2).

Satana se prezentă, așadar, la el și-și făcu politicos plecăciunea, ca un diavol binecrescut.

— Ești bun de tot, insinuă el, că nu încerci în vreun fel să-ți calmezi junghiurile stomacului. Ai acolo, în fața ta, pietre, și nu le mănânci! Câtă naivitate! Iisus ridică din

umeri.

— Nu glumesc, continuă diavolul: ești sau nu Fiul lui Dumnezeu? Dacă tu ești acela, n-ai decât să comanzi pietrelor astea să devină pâini, și ele își vor face o datorie din a deveni acest lucru.

Așa fu prima ispită. Să presupunem un moment că Iisus ar fi urmat sfatul lui Satana. Eu nu prea văd unde ar fi fost păcatul mortal comis. Să fabrici pâine printr-un miracol nu este un act demn de infern. Câți sfinți, la rândul lor, n-au fost canonizați de către papi pentru că ar fi executat așa-zise tururi de prestidigitație de acest gen! Iisus nu trebuia el însuși, un pic mai târziu, să realizeze, în mai multe rânduri, minuni asemănătoare? Tot păcatul ar fi putut consta în întreruperea postului la care Iisus se supusese, în virtutea deciziilor lui tata Iehova; dar, în acest moment, postul sigur se terminase, din moment ce, începând din acea zi Iisus începu să mănânce.

Hristos nu aplecă urechea la ispita lui Satan. El îi răspunse:

— N-am nicio nevoie să transform aceste pietre în pâine. Omul nu trăiește doar cu pâine, ci și cu orice cuvânt care ies din gura lui Dumnezeu.

Satana nu găsi nimic de răspuns la aceasta, ceea ce dovedește că cuvântul lui Dumnezeu este o mâncare foarte hrănitoare. Dacă aș fi fost bucătarul unui episcop, când mi-ar fi spus să-i servesc o omletă cu trufe, i-aș fi citit din Biblie; aș fi fost curios să văd cum reacționează.

Diavolul nu a avut, deci, nicio obiecție. Mai avea două corzi la arc. Îl luă cu grijă în brațe pe Iisus, care se lăsă dus, și-l transportă prin aer până la unul dintre vârfurile Templului din Ierusalim. Teologii cred că acesta era vârful porticului lui Solomon, care mărginea torentul Chedronului [*n.tr.: Chedron este o albie de torente situată în estul Ierusalimului, între Orașul Sfânt și Muntele Măslinilor*]. Acoperișul acestei galerii înălțate se continua în afară, de-a lungul Templului. Apoi, diavolul, arătând

spre mulțimea care umplea parvizele, îi sugeră lui Iisus să facă câteva gesturi prin care să iasă în evidență [*n.tr.:* parviz *= piață sau curte situată în fața intrării principale a unui edificiu religios*].

— Iată o înălțime frumoasă, nu-i așa? spuse el. E momentul să te arăți, voinice. Aruncă-te în jos. Știi că nu riști să-ți rupi coastele, pentru că îngerii veghează asupra ta și te vor purta pe brațele lor, ca nu cumva picioarele tale să se lovească de vreo piatră.

Această a doua ispită, ca și prima, nu-l făcu pe Iisus să comită vreo acțiune interzisă de Dumnezeu. El respinse din nou propunerile lui Satana prin aceste cuvinte simple:

— Este scris undeva: „Nu-l mai ispitiți pe Domnul Dumnezeul vostru”.

Atunci, demonul, apucându-l din nou pe Domnul Dumnezeu lui, îl transportă înapoi prin spațiu, zburând cât de sus putu. În cele din urmă, îl așeză pe vârful unui munte foarte înalt.

Diavolul îl ispitește și îl transportă pe bunul Dumnezeu-Fiul

„De pe acest munte, afirmă Evanghelia, se vedeau toate regatele pământului”. Oricât de înalt ar fi fost acest vârf muntos, ne e greu să ne explicăm cum ar fi putut el să ofere o priveliște care să cuprindă întregul pământ, care este rotund. Dar să trecem peste acest amănunt.

Satana îi arătă lui Iisus toate regatele lumii și gloria aferentă fiecăruia.

— Nu-i așa că-s frumoase? exclamă el. Ei bine, aceste imperii imense sunt proprietatea mea, sunt ale mele. Le împart cui am eu chef. Vrei unul, două, trei, patru? Le vrei pe toate? Sunt gata să ți le dau, dar cu o condiție: tu, care ești dumnezeul meu, să te pleci în fața mea și să mă adori pe mine, care sunt diavolul.

La această ofertă, Iisus ar fi trebuit răspundă printr-o izbucnire în râs, căci era evident că în acel moment

diavolul părea că nu-i în toate mințile. Totuși, el, Hristos, care până atunci se lăsase la discreția lui și-i permisese să-l poarte prin aer pe brațele lui infernale, de această dată protestă și-i spuse, pe un ton arțăgos:

— Destul, Satana, piei din fața mea! Hai, repejor! Să nu încurcăm rolurile, bătrâne; tu ești cel care trebuie să mă venereze și să mă servească. Așadar, termină cu glumele. Vade retro! [*n.tr.: „Vade retro, Satana!” = „Retrage-te, Satana!”Cuvintele lui Iisus, ce se regăsesc în Evanghelia lui Matei și a lui Marcu; se folosesc pentru a respinge o persoană ale cărei propuneri sunt inacceptabile*]. Diavolului nu așteptă ca stăpânul lui să-i mai spună o dată și, tulind-o fără să spună un cuvânt, se prăbuși în abisuri, foarte umilit de nereușita tentativei lui. [*n.a.: Pentru tot ce este legat de ispitirea lui Iisus și pentru a vă convinge că am urmărit textul sacru, citiți în următoarele Evanghelii: Matei, cap. IV, vers. 1-11; Marcu, cap. 1, vers. 12-13; Luca, cap. IV, vers. 1-13*].

CAPITOLUL 18 – Primele atribute ale Cuvântului

În timp ce Hristos se lăsa purtat de diavol pe vârful Templului și pe al unui munte înalt, jupânul Ioan continua să răgușească pe malurile Iordanului. Și, cum curioșii veneau la el din zi în zi mai mulți, nu mai contenea să-i îmbăieze în apele râului. Încetul cu încetul, în Ierusalim se răspândi zvonul că în Betania era un ciudat care stropea și cufunda oamenii în apă și că, printre cei botezați de el, se afla unul despre care afirmase: „Acesta vine după mine, dar este mai presus de mine, pentru că a fost înaintea mea” (Ioan, cap. I, versetul 15). La aflarea acestei vești, câțiva dintre preoții Sanhedrinului, care era tribunalul suprem al clerului evreiesc, se emoționară și se întrebară dacă ar trebui să permită acestui Ioan Botezător să-și continue fanteziile religioase. Era oare Ioan un concurent de temut, pe cale să fondeze un nou cult? Sau la fel de bine trebuia considerat ca unul dintre acei halucinați atât de numeroși, a căror boală mintală nu prezintă niciun pericol?

Pentru a afla corect cu cine au de-a face, consiliul suprem desemnă pe câțiva dintre membri săi, care trebuiau să se ducă la botezător și să-l ia la întrebări în mod abil. Sanhedriții desemnați pentru această misiune fură aleși din secta fariseilor, care erau la evrei ceea ce iezuiții sunt la catolici: într-adevăr, fariseii formau o societate religioasă ai cărei adepți erau răspândiți în toată lumea și se bucurau de o mare credibilitate. Ei luau parte activ la politică, pretindeau că pot vindeca toate bolile prin intermediul exorcismului și mai ales aspirau să-și domine compatrioții și coreligionarii. Pe scurt, erau intriganți și ambițioși.

Escortați de leviți, delegații se duseră în Betania.

— Cine ești tu? îl întrebară ei pe botezător. Ești tu Mesia

pe care îl așteptăm noi?

— Niciodată! Răspunse Ioan. Eu, Mesia? Nu! Nu sunt el!

— Ești poate Ilie, cel care a dispărut acum câteva sute de ani și care a revenit pe pământ?

— Nu sunt Ilie.

— Ești măcar un profet?

— Nici atât.

— Atunci, ce ești?

— Sunt vocea celui care strigă în deșert: Îndreptați cărările Domnului!

De această dată, fariseii se liniștiră. Totuși, unul dintre ei, gândind că Ioan n-avea niciun drept să-și îmbăieze vizitatorii, îi mai puse o întrebare:

— De ce naiba botezi, dacă nu ești nici Mesia, nici Ilie, nici profet?

Evitând un răspuns direct, Ioan îi spuse:

— Ei! Ce importanță are pentru voi dacă botez? Eu botez în apă; dar este unul în mijlocul vostru, pe care nu-l cunoașteți, și care este chiar cel care trebuie să vină după mine, iar eu, cel care se află acum în mijlocul vostru, nu sunt demn nici să-i leg șireturile la pantofi! [*n.a.: Toate aceste divagații se găsesc textual în Evanghelie (Ioan, cap. I, vers. 13-28)*].

Fariseii nu insistară. Fiecare dintre ei avea dreptul să ia drept compliment la propria adresă ultima frază a botezătorului. Se reîntoarseră la Ierusalim și-și raportară misiunea Sanhedrinului. Iată care fu, fără niciun dubiu, opinia lor:

— L-am văzut pe botezător. Ce căpiat, prieteni! Rar am cunoscut nebuni care să bată câmpii ca ăsta. În ceea ce privește gradul de periculozitate, asta-i altă treabă: atâta timp cât se va mulțumi să strige în deșert, îl putem lăsa în pace. Un butoi dogit, atâta tot.

În ziua următoare vizitei fariseilor, Iisus, care cobora de pe muntele pe care îi permisese diavolului să îl transporte,

veni și el la Ioan Botezătorul. De cum îl văzu pe vărul său, fiul lui Zaharia se puse pe zbierat:

— Iată-l! Iată-l! Mielul divin! Iată-l pe cel care poartă păcatele lumii!

Nevăzând nici miel, nici oaie, cei care-l priveau nu luară aminte la strigătele lui Ioan.

Ioan continuă:

— Eu nu-l cunoșteam pe mielul divin. Dar el vine după mine, și este mai presus de mine, pentru că a fost înaintea mea.

— Ai mai spus asta, remarcă unul.

— Nu face nimic, o repet. Și dacă mă întrebați de ce botez în apă, aflați că o fac pentru ca mielul să fie cunoscut de tot Israelul.

Oamenii făcură roată în jurul lui Ioan. Această mulțime de curioși care se strânsese îi dădu curaj să zbiere și mai tare.

— L-am văzut pe Sfântul Duh, urmă el. L-am văzut, l-am văzut. Un porumbel a coborât din cer pe miel și a rămas pe el. Eu, vă dau cuvântul meu cel mai sfânt, nu-l cunoșteam; dar cel care m-a trimis să botez mi-a spus: „Când porumbelul va coborî pe miel, mielul acela va fi fiul lui Dumnezeu” (Ioan, cap. I, vers. 19-31). Nimeni nu înțelese că Ioan se referea la Iisus, așa că plecară de acolo, comentând în fel și chip nebunia botezătorului.

A treia zi, Ioan Botezătorul era încă acolo, cu doi pescari galileni: Andrei, fiul lui Iona, și Ioan, fiul lui Zevedei. Acesta din urmă era un adolescent cu părul lung și blond, frumușel ca o fată. Trecu Iisus. Atunci, Botezătorul îl arătă cu un gest pe fiul Mariei, repetându-și refrenul:

— Îl vedeți pe tipul ăla mare, cu părul castaniu, care se plimbă pe-acolo? Ei bine, el este mielul divin de care v-am vorbit atâta.

Ioan și Andrei îl lăsară pe Botezător și se duseră după pe Iisus. Văzând că îl urmează, Hristos se întoarse și le zise:

— Ce căutați?

Ei îi răspunseră:

— Spune-ne doar unde stai.

Iisus replică:

— În acest caz, veniți cu mine.

Îi conduse la o colibă abandonată, unde dormea noaptea uneori, îi invită înăuntru și închise ușa în urma lor. Era a 12-a oră a zilei, adică ora 4 după-amiază. Ce se petrecu în colibă? Evanghelia nu spune nimic de asta. Cum se întreținu Cuvântul cu cele două atribute ale sale? Mister.

Un teolog (abatele Fouard), de la care am împrumutat de multe ori comentarii asupra Evangheliei, scrie următoarele: „Această conversație se prelungi, fără îndoială, și deveni una dintre acele comuniuni intime, dragi sufletelor sfinte, din care acestea ies pline de forță și de lumină, cu credința de nezdruncinat că Dumnezeu li s-a revelat. Când veni noaptea, cei doi discipoli erau cuceriți de Iisus”. Să nu insistăm…

Andrei și frumușelul Ioan fură încântați de noua lor cunoștință. Andrei chiar îi povesti despre asta fratelui său, Simion, pescar ca și el, și îl conduse la Iisus. Acesta îl interpelă în felul următor:

— Tu ești Simion, fiul lui Iona, nu-i așa? Începând de azi, îți schimb numele. Te vei numi Kepha, adică „piatră”.

Simon acceptă să se numească „pietricică”. A doua zi, Iisus, tot pe malurile Iordanului, întâlni un al patrulea galilean, pe nume Filip. Acesta era din Betsaida, satul lui Andrei și al lui Petru.

— Urmează-mă, îi spuse Iisus. Cine mă iubește, mă urmează! Și Filip îl urmă.

În fine, un om pe nume Natanail, fiul lui Tolmai (Bar-Tolmai, de unde vine Bartolomeu), se alătură micii trupe la îndemnul lui Filip. Când îi fu prezentat, Iisus spuse:

— De data asta, iată un izraelit adevărat. Îmi place omul ăsta.

— Ia te uită! obiectă Bartolomeu, de unde mă cunoști?

— Te-am văzut înainte să te aducă Filip, îi răspunse Iisus.

— Când asta?

— Acum câtva timp.
— Unde anume?
— Ei! Ei! Sub smochin. (Ioan, cap. I, vers. 48)

„Evident, spune teologul nostru comentator, Iisus făcea aluzie la o anumită acțiune petrecută sub un smochin înaintea chemării lui Filip, acțiune secretă pentru noi, dar cunoscută de el și de Bartolomeu. Amintind-o, Iisus se revelează ca atotvăzătorul divin, căruia nimic nu-i poate fi ascuns”.

— Ștrengarule! strigă Bartolomeu, ce tare ești! Hotărât, ești Fiul lui Dumnezeu, regele lui Israel!
Iisus continuă:
— Ah! dragul meu, te impresionez. Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi tu. Dar asta nu-i nimic. Ai răbdare și vei vedea lucruri mult mai mari.
— Ce altceva aș putea să mai văd? Întrebă Bartolomeu.
Ceilalți discipoli îl întrebară la rândul lor pe Hristos, printr-o privire curioasă.
— O să vedeți… o să vă arăt lucruri dintr-astea cu miile… O să vedeți cerul deschis și îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând deasupra mea. (Ioan, cap. I, vers. 49-50)
Discipolii săriră în sus de bucurie la promisiunea acestui frumos spectacol.

În acel moment, Iisus își formase nucleul de apostoli: Andrei, Ioan multiubitul, Simon-Pietricică, Filip și Bartolomeu. Cuvântul era întregit prin cinci discipoli, care trebuiau la rândul lor să atragă noi aderenți. Astfel, Botezătorul, care îl preceda pe Iisus, fu prefixul Cuvântului, iar apostolii fură atributele sale. Vom găsi mai departe și conjuncția.

CAPITOLUL 19 – Cum se comportă un dumnezeu la o nuntă

După ce reuni în felul acesta elementele bandei, șeful porni la drum. Însoțit de cei cinci locotenenți ai săi, el se îndreptă mai întâi spre Nazaret. Călătorind fără bagaje sau animale de povară, poposiră prima noapte probabil la Sichem, în a doua la El-Gannim, și de acolo, traversând câmpia Esdrelon, ajunseră la insignifiantul sătuc unde se afla familia sa. Să nu uităm că vagabonzii noștri n-aveau nicio lețcaie: toți șase își abandonaseră meseriile, neprofitabile fără îndoială, dar onorabile, propunându-și să trăiască de-acum încolo pe spinarea neghiobilor. În drumul lor, n-avem nicio îndoială, multe cotețe își aduseră contribuția, și multe livezi le asigurară desertul la mesele lor boeme. Contau poate și pe generozitatea prietenilor din Nazaret, dar când ajunseră acolo, întreaga familie a lui Iisus era la o nuntă, în apropiere.

— Nu-i nimic, o să ne invităm singuri la nuntă, veni Hristos cu ideea.

Și porniră către Cana, care era la doar o leghe de Nazaret. Era vorba de niște meșteșugari umili, care-și căsătoreau fiica. În Iudeea, căsătoria era cel mai mare eveniment al existenței și, chiar și în familiile sărace, se celebra cu un anumit fast. Când ajunse Iisus, însoțit de cei cinci tovarăși de vagabondaj, nunta era în toi. Ceremoniile care se fac de obicei la o nuntă se terminaseră, nemairămânând decât ospățul. Acest festin nupțial dura adesea mai multe zile. Nu trebuie să mai spunem că tocmai acest ospăț era partea esențială pentru banda noastră de profitori, așa că nu-și puseră problema c-ar fi ajuns prea târziu. Nimeriră în mijlocul petrecerii, când tocmai se sfârșise procesiunea logodnicilor. Era într-o miercuri, zi consacrată căsătoriei domnișoarelor; pentru văduvele care se remăritau era desemnată ziua de joi.

Iată cum se petreceau lucrurile:

Soția se pregătea cu atenție pentru ziua cea mare. În ajun, ea făcea o baie – ceea ce, uneori, pentru frumoasă era o noutate – o baie parfumată. Apoi, se împodobea cu toate bijuterii și ornamentele ei, printre care o centură șmecheră de jad, prinsă solid, pe care doar soțul avea dreptul s-o desfacă. La urmă își punea pe frunte o coroană de mirt și se acoperea din cap până în picioare cu un văl imens. Împopoțonată astfel, tânăra fată aștepta sosirea alaiului. Lângă ea se aflau zece fecioare care urmau s-o conducă, cu o lampă în mână. La o oră târzie, răsuna și strigătul convenit: „Iată, iată soțul! Ieși înaintea lui!” Aveau grijă să aleagă o noapte frumoasă, ceea ce nu era greu, având în vedere că timpul frumos era ceva frecvent în Asia Mică. Procesiunea înainta, având în față o trupă de cântăreți care își amestecau vocile cu sunetele flautelor și ale tamburinelor. În spatele lor venea soțul, îmbrăcat în haina lui de gală, cu fruntea prinsă într-un turban aurit, înconjurat de ghirlande de mirt și trandafiri. Alături de el, zece prieteni țineau în mână ramuri de palmier. Îl însoțeau părinții, ducând torțe aprinse, și toate domnișoarele din cartier îi salutau cu aclamații:

— Uite-l pe Eleazar, care se căsătorește astăzi!

— O ia pe micuța Noemi, nu-i așa?

— Te cred și eu! Fata lui moș Samuel. S-au cunoscut la un bal, la grasa Rebeca, în pădurea de ricin.

— Și ia uite la Noemi! Cu voalul ăla enorm, fără nicio crăpătură, să-i vezi măcar vârful nasului.

— O roșcată nici bună nici rea, cu o gură de ai tot timpul impresia c-ar vrea să înghită luna. O nebunatică…

— S-ar zice că-și iubește viitorul soț… Nu sunt nici opt zile de când au fost surprinși giugiulindu-se lângă mlaștina cu lipitori.

— Pungașul de Eleazar, ce bucuros e! Uitați-vă, holbează ochii ca un pește fript.

Odată procesiunea terminată, soțul, urmat de însoțitorii săi, înainta spre tânăra fată și, luând-o de mână, o aducea în pragul casei. Acolo primea de la socrul lui o piatră mare,

plată, pe care era scrisă suma zestrei – atunci când exista o zestre. Apoi, alaiul își relua marșul spre locul ospățului.

Am mai spus că nunta dura mai multe zile, ca în Bretania. Mesele de seară urmau după mesele de prânz, iar cinele urmau după mesele de seară. Oamenii se ghiftuia de le pocneau burțile și, între mese, se veseleau cu ghicitori și alte jocuri de spirit. Așa se petreceau lucrurile, nu inventez nimic.

„O săptămână întreagă, chiar două uneori, petreceau în această veselie”. (Tobias, cap. VIII, vers. 23). De asemenea, pentru a modera excesul de plăceri și a întoarce spiritele la gânduri mai profunde, era obiceiul să se spargă din când în când paharul logodnicilor. Acest obicei al spargerii paharului se continuă și în zilele noastre la căsătoriile israelite. Exista și momentul când toți mesenii își acoperea capul cu batista sau cu șervetul și începeau să scoată sunete lugubre.

Tocmai se deschisese șirul de ospețe când apăru și banda noastră de pierde-vară. Se instalară fără mofturi în mijlocul invitaților și, în veselia generală, stăpânul casei nu se mai gândi să le facă vreun afront. Maria încercă cu greu să-i adreseze lui Iisus o dojană maternă. Ticălosul, care nu strălucea prin respect filial și nici prin politețe, îi răspunse cu impertinență:

— „Femeie, ce avem noi doi în comun?”

Aceste cuvinte mai mult decât grosolane sunt raportate de Evanghelie cu sânge rece (Ioan, cap. II, v. 4) ca și cum ar fi vorba de o replică naturală, dată de un fiu mamei lui. Notați că aceste vorbe nu sunt numai cele ale unui mitocan, ci și cele ale unui prost notoriu. Iisus ar fi putut să-i spună lui Iosif, dacă ar fi fost acolo: „Noi doi n-avem nimic în comun”, dar mamei lui? Ce glumă ineptă!

Fac un apel la toți tații și toate mamele: nu-i așa că replica asta merită o pereche de scatoalce? O singură scuză poate pleda în favoarea lui Iisus: aceea că trebuie să fi înghițit cam prea multe aperitive înainte să intre în sala

de banchet, și prin urmare avea creierul cam încins. În fine, Maria era neputincioasă, ca multe mame. Se mulțumi să se întoarcă spre gazdă și slugile ei și să le spună:

— Lăsați, nu-l contraziceți…

Întreaga suită sfântă se instală deci la masa invitaților. Andrei, Simon, micul Ioan, Filip și Bartolomeu, pe care nimeni nu-i văzuse niciodată și care nu primiseră vreo scrisoare de invitație la nuntă, se așezară tacticos în mijlocul nuntașilor. Cu bădărani de asemenea forță, ne gândim că sticlele se goleau repede. După un timp, toată lumea cerea vin. Iisus, care avea gâtul uscat, ca toți ceilalți, simți nevoia să-și pună la bătaie atotputernicia: se hotărî să profite de divinitatea lui pentru a face o minune, pe care, la urma urmei, le-o datora celor de față.

Nunta de la Cana; miracolul apei schimbate în vin

Erau acolo 6 vase de piatră, care se umpleau cu apă la terminarea mesei, pentru ca oaspeții să-și spele mâinile. Hristos chemă slugile și le zise:

— Umpleți vasele cu apă.

Și slugile umplură vasele cu apă până la vârf.

— Acum, continuă Iisus, scoateți din vase și duceți tuturor să bea.

Servitorii îl ascultară din nou. Minune! Apa se transformase în vin, într-un vin rafinat, vă rog… Socrul crezu că rândul de băutură venea din partea ginerelui său, care voia să le pregătească invitaților o surpriză. Îi spuse deci:

— Complimentele mele! Nu ești ca alții, care servesc mai întâi vinul cel bun și apoi, când fiecare oaspete își deschide buzunarul, servesc un vin de mâna a doua, de care nimeni nu-și mai dă seama. Tu ne-ai oferit vinul bun mai întâi; și acum ne oferi unul și mai bun. E bine, prietene, e perfect. Ai toată stima mea.

Dar proaspătul soț ținuse bine socoteala sticlelor lui. El îi fu recunoscător tâmplarului vagabond care, fabricând

subit vin bun din apă chioară, își plătea partea lui și a tovarășilor lui intruși. Dacă mai înainte Iisus nu fusese văzut cu ochi buni, acum deveni eroul petrecerii. Profită de acesta pentru a fi aplaudat într-un cântecel compus de el, care a fost păstrat de sfântul Augustin (Epistola 236, către episcopul Ceretius). Acest cântecel nu era probabil foarte potrivit, având în vedere prezența miresei, al cărei soț se pregătea să desfacă centura. Dar în sfârși, facem ce putem, chiar dacă e vorba de un Mesia. Iată cântecul (pe melodie necunoscută):

Sunt lampa pentru voi cei care mă vedeți,
Sunt ușa pentru voi cei care bateți; Voi cei care vedeți ce fac eu, nu spuneți Vreau să desfac și vreau să fiu desfăcut;
Vreau să împodobesc și vreau să fiu împodobit; Vreau să zămislesc și vreau să fiu zămislit, Vreau să cânt, dansați toți de bucurie.

Asta era poezia epocii. În asemenea condiții, înțelegeți că seara s-a terminat în mare veselie. Datorită lui Iisus, vinuri din cele mai bune colecții curgeau în valuri. Toată lumea bea de stingea și era bucuroasă de această mică orgie. Prima minune a lui Hristos fu deci o minune de beție.

CAPITOLUL 20 – Un scandal la templu

Vă las să vă gândiți dacă minunea a făcut vâlvă la Nazaret. Numai că compatrioții lui Iisus nu prea credeau în minunile lui. Întâlnindu-se a doua zi după nuntă, nazarinenii spuneau:

— Știai că Iisus, fiul tâmplarului…

— Ei bine, ce? Ce-a mai făcut derbedeul?

— Ieri s-a invitat la nunta lui Eleazar…

— Asta nu mă surprinde, e plin de tupeu.

— Și asta nu e tot: a adus cu el o bandă de cinci escroci pe care nu se știe unde i-a cunoscut și pe care-i numește discipolii lui…

— Da, și?

— Au supt ca bureții și, când n-a mai fost vin, tâmplarul l-a fabricat…

— A fabricat vin? Cu ce?

— Cu apă.

— Da, cu apă și cu campeche, sau alt lemn de esență roșie. Se știe, toți cârciumarii fac vin ca ăla. [*n.tr.: campeche = colorant roșu, dintr-un arbore din America; numele vine de la portul Campeche din Mexic, unde se încărcau copacii din care se fabrica colorantul respectiv*].

— Totuși nu! Se pare că nu s-a folosit decât de apă curată.

— Ce știți voi? Ați fost acolo, la nuntă?

— Eu nu. Dar o spune Nabe, și Nabe a aflat de la Mathuzael, care a aflat de la Josias, care a aflat de la Gedeon, și despre care i-a povestit vărul Hircan.

— Ei! acest văr Hircan e chiar unchiul logodnicei Noemi, nu-i așa?

— Exact!

— La naiba, nu văd ce credibilitate ar putea avea vorbele lui: e un bețiv de cea mai joasă speță.

Probabil s-a îmbătat după cum i-e obiceiul și tâmplarul l-a făcut să vadă ce-a vrut el.

— E foarte posibil. În rest, toți nuntașii erau plini ca niște stridii.

— Te cred și eu! acest Iisus e un șmecher, și-a râs de toți. Minunea lui e o înșelăciune. E unul la care bunul simț nu dă pe dinafară…

Într-adevăr, dacă minunea din Cana a pus în mișcare toate limbile nazarinenilor, în același timp a produs nenumărate ridicări din umeri. Acest lucru reiese și din Evanghelie. Micul Ioan, unul dintre discipolii prezenți la nuntă, nu s-a sfiit să-și arate răutatea în cartea lui, de fiecare dată când a avut ocazia să vorbească despre oamenii din Nazaret. „Poate veni ceva bun de la Nazaret?” (Ioan, cap. I, vers. 46). Bartolomeu a fost și el de aceeași părere.

„Grosolănia nazarinenilor era proverbială, spune un comentator pios. Probabil ei n-au văzut decât impostură în minunea din Cana, și l-au obligat pe fiul lui Iosif, așa cum îl numeau, să plece din ținutul lor”.

Rezultatul: În afară de oaspeții de la nuntă, care, din nefericire, au neglijat să transmită impresiile lor posterității, în afară de ei și de micul Ioan, celebra preschimbare a apei în vin n-a fost comentată decât de sceptici.

Iisus înțelese repede că la Nazaret n-ar avea niciun succes dacă ar vrea să încerce spectacole cu minuni, așa că se grăbi să-și ia tălpășița din acest oraș unde era prea cunoscut. Coborî pe malurile lacului Ghenizaret. Acolo, zona era mai frumoasă și oamenii mai săraci cu duhul. În afară de asta, în jurul lacului erau multe case de plăceri, în care frumoasele Galileei duceau o viață plină de bucurii. Or, libertinului nostru de Iisus nu-i displăcea frecventarea păcătoaselor tinere și drăguțe. Capernaum, Magdala și Tiberiada erau cele mai renumite orașe în produse de acest gen de pe malul lacului. În fine, malurile Ghenizaretului se pretau admirabil predicilor lui. Hristos nu avea decât să se suie într-o barcă și de acolo să-și

etaleze limbuția în fața mulțimii. În caz de pericol, la orice apariție a sergenților din oraș, el ar fi ridicat ancora și ar fi tulit-o cu toate pânzele sus către țărmul de vizavi, care nu aparținea teritoriului guvernat de Irod Antipa.

Prima lui oprire fu la Capernaum, oraș riveran, dar nu rămase mult timp aici. Când socoti că povestea de la Cana fusese uitată, hotărî să-și facă din nou apariția, de această dată chiar la Ierusalim. Era perioada Paștelui: în Galileea, se formau caravane peste tot, așternându-se la drum către orașul sfânt. Iisus și cei cinci însoțitori urmară una dintre aceste caravane, în compania altor cerșetori, pelerini și vagabonzi.

La sosirea în Ierusalim, prima lui grijă fu să se ducă la Templu. Aici, mulțimea curgea în valuri. Nici că se putea alege un loc mai bun pentru a te face remarcat, dacă provocai vreun scandal. Unsul avea un plan. În această perioadă, Templul era sufocat de comercianți de obiecte destinate sacrificiilor. În curți, în parvize, pe alei și până la peristil se găsea tot ceea ce era nevoie pentru ritualul de la altar. La fel ca în jurul bisericilor noastre moderne și la fel ca la intrarea în catedralele de astăzi, exista, pentru nevoia bigoților, o adevărată piață de produse religioase. Ca și azi, pe timpul lui Iisus, vânzătorii ofereau vizitatorilor sanctuarului obiectele prescrise de lege.

Astăzi există o gamă completă de lumânări, medalii binecuvântate, scapulare, agnuși [*n.tr.: agnus = medalie de ceară albă, pe care este imprimată imaginea unui miel*], relicve, rozarii, imagini cu rugăciuni fierbinți pe verso, catehisme, pe care vânzătorii sprinteni le trec în mâinile credincioșilor naivi. Odinioară, porumbeii erau destinați ofrandelor săracilor, iar turmele de vite și de oi erau pentru ofrandele bogaților. Dar în fapt, nu se sacrifica decât mielul pascal. Evreii care locuiau în orașele îndepărtate și care nu veneau în Ierusalim decât o dată pe an, își păstrau jurămintele pentru marea sărbătoare

religioaso-națională. Atunci se țineau toate promisiunile făcute pe parcursul celor 12 luni ale anului și se împlineau toate dorințele. Lucrurile nu s-au schimbat, după cum se vede. E suficient să participi la Paris la cele 9 zile ale sfintei Genoveva din Panteon, pentru a-ți face o imagine fidelă a tumultului care umplea parvizele Templului din Ierusalim în timpul Paștelui.

Era un bazar universal, din care nu lipseau nici schimbătorii [*n. tr.: schimbătorii de valută, care existau și pe vremea aceea*]. Conform Bibliei (Exodul, cap. XXX, versetele 11-16), fiecare dădea preoților o jumătate de șechel de argint „pentru răscumpărarea sufletului”. Or, după cucerirea romană, moneda evreiască era rară. Majoritatea pelerinilor nu aveau la ei decât monede cu efigia lui Cezar, și bănuim acest ban era nedemn de a-i fi oferit Domnului. Așa că preoții evrei instalaseră la poarta Templului tarabe de schimb. Deloc proști, preoții timpului! Cereau să li se plătească un drept de schimb al unei monede de argint, pe care-l încasau fără să livreze vreo marfă. Tu îmi dai 5 franci, eu îi iau, și te pun să mai dai 15 cenți, sub pretext că mi-am dat osteneala să pun cei 5 franci ai tăi în buzunarul meu.

Iisus se afla acolo, cu cei cinci tovarăși ai lui.

— Pe legea mea! șopti Simion-Pietricică holbându-și ochii, sunt bani de toate felurile pe mesele astea! Și se mai spune că n-avem nici lețcaie!

— Și ce de boi! Și de oi! adăugă Andrei.

— Ce bine i-ar sta unui miel din ăștia în frigarea noastră! spuse Bartolomeu.

— Mie cred c-o să-mi ajungă pereche de porumbei, gânguri micul Ioan. Cei șase tâlhari se consultară din priviri.

— Atenție! făcu șeful bandei, feriți învălmășeala!

Zicând acestea, apucă o mână de sfori și se repezi ca un nebun furios în mijlocul negustorilor de la Templu: cu o lovitură puternică de picior, răsturnă tejghelele

schimbătorilor, risipind pe jos grămezile de monede. În același timp, lovi tare și hotărât boii, oile și mieii care, zbierând și behăind, fugiră de sub mănunchiul de sfori al lui Iisus. Cât privește porumbeii, rasă prin care, totuși, tatăl său l-a produs pe Duhul Sfânt, le distruse coliviile cu pumnul, urlând din toți rărunchii la proprietarii lor:

— Afară cu voi, vânzători nerușinați! Murdăriți această casă de rugăciuni! Faceți din ea un bârlog de hoți!

De-aici, se iscă încăierarea generală. Dacă Iisus s-ar fi dus de unul singur să lovească în stânga și în dreapta, în mod sigur n-ar fi scăpat teafăr. Comercianții i-ar fi aplicat o bătaie să-i țină minte. Oricât de puternic ar fi un individ, nu îmbrâncește fără niciun ajutor sute de negustori înconjurați de o mulțime simpatizantă. Dar o bandă de ticăloși, repezindu-se într-o mulțime în dezordine și făcând scandalul descris de Evanghelie, reușește ușor să crească dezordinea fără prea mari riscuri.

Fără îndoială, așa s-a desfășurat acest eveniment. Iisus a luat asupra lui cea mai mare parte a sarcinii. A fost însă ajutat de cei cinci tovarăși, plus de alți vagabonzi cu care au făcut ei cunoștință pe drumul spre Ierusalim. Motivul acestui scandal era ușor de ghicit. Fie vorba între noi, n-a fost decât un pretext, iar explicația părerii mele este următoarea: Iisus era dumnezeu, nu contest acest lucru. În calitatea lui de dumnezeu, el citea viitorul. Citind viitorul, el știa că preoții creștini de mai târziu își vor pune bazarurile de articole religioase la porțile bisericilor lor, la fel ca preoții evrei la porțile Templului lor. În calitatea lui de dumnezeu, Iisus trăiește încă și este atotputernic, asta nu poate fi negat. Trăind încă, el vede că preoții creștini de astăzi sunt la fel de negustori ca și preoții evrei de altădată. Fiind atotputernic, dacă azi nu-i pulverizează pe vânzătorii de rozarii și lumânări care ocupă intrările în bisericile catolice, e pentru că el consideră că negoțul nu pângărește casa lui divină. Prin urmare, având în vedere divinitatea lui Iisus, având în vedere darul lui de a vedea viitorul, având în vedere eternitatea și atotputernicia lui,

fără îndoială că fiul porumbelului a jucat o mică comedie, tulburând la Ierusalim pe negustorii de la Templu, sub pretextul că comerțul cu articole religioase nu trebuie să se facă într-un loc sacru. Adevărul trebuie să fie că Iisus a ținut să se facă remarcat în capitala Iudeii, făcând rost, în același timp, la preț redus, de bani și păpică pentru discipolii lui.

Când mulțimea își mai revenit din surpriză, câțiva îl opriră pe vagabondul turbulent și-l întrebară de ce s-a purtat în felul ăsta.

— Aha! răspunse orgolios Hristos, îmi cereți socoteală pentru ce fac? Eu sunt Mesia, la naiba!

— Mesia? spuseră ei cu gura căscată. Și cum poți să dovedești ceea ce susții?

— O! nimic mai simplu. N-aveți decât să dărâmați acest templu și mă angajez să-l reconstruiesc în trei zile.

— Ce! strigară evreii, a fost nevoie de 46 de ani să fie construit acest lăcaș, și tu spui că-l poți reconstrui în trei zile? Drept cine ne iei?

— Am spus, ripostă Iisus, și nu retrag ce am spus. Cine ține pariul?

De această dată, o tăcere generală urmă cuvintelor lui Hristos. Cuvântul era triumfător, și aceasta necostându-l nicio minune. Credem că, pentru plăcerea de a ține un pariu, cei care asistau la această scenă n-ar fi mers până într-acolo încât să demoleze templul. Mai întâi că nu aveau asupra lor uneltele necesare. Apoi, să dărâmi un monument public ar fi însemnat să comiți un delict grav.

Teribila furie a lui Iisus, alungându-i pe negustorii de la Templu

Cât despre pe schimbătorii de bani și negustorii de oi, aceștia aveau altceva de făcut decât să discute valoarea balivernelor individului: unii își adunau monedele rostogolite pe jos, alții se străduiau să-și prindă animalele fugite în toate direcțiile.

Profitând de uimirea generală, provocată de tupeul lui

imperturbabil, domnul Iisus dispăru în mulțime și se alătură discipolilor lui care, așa cum bine credem, nu pierduseră timpul degeaba.

CAPITOLUL 21 – Nicodim

Cred că n-ați uitat delegația aceea de farisei pe care Sanhedrinul a trimis-o la Ioan Botezătorul. Vă amintiți că acești delegați au revenit la Ierusalim cu convingerea fermă că mâncătorul de lăcuste de pe malurile Iordanului era dus cu pluta. Ei bine, adevărul mă obligă să spun că printre acei farisei se găsea unul care nu știu ce să creadă cu adevărat. Nu spuse nimic, dar seara, ajungând acasă, își puse în sinea lui o serie de întrebări.

— Acest Ioan, să fie el doar un vizionar? Sau chiar e inspirat de Dumnezeu? O fi un farsor care bate câmpii? Sau un profet sigur pe el? El neagă c-ar fi profet; neagă c-ar fi Ilie. Golește hârdaiele de apă în capul oamenilor și anunță venirea unui domn față de care se proclamă nedemn să-i lege șireturile de la pantofi. Acest domn o fi venit deja? Va veni? Sau nu va veni? Să-l credem pe acest Ioan? Sau să nu-l credem? Oare trebuie să fac un raport cu concluzia că acest individ ciudat trebuie închis într-un ospiciu de nebuni? Sau trebuie să mă prosternez în fața lui și să implor onoarea de a primi găleata lui de apă pe ceafă?

Fariseul în cauză era cât se poate de nedumerit. El se numea Nicodim. Numele lui a rămas peste timp. Când vrem să-i arătăm cuiva că e un nătărău, îi spunem: – Ei! Să fim serioși, Nicodim!

De când îl văzuse pe Ioan Botezătorul, Nicodim stătea ca pe jar. Se uita îndelung la sluga lui, la grădinar, la bucătar, la vizitiu, și-și spunea:

— Poate că ăsta-i Mesia! L-am angajat să mă servească, dar nu sunt demn nici măcar să-i leg șireturile de la pantofi!

Apoi, după ce se gândi mai mult la omul în cauză, reîncepu în forul lui interior:

— Nicodime! Ce-ar face un Mesia în momentul ăsta?

Niciodată cultul Domnului n-a fost mai prosper, niciodată devoțiunea n-a fost mai fervență. În fiecare an, de sărbătoarea Paștelui, Templul se umple de pelerini veniți din toate colțurile și colțișoarele Iudeei. Ce naiba! Credința nu moare, iar mai târziu va veni și Mesia.

Noaptea, când, moleșit, se întinse în patul lui, îndoiala îi invadă din nou sufletul și adormi cu gândul la Ioan Botezătorul. În plin somn, nevastă-sa se trezi cu o durere ascuțită: era Nicodim, care-și înfipsese dinții în brațul doamnei.

— Au! Nicodim, ai înnebunit?

— Iartă-mă, dragă, visam că Ioan mă boteza în deșert și că mâncam lăcuste.

Asta nu mai era viață pentru senatorul nostru torturat de îndoieli – căci trebuie să vă spun că Nicodim era membru în Senatul evreiesc. De asemenea, atunci când Iisus veni și iscă scandalul din fața Templului, Nicodim, aflând de acest lucru, fu uimit, și văzu în această întâmplare tot felul de coincidențe legate de prorocirile lui Ioan Botezătorul.

— Un om, se gândea el, care lovește cu piciorul tejghelele schimbătorilor de monede, este în mod evident un individ căruia nu-i leagă șireturile de la pantofi primul venit…

Și-și puse pentru a suta oară aceeași întrebare:

— Și dacă ăsta-i Mesia?

La noroc, își luă inima-n dinți și se hotărî să meargă să-l întrebe pe Iisus însuși dacă nu cumva, din întâmplare, el e personajul anunțat de profeți. Acest demers nu-l va costa nimic și se va încheia, probabil, prin stabilirea adevărului. Doar că domnul Nicodim, cu toate că se grăbea să scape de incertitudinea pe care o avea, nu ținea să se compromită, așa că așteptă să vină noaptea pentru a merge să-i facă o vizită numitului Iisus. Reuși să găsească locul unde se afla hoinarul – Evanghelia nu ne spune cum – și-i bătu la ușă.

Cum avea pretenția că era viclean, Nicodim nu deschise întrevederea printr-o întrebare. Dimpotrivă, el plănui să-i pună tâmplarului întrebări abile, ca să-l facă să spună singur ce voia el să afle. Îl salută până la pământ și i se adresă: Rabi. La izraeliți existau două cuvinte care începeau cu Ra, unul de maxim respect și altul de maximă injurie. Este vorba de *Rabi* și *Raca*. A-i spune cuiva *Rabi*, echivala cu toate laudele posibile și imaginabile. A-i spune cuiva *Raca*, însemna mai mult decât a-l pălmui pe amândoi obrajii.

— Rabi, făcu mieros Nicodim, știm foarte bine că vii din partea lui Dumnezeu, să ne înveți, ca un doctor al Legii. Toată lumea din Ierusalim îți laudă miracolele pe care le faci, spre satisfacția generală, și, din moment ce săvârșești miracole, înseamnă că Dumnezeu e cu tine.

Admirați un moment viclenia precautului senatorului. Iisus nu făcuse încă nicio minune la Ierusalim. Nu avea atunci la activ decât afacerea cu apa preschimbată în vin la Cana, tur executat într-un mediu de bețivi, și pe care scepticii din Nazaret îl luaseră în derâdere. În orice caz, dacă acest gest de prestidigitator fusese o minune, ecoul lui nu ajunsese în capitală. Nicodim nu era la curent cu nimic. Totuși, pentru a intra de la început în grațiile Unsului, găsi că e bine să înceapă cu o măgulire, pe care-o credea iscusită. Dar avea de-a face cu un adversar puternic. Cel care-l lăsase fără cuvinte nu-i furase și banii…

Iisus își puse mâna-n șold și îi răspunse lui Nicodim:

— Hai că ești tare! Îmi dau seama de ce-ai venit. Vrei informații exacte asupra misiunii mele. Dar, bunul meu prieten, pentru a vedea regatul lui Dumnezeu, trebuie mai întâi să-ți dai osteneala să te naști din nou.

Răspunsul era neclar și Nicodim se simți încurcat.

— Iartă-mă, replică el, nu prea pricep. Cum se poate naște un om care e deja bătrân? Poate el să intre din nou în pântecele mamei lui pentru a se naște a doua oară?

Iisus râdea în sinea lui. „Ce nerod și ăsta, gândi el, nu-mi înțelege metafora; fii băiat bun și ajută-l să priceapă”.

Răspunse:

— Adevărat, adevărat îți spun, distinse Nicodim, dacă un om nu renaște din apă și din duh, nu poate să intre în regatul lui Dumnezeu.

— Din apă?

— Da, din apă și din duh.

— Ce vrea să însemne asta?

— Ah! aici te-am prins. Nu te-ai dus să te cufunde vărul meu, Ioan, în apă până la buric, așa că n-ai primit pe țeasta ta cheală suflarea porumbelului. Iată de ce nu poți înțelege sensul vorbelor mele. Ceea ce e născut din carne este carne, iar ceea ce e născut din spirit este spirit.

Nicodim făcu ochii mari cât cepele.

Iisus continuă:

— Să nu te miri de ce-o să-ți spun, treaba e serioasă. Îți spun și și-o repet, trebuie să te naști din nou. Porumbelul suflă unde vrea el; tu îi auzi vocea, dar nu știi nici de unde vine și nici încotro se duce. La fel se întâmplă și cu orice om născut din porumbel.

— Măi, să fie! strigă Nicodim, îmi spui lucruri uluitoare; necazul e că sunt peste puterea mea de înțelegere. Porumbelul ăsta care suflă și din care se nasc oameni și această necesitate să te naști a doua oară, scufundându-te în apa vărului tău, Ioan… cum sunt posibile toate acestea?

Iisus, la rândul lui, își luă o mină surprinsă.

— Ce! replică el, ți-ai luat diploma de maestru în știința teologică, faci parte din Sanhedrin și nu știi la ce mă refer? Asta chiar că-i ciudat.

— Pe cuvântul meu că nu!

— Adevărat, adevărat îți zic, eu nu afirm nimic din ce nu cunosc și pentru care nu sunt pregătit să dovedesc. Ceea ce spun, am văzut. Și totuși, te văd cu gura căscată, ca și când aș spune niște istorii ieșite din comun. Păi, dacă nu mă crezi când îți vorbesc de apă și de duh, adică despre lucruri de pe pământ, cum o să mă crezi când o să-ți vorbesc despre lucrurile din cer? Nu a urcat la cer decât cel care a coborât din cer, și anume Fiul Omului, cel care este în cer. Urmărește-mi cu atenție raționamentul.

Precum Moise a ridicat în deșert un șarpe de aramă… Ești atent, da?

— Sunt, tot timpul.

— Ei bine, tot la fel trebuie ca Fiul Omului să fie ridicat în înaltul cerului…

— Dar nu văd ce legătură are…

— …pentru ca niciun om care crede în el să nu mai piară, ci să aibă viață veșnică. Vezi, dragul meu prieten, Dumnezeu a iubit într-atât lumea, încât i l-a dat pe unicul lui Fiu… Te miră? Și totuși, așa stau lucrurile. Or, dacă Dumnezeu l-a trimis pe Fiul lui în lume, n-a făcut-o pentru ca acesta să judece lumea, cum ți-ai putea închipui; a făcut-o pentru ca lumea să fie salvată prin el. Ceea ce vreau să-ți spun e că Fiul lui Dumnezeu este… cineva pe care nici nu-l bănuiești.

La această conversație aiuritoare se face referire pe parcursul întregii Evanghelii (Ioan, cap. III, versetele 1-21). Notați, dragi cititori, că mă opresc aici, pentru că nu vreau să vă aduc în starea în care era Nicodim atunci când a ieșit de la Cuvânt.

Ah! nefericitul senator! Dintr-o dată, se scufundase într-un ocean de nedumerire. El, cel pe care Ioan Botezătorul reușise doar să-l intrige, îl întâlnise acum pe fiul Mariei… Or, Botezătorul nu era decât un ucenic glumeț pe lângă vărul lui.

Din niciun pasaj din Evanghelie nu reiese că Ioan înaintemergătorul ar fi fost cel mai puțin convingător orator din lume. Dar Iisus era de cu totul altă factură. Nici el nu se exprima întotdeauna pe înțeles, dar cel puțin putea să țină robinetul deschis ore întregi: se exprima cu ușurință, domnul Cuvânt; și atunci când spunea prostii, spunea multe…

Acest nefericit de Nicodim avu timp de mai multe zile capul plin de frazele incoerente pe care i le debitase morișca de cuvinte divină. Când se întoarse la el acasă, urechile îi țiuiau; i se părea că aude un zumzăit

permanent. Pe scurt: își plănuise să joace fin și nu-i reușise. Se întorsese acasă mai buimac decât plecase, întrebându-se mai mult ca niciodată:

— Există un Mesia? Nu există? Există Ioan Botezătorul? Există Iisus? Nu există nimeni? Ioan e nebun? Iisus râde de mine? Cum să fac să mă nasc din nou? Să le spun colegilor mei din Sanhedrin că va veni Fiul lui Dumnezeu? Sau să le spun să nu-și facă niciun fel de griji și să nu se preocupe de farsorii care vorbesc mult? Să mă duc la Irod să-i raportez aceste lucruri? Sau să aștept să simt pe țeasta mea chelă suflul porumbelului?

CAPITOLUL 22 – În care Ioan Botezătorul își creează singur probleme

Să nu vă imaginați câtuși de puțin că, de data aceasta, Cuvântul și-a stabilit reședința la Ierusalim. Iisus al nostru nu era un om așezat; el nu putea rămâne într-un loc. Adăugați la aceasta faptul că, după busculada vânzătorilor din Templu, aerul din Ierusalim nu era tocmai respirabil pentru el și discipolii lui. Își reluă deci vagabondajul prin Iudeea. Unde s-a dus el? Nu știm. Comentatorii catolici presupun că spre granițele Idumeei, și se străduiesc să aducă dovezi în acest sens. Nu-i contrazicem pentru un lucru atât de mărunt. În orice caz, el nu s-a mai plimbat nici pe vârful dealurilor, nici pe în pământurile aride; căci Evanghelia ne informează că, după acest Paște, Iisus s-a apucat să boteze la fel ca sfântul Ioan.

Fiul lui Zaharia ar fi putut să vadă în asta o concurența neloială; dar el avea un suflet bun. Nu același lucru se poate spune despre discipolii lui Ioan Botezătorul. Între timp, mâncătorul de lăcuste reușise să adune în jurul lui câțiva fanatici care-i împărtășeau ideile bizare. Aceștia se considerau de meserie pontifi și cufundau lumea în râu cu o totală seriozitate. Ei se gândiră, nu fără o oarecare logică, la faptul că maestrul lor era cel care inventase ceremonia hârdăului de apă pe cap și când aflară că Iisus avea și el această pasiune, îl acuzară de plagiat. Se duseră deci la Ioan Botezătorul și-l puseră la curent:

— Șefu', am aflat ceva despre tipul ăla mare, șaten, pe care l-ai botezat pe vremea în care exersai pe malurile Iordanului.

— Foarte bine, prieteni, ce-i cu el?

— E un plagiator. Se pare că în prezent ne copiază. S-a apucat să boteze ca și cum ar fi făcut lucrul ăsta toată viața, și, cel mai supărător în toată povestea e că toată lumea se duce la el.

Simțiți nemulțumirea din această plângere? Ioan Botezătorul și discipolii lui ar fi trebuit să renunțe să lucreze gratuit. O concurență se stabilise la câțiva pași de mica lor afacere; iar discipolii se arătau răniți în amorul propriu de acest lucru. Puneți-vă puțin în pielea lor! Meseria asta devenise ceva bun, și iată că un șmecher venise să le strice ploile. Erau furioși. Ioan al nostru – calm ca orice Botezător, e cazul s-o spunem – le ascultă plângerile. Ridică din umeri și răspunse discipolilor:

— Soarele strălucește pentru toată lumea, iar concurența este sufletul comerțului. Omul nu poate să aibă nimic dacă nu a fost primit mai întâi din cer. Prieteni, trebuie să privim lucrurile într-un sens mai larg, ce naiba! V-am spus tot timpul că eu nu sunt Hristos și că am fost doar trimis să-l anunț.

— Dar tu ești cel care a avut ideea găleții de apă, răspunseră ceilalți; Hristos ar fi putut foarte bine să nu te copieze și astfel să ne aducă pagube. Ioan ridică iar din umeri.

— Mă faceți să râd, zise el. Aveți bunătatea și ascultați această comparație: Soț este acela căruia îi aparține soția, adevărat? Or, când un individ asistă la căsătoria prietenului lui, el e pătruns de bucurie văzând fericirea prietenul lui care, se căsătorește. Tot așa sunt și eu pătruns de bucurie să aflu că vărul meu, Iisus, e fericit să boteze. În loc să fiu invidios pe fericirea lui, eu mă bucur. După asta se recunosc adevărații prieteni! Iisus crește cu fiecare zi, în timp ce eu, treptat, scad. Trăiască vărul meu!

Și, cum discipolii nu păreau convinși de acest raționament, fiul lui Zaharia adăugă:

— Vedeți voi, mielușeii mei, noi venim din pământ, în timp ce vărul meu vine din cer. Prin urmare, e clar că e mai presus de noi!

Discipolii zâmbeau.

— Nu râdeți așa, c-o să reușiți să mă enervați! strigă Ioan Botezătorul. Iisus este fiul porumbelului, și porumbelul este Dumnezeu. Și nu fără motiv a adus

porumbelul pe lume un fiu. Dumnezeu își iubește fiii, corect? Așadar, vă sfătuiesc să nu-l tracasați pe Iisus, având în vedere că cel ce crede în fiul lui Dumnezeu va avea viață veșnică, și dimpotrivă, cel ce nu crede va atrage asupra lui mânia lui Dumnezeu. Așa că… valea!

De data acesta, discipolii se gândiră că e inutil să insiste. Aveau părerea lor proprie despre ideile Botezătorului, dar nu-și contraziseră maestrul. Când lui Ioan Botezătorul îi intra ceva în cap, așa rămânea. Adevărul e că omul nostru nu se formaliză de faptul că Iisus îl imita. Continuă, așadar, să verse hârdaie de apă în capetele oamenilor, și chiar mai puse o coardă la arcul lui: se făcu orator politic și începu să critice guvernul.

Tetrarhul Galileei era, după cum am mai spus, Irod Antipa, fiul lui Irod cel Mare. Acest Antipa, născut dintr-o samariteancă pe nume Malthace, a patra soție a bătrânului Irod, avea un frate, Filip, tetrarh în Batanea, Trachonitis și Gaulanitis. Filip îi datora lumina zilei lui Mariamne, fiica unui mare preot, a treia soție a lui Irod cel Mare. El se căsătorise cu una din nepoatele sale, frumoasa Irodiada, o tânără, foarte impunătoare și pătimașă. Antipa, aflându-se într-o bună zi la curtea fratelui Filip, se îndrăgosti de Irodiada, care, fiindu-i cumnată, îi era în același timp și nepoată. Mult timp își înăbuși această pasiune. Dar până la urmă nu-i mai putu rezista. Îi invită la masă pe fratele Filip și pe soția lui, oferindu-le un festin somptuos; cu alte cuvinte, făcu gestul cel mai binevoitor din lume. Filip își zicea în sinea lui:

— Curios! E al naibii de amabil astăzi fratele meu, Antipa. Bineînțeles, are ceva să-mi ceară. Fără îndoială, pune la cale un război cu un prinț vecin, și-o să-mi solicite imediat, între pară și brânză, să mă aliez cu el. Mârșavul de Antipa! Ce viclean e! Ghinionul lui e că i-am ghicit jocul. Puțin îmi pasă. N-am de gând să fac nimic din toate astea.

Antipa însă nu se gândea la niciun război. Pentru a face onorurile casei invitaților săi, Antipa își plasase soția

alături de fratele lui, în timp ce Irodiada fu așezată lângă el. Felurile de mâncare apetisante se succedau și, în tot acest timp, Antipa își împingea genunchiul spre Irodiada, în timp ce Filip, fără să bănuiască ceva, îi turna de băut cumnatei sale. În sfârșit, fu servit și desertul.

— Filip, zise tetrarhul Galileei, am ceva să-ți spun între patru ochi.

Iată-ne și-aici! gândi Filip. Și adăugă cu voce tare, pe un ton înțelegător:

— Da? Ei bine, spune, dragul meu Antipa!

— Nu, nu acum, după cină.

— Fie, cum dorești.

— Filip, ceea ce am eu să-ți comunic nu poate fi spus în fața acestor doamne.

— Ia te uită! exclamă tetrarhul Bataneei, care pe moment fu surprins.

Așadar, nu era vorba de o alianță într-un război iminent. Ce-ar putea să însemne aerul ăsta misterios al fratelui Antipa? Cele două soții nu trebuiau să audă ce urma să-i spună; prin urmare era vorba de ceva foarte delicat. Puternic intrigat, Filip își înghiți desertul din câteva îmbucături și, fără să se mai șteargă la gură de prăjitură, se ridică de la masă. Antipa făcu la fel.

Cei doi frați se luară de braț și merseră în grădină, sub o pergolă.

— Despre ce-i vorba, deci? întrebă Filip.

— Dragul meu, nu mai pot s-o văd în ochi pe soția mea, m-am săturat de ea până peste cap și o s-o repudiez.

— Acum înțeleg de ce n-ai putut să mi te destăinui mai devreme, la masă… Totuși, Antipa, soția ta nu-i rea deloc, e chiar frumușică.

— Posibil, dar n-o mai iubesc și… iubesc o alta.

— Aici se complică lucrurile… Repudiaz-o pe soția ta, din moment ce n-o mai iubești, și însoară-te cu cea pe care-o iubești. Numai că, știi și tu, socrul tău, Aretas, e un om incomod: e puternic, e regele Arabiei și comandă trupe numeroase. Cu siguranță n-o să-i pice bine vestea și o să-ți

declare război.

— Așa e! Dar o iubesc atât de mult pe cea pe care o iubesc!!!

— Bietul meu frate, iată-te prins în mrejele ei! Sincer, te deplâng… Cunoști, doar, Antipa, afecțiunea mea pentru tine. Ei bine, contează pe mine. Dacă socrul tău îți invadează teritoriul, o să-ți vin în ajutor, îți promit.

— Mulțumesc, Filip.

— Așa că, însoară-te din nou. Mă inviți la nuntă, nu?

— Filip, o să-ți spun tot… Vreau, desigur, s-o repudiez pe soția mea, dar nu pot să mă căsătoresc cu cea pe care o iubesc.

— De ce?

— La naiba, pentru că-i măritată.

— Atunci răpește-o!

— Ce bine judeci! Numai că există situații pe care un bărbat e obligat să le respecte. Presupun că dacă te-ai îndrăgosti de soția unuia dintre cei mai buni prieteni ai tăi, nu te-ai duce la ea s-o seduci, ce dracu!

— Într-adevăr, în cazul acesta, pe legea mea, ar fi foarte jenant!

— Dar dacă prietenul ar fi înțelegător, dacă el i-ar fi atât de devotat îndrăgostitului, încât să-i cedeze soția, totul ar merge ca pe roate, nu?

— Ei bine, încercă Antipa. Du-te la acest prieten al tău și deschide-ți sincer inima în fața lui.

— O să mă trimită la plimbare.

— Cine știe? Nu toată lumea iubește la nebunie, ca tine, bietul meu Antipa. Știu eu unul pentru care nevasta nu-i decât o mobilă… și încă o mobilă fără prea mare utilitate.

Antipa scoase un suspin; apoi, devenind mai ferm:

— Filip, făcu el, îmi dai curaj. Ți-am promis c-o să-ți spun tot, așa că o s-o fac…

— O cunosc pe cea pe care o iubești?

— Da.

— Crezi că pot să-ți fiu de folos în negocierile privind această chestiune?

— Da.

— Atunci spune-mi numele soțului, și, dacă face parte din categoria despre care ți-am vorbit, mă angajez să-l conving că n-are altă soluție decât să divorțeze de soția lui, ca să-ți facă pe plac.

— Filip… dragul meu Filip…

— Ce mai e?

— E… e că…

— La naiba! Hai, spune!

— Vrei să-ți spun? Ei bine, acel soț ești tu.

— Aaa, așa deci! O iubești pe Irodiada?

— Dacă o iubesc? O ador, o idolatrizez! Vezuviul s-a mutat de la Napoli în pieptul meu!

Și zicând asta, își trase un pumn zdravăn în stomac.

Pe moment, Filip se zăpăci, dar după ce momentul de surpriză trecu, izbucni într-un hohot de râs.

— Să fiu al naibii dacă m-așteptam la așa ceva! exclamă el. O iubești pe nevastă-mea și mie nu-mi spui nimic?

— Ce vrei, Filip? Există cazuri în care nu te poți sui pe acoperiș să-ți strigi dragostea în gura mare.

— Da, asta merge la pisici… Pe scurt, ești îndrăgostit. Pe de-o parte, vrei să repudiezi, iar pe de alta, vrei să mă vezi divorțat… O ultimă întrebare: soția mea te iubește ?

— Pe onoarea mea!… îți jur că… știi… nici cea mai mică pată în contractul tău de…

— Cuvântul tău îmi ajunge… Ei bine… Antipa, dragul meu Antipa, din moment ce-o iubești pe Irodiada, care ne este nepoată la amândoi, ți-o cedez, divorțez, ia-o de soție.

— Nu îndrăzneam să-ți cer asta.

— Vai ce pueril ești!

Și cei doi frați se îmbrățișară cu dragoste.

Una căreia această soluție îi fu pe plac fu Irodiada; însă fiica regelui Arabiei nu fu deloc încântată. Își ascunse umilința sub masca demnității și, fără să mai aștepte ca repudierea lui Irod Antipa să fie înscrisă în jurnalul oficial al regatului, se retrase în fortăreața Machaerus, situată pe unul din munții care mărginesc la răsărit Marea Moartă. Cât despre Filip el își ținu promisiunea: avu loc un divorț

amiabil și Antipa se căsători solemn cu Irodiada. Fostul soț participă la nuntă, și se poate chiar crede că semnă ca martor – dacă în acea epocă existau martori care semnau.

Pe scurt, Filip se comportă față de Antipa ca cel mai bun dintre frați, iar Antipa nu știa cum să-i arate mai bine recunoștința lui. În mijlocul momentelor de dragoste îi spunea Irodiadei:

— Orice ar fi, un altul n-ar fi privit lucrurile la fel… Filip are clasă!

Și o strângea pe Irodiada la piept.

— Întotdeauna a fost bun cu mine, adăuga frumoasa. Generozității lui îi datorăm fericirea de-acum.

Și-și punea drăgăstos capul pe umărul lui Antipa. Și amândoi murmurau, unindu-și buzele:

— Fie ca Dumnezeu să-l țină multe zile pe acest minunat Filip!

Dar iată că exista era un domn pe care acest aranjament fratern îl exaspera în cel mai înalt grad: Ioan Botezătorul. Călătorilor care veneau în deșertul lui pentru a li se vărsa găleți de apă în cap, Ioan le împărtășea părerea lui privind comportamentul lui Irod.

— Blasfemie! urla el. E scandalos! Acest rege e de două ori incestuos. Noua lui nevastă îi este în același timp nepoată și cumnată. Infamie! Infamie!

— Pardon, obiectau unii. Referitor la prima parte, asta nu-i prima căsătorie din lume dintre un unchi și o nepoată și nu-i nimic de reproșat în faptul că unchiul Filip s-a căsătorit cu Irodiada. Cât despre partea cu cumnata, din moment ce Filip a divorțat de bună voie și după lege, ce te supără?

— Ce mă supără? Mă ofensează!

— Totuși, viața privată a oamenilor nu te privește.

— Ba mă privește!… N-am de gând să las ca această uniune, care-mi displace, să dureze prea mult.

— Și ce-o să faci ca să-i pui capăt?

— O să strig de dimineață până seara și de seară până dimineața că nu-i nimic de capul lui Irod și că Irodiada nu

valorează mai mult decât el.

— N-o să rezolvi nimic în felul ăsta. Doar nu-ți închipui că din cauza strigătelor tale de indignare, regele o să-și ia înapoi fosta soție, pe care a repudiat-o după toate legile.

— Fie ce o fi, eu o să strig oricum.

— O să râdă lumea de tine, iar până la urmă, Irod o să se supere rău, și o să sfârșești în arest.

— N-o să îndrăznească!

— Ține cont, totuși, de ce ți-am spus!

Ioan Botezătorul nu vru să asculte niciunul din sfaturile înțelepte care i se dădură. Mergea ca un portar bătrân, și în timp ce mergea, urla în dreapta și-n stânga împotriva tetrarhului.

La început, Irod îl găsi nostim pe acest vânzător de găleți de apă care se preocupa să-i critice comportamentul. După un timp, declară că-l va soma pe Ioan Botezătorul să-l lase în pace, somația fiind adusă la cunoștință iluminatului de la apa Iordanului. Dar acesta nu se îngrijoră deloc! După mai multe avertismente, Irod trecu la ordine severe. Poliția se prezentă la Ioan Botezătorul:

— Atâta timp cât te vei mulțumi doar să faci dușuri oamenilor, te vom lăsa în pace, zise șeful. Fariseii au raportat că ești complet dus cu capul. De aceea, îți tolerăm fanteziile religioase inofensive. Însă astăzi ai devenit un nebun periculos. Înjuri zilnic stăpânirea. Spui că predici religia; or, oamenii Bisericii spun că autorității i se datorează respect. De fapt, ești în contradicție cu tine însuți, ceea ce arată că ești mai nebun ca niciodată. Pentru că acest fapt durează de prea mult timp, avem onoarea să te arestăm.

Încep necazurile Botezătorului: este arestat

Îl înșfăcară, deci, pe botezător, îi luară hârdăul și-i sigilară coliba. După care, îl închiseră în fortăreața din Machaerus, unde se refugiase prima soție a lui Antipa. Numai că soția repudiată trăia aici în toată libertatea, în

timp ce Ioan Botezătorul fu pus în spatele unor gratii groase și a unor zăvoare solide. Situația nu era tocmai veselă, mai ales pentru un locuitor al deșertului și un amator de orizonturi largi. În loc să-l calmeze, această încarcerare îl scotea din minți și, când o rândunică coborî de pe un crenel pentru a se avânta în spațiu, Ioan Botezătorul, agitându-și mâinile printre gratiile de la fereastră, îi strigă ca un turbat:

— Rândunică dragă, du-te și spune-i lui Irod c-a pierdut stima mea și că asta îi va aduce ghinion!

CAPITOLUL 23 – Cucerirea unei samaritence

Deși dotat cu puteri depline, domul Iisus nu era chiar ceea ce înțelegem noi printr-un bărbat curajos. Avea chiar un sâmbure de lașitate. Când află de arestarea lui Ioan Botezătorul, își spuse că i-ar putea veni curând și lui rândul și se grăbi să părăsească ținutul. Pentru a atenua ridicolul acestei lașități, Evanghelia explică cum că Hristos a fost îndemnat să fugă „în virtutea Sfântului Duh”, și nu din proprie inițiativă. Iată cum porumbelul se amestecă din nou. Sfântul Luca e cel care a găsit mijlocul de a ticlui lucrurile atât de bine (cap. IV, vers. 14). Or, cum vagabondul nostru boteza la vremea aceea la granițele Idumeei, și cum Galileea era regiunea unde decisese să-și poarte pașii, el trebui să traverseze toată Iudeea și apoi Samaria. Cel care și-a luat sarcina de a ne relata această călătorie a fost apostolul Ioan, băiatul cel frumușel.

Era chiar miezul zilei când Iisus trecu granița dintre Samaria și Iudeea – observați cât de exacte sunt amintirile lui Ioan [*n.a.: Să amintim aici că Ioan avea peste 90 de ani când își scria evanghelia. Ce memorie!*]. Micul oraș Sichem apăru în stânga drumului, înconjurat de pășuni și grădini. Unsul nu mai avu putere să intre în oraș. Obosit de-atâta mers, se opri la intrarea în valea unde se găsea orașul, lângă fântâna lui Iacob. În acest răstimp, discipolii își continuară drumul până la Sichem. Pentru că proviziile le erau pe sfârșite, trebuiau să prade pe undeva mai aproape de oraș, ca să facă rost de ceva de mâncare.

Rămas singur, Iisus căută adăpost sub bolta fântânii. În Orient, aproape toate fântânile au un acoperiș și bănci. Se uită în jur să vadă dacă exista ceva cu care să bea apă: imposibilitate absolută! Era o fântână fără găleată de scos apa. O funie se legăna singură pe un scripete. Oamenii care veneau să scoată apă din fântână își aduceau un ulcior, îl prindeau de sfoară, îl umpleau cu apă și se

întorceau astfel cu ulciorul plin.

Iisus era foarte însetat. Deși linsese apa cu care era îmbibată sfoara fântânii, nu putuse să-și potolească setea. Era pe cale să se resemneze, când văzu venind pe drum o femeie care ducea un ulcior pe umăr. Era o samariteancă. Femeia era tânără, drăguță și grăbită. „M-am scos!”, își spuse în sinea lui hoinarul. O lăsă să se apropie.

În primul moment, se gândi că, la vederea unui bărbat, frumoasa din Sichem se va înspăimânta și va fugi. Într-adevăr, femeile orientale sunt destul de timide. Ele nu au obiceiul să meargă să scoată apă ziua în amiaza mare. Excesiv de temătoare, și știind cât de indecenți pot fi bărbații, ele nu pot fi văzute la fântână decât în grup, la apusul soarelui. Or, aceasta venea singurică și chiar nu se sperie deloc când văzu întins pe banca de lângă fântână un flăcău robust. Își prinse ulciorul de funia care se legăna și, un minut mai târziu, îl scoase plin cu apă.

— Dă-mi să beau, făcu Iisus, intrând în vorbă fără nicio altă introducere.

Samariteanca îl privi pe străin. Politețea nu părea să fie virtutea de căpătâi a domnului. După accent și îmbrăcăminte, frumoasa fată înțelese că avea de a face cu un evreu.

— Ia te uită, răspunse ea ușor ironic, ești evreu și-mi ceri de băut mie, care sunt o samariteancă?

E bine ca cititorul să știe că între samariteni și evrei domnea o dușmănie surdă. Orgolioșii copii ai Iudeei își considerau vecinii niște ființe nedemne de a face umbră pământului. Dar Iisus n-avea chef s-o facă pe fudulul; îi era prea sete. În acest punct, aventura lui ne nedumerește: acest prestidigitator emerit, care fabricase vin la nunta din Cana, la Sichem nu era în stare să fabrice niște apă… Săracul domn scotea limba de un cot, de sete. Pentru a obține câteva picături din lichidul de care gâtul lui uscat avea nevoie, încercă să se facă interesant.

— Ah! îi ripostă el Samaritencei, există apă și apă, așa cum există legătură de vreascuri și legătură de vreascuri.

Îți cer ceva de băut și am impresia că mă refuzi. Dac-ai ști cine e cel care-ți vorbește, în loc să refuzi să-i dai să bea, i-ai cere să-ți dea el apă vie.

— Vrei să mă duci cu prețul cu apa ta vie, făcu samariteanca! Și cum o s-o scoți din fântâna asta atât de adâncă, dacă n-ai la îndemână nici cea mai mică găleată sau ulcior? Ești tu mai șiret decât strămoșul nostru Iacob, care ne-a lăsat această fântână și din care au băut el, fiii lui și turmele lui? Zicând aceasta, frumoasa copilă își ridică ulciorul plin și, nefiind fată rea, îl apropie cu marginea de gura lui Iisus. Acesta își stinse setea. Apoi:

— Să ne înțelegem! reluă el. Apa pe care ai scos-o din această fântână e o apă care nu potolește setea definitiv, în timp ce cu apa de care-ți vorbesc eu nu-ți mai este sete niciodată. Dacă ai bea din izvorul meu, ți-ar ajunge pe vecie și n-ai mai cere o picătură!

„Voinicul ăsta chiar are haz”, gândi samariteanca. Și adăugă cu voce tare:

— Dacă tot ești aici, ai face bine să-mi dai puțin din apa ta, ca să nu mai cunosc setea niciodată. Iisus clipi din ochi:

— Du-te și adu-ți bărbatul, spuse el. Mi-ar face plăcere să-l cunosc. Samariteanca izbucni într-un hohot de râs:

— Dar eu nu am bărbat! făcu ea.

— Ce spui? replică Iisus. Nu ai bărbat? La naiba! Cred că nu i-ai numărat bine pe cei cu care te-ai măritat. Ai unu, doi, trei, patru, cinci, o grămadă de soți. Iar cel pe care-l ai acum nu e soțul tău. Pot să-mi dau seama, drăguțo!

Drăguța se opri, îl privi drept în față pe domnul Iisus și strigă:

— Ești uimitor, pe cuvântul meu! Ai ghicit dintr-o privire… Ești vrăjitor? Ah! deci e adevărat ce mi s-a spus, că doctorii din Ierusalim sunt la curent cu tot. Căci înțeleg bine acum că ești un doctor din Ierusalim. La zdrențele de pe tine, nu s-ar îndoi nimeni. În fine, să admitem că savanții voștri sunt îmbrăcați în zdrențe… Vezi totuși ce bine ne putem înțelege… Ceea ce ne desparte neamurile e un lucru fără importanță: strămoșii noștri l-au adorat pe Dumnezeu pe acest munte, iar ai voștri spun că trebuie să-

l adorăm în templul din Ierusalim.

Iisus o trase pe samariteancă spre el:

— Crede în mine, îi spuse. Va veni vremea când nu-l vei mai adora pe Tatăl nici pe acest munte, nici în Ierusalim. Cel pe care îl vei adora, micuța mea, va fi Mesia, va fi Hristos.

— Într-adevăr, ni s-a spus demult că va veni un Mesia și că el ne va învăța multe lucruri. Așadar, unde e Mesia ăsta?

— Este foarte simplu, eu sunt.

— Serios!

— Absolut, poți să mă crezi pe cuvânt.

Iisus se revelează unei bune samaritence

Samariteanca era mânată de devoțiune, ca de altfel toate femeile de moravuri ușoare. Ea nu cerea mai mult decât să adore încă un bărbat. Se aruncă în genunchi în fața vagabondului nostru și-i sărută mâinile. Acesta se felicita de propriul succes, când, deodată, apărură discipolii. „La naiba!” își zise Iisus. Nepoftiții! Au ajuns tocmai când conversația cu această frumoasă copilă ducea unde trebuie”. Surprinsă cu mâinile pe hăndrălău, samariteanca o șterse repede, uitându-și în grabă ulciorul. Oamenii din Sichem care o întâlniră pe drum, alergând, o întrebară:

— De ce alergi așa? Pari foarte tulburată…

— Am și de ce, făcu ea. Am văzut un bărbat pe care nu-l cunosc. Mi-a povestit o grămadă de istorii; mi-a spus că e Hristos. Și dacă o fi adevărat?

Oamenii din Sichem merseră degrabă la fântâna unde se afla personajul ciudat ce le fusese semnalat. Văzându-se în centrul atenției, omul nostru nu scăpă ocazia unui mic discurs. În timp ce tovarășii lui îi ofereau mâncare, spunându-i: „Maestre, mănâncă”, el le răspunse cu voce tare, în așa fel, încât să fie auzit de toată lumea:

— Vă mulțumesc, prieteni, dar e inutil să-mi dați mâncare. Am mâncat o hrană de care voi nu știți.

Uimiți, discipolii își spuseră unul altuia:

— Se pare că cineva i-a dat deja să mănânce. Trebuie să fie femeia cu care l-am găsit.

„Dar Iisus nu se referea la o hrană corporală, spune un teolog. El era bucuros că a aruncat câteva scântei din dragostea lui divină în sufletul samaritencei, și deplina săturare a inimii lui îl făcea să uite de oricare altă foame”. Din acest motiv, el răspunse:

— Hrana mea este de a face voia celui care m-a trimis și de a-i împlini lucrarea.

Oamenii din Sichem se gândiră:

— Dacă ăsta contează pe acest tip de biftec ca să pună carne pe el, e de compătimit.

Iisus continuă, adresându-se tovarășilor lui:

— Ridicați-vă ochii și faceți-mi plăcerea de a privi aceste câmpuri. În patru luni, va fi timpul secerișului, veți spune voi. Ei bine, vă spun vouă: câmpurile sunt deja galbene și gata de a fi recoltate. Și mai adaug: cel ce seamănă nu e întotdeauna și cel ce culege. Și totuși, ambii sunt mulțumiți. Astfel, înțelegeți ce vreau să spun: v-am trimis să recoltați ceea ce va fi hrana voastră, și, în timp ce vă îndepărtați, o femeie a venit, iar eu am recoltat-o.

În timp ce fiul porumbelului vorbea în acest limbaj cifrat, curioșii se strângeau în jurul lui. Încântați să-l audă pe Cuvânt, îl invitară să rămână în satul lor, ceea ce și făcu, pentru două zile. Cât despre femeia de la fântână, ea se ducea peste tot să povestească cum își făcuse o nouă cunoștință și că Iisus era un tip absolut fantastic. Locuitorii din Sichem îi spuseră samaritencei:

— E posibil să te fi impresionat. Dar nouă ne-a spus mult mai multe. Acum, când l-am auzit, suntem siguri că el e Hristos și că va salva lumea.

Cel puțin, asta-i ce ne spune Evanghelia. Având în vedere că eu nu eram acolo, mă feresc să vă garantez autenticitatea limbajului atribuit Sichemiților. Notați totuși că nici eu nu-l contest. Îl înregistrez și mă mulțumesc să vă

atrag atenția că nu găsim în Evanghelie nicio urmă serioasă a acestei conversații purtate de un oraș întreg.

Sichemiții proclamară în satul lor că Iisus era Hristos și că el va salva lumea. Dar niciunul dintre ei nu se gândi să se alăture micii escorte de discipoli. Cu alte cuvinte, o convertire platonică.

Așa a fost prima manifestare a lui Iisus față de compatrioții lui din Israel (Ioan, cap. IV, versetele 1-42). A debutat printr-un miracol în cinstea unei adunări de oameni beți. Prima acțiune prin care a strălucit la Ierusalim a fost una de vandalism. Iar când a considerat că a venit momentul să se manifeste, acela a fost pentru a cuceri inima unei femei cu un trecut discutabil. Căci toți comentatorii catolici sunt de acord că samariteanca de la fântână era o prostituată de cea mai joasă speță.

CAPITOLUL 24 – Primul afront public

După ce-și termină propaganda în Samaria, Iisus se întoarse în Galileea, îndreptându-se spre Nazaret. Vorbele zeflemitoare ale compatrioților săi, ca urmare a afacerii din Cana, încă îi apăsau sufletul, dar nu-și pierdu speranța că în viitor va deveni un personaj important în ochii sătenilor care-l cunoscuseră cândva ca simplu tâmplar. El nădăjduia ca de isprava lui de la Ierusalim să se fi auzit până la Nazaret. Își spuse că, dacă ar reuși să-și crească un pic renumele în timpul care i-a mai rămas din călătorie, ar obține un veritabil triumf în umilul sătuc în care locuia familia lui. Pentru a și atinge acest scop, peste tot pe unde se oprea ocazional se dădea drept un doctor expert în toate materiile teologice. Era primit în sinagogi și i se cerea să țină o predică. Vă las să vă gândiți dacă șmecherul nostru se dedica cu plăcere acestei activități și dacă limba-i mergea strună. Într-un verset din Biblie, primul întâlnit, el ținea o disertație ce părea că nu se mai termină.

Remarcați că, deși nu urmase niciun curs special, își luase dreptul de a-și spune doctor. Ceea ce pentru altul ar fi fost ceva nelegitim, pentru el era ceva foarte firesc. La urma urmei, el era fiul porumbelului; poseda știința infuză [*n.tr.: cunoștințe, virtuți infuze = posedate în mod natural, fără să fi fost însușite*]. Tâmpeniile care-i ieșeau pe gură erau profeții, din moment ce ieșeau din persoana divină care era. Porumbelul, tată și asociat în cadrul Trinității, era singurul răspunzător de discursurile lui. Cel care-l inspira era porumbelul și era clar că, în caz de greșeală, singurul vinovat ar fi fost porumbelul. El merse așadar pe drumul lui, fără să ia în seamă criticile. Când punea piciorul într-un oraș, se grăbea să ajungă mai întâi la sinagogă, la momentul oficierii slujbei.

În epoca aceea, sinagogile erau construite toate după același model. Nu se deosebeau între ele decât prin bogăție și grandoare, în funcție de importanța orașului în care se găseau. Planul lor de construcție era același: o sală lungă, ce se întindea între două porticuri, și care se termina printr-un sanctuar. Nu se vedeau nici icoane, nici altar, doar ladă de lemn acoperită cu o pânză, în care se țineau cărțile sfinte ale lui Israel. Această piesă de mobilier, care prin forma ei amintea de cufărul în care se afla Iehova atunci când vorbea noaptea cu micuțul Samuel, ocupa locul de onoare în sinagogă.

Sanctuarul era cea mai venerată parte a edificiului. Aici se aflau scaunele în care scribii și fariseii își așezau respectabilele lor dosuri. Tot aici se găseau și locurile spre care erau conduși cei care se distingeau prin opulență, căci, în toate timpurile, proprietarii de capitaluri consistente au fost foarte bine văzuți de biserică. Sfântul Frusquin rămâne eternul sfânt între sfinți [*n.tr.: Sfântul Frusquin = (la figurat) sfântul ban*].

Spre mijloc se ridica podiumul pe care urcau cei care citeau cărțile sfinte și rabinul care predica, însuflețind adunarea. În ceea ce privește turma de credincioși, ea se înghesuia cum putea în naosul bisericii, împărțit printr-o barieră în două secțiuni, una pentru bărbați și alta pentru femei. O lampă ardea zi și noapte în fața cufărului cu cărți sfinte. La exterior, vârful monumentului trebuia să fie mai înalt decât toate casele orașului, sau cel puțin să le depășească cu o săgeată lungă, la fel ca clopotnițele bisericilor moderne și ale moscheilor musulmane. Lângă porți, prinse de stâlpi, erau amplasate diferite cutii ale milei, cu gurile căscate, gata să înghită banii naivilor. Se vede treaba că întemeietorii religiei creștine au copiat iudaismul în cele mai mici detalii.

Toate sinagogile aveau în fruntea lor un șef, asistat de niște bătrâni, cărora li se dădea numele de pastori. Această adunare prezida practicile religioase, judeca, pedepsea și îi excomunica pe cei care aveau îndrăzneala să nu ia în serios toate mascaradele sfântului butic. Când

necredincioșii mergeau prea departe cu nesocotirea lucrurilor sfinte, se ajungea chiar să fie trimiși în lanțuri în fața Sanhedrinului, marele consiliu de la Ierusalim.

Membrul cel mai activ avea un nume suav: era numit Îngerul. În trei sferturi din cazuri, acesta era un bătrân puturos, îndoit de spate, cu gingiile fără dinți, cu buzele băloase, cu nasul cât un cartof, cu capul instabil, cu obrajii scofâlciți și cu țeasta cheală ca un ou de struț. În ciuda acestei înfățișări, el era numit „Îngerul”, ceea ce dădea o idee prea puțin favorabilă despre cum arată locuitorii cerurilor. În afară de demnitari, mai era chazanul [*n.tr.: cantorul*], pastor inferior ca rang, care-i aducea cărțile sfinte lectorului, păzea porțile și făcea pregătirile necesare.

Cât despre ordinea în care se desfășura serviciul divin, aceasta era stabilită prin reguli supravegheate cu strășnicie. La intrare, oamenii își înmuiau mâinile într-o apă binecuvântată, chipurile pentru a le spăla. Pastorul oficiant recita o rugăciune cu brațele întinse. Apoi, toată asistența intona psalmi, fiecare răgind după cum îl ținea puterile, ceea ce rezulta într-o cacofonie îngrozitoare, în mijlocul căreia se auzea vocea stridentă a cântăreților. Celebrantul [*n.tr.: preot care oficiază serviciul divin*] recita invocații, și toți credincioșii răspundeau în cor: „Amin”. După aceea, veneau o serie de 18 binecuvântări și predica, adică piesa de rezistență a ceremoniei. În general, Rabi [*n.tr.: rabinul șef*] era cel care făcea asta, însă când un evreu străin, savant renumit, apărea în decor, era condus repede pe podium, pentru a-i fi ascultat discursul.

Se întâmplă ca Iisus să sosească la Nazaret într-o zi de mare sărbătoare religioasă. Discipolii se duseră la sinagogă înaintea lui, pentru a-i pregăti intrarea în scenă, și se amestecară în mulțime. Unsul își schimbase puțin costumația. Comentatorii catolici ne spun că în acea zi era înfășurat întro pelerină, iar pe cap își puse o pânză prinsă în jurul frunții cu o cordeluță, după moda beduinilor. Din îmbrăcămintea lui obișnuită nu-și păstrase decât tunica.

Această tunică merită o mențiune specială: nu avea nicio cusătură. Înțelegeți? Nicio cusătură! Și o folosea de când se născuse! Tunica era făcută dintr-o pânză specială, care creștea pe măsură ce corpul lui Iisus se dezvolta. Îi creșteau membrele – tot așa și tunica; puteau să-i și înțepenească – tunica nu crăpa niciodată. Când făcea burtă, tunica se lărgea; când slăbea, tunica se retrăgea. Iisus și-a păstrat această tunică miraculoasă până la moarte. Vom vedea la momentul respectiv ce s-a întâmplat cu ea, pentru că această piesă de îmbrăcăminte are și ea legenda ei.

Bunul prieten al samaritencei se prezentă așadar în mijlocul sinagogii din Nazaret. Discipolii, care primiseră consemn, strigară toți odată:

— Un doctor! Un doctor la Ierusalim! La tribună! La tribună!

Întrucât fu cerut de asistență în unanimitate, Iisus se avântă pe estradă și apucă sulul lung de papirus pe care chazanul îl ținea înfășurat pe un baston de fildeș și pe care erau scrise textele sacre. Desfășură textul imediat și începu să citească, sau să se facă că citește:

— Profeție a lui Isaia!… Atenție!… Duhul Sfânt este asupra mea. De aceea, el m-a consacrat prin ungerea lui și m-a trimis să evanghelizez săracii, să vindec inimile îndurerate, să-i anunț pe captivi eliberarea și pe orbi recăpătarea vederii, pentru a-i elibera pe cei zdrobiți sub greutatea lanțurilor, pentru a vesti anul în care va veni iertarea Domnului și ziua judecății sale!

E ușor de înțeles ce avantaj urma să-și tragă jupânul viclean din citatul atât de abil ales. Închise cartea, o duse la pastor și se așează. Toată lumea din sinagogă avea ochii fixați asupra lui, după cum spune Evanghelia. Apoi începu cu o voce gravă:

— Doamnelor! Domnilor! Astăzi s-a împlinit profeția pe care tocmai v-am citit-o!

Cât aplomb! Mulțimea de fideli, dispusă oricând să

înghită gogomăniile care li se prezintă cu autoritate, era în extaz, numărând silabele care ieșeau din această gură doctă. Iisus o ținu tot așa, când, dintr-o dată, cineva din asistență, unul mai puțin naiv decât ceilalți, strigă:

— Aaa! Dacă nu mă înșel, ăsta e tâmplarul! E fiul lui Iosif!

De atât a fost nevoie pentru ca tot farmecul să dispară. Cine cunoaște caracterul atât de impresionabil și de schimbător al nebunilor își va da seama cu ușurință de revirimentul subit care se produse. Câțiva dintre credincioși își ziceau în sinea lor: „Mi se pare c-am mai văzut figura asta pe undeva”. Atunci când cel mai puțin naiv dintre ei strigă: „E tâmplarul!”, toți răspunseră în cor: „Așa e!” și atunci se porniră interpelările, fiecare fiind rănit în amorul propriu de faptul că a fost prostit. Începu o avalanșă de exclamații batjocoritoare:

— Ce tupeu!

— A încercat să ne păcălească, amicul!

— Ce mai faci, Iisus?

— Unde ți-e rindeaua?

— Ai lăsat tâmplăria pentru afacerea asta?

— Moș Iosif ți-a dat titlul de doctor?

— Lasă altora interpretarea profeților, omule, mai ales interpretarea lui Isaia, care a fost măcelărit cu fierăstrăul!

— De-aia zice el de Isaia, da, da. Tâmplarul vrea să-l mai măcelărească o dată.

— Întoarce-te la bancul tău de tâmplărie, Iisus!

— Dacă te dai doctor, vindecă-te mai întâi pe tine! Ești bolnav, amărâtule. Trebuie să te îngrijești! Remarcile răutăcioase cădeau ca grindina. Fiul porumbelului încercă să stăpânească furtuna. În primul moment de răgaz apărut în hărmălaie, el spuse:

— Aud pe cineva care îmi strigă: „Doctore, vindecă-te pe tine însuți”. Înțeleg bine ironia. Văd din murmurele voastre că nu prea aveți încredere în mine. Ca să mă credeți, vreți ca minunile pe care le-am făcut la Cana să le fac și aici, la Nazaret. Dați-mi voie să fac singură comparație. Atunci când în Israel a fost o foamete de trei ani, Ilie a dat ajutor

unei văduve; dar această văduvă era o păgână din Sarepta, orașul Sidonienilor. Tot așa, sub profetul Elisei existau mulți leproși pe teritoriul Iudeei. Pe cine a vindecat el? Pe unul din compatrioții lui? Nu, el l-a vindecat pe Naaman, un general sirian. Deci să nu vă fie cu mirare dacă profeți ca Ilie, ca Elisei și ca mine, obișnuiesc să-și păstreze minunile pentru străini.

Primul ultraj public: efectul unei predici a lui Iisus

Trebuie să recunoaștem că răspunsul era foarte obraznic. Ca urmare, în sinagogă izbucni o explozie generală de nemulțumire. Un impuls de furie ridică adunarea. Ei, nazarinenii, să fie comparați cu păgânii și leproșii? Era prea mult! De astă dată nu mai fură murmure, ci un strigăt la unison:

— Scoateți-l de-aici! Dați-l afară!

Mulțimea se aruncă asupra lui, îl smulse de pe podium și-l scoase din sinagogă în șuturi. Iisus încasă toate scatoalcele. Își râdea, însă, în barbă. La fiecare lovitură de pumn sau de picior pe care o primea își spunea încet:

— Așa, dragii mei compatrioți, loviți tare! Adineauri erați impresionați…

Ceilalți îl îmbrânceau cu putere, neștiind ce i se pregătea. Îl împinseră spre ieșire cu înghionteli și șuturi, ducându-l astfel până pe un munte înalt, aflat în apropierea orașului, pe care îl domina. Din vârful muntelui se căsca o prăpastie. Necredincioșii noștri socoteau să-l facă pe tâmplar să execute un salt de toată frumusețea. Când ajunseră însă pe marginea prăpastiei, Iisus, punându-și imediat în acțiune divinitatea, îi despărți în două, trecu prin mijlocul lor și se retrase (Luca, cap. IV, vers. 15-30). Nazarinenii rămaseră mască. Numai că erau atât de porniți împotriva lui Iisus, încât, în ciuda miracolului, niciunul dintre ei nu se converti.

Fiul porumbelului se întoarse cu inima plină de tristețe. În loc să fie mândru că a oferit compatrioților

necredincioși această probă indiscutabilă de forță divină, el nu se gândea la această aventură decât pentru a-și rememora afrontul pe care-l primise la sinagogă. Cum adică?! El, dumnezeu și al treilea dintre dumnezei în același timp, acordase Nazaretului onoarea de a-l număra mai bine de 20 de ani printre locuitorii lui, și în felul ăsta îl primeau! Își dăduse osteneala să le explice fidelilor că profețiile lui Isaia erau împlinite, și de la primele cuvinte ale discursului lui fusese primit cu fluierături unanime, ca pe un tenor care cântă fals!... Era foarte jignitor pentru amorul lui propriu.

În ceea ce-i privește pe apostoli, aceștia nu străluciseră deloc în tot timpul acestui atac. Evanghelia nu povestește că vreunul dintre ei și-ar fi făcut apariția și s-ar fi împotrivit conducerii la prăpastie. Așadar, de cum văzură că lucrurile merg prost, ei se ținură de-o parte. Și nu mică le fu mirarea să-l vadă pe șeful lor revenind sănătos și în siguranță de pe munte. Și dacă Iisus i-ar fi întrebat: „Unde naiba ați dispărut?”, fără îndoială, ei ar fi răspuns c-au făcut tot posibilul pentru ca Maestrul să nu fie făcut terci, dar că eforturile lor s-au lovit de furia mulțimii și că... etc., etc.

CAPITOLUL 25 – Ofițerul din Capernaum

Alungat din Nazaret, Iisus se îndreptă spre Cana și de acolo, către orășelele din împrejurimi, așezate pe malurile lacului Tiberiada. Am spus într-un capitol precedent din ce fel de oameni era alcătuită majoritatea celor care trăiau în aceste orășele: era ținutul plăcerii, unde se adunau toate femeile de moravuri ușoare din Iudeea și Galileea.

Evanghelia ne spune foarte clar că Hristos a fost modelul vagabonzilor și că n-a avut un domiciliu stabil în timpul vieții lui, adică n-a avut niciodată un loc al lui unde să-și pună capul. După părerea mea, aici se exagerează. Iisus nu era atât de naiv încât să nu găsească un loc unde să doarmă și ceva de-ale gurii. Să admitem că-i plăcea să doarmă sub cerul liber. De acord, dar n-o să mă facă să cred că noaptea n-a avut niciodată altceva deasupra capului decât cerul înstelat. În rest, se știe că femeile erau înnebunite după el, și-l vom vedea adesea în mare intimitate cu femei de moravuri ușoare. E vorba mai ales de cele care renunțaseră la orice convenință și care-și practicau meseria pe față. Acestea îl primeau cel mai bine. Acest lucru este afirmat în fiecare pagină a Noului Testament. În aceste condiții, mi-e greu să cred că abilul și galantul nostru personaj își petrecea prea des noaptea în stradă. Își plimba așadar harurile de la Cana la Emaus, de la Emaus la Tiberiada, de la Tiberiada la Magdala, de la Magdala la Ghenizaret, de la Ghenizaret la Capernaum, de la Capernaum la Betsaida și de la Betsaida la Chorozain, făcând peste tot furori. Favorurile acestui erou oarecum sălbatic aveau o originalitate plină de savoare, și se știe că femeilor în căutare de plăceri le-au plăcut întotdeauna lucrurile mai ieșite din comun.

Într-o zi, pe când pierdea timpul prin Cana, veni la el un ofițer de la curtea lui Irod. „Aoleo! gândi artistul nostru, vine după mine pentru că i-am ținut companie vărului meu,

Ioan Botezătorul”. Cei cinci discipoli – căci tot cinci erau – scrutară cu un ochi îngrijorat orizontul, să vadă dacă nu descoperă vreo ascunzătoare unde să se refugieze. Maestrului și apostolilor le cam tremurau fesele. Dar se liniștiră repede. Ofițerul regal nu era animat de nicio intenție ostilă. Avea la el un plic, eadevărat, dar nu era un mandat de aducere. De fapt, militarul venea la Capernaum, oraș unde trăia familia lui, pentru că tocmai primise o scrisoare, prin care i se aducea la cunoștință că fiul lui era pe punctul de a trece în lumea cealaltă.

Evanghelia nu ne dă numele ofițerului în cauză. Câțiva interpreți catolici îl sugerează pe cel de Manahem, fiul doicii lui Irod, pe care „Faptele apostolilor” îl pun în rând cu primii creștini (Fapte,

XIII, 1). Alții afirmă că acesta ar fi fost un domn Chuza, intendent al tetrarhului, pe a cărui nevastă o vedem printre galileencele care îl urmau pe Iisus (Luca, VIII, v. 3). Dar numele omului nostru nu schimbă cu nimic lucrurile. Ofițerul auzise de hoinarul nostru printre bârfele din oraș. Că schimbase apa în vin, că citea în străfundul inimilor, că-i povestea primului venit aventuri pe care acesta le credea cele mai secrete… Cu alte cuvinte, trecea drept vrăjitor.

Se știe ce tendință au oamenii din orășelele de provincie de a umfla cele mai neînsemnate fapte. Datorită cancanurilor spuse din gură în gură de naivi, Iisus trecea în ochii multora drept un vindecător care cunoștea niște rețete misterioase, ce nu dădeau greș niciodată. Pe scurt, chiar dacă nu făcuse până acum nicio vindecare miraculoasă, fostul tâmplar avea dreptul ca renumele lui să fie refăcut. Căci, la urma urmei, el era fiul porumbelului, și atunci când ești fiul porumbelului, ești capabil de orice minune.

Ofițerul se prezentă, așadar, la Iisus și, cu lacrimi în ochi, îi spuse:

— Maestre, te rog să citești scrisoarea pe care am

primit-o din Capernaum. Iisus luă papirusul și îl parcurse.

— Ei bine? Îl întrebă el pe militar. N-am avut onoarea să-l cunosc nici pe fiul tău, nici pe tine. Băiatul e bolnav și-ți împărtășesc durerea.

Dar nu pentru consolări banale venise ofițerul. El continuă:

— Maestre, ieri seară, medicii au venit la patul fiului meu și l-au consultat. Concluzia lor a fost că săracul copil nu va scăpa.

— E foarte trist ce-mi spui.

— Mie îmi spui? Dar tu, maestre, nu poți face nimic să-i salvezi zilele fiului meu iubit?

— Ei! Ei! Nu spun asta.

— Te rog din suflet, te implor. Mă arunc la picioarele tale. Vindecă-mi copilul, care e pe moarte!

Iisus își sprijini bărbia în mâini și se gândi câteva secunde. Apoi răspunse:

— E o minune ce îmi ceri, dacă nu mă înșel. Nu te refuz, dar permite-mi să constat un lucru: voi evreii sunteți toți la fel… Dacă nu fac minuni la cererea voastră, nu credeți niciun pic în mine. Ofițerul își luă mina cea mai rugătoare:

— Domnule, în numele a ce ai mai drag, vino la Capernaum înainte ca săracul meu copil să moară!

Să admirăm în trecere naivitatea acestui militar: el credea în puterea supranaturală a lui Iisus, căci venea la el să ceară o minune. Or, dacă Iisus era capabil să facă minuni, n-avea nevoie să meargă la Capernaum pentru a-l vindeca pe muribund. Putea foarte bine să-și facă trucul de la distanță.

Iisus se gândi ce avea de făcut. Aranjase, fără îndoială, câteva întâlniri pentru seară în împrejurimi, și-și făcea un pic griji că trebuie să alerge în mai multe locuri în Cana, când i-ar fi fost mai ușor să salveze viața muribunzilor fără să se deranjeze. Așa că, atunci când ofițerul își repetă invitația, el îi răspunse:

— Dragul meu prieten, e inutil să mă duc la căpătâiul

fiului tău. La această oră el este viu.

— Viu? strigă tatăl. E posibil, dar, în orice caz, e pe cale să înceteze de a mai fi.

— Nu, nu! Fiul tău se comportă ca un trezit din morți.

— Doamne, este adevărat?

— Mergi și vezi… Un-doi… Fiul tău e vindecat!

Liniștit de aceste cuvinte, ofițerul regal se ridică, binecuvântând pe vraciul divin. După aceea, se porni la drum, pentru a se întoarce la Capernaum. Era a șaptea oră din zi, care corespunde orei unu după-amiază, după modul actual de socotire a timpului. Omul nostru se încrezu în vorbele vagabondului, așa că nu se grăbi să ajungă la fiul lui. Pe drum, se opri și-și petrecu noaptea într-un han. În dimineața următoare, când se pregătea să pornească la drum, se întâlni cu slugile lui, care, la rândul lor, mergeau la Cana.

— Bucură-te, strigară ei, crezând că-i aduc o veste mare. Fiul tău se simte bine.

— Știu, făcu el flegmatic. Și la ce oră s-a simțit el mai bine?

— Ieri, la a șaptea oră.

— Eram sigur.

Iisus vindecă de la distanță pe fiul unui ofițer din Capernaum

Nu e nevoie să mai spun că slugile n-au înțeles nimic din adânca intuiție stăpânului lor. (Ioan, cap. IV, versetele 46-54). Își băteau capul să deslușească misterul acestei aventuri uimitoare.

Ofițerul povesti familiei sale ce s-a întâmplat, și toată familia se converti.

În ceea ce ne privește, dragi cititori, nu vom ezita să-i dăm o notă bună lui Iisus. În această chestiune s-a comportat foarte bine. Necazul e că personajul în cauză nu a existat niciodată…

CAPITOLUL 26 – Un posedat de diavol

Cele două orașe, Nazaret și Capernaum, erau foarte diferite unul față de altul. Dacă în primul nu puteai auzi de Hristos, în al doilea el era deja considerat un maestru în vrăjitorie. Bartolomeu, micul Ioan și ceilalți trei discipoli povestiră istoria ofițerului tuturor celor care voiau s-o asculte. Așa că, a doua zi după eveniment, toată lumea voia să-l cunoască pe vagabondul vindecător.

Ziua următoare era sâmbătă, zi de sabat, adică duminica evreilor; era ziua în care, credincioșii mergeau în mod special la biserică. În sinagogă, serviciul religios începea dis-de-dimineață. Iisus își făcu socoteala să apară la ora la care mulțimea venea în număr mare. Curioșii veniseră în masă. Oamenii recitau rugăciuni și zbierau câțiva psalmi, după ritualul obișnuit. Apoi, bătrânul părinte numit Îngerul, cu o politețe fără cusur, se îndreptă spre Iisus și, după ce-l salută, îi spuse surâzând:

— Dacă renumele tău nu este doar un zvon, după cum ne face plăcere să credem, ești cel mai savant dintre doctori…

Flatat, domnul Iisus se umfla în pene. Îngerul continuă:

— Fii bun, urcă pe podium și spune pentru noi o predică pe care noi toți o să fim foarte bucuroși s-o ascultăm. Abia așteptăm să-ți sorbim cuvintele, dragă Maestre.

„Ce un moment prielnic! gândi Iisus. Iată o invitație după toate regulile: cei din Capernaum nu seamănă deloc cu bădăranii din Nazaret”. Mulțumi Îngerului cu voce tare și urcă la tribună. În biserică se auzi o mișcare prelungă de scaune, indiciu sigur de simpatie din partea auditoriului. Fiecare își căuta poziția cea mai comodă, pentru a savura în voie vorbele pline de înțeles ce urmau să iasă din această gură sfântă. La rândul lui, Iisus își aranjă pliurile tunicii, se desfăcu la gât și-și suflecă ușor mânecile. Cuvântul se pregătea de un speech de o lungime apreciabilă. Tuși de câteva ori hmm! hmm! pentru a opri

mișcarea scaunelor în sinagogă. În acel moment, nu se mai auzi nici musca. Cuvântul dădu un pas înapoi, își trecu mâna prin barbă, sprijinindu-și bărbia lui divină pe pieptul lui divin, apoi făcu un pas înainte, își întinse brațul într-un gest de efect și rosti aceste fraze admirabile:

— Doamnelor! Domnilor! Cel care stă astăzi în fața voastră nu este, cum fără îndoială vă închipuiți, obișnuit cu bătăliile oratorice, și cere mai întâi îngăduință auditoriului… Nu, doamnelor, nu domnilor, eu nu sunt căutși de puțin un orator. Crescut într-o dulgherie, nu am supt de mic copil laptele retoricii… Las scribilor și fariseilor artificiile de limbaj, și dacă, în ciuda insuficientei mele elocințe, voi reuși să vă trezesc cât de cât interesul, mă voi considera foarte fericit și foarte mândru…

Se opri o secundă pentru a vedea rezultatul micii sale introduceri. Cei mai mulți rămăseseră cu gura căscată, admirând această introducere plină de rezervă și de modestie. Femeile îl priveau pe Iisus cu coada ochiului și-și spuneau în sinea lor: „Ce predicator adorabil! E fermecător, se exprimă cu o grație îmbătătoare, e divin”. Iisus fu satisfăcut; continuă:

— Vă mulțumesc, doamnelor și domnilor, pentru atenția pe care binevoiți să mi-o arătați. Voi încerca din toate puterile să nu vă dezamăgesc…

Un alt moment de așteptare. Hmm! hmm! După care, abordând direct subiectul, strigă:

— Există momente în viața popoarelor în care omida devine fluture. La contactul cu divinitatea care se dezvăluie, populațiile ies din amorțire, se ridică și merg spre a cuceri noi orizonturi. Săracul, aflat până atunci în întuneric, strălucește dintr-o dată ca luminat de un fulger, în timp ce bogatul, intimidat, intră în carapacea lui…

— Foarte bine! foarte bine! murmurară câțiva entuziaști.

— În acest moment, Cuvântul Domnului, în loc să se mulțumească să atingă doar scoarța sufletului, pătrunde până în străfundul inimilor, pentru a-și răspândi puterea de convingere. Dezmoșteniții soartei, iluminați subit de spiritul din înalturi, înțeleg că le revine o anumită misiune,

și, rupându-și lanțurile…

La acest cuvânt, Iisus fu întrerupt de un strigăt venit dintr-un colț al sinagogii. Cuvântul se opri brusc, iar auditorii se urcară pe scaune, pentru a vedea cine e nerușinatul care-și permite să întrerupă o cuvântare atât de convingătoare.

— Ieși afară, țicnitule! strigară unii la omul care-l întrerupsese pe Iisus.

— Dați-i banii și să plece! lătrară alții.

— Săriți pe el! urlau cei mai arțăgoși.

Iisus întinse mâna pentru a face liniște. Oh! da, cel care-l întrerupsese scotea răcnete sălbatice și gesticula ca un turbat. Zarva crescu. Deodată, unul dintre spectatori, dotat cu mai multă inteligență decât ceilalți, îl recunoscu pe scandalagiu și zise:

— E un posedat de diavol!

Această revelație nu surprinse auditoriul. Pe vremea aceea, se întâlneau destul de des, chiar și în biserici, indivizi cărora diavolul le juca farsa neplăcută de a intra în corpul lor. Astăzi nu mai vedem posedați. Din această cauză, e greu să ne facem o idee despre acei enoriași. Acum trebuie să ne bazăm pe ce spun teologii catolici, care au dat posedaților de demoni cele mai amănunțite descrieri. În zadar profesorii de la școlile de medicină contemporană neagă posedarea de către diavol a anumitor indivizi; în zadar declară știința modernă că această stare în care se găsesc sclavii lui Satana este doar rezultatul unei alienări mintale. Evanghelia pune la zid și medicina, și știința modernă. Ea citează în sprijinul tezei sale un număr de fapte care se întind de-a lungul a mai multe secole și pe care, din cauza vechimii, nu le putem verifica, din păcate.

Cum scoate Iisus diavolul dintr-un biet posedat

Se pare că pe vremuri puteau fi văzuți oameni

demonizați care, din cauza diavolului care sălășluia în ei, făceau lucruri fenomenale. Iată, în mare, cum se petrece acest lucru, conform teologilor care au mers mai în profunzime cu studiul:

Într-o dimineață, diavolul se prezintă la individul pe care intenționează să-l posede. Pentru aceasta, el ia o formă de jumătate om, jumătate animal, ca de exemplu un om-câine sau un om-broască. După ce-l sperie îndeajuns pe nefericit, paralizându-l de frică, diavolul intră în el pe gură.

„Odată instalat în corpul unui posedat – afirmă episcopul de Ségur – demonul devine stăpân pe toate facultățile lui: îl înțeapă, îl arde, îi smulge inima, creierul, intestinele și-l chinuie în nenumărate feluri. El emană un miros infect, uneori de pucioasă, alteori de țap. În unele cazuri, și această particularitate se remarcă mai ales la femei, spiritul rău îndeamnă la propuneri obscene. Unii demonizați sunt ridicați în aer și transportați în infern, unde, cuprinși de spaimă și teroare, contemplă chinurile condamnaților. Alții sunt transformați în animale, în copaci și chiar în fructe. Diavolul își împinge furia turbată până într-acolo, încât îi reduce la o mână de cenușă pe nefericiții în care s-a introdus; însă unii dintre aceștia, sub efectul exorcizării unui preot, sunt resuscitați și regenerați. Mulți posedați sunt înconjurați de reptile hidoase sau de cadavre. S-au văzut oameni care-și vânduseră sufletul lui Satana, semnând un pact cu sângele lor și, prin aceasta, fiind condamnați pe vecie. În sfârșit, există și posedați care, în loc să fie tulburați, se bucură de toate favorurile spiritului tenebrelor. Pe aceștia, diavolul îi protejează, îi învață secretul fabricării aurului, le prevestește viitorul, le dezvăluie misterele infernului și le acordă puterea de a face minuni, care, se înțelege, nu sunt decât iluzii. Căci numai în aparență sunt favorizați, în realitate având sufletul pierdut pentru totdeauna”.

Posedatul din Capernaum aparținea categoriei de demonizați locuiți de un spirit impur. El se zvârcolea în parvizul sinagogii și-și însoțea urletele de gesturi obscene.

Însuși abatele Fouard afirmă acest lucru, iar eu nu-l voi contrazice sub nicio formă. Acest furios se strecurase în rândul mulțimii, dar cuvântul fiului porumbelului îl tulburase imediat pe locatarul lui, diavolul. Atunci, omul nostru, nemaiputând stăpâni spiritul care-l domina, izbucnise în invective abominabile împotriva elocventului predicator. Pe scurt, insultătorul fostului tâmplar nu era cine știe ce vinovat, din moment ce Satana era cel care se exprima astfel prin gura lui.

Mulțimea, iritată la început de autorul scandalului, se mai calmă. Căci posedatul nu era responsabil nici de gesturile, nici de cuvintele lui și, în definitiv, spectacolul pe care-l dădea era chiar ceva curios. Simțeau o atracție amestecată cu oroare să-l vadă pe diavol în luptă cu profetul.

Iisus, care era dumnezeu până în vârful unghiilor, era sigur de victoria lui. Îl lăsă pe demonizat să se zbată, după care ceru să fie pus față în față cu el.

— Ce vrei? făcu fiul porumbelului, adresându-se posedatului.

— Lasă-ne în pace, iată ce vrem! răspunse celălalt. Ce legătură e între noi și tine, Iisus din Nazaret? Ai venit să ne pierzi? Haide, știu bine cine ești: ești Sfântul lui Dumnezeu!

Această mărturisire diabolică era făcută, din câte ne dăm seama, pentru a-i câștiga simpatia lui Iisus; ea îi constata originea. Era, spun pioșii comentatori ai Evangheliei, mărturisirea smulsă prin teroare, lingușirea unui sclav care tremură sub loviturile de bici și care caută să-și îmbuneze stăpânul hotărât să-l pedepsească. Totuși, Iisus respinse acest omagiu. Se duse drept în fața posedatului și, amenințându-l pe demonul care-l tulbura, spuse:

— Taci și ieși din acest om!

„Atunci, spiritul impur îl zgâlțâi pe om în niște convulsii oribile și, scoțând un strigăt puternic, ieși din el”. Imediat, oamenii fură martorii unui spectacol straniu. Nefericitul

care, căscându-și fălcile, tocmai îl scuipase pe diavol, era acum liniștit; iar trupul lui, care servise drept locuință puterilor infernale, nu mai manifesta nici urmă de violență. Văzând acestea, admirația asistenței era fără margini. Pentru ei, Iisus nu mai era un vrăjitor oarecare.

La Izraeliți, posedații se numărau cu sutele; dar, pentru a-i elibera, exista un ceremonial pe care Iisus nu-l folosise. Astfel, din ceea ce povestește Josephus, demonul era alungat din posedați pe nări, cu ajutorul unui inel și al unei rădăcini magice. Apoi, demonizatul era aruncat la pământ și, pentru a-și dovedi ieșirea din corp, diavolul vărsa toate vasele cu apă puse la o anumită distanță. Or, Iisus nu procedase după regulile exorcismului consacrat. El se mulțumise să rostească câteva cuvinte pentru a-l expulza pe jupânul Satana din corpul în care se introdusese. Și acest procedeu atât de simplu îi reușise pe deplin.

— Ia te uită! își spuneau între ei capernauții uimiți. Ce doctrină nouă și atotputernică! Le comandă spiritelor și acestea i se supun. (Marcu, cap. I, versetele 21-27)

CAPITOLUL 27 – Miracole la duzină

Dintr-o dată, reputația lui Iisus se întărise puternic, cel puțin în Galileea. Dar dumnezeul nostru nu era omul care să se oprească aici. El avea și alte minuni în traistă. Chiar la ieșirea din sinagogă, în timp ce toți capernauții erau în extaz, Simon-Pietricică se repezi în fața maestrului, și-i spuse tare, ca să fie auzit de toată lumea:

— Ce crezi, domnule, mi s-a întâmplat una bună!

— Ce anume? îl întrebă Iisus.

— Știi că familia mea locuiește în Betsaida?

— Da.

— Și că familia nevestei mele locuiește aici…

— Așa e, dragă Petru, mi-ai spus că te-ai însurat cu o fată din Capernaum? Nu ești fericit cu ea?

— Nu-i vorba de asta.

— Atunci despre ce anume?

— E vorba de soacră-mea, care a făcut brusc febră mare și mă tem că biata femeie o să se ducă.

— Ce tot îndrugi acolo? Soacră-ta e bolnavă și tu-ți faci sânge rău de teamă că se va întâlni cu strămoșii ei? Ciudat!

— Nu, Maestre, ciudat e că… soacra mea e o soacră model…

— O soacră care și-a pierdut țâfna, așadar!

— Chiar așa… Țin mult la săraca femeie și-aș vrea să vii s-o vindeci.

— Prietene Petru, nu pot să-ți refuz acest lucru. Du-mă la această soacră fenomen.

Simion-Pietricică nu așteptă să i se zică de două ori. Se îndreptă spre casa bolnavei. Iisus îl urmă. Câteva momente mai târziu, pătrunseră în casă. Era o locuință umilă. Soacra în cauză era întinsă pe o saltea veche; febra era așa de mare, că delira. Văzându-l pe Iisus, începu să debiteze o grămadă de prostii; dar Unsul nu se supără. Era bun din

fire…

— O vezi? șopti fiul lui Iona pescarul. Nici nu știe ce spune. Febra asta ne îngrijorează cel mai mult. Când deliră, o ia razna. O ține așa de dimineață până seara și de seara până dimineața.

— Este foarte grav, făcu Iisus. Verifică un moment pulsul bolnavei. Apoi, la fel cum interpelase demonul în sinagogă, se adresă febrei:

— Febră! strigă el, cu ce drept ți-ai ales tu sălașul în trupul acestei femei minunate?

Dar febra nu avea limba la fel de lungă ca diavolul, așa că nu răspunse nimic.

— Ah! febră, febră, continuă Iisus, nu sufli o vorbă?… Îți recunoști deci stăpânul… Ei bine, îți poruncesc să pleci… Și pe dată, te rog! „Rostind aceste vorbe, apucă mâna bolnavei, îi ridică trupul istovit, și-i insuflă prin această atingere plenitudinea vieții”.

Febra dispăru, fără a lăsa în urmă vreo stare de slăbiciune, care este urmarea firească a bolii. Instantaneu, soacra lui Simion se ridică și, amintindu-și dintr-o dată că-și uitase oala pe foc, se duse repede la bucătărie să spumeze supa. În scurt timp, solidă ca o piramidă, ea punea masa și-i servea pe ginerele și pe tovarășii lui.

Asta însemna două miracole unul după altul. Capernauții nu-și reveneau din uluire.

— Aici e mâna lui Dumnezeu! spuneau femeile. Cine să fie acest bărbat care vindecă posedații și febrilii doar vorbindu-le?

În ochii tuturor, Iisus trecea drept un vrăjitor ieșit din comun. Nimeni nu știa că, de fapt, el îi datora darul făcutului de miracole calității lui de fiu al porumbelului. Dacă ar fi știut că minunile erau făcute de pasărea cerească, nimeni nu s-ar mai fi mirat, la naiba!

Oricum ar fi, auzind vorbindu-se de minunatele vindecări operate de Iisus, bolnavii de tot felul tresăriră de bucurie în suferința lor, și căpătară speranța într-un termen limită pentru boala lor. Ei așteptară ca soarele să coboare la

orizont, marcând sfârșitul zilei. Căci la evrei, ziua de sâmbătă era dedicată odihnei, iar faptul de a repara un picior era considerat o muncă ce încălca legea.

Dar, de cum se lăsă seara, o mulțime de bolnavi se revărsară pe străzile din Capernaum. Locuitorii nu mai văzuseră niciodată o astfel de procesiune: semăna cu una de la Curtea miracolelor [*n.tr.: În Parisul medieval, Curtea miracolelor era paradisul infirmilor și al răufăcătorilor; acolo, la lăsarea serii, dispăreau ca prin minune toate infirmitățile existente peste zi*]. Bolnavii de febră tremurau din toate încheieturile; posedații se zvârcoleau în convulsii epileptice; nebunii făceau grimase, spre amuzamentul puștilor din oraș; marea majoritate își expuneau plăgile dezgustătoare și ulcerațiile hidoase; nefericiții atinși de dansul Sfântului Guy înaintau cu mișcări dezordonate [*n.tr.: Este vorba de boala Huntington, sau boala ticurilor nervoase*]; paraliticii erau aduși în roabe. Din acest carnaval al bolnavilor nu mai lipseau decât decapitații, care să-și poarte capul sub braț.

Această mulțime colcăindă luase repede cu asalt casa lui Simon-Pietricică, unde știa că se află marele vraci. Toți îl cereau pe vrăjitor:

— Rabi! Rabi! Ai milă de durerile noastre! Vindecă-ne!

Iisus nu se lăsă rugat prea mult. Pentru cât de puțin îl costau aceste miracole, ar fi fost o greșeală să le negocieze cu nefericiții solicitanți. Așadar, de cum se prezenta un bolnav, el întindea mâinile asupra lui și-l vindeca cu un singur cuvânt. Nimic mai ingenios! Când venea rândul unui posedat, Iisus îi poruncea diavolului să părăsească corpul care-i căzuse pradă. Demonul trântea un pomelnic de blasfemii de să se ridice părul pe capul unui chel; dar se supunea totuși și ieșea pe gură sau pe nas. În timp ce ieșea, diavolul nu uita să strige:

— Pe toți sfinții! Trebuie să fii totuși o forță să mă scoți în felul ăsta din domiciliul meu! În mod sigur nu ești un profet obișnuit, ești Fiul lui Dumnezeu! Cuvântul nu se împăuna la auzul acestor laude aduse divinității lui.

Dimpotrivă, era nemulțumit să vadă că demonii îi dezvăluie starea civilă. Într-adevăr, Evanghelia ne spune că Iisus amenința diavolii și-i oprea să proclame ceea ce știau ei, adică faptul că el era Hristos.

La prima vedere, această atitudine era făcută să impresioneze; dar, dacă ne gândim puțin, vedem cât de logică era ea. Trecând drept un simplu muritor, Iisus își impresiona contemporanii mai mult decât un vindecător experimentat. Pe când, dacă i s-ar fi știut originea, miracolele nu i-ar mai fi făcut aceeași cinste autorului. Când ai creat lumea și întreg universul din nimic, nu-i mare brânză să alungi o febră sau să îndrepți coloana vertebrală a unui cocoșat.

Unsul își operă vindecările pe tot parcursul nopții. Nici măcar o dată nu se plânse de munca pe care trebuia s-o facă. Atâta timp cât avu infirmi de orice fel pe care să-i aline, își întins mâinile deasupra lor și le suprimă bolile.

Această abundența de miracole îl face pe evanghelistul Matei să cadă pe gânduri. Acesta se întreabă ce a putut Iisus să facă cu tot acest stoc de boli. El trage concluzia că, pe măsură ce-i debarasa pe oameni de ele, divinul vindecător le lua asupra lui. Astfel, el spune că prin minunile din această zi s-a împlinit cuvântul lui Isaia: „El însuși a luat neputințele noastre și a purtat infirmitățile noastre”. (Matei, VIII, 14-17).

Se știe că Iisus a venit pe planeta noastră special pentru a lua asupra lui toate păcatele lumii. Omul muritor, n-am uitat asta, suferea urmările păcatului comis de Adam și Eva în Paradisul terestru, atunci când au mâncat mere, contrar interdicției Bunului Dumnezeu. Stăpânul Iehova le spusese celor doi neascultători: „Ați greșit; ei bine, pentru a vă pedepsi, rasa voastră va fi tulburată de boli de care până acum ați fost scutiți; și, ceea ce va fi cel mai tulburător pentru voi, e că veți muri, în loc să beneficiați de viața veșnică pe care v-am acordat-o eu”.

În virtutea acestui raționament, formulat după Biblie, izraeliții îl priveau pe un bolnav ca pe un individ pedepsit pentru un păcat neștiut, pe care-l comisese. Prima condiție pentru a fi recunoscut drept sfânt era să te porți impecabil. Iată de ce, vindecând bolnavi, Iisus își juca propriul rol. Ridica păcatele de pe sufletele lor.

Când și ultimul infirm plecă, lăsând în fața porții lui Simion cârjele de-acum inutile, ziua începuse să se ivească la orizont. Iisus, care nu pusese pleoapă peste pleoapă toată noaptea, se ridică. Orășelului Capernaum era încă liniștit când traversă străzile și se retrase într-un loc pustiu, pentru a-și face rugăciunea de dimineață.

Dar stătea scris ca Iisus să nu aibă parte de niciun moment de răgaz. Când se treziră, oamenii, surprinși să nu-l mai vadă pe vrăjitor, începură să-l caute prin toate părțile. Simion-Pietricică și tovarășii lui se deosebeau de ceilalți prin iuțeală. Ei îl găsiră pe șeful lor cufundat în meditație.

— Ei bine, ziseră ei, de data asta e clar. Popularitatea ta e indiscutabilă. Minunile tale au adunat o mulțime de oameni. Sunt aici cu sutele, și-ți cer să faci în continuare minuni.

— Nu, răspunse Iisus, de data asta e de-ajuns. Să nu abuzăm de lucrurile bune. La urma urmei, i-am favorizat cât se poate de mult pe capernauți. Dar n-am coborât din cer doar pentru ei. Mai sunt și alte sate și orașe care au nevoie de serviciile mele. Să mergem!

Doar ce rosti aceste cuvinte, că apăru și mulțimea, care îi urma îndeaproape pe discipoli. Oamenii încercau să-l facă pe Hristos să înțeleagă că la Capernaum o să-i fie mai bine decât în alte părți: că va fi găzduit pe cheltuiala orașului, că va fi hrănit și fericit ca peștele în apă. Mai ales femeile se făceau remarcate prin insistență. Niciuna nu reuși însă să-l facă pe Iisus să înghită momeala. Își luau aerul cel mai tandru și se fandoseau cu gesturi de pisici în călduri:

— Vei vedea, Rabi, că vei fi înconjurat de afecțiune și atenție!

— O să-ți facem șederea atât de plăcută, atât de plăcută!

— În alte orașe riști să întâlnești oameni grosolani, ca la Nazaret, care or să te insulte, pe când aici…

— Vei fi răsfățat!

— Vei fi onorat!

— Veți fi cocoloșit!

— Noi, toate, o să te iubim. Ce zici?

Iisus era încântat de-atâta grijă. Dar noi am văzut deja că nu avea o fire de om așezat.

— Dragele mei, sunteți adorabile, și, nu neg, nicăieri n-o să găsesc atâtea dovezi de prietenie ca aici. M-aș deda cu cea mai mare plăcere deliciilor din Capernaum. Dar sunt dator cu o misiune, mioarele mele. Trebuie să-mi duc și în alte părți micile talente de societate. Așa că… iertați-mă!

Voința lui Iisus era de neclintit. Nicio lingușire nu-l putu înduplеca. Păsările de noapte capernaute, deloc proaste, ar fi vrut să-l păstreze pe frumosul vrăjitor lângă ele. Prezența lui în oraș și vestea vindecărilor lui miraculoase n-ar fi întârziat să atragă foarte mulți străini, iar orașul ar fi devenit imediat regina stațiunilor de plăceri de pe malul lacului Tiberiada. Iisus instalat la Capernaum ar fi fost viitorul orașului. Toți locuitorii își dădeau seama de acest lucru. Bărbații întrevedeau o perspectivă strălucită și afaceri fructuoase. Femeile își imaginau deja cuceririle pe care le-ar fi făcut, mesele rafinate luate în separeuri discrete, râurile de diamante cumpărate de nobilii străini aflați în trecere. Trebuiau să renunțe la aceste castele în Spania [*n.tr: visuri irealizabile, iluzii deșarte*]. Cuvântul declară pentru ultima oară că jurase să nu se stabilească în niciun oraș. Făcu cea mai grațioasă reverență, promise că va reveni și plecă. (Marcu, I, 28-39; Luca, IV, 38-44).

CAPITOLUL 28 – Pescuit miraculos și o suită de vindecări

La ieșirea din Capernaum, Iisus o luă pe malul lacului și, urcând din nou spre nord, se opri la Betsaida, satul primilor lui discipoli. Știm deja că, pe malurile Iordanului, Iisus făcuse cunoștință cu Simion și Andrei, fiii lui Iona, cu Ioan, fiul lui Zevedei, cu Filip, a cărui familie este necunoscută, și cu Natanail, fiul lui Tolmai (Bar-Tolmai, Bartolomeu). Primii patru erau din Betsaida și practicau meseria umilă de pescari. Conducându-l pe șef în satul lor natal, primii discipoli sperau să găsească aici noi aderenți. Micul Ioan avea un frate mai mare, pe care Sfânta Scriptură îl numește Iacob cel Mare, adică Marele Iacob. Acest frate n-avu nevoie de prea multe detalii pentru a se lăsa convins. Ioan îi expuse toate avantajele meseriei de pierde-vară și gloria care s-ar revărsa asupra lui dacă s-ar alătura micii trupe de vagabonzi; într-un cuvânt, îl convinse. Din momentul acela, fără a-l socoti pe șef, tovarășii erau în număr de șase.

Iisus petrecu un timp la Betsaida. O aventură excepțională îi marcă șederea aici. Ca populație, Betsaida era mult inferioară Capernaumului. În afară de asta, era orașul cu cei mai puțini locuitori bogați dintre toate orașele de pe malul lacului. Compatrioții discipolilor erau, în general, săraci. Aproape toți erau pescari, condiție socială cât se poate de modestă. Totuși, oamenii noștri se bucurară să-și revadă localitatea în care veniseră pe lume. Ba chiar simțiră imboldul să-și folosească din nou plasele de pescuit. Trecuse așa de mult timp de când leneșii noștri nu le mai manevraseră. Simon-Pietricică (sau Petru, dacă preferați) fu inițiatorul acțiunii. Într-o seară, când Iisus plecase fără ei să hoinărească prin împrejurimi, își îmboldi colegii:

— Ce zici, mare Iacob? îl întrebă el. Ce-ar fi să

organizăm în noaptea asta o partidă de pescuit, ca să-i arătăm mâine maestrului de ce suntem în stare?

— Îmi place ideea, răspunse Iacob. Moș Zevedei o să ne împrumute cea mai bună barcă a lui. Iar plasele mele sunt încă în stare bună. O să scoatem de-o plachie monstru.

— Bravo! strigară Andrei, Filip și micul Ioan. Ne băgăm și noi.

Cât despre Bartolomeu, singurul care nu era pescar, era fericit să facă parte din echipă și aplaudă cu aceeași căldură ideea expediției. Își reparară în grabă, de bine de rău, vechile unelte de pescuit și se duseră la Zevedei, tatăl marelui Iacob și al micului Ioan.

— Salut! zise unul dintre ei, ce mai face moșul?

— Nu prea rău, copiii mei, nu prea rău…

— Sigur o să te odihnești în noaptea asta. Căci am văzut adineauri că te-ai întors de la pescuit.

— Oh, da!… Mai ales dacă te gândești că marea nu-i bună acum… [*n.a.: Oamenii locului numeau cu emfază „mare” micul lac Tiberiada, lung de 21 km și lat de 9 km*]. Se pregătea deja când mă întorceam cu barca. Apele sunt cam agitate la suprafață, iar peștele se retrage în larg, în adâncuri… Nu-i o noapte prea bună pentru pescuit…

— Cu toate astea, moș Zevedei, zise Simon-Pietricică, vrem să te rugăm să ne împrumuți ambarcațiunea dumitale până mâine dimineață.

Moș Zevedei se sculă, ieși din cabana lui, care se afla pe țărmul pietros al mării, și, după metoda vechilor lupi de mare, consultă timpul.

— La naiba! făcu el. Bineînțeles că vă împrumut barca. Marea n-o să fie prea rea pentru o plimbare.

Cât despre prins vreo o coadă de anghilă, să nu contați pe asta.

— Timpul se poate schimba, și apoi știi și matale, atunci când te aștepți mai puțin, prinzi cel mai mult pește…

— Faceți cum vreți. Cu marele Iacob și cu Simion, știu că barca mea n-are de ce să se teamă. Așa că mergeți, bravii mei, și noroc!

Cei șase băieți ai noștri nu cerură mai mult. Mulțumiră

din inimă și promiseră să se întoarcă până a doua zi, înainte de amiază.

Cu boneta pe-o ureche, moș Zevedei intră în cabana lui, fluierând a batjocură.

— Cum pot să treacă peste vorba lui moș Zevedei? zise el printre dinți. Neghiobii! Nu vor să mă creadă. Or să se ostenească degeaba toată noaptea. Să fiu spânzurat dacă prind ei ceva!

În depărtare, se auzeau cei șase tovarăși, care cântau din toți rărunchii un cântec de barcagii. Câteva minute mai târziu ridicau ancora și porneau în larg!

Dar moș Zevedei, bătrân lup de mare, prezisese bine. Deși se străduiau să-și arunce capcanele cât de adânc puteau, nu se prindea nimic în ele. Se duseră mai în larg și întinseră toate plasele. Nimic! Se întoarseră mai aproape de mal, își coborâră plasele până la fundul lacului, ca să-l racleze, și apoi le traseră. Tot nimic. Totuși, datorită forței cu care raclaseră fundul din apropierea malului, strânseră în plase nu pești, ci cioburi, capace și oale sparte, vreo doi câini morți și o întreagă colecție de oale de noapte găurite. Răsăritul soarelui îi găsi răvășiți, epuizați, extenuați, rupți de oboseală. Și fără nici cel mai mic guvid în barcă! Se priviră, umiliți, nedumeriți, supărați.

— Ce eșec! mormăi marele Iacob.

— Al naibii moș Zevedei, totuși, se pricepe la pescuit mai mult decât noi, adăugă Filip.

— Da, în ceea ce privește pescuitul, a lui e medalia! zise micul Ioan.

— Pentru mine nu contează, reluă Simon-Pietricică, dar când o să afle maestrul nostru c-am petrecut o noapte întreagă ca să pescuim o iahnie de câini morți, să vezi ce-o să mai râdă de noi…

Chiar când schimbau între ei aceste observații lamentabile, apăru Iisus la câțiva pași de mal, venind înspre ei.

— Atenție! făcu Andrei. Ai grijă ce spui! Iisus se apropie.

— Ia te uită! făcu el, vi s-a făcut din nou poftă de pescuit?

Vizibil stânjenit, Simon Pietricică răspunse:

— Nu, nu din cauza poftei de pescuit am ieșit cu barca. Ne-am gândit să facem o plimbare pe mare în noaptea asta, să profităm de timpul frumos. Și dacă tot s-a ivit ocazia, am aruncat și plasele... Of! N-am făcut rost de nimic... E ceva de tot râsul... Marea nu era bună pentru pescuit...

— Da, văd asta, replică Iisus pe un ton ironic. Pe post de pește, ați pescuit zdrențe și oale vechi. Totuși, nu vă înșelați? Ați mers în locurile potrivite? Ați ieșit în larg și ați tras plasele după voi?

— Da! Da!... bineînțeles. Aceeași poveste...

— N-ați avut succes? Ciudat! Aș paria că astăzi peștele e dispus să se lase prins.

Marele Iacob își duse mâna la frunte într-un gest scrutător și, cu aerul unui cunoscător și imitându-l pe moș Zevedei, spuse:

— Maestre, cu tot respectul, greșești. Marea nu-i favorabilă. Înainte de căderea serii nu-i nimic de făcut.

— Pe legea mea! strigă Iisus, ce-o să mă mai distrez să vă arăt că v-ați înșelat... Petru, ai ceva împotrivă să-ți reiei partida de canotaj și să-mi dai și mie voie să particip la ea?

Apostolii se uitară unii la alții. Pe de o parte, erau frânți de oboseală, iar pe de alta, nu le-ar fi căzut bine să treacă drept niște ageamii în ochii lui Iisus.

— Așa să fie! făcură toți deodată. Îmbarcarea!

O jumătate de oră mai târziu erau cu toții în larg. Sufla o briză proaspătă, care mângâia luciul apei.

— Să-i dăm bătaie, prieteni! comandă Unsul; aruncați plasele!

Pescarii noștri de câini morți făcură efortul doar de ochii lui. Se supuseră îndemnului Maestrului, dar ca niște oameni care îndeplinesc o sarcină inutilă. Mare le fu surpriza când, scoțând capcanele, constatară că erau pline de pește!

— Așadar, ce-mi ziceați mai devreme? observă Iisus. Că,

după părerea voastră, timpul nu e bun pentru pescuit. Eu cred că, dimpotrivă, aruncatul năvoadelor a fost foarte productiv.

Apostolii nu-și reveneau din uimire. Puseră peștii în barcă și începură din nou să pescuiască. Traseră plasa, care era iarăși plină: în fiecare ochi era câte un pește, iar plasa stătea să se rupă. Pescarii care treceau pe acolo reveneau din larg cu buzele umflate. Așa că îi chemară și pe ei în ajutor. Se puseră împreună pe treabă și, după un sfert de oră, cele două vase se umplură cu atâta pește, încât abia se mai țineau deasupra liniei de plutire.

Aceasta fu o revelație pentru apostoli. Se aruncară toți în genunchi în fața lui Hristos.

— Maestre, spuse Simon-Pietricică vorbind în numele tuturor. Ești într-adevăr Domnul atotputernic. Nu mai sta între noi, căci noi nu suntem decât niște simpli pescari.

Fără îndoială, acest limbaj ar părea straniu oricui. S-ar crede că discipolii ar fi trebuit să fie încântați să aibă printre ei un om capabil să facă minuni. În schimb, ei erau îngroziți. Pentru a înțelege acest lucru, e bine de știut că evreii credeau în ideea că omul căruia i se arată Dumnezeu are toate șansele să nu mai trăiască mult după această revelație. Așadar, lui Petru, fiilor lui Zevedei și celorlalți li se arăta cea mai mare amenințare posibilă.

Iisus se simți obligat să-i liniștească:

— Nu vă temeți, zise el. Apoi, făcând aluzie la pescuitul ratat, adăugă:

— Deoarece fără ajutorul meu nu sunteți în stare să prindeți pește, de astăzi vă schimb profesia: deacum încolo, veți fi pescari de oameni.

Zicând acestea, reveniră cu toții la țărm. [*n.a.: Povestea pescuitului miraculos se întâlnește numai la unul dintre cei patru evangheliști: Luca, cap. V, versetele 1-11, ceea ce este cu totul regretabil. O asemenea minune ar fi trebuit consemnată de către toți*].

Cine credeți c-a rămas pur și simplu uluit când i-a văzut

întorcându-se cu o asemenea încărcătură? Moș Zevedei:

— De data asta, m-ați lăsat mască! exclamă el. Ați prins atâta pește pe un timp ca cel de astăzi? Mii de petarde! Ăsta chiar că se poate numi un miracol!

Iisus ar fi trebuit să-i lumineze pe discipoli cu luminile cerești încă din timpul vieții lui și să nu aștepte Penticosta [*n.tr.: Rusaliile*] (adică după moartea sa) pentru a-i inunda cu inteligență divină. De fapt, abia la Betsaida aflară apostolii că vor deveni „pescari de oameni”. Dar comentatorii catolici sunt toți de acord când recunosc că Petru și tovarășii lui n-au înțeles deloc ce a vrut Iisus să le transmită. A fost nevoie de Sfântul Ambrozie, care a trăit într-unul din primele secole ale erei creștine, pentru ca pasajul evanghelistului Luca să primească o explicație:

„Iisus, afirmă acest părinte al Bisericii, săvârșise pescuitul miraculos pentru a arăta apostolilor săi cât de mare va fi puterea pe care le-o va da el, asupra sufletelor oamenilor. Această minune simboliza menirea lor. De acum înainte, trebuiau să părăsească lacul Ghenizaret pentru marea lumii, să trăiască într-o continuă muncă și frământare, pe valuri agitate, în bătaia vântului patimilor. Însă, dacă lucrarea lor, din pașnică devenea de temut, ca dreaptă răsplată, cele mai frumoase premii le erau asigurate. Ei își schimbau meseria pentru o misiune cerească, își schimbau uneltele grosolane de pescuit pentru năvoadele Evangheliei, care nu omoară ceea ce prind, ci păstrează și aduc la lumină ceea ce trag din fundul prăpastiei”. (Sf. Ambrozie, *In Lucam*, cartea IV).

Pescuit miraculos, fără nicio intervenție și nicio șmecherie

Iată în ce constă profesia de pescari de oameni. Așadar, dragi cititori, domnul preot al parohiei voastre este un pescar de oameni. El se servește de năvoadele Evangheliei. Când vă debitează o mușteluială idioată și când se împiedică în latina lui de baltă, el vă trage din

fundul prăpastiei și vă aduce la lumină. Voi sunteți peștele.

Nenorocirea este că sfântul Ambrozie și-a cam băgat degetele în ochi când a vorbit de destinele strălucite pe care le rezervase Iisus apostolilor. În realitate, toți au sfârșit-o rău. Din cei șase apostoli care au asistat la pescuitul miraculos, cinci au fost condamnați la moarte de tribunale și executați ca niște Tropmann-i obișnuiți [*n.tr.: Aluzie la eseul lui Turgheniev „Execuția lui Tropmann”*]. Al șaselea, multiubitul Ioan, a murit nebun… Oricum ar fi, dacă cei șase băieți ai noștri nu înțeleseră corect ceea ce voia să spună Maestrul prin această meserie nouă de pescari de oameni, cel puțin teama lor fu înlocuită de încredere; nu-l mai rugară pe Iisus să se îndepărteze de ei; dimpotrivă, părăsiră definitiv totul, pentru a-l urma.

Înconjurat de tovarășii săi, Unsul străbătu toată Galileea, ținând din ce în ce mai multe predici în sinagogi, propovăduind „vestea cea bună” și vindecând toate bolile și infirmitățile oamenilor (Matei, cap. IV, verset 23).

Să vedem acum o altă vindecare miraculoasă operată de el: Iisus ajunse într-o zi într-un oraș al cărui nume, din păcate, a rămas necunoscut, când un bărbat alergă spre el și i se închină cu fața la pământ, implorând milă. Acest nefericit era chinuit de o boală teribilă – lepra îi devora tot corpul.

Lepra era acea afecțiune a pielii pe care medicina modernă o numește „elefantiazis”, deoarece dă epidermei celui atins aspectul de piele de elefant. Foarte rară în Europa, această boală domnește în Egipt, în Arabia și în toată Asia. Cauzele sunt puțin cunoscute. Evreii considerau lepra ca o pedeapsă trimisă din cer pentru niște crime grave, neștiute. Bolnavul atins de lepră are pielea îngroșată, întărită, cu epiderma crăpată; țesutul afectat conține un lichid albicios sau o materie gelatinoasă care, când se întărește, formează o pieliță dură, cu aspect tumoral. S-au văzut situații în care această piele a atins și 4 milimetri grosime. Lepra se poate întinde pe toate părțile

corpului, dar mai afectate sunt, în general, membrele inferioare și mai ales gambele. Pielea se acoperă cu pete dezgustătoare la vedere, iar țesutul afectat se umflă. Bolnavii au frisoane, febră și o sete nepotolită. În schimb, n-au deloc poftă de mâncare și nu mănâncă decât atât cât le e necesar pentru a trăi. Aceste simptome se manifestă de până la 14 ori pe an, cu excepția tumefacției, care este continuă. În momentele de criză, umflătura crește, iar membrele ajung la o grosime monstruoasă.

E de la sine înțeles că leproșii trebuie să fi fost ceva respingător. Inumani, ca toate popoarele bisericoase, evreii îi exilau pe leproși în afara societății. Acești nefericiți erau condamnați să stea departe de porțile Ierusalimului. Ei rătăceau pe câmpuri și, când aveau nevoie de provizii, erau obligați să le ceară strigând de departe pe oamenii poliției. Purtau obligatoriu haine zdrențăroase, ca și cum ar fi în doliu. Aveau capul ras, buzele acoperite cu o pânză și, sub pedeapsa cu moartea, erau obligați ca atunci când un trecător venea în direcția lor, să scoată acest strigăt lugubru: „Necurat! Necurat! Sunt necurat!”

Au fost și unii leproși pe care preoții evrei au încercat să-i vindece. Este vorba despre oameni bogați, care au fost atinși brusc de această boală oribilă. În cartea Leviticul, Biblia indică întreg ceremonialul de purificare:

Preotul mergea împreună cu leprosul departe de oraș și sacrifica o vrabie vie, într-un vas de pământ, deasupra apei; apoi, în sângele vrabiei sacrificate înmuia o altă vrabie, vie, și o bucată de lemn de cedru, cu care îl stropea pe bolnav de șapte ori. Vrabia vie era imediat lăsată în libertate. În ceea ce-l privește pe lepros, acesta trebuia să-și spele hainele, să-și radă tot părul de pe corp și să se îmbăieze. În a opta zi, după ce se rădea din nou și după ce-și spăla hainele și corpul, el oferea doi miei fără nicio pată, făină, ulei de cea mai bună calitate și o importantă sumă de bani. Preotul încasa banii, după care, cu sângele mieilor

sacrificați și cu uleiul amestecat cu făină, atingea, pronunțând cuvinte misterioase, urechea dreaptă a leprosului, degetul mare de la mâna dreaptă și cel de la piciorul drept. La sfârșit, după ce-i turna pe cap restul de ulei, îl declara pe bolnav purificat.

Acest ceremonial nu-l vindeca nicidecum pe leprosul nostru, dar, grație acestei formalități, el nu mai era supus regimului barbar descris mai sus, având dreptul de a fi îngrijit. În aceste condiții, el scăpa de boală (având în vedere că elefantiazisul nu este incurabil), iar binefacerea vindecării era atribuită de către poporul ignorant puterii supranaturale a preoților.

Leprosul de care este vorba în Evanghelie, după narațiunea cu pescuitul miraculos, nu avea mijloacele necesare pentru a-și plăti o purificare. Așadar, când auzi că Iisus se afla prin zonă, se grăbi în calea lui și strigă:

— Domnule, domnule, dacă vrei, poți să mă vindeci!

Iisus întinse mâna, atinse cadavrul viu, cu răni respingătoare, și zise:

— Vreau. Fii vindecat!

Imediat, boala oribilă care, pentru a se duce, avea nevoie de ani și ani de îngrijiri minuțioase, dispăru. Acesta fu încă un miracol la activul Cuvântului, și încă unul marcant. Apostolii erau în extaz; minunea meritase osteneala… Ex-leprosul se tăvălea pe jos, dând semnele unei bucurii bine justificate. Dar Iisus, oprindu-i efuziunea, îi spuse:

— Prietene, dacă vrei să-mi faci o plăcere, nu povesti nimic despre asta la nimeni; modestia mea ar avea de suferit. Mulțumește-te să mergi să te arăți prinților preoților, pentru ca mai târziu, aceștia să-ți poată certifica vindecarea, dacă va fi nevoie.

Cel vindecat prin miracol pricepu subînțelesul acestor cuvinte. Dar în loc să-și țină gura, el se duse peste tot, proclamându-și vindecarea, astfel încât Iisus nu mai putu face un singur pas în oraș fără a fi asaltat de bolnavi de

toate felurile (Marcu, cap. I, versetele 40-45). Iar reputația lui se răspândi în toată Siria. Veneau la el oameni din toate părțile. Apostolii înșiși îi prezentau lui Iisus pe infirmi, pe toți indivizii chinuiți de boli și de dureri, pe posedați, pe „lunatici", pe paralitici… iar acesta îi vindeca fără niciun leac (Matei, cap. IV, versetul 24).

Prin „lunatici", cuvânt care se regăsește textual în Evanghelie, trebuie să se înțeleagă bolnavii atinși de oftalmie, afecțiune atribuită pe vremea aceea influenței Lunii.

După aceea, Iisus, găsind că manifestările populare deveneau un pic prea supărătoare, se retrase departe de marile orașe; căci nu ținea să atragă asupra lui atenția și suspiciunea lui Irod. Făcând aceasta, acționa înțelept. Prudența lui nu era în van: într-adevăr, la câteva zile după vindecarea leprosului, de cum se reîntoarse la Capernaum, întâlni farisei și scribi veniți atât din Galileea, cât și din Iudeea și Ierusalim. „Ura sanhedriților, care-l forțaseră pe Iisus să stea departe de Iudeea, spune episcopul Dupanloup, ne face să nu ne îndoim de faptul că acești doctori fuseseră însărcinați să-l urmărească pe noul profet, pentru a surprinde și cele mai mărunte fapte sau intenții ale sale". Or, vedeți ce încăpățânați erau acești oameni. Minunile lui Hristos erau de natură să le dovedească divinitatea marelui vraci. La vederea acestor minuni, ei ar fi trebuit să se convertească. Deloc însă! Ei nu luau act de aceste vindecări miraculoase decât pentru a închide și mai mult ochii la dovada naturii celeste a lui Iisus; imposibil să-ți imaginezi o orbire mai totală.

Dar lumea din Capernaum nu era așa de proastă. Cuvântul făcea minune după minune. Toți locuitorii erau de părere că, chiar dacă nu era un dumnezeu, măcar era un vrăjitor. Astfel, de îndată ce se răspândi zvonul că Iisus, ținându-și promisiunea, revenise la Capernaum, mulțimea sosi mai repede ca niciodată. Casa în care Iisus acceptase să fie oaspete se umplu, pe punctul de a bloca accesul pe

uși.

— Oh! Ne face plăcere să te revedem sănătos! spuneau vizitatorii.

— Și eu mă bucur să vă regăsesc sănătoși, răspundea Iisus.

— Maestre, dacă în orașul nostru nu mai există bolnavi, asta ți se datorează exclusiv ție.

— Prieteni, sunt mereu la dispoziția voastră. Mai aveți niște posedați, lunatici, leproși?

— Nu, domnule, nu!

— Atunci, cu atât mai bine! Nu putem spune același lucru despre alte părți.

— Sigur! Nu poți fi în 50 de orașe în același timp. Binecuvântat cel ce are parte de minunile tale!

Iisus zâmbi în sinea lui, la gândul că acești oameni îndrăzneți puneau limite atotputerniciei lui. Bineînțeles că, dacă ar fi vrut, ar fi putut apărea nu în 50, ci în toate orașele pământului în același timp, vindecând printr-un singur gest pe toți bolnavii de pe pământ. Dacă el gândea că nu-i bine să acționeze astfel, este fără îndoială pentru că nu voia să-și impresioneze prea mult contemporanii.

În timp ce Iisus reflecta în felul acesta, dintr-o dată acoperișul casei se întredeschise.

În Orient, casele se construiesc cu o platformă pe post de acoperiș, care are o parte mobilă. Această parte o ridicaseră oamenii aflați în vârful casei. Prin deschizătură își făcură apariția niște mâini și patru oameni coborâră un bolnav pe patul lui. Era un paralitic, ultimul infirm din Capernaum.

Cei care-l aduseră, disperați că nu putuseră să forțeze intrarea din cauza mulțimii, se cățăraseră pe acoperiș și aleseseră acest mod neașteptat de a ajunge lângă Iisus. Cuvântul fu impresionat de acest nou semn de încredere. Întinse mâna spre bolnav și zise:

— Ai încredere, prietene, ești bolnav din cauza păcatelor tale. Ei bine, din acest moment păcatele îți sunt iertate.

Aici, Noul Testament ne arată că câțiva turnători ai Sanhedrinului reușiseră să se strecoare în mulțime. Acești spioni auziră vorbele Cuvântului și-și spuseră în sinea lor:

— Ce tupeu are, dintr-o dată, individul! Nu doar vindecă bolnavii, le iartă și păcatele. Cu ce drept își permite? Numai Dumnezeu are puterea să facă asta.

Dar sfinxul Iisus citi gândurile denunțătorilor. Se întoarse spre ei și li se adresă astfel:

— Voi, aceștia, spuneți, pentru ce țineți în inimă astfel de idei? Vorbele mele vă indignează. Dar faceți-mi plăcerea și spuneți-mi, ce alină mai mult un paralitic? „Ți se iartă toate păcatele” sau „Iați picioarele la spinare și șterge-o acasă”? Or, ca să vă convingeți că am dreptul să iert păcate, îi spun acum acestui olog: „Ridică-te, strânge-ți patul și mergi acasă”. Și bolnavul se ridică și făcu după cum îi spuse Iisus. În încăpere izbucniră aplauze, iar trădătorii, cu urechile pleoștite, se retraseră pe furiș, șoptind din vârful buzelor:

— Tulburător! N-am mai văzut așa ceva! (Marcu, cap. II, vers. 1-12).

Evanghelia nu adaugă și că atunci, fariseii se sfătuiră între ei, pentru a stabili măsurile ce trebuiau luate în scopul de a-l trimite pe Iisus să se alăture vărului său Botezătorul, în fortăreața de la Machaerus. Presupunem însă că, simțind că vagabondul nostru este foarte deranjant pentru ei, din momentul acela începură să caute soluții pentru a se debarasa de el cât mai repede.

CAPITOLUL 29 – Premiul întâi la fapte necinstite

Numai șase discipoli alcătuiau escorta obișnuită a Cuvântului; un al șaptea avea să li se alăture în curând.

După cum am mai spus, în epoca în care Evangheliile plasează aventurile fantastice care alcătuiesc pretinsa „Viață a lui Iisus”, Iudeea era sub dominație romană. Cezarii numiseră în toate națiunile cucerite de ei perceptori care strângeau tributul de la cei învinși. În țara lui Iacob, acești perceptori erau cunoscuți sub numele de „publicani”. La început, acest calificativ îi desemna pe cavalerii ce luau în arendă impozitele din provincii. Un nobil roman mergea la împărat și-i spunea:

— Ai vrea să-mi acorzi mie arendarea exclusivă a taxelor din provincia cutare? În prezent, fie că e un an bun, fie că e unul rău, acest lucru îți produce un milion, plus toate problemele legate de administrare. Să facem o afacere: îți voi vărsa în fiecare an milionul convenit și voi lua în sarcina mea toate taxele de administrare. În schimb, tu-mi semnezi o împuternicire care mă autorizează ca, începând de azi, să percep eu impozitele în numele Imperiului.

Cezar accepta învoiala. Ne putem imagina cu ușurință cum storcea populația fiecare colector de impozite, pentru a face afacerea cât mai profitabilă. Uneori, când era vorba de provincii importante, afacerea se desfășura la scară mare, prin adevărate companii financiare. Aceste companii aveau un administrator care locuia la Roma, și care îi reprezenta pe asociați acolo. Peste tot, în cele mai mici puncte ale teritoriului avut în exploatare, existau funcționari subalterni care supravegheau intrarea sau ieșirea mărfurilor taxate, cărora li se fixa o valoare mai mult sau mai puțin justă. Pe acești angajați, un fel de „șobolani de subsol” ai cezarismului roman, îi desemnează Evanghelia cu numele de „publicani”. Pentru acest oficiu,

erau aleși de preferință locuitori din provinciile cucerite. Cunoașterea limbii, a obiceiurilor și a resurselor din țara lor îi făceau mai apți pentru aceste funcții dificile decât pe străini.

Între noi fie vorba, funcțiile acestea nu erau prea curate: să fii în stare să percepi asemenea dări, însemna să nu-ți iubești prea mult țara, pentru că banii colectați din sudoarea poporului se duceau la despotul străin. Publicanii se bucurau de o popularitate egală cu cea pe care o au astăzi în Franța funcționarii de la finanțe, a căror sarcină este să colecteze o dijmă în profitul Prusiei.

Huiduiți, urâți, publicanii nu erau, cum bine credem, chiar floarea națiunii. Acest personal antipatriotic se recruta din cadrul drojdiei celei mai murdare a societății. Dată pe astfel de mâini, puterea arendașilor degenera în abuzuri și delapidări de tot felul, care făceau ca numele de publican să fie sinonim cu cel de hoț. Cicero (*de Officiis*, I, 42) nu ezită să-i numească „cei mai josnici dintre oameni”. Celebrul compilator grec Stobaeus (*Serm.*, II, 34) spunea că trebuie priviți ca niște „lupi și urși ai rasei umane”. Într-un cuvânt, evreii îi considerau demni de dispreț, la fel ca pe criminali și prostituate. Adevărul mă obligă să spun că evreii aveau dreptate în această privință.

Unsul frecventează pleava societății și de aici îl culege pe apostolul Matei

Ei bine, din rândul acestor rebuturi ale societății și-l va alege Iisus pe cel de-al șaptelea discipol. Adevărul e că se simțea rănit în amorul propriu că nu avea în suita sa decât șase fideli, și-și spuse că era timpul să-și completeze duzina. În acest scop, își plimbă sandalele prin toate locurile dubioase din Capernaum. Mai întâi vizită cabaretele cele mai rău famate. Îi examină cu atenție pe obișnuiții acestor spelunci, intrând în vorbă cu ei. Și, între două pahare de vin bun, încropi dialoguri de genul celui care urmează:

— Cum îți merg afacerile, prietene? întreba Iisus.

— Afacerile mele? Vrei să spui: cum merge comerțul Sidoniei, amice?... Ei! ei! nu prea rău. Nu sunt doi ani de când am lansat o fetișcană, iar acum și-a croit drumul... De săptămâna trecută, un senator bătrân se dă în vânt după ea... Oho! E ceva să faci un părinte conscris să-și bage marafeții în pușculița lui Bibi! [*n.tr.: părinți conscriși = „patres conscripti": membrii Senatului roman, toți capi de familie aleși din rândul plebei, și care formau consiliul consultativ*].

— Dar tu, personal, n-ai nicio activitate?

— Ba da, numai că doar vreun sfert de oră. Cam șomez. Trebuie să-ți spun că, de când o grămadă de neamuri proaste s-au amestecat în treburile diavolești, guvernul a pus în mișcare toată poliția. Din cauza asta nu mai poți să-ți riști pielea la drumul mare fără să dai nas în nas cu agenții puterii. Ca să nu le furăm meseria, ne forțează mâna atunci când nu reușesc să prindă conspiratori.

— Și, deci, care-i meseria ta?

— Jefuitor de caravane.

— Și proxenet în același timp, dacă mi-e permis?

— La dispoziția ta, domnule!

Iisus își admiră pentru un moment interlocutorul și-și spuse în sinea lui: „Domnul ăsta e o canalie perfectă. Aș vrea să-l botez și să-l fac să intre în alaiul meu de discipoli. Nu mi-ar desperechea trupa. Dar cred că pot să găsesc pe cineva mai bun decât acest scelerat. Să căutăm în continuare..." Și Domnul își continuă mica anchetă, intrând prin toate bârlogurile de vicii.

În sfârșit, într-o zi, pe malurile lacului, Iisus se trezi la poarta unei căsuțe dubioase, pe care stătea scris acest cuvânt: VAMĂ. Era vizuina publicanilor din Capernaum. Unsul se amestecă printre aceste canalii și intră în vorbă cu unul, cu altul. Un anume Levi îi atrase atenția în mod deosebit și intră în vorbă cu el. Nemernicul avea un tată care se numea Alfeu, și care, din cea mai fragedă copilărie, îl obișnuise cu toate ticăloșiile. Nu ne putem imagina un

om mai afundat în noroiul crimei. Dacă ar fi existat în Iudeea un concurs de infamie, cu siguranță el ar fi câștigat în fiecare an premiul întâi. Pește, hoț, spion… toate defectele posibile erau adunate în el. Era un ticălos fără egal. Evreu fiind, josnicia lui fără margini era încoronată de suprema ticăloșie de a servi asupritorul străin împotriva patriei sale. „Iată apostolul care îmi trebuie”, gândi Iisus. Și, fără să negocieze prea mult, își desfășură programul în fața nemernicului Levi. După ce-și termină de expus proiectele, Hristos îi zise:

— Așadar, care-i părerea ta cu privire la cele ce ți-am spus? Vrei să te înrolezi în banda mea?

— Îmi convine, răspunse celălalt, ideile tale sunt și ale mele. Sunt omul tău.

— Perfect… Urmează-mă, așadar.

— Înțeles, afacere încheiată!

Publicanul se ridică și, după ce-și salută colegii de vamă strângându-le mâna, plecă cu Iisus. La ordinul maestrului își schimbă numele. De-acum înainte Levi deveni Matei. Acest personaj plăcut e cel care a scris una dintre cele patru evanghelii (Luca, V, 27-28; Marcu, II, 13-44; Matei, IX, 9).

Partea a treia

IISUS LA TREABĂ

CAPITOLUL 30 – Scăldătoarea din Betesda

Atâta timp cât Iisus nu se simțise susținut de o populație suficient de mare, ezitase și fusese prudent. Dar când, după eșecul din Nazaret, întâlni entuziasmul de la Capernaum, își zise c-a venit momentul să intre hotărât și definitiv în scenă și să-și îndeplinească misiunea. Oricât de puține erau dovezile de simpatie pe care le strânsese, ele totuși existau. Putea merge înainte, căci era, într-o oarecare măsură, urmat de lume. Începuturile atât de nehotărâte ale Cuvântului duraseră un an. Îl vom surprinde acum pe vagabondul nostru în ajunul sărbătorii Paștelui din anul următor.

Iisus nu scăpă nici această ocazie de a se duce la Ierusalim: doar că de data aceasta nu mai consideră că trebuie să facă iar scandal la Templu, deși negustorii făceau aici comerț mai abitir ca niciodată. În această privință, el nu se arătă deloc logic; căci vânzătorii fie profanau Templul, fie nu-l profanau. Din moment ce Iisus judecase că-l profanează, ar fi trebuit, pentru a fi consecvent cu el însuși, să-și reînnoiască frumoasa indignare din anul precedent, și tot așa, până când negustorii ar fi înțeles care le era crima și s-ar fi decis să renunțe la negoț, care era un sacrilegiu. Dar, ca și tactul, logica nu era ceva de care să se sinchisească Iisus. Anul acesta, el se hotărâse să-i lase pe traficanți în pace. În loc să meargă la Templu și să-și arate devoțiunea, el se duse într-o stațiune balneară, situată în apropiere de Poarta Oilor, numit „Scăldătoarea din Betesda”, Betesda însemnând „casa binecuvântărilor”. [*n.tr.: Vitezda în textele românești*].

La drept cuvânt, Iisus nu se îndepărta prea mult de Templu. Poarta Oilor era numită astfel deoarece prin ea treceau oile care erau vândute pentru sacrificiu. Scăldătoarea erau un bazin larg de înot, alimentat de izvoare feruginoase și, uneori, de izvoare termale.

Fondatorii stabilimentului puseseră în circulație o legendă cu privire la piscina lor, pentru a o face celebră. La anumite momente ale anului, se spunea, din cer cobora un înger, rămânând totuși invizibil, și agita suprafața apei bazinului. Atunci, primul client – numai primul – care se arunca în piscină, se vindeca de oarece boală de care era chinuit. Toată lumea din Ierusalim credea această poveste. Astfel, bolnavii se îmbulzeau la scăldătoarea din Betesda. Ei așteptau cu nerăbdare momentul în care apa din bazin începea să bolborosească și, convinși că această agitație era făcută de mâna unui înger invizibil, problema era care dintre ei se arunca primul în unda minunată.

Știu bine ce vor spune liber-cugetătorii și oamenii meticuloși în gândire. Ei vor spune: Proprietarii piscinei din Betesda erau niște farsori cât se poate vicleni. Legenda pe care au răspândit-o în rândul oamenilor era în întregime invenția lor. De fapt, bolboroseala din scăldătoare se datora venirii bruște a apelor termale în bazin.

Într-adevăr, astăzi se cunoaște că munții Ierusalimului conțin un număr de izvoare atât feruginoase, cât și sulfuroase, unele cu temperatură obișnuită, altele termale. Cu deosebire, muntele pe care se afla construit Templul conținea pe versanți lui un imens lac subteran. Se știe că acest rezervor uriaș a fost celebrat în antichitate ca una dintre minunile din Ierusalim, și că a fost întotdeauna resursa de apă a orașului pe timpul lungilor asedii la care a fost supus. Despre acest subiect, vezi Tacit (*Istorii*, V, 12).

Vindecările miraculoase de la scăldătoarea din Betesda

Recent, în timp ce săpau fundația orfelinatului *Ecce Homo* călugărițele numite „femeile Sionului”, au descoperit rezervoare antice și izvoare bogate pe care un apeduct încă intact le dirija sub incinta Templului.

Abundența acestor fântâni era binecunoscută chiar și pe vremea evreilor; căci Psalmii vorbesc de „un râu ale cărui ape înveselesc orașul lui Dumnezeu” (Psalmi, XLV, vers. 5). Ezechiel, faimosul profet care mânca excremente umane pe pâine, era entuziasmat de acest râu secret: în ochii lui, era un „torent care țâșnește din stânca sacră, curge spre răsărit și dispare la orizont între râpele abrupte ale Cedronului și Hinnomului, umflându-se până devine un râu ce fertilizează deșerturile Mării Moarte” (Ezechiel, XLVII, vers. 1-12).

În concluzie, domnilor sceptici, marea minune era lucrul cel mai simplu din lume, iar trucul putea fi ușor observat. Scăldătoarea din Betesda era alimentată de obicei cu ape netermale. Apoi, în anumite momente, când proprietarii stabilimentului făceau rost de un bolnav fals suficient de agil pentru a fi siguri că sare primul în apă, dădeau drumul pe fundul bazinului unui izvor cu temperatură foarte ridicată. Această apă, amestecându-se brusc cu celelalte, făcea să bolborosească suprafața piscinei. Se striga că a sosit îngerul, iar în secunda următoare, falsul bolnav își băga capul în apă, după care îl scotea, declarându-se complet vindecat. Ceilalți clienți ai casei se îmbăiau și ei și, deoarece apa chiar avea proprietăți medicale reale, obțineau o oarecare ușurare a suferințele lor. Și acest fapt era pus tot pe seama bolboroselii operate de înger, și fiecare bolnav alinat în acest fel se întorcea cu convingerea că, dac-ar fi avut norocul să intre primul, vindecarea lui ar fi fost totală. Acestei argumentări a spiritelor lucide și analitice, teologii catolici îi răspund astfel:

Nu trebuie să judecăm chestiunile legate de credință în acest fel. Când Evanghelia, operă scrisă sub inspirația porumbelului, afirmă că un înger nevăzut agita apele piscinei, dându-le în același timp o putere miraculoasă, trebuie s-o credem. Că existau sau nu izvoare termale care alimentau bazinul, acest lucru contează mai puțin. Cărțile Sfinte declară că ceea ce se petrecea la Betesda era supranatural; deci acel lucru era supranatural.

Dar, o să-mi spuneți, s-a păstrat oare această scăldătoare uimitoare? Iar minunea se continuă ea și în zilele noastre?

Răspuns: Scăldătoarea există încă în Ierusalim. Este arătată pelerinilor, contra cost, pe considerentul că vederea a tot ceea ce amintește de viața mitului Iisus nu este niciodată prea scump. Totuși, la ora actuală există două scăldători în Betesda, ai căror proprietari le garantează pelerinilor pe chitanță că a lui este singura adevărată, singura autentică, singura care a existat pe timpul Evangheliei. Prima este situată între Haram și poarta Sfântului Ștefan. Cealaltă se găsește nu departe de prima, la nord-vest de biserica Sfânta Ana. Ea a fost descoperită de către domnul Mauss, arhitect francez, însărcinat acum câțiva ani cu restaurarea monumentului Sfânta Ana. Să sperăm că la primele săpături ce se vor face în acest cartier din Ierusalim se va găsi o a treia scăldătoare din Betesda, care, ca și celelalte două, va fi singura adevărată, singura autentică…

Cât despre miracole, n-a mai auzit nimeni vorbindu-se vreodată de ele. În zilele noastre, bolnavii țării se duc să se trateze în altă parte, considerând timp pierdut cel petrecut în așteptarea unui înger care să vină să agite apele bazinului. Într-adevăr, acum îngerii nu se mai deranjează să facă asta. Și dacă dumneavoastră, doamnă, care mă citiți, îi cereți îngerului dumneavoastră păzitor să aibă amabilitatea să intervină în cada în care faceți baie, o să vă râdă în nas. Aceste ființe cerești, altădată atât de atente cu oamenii, în prezent, dimpotrivă, nu mai au niciun pic de bunăvoință față de ei. E deprimant…

Altele erau vremurile Bibliei și ale Evangheliei! Se vedeau minuni din belșug; în așa măsură, încât proprietarii scăldătorii din Betesda puneau pe ușa stabilimentului lor certificate de genul acesta:

Minunea nr. 127

Am pierdut un braț în ultima campanie din Iliria. L-am căutat mult timp pe câmpul de luptă și, pentru că nu l-am găsit, am promis pe calea jurnalelor o răsplată cinstită celui care mi-l aduce. A fost în zadar, brațul meu era definitiv pierdut. Am intrat deci în doliu, un doliu însoțit de multe lacrimi, căci, fiind chinuit de o soacră foarte arțăgoasă, n-am mai putut să plănuiesc s-o sugrum, neavând decât un singur braț. Atunci, am auzit vorbindu-se favorabil de scăldătoarea din Betesda. M-am dus în mare grabă la Ierusalim, intrând în stabilimentul de la Poarta Oilor.

Timp de o lună, mi-am stabilit locul chiar pe marginea bazinului, așteptând cu nerăbdare momentul în care îngerul din cer va tulbura suprafața apei. Și, într-un sfârșit, acest moment binecuvântat a sosit într-o dimineață de luni, la ora 10 și un sfert. Cu agilitatea care mă caracterizează, m-am repezit în piscină înaintea tuturor celorlalți invalizi care așteptau ca și mine și, ieșind din unda minunată, am constatat cu o reală satisfacție că brațul absent îmi revenise la locul lui; numai că măsura 8 coți lungime [*n.tr.: un cot = 0,65 cm; reprezintă distanța dintre încheietura mâinii și cot*]. Mărturisesc că la început acest lucru mă jena puțin; dar, după un timp, m-am obișnuit, căci acest braț extraordinar îmi aduce astăzi cele mai mari servicii. Când am o mâncărime la gleznă, pot sămi scarpin piciorul fără să mă aplec. Când trec pe stradă, mângâi amical cu mâna bărbia blondelor frumoase care stau la fereastră să ia aer. Când mă duc la teatru, mă așez la coadă ca toată lumea, însă, datorită brațului meu lung, ajung până la ghișeu și-mi iau bilet peste rând. Nu există decât un singur lucru care mă supără puțin, și anume atunci când îmi las brațul în jos, să atârne. Pe moment, am impresia că am călcat un câine pe coadă. Atunci, pentru că-mi fac rău singur, strig, și acest lucru mă face să-mi dau seama că m-am călcat pe mână. Dar în ciuda acestui mic inconvenient, scăldătoare din Betesda, îți aduc omagiul meu. Glorie ție!

Nestor Opoponax sergent de infanterie

Minunea nr. 23.179

Întotdeauna mi-au plăcut piersicile; dar aveam păgubosul obicei să înghit sâmburii. Din cauza aceasta, am făcut hemoroizi. Am încercat să-i fac să dispară cu glaspapir, lucru care n-a dat niciun rezultat, nereușind decât să mă rănesc. M-am dus la scăldătoarea din Betesda. La primul semn de bolboroseală a apei făcută de mâna îngerului, m-am aruncat în bazin. Am fost al doilea, și nu mam vindecat de tot; dar, spre marea mea ușurare, hemoroizii și-au schimbat locul și mi-au apărut pe nas. Am luat atunci cu mine un flacon mare cu apa miraculoasă, convins că dacă beau din ea în mod regulat, răul va trece în cele din urmă.

Încrederea mea în Dumnezeu și în apa din piscină nu mi-au fost înșelate. Întorcându-mă acasă, cu cine mă întâlnesc? Cu proprietarul meu, care venise să mă anunțe că am a-i plăti chiria pe 3 luni în urmă și că, dacă nu plătesc, mă alungă imediat. Furios că procedează așa meschin, am aruncat cu flaconul meu cu apă în capul proprietarului. Mare mi-a fost mirarea să văd hemoroizii mei dispărând, dar nu mai tare decât să-i văd reapărând sub formă de inflamație pe obrazul stâng al creditorului meu! În același timp, nefericitul a chelit așa de tare, încât, când s-a văzut în oglinda șemineului meu, a crezut că este o altă persoană, și, făcând plecăciuni, și-a cerut o mie de scuze.

Jérôme Baduccus, poet, furnizor al Maiestății Sale, Nerod

Minunea nr. 6.861.925 și ½ 1/2

Aveam toate infirmitățile posibile: cocoșat, chior, șchiop, ciung, cu un canin cariat, însemnat de vărsat și dotat cu o nevastă cu părul vopsit. În plus, intestinele mele erau locuite de un vierme singuratic și de o umbrelă. Iată istoria

acestei umbrele:

Când am venit pe lume, mama mea și-a luat angajamentul să mă hrănească. Era o femeie bună, dar nu stătea niciodată pe acasă. De cum pleca tatăl meu la muncă, mama cobora să trăncănească cu toate portăresele din cartier. Nu rămânea să mă păzească decât bucătăreasa. Această bucătăreasă era trecută de vârsta la care ar fi putut să fie doică, astfel încât, atunci când scânceam în leagăn, cerând să sug, ea nu putea să tragă din sânul ei nici cea mai mică picătură de lapte. Ca să mă liniștească, îmi băga în gură fie mânerul unui pămătuf, fie capătul rotunjit al umbrelei familiei; mi se părea că e foarte hrănitor. Doar că într-o zi, sugând prea tare, am înghițit umbrela.

Am crescut cu acest obiect în măruntaiele mele. Mi-e imposibil să vă descriu prin ce suferințe groaznice am trecut!… La vârsta de 15 ani, umbrela care era în mine s-a complicat cu un vierme singuratic, ajuns acolo nu se știe cum. Acest animal nenorocit se zvârcolea așa de tare în mine, încât a reușit să întoarcă umbrela cu susul în jos. Vă imaginați cu ușurință ce s-a întâmplat după aceea. De fiecare dată când mă așezam la masă ca să-mi iau substanțele necesare din alimentație, viermele singuratic începea să se îndoape cât patru sau cinci Lucullus [*n.tr.: Lucius Lucinius Lucullus – general roman, cunoscut în epocă pentru ospețele îmbelșugate pe care le dădea*]. Eram obligat, astfel, să înghit mâncare cât pentru 12 persoane, iar alimentele pe care viermele meu singuratic nu le voia, se adunau în pânza umbrelei. Aceasta se deschidea în fiecare zi din ce în ce mai mult, provocându-mi dureri infernale. Și așa am ajuns la scăldătoarea din Betesda.

La a șaptea repriză, era cât pe ce să fiu primul care sare în apă. La a opta am reușit. De cum a sosit îngerul să agite suprafața apei, eu eram în bazin. Oh, minune! Ochiul unui băiat din stabiliment a venit să se pună în locul celui care-mi lipsea, acel nefericit băiat devenind chior. Mi-am recăpătat ambele picioare, ca toată lumea. Durerea de

dinte mi-a trecut instantaneu. Bășicile de la vărsat au rămas în piscină, dând apei în acea zi aspectul unui bulion apetisant, așa de multe erau presărate în ea. Mâna care-mi lipsea a crescut la loc, dotată cu o mănușă nou-nouță, cu șase nasturi. Eram încântat.

Dar mai aflați că bucuriile mele nu s-au sfârșit aici. Viermele meu solitar îmi înghițise umbrela, eliberând locurile ocupate de cei doi atâta timp, spre marea mea disperare. Mai mult, tenia în cauză a fost înghițită de ceilalți bolnavi din piscină și, cum obiectul care se afla în corpul ei o întărise în mod uimitor, urmarea a fost că bieții bolnavi au fost prinși unul de altul de acest ticălos de vierme singuratic. Când au fost trași din piscină, erau înșiruiți ca niște cârnați care așteaptă în galantarele unui cârnățar. Ca să-i despartă, a fost nevoie ca viermele să fie tranșat de viu în mai multe bucăți.

Cât despre cocoașa mea și nevasta cu părul vopsit, m-am debarasat și de ele. Chiar în momentul în care mă aruncam în piscină, soția mea părăsea domiciliul conjugal pentru preotul paroh al sinagogii noastre; și, fapt cu adevărat comic, în timp ce spatele meu se refăcea, cocoașa mea trecea – ghiciți unde – pe pântecele nevestei mele. Minunată, această inversare!

Acum, de dimineață până seara, adresez cerului iertări și-i mulțumesc că a pus în Ierusalim o scăldătoare precum e cea din Betesda. Se înțelege de la sine că mărturia mea și prezenta relatare a vindecării mele neașteptate sunt la dispoziția directorilor acestui stabiliment admirabil.

Mathathias Zorobabel, altoitor de bostani la Ghetsimani, în valea Chedronului

Înțelegem ce mare trebuie să fi fost entuziasmul izraeliților față de această scăldătoare, în care era suficient ca un înger să vină să agite apa, pentru ca vindecările miraculoase să se producă instantaneu. Totul era să fii primul care plonjează în ea. Dar, dacă bolnavii care erau vindecați astfel mulțumeau cerului că a avut

amabilitatea să le înlăture infirmitățile, existau și invalizi care nu aveau aceeași șansă. Între aceștia se număra și un paralitic. Acest nefericit era purtat de 38 de ani la scăldătoarea din Betesda. Dar, pentru că nu era în stare să sară rapid, exista întotdeauna altcineva care se arunca în apă înaintea lui. Ne dăm seama cu ușurință cât de disperat era nefericitul. Ceea ce ne este mai greu să înțelegem este însă de ce acest om cumsecade, care timp de 38 de ani a găsit în permanență pe cineva care să-l poarte de la domiciliul lui la stabilimentul de la Poarta Oilor, nu a putut convinge pe unul dintre aceștia să-i facă vânt în bazin în momentul tulburării apei… Dar să trecem peste asta.

Iisus veni să viziteze scăldătoarea chiar într-o zi în care paraliticul nostru se lamenta la fața locului. Cuvântul era însoțit de o mulțime de curioși. Oamenii din oraș, intrând în stabiliment, nu se putură abține să nu râdă la vederea infirmului, care, după cum se poate ghici, era bătaia de joc a cartierului.

— Ce-i așa de comic? întrebă Iisus.

Fiecare se grăbea să i-l arate pe paralitic și să-i spună povestea lui. Și fiecare râdea de el, ceea ce-l supăra foarte tare pe invalid, care, deși de obicei era doar deprimat, acum devenise vânăt de furie. Niciodată nu i se ivi lui Iisus o ocazie mai bună de a dovedi oamenilor din Ierusalim că un porumbel divin era tatăl lui autentic. Înaintă spre bolnav, care nu putea să-și miște nici vârful degetului mic, atât de inerte îi erau ambele membre, și-i spuse:

— Vrei să te vindeci?

— Ce întrebare! bombăni paraliticul. De 38 de ani vin aici pentru asta!

— Din câte văd, nu prea pare să-ți fi reușit, omule…

— La naiba! Nu pot să pun un picior înaintea celuilalt. De fiecare dată când apa este tulburată de mâna îngerului, alții ating primii apa din bazin.

— Și nimeni de-aici nu te ajută?

— Ba bine că nu! Sunt acolo o grămadă de idioți care găsesc foarte ciudat faptul că se găsește întotdeauna un

altul care să mi-o ia înainte. Nu-i nici un pericol ca măcar unul dintre ei să aibă gândul caritabil de a-mi da un ghiont puternic și de a mă trimite în mijlocul bazinului. Și totuși, nu maș supăra pe cel care mi-ar face această farsă plăcută...

— Într-adevăr, văd că ești de plâns.

— Puțin spus... Dar, ce naiba! ai venit să-mi deplângi soarta? Sau îți bați și tu joc de mine? Dacă chiar ești interesat de nenorocirea mea, stai lângă mine și, la prima bolboroseală, poc! dă-mi un brânci în apă!...

Iisus ridică din umeri. Apoi, după o scurtă pauză, îi zise paraliticului:

— Ridică-te, ia-ți patul tău și umblă!

Bolnavul se gândi că de data aceasta fiul porumbelului chiar glumea. Se înfurie, când, deodată, își simți sângele circulându-i puternic prin vene.

— Pe legea mea! Murmură el, uite că mi se mișcă degetul!

Într-adevăr, își mișca degetul fără niciun efort.

— Uite, îmi tresaltă piciorul...

Și începu să-și ridice cu repeziciune piciorul drept, apoi pe cel stâng.

— O, nu se poate! acum au început și brațele!

Și începu să sară ca o pisică pe care o tragi de coadă. Asistența se minuna. Îngrijitorii piscinei nuși reveneau din uimire. Cei șapte apostoli dădeau din cap și luau o figură mândră, ca și cum s-ar fi implicat și ei cu ceva în minune. Iisus stătea cu brațele încrucișate și contempla spectacolul cu satisfacție.

— Mii de mulțumiri! strigă paraliticul, făcând câteva piruete de bucurie. Ești într-adevăr cel mai mare vindecător pe care l-am cunoscut! După care, își strânse rogojina care-i servise de pat, o puse sub braț, trecu prin mulțime, mulțumi încă o dată Cuvântului și se repezi în stradă.

Nici nu puse bine piciorul în afara stabilimentului, că fu strigat de doi agenți de poliție:

— Ei, tu, ăla de-acolo! strigară cei doi funcționari, unde

alergi așa?

Fostul paralitic se opri.

— Nu se vede! răspunse el, mă grăbesc să le arăt alor mei că m-am vindecat.

— Stai așa, omule. Nu căuta să ne aburești pe noi. Te simți bine, zici? Ia te uită! Asta vedem și noi.

Dar nu știi că azi e sâmbătă și că în ziua de sabat e interzis prin lege să faci orice fel de muncă?

Cel vindecat prin minune fu nedumerit.

— Ei, na! făcu el, de când a te simți bine constituie o muncă?

— Lasă vorbăria, amice. Nu-i vorba de sănătatea ta. E vorba de rogojina pe care o porți sub braț.

— Așa, și?

— Pentru numele lui Dumnezeu, ai urechile înfundate? Ar trebui să știi că regulile lui Moise interzic orice transport de lucruri în ziua de sabat.

Într-adevăr, legea israelită poruncea repaosul cel mai complet în ziua de sâmbătă. N-avea cum să nege. Cel vindecat prin minune era prins în flagrant delict de încălcare a prescripțiilor mozaice. Când văzu că cei doi agenți erau pe cale să-i întocmească un proces verbal în toată regula, se apucă să le povestească ce i s-a întâmplat.

La început, cei doi funcționari refuzară să-l creadă, căci li se părea imposibil ca paraliticul să se fi vindecat fără să fi făcut baie în scăldătoare în momentul bolboroselii apei. Erau porniți deci să-l ducă la post pe purtătorul rogojinii de bolnav. Din fericire pentru acesta, mulțimea i se alăturase, formând grupuri în jurul agenților. Douăzeci de martori se oferiră să depună mărturie că cel vindecat prin minune spunea adevărul. Cu toate acestea, polițiștii, care erau încăpățânați și aparțineau sectei fariseilor, țineau cu tot dinadinsul să încheie procesul verbal. Să nu uităm că fariseii erau observatori exagerați ai legii mozaice, veghind ca aceasta să fie respectată la literă. Vrând să găsească totuși un vinovat, ei îi expuseră fostului paralitic următorul raționament:

— Suntem de acord să credem că ai fost bolnav, și că

acum te-ai vindecat. Există prin urmare cineva care a încălcat ordinele și a muncit azi, în zi de sâmbătă: cel căruia îi datorezi vindecarea.

— Dar nu e vorba de un doctor, așa că nu se poate considera c-a muncit. El s-a mulțumit să-mi spună să mă ridic și să merg. O minune nu este o muncă.

— Ajunge. Dreptul de a interpreta regulamentele nu-ți aparține. Vindecarea ta este o contravenție.

— Totuși…

— Taci și răspunde!… Cum se numește omul ăsta?

— Ce știu eu? Nu-l cunosc. Azi l-am văzut pentru prima oară. E un tip înalt, cu părul lung, castaniu. Cât despre nume, habar n-am.

Nu se mai putea scoate nimic de la el. Într-adevăr, cel vindecat prin minune nu-l cunoștea pe Hristos, iar acei gură-casă ce se găseau acolo nu știau nici ei mai mult. Agenții de poliție îl eliberară pe fostul paralitic, lăsându-l să bodogăne, și refăcură procesul verbal, de data aceasta având-l ca subiect pe acel vindecător necunoscut, care muncea sâmbăta în branșa minunilor, sfidând legea.

Din acel moment, Iisus era reperat, căci nu se îndoia nimeni că era vorba despre el. Sanhedriților, cărora nu le picase bine busculada făcută la Templu de către Cuvânt în anul precedent, le veni ideea că ar fi bine să-l supravegheze pe vagabondul acesta periculos.

La câteva zile după această întâmplare, Iisus se duse cu curaj la Templu și acolo îl întâlni pe fostul paralitic. Acesta exultă de bucurie la vederea omului căruia-i datora vindecarea. Simți nevoia să-i mărturisească din nou recunoștința lui. Iisus îi spuse:

— Ți-am redat sănătatea, dar nu conta pe faptul că-mi voi petrece toată viața vindecându-te atunci când o să fii bolnav. Lucrul ăsta s-a întâmplat o singură dată. Știi că bolile sunt o pedeapsă pentru păcate. Prin urmare, ferește-te de acum încolo să mai păcătuiești împotriva lui Dumnezeu, căci asta te va pricopsi cu o nouă infirmitate,

iar atunci va fi cu atât mai rău pentru tine, pentru că n-o să mă mai amestec.

Fostul paralitic promise să fie cuminte ca o icoană. Apoi, odată ce vindecătorul său îi întoarse spatele, îi întrebă pe toți credincioșii prezenți la scenă cine era acest om uimitor. Câțiva din asistență îl cunoșteau pe Iisus și-l informară pe cel vindecat prin minune. Atunci, omul plecă imediat să răspândească peste tot numele vraciului în cauză. Dezvăluirea, precisă de această dată, îi stârni pe sanhedriți, confirmându-le bănuielile. Imediat hotărâră să-l urmărească pe violatorul preceptelor religiei lor. Ajunseră lângă el și-l supuseră unui fel de interogatoriu:

— E adevărat că ai vindecat un paralitic sâmbăta trecută la piscina din Betesda?

— Foarte adevărat.

— Practici deci medicina?

— Nu.

— Cum, nu?... Un individ e bolnav, tu îl vindeci și nu numești asta exercitarea profesiei de medic?

Nu putem crede că nu știi că ziua de sâmbătă trebuie să fie consacrată în întregime odihnei.

Ce credeți că a răspuns Iisus? Ar fi putut să argumenteze că nu trebuie să se confunde o vindecare miraculoasă cu o vindecare săvârșită prin ritualuri și leacuri. Dar el n-a făcut așa. Interogatoriu i-a oferit ocazia să țină un discurs măreț, iar el n-a scăpat-o. Cu un mare debit verbal, subliniat de gesturi incoerente, el le debită că tatăl nu încetează să acționeze, că tatăl are un fiu pe care l-a însărcinat să judece, că morții suficient de norocoși să audă vocea fiului aveau parte de viață eternă, că în ceea ce-l privește nu făcea ce voia el, ci împlinea voia celui care l-a trimis, că vărul său Ioan Botezătorul era o lampă vie și strălucitoare, și, în fine, că Moise era un acuzator în care el avea încredere.

[*n.a.: Această pălăvrăgeală este atât de lipsită de sens, încât mi-am făcut o datorie din a o reproduce textual. Cititorul nu trebuie să creadă nicio secundă că m-am lăsat*

pradă imaginației atunci când, în această lucrare, el constată fraze idioate, ieșite din gura lui Iisus. Iată, așadar, redată cuvânt cu cuvânt după Evanghelie (Ioan, cap. V) tirada căpiatului nostru mitologic:

„Atunci, Iisus spune că tatăl nu încetează să acționeze, făcând aceasta încontinuu: Totuși, fiul nu poate să facă nimic de unul singur și nu face decât voia tatălui, iar tot ce face tatăl va face și fiul; pentru că tatăl își iubește fiul și-i arată tot ce face, și-i va arăta fapte mai mari decât acestea, pentru ca voi să vă umpleți de uimire. Căci așa cum tatăl îi trezește pe morți și le dă viață, tot astfel și fiul dă viață cui dorește. Căci tatăl nu judecă pe nimeni, ci a dat fiului toată puterea de a judeca. Pentru ca toți care îl cinstesc pe fiu să o facă așa cum îl cinstesc și pe tatăl, căci cel care nu îl cinstește pe fiu nu îl cinstește nici pe tatăl care l-a trimis.

Adevărat, adevărat vă spun. Cel care ascultă cuvântul meu și care crede în cel care m-a trimis are viață veșnică și nu va fi condamnat, fiind trecut din moarte în viață. Adevărat vă zic, ceasul vine și totuși a venit ceasul în care morții vor auzi vocea fiului și cei care o vor auzi vor trăi. Căci, așa cum tatăl are viața în el însuși, tot așa i-a dat și fiului să aibă viața în el. Și lui i-a dat puterea de a judeca, pentru că el este fiul omului.

Nu vă mirați de aceasta, căci vine timpul când toți cei care sunt în morminte vor auzi vocea fiului. Iar cei care au făcut fapte bune vor ieși din morminte pentru a reveni la viață, în timp ce cei care au făcut fapte rele vor ieși și ei din morminte, dar pentru a fi judecați.

Eu nu pot să fac nimic cu de la mine putere. Eu judec după ceea ce aud, și judecata mea este dreaptă, pentru că eu nu caut voia mea, ci voia celui care m-a trimis. Dacă eu mărturisesc pentru mine însumi, mărturia mea nu este adevărată, însă dacă un altul mărturisește despre mine, știu că mărturia lui este adevărată.

Ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul.

Cât despre mine, nu despre un om mărturisesc eu, ci

spun asta pentru ca voi să fiți salvați.

Ioan era o lampă arzătoare și strălucitoare; și voi ați vrut să vă veseliți un timp la licărirea luminii lui. Dar mărturia mea este mai mare decât cea a lui Ioan, căci lucrarea pe care mi-a dat-o tatăl meu să o fac mărturisește pentru mine că tatăl meu m-a trimis. Și tatăl meu care m-a trimis a mărturisit despre mine. Din nefericire, voi nu ați auzit niciodată vocea lui și n-ați văzut cine este el. Și cuvântul său nu locuiește în voi pentru că nu credeți în cel pe care l-a trimis.

Citiți cu atenție scripturile, ca să credeți și să găsiți în ele viața veșnică. Ele sunt cele care mărturisesc despre mine, dar voi nu vreți să veniți la mine pentru a avea viață.

Nu îmi iau slava de la oameni, dar eu vă cunosc și știu că voi nu aveți în voi dragostea lui Dumnezeu. Am venit în numele tatălui meu și voi nu mă primiți. Dar dacă mâine vine cineva în numele lui propriu voi îl veți primi. Cum puteți să credeți voi, care căutați slava pe care v-o dați unul altuia și care nu căutați slava care vine doar de la Dumnezeu?

Nu vă gândiți că eu sunt acela care trebuie să vă acuze în fața tatălui; aveți deja un acuzator, care este Moise, și în care sperați. Căci, dacă voi îl credeți pe Moise, mă veți crede și pe mine, pentru că el a scris despre mine. Dacă nu credeți ce a scris el, cum veți crede ce vă spun eu?"

Recunosc că e nevoie de o mare doză de voință pentru a descâlci ceva logic din această cantitate de divagații. Dacă în zilele noastre, un individ interogat pentru o încălcare a legii ar răspunde printr-un discurs asemănător, oamenii s-ar grăbi să-l încredințeze unui medic psihiatru].

Nimeni nu pricepu nimic din această babilonie de vorbe. Oamenii ridicară din umeri și sanhedriții, neștiind dacă un Cuvânt atât de complicat și neclar se bucură sau nu de o judecată sănătoasă, renunțară la ideea de a ordona arestarea lui Iisus. Pelerinul nu le părea deloc responsabil de actele sale (Ioan, cap. V. vers. 1-47). Se mulțumiră să-i

pună în fața ochilor interdicțiile din ziua de sâmbătă și să-l oblige să se angajeze că va respecta legea ceva mai mult. În legătură cu acest lucru, cred că n-ar fi rău să vă fac cunoscute câteva dintre aceste interdicții, grotești ca toate preceptele religiilor. Acestea se găsesc în „Cartea Rabinilor” – *Lexicon Rabbinicum*. Voi cita doar câteva dintre ele, pentru a dovedi până unde merge absurditatea religiilor.

În ziua de sabat, (sâmbăta) evreii erau condamnați la o inactivitate totală:

„Este interzis orbului să-și poarte bastonul în ziua de sabat; este interzis tuturor izraeliților să poarte chiar și cea mai ușoară greutate, fie că este un evantai, un dinte fals sau un brâu care nu este cusut de tunică. Este interzis a scrie una după alta două litere ale alfabetului. Este interzis a omorî o insectă care te pișcă. Este interzis să fricționezi un reumatism, să pui oțet la un dinte bolnav, mai puțin atunci când înghiți lichidul imediat. Este interzis să arunci în coteț mai multe grăunțe decât pot consuma animalele, de teamă ca restul să nu încolțească și să pară că însămânțezi sâmbăta. Este interzis unui călător să-și continue drumul, dacă noaptea îl va surprinde în ziua de vineri, fie că se întâmplă în pădure sau în câmp, în bătaia vântului, a ploii sau sub atacul tâlharilor”.

Să nu credeți că inventez pentru propria plăcere; aceste interdicții sunt cât se poate de autentice. Este citat un fariseu al epocii, pe nume Shammai, care nu îndrăznea ca, după ziua de miercuri, să încredințeze o scrisoare vreunui păgân, de frică să nu-i fie remisă în ziua de sabat.

Sub aspectul abrutizării, creștinismul nu a rămas în urma iudaismului. Există în zilele noastre țări în care duminica este văzută în același mod în care era văzută sâmbăta la iudeii din antichitate. Recent, în Anglia, la o reuniune a teologilor protestanți, a fost pusă în discuție această gravă chestiune: „Avem voie să ne mișcăm picioarele duminica?” Și s-au găsit partizani care să

susțină nemișcarea totală!

CAPITOLUL 31 – Sâcâielile fariseilor

Trebuie să-i vedeți pe catolici cum se emoționează când vine vorba despre ceea ce ei numesc persecuțiile fariseilor la adresa lui Iisus. Aflăm de la ei că, după afacerea de la scăldătoare, Cuvântul fu înconjurat de capcane. Peste tot, pe drumuri, pe câmpuri sau în deșert, atunci când se credea singur cu discipolii lui, el era de fapt spionat de turnătorii Sanhedrinului, care îndemnau mulțimea să-l privească pe hoinarul nostru ca pe un violator nerușinat al legii lui Moise.

În sâmbăta de după Paște, întorcându-se în Galileea, Iisus se afla pe drumul mare, în compania celor șapte apostoli ai săi. Știm deja că banda considera că tot ce-i cădea în mână îi aparținea. Sub pretextul că li se făcuse foame, apostolii intrară pe un câmp, culeseră cele mai frumoase spice, le frecară în mâini și, suflând paiele, mâncară boabele. Habar n-aveau că erau urmăriți de farisei. Aceștia, bineînțeles, trebuie că se deghizaseră, altfel discipolii lui Iisus ar fi devenit bănuitori. Brusc, turnătorii își dezvăluiră identitatea și, înaintând spre șeful hoților, spuseră:

— De data asta nu mai poți să negi. Azi e sâmbătă, nu-i așa?

— Da, și?…

— Ei bine, legea interzice în mod oficial adunatul și vânturatul grânelor în ziua de sabat. Or, tovarășii tăi tocmai au adunat și au vânturat grânele. Încearcă să negi asta!

— Mereu mă faceți să râd! răspunse Iisus, care era greu de prins pe picior greșit. Unde vedeți voi că discipolii mei adună și vântură grâne? Numiți-i pungași, dacă vreți, dar să nu spuneți că ocolesc prescripțiile sabatului.

— Vorbe goale, răspunseră ceilalți, problema asta e lămurită de mult. S-a admis și aprobat că a culege un spic

și a-l freca în mâini e totuna cu a recolta și a bate cereale. Nu știi că clerul nostru superior, în infailibilitatea lui, a hotărât recent că actul de a merge pe iarbă trebuie considerat ca un treierat de grâne, iar prinderea unei muște, o vânătoare interzisă? [*Maimonide, Cartea preceptelor, VII*].

Iisus ridică din umeri.

— Pentru niște interpreți ai legii cum sunteți voi, făcu el, se pare că nu stăpâniți prea bine Biblia.

— Serios?

— Da, vă contrazic… Nu știți că David, într-o zi, când era flămând, a intrat într-o sinagogă, a mâncat pâinile de ofrandă, fapt care nu era permis nimănui, în afară de preoți, și a dat din ele tovarășilor care erau cu el? Asta se întâmpla când mare preot era Abiatar.

— Fie, dar cum poate acest lucru scuza actul însoțitorilor tăi?

— Ei, cum! Din moment ce David, aflat în mare nevoie, a putut să pună mâna pe pâinile sfinte, și să încalce pe față preceptele lui Moise, cum se poate lua drept crimă faptul că tovarășii mei, fiindu-le foame, pentru a și-o potoli, au cules câteva spice de pe un câmp?

Spionii nu erau farisei de prima mână. Dacă ar fi fost mai abili, i-ar fi putut replica Cuvântului că, în primul rând, nici el nu cunoaște prea bine Biblia, având în vedere că marele preot citat de Iisus se numea Ahimelec și nu Abiatar, și în al doilea rând, că David, uns de Samuel, primise pecetea lui Dumnezeu, pe când vagabonzii noștri nu fuseseră recunoscuți de către nici un mare preot. În afară de asta, David avea dreptul să mănânce pâinile de ofrandă. Aceste pâini, în număr de 12, reprezentau la evrei cele 12 triburi. Erau făcute dintr-un aluat preparat din cea mai bună făină și așezate în sanctuarul sinagogilor pe o superbă masă din lemn de acacia, îmbrăcată în aur. Erau reînnoite permanent și serveau la masa preoților. Preoții izraeliți își ofereau indirect, prin credincioși, tot ceea ce le era necesar hrănirii: mieii, oile, vacile le furnizau pulpele

și biftecurile, iar, sub pretextul ofrandei, aveau și pâine făcută din grâul cel mai curat. Rege sfânt și profet, David putea, așadar, să ocolească legea, consumând alimentele sfințite ale sinagogii.

Descumpăniți de aplombul Cuvântului, fariseii turnători nu mai replicară nimic. Atunci Iisus adăugă:

— Și încă ceva. Este sabatul valabil și pentru preoți? Nu! Adepții obișnuiți sunt obligați să țină seama de odihna de sâmbătă, dar preoții sunt scutiți. Nu există sabat în Templu. Ei bine, aflați că eu sunt un Templu, și, prin urmare, discipolii mei nu comit nicio infracțiune față de lege mâncând alături de mine!

Fariseii tăcură și de astă dată și plecară. Cu o limbă așa de ascuțită, orice discuție era imposibilă. Se reîntoarseră așadar la Ierusalim, pentru a raporta ceea ce au văzut și au auzit. Cât despre Uns și tovarășii lui, aceștia își continuară drumul. În calitatea lui de profet, fără îndoială, Iisus s-a gândit în momentul acela la viitor și i-a văzut la orizont pe preoții creștini imitându-i pe preoții evrei. Într-adevăr, în zilele noastre, ziua consacrată odihnei este duminica: preoții noștri ne interzic să muncim în această zi, însă pentru ei, dimpotrivă, este singura zi în care muncesc. În același timp, e adevărat că munca lor nu e prea istovitoare…

Povestea cu spicele rupte se găsește în trei evanghelii: Matei, XII, 1-8; Marcu, II, 23-28; Luca, VI, 1-5. Aventura s-a petrecu pe drumul spre Ierusalim, în Galileea. Evangheliștii nu precizează însă locul exact în care fiul porumbelului, care s-a declarat a fi o sinagogă, a făcut următoarea oprire. Ei se mulțumesc să lase să se înțeleagă că Unsul, văzând că fariseii căutau să-i găsească infracțiuni comise în legătură cu prescripțiile de sabat, pentru a-i ofensa, a început de acum înainte să-și realizeze minunile sâmbăta, în locul altor zile.

Astfel, în următoarea sâmbătă, el intră din adins într-o sinagogă și căută să vadă dacă în mulțime nu se află vreun

bolnav de vindecat. Reperă un individ despre care Evanghelia Nazarinenilor, considerată text apocrif de către Consiliul de la Niceea, afirmă că era un zidar care avea mâna dreaptă uscată. Cum i se întâmplase acest accident? Nu se știe. Ceea ce știm este că, neputându-se obișnui să mânuiască mistria cu mâna stângă, acest zidar luase obiceiul de a cerși, pentru a-și asigura nevoile propriei existențe. Iisus se duse direct la el. Fariseii – erau tot timpul peste tot – ghiciră ce voia el să facă. Astfel, se grăbiră să intervină.

— Pardon, spuse unul dintre ei, nu-i așa că ai pretenția să-l vindeci pe acest om?

— Ce-ai spus? făcu Iisus, întorcându-se cu o anumită aroganță și părând a nu fi auzit întrebarea.

— Te întreb, domnule, dacă intenția dumitale este aceea de a-ți exercita talentul de vraci în favoarea acestui om cu mâna uscată.

— Și de ce-mi pui această întrebare, domnule, dacă nu te superi?

— Pentru că, domnule, astăzi este sâmbătă.

— Știu asta, domnule!

— Ei bine, domnule, sâmbăta, practicarea medicinii este interzisă cu desăvârșire!

— Posibil, domnule, dar medicina mea nu este medicină.

— Iertare, domnule. Dacă-ți permiți să-l vindeci pe acest om, încalci prescripțiile sabatului, înțelegi domnule?

Toți fidelii prezenți în sinagogă erau viu impresionați de acest schimb de cuvinte acide, atât de o parte, cât și de cealaltă. Nimeni nu știa cine o să câștige. Priceput în a-și atrage mulțimea de partea lui, Cuvântul replică prin următoarea comparație abilă:

— Aș vrea să știu dacă există vreun om care, dacă una din oile lui ar cădea într-o prăpastie în zi de sabat, n-ar coborî în ea ca s-o scoată de acolo?

Lovitura era bine dată. Raționamentul Unsului fu întâmpinat cu murmure aprobatoare. Simțind că mulțimea e de partea lui, el adăugă:

— Or, pentru că sănătatea unui om valorează mai mult

decât viața unei oi, trag concluzia că e just să se opereze vindecări chiar și în zi de sabat. Se îndreptă apoi spre zidarul cu mâna uscată și-i zise:

— Arată-mi mâna.

Zidarul întinse mâna. Iisus o examină.

— Doamnelor și domnilor, continuă el, pentru că gurile rele ar putea pretinde că acest om este un complice care s-a înțeles dinainte cu mine, pentru a-mi da prilejul să vă impresionez, vă rog să-i cercetați mâna dreaptă și să constatați dumneavoastră înșivă că este perfect uscată. Și, adresânduse zidarului:

— Prietene, mergi, te rog, prin mulțime, și arată-ți mâna tuturor acestor doamne și acestor domni. Zidarul se supuse. Neîncrezătorii îl ciupiră de mână cu putere, ca să vadă dacă infirmitatea nu este simulată. Mâna era într-adevăr uscată, zidarul nu țipa de durere. Un fariseu băgă chiar un ac în carnea omului, iar acesta nu dădu niciun semn de suferință. Când maestrul nostru prestidigitator văzu că mulțimea era suficient de convinsă, își suflecă mânecile tunicii și reluă cu voce tare:

— Nimic în mâini, nimic în buzunare… Doamnelor și domnilor, numai prin puterea voinței mele, voi reface circulația sângelui în mâna uscată a acestui nefericit. Hai, prietene, întinde-ți încă o dată mâna dreaptă… E bine așa… Un! Doi! Ești vindecat!

La acest ordin, zidarul scoase un strigăt vesel de surpriză și începu să-și miște degetele de la mână, care nu mai era uscată.

— Bravo! Bravo! strigă mulțimea.

Fariseii erau literalmente furioși. Neputând să ridice poporul împotriva lui Iisus într-o asemenea împrejurare, se retraseră bodogănind, spunându-și unul altuia la ureche:

— Ticălosul! Ne-a făcut-o! Va trebui să i-o plătim. (Matei XII, 9-21; Marcu III, 1-6; Luca VI, 6-11) Cuvântul era în triumf. Totuși, din cauza nenumăratelor șicane la care era supus, gândi că ar fi mai bine să bată în retragere. Într-una din zile, fariseii ar putea reuși să păcălească populația și s-o asmută asupra lui. Timpul lui nu venise încă.

„Timpul lui nu venise încă”, iată clișeul folosit de prelații creștini pentru a explica escapadele domnului Iisus înainte de spânzurare. După ei, acest Domn blând a fost întrupat de către colegul lui, porumbelul, cu intenția de a șterge pata originară și toate păcatele oamenilor. În cer, Dumnezeu, sub forma a trei persoane, a fost, timp de 4.000 de ani, supărat să vadă că oamenii se nășteau cu o pată mare pe suflet, datorată nesupunerii celor doi ronțăitori de mere din paradisul terestru. În afară de aceasta, muritorii își petreceau viața comițând, fiecare în parte, mii de alte păcate, ceea ce făcea ca sufletul lor să fie negru ca un burlan de sobă. Ce era de făcut în această situație? Cele trei persoane ale Trinității se consultară. Iehova, care avea caracterul cel mai urât dintre toți, zise:

— Din moment ce oamenii comit și-or să comită păcate câte vrei și nu vrei, să-i facem să se coacă în infern pentru eternitate.

Dar Iisus, care era bun ca pâinea caldă, replică:

— A, nu, noi trebuie să fim mai presus de aceste cruzimi.

— Atunci ești de părere că sceleraților ăștia trebuie să se bucure de deliciile sejurului nostru ceresc?

— De ce nu?

— Ei bine, cum vezi tu ispășite toate aceste milioane, trilioane și catralioane de păcate?

— Mă ofer să îndur eu această ispășire. O să mă întrupez în pielea unui om și, la un moment dat, o să mă las spânzurat. O să fiu eu victima și o să plătesc oalele sparte pentru tot restul lumii. Porumbelul nu spunea nimic, dar se gândea intens. În acest moment, găsi potrivit să-și facă cunoscută părerea:

— Împărtășesc felul în care vede lucrurile Iisus. Există la Nazaret, în Iudeea, o tânără căreia îi voi face cu plăcere această ofertă avantajoasă. Unul din arhanghelii noștri o să meargă la ea să mă anunțe și o s-o aburească cum se cuvine. În continuare, mă ocup eu de toată treaba. Iisus se va instala în pielea unui băiețel obișnuit.

— Perfect, întări Iisus. Vom numi acest fapt Misterul

Întrupării. Odată ce mă voi număra printre oameni, voi acționa în așa fel, încât compatrioții mei să mă condamne la moarte și să mă crucifice la vârsta de 33 de ani.

— Dacă această perspectivă îți surâde, dragul meu Iisus, încheie Iehova, nu văd niciun inconvenient. Tot ce vreau e ca, în ciuda ispășirii tale solemne, infernul să nu fie desființat. Vei plăti pentru toate păcatele „en gros", dar păcătoșii nu vor fi mai puțin prăjiți „en detail". Și chiar vom crea un cuptor nou pentru ei, care va fi Purgatoriul.

Acestea fură bazele înțelegerii făcute între cele trei persoane ale Trinității. Și evenimentele s-au derulat întocmai. Iisus a fost încarnat, cum am văzut în primele capitole ale acestei lucrări, și vom vedea în continuare că, ajuns la vârsta de 33 de ani, el a consimțit să se lase arestat și spânzurat pe cruce de către farisei și de înaltul cler evreiesc. Mai știm că, în ciuda devotamentului lui Iisus pentru oameni și a faptului că el ispășise prin sângele lui toate păcatele trecute și viitoare ale muritorilor, Iehova a continuat să se răzbune, trimițându-i pe bieții păcătoși fie în purgatoriu, fie în infern. Dar până una, alta, Iisus trebuia să aibă grijă să nu se lase prins de farisei „înainte de a-i fi venit timpul". Din acest motiv, și de această dată, când își dădu seama că vindecarea omului cu mâna uscată îi adusese la exasperare pe farisei, el își luă tălpășița și se refugie la nord de lacul Tiberiada.

CAPITOLUL 32 – Cei 12 apostoli îndoctrinați

Retragerea domnului Iisus se făcu în bună ordine. Divinul țicnit și cei șapte apostoli ai lui se repliară în direcția ținutului guvernat de Filip. Dar, afirmă Evanghelia, fu urmat de o mare mulțime de oameni din Galileea, Ierusalim, Idumeea și de pe malurile Iordanului. Cu greu ni-i putem închipui pe comercianți părăsindu-și afacerile pentru a-și oferi plăcerea de a-l asculta pe Cuvânt, sau de a-l vedea operând vindecări. Cu toate acestea, așa trebuie să fi fost, din moment ce cărțile inspirate de porumbel pretind aceasta. Îl însoțeau chiar și curioși din regiunile păgâne, cum ar fi Sidon și Tyr. Afluența era așa de mare, încât Iisus, iritat de mulțimea care-l copleșea, îi spuse lui Petru:

— M-am săturat până peste cap. Fă-mi rost de o barcă și s-o ștergem în partea cealaltă a lacului.

Într-adevăr, toți prăpădiții, toți schilozii se repezeau să-l atingă, convinși că simplul contact cu faimoasa lui tunică fără cusături avea să le redea sănătatea. Posedații înșiși nu rezistau acestui impuls. Îi cădeau la picioare, iar demonii, prin gurile lor, își mărturiseau inferioritatea.

Toate acestea erau, bineînțeles, foarte măgulitoare pentru Iisus; dar pe termen lung deveneau sâcâitoare. Erau zile în care brațele îi atârnau fără vlagă, atât de mare era corvoada. Odată chiar, spune sfântul Luca, a fost atât de obosit, încât spre seară s-a retras pe un munte și și-a petrecut toată noaptea acolo, rugându-se. Teologii catolici nu știu care a fost primul cuvânt al acestei lungi rugăciuni, dar ei cunosc, de o manieră foarte precisă, muntele pe care a fost făcută. Acesta era, după convingerea lor, dealul care se găsește între Capernaum și Tiberiada, și pe care astăzi arabii îl numesc Coarnele Hattinului, cu referire la vârful dublu al dealului, la poalele căruia se află satul cu acest nume. Cât despre rugăciune, pentru că nimeni n-o citează, vom da noi o idee în acest sens:

— O, tată, trebuie că a strigat a doua persoană a Trinității, câtă pisălogeală! Niciodată n-aș fi crezut că, încarnându-mă, o să mă supun la o asemenea corvoadă. N-aș mai face-o a doua oară pentru nimic în lume. Câte neplăceri! Nu mi-aș fi închipuit că în Iudeea și în Galileea sunt atâția posedați și atâția oameni bolnavi. Nici nu mai știu câți am vindecat azi… Am ajuns să operez vindecări în bloc. Fac minuni cu duzina și abia apuc să termin. Am brațele frânte de cât le-am întins asupra tuturor acestor invalizi. Și se mai spune că asta-i partea cea mai distractivă a trecerii mele pe pământ… Cum o să fie atunci când o să-mi vină timpul, când o să consider momentul potrivit să mă dau pe mâna șmecherilor de farisei, a căror singură dorință e să mă spânzure? În mod sigur, Savaot, tati, îți râzi în barbă de mine, acolo sus. Ce idee păguboasă am avut în ziua în care am hotărât c-o să cobor pe pământul ăsta, ca să șterg păcatele mortale și nemortale ale întregii omeniri. În fine, vinul e tras acum și trebuie băut. Of!

A doua zi dimineață, coborând de pe Muntele Coarnelor, Iisus se gândi să treacă o parte din sarcini pe umerii apostolilor. Îi era ușor să le dea darul făcutului de miracole. Iar în opt, s-ar fi obosit mai puțin. Apoi se gândi că discipolii lui nu formau un număr rotund. Își completă deci duzina, adăugând cinci noi apostoli la cei șapte pe care-i avea deja. Matei, publicanul, fiul lui Alfeu, oferi doi frați ai lui, pentru al căror devotament garantă. Într-adevăr, Evanghelia îi mai adaugă lui Iisus doi însoțitori, pe nume Tadeu și Iacob cel Mic, pe care-i indică drept fii ai lui Alfeu. Mai acceptară să facă parte din bandă: un anume Toma, alintat cu numele de Didim [*n.tr.: geamănul*], un Simion, născut în ținutul Cana și un Iuda, originar din Karioth, în Iudeea, numit din acest motiv Iuda Iscarioteanul.

Fiii lui Iacob și alții întregesc duzina de apostoli

Iată-i deci acum în număr de 12, ca pe fiii lui Iacob și ca pe cele 12 triburi ale lui Israel. Numele șnapanilor noștri: Simion-Petru și Andrei, fiii lui Iona; Filip; micul Ioan și marele Iacob, fiii lui Zevedei; Natanail, zis și Bartolomeu, fiul lui Tolmai; Simion Canaanitul; Levi, zis și Matei; Tadeu și micul Iacob, fiii lui Alfeu; Toma, zis și Didim; Iuda Iscarioteanul.

Atunci când Iisus îi alesese în acest fel – și vom vedea mai târziu că n-a avut mână bună la toți – a uitat complet să le transmită și darul făcutului de minuni, pe care aveau să-l primească mult mai târziu, de la porumbelul sfânt. Chemându-i la el pe dealul lui preferat, el le ținu un discurs măreț:

— Ah!, spuse el, nici nu știți ce fericiți sunt imbecilii! Ei nu se îndoiesc de fericirea lor, și pentru asta, soarta lor e de invidiat; căci acestor săraci cu duhul le aparține împărăția cerurilor!… Pariez că-i compătimiți pe cei care plâng. Totuși, și ei sunt norocoși, având în vedere că vor fi în cele din urmă alinați. Mai fericiți încă cei blânzi ca oile, căci al lor va fi pământul. Fericiți cei înfometați și însetați de dreptate, căci se vor îndestula. Fericiți cei ce nu poartă pizmă, căci atunci când vor greși, nimeni nu-i va urî. O altă bucurie încă va fi să-l vezi pe Dumnezeu, căci nu se poate visa la un spectacol mai frumos; pe lângă acesta, teatrul de marionete e egal cu zero. Dar ca să-l poți vedea pe Dumnezeu, trebuie să ai sufletul pur. Fericiți și oamenii simpli, care nu sunt bătăuși, mai întâi pentru că există un proverb care spune: „Joc de mâini, joc de câini”, și apoi pentru că oamenii simpli, cu fire pașnică, vor fi numiți copiii lui Dumnezeu, și ăsta da titlu!… Fericiți, în sfârșit, cei hărțuiți de tribunalele nedrepte, căci ei vor fi despăgubiți de aceste neplăceri prin intrarea, alături de imbecili, în împărăția cerurilor!

„Fericiți imbecilii! Căci a lor este împărăția cerurilor”, spune Iisus

Apostolii erau toți bucuroși să-l audă glumind în felul acesta. Iisus avusese grijă să nu fie înconjurat și de alți ascultători în afara lor. În felul acesta, ei aveau întâietatea acestei frumoase predici, pe care Cuvântul avea de gând s-o reediteze ulterior, pentru uzul plebei. Și notați că asta n-a fost tot. Adresându-se cu deosebire apostolilor, el le spuse:

— Cuvintele mele sunt pentru cei săraci cu duhul în general și pentru voi în special. Sub raportul inteligenței, nu sunteți milionari și ăsta-i un mare dezavantaj pentru voi. Mai aveți și bafta să-i aveți pe toți ceilalți oameni contra voastră. Or să vă sâcâie, or să spună despre voi tot felul de blestemății, or să vă joace tot felul de feste, tribunalele or să vă nedreptățească. Dar bucurați-vă de toate acestea; căci așa se va stabili o asemănare între voi și profeți. Știți ce li s-a întâmplat profeților? Contemporanii lor s-au străduit tot timpul să le facă viața spinoasă: i-au bătut cu vergile, le-au smuls părul din cap, i-au aruncat în gropi pline cu animale feroce, i-au tăiat chiar în două! Ei bine, toate acestea vă așteaptă, este viitorul strălucit care vă este rezervat. Savurați-l de pe-acum, prieteni; e un mare noroc pentru voi să fiți destinați tuturor acestor persecuții!

Oamenii noștri schițară o grimasă care nu însemna neapărat că savurau acest gen de viitor. Iisus continuă:

— Nu vă întristați, camarazii mei. Lucrurile trebuie să se întâmple neapărat în felul acesta. Stă scris; nu putem schimba nimic, nici voi, nici eu. Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea își pierde puterea, cu ce-o să mai sărăm?

Apostolii se priviră cu mirare. Nu înțelegeau.

— Adevărat vă spun, sarea, fără de care n-am mai găsi nimic altceva cu care să sărăm, nu trebuie să-și piardă puterea. Vedeți voi, o sare care n-ar fi sărată ar fi bună, cel mult, de aruncat la gunoi.

Nu inventez nimic. Aceste cuvinte îi aparțin lui Iisus Hristos. Citiți-l pe sfântul Matei, capitolul V.

— Voi sunteți sarea, reîncepu Cuvântul. Dar sunteți în același timp și lumina lumii. Când un oraș se află pe vârful unui munte nu-i același lucru cu a se afla în fundul unei văi, nu-i așa? Din fundul unei văi nu poate fi văzut, în timp ce din vârful muntelui este imposibil să-l ascunzi. Și iată încă o comparație: când v-ați aprins lampa, n-o acoperiți cu o oală, căci n-ar mai fi meritat osteneala s-o aprindeți. Ce faceți voi? Vă puneți lampa pe un candelabru, și astfel lumina intră în încăpere. Ei bine, voi, care sunteți lumina lumii, nu trebuie să vă puneți sub oale, ci în vârful candelabrului. Simion-Petru și ceilalți se scărpinau după ureche.

— Și vă mai spun ceva, urmă Iisus. Gurile rele vor spune că am venit să distrug legea lui Moise și să-i dezmint pe profeți. Nu-i adevărat! Nu există un evreu mai bun ca mine. Moise a spus: „Sub nicio formă să nu ucizi”. Eu merg mai departe. Nu numai că vă spun să nu ucideți, dar adaug:

„Blestemat fie cel ce-i va spune fratelui lui „Raca”… [*n.tr.: om de nimic*]. Numiți-l cum vreți, considerați-l naiv, dacă vreți; dar nu-l numiți Raca… E ca la procese, când n-aveți nicio probă și din asta nu profită decât judecătorii. Când primiți în mână o citație, puneți-vă de acord cu adversarul vostru; fără asta, adversarul vă va da pe mâna judecătorului, iar judecătorul vă va băga după gratii. Credeți-mă, prieteni, vă sfătuiesc de bine… Altă chestiune: Moise interzice adulterul. Nu-i deajuns. Eu vă spun să nu vă uitați niciodată la femeia vecinului vostru, fie ea frumoasă sau urâtă; și dacă vedeți că ochiul vostru drept se încăpățânează, împotriva voinței voastre, să se uite la femeia vecinului, nici una, nici două, smulgeți-vă ochiul drept. Soluția radicală – nu cunosc alt mijloc… Tot așa, dacă simțiți niște mâncărimi puternice și mâna voastră dreaptă vă scandalizează, fără ezitare, tăiați-vă mâna dreaptă!

— Măi să fie! Ce idee! își spuseră în sinea lor apostolii.

— Și pentru că tot suntem la capitolul femei, să vorbim puțin și despre asta. Eu, nu vă ascund, sunt pentru femei. La noi, în momentul în care domnul s-a săturat de doamna, nu contează motivul, poc! o altoiește cu mătura. Nu-i prea elegant, recunosc. Dar asta se întâmplă doar atunci când doamna îl scoate din sărite pe domnul, și atunci domnul are dreptul s-o pună la punct pe doamna. Dacă nevasta voastră devine mai arțăgoasă ca o soacră sau găsește amuzant să vă îndulcească cotletele și să vă săreze prăjiturile, sau dacă dimineața vă aruncă o cană de apă în față, chipurile să vă trezească, sau chiar vă trage câteva bețe pe spinare… trebuie s-o păstrați.

— Lui i-e ușor să vorbească, îi șopti Marele Iacob lui Tadeu la ureche. Nu cunoaște femeia decât sub aspectul ei cel mai plăcut: toate desfrânatele din Capernaum sunt topite după el. Ar fi cântat altă arie dacă ar fi gustat măcar o dată dintr-o amantă rea și bombănitoare.

Iisus se pornise. Continuă și mai înfierbântat:

— Legea lui Moise vă mai spune: „Nu luați niciodată numele Domnului în deșert”. Acesta-i un lucru bun. Dar nu și suficient. Ce fac șmecherii când vor să prostească lumea? Jură pe Biblie, pe Templu, pe sfântul oraș Ierusalim. Oamenii cred că e ceva serios și că așa or să facă. Aș! După ce au făcut jurământ în felul acesta, nu-l respectă. Între noi fie vorba, asta-i doar o glumă proastă. Nu trebuie să jurați niciodată pe nimic. N-aveți dreptul să jurați nici pe capul vostru, având în vedere că n-aveți puterea să vă faceți alb sau negru nici măcar un fir de păr din capul vostru, fără să folosiți o vopsea. Când vi se va cere un sfat oarecare, spuneți simplu: „E așa” sau „E pe dincolo”, iar dacă nu sunteți crezuți pe cuvânt și vi se cere să jurați, răspundeți: „Du-te naibii!”.

Și legea talionului, iată ceva crunt. „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte”, poruncește Moise. Pe legea mea, nu sunt de aceeași părere. E de o mie de ori mai bine să accepți toate răutățile. Să presupunem că un dușman întâlnit pe drum se repede asupra voastră și vă trage o

palmă; în loc să-i întoarceți palma, întindeți-i și celălalt obraz. Atunci dușmanul va fi cel încurcat.

Dacă un oarecare râvnește la tunica voastră și vă intentează un proces ca s-o obțină, spuneți-i: „Îți place tunica mea? Ia-o, și pe lângă această afacere, îți fac cadou și mantia mea". Veți fi liberi atunci să plecați în cămașă; vara, te simți chiar mai bine îmbrăcat lejer.

Dacă un individ are ideea năstrușnică de a vă obliga să faceți împreună cu el o mie de pași, răspundeți-i: „Cum să nu! Nu numai că o să facem împreună cei o mie de pași pe care-i vrei, dar după aceea o să mai facem alți două mii".

Moise vrea să-ți iubești aproapele și să-ți urăști dușmanul. Mi se pare greșit. Să spunem mai bine că trebuie să-l iubești pe cel care-ți face rău. Un individ vă persecută și vă calomniază. Iubiți-l ca pe cel mai bun prieten al vostru. Va fi ceva cu totul nou.

Cât despre pomeni, iată o chestiune delicată. Ipocriții nu pot dona un bănuț fără să bată toba peste tot despre binefacerile lor. Noi n-o să facem așa. Dacă ni se va întâmpla vreodată să-i facem un serviciu unui nefericit, s-o facem în secret; să nu știe dreapta ce face stânga.

— Mă ierți, trebuie că observă Simion-Pietricică. Acest precept e foarte frumos; dar când o să-l aplicăm? Până acum, numai noi am cerut de pomană altora și, cum meseria noastră actuală e departe de a ne aduce vreun profit, nu prea văd momentul în care ne-am putea exersa generozitatea în mod discret.

— Nu face nimic, spuse cu siguranță Cuvântul. Dacă tot vă predic, trebuie să spun ceva!

Acest ultim scurt dialog nu este raportat de Evanghelie și e într-adevăr regretabil. Cu toate acestea, există probabilitatea ca el să fi avut loc. E adevărat că în măreața predică de pe munte, Iisus a emis și câteva precepte bune, împrumutate de la filozofii născuți cu multe secole înaintea lui, și cu care trebuie că și-a contrariat discipolii; căci vorbele lui nu erau conforme cu faptele bandei apostolice.

Dar să revenim la acest speech măreț, care rezumă într-un fel doctrina creștină, această doctrină ale cărei pasaje morale și oneste, perle rare în mijlocul bălegarului, nu au fost niciodată puse în practică de către preoți și alți reprezentanți ai clerului.

— Când simțiți nevoia să faceți o rugăciune, continuă Cuvântul, n-o faceți cu voce tare și stând în picioare; asta e valabil pentru preoții ipocriți, care țin să fie văzuți de toată lumea. Dimpotrivă, închideți-vă în odaia voastră și nimeni să nu vă știe. Apoi amintiți-vă că rugăciunile cele mai scurte sunt și cel mai bune. Și-apoi, gândiți-vă că pământul este locuit de miliarde de indivizi și întrebați-vă dacă e posibil ca Dumnezeu să audă pe toată lumea. O rugăciune de trei sferturi de oră are toate șansele să nu fie ascultată. Iat-o pe cea mai simplă; rețineți-o:

„Tatăl nostru care ești în ceruri”… ar fi mai bine dacă aș spune „care ești peste tot”, dar să trecem peste asta… „Sfințească-se numele tău”… De voi și de mine, numele Domnului a fost sfințit deja în ultimul ceas, așa că nu mai e nevoie să-i dorim să mai fie o dată; e ca și cum am pune două cataplasme una peste alta… În sfârșit, să nu ne oprim asupra acestui detaliu. „Vie împărăția ta”… Asta, de exemplu, da, trebuie să dorim, și cu ardoare; căci părerea mea e că triumful lui Dumnezeu asupra diavolului se cam face așteptat… Acum, a-i cere lui Dumnezeu însuși acest triumf n-o să facă să vină mai repede; totuși, nu ne costă nimic să-i împrospătăm memoria bătrânului tată Savaot.

„Facă-se voia ta, precum în cer, așa și pe pământ”… Acum o să-mi spuneți că această cerere e o absurditate de calibru mare și că este absolut idiot să rogi pe cineva atotputernic să facă ceea ce-i face lui plăcere. N-o să vă contrazic. E adevărat, fraza asta e stupidă rău, nu neg; dar merge bine în mijlocul celorlalte; s-o menținem… „Dă-ne nouă astăzi pâinea noastră cea de toate zilele”… Să ne gândim și la partea materială, nu?… Și ne iartă nouă datoriile noastre, așa cum și noi îi iertăm pe datornicii

noștri”. Asta-i din aceeași oală cu generozitatea discretă de care vă vorbeam adineauri. Cum nimeni nu ne datorează nimic, ne vine foarte ușor să ne punem în postura de creditori care îi lasă în pace pe debitori și, în numele acestei mărinimii, care nu ne costă mare lucru, să cerem cu îndrăzneală să ni se ierte ceea ce datorăm, din moment ce, peste tot pe unde am trecut, am trăit pe seama naivilor… „Și nu ne duce pe noi în ispită”… Iată o cerere care va părea, fără îndoială, stranie: să-l rogi pe Dumnezeu să nu te ducă în ispită, să nu te facă să cazi în păcat… ce erezie! E ca și cum ai spune că Dumnezeu este autorul răului… Ei bine, da, din moment ce nimic nu se face fără voia lui… Să ne rugăm deci la Dumnezeu ca, în ceea ce ne privește, să nu joace rolul lui Satana…

„Și izbăvește-ne de cel rău”. Fraza asta este urmarea logică a precedentei. „Amin”.

Aceasta fu doctrina expusă de Iisus pe munte. Această predică lungă, pe care n-am curajul s-o dau in extenso (de teamă să nu-mi plictisesc cititorii) conține esența însăși a Evangheliei. Ea constituie trei capitole întregi în Evanghelia sfântului Matei: V, VI și VII. Totuși, oricât de puțin plăcută ar fi lectura, trebuie s-o citiți. Nu cunosc un mijloc mai bun de a vă convinge de ipocrizia și imoralitatea religiei. Ipocrizie, pentru că cele câteva precepte bune, aruncate ici și colo în doctrina lui Hristos, nu se află acolo decât pentru a le face să treacă pe celelalte, ele nefiind niciodată puse în practică. Priviți-i pe catolicii din toate timpurile. Sunt ei discreți în pomenile lor? Nu, operele lor de caritate sunt tipărite pe buletine, în care sunt publicate și cele mai mici donații făcute de ei. Disprețuiesc ei bogățiile? Nu, bisericile lor nu conțin decât metale și obiecte prețioase, episcopii lor se acoperă de bijuterii din cap până-n picioare, iar papii lor sunt întreținuți anual cu milioane de franci. Iartă ei păcatele? Nu, nu există pe pământ o ființă mai ranchiunoasă decât un purtător de sutană: spuneți despre un preot numai un sfert din ce știți și veți fi copleșit de procese. Sunt ei morali? Nu, căci

singura parte a doctrinei creștine pe care o practică este contrară moralei naturale. Iisus i-a învățat pe apostolii lui disprețul față de muncă, adică față de ceea ce, de fapt, îl înnobilează pe om. Astfel, succesorii apostolilor au fost, în toate epocile, niște trântori. Un pasaj din faimoasa predică, prin care îmi voi termina citarea, este în această privință foarte elocvent:

„Luați aminte la păsările cerului, spuse fiul porumbelului; ele nu seamănă, nu recoltează și nu adună nimic în hambare; Dumnezeu este cel care le hrănește. Luați aminte și la crinii de pe câmp; nici ei nu muncesc, nici ei nu țes pânze; Dumnezeu le dă veșmântul. Așa, nici voi nu trebuie să vă îngrijiți de hrana voastră, nici de hainele voastre, așa cum fac păgânii; toate acestea vă vor fi date de Dumnezeu”.

Nu este oare aceasta apologia trândăviei? Ce s-ar fi ales de umanitate dacă toți oamenii ar fi urmat aceste precepte josnice? Nu ne-am fi întors repede la starea de sălbăticie? Cei care au inventat legenda lui Hristos și au plasat asemenea învățături în gura acestui personaj imaginar, creat pentru nevoile propriilor lor vicii, sunt profesori de ipocrizie și de imoralitate.

CAPITOLUL 33 – Funeralii întrerupte

După ce își îndoctrină cei 12 apostoli, Iisus coborî de pe munte și se reîntoarse în Capernaum. Și iată că un centurion, adică un ofițer roman, comandantul unui detașament de legionari stabilit pe malul lacului, veni la Cuvânt și-i ceru această favoare:

— Am la mine acasă o slugă la care țin foarte mult. Nefericitul e chinuit de reumatism; suferă îngrozitor.

— Bine, răspunse Iisus, o să vin la tine și o să-l vindec.

— Nu trebuie să te deranjezi; spune doar un cuvânt și sluga mea va fi vindecată.

Unsul, încântat de o asemenea încredere, pronunță cuvântul cerut și, instantaneu, reumatismul părăsi corpul slugii centurionului (Luca, cap. VII, vers. 1-10). În ziua următoare acestei minuni, Iisus, spune Evanghelia, se afla la Naim. Pentru cei ce cunosc topografia Asiei Mici, această plimbare nu este una scurtă. Căci Naim se găsește la 45 de kilometri de Capernaum. Dar Iisus și apostolii parcurgeau cele mai mari distanțe fără niciun pic de oboseală, dotați fiind, ca Degețel din poveste, cu cizmulițe fermecate. În ziua aceea, în acest sătuc avea loc o înmormântare. Hristos se întâlni cu procesiunea funebră. Nu există nimic mai trist ca funeraliile orientale: rudele duc pe o targă cadavrul înfășurat și parfumat; în fața lor, cântăreți la fluier scot sunete jalnice din instrumentele lor; bocitoare plătite scot strigăte de jale, lovindu-se cu pumnii în piept, ridicând brațele spre cer sau smulgându-și părul din cap, plasat ad hoc în mijlocul coafurii.

În ziua aceea, își frecaseră bine ochii cu ceapă; căci vărsau lacrimi într-o cantitate diluviană și erau într-o stare demnă de milă. Iisus, care totuși, în calitatea lui de dumnezeu ar fi trebuit să vadă prefăcătoria, fu adânc mișcat de această manifestare de disperare.

— Pe cine înmormântează? întrebă el.

Evanghelia nu ne dă numele celui trecut pe lumea

cealaltă, nici pe cel al familiei. Să-l numim pe defunct fiul Quilledru.

— Este fiul Quilledru, răspunseră sătenii, și-a dat sufletul ieri. Ce idee proastă a avut! Era unicul fiu al coanei Quilledru. Biata femeie! Nu mai are niciun ajutor acum, având în vedere că e văduvă. Unul din apostoli se apropie de Cuvânt și-i șopti la ureche:

— Nu crezi că asta-i o ocazie să faci un miracol mare? Iată ce ți-ar crește brusc renumele.

— La asta mă gândeam și eu, răspunse Iisus.

Într-adevăr, Rabi reflecta. Până în momentul acela, doar vindecase bolnavi și expulzase demoni din corpurile câtorva posedați. A resuscita un cadavru era tentant. Cine i-ar mai fi putut nega puterea, odată ce-ar fi executat un asemenea tur de forță? Iisus le făcu cu ochiul apostolilor, cu subînțeles. Aceștia se amestecară în mulțime și-i stârniră pe săteni să ceară un miracol. Spuneau:

— Tipul acela mare, șaten, e un profet de mare clasă. Dacă vrea el, poate să vă învie mortul. Atunci, sătenii începură să strige:

— Rabi, rabi, ai milă de biata văduvă!

Cortegiul se opri. Tâmplarul vraci se duse drept la coana Quilledru.

— Femeie, spuse el, nu mai plânge.

— Ah! domnule, era așa de bun, așa de cinstit, așa de așezat. Ce-o să se întâmple cu mine acum, că a murit? Vezi dumneata, domnule, nu mai era unul ca el pe pământ; era sprijinul meu la bătrânețe, și acum l-am pierdut.

— Nu plânge, îți spun.

— Vai! domnule, e ușor de zis; dar durerea mea e fără margini. Ah! băiatul meu, băiatul meu drag, toiagul bătrâneților mele, l-am pierdut…

Cântăreții la fluier și bocitoarele tăcură. Sătenii șușoteau între ei:

— O fi într-adevăr un profet?

— Nu prea pare.

— Ba da! Uitați-vă ce privire inspirată are. O să-l reînvie pe mort.

— Nici vorbă! N-o să reînvie nimic.
— Ba da!
— Ba nu!
— Pe doi bănuți că o să-l resusciteze.
— Pe patru că n-o să-l resusciteze.

Cei cărora li se părea că Iisus are un aer de profet așteptau să-l vadă manevrând ca Ilie și Elizeu, având în vedere că există un anumit ritual de înviere a morților. Citiți Biblia: pentru a readuce viața într-un mort, trebuie ca profetul să se lungească lângă cadavru, să-i deschidă gura și să sufle în ea, din toată puterea, în mai multe reprize. Sătenii fură, prin urmare, uimiți când văzură că Iisus nu s-a culcat lângă fiul văduvei. El a atins, pur și simplu, marginea târgii și a spus:

— Tinere, scoală-te!

La această poruncă, mortul se ridică brusc în șezut, ca păpușile cu arc ce sar dintr-o cutie, își rupse fașele, se frecă la ochi și începu să fredoneze, așa de vesel era că trăiește:

Dacă vrei mere, Urcă-te în măr, poc!

Dacă vrei pere, Urcă-te în păr, poc!

Dacă vrei prune, Urcă-te…

Dar Iisus îl opri cu un gest:

— Nu, ajunge, tinere. Toată lumea știe cântecul; se termină cu:

Dacă vrei poame
Urcă-te în pom, poc! Destul de idiot cântecelul ăsta. Îl termini acasă.

[*n.tr.: Ultima strofă este un joc de cuvinte intraductibil; în fr.: „dames/damier” = femei/podea*].

Așadar, tânărul își revenise. Nu însă și mama lui. Ea se

aruncă la picioarele lui Hristos și-i sărută tivul tunicii fără cusături. Dar sătenii, în loc să joace de bucurie în fața marelui fabricant de miracole, fură cuprinși de o spaimă teribilă. „Toți fură cuprinși de frică, spune evanghelistul Luca; strigau temători: Avem un profet printre noi!” De ce această spaimă? Ei, acești oameni aveau logica lor: Dacă omul acesta reînvie morții doar vorbindu-le – gândeau ei – atunci poate foarte bine și să ne trimită pe lumea cealaltă dintr-o ochire. Prin urmare, își luară picioarele la spinare și fugiră care-ncotro. Dați-vă deci osteneala să săvârșiți mari miracole, ca să obțineți ca rezultat o asemenea popularitate! (Luca, VII, 11-16).

Resuscitatul se descotorosi de bandaje, le făcu pachet și le vându la kilogram, la centru de reciclare; cu banii câștigați, cumpără bureți, cu care să absoarbă lacrimile bocitoarelor care, deoarece își frecaseră cu conștiinciozitate ochii cu ceapă crudă, nu-și mai puteau opri torentul de lacrimi. Cât despre ciocli, a căror treabă fusese întreruptă, și despre gropari, a căror sarcină fusese suspendată, aceștia aveau să-i poarte ranchiună lui Iisus; căci, mai mult ca sigur, coana Quilledru a refuzat să plătească o treabă făcută doar pe jumătate, lipsită de orice utilitate. Fără îndoială, trebuie că a avut loc și un proces de reglare a facturii pentru funeralii; nu știu însă cine a ieșit în pagubă.

CAPITOLUL 34 – Neplăcerile Botezătorului

În tot acest timp, Ioan Botezătorul se afla încarcerat în fortăreața Machaerus. Regimul acestei închisori nu era însă prea riguros. Așa se face că fiul lui Zaharia, deși deținut, era pus la curent în permanență în legătură cu toate faptele și gesturile vărului său. Continua chiar să aibă discipoli și să întrețină relații cu ei. Ceea ce ar dovedi că, departe de a fi tiranul feroce din legendă, Irod era, prin natura lui, un om bun. În general, prizonierii nu știu nimic din ce se întâmplă în afara temniței lor, iar când șeful unei bande de răufăcători e după gratii, el nu e lăsat să corespondeze cu complicii, cu atât mai puțin să le indice ce-au de făcut. Or, discipolii lui Ioan Botezătorul continuară, ca mai înainte, să formeze o sectă, să vagabondeze în grup, să cerșească și să boteze contra cost. Acești jupâni, înarmați cu o autorizație în toată regula, îl vizitau destul de des.

— Ei bine, întreba Botezătorul, care-s noutățile?

— Fariseii îi dau înainte cu legea lui Moise; e vorba să ne interzică să mai botezăm sâmbăta.

— Asta nu mă miră. Și Iisus? Ce mai știți de el?

— Umblă vorba că face miracole, la oraș și la țară; se deplasează chiar la domiciliu ca să opereze minuni.

— Pe toți sfinții! Primul miracol pe care-ar trebui să-l facă ar fi să mă scoată de-aici. E-adevărat că nu-mi merge prea rău aici; mâncarea e acceptabilă, patul e destul de moale pentru o închisoare, directorul penitenciarului îmi dă voie să fac tot ce-i cer. Totuși, mă plictisesc, eu, amatorul de spații largi și pustii.

Pornind de la acest raționament, Botezătorul se gândi că poate Iisus nu era câtuși de puțin acel Mesia pe care fusese el însărcinat să-l anunțe; căci altfel cum s-ar explica indiferența de care dădea dovadă Cuvântul față de precursorul lui? Alese deci doi dintre discipoli și-i mandată

să-i transmită fiului porumbelului acest mesaj: „Vă rugăm să binevoiți a spune, da sau nu, purtătorilor prezentei, dacă sunteți cel care trebuie să vină, sau dacă trebuie să așteptăm pe un altul”.

Cei doi botezători plecară în căutarea lui Iisus, dădură de el la Naim și se achitară de sarcină.

„Ia te uită? își spuse Unsul, precursorul meu se-ndoiește de mine… Știu eu ce-ar vrea văru-meu… I-ar pica foarte bine ca, printr-un miracol, să-l fac să iasă din închisoare… Ah! dragule, te frământă că nu știi ce să crezi despre caracterul meu divin. Ei bine, o să fac niște minuni de-or să cadă pe spate discipolii tăi; dar de miracolul pe care-l dorești, Botezătorule, n-o să ai parte”.

În momentul în care discipolii precursorului se prezentară în fața lui, Iisus era înconjurat de infirmi de toate felurile: orbi, șchiopi, cocoșați, buboși, hidropici, leproși, tuberculoși, posedați, schilozi, ciungi, febrili, reumatici, tuberculoși. Familiile înlăcrimate formaseră mai multe cercuri în jurul lui. Iisus se întoarse către discipolii Botezătorului și vorbi în acești termeni:

— Patronul vostru pretinde a nu fi sigur că eu sunt Mesia? Ia căscați bine ochii și priviți.

Întinse mâna, pronunță câteva cuvinte cabalistice și schiță rapid un gest ciudat. Imediat, toți bolnavii deveniră sănătoși, toți amputații își recăpătară membrele, toți morții își sfărâmară coșciugul de brad și porniră un cadril general.

— Ei, ce ziceți de asta, făcu Hristos. A fost o treabă destul de reușită? Discipolii Botezătorului fură obligați să admită c-a fost tare.

— Mergeți și raportați-i lui Ioan ceea ce tocmai ați văzut și ați auzit, urmă Iisus: că orbii văd, că șchiopii merg drept, că leproșii sunt vindecați, că surzii aud, că morții au înviat și că eu țin discursuri gratis. Dacă nici după asta nu s-a edificat, înseamnă că manifestă rea voință.

Botezătorii plecară nasurile în pământ. Vedeau bine că Iisus era într-adevăr Mesia; dar în același timp, constatau

că operează fără nicio remunerație. Și asta-i deranja mult. Într-adevăr, Evanghelia ni-i reprezintă pe discipolii lui Ioan foarte încurcați de declarația făcută de Iisus, cum că-și ținea discursurile fără nicio plată. Ridicară din umeri și spuseră:

— Ciumat fie cel care scade prețul pieții!

Iisus le înțelese foarte bine nemulțumirea. Adăugă, deci, la cuvintele de mai sus:

— Haide, nu mai faceți mutrele astea! Dacă mie-mi convine să-mi țin ședințele gratuit, asta nu mă privește decât pe mine. Mai mult, nefericit fie cel ce se va scandaliza din cauza mea. Vă spun c-o să se ardă.

Botezătorii nu mai așteptară și alte vorbe. Se grăbiră s-o șteargă. Mulțimea care-l înconjura îi era favorabilă Cuvântului. Aceasta începuse să bombăne împotriva acestor indivizi care-și permiteau să-l interogheze pe Iisus asupra autenticității miracolelor lui și care, într-un fel, veniseră să-l controleze. Unii se vorbeau să alerge după acești bădărani și să le aplice o corecție; alții tunau și fulgerau împotriva lui Ioan Botezătorul însuși. Unsul simți că e cazul să calmeze furia prea entuziaștilor lui partizani.

— Lăsați, spuse el, Botezătorul nu-i un om rău de felul lui. Statul la închisoare l-a înăcrit; paiele alea ude pe care stă au început să fermenteze; ăsta-i tot secretul delegației prin care mi s-a adresat. Dar asta nu-l împiedică să fie în continuare un profet... El m-a anunțat și m-a numit mielul divin; foarte amabil din partea lui; trebuie să-i recunosc meritul. Vă sfătuiesc deci să nu-i luați în nume de rău momentele de nemulțumire.

Și, pentru că unii erau mirați de acest limbaj binevoitor, adăugă:

— Da, prieteni, așa e. Sunt alții mult mai ciufuți decât acești amărâți de discipoli ai vărului meu. Vorbesc de farisei. Oh! Ăștia răstălmăcesc tot... Când Botezătorul a început să mănânce lăcuste, au spus că e posedat de demon. De mine, care mănânc normal și beau sec spun că duc o viață nepotrivită, având prieteni care nu-mi fac cinste. Orice-ai face, ăștia simt mereu nevoia să te critice.

Cel mai bine, credeți-mi, e să nu vă pese de toate cancanurile astea.

Când își văzu mesagerii reîntorși, Botezătorul le puse o mie de întrebări.

— Domnule! făcură discipolii, nu se poate nega că el e Mesia. A făcut miracole și-i merge gura într-una. Dacă nu te eliberează, dacă nu te scoate din această fortăreață, e pentru că-i face plăcere să te vadă la ananghie. E adevărată vorba că neamurile nu te-ajută niciodată la nevoie. Să presupunem c-ai fi un străin pentru Iisus – și-ar face o onoare să-ți vină în ajutor; dar tu ești vărul lui, așa că te lasă să te descurci singur.

— Vreți să spuneți că mă lasă să nu mă descurc deloc.

Zicând cele de mai sus, Ioan Botezătorul, disperat să se vadă părăsit în felul acesta, își smulse patru mâini de păr din cap și se dădu cu capul de pereți. (Matei, XI, 2-19; Luca, VII, 18-35).

CAPITOLUL 35 – Iisus își ia o amantă

După cum am spus, dușmanii lui Iisus erau fariseii. Totodată, chiar dacă dușmani, câțiva dintre ei nu erau lipsiți de o anumită curiozitate. Aceștia țineau să vadă cu ochii lor cât de mult valora reputația marelui vindecător. Așa l-am văzut pe Nicodim, ducându-se pe ascuns la fiul porumbelului și întrebându-l sincer. Tot așa, la Naim, un anume Simion, care era un mare ștab în secta fariseilor, își puse în gând să încerce puterea nazarineanului, sau măcar să-și facă o părere în cadrul unei întâlniri între patru ochi. Astfel, într-o dimineață, Iisus primi un bilet conceput în felul următor:

„Fariseul Simion are mâine zi de primire. Va fi fericit să-l aibă oaspete la masă pe Iisus din Nazaret”. Voinicul nostru îi trimise vorbă lui Simion că-i acceptă invitația. La ora convenită, îi trecu pragul locuinței.

După obiceiul vremii, când primeai pe cineva la tine acasă, îi arătai stima pe care i-o porți dându-i ocazia să se spele pe picioare la sosire, oferindu-i câteva parfumuri și chiar sărutându-l pe obraz. Fariseul, care era pur și simplu curios să vadă cum e alcătuit un Mesia, omise toate aceste politețuri. Îi făcu lui Iisus o primire destul de rece, mulțumindu-se să-i adreseze aceste complimente de o banalitate extremă:

— Încântat, domnule, să te cunosc. De multă vreme aud vorbindu-se de dumneata și am ținut să te invit la dejun… O să fie ceva simplu, sper să nu te superi pe mine.

Iisus răspunse printr-un salut. În definitiv, îi era indiferent dacă era primit cu mai multă sau mai puțină considerație; esențial era ca masa care îi era oferită să fie convenabilă și să-l sature. Se așeză liniștit la masă și, conversând despre ploaie și timp frumos, avu grijă să înghită cât mai mult potol posibil. De fapt, nu se înșelase deloc: fusese invitat nu din simpatie, ci din curiozitate; nu trebuia deci decât să se comporte în consecință. Puse

conversația pe o linie banală și nu lăsă să transpară nimic din atotputernicia lui.

În acest timp, în oraș se răspândi zvonul că Iisus benchetuia acasă la Simion. Diverși gură-cască, mânați de curiozitate, veniră, sub diverse pretexte, la casa amfitrionului. După obiceiul locului, slugile fariseului lăsară să intre cine voia în încăperea unde se mânca. Ușile erau larg deschise. Deodată, o femeie care se amestecase în mulțime, reuși să se strecoare lângă tâmplarul vindecător.

Era tânără, blondă, frumoasă și foarte decoltată. Ținea în mână o vază de alabastru, plină cu parfum. Când ajunse lângă Iisus, se aruncă la picioarele lui și sparse recipientul. Parfumurile se răspândiră. Frumoasa, dezlegându-și părul, îl înmuie în uleiul îmbălsămat pe care-l vărsase pe podea și începu să frece cu acest tampon improvizat picioarele Cuvântului.

Asistența era oarecum surprinsă de acest omagiu semnificativ. Era, după moravurile timpului, o declarație în toată regula. În orice caz, Simion nu se îndoia asupra caracterului acestei manifestări. Ea ungea, ungea, ungea; freca, freca, freca; și lui Iisus îi plăcea această gâdilare, produsă într-un loc sensibil de părul blond al frumoasei.

Dar iată că draga de ea nu deținea chiar premiul întâi la virtute. Nu primise niciodată coroana virtuții, nici în Iudeea, nici în altă parte. Era chiar o femeie foarte cunoscută pentru aventurile ei galante. Se numea Maria. Era măritată, dar de multă vreme își trimisese soțul la plimbare. Acest soț bogat în coarne era un doctor al Legii, pe nume Pappus, fiul lui Iuda. Frumoasa îl făcuse să vadă roșu înaintea ochilor. În primele zile ale încornorării lui, Pappus se revoltase. Își arătase gelozia încuind-o pe Maria în domiciliul conjugal – toate acestea sunt raportate de teologii catolici. Puțin i-a păsat. Maria îl înșela în continuare. Grădinarul, vizitiul, servitorul, bucătarul, băiatul de la brutărie care aducea pâinea, angajații de la

băcănie când venea scadența facturii, portarul, totul era bun. Era insațiabilă. Când iubiții ei erau la capătul puterilor, ea încă mai suspina. Într-o dimineață, profitând de o scurtă absență a lui Pappus, se strecură afară, să se întâlnească cu un tânăr ofițer, pe care-l remarcase de ceva vreme de la fereastră. Acesta era un ofițer din garnizoana de la Magdala. Maria fugi din oraș. Soțul, umilit, avu bunul simț să nu alerge după infidelă și aceasta, liberă din acel moment să-și potolească pasiunile carnale, nu se mai jenă; le dădu frâu liber.

Comentatorii pioși recunosc fără greutate că curtezana, după ce și-a încornorat soțul, și-a încornorat și amantul. Pe scurt, dezmățul etalat de ea la Magdala fu așa de mare, încât această celebritate îi aduse un nume nou și de-atunci, vorbindu-se de Maria, nu mai fu desemnată decât sub porecla de „Magdalena”; căci, în doar câteva luni, devenise amanta întregului oraș Magdala.

Când îl văzu pe Iisus, își spuse: Oh! trebuie să-mi fac neapărat plăcerea asta. Se duse deci peste tot în drumul lui, făcu pe porumbița, asistă la mai multe din miracolele lui. Pe scurt, se afla la Naim în timpul episodului cu fiul resuscitat al văduvei și, enervată că nu fusese remarcată, se prezentă cu îndrăzneală în fața Unsului, la festinul fariseului Simion. În felul acesta, era imposibil ca Iisus să n-o remarce. Iar Cuvântul, nu numai că o remarcă; dar își abandonă complet picioarele mângâierilor și sărutărilor Magdalenei. Ceea ce, pe fariseul Simion îl scandaliză profund. Cum? Un individ care vrea să treacă drept profet nu se arată mai clarvăzător de-atât? Își lasă labele sărutate de prima femeie venită! Și nu-și dă seama că această blondă, cu sărutările ei pasionate, nu e nici mai mult, nici mai puțin decât o stricată? Doar se vede de la o poștă! își spunea Simion în forul lui interior. Să mai vină acum Iisus să-mi spună că viitorul n-are nimic de ascuns pentru el! Ar trebui să înceapă prin a învăța să descopere prezentul… Din două, una: ori vede că are de-a face cu o prostituată de cea mai joasă speță, ori nu vede. Dacă nu vede, înseamnă

că nu e mai profet decât saboții mei; iar dacă vede, ei bine, e același lucru. Ceea ce înseamnă că nu trebuie să avem încredere în el. Ce ușor ne închipuim lucrurile, având un punct de plecare fals!

Iisus citi foarte bine în sufletul lui Simion gândurile care-l frământau și decise să-i dea o mică lecție, scurtă dar simțită. După ce-i mai întinse o dată piciorul Magdalenei, invitând-o să i-l gâdile, se întoarse spre fariseu și-i spuse:

— Simion, aș vrea să spun două vorbe.

— Dă-i drumul, răspunse amfitrionul.

— Un creditor avea doi debitori: unul îi datora 500 de denieri și celălalt 50 [*n.tr.: denier = monedă de argint din timpul Imperiului Roman*]. Pentru că vedea că întâmpină mari greutăți în a-i face să-i returneze datoria, având în vedere că fiecare din cei doi datornici amâna plata, se decise să joace rolul generosului. Le spuse, și unuia și altuia: „Prietene, îmi datorezi o anumită sumă, pe care o știi; nu te mai țin obligat; s-o ștergem cu buretele. Este evident că fiecare din cei doi debitori exultă de bucurie și se afundă în mulțumiri. Dar te întreb, Simion, care este cel care a manifestat cea mai mare recunoștință față de creditorul mărinimos?

— Ce întrebare! Cel căruia i-a fost ștearsă datoria cea mai mare.

— Sunt de aceeași părere cu tine.

— Și-atunci?

— Atunci, comparația mea te privește, ca și pe această femeie…

— Îți râzi de mine?

— Nici vorbă! Dimpotrivă, vorbesc foarte serios. Când am intrat în casa ta, nu mi-ai oferit baia de picioare tradițională. Oh! Nu-ți spun asta ca să-ți fac un reproș; e o simplă constatare, pe care-ți cer permisiunea s-o fac… Această femeie, în schimb, mi-a parfumat degetele cu miresmele cele mai fine. Vrei să-ți pui nasul pe picioarele mele? Să vezi ce frumos miros…

— Sunt convins, maestre.

— Nici nu m-ai sărutat pe obraz, cum e obiceiul: ea mi-a sărutat mai mult decât obrazul; mi-a sărutat și picioarele, și cu câtă pasiune… Asta înseamnă, deci, că această blondă drăguță mă iubește mai mult decât tine, înseamnă că-mi poartă o vie recunoștință…

— Recunoștință pentru ce?

— Bineînțeles, pentru un serviciu pe care i l-am făcut și de care tu nu-ți dai seama.

— Și, mă rog, care?

— Simion, eu am puterea să șterg păcatele; asta poate te miră, totuși așa este… Așezându-mă la masa ta, ți-am ridicat, fără ca tu să prinzi de veste, cele câteva greșeli pe care le ai pe conștiință. De asemenea, abandonându-mi picioarele mângâierilor acestei femei, i-am curățat sufletul de toată negreala adunată, și crede-mă, această curățare era necesară… Această frumoasă blondă a înțeles, și iată de ce mă iubește atât de mult… Ea este debitorul căruia creditorul generos i-a făcut cadou datoria de 500 de denieri.

<u>Așa, Magdalena, parfumează-mi picioarele!</u>

Simion tot nu era perfect convins; era și revoltat în același timp.

— Dar pentru ce atâta indulgență pentru această fată ușuratică?

— Exact datorită naturii păcatelor ei. Manifest o simpatie cu totul aparte pentru femeile libertine. Cu cât o femeie se dedă mai mult plăcerilor trupești, cu atât mai multă afecțiune îi port. Pentru ea, va fi mult de iertat, pentru că s-a dedat amorului excesiv.

Fariseul Simion nu mai răspunse nimic; dar, închizându-și din ce în ce mai mult inima credinței în Iisus Hristos, se gândi că principiile musafirului lui nu se remarcau prin moralitate. (Luca, cap. VII, vers. 36-50).

Evanghelia nu ne povestește și sfârșitul acestei întâmplări. Totuși, în mod sigur, Magdalena, după ce și-a

văzut avansurile atât de bine primite, n-a plecat fără să obțină nimic în schimb și, în ceea ce mă privește, nu ezit să cred că l-a adus pe Iisus în camera ei de hotel. În rest, catolicismul se străduiește să ridice la gradul de dogmă virginitatea Mariei, mama Cuvântului; însă nu s-a străduit niciodată să demonstreze că Iisus ar fi rezistat avansurilor numeroaselor femei îndrăgostite, la care mergea și ziua și noaptea.

Simion fariseul, care nu avea credință, se putea scandaliza de moravurile lui Hristos; un cucernic, dimpotrivă, consideră ca purificatoare favorurile oricărui personaj înzestrat cu un caracter sacru. Astfel, atunci când un preot, adică un om în care rezidă o parte a divinității, se dedă unor intimități cu o fată, bunii catolici nu văd în acesta ceva rău. Legea civilă îi poate condamna pe preoții prea carnali, dar legea religioasă îi absolvă. Un vicar al lui Iisus Hristos care este băgat în închisoare pentru că i-a pus coarne unui soț sau pentru că a dezvirginat o fetiță, este un martir, deoarece actul împreunării sanctifică persoana care colaborează cu vicarul.

Așadar, fără îndoială, Iisus, făcându-și-o amantă pe Magdalena, a sanctificat-o. Soția infidelă a doctorului Pappus, care-și înșelase toți adoratorii, inclusiv pe ofițerul din Magdala, își regăsi în brațele fiului porumbelului o nouă virginitate. Se îndrăgosti cu ardoare de Iisus și acesta avu astfel parte de multe plăceri; căci el trebuie să fi fost primul dintre amanții ei căruia nu i-a dat papucii.

Mai târziu, vom reveni asupra iubirii dintre Hristos și Maria Magdalena, iubire necontestată decât de câțiva teologi de un fanatism orb, dar care, formal, este recunoscută de mai mulți înalți preoți, cu deosebire de către abatele Desdossat de La Baume, canonic la biserica Saint-Agricol din Avignon, în lucrarea sa „Christiada sau Paradisul recucerit”.

CAPITOLUL 36 – Cum înțelegea Hristos familia

Vesel și mulțumit de cucerirea lui, domnul Iisus se reîntoarse în Galileea, lângă Nazaret. O atracție irezistibilă îl împingea spre acest oraș în care nu primise decât lovituri. S-ar zice că jurase să aibă ultimul cuvânt. Mai întâi, ținuse să-și creeze o faimă de profet, debitând discursuri cu un aer inspirat; dar compatrioții lui își băteau joc de el. După aceea, se introdusese cu viclenie în sinagogă, pentru a juca rolul de doctor în dogme; dar, odată recunoscut, fusese dat jos de pe podium și puțin lipsise să nu fie aruncat în fundul unei prăpăstii. De data aceasta, Cuvântul trebuia să facă paradă de succesele lui la femei. Savura anticipat surpriza pe care avea să le-o producă nazarinenilor sosind în mijlocul lor flancat de Magdalena, care era o fată superbă și foarte bogată. Să fii iubit pentru tine însuți, ce vis! Acest vis, dacă-l visase, se împlinise. Sărac fiind, avea o amantă care poseda o avere considerabilă. Mai mult de-atât, era iubit de o femeie adorabilă, numai bună de savurat. Dar ce spun eu „de o femeie”? În momentul de față, le numărai cu cârdul pe cele care se îndrăgostiseră de el. Avea un serai întreg la picioare. Sultana favorită era Magdalena, e-adevărat; în același timp însă, e drept să recunoaștem că nu era singura care-l copleșea pe Iisus cu favoruri. Evanghelia citează numele a două dintre aceste dulcinee: Suzana și Ioana. Despre Suzana, nicio informație, în afară de faptul că, în ebraică, numele ei face trimitere la floarea de crin. Cât despre Ioana, sfântul Luca ne informează că era nevasta unui domn pe nume Chuza, care figura printre intendenții lui Irod. Această Ioana, într-o zi, văzându-l pe Iisus, își spusese: „Iată bărbatul care-mi trebuie!” și, după ce-și luă partea de zestre care i se cuvenea, își părăsi soțul, pentru a-l urma pe Hristos.

„Cine mă iubește mă urmează”, spunea Cuvântul. Era

urmat și de alte femei, soții pe cale să-și destrame căminul conjugal, păsări de noapte cu ora sau la minut, toate femeile ieșite la vânătoare de bărbați și nebune după el. Erau atât de subjugate de Iisus, încât erau dispuse să-l întrețină; iar el le accepta darurile fără mofturi.

Să nu se creadă că exagerez. Toate aceste informații se găsesc în textul Evangheliei. Citiți capitolul VIII din sfântul Luca, versetele 2 și 3: „Cu el erau și câteva femei: Maria, supranumită Magdalena, din care ieșiseră șapte demoni; Ioana, soția lui Chuza, intendent în casa lui Irod; Suzana și mai multe altele «care-l ajutau cu bunurile lor»”. N-aveți cum nega asta, domnilor preoți! Stă scris «care-l ajutau cu bunurile lor», semnat: sfântul Luca.

Știți cum e numit un bărbat care acceptă ca o femeie să-l „ajute cu bunurile ei” – un pește. Acest calificativ, care este grosolan, nu va ieși din pana mea, chiar dacă cel căruia i-ar putea fi aplicat îl merită însutit. Îi rog pe cititorii mei să mă autorizeze să-l înlocuiesc cu prenumele de Alphonse, mai la modă și mai puțin brutal.

Câteva doamne amabile îl întrețin pe Alphonse Hristos

Alphonse Iisus era deci, în fapt, mai presus de prejudecăți. Debutase prin vagabondaj; continua să se lase întreținut de femei; pornind de la acest raționament, trebuia negreșit să sfârșească pe eșafod, ceea ce i se și întâmplă, având în vedere că crucea era eșafodul epocii. Ce domn simpatic! Ce tip de ființă umană completă oferă preoții catolici turmei lor, spre venerare. Petru că trebuie să fii o oaie ca să te prosternezi în fața unui șarlatan de o asemenea speță… Și trebuie ca preoții să-și bată joc de adepții lor pentru ca, fabricând legenda unui om-zeu absolut fictiv, să creeze un vagabond dublat de un Alphonse, când și-ar putea crea foarte bine un personaj cinstit, tată de familie, muncitor așezat și cetățean moral. Dar nu! Se pare că religiile își fac o plăcere din a prezenta

monstruozități sub formă de dogme. Ciudat! Fabricanții de culte, când se pun pe treabă, își fac următorul raționament:

Pentru a ține poporul sub papucul nostru, trebuie mai întâi să-l facem să creadă într-o ființă superioară, un fel de marionetă supranaturală, căreia îi tragem noi sforile. Acestei ființe superioare, ca să fie ușor înțeleasă de către mințile cele mai simple, este necesar să-i dăm o formă materială. Este, de asemenea, indispensabil s-o facem să trăiască pentru câțiva ani în piele de om. Dacă vom oferi spre venerare un om integru, drept, muncitor, onorabil, demn de respect ca fiu, tată și soț, înzestrat cu toate virtuțile care-i definesc pe oamenii de valoare, nu vom căpăta meritul de a fi câștigat adorația poporului. Specificul unei teologii trebuie să fie jonglarea cu incoerențele, acumularea de absurdități, prezentarea ca moral a ceea ce este imoral și ca rău a ceea ce este bun. Nu poți domina mințile, dacă nu le-ai deformat în prealabil. Să-l creăm deci pe dumnezeul nostru ca pe un șnapan adevărat și un bandit perfect: mai întâi, să-l facem să aibă o origine ridicolă; după aceea, să fie un fiu și un frate rău; să prefere trândăvia în locul muncii; în loc să dea dovadă de supunere în fața legilor țării lui, să-și facă un obicei din a le încălca; să trăiască din pomeni și furt; să vagabondeze cu prostituatele și să se lase întreținut de ele; să-și aleagă tovarășii de trândăvie din pleava societății și chiar dintre compatrioții suficient de mizerabili, încât să devină trădători de patrie; să aprobe și să practice adulterul; să fie, de felul lui, vicios; să aibă un sfârșit demn de existența lui necinstită, rebelă și coruptă; prin decizie legală, să moară ca un infam, între doi hoți, din care unul să fie prietenul lui.

După ce am confecționat din toate aceste piese o legendă care ar trebui mai degrabă să se refere la încarnarea unui diavol, vom spune poporului: „Acesta este Dumnezeu, adorați-l!”. Și toți cei care vor fi suficient de orbi, încât să nu vadă că viciul, necinstea sau corupția ar trebui să fie obiectul oprobriului public, chiar și atunci

când sunt divinizate, cei care vor accepta legenda noastră, cei care-și vor pleca fruntea în fața ficțiunii teologice, aceia vor fi în întregime ai noștri, ne vor aparține cu trup și suflet și tot ce vor poseda ei va fi proprietatea noastră.

Așa arată singura explicație logică ce se poate da acestei probleme sacerdotale: supunerea ca obiect de venerare de către popor a unui individ demn de cel mai mare dispreț. Este evident că nicio religie nu poate fi fondată pe tâmpirea maselor. Pentru a institui un cult, trebuie, prin urmare, ca mai întâi să răstorni toate noțiunile moralei naturale. Plecând de la acest principiu, teologii creștinismului, o să înțelegem lucrul acesta, nu s-au jenat să-și prezinte mitul Iisus ca pe un personaj căzut în cea mai adâncă josnicie. Ne spune chiar că propria-i familie roșea din cauza lui.

Când familia află că Iisus se îndreaptă spre Nazaret, fu cuprinsă de o imensă rușine. Îl blestemau pe derbedeul care-și propusese să-i împroaște cu noroiul dezonoarei lui. Pentru a salva aparențele, luară aerul că-l deplâng.

— Bietul băiat, spuneau ei celor care veneau să-i informeze despre desfrâul lui Iisus, e nebun, și-a pierdut complet mințile; nu mai e responsabil de actele lui. De fapt, se gândeau că ruda lor era o pramatie incurabilă și că era nevoie urgentă să fie pus în imposibilitatea de a-și continua acțiunile. De aceea, se adunară cu toții, în forță, pentru a-i ieși în întâmpinare, cu scopul de a pune mâna pe el și a-l închide. Și acest amănunt se găsește în Evanghelie: „Neamurile veniră la el să-l prindă și spuneau tuturor că-și pierduse judecata.” (Marcu, cap. III, vers. 21).

La această acțiune participă toată familia, atât frații, cât și verii lui Iisus. Chiar și Maria, mama lui, făcea parte din grup. Cei patru frați ai lui Iisus, Iacob, Iosif, Simion și Iuda (Marcu, cap. VI, vers. 3) se aflau în fruntea expediției. Când ajunseră, le fu imposibil să pătrundă până la Iisus. Acesta era ocupat cu vindecarea unui posedat care, după sfântul Matei, era orb și mut, și care, după sfântul Luca,

era numai mut. Unsul era păzit îndeaproape de apostolii lui, cărora le dăduse acest cuvânt de ordine: să nu-i lase pe cei din familia lui să se apropie de el, dacă le-ar trece prin minte să vină de la Nazaret. Vedem aici că n-avea încredere în familia lui.

Toate acestea se petreceau pe drumul public. Favoritele domnului Alphonse se odihneau într-un han. O mulțime imensă de oameni îl înconjura pe Cuvânt și pe apostolii lui. Iisus porunci să-i fie adus posedatul.

— Ești surd? întrebă fiul porumbelului. Omul clătină din cap, semn că nu.

— Foarte bine. Atunci ascultă ce-o să-ți spun. Amice, dacă ești mut și în plus orb (să adoptăm versiunea sfântului Matei), treaba e simplă, pentru că ai un diavol care s-a instalat în tine. În loc să-ți vindec mutismul și orbirea, o să-l fac pe diavol să iasă din corpul tău, și atunci o să vezi și o să vorbești.

Posedat sau nu, orbul mut ținea cu orice preț să-și recapete vederea și să-și poată folosi limba, așa că nu protestă prin niciun gest împotriva afirmațiilor vraciului. Voia ca acesta să-și înceapă lucrarea fără întârziere.

— Demonule, care ți-ai însușit ca domiciliu corpul acestui om, strigă Iisus, îți poruncesc să ieși!

N-aveți nicio îndoială, nu-i așa, dragi cititori, că diavolul se grăbi să se supună acestei somații. El ieși, scoțând, bineînțeles, un strigăt puternic, ca să nu schimbăm ritualul. Imediat, subiectul deschise ochii și începu să povestească o grămadă de istorii mirobolante, pentru a demonstra că limba-i funcționa bine.

Acest miracol, cum bine gândim, stârni admirația mulțimii adunate. Cu toate acestea, doi sau trei scriitori publici (numiți scribi) care fuseseră trimiși de la Ierusalim de către farisei, spuseră, strâmbând din nas:

— Oameni buni, voi admirați minunile acestui om, când ar trebui, din contră, să i-o luați în nume de rău. Căci cum ar putea el să alunge niște simpli demoni, dacă n-ar fi făcut

în prealabil un pact cu Belzebut, prințul diavolilor?

Insinuarea scribilor era dibace; ca probă de perfidie, era o găselniță. Iisus văzu imediat pericolul acestui atac și ripostă:

— Voi, ăștia, sunteți foarte naivi. Tare prost îl mai credeți pe diavol. Cum adică? Mi-ar da concursul ca să-i alung propriii drăcușori din corpurile posedaților? Ar fi o treabă frumoasă, să mă ajute să fac asta… Când o casă are pereții despărțiți, fără să se sprijine unul pe altul, este imposibil ca această casă să mai existe… Așa nici diavolul, văzându-și imperiul prăbușindu-se, nu poate permite ca puterile demonilor lui să se afle în luptă, unele împotriva celorlalte.

Argumentația era corectă. În rest, poporul era de partea lui Iisus. Scribii își dădură jos bonetele și dispărură în mijlocul huiduielilor și fluierăturilor mulțimii.

Profitând de împrejurare, Cuvântul ținu oamenilor un speech, în care, după obiceiul lui, se exprimă printr-o parabolă. Povesti istoria unui om care avea un câmp pe care semănase grâu bun. Dar iată că pe timpul nopții, unul dintre dușmanii lui veni pe câmp și semănă niște semințe rele. Semințele bune și cele rele crescură deci împreună. Din păcate, semințele rele dădură neghină, care se întindea și sufoca grâul. Pentru a putea recolta grâul bun, omul fu deci nevoit să smulgă toată neghina de pe câmp, o muncă obositoare și plictisitoare, pe care ar fi putut s-o evite dacă și-ar fi împiedicat dușmanul să vină pe timpul nopții, să semene semințe rele.

Semnificația acestei parabole, extrasă din povestirile orientale, este ușor de priceput:

— Ceea ce vă spun eu este grâul cel bun, și trebuie să mă credeți pe cuvânt. Dar mai ales să nu-i ascultați pe cei care vor veni să mă discrediteze în ochii voștri, căci vorbele lor, pentru ei, sunt neghina. În așa măsură, încât, dacă-i ascultați pe dușmanii mei, o să ajungeți, fără să vă dați seama, să nu mă mai credeți, neghina reușind în cele din urmă să sufoce grâul bun.

Vedem aici întregul profit pe care-l trag preoții din această parabolă pe care au plasat-o în gura dumnezeului lor. Logica a creat acest proverb: „Cine nu ascultă decât un clopot, nu aude decât un sunet”. Prin urmare, pentru a-ți forma o convingere cinstită asupra cultului, dogmei și clerului, trebuie să citești și să asculți atât laudele, cât și criticile. Ei, preoții, au înlocuit proverbul logicii cu parabola grâului și a neghinei. Feriți-vă, oițelor, mai noi sau mai vechi, să citiți lucrări anticlericale sau să ascultați conferințele liber-cugetătorilor. Ați fost crescuți din leagăn cu credința în absurd și cu încrederea în viciu. Această credință și această încredere nu le puteți păstra decât cu condiția de a fugi de tot ce-ar putea să le combată. Ca metodă de prozelitism, nu este una onestă; dar ce s-ar alege de religie dacă s-ar servi de onestitate?

Apostolii și mulțimea savurară parabola. În rândurile cele mai îndepărtate ale asistenței, familia lui Iisus își spuneau că nu era cel mai bun moment să pună mâna pe el. Era previzibil că oamenii prezenți acolo n-ar fi permis ca Iisus să fie ridicat în felul acesta. Un om din mulțime își luă misiunea de a-l informa pe Iisus:

— Sunt aici mama ta, frații, surorile și toate neamurile tale. Au venit special de la Nazaret ca să aibă plăcerea să te îmbrățișeze.

— Puțin îmi pasă de oamenii ăștia, răspunse Hristos. Au venit din Nazaret? Să se întoarcă acolo.

— Dar, Rabi, e vorba de familia ta, care vrea să te vadă; e mama ta, crede-mă!

— Și eu îți spun că mă doare-n cot!

Mulțimea se mai îndepărtase. Maria, frații și celelalte rude ale lui Iisus putuseră să facă câțiva pași. Cuvântul îi zări și spuse tare de tot, ca să fie auzit de ei:

— Vreau să fiu lăsat în pace! Cine e mama mea? Cine sunt frații mei? Sunt oamenii aceia care vin de la Nazaret? Să fim serioși! Eu nu am altă familie decât apostolii mei și aceste femei frumoase, care mă iubesc… Fiecare din

însoțitorii mei este adevărata mea familie…

Unsul își reneagă familia pentru tânărul Ioan

Și, arătând spre Ioan, băiatul frumușel care se bălăngănea, adăugă:

— Acela, care este discipolul meu preferat, acela este mama mea, fratele meu, soția mea și sora mea. Cât despre ceilalți, care se intitulează rudele mele, îi trimit la toți dracii, uite-așa!

Familia lui Iisus avu înțelepciunea de a nu insista. Ei se retraseră descumpăniți și, mai mult ca oricând, rușinați de ruda lor.

(Matei, XII, 22-37, 46-50; XIII, 1-53; Marcu, III, 20-25; IV, 1-34; Luca, VIII, 1-21). Cât despre Cuvânt, așteptă ca mulțimea să se disperseze și, înconjurat de apostolii săi, merse la han, să-și revadă favoritele.

CAPITOLUL 37 – Furtună potolită și porci îndrăciți

Iisus își crease o imensă popularitate. Nu ajunsese bine lângă odaliscele lui, că mulțimea se regrupase în fața hanului și cerea din nou să-l vadă, să-l audă, să-l atingă. Aceste dovezi de entuziasm picau prost în acel moment. Cuvântul se scuză față de doamne că nu putea să le țină companie.

— Ascultați, le spuse el, această masă de oameni care se îngroașă din minut în minut; ascultați cum bat la poartă toți acei oameni. Mai bine îi evit; altfel, admiratorii mei supărați n-or să ne lase să petrecem noaptea liniștiți.

Își luă deci la revedere de la ele și fugi pe ușa din dos. Însoțit de apostoli, se duse în cel mai apropiat port și ceru o barcă. Tocmai atunci se apropia un vas mare, pregătit să traverseze lacul.

— Iată că ne merge bine, făcu Iisus; numai să ne treacă pe malul celălalt și sunt mulțumit. Apoi, adresându-se proprietarului ambarcațiunii, adăugă:

— Care e destinația dumitale?

— Gergesa, răspunse el.

Apostolii se îmbarcară împreună cu el. Iisus, care era frânt de oboseală, se întinse pe un morman de frânghii, din care-și făcu saltea și adormi. Câteva momente mai târziu, sforăia ca niște foale de fierar. Marea era frumoasă. O briză răcoroasă mângâia suprafața apei și umfla pânzele bărcii, care aluneca cu repeziciune. Apostolii, profitând de timpul frumos, stăteau de vorbă între ei, sprijiniți în coate de copastie și respirând aerul proaspăt.

— Maestrul nostru, zise unul din ei, e cu adevărat un model de îndrăzneală. Ne-a adus pe vasul ăsta și n-avem un ban. Mă întreb ce mutră o să facem când o să ajungem la Gergesa și proprietarul o să ne ceară taxa de trecere.

— Mă faci să râd cu îngrijorarea asta a ta, răspunse Simion-Pietricică. Se vede bine, sărmane Tadeu, că nu te-ai

înrolat de mult în banda noastră. Atunci când proprietarul vasului o să ne ceară să-i plătim prețul pentru transport, ca și celorlalți pasageri, noi o să ne întoarcem buzunarele pe dos, ca să-i arătăm că sunt goale, iar Iisus o să-i spună o parabolă frumoasă, ca să-l plătească pentru osteneală.

— Oh, și ce-o să se mai bucure omul nostru! Marinarii ăștia n-au aerul unor oameni cu care să te poți înțelege. Tare mă-ndoiesc că o să accepte o asemenea monedă.

Deodată, apărură la orizont niște nori mari, negri; se stârni un vânt puternic și barca fu scuturată zdravăn.

— Pe toți dracii! înjurau mateloții, iată un fir care-o să ne dea de furcă.

Patronul comandă să se strângă velele, ceea ce se făcu; dar furtuna se dezlănțuia furioasă și vasul nu mai putea lupta cu ea.

Micul Ioan, în calitatea lui de discipol favorit, se dusese să doarmă lângă Iisus, căruia îi folosea pieptul pe post de pernă. Maestrul îi permitea aceste familiarități. Furtuna îl trezi pe Ioan; dar Cuvântul, care avea un somn greu, sforăia și mai tare. În acest timp, situația nu era prea veselă. Valurile clătinau barca; timonierul se străduia din răsputeri s-o controleze; patronul își spărgea plămânii dând ordine. Culmea ghinionului, apăru și o spărtură în coca vasului. Patronul alergă la pasageri, cerându-le să-i ajute pe mateloți, care nu mai făceau față situației. Fu pusă în funcțiune pompa. Din nefericire, intra mai multă apă decât se scotea și era ușor de prevăzut momentul în care barca avea să fie înghițită de valuri. Iar Iisus sforăia în continuare. Atunci, apostolii, înspăimântați, se grăbiră spre el și-l traseră de brațe. Iisus căscă, se întinse și întrebă motivul pentru care îi fusese întrerupt somnul.

— Ce v-a apucat? întrebă el, schițând o grimasă mirată. Dormeam așa de bine…

— Maestre, pierim! Vasul o să naufragieze. Salvează-ne! Salvează-te!

— Și pentru atâta lucru mă deranjați? Sincer, nu sunteți prea delicați…

— Totuși, maestre…

— O, oameni de puțină credință ce sunteți, de ce vă temeți? Poate oare să vi se întâmple cea mai mică neplăcere cu mine în barcă?

— Sigur, Rabi, ai dreptate; dar apa ne învăluie, iar pompa e neputincioasă; în patru minute, barca o să se scufunde…

— Destul…

Atunci, Iisus se ridică și-i adresă vântului această mustrare:

— Ce-i asta domnule vânt? Îți permiți să șuieri și să răstorni această barcă pentru a-mi speria discipolii? Exagerezi… Și cine te-a autorizat? Știi că conduita ta e incalificabilă? Vânt blestemat, nu știu ce mă ține să nu-ți aplic o corecție să mă ții minte! („Atunci, el îi vorbi vântului cu mari amenințări”: Marcu, IV, vers. 39).

Vântul răspunse cu un șuierat din cele mai ascuțite.

— Hai! Destul! strigă la el Iisus. Potolește-te! Sunt eu, Cuvântul, care-ți poruncește!

La această comandă autoritară, vântul amuți și încetă să mai sufle asupra bărcii. Iisus se întoarse apoi spre mare, care-și trimitea valurile pe punte și, punându-și mâinile-n șold, o luă la rost și pe aceasta:

— Mare, zise el, ce i-am spus vântului adineauri e valabil și pentru tine. Glumele tale sunt de un gust mai mult decât îndoielnic. Noi nu ne aflăm aici ca să ne înghiți tu. Potolește-te deci imediat, sau îți ard una de nu te vezi!

Marea Tiberiada se calmă ca prin farmec. Mateloții și pasagerii erau încântați. Își spuneau unul altuia cu voce joasă:

— Iată unul pe care nu trebuie să-l calci pe bătături… Vânturile și valurile i se supun… Cine poate fi acest om atât de puternic?

Și, rostind acestea, simțeau în ei o spaimă teribilă. Bucuria lor de a fi fost salvați de la naufragiu nu-i împiedica să se teamă de puterile pui Iisus. Dacă cumva, în urma unui capriciu, Iisus i-ar azvârli pe Lună? Ia gândiți-vă…

Din acel moment, traversarea se făcu în siguranță. Chiar

și apa care intrase în barcă plecă așa cum venise. Găurile produse în carena ambarcațiunii se astupară, fără îndoială, singure. Ce lucruri frumoase sunt miracolele!

Când ajunseră la Gergesa, se crăpa de ziuă. Patronul nu îndrăzni să le ceară lui Iisus și discipolilor lui prețul pentru traversare. Era prea fericit că, grație acestui om extraordinar, barca lui fusese salvată. Nu-i dădu prin cap că Cuvântul, stăpânul elementelor, stârnise poate el însuși această furtună, pentru a-și aroga apoi meritul de a fi potolit-o. Realitatea e că, în calitatea lui de dumnezeu, Unsul nostru avea puterea de a crea perturbații atmosferice. Nimic nu este imposibil pentru un fiu de porumbel, nici măcar atunci când doarme. Cine știe dacă Iisus nu auzise în somn conversația apostolilor, îngrijorați că n-au cu ce să plătească traversarea?

Toată lumea debarcă. Primul individ pe care-l întâlni banda noastră de sfinți fu un posedat; de data aceasta însă, nu era un posedat obișnuit. Nu se mai văzuse unul ca el. Familia renunțase să-l mai îngrijească. În loc să aibă crize intermitente, cum au de regulă posedații, el trăia într-o turbare continuă. Îl alungaseră și din oraș din această cauză. Se adăpostise într-o grotă săpată în stâncă. Hainele și le sfâșiase cu multă vreme în urmă; alerga zi și noapte gol pe dealuri, scoțând urlete și răspândind teama pe unde trecea. Femeile, mai ales, erau profund scandalizate.

Acest posedat devenise legendar. De ani buni se găsea în această stare jalnică. Mămicile îl invocau frecvent, așa cum se amintește de bau-bau când puștii nu sunt cuminți: Fii cuminte, băiețel, sau îl chem pe posedat”, spuneau ele. Și plozii se ascundeau, tremurând, sub fustele mamelor lor.

De câteva ori, oamenii reușiseră să pună mâna pe el și-l legaseră, pentru a-l împiedica să se dedea la violențe; dar avea o asemenea forță, încât rupea sforile și chiar lanțurile de fier. Nimeni nu putea să-l stăpânească. Ca să se

hrănească, își rodea propria carne – acest fapt este consemnat de teologii creștini, mai ales de Thilo, profesor la seminarul din Langensalza. Când se contorsiona, mușca din mușchii proprii. De asemenea, își zgâria pieptul cu pietre și-și bea sângele.

Pe acest frenetic îl întâlniră apostolii în momentul în care puseră piciorul pe mal. Ne întrebăm cu ce acrobații se făcuse remarcat... Iisus văzu imediat cu cine avea de-a face. După cum îi era obiceiul, îl interpelă pe demon, cauza reală a acestei gimnastici.

— Drace, strigă el, de când locuiești în interiorul acestui om?

— De ani și ani, răspunse diavolul prin vocea demoniacului; dar de ce mă-ntrebi? Lasă-mă în pace. Că-mi tulbur sau nu posedatul, nu-i treaba ta. Potolește furtuni, dar nu mă enerva pe mine. Tu liniștești apele, eu îl fac să țopăie pe omul ăsta: fiecare cu meseria lui... Ce, ai venit pe pământ să-i deranjezi pe drăcușori din treaba lor?

— Lasă vorbele! spuse Iisus. Spirit josnic, ieși din acest om!

Dar diavolul nu voia să-și lase prada. Rezistă ceva timp voinței lui Hristos.

— Pe toți sfinții! reluă acesta, nu vrei să mă asculți, faci mofturi. Ești cumva unul din cei mai puternici diavoli ai noștri? Ia spune, cum te cheamă?

Țineți-vă bine, dragi cititori. Ceea ce avea posedatul în el nu era doar un diavol; era un întreg regiment al Infernului.

— Mă numesc Legiune, declară vocea demoniacului; suntem 6.000 în acest singur corp.

— Așa se explică totul, răspunse Iisus. Iată de ce gimnastica acestui posedat este de 6.000 de ori mai îndelungată decât cea a confraților lui. Ei bine, domnilor drăcușori, cu toate că sunteți o legiune întreagă, trebuie s-o ștergeți.

Evanghelistul Matei afirmă că atunci, cei 6.000 de diavoli își făcură foarte mult sânge rău.

Iisus introduce 6.000 de draci într-o turmă de porci

— Doamne Dumnezeule! implorară ei, am vrea să părăsim corpul acestui om; dar ce-o să se aleagă de noi? Dă-ne un mic răgaz, nu ne alunga din ținutul ăsta!

În dimineața aceea, Iisus era în toane bune. Puse ochii pe o turmă de porci care treceau prin apropiere, scurmând pământul cu râtul, fără îndoială, în căutare de trufe. Cu rapiditatea și precizia cu care-l înzestrase divinitatea, determină într-o secundă numărul porcilor din turmă. Porcii erau exact 6.000. Vedeți cum vine de se leagă totul… Nu ezită niciun moment:

— Ieșiți, domnilor drăcușori, comandă el, și intrați în această turmă de porci.

Urmă o scenă imposibil de descris. Posedatul deveni subit calm, ca un vizitiu de trăsură pe care-l tocmești cu ora. Se așeză jos și începu să-și curețe unghiile, uitându-se la apostoli cu o privire indiferentă. Cât despre porci, iată-i sărind în sus, năpustindu-se unii asupra altora, zburdând nebunește. Erau și unii care dansau în două picioare și alții care făceau lumânarea. Și toate acestea, cu niște grohăituri comice, de neimaginat. Unii se rostogoleau pe pământ, alții imitau, dizgrațios, săritul caprei. Apostolii se țineau cu mâna de burtă de râs.

Singurii care nu găseau nimic comic în asta erau păstorii acestui cârd de 6.000 de porci. Aceștia se întrebau cu îngrijorare când avea să se termine acest cadril nebunesc. Ghinioniști, păstorii de purcei! Farsa lui Iisus avea să-i coste scump. Când văzură că porcii continuă să țopăie în toate felurile, porniră în galop spre lacul Tiberiada, se aruncară toți în apă și se înecară. E de presupus că, dintr-o dată, proprietarii cârdului fură ruinați. Doamne! 6.000 de porci sunt bani, nu glumă!

Prieteni cititori, dacă vă îndoiți de veridicitatea acestei povestiri, deschideți Evanghelia: Matei, VIII, 23-24; Marcu, IV, 35-40; V, 1-20; Luca, VIII, 22-39.

O să fiu întrebat, poate, cum se face că, într-o țară în care religia lui Moise, foarte riguros respectată, interzicea sub pedeapsa cu moartea mâncatul cărnii de porc, se putea afla un cârd de 6.000 de porci. Mărturisesc că nu mă angajez să răspund la această întrebare. Din moment ce Evanghelia, opera Sfântului Duh, afirmă faptul, înseamnă că-i adevărat. Să ne mirăm, deci, dar să credem. Sau să ne spunem, odată în plus, că preoții își cred oile tare de proaste, din moment ce le prezintă atâtea contradicții flagrante ca articole de credință.

CAPITOLUL 38 – Un festin la publicani

După această lovitură, domnul Cuvânt își închipuia că-și câștigase admirația noii populații pe care-o vizita. Se înșela amarnic. De cum luară cunoștință de întâmplare, locuitorii din Gergesa se adunară și veniră în număr mare la Iisus, ca să-l roage să părăsească ținutul lor. Adevărul e că erau foarte îngrijorați la gândul de a avea printre ei, mai multă vreme, un vrăjitor care avea puterea de a vârî draci în oile, rațele, boii câinii, pisicile și găinile lor.

Unsul consimți să plece, dar cu o condiție: aceea ca exposedatul să-l glorifice în toată regiunea. Omul nostru își luă acest angajament, iar autoritățile din Gergesa nu se caliciră, fiind vorba de a se debarasa de Iisus, și-i plătiră Cuvântului și apostolilor lui traversarea cu o nouă barcă. Lumea însoți sfânta bandă până la bord.

— Unde trebuie să-i transport pe acești domni? întrebă proprietarul bărcii, adresându-se municipalității gergesiene.

— Transportă-i unde vor ei, cu condiția să fie cât mai departe de aici.

Iisus ceru să fie dus la Genesaret. Cum acesta se afla exact de partea cealaltă a lacului, autoritățile acceptară cu entuziasm. Era dimineață când Iisus îndrăcise cei 6.000 de porci; reîntorcându-se destul de repede pe mare, el putu, în aceeași seară, să acosteze pe malurile Genesaretului. De cum debarcară, Matei făcu o propunere bandei.

— Prieteni, le spuse el, tuturor ne e o foame de lup. Judecați și voi. Ajunăm de ieri seara. Acești gogomani de gergesieni nu ne-au oferit nici măcar un mic dejun în dimineața asta, așa de tare s-au grăbit să ne vadă plecați… Or, aici, am niște prieteni faini. Publicanii din Genesaret sunt la per tu cu cei din Capernaum; or să ne primească cu plăcere și chiar or să dea o petrecere clasa întâi. Bazați-vă pe mine. Mă duc să-i anunț și vin să vă iau.

Matei nu întârzie mult. Când publicanii aflară că Iisus ar fi dispus să se distreze în compania lor, săriră până-n tavan de bucurie. Apostolul îi asigurase și despre ce fel de om era Iisus:

— Deși vorbește ca din carte, șeful nostru nu-i un fudul. E întotdeauna dispus să râdă la o farsă bună. În societate, e un băiat încântător. În plus, de-o galanterie seducătoare. Când suntem cu el la o petrecere, mai ales dacă sunt și câteva femei, putem fi siguri c-o să ne distrăm.

— Ah, chiar așa? Prezența femeilor nu-l deranjează?

— Câtuși de puțin.

— Chestia e că ce am auzit noi despre femeile cu care petrecem, adică despre tipele noastre, e c-ar fi niște vagaboande.

— Cu cât își ferfenițesc mai mult contractul, cu atât sunt mai pe placul lui. Nu-i un tip încuiat, o să vedeți.

— În cazul ăsta, adu-l repede. Între timp, punem masa, convocăm damele și începem cheful.

Iisus fu încântat să afle că i se pregătea o asemenea petrecere. Matei vru să-i țină un mic discurs, ca să-i explice că prietenii lui, publicanii din Genesaret, erau băieți de viață, în ciuda proastei lor reputații; că erau greșit etichetați de populația înapoiată, care nu înțelegea nici matrapazlâcurile, nici codoșlâcul etc. Dar Unsul îl opri prin acest proverb binecunoscut: „Pântecul înfometat n-are urechi”.

— M-ai convins, oprește-te și să mergem să ne așezăm la masă.

Sfânta bandă se duse deci la casa unde se adunaseră publicanii. Inutil să spunem că era una din casele cele mai rău famate din Genesaret. Duzini de femei ușoare se lăfăiau pe canapelele-paturi, care erau piesele de mobilier ale epocii. Toată lumea se plimba încoace și-ncolo, vocifera, bea și se săruta. Era o imagine de bordel.

Când Iisus și apostolii își făcură apariția, fură întâmpinați de o explozie de urlete de bucurie, care n-aveau nimic uman în ele. Matei, cu deosebire, fu obiectul

unor ovații din partea femeilor. Ele se ridicară brusc și, prinzându-se de mâini, dansară în jurul lui o horă nebună, cântând:

Uite-l pe Matei!
Nu mai știam de tine.
Uite-l pe Matei!
N-ai murit? Ce bine!

Ne dăm cu ușurință seama ce-a însemnat această petrecere: o veritabilă orgie. Invitații și invitatele făcură așa un tămbălău, încât veniră vecinii. Erau la desert, moment propice pentru erotism. Fiecare își ținuse toastul. Iisus băuse în sănătatea micului Ioan, discipolul lui preaiubit. Apropo de asta, se făcuseră și pariuri. Ioan era un băiat atât de frumos, iar Cuvântul îl răsfăța așa de mult, încât unul dintre convivi venise cu ideea că Ioan era fată. Adevărul e că avea o față imberbă, o fizionomie extrem de dulce, părul blond, buclat și ochi albaștri, cu o privire languroasă. Ai fi jurat că e o tânără reprezentantă a sexului frumos.

Câțiva publicani, crezând că e un travesti, îl sărutaseră pe frumosul băiat, iar acesta, excesiv de timid și roșind, le dăduse voie. Se glumea, deci, pe seama sexului lui când vecinii intrară în accubitorium [*n.a.: Așa se numea sala de ospețe în vremea romanilor*]. Această scenă, care atrăgea atenția prin indecență, îi scandaliză. Văzându-l pe Iisus, care striga mai tare decât ceilalți și spărgea farfuriile cu zel, nu se sfiiră să spună:

— Rușinos! Un om care ar fi cu adevărat un doctor al Legii nu și-ar terfeli reputația într-un asemenea loc și cu asemenea lichele.

La auzul acestor vorbe, Iisus dădu un pumn în masă, răspunzând:

— Ce-ați spus? Mă mustrați voi pe mine? Vedeți? Domnii aceștia sunt scandalizați. Vă întreb numai dacă treburile noastre vă privesc.

— Pardon, ripostă un fariseu, te dai drept un personaj

public; prin urmare, viața ta trebuie cunoscută de toată lumea. Or, noi constatăm că tu-ți petreci frumoasa existență mâncând și bând cu publicanii și cu femeile de condiție proastă.

— Ne insultă! strigară dezmățatele. Iisus, ne insultă, răzbună-ne!

Mesia se întoarse către farisei și, cu un zâmbet ironic, spuse:

— Și chiar dacă comesenii mei ar fi ceea ce spuneți, prezența mea printre ei ar fi perfect justificată. După câte înțeleg, voi sunteți ireproșabili, în timp ce ei sunt niște păcătoși inveterați. Foarte bine… Dar pentru că mie-mi pasă de umanitate, trebuie să mă îngrijesc mai mult de păcătoși, decât de cei fără pată. Nu oamenii sănătoși au nevoie de medic, ci bolnavii.

Această declarație fu întâmpinată cu o ploaie de „bravo!”. Fariseii, înțelegând că ar ieși prost din toată treaba dacă ar insista, tăcură. Dar Cuvântul nu sfârșise cu admonestările. Erau acolo și discipoli de-ai Botezătorului, atrași de vacarm. La rândul lor, îl apostrofară și ei pe Iisus:

— Maestrul nostru zace în temnița de la Machaerus; mănâncă pâine neagră și bea apă clocită. Și tu, vărul lui, te afli aici, benchetuind. Ți-ai uitat, deci, precursorul? E totuși un mare profet… Noi îl căinăm, postim ca să-i imităm privațiunile, îi purtăm doliul…

— Pentru numele lui Dumnezeu! răspunse Iisus indispus, până la urmă o să reușiți să mă enervați! E vina mea dacă Botezătorul s-a lăsat prostește încarcerat de Irod? Și-apoi, la urma urmei, Botezătorul m-a comparat acum ceva timp cu un soț; ca soț, e normal să mă aflu la nuntă. Și pe de altă parte, când soțul mănâncă, tovarășii lui nu trebuie nicidecum să ajuneze. Or să aibă destul timp să-și facă sânge rău când n-o să mai fiu cu ei, adică în ziua în care mi s-ar întâmpla și mie un necaz.

Și, pentru a-și accentua mai bine concluzia, Alphonse Hristos își deschise robinetul parabolelor:

— Nimeni nu cârpește o haină veche cu un petic de pânză nouă; altfel, țesătura nouă, intrând la apă, ar trage-o

și pe cea veche, și astfel, ruptura ar fi mai mare decât înainte de peticire. Tot așa, nu se pune vinul nou în butoaie vechi; altfel, butoaiele pocnesc și vinul se răspândește pe jos. Pe lângă asta, dacă obișnuiți să beți vin vechi, când vi se va da vin nou, n-o să vi se pară bun, și-o să cereți vin vechi, ca fiind mai bun…

— Perfect! zise unul; dar ce vrei să spui cu asta?

— Cum? Nu înțelegeți unde bat?

— Nu înțelegem nimic din ce ne îndrugi tu.

— Asta-i păcat. Dar eu știu ce vreau să spun și asta îmi ajunge.

Iisus era pe cale să înceapă o nouă parabolă când un bătrânel, domnul Jaire, Înger la sinagoga din Genesaret, își făcu loc prin mulțime și se apropie de el.

— Maestre, zise el, ai în fața ta un tată trist. Oh, da, sunt foarte întristat că am putut consimți să vin într-o casă ca aceasta; dar pentru că a trebuit să merg într-un loc atât de nepotrivit pentru mine doar ca să te întâlnesc, m-am resemnat. Important este că te-am găsit. Iată deci ce mă aduce: am o fată, singura mea fată; moare, e cu siguranță moartă în momentul în care îți vorbesc. Tu ai o putere miraculoasă, din câte mi s-a spus. Ei bine, maestre, vino, pune-ți mâinile pe fata mea și sunt convins că asta va fi de-ajuns ca s-o readuci la viață.

— Așa, da! strigă Iisus. Iată cel puțin un om care are încredere în mine. Încrederea lui nu va fi înșelată. Să mergem la el, dragi apostoli și prieteni. După aceea, ne întoarcem aici, să gustăm lichiorurile care trebuie să încheie festinul nostru.

Toți convivii se ridicară de la masă și această escortă, îngroșată de mulțimea care intrase în casă, se îndreptă spre domiciliul lui tăticu Jaire. Vânzătorii din oraș, văzând toată această mulțime ce trecea prin fața lor, ieșeau din prăvălii și-i întrebau curioși pe oamenii din alai:

— Ce se întâmplă?

— E Iisus, care o să repună pe picioare o tânără în agonie, răspundeau ei.

Mulțimea creștea la fiecare pas. Cuvântul înainta cu greu. O femeie care-și scărpina dosul, urma escorta, încercând să se strecoare în față. Puțin câte puțin, tot mergând, reuși să ajungă destul de aproape de Uns. Încă patru sau cinci pași și l-ar fi atins. Mulțimea era tasată ca returul unui foc de artificii. Această femeie de treabă suferea de 12 ani de hemoroizi, de care nu putea scăpa. Anusul acestei nefericite era într-o stare lamentabilă. Cel puțin, acestea sunt detaliile pe care ni le dă Evanghelia. Sărmana bolnavă, pe care cartea sfântă ne-o reprezintă la Genesaret dând din coate prin mulțime pentru a ajunge la Iisus, este numită de evangheliști „o hemoroisă”. Acest cuvânt nu se regăsește în nicio altă lucrare; el nu este folosit decât în Noul Testament. Nu există niciun dubiu că, prin acest cuvânt, secretarii porumbelului au vrut să desemneze o nefericită chinuită de acele tumori sângerânde, al căror sediu obișnuit este anusul. 12 ani de hemoroizi! Vă dați seama ce martiriu îndura această femeie. Se contorsiona, strângându-și fesele și, din când în când, își scărpina anusul cu furie, atât de atroce era durerea. Dar această femeie avea credință. „Dacă aș putea să ajung – își spunea ea – să-i ating tunica lui Iisus, aș fi vindecată”. În sfârșit, fu la o lungime de braț de marele vindecător și apucă cu putere de o margine a robei lui: instantaneu, hemoroizii se topiră. Iată deci încă una bună! Fiul Mariei era așa de vindecător, încât făcea minuni și fără să știe. Și acest fapt se găsește în Evanghelie. El habar n-avea că o nefericită hemoroisă circula în jurul lui, în așa fel, în cât să-l poată atinge. Fu nevoie de o minune pentru a fi pus la curent cu vindecarea pe care tocmai o săvârșise. În timp ce bolnava îi apuca mâneca robei, Iisus simți un fel de comoție, ca o pisică din care scoți scântei când îți treci mâna în răspăr prin blana ei: era miracolul care ieșea din el, pentru a trece pe hemoroizii bietei femei. Atunci, se întoarse spre mulțime și spuse:

— Cineva m-a atins! Cine m-a atins?

Petru îi răspunse:

— Hai că ești bun! Oamenii te împing, te copleșesc, și tu

întrebi „Cine m-a atins?”. E ca și cum ai căuta acul în carul cu fân.

— N-am orbul găinilor, continuă Iisus. Am simțit un miracol ieșind din mine; deci, înseamnă că cineva m-a atins.

Și, parcurgând din ochi mulțimea, își ațintì asupra celei pe care o vindecase una din acele priviri care sondează inimile și hemoroizii. Buna femeie, văzându-se descoperită și crezând că marele vindecător era iritat de faptul că i-a sustras un miracol pe ascuns, se aruncă, în lacrimi și tremurând toată, la picioarele Unsului.

— Doamne! Doamne! imploră ea, nu-mi pune la loc hemoroizii!

Iisus zâmbi.

— Hai, femeie, spuse el, nu sunt un diavol rău, în fond. Vindecarea ta a fost doar un furtișag mărunt; nu contează, cu atât mai bine pentru tine. În același timp, apărură slugile lui tata Jaire.

— Ce e? Ce s-a întâmplat? întrebă îngerul de la sinagogă.

— Stăpâne, nu mai are rost să deranjezi vrăjitorul; fata ta a murit.

Tata Jaire întoarse către Iisus o privire rugătoare, care voia să spună: „Tocmai ai înlăturat hemoroizii acestei femei simple. Cum eu sunt un om de vază, ar trebui să faci acum, pentru mine, o minune proporțională cu valoarea mea. Pentru că fiica mea e moartă, iată ocazia să te faci remarcat”.

— La drum! comandă Iisus, care înțelesese.

Oamenii își reluară deci marșul spre domiciliul lui tata Jaire. Marele vraci și mulțimea ajunseră în scurt timp la casa lui. Înăuntru, Iisus întâlni bocitoarele, care-și făceau deja treaba. Oh! aceste negustorese de lacrimi nu pierdeau timpul. De cum se semnala un deces, veneau lăcrimând la casa mortului. Moartea unei tinere însemna o zi de văicăreală foarte bine retribuită. Erau acolo, scoțând strigăte lugubre și făcând să răsune habitaclul de gemetele lor interesate.

— Nu mai plângeți, le spuse Cuvântul, copila nu e moartă; doarme. Bocitoarele întâmpinară aceste cuvinte zeflemisindu-l:

— Vrei să spui că fata nu s-a prăpădit… Adică ne-am deranjat degeaba? Asta ar mai lipsi…

— Domnul mă uimește. Pentru un medic, nu-i prea priceput, din moment ce ia un cadavru drept o persoană adormită…

Apoi cerură să-și continue falsele tânguieli. Dar Iisus nu le dădu voie.

— Să iasă toată lumea afară! porunci el. Nu trebuie să rămână cu mine, în odaia defunctei, decât tatăl, mama, Petru, Iacob și Ioan.

Lumea se supuse. Apoi, luă mâna cadavrului și-i strigă:

— *Talitha Koumi*! Fată, scoală-te!

Rețineți aceste cuvinte, ca să le folosiți atunci când o să vreți să vă înviați un prieten. *Talitha Koumi*! Cu aceste cinci silabe, Iisus o readuse la viață pe fata lui Jaire; ni le raportează evanghelistul Marcu (care, în paranteză fie spus, n-a asistat la scena respectivă). Cât despre apostolul Ioan, pe care teologii catolici ni-l dau ca martor intim la miracol, el nu suflă o vorbă în acest sens în evanghelia lui.

Auzind *Talitha Koumi*, tânăra se ridică și, peste măsură de bucuroasă să se simtă din nou vie, începu să alerge prin apartament. Părinții erau în culmea fericirii. Iisus mai spuse, de data aceasta adresându-se lor:

— Sunt foarte încântat că v-am putut fi de folos; dar asta nu-i de-ajuns! Acum trebuie să vă gândiți la această copilă. Trebuie să-i fie foame, după atâta timp în care n-a pus mâncare în gură. De aceea, dați-i să mănânce.

Zicând acestea, se reîntoarse la casa publicanilor, ca să-și bea paharul de adio împreună cu discipolii lui, așa cum le promisese prietenilor și prietenelor lui Matei (Matei, cap. IX, vers. 10-26; Marcu, cap. II, vers. 15-22; cap. V, vers. 21-43; Luca, cap. VIII, vers. 29-56).

Femeia cu hemoroizi se vindecă atingându-l pe Iisus

După aceste fapte memorabile, Iisus se duse din nou la Nazaret; dar și de data aceasta nu reuși decât să facă oamenii să râdă de el. Era scris ca nazarinenii să rămână insensibili la cuvântul concetățeanului lor. În concluzie, ne punem întrebarea de ce își tot lua Cuvântul această sarcină inutilă: în calitatea lui de dumnezeu, cunoștea foarte bine trecutul, prezentul și viitorul și, prin urmare, nu putea să-și facă nicio iluzie. Evanghelistul Marcu relatează (cap. VI, vers. 1-6) că oamenii din Nazaret l-au primit din nou pe Iisus cu un scepticism total.

— De unde i-ar putea veni lui, spuneau ei, înțelepciunea și puterea? E un șarlatan care a reușit să-i păcălească pe fraierii din alte orașe; pentru că ei nu-l cunosc. Dar noi, nu știm noi oare că nu-i decât un simplu tâmplar? Mama lui, nu se numește ea Maria? Frații lui, nu se numesc ei Iacob, Iosif, Simion și Iuda? Și surorile lui, nu sunt ele toate printre noi? (textual).

„Nimeni nu e profet în țara lui”, gândi Cuvântul, și nu reuși nici măcar pentru un sfert de oră să-și convertească compatrioții. Se hotărî chiar să-și ia câteva zile de vacanță. În acest scop, își adună cei 12 apostoli și le spuse:

— Până la noi ordine, o să mă înlocuiți. Vă deleg puterile mele. Veți întreprinde un mic turneu și veți anunța peste tot că împărăția cerului nu-i așa de departe pe cât își închipuie oamenii. Vindecați bolnavii, înviați morții, purificați leproșii, îndreptați cocoșații și faceți demonii să părăsească trupurile posedaților. Și mai ales fără șmecherii; cum miracolele voastre nu vă costă nimic, aveți bunătatea să nu cereți plată pentru ele. Totodată, având în vedere că nu se poate trăi doar cu dragoste și apă, acceptați ospitalitatea oricui v-o va oferi. Nu uitați că mai ales femeile dornice de plăceri carnale sunt interesante; acestea sunt niște păcătoase drăguțe, cărora noi avem multe să le iertăm. Vă recomand, de asemenea, copiii; trebuie să le arătați o mare afecțiune. În sfârșit, răspândiți-mi bine doctrina în toate locurile. Fiți înțelepți ca șerpii și

blânzi ca porumbeii.

La acest cuvânt, Petru, care era neîncrezător de felul lui, replică:

— De acord, numai că suntem înconjurați de dușmani. O să jucăm rolul oilor care se trezesc în mijlocul unei haite de lupi.

— Perfect!

— Și dacă lupii sfâșie oile?

Iisus îi dădu lui Petru acest răspuns, care merită pus în ramă:

— Când mielul e mort, nu se mai teme de lup!

În sfârșit, se despărțiră. Apostolii plecară doi câte doi în diverse direcții, promițând să dea de știre des despre ei (Matei, cap. X, vers. 5-42; Marcu, cap. VI, vers. 7-13; Luca, cap. IX, vers. 1-6; pe același subiect, se mai poate consulta și Sfântul Clement din Alexandria, „A doua epistolă către corinteni”, cap. V). Cât despre Iisus, se duse să se odihnească în brațele Magdalenei, Ioanei, Suzanei și ale celorlalte adoratoare.

CAPITOLUL 39 – În care Botezătorul pierde gustul pâinii

Unul care nu avea la dispoziție odalisce era vărul Botezătorul. Trecuseră 12 luni de când fusese închis pentru că criticase cu prea multă însuflețire conduita privată a regelui Irod. Discipolii lui, în scopul de a-i înmuia inima lui Iisus, îi vorbiseră de pâine neagră și de apă clocită. Exageraseră, căci cărțile sfinte însele declară că vărul Ioan era destul de bine tratat în fortăreața Machaerus. Știm deja că discipolii veneau și plecau, achitându-se de toate comisioanele.

Evanghelia adaugă chiar că Irod venea uneori în vizită la prizonierul lui și că-i cerea sfaturi. Citiți sfântul Marcu, cap. VI, vers. 20: „Irod, știind că Botezătorul este un om drept și sfânt, se temea și avea respect pentru el, ascultându-l bucuros și făcând multe lucruri după cum îl sfătuia el”.

Tocmai pentru că se temea de el, îl ținea sub cheie; dar asta nu-l împiedica să-i arate un mare respect. O spune Evanghelia. Prin urmare, vărul Botezătorul era un prizonier privilegiat. Dacă ar fi avut un dram de șiretenie, ar fi ieșit imediat din închisoare, și chiar cu cele mai mari onoruri. În loc de asta, nerodul își trimitea mesagerii la Iisus, care-i răspundea cum am văzut:

Tu ai vrut-o, nu te plânge! Descurcă-te cum oi putea… Tu ai vrut-o, nu te plânge!

Ieși singur din belea.

Din moment ce privarea de libertate îi devenise insuportabilă (fiind singurul lucru care-i lipsea) și deoarece Iisus se comporta, în ceea ce-l privea, ca ultimul laș, Botezătorul ar fi putut foarte bine, fără să-și facă nici cea mai mică zgârietură în amorul propriu, să se pună în slujba lui Irod. Tetrarhul s-ar fi felicitat să-l aibă în permanență

ca ghid și i-ar fi rupt lanțurile pentru a-i da o funcție înaltă la curte. Dar, nici vorbă! Vărul Botezătorul nu-și cunoștea interesul. Aflându-se la mila lui Irod, el continua, ca și mai înainte, să-l dojenească, de fiecare dată când avea ocazia, în legătură cu mariajul lui. Bineînțeles, aceste observații îi erau profund neplăcute maiestății sale și, supralicitând, Botezătorul își crea în mod gratuit un dușman de moarte în Irodiada, pe care o amestecase în toată povestea asta.

„Niciodată să nu-ți bagi nasul în treburile femeiești”, spune un proverb de foarte bun simț. Aceasta este, într-adevăr, una din greșelile care-i fac cel mai adesea pe bărbați să se certe între ei. Prietenul vostru cel mai drag se dă în vânt după o frumusețe care, în ochii voștri e o urâțenie și care vă displace total; lăsați-l deci să-și trăiască povestea de dragoste și nu vă băgați degetele între copac și coajă. Dacă, din contră, îi dați prietenului un sfat pe care acesta nu vi-l cere, el se va supăra și, în ziua în care, dezgustat de Dulcineea lui îi va da papucii, prietenul în cauză nu se va mai împăca niciodată cu voi. Cum să vă spun, asta-i o regulă fără excepție.

Botezătorul aparținea acelei specii agasante de oameni cârcotași, care își arogă misiunea stupidă de a critica mariajele. Irod nu putea să-i ceară un sfat despre un anumit act politic, fără ca, după ce răspundea, el să nu adauge:

— Da, maiestate, fă așa, fă pe dincolo; e sfatul meu. Dar, a te ocupa de politică nu e tot. Omul mai trebuie să se gândească și la interiorul lui, și adevărul mă obligă să-ți spun că prima din datoriile tale ar fi s-o dai pe ușă afară pe soția ta actuală, Irodiada, și să-ți reiei fosta soție.

Irod își scărpina fruntea și ieșea fără să spună nimic. Seara, vorbind în pat cu Irodiada, dacă aceasta făcea imprudența să-l întrebe ce mai zice Botezătorul, el îi răspundea:

— Să nu mai vorbim de el; nu-i un om rău în fond, dar are o manie păguboasă…

— Iar ți-a cântat refrenul lui apropo de căsătoria noastră?

— Chiar așa.

— Bestie nenorocită! încheia Irodiada scrâșnind din dinți.

Irodiada era nervoasă. Pentru că povestea se repeta fără încetare, ajunsese să nu se mai gândească la Botezător fără să facă o criză de nervi. Vărul lui Iisus o oripila. La început, se mulțumise să-l numească amuzant: domnul „de ce-mi arde mie”. Apoi spusese, cu referire la el, „arțăgosul”: Ce mai face arțăgosul? N-a murit arțăgosul? Până la urmă, rămăsese la „bestie nenorocită”.

„Bestie nenorocită” este ultimul grad de furie al unei regine. După „bestie nenorocită” nu mai urmează decât… puterea.

Tetrarhul regreta amarnic că-i repetase soției sale tot ce trăncănise Botezătorul. Pentru că nu știuse să ascundă limbajul nesăbuit al prizonierului lui, era acum obligat să-l apere de furia Irodiadei. Aceasta avea o idee fixă: „Din moment ce acest nenorocit de Botezător – gândea ea – persistă să-și bage nasul în treburile noastre, trebuie să i-o retez”.

De la a-i reteza nasul Botezătorului până la a-i reteza capul nu era decât un pas. Acest pas fu făcut prompt. Iată în ce împrejurări:

Regele Irod, care n-avea ca prenume niciun nume de sfânt (sfinții din calendar nu fuseseră încă inventați pe vremea aceea) își sărbătorea ziua de naștere după obiceiul romanilor. Anul acesta o celebră la Machaerus. Dădu un festin pentru curtenii săi, ofițerii și nobilii Galileei. Tot ceea ce știm despre bogăția Irozilor, despre mărime și fast, ne îndreptățește să credem că accesoriile acestei sărbători erau de nedescris. Irodiada, deloc proastă, cunoscând punctele slabe ale unchiului și soțului ei, comandase plăcerile. Antipa comandase chiolhanul. El se ocupase de partea materială a petrecerii. Regina îi spusese doar atât:

„Mă ocup eu de dansul care va încheia seara festivă”. Pregătise o capcană ascunsă în spatele acestui dans. O să vedeți stratagema.

Se procedă în ordine. Mai întâi se mâncă copios și se bău regește. Apoi, după ce ultimele carafe fură golite, toată lumea trecu în salonul mare, albastru, care fusese amenajat pentru această ocazie: cu un podium în fund, destinat dansatoarelor. Irod, amator înnebunit după dansurile voluptuoase importate din Italia, luase loc în primul rând de fotolii.

Începu baletul. Dansatoarele, toate frumoase să le mănânci, fuseseră alese dintre cele mai talentate eleve ale Terpsihorei [*n.tr.: Terpsihora = una din cele 9 muze, muza dansului și a muzicii corale*].

În fruntea lor era Salomeea, care-și ridica gamba ca nimeni alta. Această Salomeea era chiar fiica Irodiadei, rezultată din prima ei căsătorie. Încântătoarea copilă dansa, spre satisfacția generală. Buchetele de flori cădeau în ploaie pe podium. Irod era entuziasmat.

— Câtă grație! Câtă măiestrie! strigă el. Niciodată n-am mai văzut antreșauri atât de bine executate! [*n.tr.: antreșa (din fr.„entrechat”) = termen de balet, însemnând săritură cu foarfecă*]. Pentru plăcerea pe care am avut-o, voi da, și fac jurământ, acestei adorabile dansatoare, tot ce va voi ea, chiar dacă asta ar însemna jumătate din regatul meu.

— Mă încred în cuvântul tău, tăticul meu vitreg, făcu Salomeea.

— Nu-mi iau cuvântul înapoi, răspunse Irod Antipa. Salomeea alergă la mama ei și-i șopti la ureche:

— Mami, ce trebuie să-i cer?

— Capul Botezătorului, răspunse Irodiada.

Atunci, tânăra se întoarse către rege și, alintându-se, îi spuse făcând cea mai grațioasă mutrișoară:

— Mica Salomeea vrea cap Botezător pe frumoasă tavă argint, na!

Irod nu se așteptase la această lovitură; tresări în jilțul lui și-și lăsă capul în bărbie, ca un om care cere un timp de

gândire. Însă curtenii, care găseau delicioasă fantezia Salomeei, intonară în cor:

— Cap Botezător!… Cap Botezător!… Cap Botezător!…

Un rege nu are decât cuvântul său – când vrea să și-l țină. Antipa îl chemă la el pe călău, pe care Irodiada avusese grijă să-l invite la petrecere:

— Băiete, comandă el, servește-i cald acestei domnișoare capul Botezătorului!

— Pe o tavă de argint! adăugă Salomeea, care ținea ca lucrurile să se facă cu ceremonie.

Un sfert de oră mai târziu, Salomeea îi oferea mamei ei chipul precursorului pe platoul obligatoriu.

Salomeea oferă părinților ei regali capul Botezătorului

Dacă ar fi să-l credem pe sfântul Ieronim, care nu a asistat totuși la scenă (pentru că nu s-a născut decât trei secole mai târziu) Irodiada s-ar fi amuzat înfigându-și andreaua în limba profetului. Și așa l-a făcut regina pe Botezător să nu mai simtă gustul pâinii.

Tetrarhul dormi foarte prost în noaptea aceea și în multe altele. Își visa des victima. Botezătorul îi apărea ițindu-se dintre mobilele lui cele mai personale. Deschizându-și noptiera, i se părea că fiul lui Zaharia sărea din ea, palid și solemn, spunându-i cu voce înceată: Asasinule! Mai mult, când i se aduseră la cunoștință faptele remarcabile ale lui Iisus, Irod murmură: Văd bine cine este! Este Botezătorul, care a înviat… Este el, care a ieșit din mormânt și face aceste minuni! (Matei, XIV, 1-2; Marcu, VI, 14-29; Luca, IX, 7-9).

CAPITOLUL 40 – Chifle și heringi afumați la discreție

Să revenim la apostolii noștri, pe care Unsul îi trimisese în misiune doi câte doi, în șase colțuri ale Iudeei. Ei fură printre primii care aflară de sfârșitul tragic al Botezătorului și, de cum li se aduse la cunoștință acest fapt, se grăbiră să revină la Iisus, fără a-i mai cere permisiunea.

— Pe toți dracii, patroane! Ni s-a povestit o întâmplare oribilă, care ne-a făcut părul măciucă.

— Ce anume?

— O să-ți facă rău: vărul tău, Botezătorul, a fost executat, i-au tăiat capul.

— Știu. Facă-se voia Domnului!

— Cum? Nouă ni se pare că de data asta nu voia Domnului s-a împlinit, ci cea a doamnei Irodiada.

— Posibil. Numai că, cum nimic nu se întâmplă fără ca Domnul să vrea, dacă vărul meu Botezător a fost decapitat, e pentru că cel care este în ceruri a hotărât astfel.

— Dacă-i așa, atunci Tatăl tău, care e în ceruri, n-a fost prea amabil cu nepotul lui…

— Planurile Preaînaltului sunt nepătrunse.

Apostolii nu erau prea convinși. Întrebară dacă n-ar fi mai prudent să se pună la adăpost.

— Stați așa, răspunse Iisus, trebuie să-mi consult ceasul destinului.

După ce se gândi un moment, spuse:

— Timpul meu n-a sosit încă. Hai s-o ștergem de-aici.

Intrară în primul port pe care-l întâlniră și banda noastră sfântă ridică pânzele spre nordul mării Tiberiada. Debarcară chiar în Betsaida, deja celebră prin pescuitul miraculos. Acest sat ținea de teritoriul guvernat de Filip și fusese declarat cu un an în urmă oraș. Tetrarhul îi schimbase chiar și numele și-l redenumise Iulia, din

curtoazie pentru fiica lui Augustus.

În jurul acestui oraș în devenire se întindeau pustiuri vaste, iar spre răsărit se ridicau dealuri la fel de lipsite de vegetație ca și astăzi. În această localitate sperase fiul porumbelului să-și afle liniștea. Speranțele lui fură înșelate. În ciuda secretului cu care marele vraci își învăluise plecarea, câțiva martori, văzând barca îndepărtându-se de mal, dădură de știre oamenilor, care-l urmă de-a lungul țărmului. Încetinită, fără îndoială, din cauza vântului slab, barca înainta cu viteză mică. Așa se face că fu devansată, iar când Iisus puse piciorul pe pământ, în compania discipolilor lui, se văzu înconjurat de o mulțime tot atât de numeroasă ca și cea de la Naim și de la Capernaum.

Era în apropierea Paștelui. Deja se formau caravane. O multitudine de pelerini veneau din cele mai îndepărtate ținuturi. Moș Zevedei, de cum află despre sosirea celor doi fii ai lui și a șefului lor, se făcu luntre și punte pentru a stimula zelul locuitorilor.

— O să-l vedeți pe acest Iisus, spunea el cui voia să-l asculte. E un tip tare de tot! Într-o zi, când nu era deloc timp bun pentru pescuit – și eu mă pricep, că doar sunt un bătrân lup de mare – i-a făcut pe băieții mei să prindă atâta pește, de-au umplut două bărci! Asta s-a făcut sigur printr-o minune. N-aveți decât să-i cereți miracole; o să vă facă cu sutele și miile.

Așa se face că, atunci când Unsul ajunse printre oamenii din Betsaida-Iulia, avu parte de o primire mai mult decât amabilă.

— Rabi, cerea mulțimea pe toate tonurile, un miracol, un miracol!

— Nu chiar acum, răspunse Iisus. Să nu abuzăm de lucrurile bune, rămâne pe altă dată.

— Ba nu, ba nu, un miracol, un miracol!

— Vă cer iertare; sunt foarte obosit.

— Dar nu-i obositor să faci miracole. Un miracol! Un miracol!

Pâini și pești multiplicați de Houdini Întâiul

Iisus îi lăsă să-și spargă plămânii și, urmat de apostoli, ajunse pe un deal din împrejurimi. Locuitorii din Betsaida și pelerinii, care erau oameni perseverenți, îl urmară și acolo. Iisus ajunse la un al doilea deal, apoi la un al treilea; ei îi călcau pe urme, nescăpându-l din ochi. Atunci, pe post de miracol, el le servi un discurs grandios, așa cum erau toate discursurile lui. Fu atât de elocvent, încât auditoriul uită complet motivul care-i adusese atât de departe, în deșert. Mai mult, discursul lui fu de o lungime interminabilă. Vorbi toată ziua și nimănui nu-i dădu prin gând să părăsească locul și să se întoarcă acasă, ca să mănânce. Când, în sfârșit, își încheie speech-ul, fără să fi băut un singur pahar de apă tonică (un gâtlej divin nu se usucă niciodată din cauza unei predici, oricât de întinsă ar fi ea), soarele cobora la orizont. Abia atunci se simțiră discipolii prinși de îngrijorare pentru stomacurile acestor spectatori benevoli.

— Grozavi mai suntem! făcură ei. Iată-ne aici, în mijlocul deșertului, înconjurați de toți acești oameni de treabă care și-au părăsit orașul, și n-avem nimic să punem în gură.

— Asta pentru moment, răspunse Unsul. Cumpărați pâini și împărțiți-le acestor oameni.

— Să cumpărăm pâine? De unde și cu ce? Portmoneele noastre sunt goale și nu există un singur brutar în împrejurimi. Brutarii nu prea au obiceiul să se stabilească în mijlocul deșertului.

— Așa e. Dar e posibil ca unul dintre acești bravi pelerini să aibă o bucată de pâine în desaga lui. Andrei sări pe un bolovan și întrebă:

— Se poate ca cineva din această onorabilă adunare să ne dea niște pâine pentru 3 bani?

Un tânăr ieși în față și spuse:

— Am eu cinci chifle și doi pești.

— Oh! Suntem bogați! strigă Iisus.

— Crezi, deci, întrebă Andrei, că va fi de-ajuns pentru

toată lumea?

— Dă-le totuși să mănânce și ai încredere în mine.

Spunând acestea, Iisus dădu ordin ca mulțimea să fie invitată să se așeze pe jos, în grupuri de câte 50; ceea ce se făcu. Apoi, luă cele 5 chifle, le rupse și le dădu apostolilor, care le dădură mai departe oamenilor. Făcu la fel și cu cei doi pești, care erau probabil heringi afumați. Dar, ce să vezi! În mâinile marelui vraci, chiflele și heringii se multiplicau la nesfârșit. Când nu mai era, mai era. El continuă deci împărțirea, până când mulțimea, sătulă, strigă: Ajunge! Ajunge!

Totodată, cum ținea să dovedească că darul făcutului de minuni cu care era înzestrat nu-l împiedica să fie econom, ordonă ca nimic să nu fie risipit și să se adune tot ce rămăsese din chifle și pești. Oamenii ascultară și, după ce fiecare își potoli foamea, se mai găsiră resturi ale acestui festin improvizat cât să umpli 12 coșuri mari.

Locuitorii din Betsaida și pelerinii părăsiră deșertul la căderea nopții și reveniră în oraș, spre marea satisfacție a câtorva concetățeni care rămăseseră pe loc și care începuseră să se îngrijoreze de această emigrare neașteptată.

Se vorbi mult timp în Galileea despre această minune; căci, nu putem nega, fusese o minune de prima mână. Acest miracol conține mai multe miracole într-unul singur, lucru pe care Evanghelia pare să nu-l observe, ceea ce este regretabil. Mai întâi, acest oraș, aproape tot, care-și abandonează căminele pentru a merge să asculte un domn predicator departe, în deșert, și care nu se gândește să-și ia și ceva de mâncare – miracol! Apoi, acești bravi oameni, care neglijează să se asigure cu de-ale gurii, dar care cară după ei 12 coșuri mari pentru provizii, toate goale – alt miracol!

Aceasta este întreaga poveste a multiplicării chiflelor și a heringilor afumați; ea este cu atât mai miraculoasă, cu cât toți creștinii o cred. (Matei, XVI, 13-21; Marcu, VI, 30-44; Luca, IX, 10-17; Ioan, VI, 1-15).

CAPITOLUL 41 – Plimbare pe jos, pe apă

Presupun că nimeni nu va fi mirat să afle că, după acest miracol, săvârșit în fața unei întregi populații, betsaidenii veniră cu ideea de a-l lua pe sus pe Iisus și de a-l proclama rege. Ideea era absolut normală. Betsaidenii, foarte logici, își spuneau că un individ atât de puternic, plasat în fruntea lor, i-ar purta spre toate victoriile imaginabile, începând cu alungarea legiunilor de ocupație romane. Dar această perspectivă nu-i surâdea lui Iisus. Cuvântul devenise trup pentru a ține prelegeri, și nu pentru a comanda armate de insurecție și cucerire. Și-apoi, timpul său nu venise încă (clișeul).

Când i se aduse la cunoștință dorința betsaidenilor, protestă vehement:

— Nu, nu, strigă el, nu vreau coroană; vreau să rămân la vindecările mele.

Apostolii nu se așteptau la un asemenea răspuns. Își făcuseră visuri de glorie, îmbrățișând pasiunile belicoase ale populației betsaidene. Insistară:

— Maestre, dacă preiei comanda răscoalei, care mocnește de multă vreme, suntem siguri de succes. Să vezi ce ciomăgeală o să le tragem romanilor!

— Așa credeți voi? replică Iisus. Am avea împotriva noastră nu numai trupele Romei, dar și pe cele ale lui Irod și ale Sanhedrinului.

— Bine, dar tu ești fiul lui Dumnezeu atunci când se arată diavolul. O să-i faci praf cu un singur cuvânt pe toți adversarii noștri, oricât de mulți ar fi.

— Nu te contrazic. Numai că nu intră în planurile mele să mă pun în fruntea unei insurecții.

— Totuși, Rabi…

— Niciun totuși! Știu ce am de făcut. Din moment ce mă recunoașteți ca șef al vostru, datoria voastră este să mă ascultați orbește. Așa că, vă veți duce imediat să vă îmbarcați pentru Capernaum, și asta fără comentarii!

Apostolii plecară capetele și nu se mai împotriviră voinței maestrului. Când fură departe, Iisus alungă mulțimea care se lipise din nou de el și, profitând de întuneric, o șterse singur pe munte.

Între timp, odată cu lăsarea nopții, în valea Iordanului se iscă o furtună. Bătute de vânt, apele mării Tiberiada se ridicară și cuprinseră barca apostolilor. Situația era cu atât mai veselă, cu cât Unsul nu se afla cu ei de această dată. Blestemându-și soarta, încercau să lupte împotriva furtunii, dar în zadar. Uraganul era mai tare ca ei; valurile luau barca pe sus și o abăteau departe de ruta ei. La a patra oră din noapte, nu ajunseseră încă la jumătatea drumului, iar pericolul era mai mare ca oricând. Deodată, zăriră la mică distanță de ei pe cineva care mergea liniștit pe apă; ai fi putut să juri că personajul acesta se plimba pe un teren solid, atât de siguri îi erau pașii. O lumină mare îl învăluia. Era Iisus. Apostolii noștri ar fi trebuit să se bucure și să-și spună că patronul lor le venea în ajutor. Deloc. Ei fură copleșiți de teamă și se puseră pe țipat.

— Nu vă speriați, nătărăilor, le spuse Hristos. Sunt eu.

— Nu, nu, răspunseră ei, nu ești tu, e o fantomă ce vedem.

— Vă repet că sunt eu.

Petru fu primul care căpătă puțină încredere.

— Doamne, făcu el, dacă ești tu, poruncește-mi să vin la tine pe ape.

— Vino, Petru, din moment ce inima te îndeamnă.

— Și mă asiguri că n-o să mă scufund?

— Îți dau cuvântul meu de onoare.

Petru se hotărî imediat să sară din barcă, pentru a ajunge alături de Iisus. Dar în sufletul lui, nu era prea sigur că această podea lichidă n-o să-i joace o festă. Pe jumătate temător și pe jumătate încrezător, făcu câțiva pași înainte. La început, picioarele lui pășeau pe apă ca și când aceasta ar fi fost o podea. Dar, vâj! interveni o rafală, se sperie și începu să se afunde. Când fu în apă până la genunchi, se temu pentru viața lui și începu să urle:

— Maestre, maestre, salvează-mă! Mă scufund!

— Doar îți închipui, prietene, zise Iisus, care stătea în picioare, deasupra apei; privește ce solid e terenul ăsta.

— Ba nu, maestre! Pentru tine, care ești fiul porumbelului, e un teren excelent; dar nu e la fel și pentru mine, care nu sunt decât un simplu apostol... Încă cinci minute și-o să fiu împietrit până la buric. Scoate-mă de-aici, te implor! Mi-ai jucat o farsă proastă când m-ai pus să ies din barcă.

Lui Iisus i se făcu milă de nefericitul Petru, care se bălăcea ca un rățoi aflat la ananghie. Îi întinse mâna, îl ridică la suprafață și-l admonestă pe un ton amical:

— Dragul meu, dacă ai fi avut deplină încredere în mine, nu te-ai fi afundat deloc.

Și, ținându-se unul de celălalt, ajunseră din nou la barcă. De cum se sui Iisus în ea, vântul se potoli și, în același moment, se treziră că au ajuns exact unde trebuiau să acosteze. (Matei, XIV, 22-23; Marcu, VI, 45-52; Ioan, VI, 16-21).

De data aceasta, apostolii nu se mai îndoiră. Se aruncară la picioarele șefului lor, care-i scosese așa de bine din necaz, și-i spuseră:

— Pe toți sfinții! Ești mai mult decât un profet. Cu siguranță porumbelul este tatăl tău!

CAPITOLUL 42 – Exil și revenire în Galileea

La 24 de ore după aceste evenimente, Iisus predica în sinagoga din Capernaum, în prezența unui public foarte numeros. Locuitorii Betsaidei erau și ei acolo. Deoarece constataseră că barca apostolilor plecase fără Iisus, îl căutaseră pe vraciul tâmplar prin toate părțile, pentru a-i aduce câțiva bolnavi. Negăsindu-l, fuseseră foarte intrigați. Telegraful electric nu se inventase încă la vremea aceea. Cu toate acestea, după spusele Evangheliei, betsaidenii aflară chiar în aceeași zi că fiul porumbelului se găsea la Capernaum și se grăbiră să meargă acolo.

A doua zi dimineață, cele două populații reunite îl implorară pe Cuvânt să le țină unul din acele discursuri magnifice, al căror secret îl deținea numai el. Iisus vorbi, deci; dar cum lumea îi cerea să facă din nou miracolul din ajun, adică multiplicarea chiflelor și a heringilor afumați, se înfurie și făcu urât.

— Doamne, iartă-mă! Nu v-ați schimbat deloc! Trebuie să vă fie tare foame, ca să veniți iar să-mi cereți pâine! Ei bine, o să vă dau, dar nu din cea pe care o cereți. O să vă dau să mâncați din mine însumi; căci eu sunt pâine vie, coborâtă din cer.

La această propunere puțin riscată (s-o recunoaștem), asistența, care era totuși favorabilă oratorului tâmplar, murmură. Acesta, în loc să-și explice afirmația, continuă pe același ton:

— Da, hrana pe care v-o ofer este carnea mea. O vreți?

— Nu! strigară mii de voci.

— Cu atât mai rău pentru voi! Nu mă mai întorc la ce-am zis. M-ați văzut resuscitând morți. Or, dacă vreți să vă resuscitez când veți fi petrecuți din viață, trebuie ca încă de-acum să-mi mâncați carnea și să-mi beți sângele.

Această politețe de antropofag nu fu pe gustul adunării. Toată lumea voia să reînceapă micul festin cu chifle și heringi afumați; dar nimeni nu era dispus să muște din

mușchii domnului.

— E o parabolă ce ne spui tu acum? întrebă cineva.

— Absolut deloc. Trupul meu este cu adevărat carne, iar sângele meu este băutură; cine mănâncă din carnea mea și bea din sângele meu locuiește în mine și eu în el. Cine mă mănâncă, va trăi în el prin mine (textual).

De data aceasta, măsura fusese întrecută. Întreaga asistență, inclusiv numeroșii partizani ai lui Iisus care se înscriseseră pentru a se număra printre discipolii lui, toată asistența se revoltă.

— Destul! E înfiorător! E nebun! striga lumea.

Și cum betsaidenii și capernauții nu voiau să-i facă vreun rău Cuvântului, se mulțumiră să-l lase singur cu divagațiile lui. „Din acel moment, spune evanghelistul Jean, mai mulți dintre discipoli se retraseră din suita lui și nu se mai întoarseră niciodată la el”. Iisus rămase cu cei 12 apostoli.

— Și voi, îi întrebă el, vreți și voi să plecați?

— Nicidecum, răspunse Simion-Pietricică. Ne-am părăsit meseriile din care trăiam; rămânem cu tine. N-o să ne servim chiar acum cu o bucată din carnea ta; dar timpul acela va veni, poate. Te-am văzut săvârșind atâtea minuni, încât nimic din ce spui tu nu ne mai poate mira. Noi te credem, deci. Ascultă încă o dată profesiunea noastră de credință; tu ești într-adevăr fiul porumbelului.

— E bine, prieteni, vă mulțumesc.

Cu aceste cuvinte, Iisus ieși din sinagogă, împreună cu cei 12 fideli ai lui. Locuitorii îi priviră trecând, scandalizați.

— Uite-i pe cei care se dedau la astfel de lucruri. Ăștia sunt pentru antropofagie. Sincer vorbind, trebuie că nu-i dezgustă treaba asta.

Ne punem întrebarea dacă acest incident nu cumva i-a dăunat lui Iisus. În rest, el înțelese foarte bine că, pentru o vreme, devenise dezagreabil. De aceea, părăsi orașul și chiar ținutul. Câteva zile mai târziu, se afla la Tyr, în regiunea locuită de păgâni.

Evanghelia este foarte reținută în detalii privind șederea Cuvântului printre Cananiți. Ea povestește că acesta i-a

făcut un serviciu unei femei a cărei fată era epileptică, copleșind-o în același timp cu injurii, având în vedere că domnul Hristos nu era întotdeauna în toane bune. Când această nefericită mamă îl imploră, el îi răspunse mai întâi brutal:

— Miracolele mele nu sunt pentru câini! Nefericita acceptă jignirea.

— E adevărat, domnule, spuse ea; dar așa cum câinii mănâncă firimiturile de sub masă, dă-mi și mie o firimitură din miracolele tale.

Iisus avu curtoazia de a nu împinge mai departe grosolănia și îi dădu, deși cu un aer nemulțumit, fărâmitura de miracol solicitată.

În altă zi, îi fu adus un bărbat surdo-mut. În legătură cu acest episod, nu pierdeți ocazia să citiți Marcu, capitolul VIII, dacă vreți să cunoașteți noua manieră de operare utilizată de data aceasta de către Iisus. Îl trase spre el pe infirm, își băgă degetele în urechile lui, îi scuipă în gură și strigă:

— Ephphetha!

Imediat, surdo-mutul auzi și vorbi.

Într-o altă împrejurare, el repetă miracolul chiflelor și al heringilor multiplicați. Dacă betsaidenii ar fi aflat că Unsul a făcut din nou, de data aceasta pentru păgâni, minunea pe care le-a refuzat-o la Capernaum, ar fi fost, cu siguranță, invidioși.

Șederea personajului nostru în regiunea păgânilor fu de 6 luni. În tot acest timp, se plictisi de moarte. Regreta Galileea și mai ales Magdala, unde locuia micul lui serai. Așadar, Magdala fu orașul în care reapăru mai întâi, atunci când consideră el că exilul lui durase destul.

Sfintele femei îl primiră în extaz, inutil s-o mai spunem. Trecuse o jumătate de an de când le lipsea și nu le dăduse vești despre el, răutăciosul! Toate odaliscele pioase se adunară pentru a sărbători întoarcerea ingratului. Îi adresară reproșuri dulci, îl puseră să promită că n-o să mai facă asemenea escapade; după care, iertarea îi fu acordată

prin mii de alintări.

În această epocă plasează Evanghelia calamburul idiot și rămas legendar, care-i este atribuit lui Hristos. Interpelându-și într-o bună dimineață apostolii, el le puse această întrebare neașteptată:

— Voi, care vă plimbați de colo-colo și care auziți ce se mai povestește prin ținut, ce se spune acum despre mine?

— Ca să fim sinceri, răspunseră apostolii, nimeni nu crede că ești Mesia. Am întrebat pe toată lumea în legătură cu tine. Unii spun că ești țicnit; alții, că te dai drept Ieremia resuscitat și mai sunt și unii care îți recunosc oarece putere. Dar marea majoritate a compatrioților noștri consideră că ești un farsor sau că-ți filează o lampă.

— Și voi, urmă Iisus, cine spuneți voi că sunt eu? Petru luă cuvântul în numele bandei:

— Noi, Rabi, nu ne-am schimbat părerea. În ochii noștri, tu ești fiul porumbelului, și așa te proclamăm peste tot pe unde trecem.

— E bine, prieteni, sunt mulțumit de voi. Și tu, mai ales, dragul meu Petru, te știu dispus să vorbești în numele celorlalți. Ești un băiat bun. Și încă ceva, ascultă bine ce vreau să-ți spun… Tu ești Petru [*n.tr.: „piatră”*], nu-i așa?

— Perfect adevărat, pentru că tu mi-ai dat numele ăsta, în locul celui de Simion.

— Tu ești Petru, spun. Ei bine, pe această piatră voi construi biserica mea.

— Aud?

— Voi construi, înțelegi tu, o biserică pe această piatră care ești tu, și porțile infernului nu vor triumfa niciodată asupra bisericii mele.

— Porțile infernului?

— Da, porțile…

— Nu pricep prea bine.

— Nu face nimic. O să-ți dau și un rând de chei. Aceste chei vor fi cele ale regatului cerului, un regat care este situat sus, mai sus decât luna. Iar când tu vei desface un

nod pe pământ, va fi în același timp un nod desfăcut în cer.

— Asta-i chiar o onoare pe care mi-o faci, Doamne, răspunse Simion-Pietricică. O să încerc să mă arăt demn de ea.

Și, întorcându-se spre ceilalți apostoli, adăugă, trecându-și mâinile prin barbă, triumfător:

— Atenție, camarazi! Să fie bine înțeles că eu sunt vicepreședintele societății! (Matei, XV, 21-39; XVI, 1-20; Marcu, VII, 1-37; VIII, 1-30; Ioan, VI, 22-72).

CAPITOLUL 43 – Suspensie fără sfori și lanternă magică fără aparat

O săptămână mai târziu, Iisus se afla printre dealurile care se întind în vestul lacului Genesaret. La căderea serii, urcă pe un munte înalt, numit Tabor, în compania a trei dintre apostolii săi, care erau Simion-Pietricică, marele Iacob și micul Ioan. Ajuns în vârf, le spuse discipolilor lui credincioși:

— O să-mi fac aici rugăciunea de seară; dacă vă îndeamnă inima, faceți și voi la fel.

Se aruncă în genunchi, întinse mâinile spre cer și mormăi o rugăciune. După această implorare, începu alta, apoi o a treia, o a patra și așa mai departe. Cei trei apostoli îi urmară exemplul. Ca și el, îngenuncheaseră și întinseseră mâinile spre cer, recitând „Tatăl nostru”. Se priveau reciproc cu coada ochiului și păreau să-și spună:

— Nu-i prea amuzant patronul nostru. El are, după cum îi e voia, natura lui divină sau natura lui omenească: obosește când vrea el; și când nu vrea el, nu obosește. A trecut deja o jumătate de oră de când stă cu brațele ridicate; ceea ce înseamnă că natura lui divină funcționează; ar putea rămâne încă trei sau patru ore în poziția asta, fără să-l incomodeze câtuși de puțin. Dar noi, la naiba! Cu noi e altă mâncare de pește. Pe noi nu ne ajută decât natura noastră omenească și acum am ostenit de tot.

Într-adevăr, Iisus se ruga cu o ardoare extraordinară, iar brațele lui întinse spre cer nu păreau deloc obosite; cei trei apostoli, dimpotrivă, făceau grimase de durere. Până la urmă, nemairezistând oboselii, își încetară ruga și se întinseră ușor pe jos, să tragă un pui de somn.

Dar iată că, în timp ce ei trăgeau la aghioase într-un ansamblu remarcabil, lucruri extraordinare se petreceau pe munte. Iisus își încetă rugăciunile, se sculă și se ridică

în aer fără balon. O, nu prea sus. Numai cam la un metru deasupra solului. Ridicarea completă era rezervată unei ocazii mai bune. Se mulțumea de data aceasta să rămână suspendat în aer doar pentru a dovedi că-și bătea joc de legile fizicii, ca și de domnul Colin-Tampon [*n.tr.: personaj literar din cartea „Aventurile domnului Colin-Tampon” de Jules Girardin*]. În același timp, cerul se întredeschise și doi domni în vârstă coborâră. Unul avea pe frunte o frumoasă pereche de coarne luminoase; era Moise. Celălalt, era purtat într-un car în flăcări, în care se lăfăia în voie, ca peștele în apă; era Ilie. Tata Moise se așează de-o parte a lui Iisus, iar Ilie, părăsindu-și vehiculul arzător, de cealaltă parte. Apoi, toți trei, suspendați în felul acesta, fără sfori, la un metru de sol, începură o conversație amicală.

— E foarte amabil din partea ta, spuse Cuvântul, că te-ai gândit să-mi faci o vizită în noaptea asta.

— Cum altfel! răspunse Moise, este un gest de curtoazie pe care ți-o datorăm de multă vreme… Cum îți mai merg treburile în această lume? Bine? Se convertesc sufletele la chemarea ta?

— Ce să spun! Sunt unele cam îndărătnice; dar per total, procentul de atragere e bunicel. Nu merge însă așa de bine cum am crezut.

— Mie-mi spui? observă Ilie; afurisiții ăștia de izraeliți sunt mai încăpățânați decât catârii din Arcadia. Le-am predicat gratis ani la rând. După fiecare predică, erau mai surzi și mai închistați în necredința lor ca niciodată.

— Eu am avut ceva mai mult succes, reluă Moise. Dar, sincer să fiu, n-am ezitat niciodată să folosesc mijloacele radicale. Când evreii se îndărătniceau, îi treceam prin sabie. Ca să introduci credința în popoarele recalcitrante, nu există nimic mai eficient decât un masacru pe cinste.

— Legea ta, Moise, și dă-mi voie să ți-o spun ca prieten, e un pic prea dură, zise Iisus. Principiul meu e să prinzi mușchii cu miere.

— Oh, având în vedere procentul de reușită cu metoda asta, nici nu merită să mai vorbim. Încredete în experiența

mea. Dacă vrei să întemeiezi o religie, n-o lua cu binișorul, altfel n-o să ai parte decât de dispreț.

— Știu; dar după aceea…

— Or să te copleșească cu persecuțiile, or să te sâcâie la nesfârșit, or să te supună chiar la cazne…

— Știu, știu; dar după aceea, ce triumf!

— Dacă ții să treci prin supliciu, e treaba ta; îți urez tortură plăcută, zise Ilie. Cât despre mine, sunt foarte fericit că tatăl tău, excelența sa Savaot, a avut bunătatea să mă scoată viu din lumea asta, înainte ca contemporanii mei să atenteze la viața mea.

Bravii noștri suspendați vorbiră în felul acesta câteva minute. O lumină vie îi înconjura și le trecea chiar prin trupuri, care deveniseră transparente, atât de puternică era lumina. Veșmintele lui Iisus erau de o albeață pe lângă care zăpada ar fi părut cenușie. Era frumos, tare frumos! Spectrul lor sclipea și arunca așa niște scântei, încât îi trezi pe cei trei apostoli. Când deschiseră ochii, fură orbiți și, spune Evanghelia, îi auzită pe Moise și pe Ilie conversând cu Hristos: „Vorbeau de ieșirea lui din această lume, care trebuia să se facă la Ierusalim”.

Totuși, un spectacol atât de magnific nu putea dura la nesfârșit; există un sfârșit în toate. Chiar și o lanternă magică se stinge când i s-au consumat bateriile. Prin urmare, transfigurarea pălea treptat. Aparițiile celor doi se estompau. Ilie și Moise se îndepărtau ca în teatrul de umbre chinezesc.

Minunata transfigurare a lui Iisus pe Muntele Tabor

Lui Petru îi păru rău că totul s-a terminat prea repede.

— Maestre, spuse el, știi că-i plăcut locul ăsta? Dacă nu ți se pare o idee prea rea, noi am ridica trei corturi – unul pentru tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie – și n-am mai pleca de pe muntele ăsta prin de surprize.

— Ce idee! Și unde v-ați culca voi, ceilalți? făcu Iisus, căruia Petru nu-i vorbea decât de trei corturi pentru șase

inși.

— Ce întrebare! Tu l-ai lua pe Ioan la tine în cort. Cât despre marele Iacob și cu mine, noi ne-am culca unul cu Ilie și celălalt cu Moise. Așa, toată lumea ar fi mulțumită.

În timp ce vorbea, dintr-o dată, un nor îi învălui și un tunet puternic îl făcu să amuțească. Apoi, o voce ieși din nor și această voce, care nu era chiar un gângurit de porumbel, zise:

— Acesta este fiul meu preaiubit, întru care am binevoit! Pe el să-l ascultați!

În acel moment, cei trei apostoli nu se gândiră să răspundă. Se întinseră la pământ, cu nasul în țărână, încremeniți ca o pisică speriată, pe cale să primească o palmă. Numai după câteva clipe, văzând că cerul nu se prăvălea peste capetele lor, se încumetară să deschidă un ochi și, pipăindu-și membrele, constatară cu satisfacție că nu le lipsea nimic. Iisus era acolo, în fața lor, la câțiva pași, așezat pe o piatră și-i privea cu un aer batjocoritor.

— Doamne! Ce sperietură zdravănă ați tras! le spuse el. Se pare că nu credeți că ați rămas întregi. Mai pipăiți-vă o dată oasele și numerotați-le pentru data viitoare… Acum, pe bune! N-am văzut iepuri mai fricoși ca voi. Când o să vă intre în cap că nimic nu vi se poate întâmpla când sunteți cu mine?

Apostolilor le fu de-ajuns. Marele Iacob, dând glas gândurilor celor doi colegi, insinuă c-ar fi poate timpul să se întoarcă în oraș. În forul lor interior, toți trei își spuneau că muntele cu surprize era mai puțin atrăgător decât crezuseră. Unsul nu avu cruzimea să-i contrazică. Consimți să intre în cel mai apropiat oraș. În rest, începea să se lumineze de ziuă. Ajunseră la poalele muntelui în primele ore ale dimineții.

La coborâre, Iisus le spuse că această scenă de suspensie fără sfori și de lanternă magică fără baterii fusese creată special pentru ei și că trebuie să păstreze secretul.

— Vă interzic să vorbiți vreodată despre ceea ce ați văzut mai devreme.

Fără îndoială, acesta este motivul pentru care Ioan, singurul dintre cei patru evangheliști care a asistat la superbul spectacol al transfigurării [*n.tr.: sau „schimbarea la față”*], este și singurul care nu vorbește despre el.

Deschideți Evanghelia. Veți găsi relatarea acestei aventuri:

1. În sfântul Matei, cap. XVII, vers. 1-13, și sfântul Matei n-a fost pe muntele Tabor.

2. În sfântul Marcu, cap. IX, vers. 1-12, și sfântul Marcu n-a fost nici el acolo.

3. În sfântul Luca, cap. IX, vers. 28-36, și sfântul Luca nici atât.

Cât despre sfântul Ioan, care a fost acolo, acesta nu suflă o vorbă. Ioan a păstrat deci cu religiozitate secretul evenimentului. Dar atunci, cum naiba au aflat de el ceilalți trei evangheliști? Aha! Ce tâmpit sunt… prin porumbel!

După ce le recomandă apostolilor ciocu’ mic despre transfigurare, Iisus îi anunță că va învia din morți. Și aici trebuie citită Evanghelia. Acești nerozi de apostoli nu-și reveneau: Cum ar putea el să învie dintre morți? se întrebau ei. Și Ilie, de ce a dispărut? Scribii spun că Ilie trebuie să vină înainte de Mesia și să repună lucrurile în ordinea lor. Nu Hristos va fi Domnul nostru? Acestea erau întrebările pe care și le puneau apostolii, dacă e să credem Sfânta Scriptură.

Aici e vorba de înțelegerea lucrurilor. Apostolii, erau ei martori, da sau nu, la miracolele lui Iisus? Da, nu-i așa? Ei bine, atunci cum puteau ei să se îndoiască de el? Dacă Iisus era capabil să-i resusciteze pe alții, tot atât de adevărat ar fi fost că avea puterea de a se resuscita și pe sine însuși.

Mărturisesc că, în ceea ce mă privește, sunt profund sceptic. Dar dacă, de exemplu, vechiul meu amic, Joachim Pecci (zis Leon nr. 13) [*n.tr.: este vorba despre papa contemporan cu autorul*], s-ar suspenda în fața mea fără

sfori sau alte trucuri, dacă ar resuscita un mort, ca să-mi facă mie o plăcere, spunându-i: *Talitha Koumi*, sau dacă ar vindeca în prezența mea un surdo-mut doar băgându-i degetele în urechi și scuipându-i în gură, ei bine, atunci n-aș avea nicio ezitare să-l proclam dumnezeu pe bătrânul Pecci și să-l ador.

Când mă gândesc la scepticismul apostolilor, în fața cărora Iisus opera minuni cu nemiluita și care dintr-o dată se întrebau dacă Hristos era zdravăn la cap, urmez acest raționament:

Paradisul nu există, sunt convins de asta; dar totuși acolo mă voi duce. Apostolii, care se îndoiau din când în când de Dumnezeu, neavând nici un motiv (din contră!) ocupă în Paradis cele mai bune locuri; sunt sfinți de primă categorie. Eu, care n-am fost niciodată martor la cel mai mic miracol, aș avea deci circumstanțe atenuante în ceea ce privește necredința mea, și Tatăl Etern îmi va acorda, dacă va fi în toane bune în ziua în care mă voi prezenta în fața lui, un certificat de sfânt de categoria a patra. Nici n-aș cere mai mult. „Preafericitul Léo Taxil”! Ce bine ar da în calendar!

Dar iată ce disertație lungă am făcut pentru o simplă îndoială a apostolilor. Iisus n-a despicat firul în patru; el le-a spus apostolilor doar atât:

— Credeți, poate, că eu nu sunt Hristos? Vă întrebați cum o să fac să mă resuscitez dintre morți? Asta să nu vă îngrijoreze… Ilie, se spune, trebuie să revină înaintea mea. Ei bine, a venit; numai că nimeni n-a prins de veste… Se ascundea în pielea vărului meu, Botezătorul. Iată tot misterul! În consecință, din moment ce botezătorul de la apa Iordanului nu era altul decât Ilie deghizat, rezultă că eu sunt cel mai mesia dintre toți mesii!

CAPITOLUL 44 – Credința mută munții

Tot vorbind așa, Iisus și cei trei apostoli preferați ai lui ajunseseră la marginea orașului. Aici, îi întâlniră pe ceilalți discipoli, înconjurați de o mulțime de oameni. Între timp, discipolii lui încercaseră în zadar să vindece un tânăr surdo-mut epileptic. Încrezători în promisiunea pe care le-o făcuse maestrul lor, anume că o să le dea și lor darul făcutului de miracole, se gândiseră să facă și ei o minune. Când se înfățișase tatăl bolnavului, Andrei spusese:

— Fiul dumitale e surd, mut și epileptic, domnule? Oh, nu-i nimic! Noi posedăm o putere magică... O să-ți vindecăm băiatul cât ai clipi.

Surdo-mutul era în criză și se contorsiona. Fusese imobilizat și apostolii îi aplicaseră ritualul, imitându-l pe Iisus. Numai că nu obținuseră nici un succes. În zadar fiecare dintre ei, pe rând, scuipase în gura surdo-mutului; în zadar îi băgaseră degetele în urechi; în zadar își întinseseră ei mâinile deasupra capului bolnavului, pronunțând cuvinte barbare. Un fiasco total!

Scribii, care-i antipatizau pe oamenii din banda lui Iisus, triumfau la această nereușită, râzând cu nerușinare. Dar scena își schimbă aspectul când apăru fiul porumbelului.

— Ah! Iată-l pe patron! făcu Bartolomeu, a cărui frunte picura de sudoare; vine la țanc.

— Pe ce vă certați aici? întrebă maestrul. Un om ieși din mulțime.

— Rabi, spuse el, l-am adus pe băiatul meu care, de când s-a născut, are o boală ciudată. Nu numai că e surd și mut, dar câteodată îl apucă niște convulsii înspăimântătoare: se tăvălește pe jos, face spume la gură, scrâșnește din dinți și se usucă. Înțelegi că asta nu e ceva natural; trebuie că are un drac în pântece, ca să se dedea la asemenea acrobații. I-am rugat pe discipolii tăi să alunge acest demon, dar n-au reușit; dar tu, domnule, care nu ești un om ca toți ceilalți, ai putea cu ușurință – și sunt convins de asta – să-i vii de

hac spiritului rău și să-mi vindeci băiatul. Fă-mi acest hatâr, te implor. E unicul meu copil.

— Adu-l aici pe fiul tău, comandă el.

Fu adus copilul. Acesta, doar ce-l văzu pe Iisus, că fu cuprins de o criză, se aruncă la pământ și se tăvăli în spume.

— Îl apucă des? întrebă Unsul.

— Foarte des. Odată, era în așa mare suferință, că s-a aruncat în apă, ca să piară. Altă dată s-a rostogolit în foc… Oh! E o întreagă poveste… Demonul îl împinge la aceste gesturi disperate… Rabi, rabi, ai milă de el! Ai milă de noi!

— Dacă tu crezi în mine, reluă Iisus, fiul tău va fi eliberat de diavol.

Tatăl surdo-mutului se temea că nu poate fi suficient de credincios; plângea.

— Rabi, spuse el, eu fac tot posibilul să cred în tine; dar dacă nu cred destul, ajută-mi necredința.

În acest timp, mulțimea se aduna și-l înconjura pe fiul porumbelului. Acesta se întoarse către băiatul care era la pământ, făcând spume.

— Spirit surdo-mut, făcu el, îți ordon să ieși din acest copil și să nu te mai întorci în el.

Demonul săltă trupul posedatului, îl zgâlțâi violent și ieși, ca întotdeauna, cu un strigăt puternic. Băiatul căzu pe-o parte; nici urmă de spumă pe buze, nicio convulsie în membre; băiatul era țeapăn și nu mai mișca deloc.

— Aha! făcură scribii cârcotași, iată o vindecare totală. Pușiul e mort!

Iisus luă copilul de mână, îl ridică și băiatul vindecat se ținu pe picioare. Scribii pleoștiră urechile, iar mulțimea aplaudă. Era un succes deplin. Modest ca o viorea, Unsul potoli entuziasmul asistenței și intră într-o casă alăturată, urmat de apostolii rușinați de neputința lor și neștiind cărui fapt i se datorează. Când rămaseră singuri cu patronul lor, îi cerură explicații.

— În sfârșit, zise unul dintre ei, vorbind în numele celorlalți unsprezece, ce vrea să însemne asta? Acum șase luni, când ne-ai trimis în misiune, ne-ai dat puterea să

facem minuni; ne-am folosit de ea; datorită nouă, câțiva bolnavi s-au vindecat. Astăzi am vrut să facem aceeași chestie și n-a mai ținut… Spune sincer, ne-ai retras darul făcutului de miracole? Și dacă da, de ce?

— Mielușeii mei, răspunse Hristos, asta ține pur și simplu de faptul că astăzi nu mai aveți tot atâta credință ca acum șase luni. Adevărat, adevărat vă spun, oricine va avea o credință nețărmurită în mine va poseda o putere nemaipomenită; orice om care va crede în divinitatea mea va putea spune unui munte: „Mută-ți locul” și muntele se va deplasa unde va vrea el. Credința, băgați bine la cap, mută și munții din loc. (Matei, XVII, 14-20; Marcu, IX, 13-20; Luca, IX, 37-43).

Această afirmație a lui Iisus, care este consemnată în Evanghelie și pe care catolicii n-o pot contesta, mă îndeamnă la următorul raționament: ea dovedește, după părerea mea, că episcopii Franței nu sunt și buni patrioți. În 1870, Franța, pe care teologii o numesc fiica cea mare a Bisericii, era invadată de armatele germane. Germanii, după spusele catolicilor, sunt un popor eretic, destinat infernului. Or, dacă există pe lume niște indivizi care au cu adevărat credință, aceștia trebuie să fie episcopii; căci dacă nici episcopii nu cred în divinitatea lui Iisus Hristos, ce să mai zic de noi ceilalți, care nu suntem decât niște indivizi oarecare. Ei bine, din moment ce episcopii au o credință nemărginită, ei pot, cu un singur cuvânt, să mute munții. Gândiți-vă puțin cum ar fi triumfat Franța în fața Prusiei, dacă episcopii francezi ar fi avut un dram de patriotism: pe măsură ce armatele germane ar fi înaintat în teritoriu, episcopii le-ar fi pus în care obstacole. În acest fel, invazia ar fi fost imposibilă. La comanda arhiepiscopului Parisului, tot lanțul muntos al Himalayei, care este de netrecut, ar fi venit și s-ar fi plasat la frontiera franceză, iar prusacii ar fi fost nevoiți să rămână la ei acasă. Și dacă totuși, ca urmare a tenacității lor proverbiale, ar fi atins vârfurile Himalayei, transportate acolo de episcopii de pe malul Rinului, cardinalul din Lyon

ar fi sesizat momentul în care trupele regelui Wilhelm s-ar fi aflat în vârful acestor munți și ar fi comandat:

— Și acum, munți ai Himalayei, mergeți și plasați-vă la Polul Nord!

Instantaneu, Franța s-ar fi debarasat pentru totdeauna de armatele prusace, iar Garibaldi n-ar mai fi trebuit să le vină în ajutor.

CAPITOLUL 45 – O serie de vorbe bune

Iisus avea, știm deja, o preferință accentuată pentru capernauți, care-l primiseră întotdeauna bine și care nu se deziseseră de el decât în sâmbăta în care își expusese teoriile antropofage. Decise deci să recucerească această populație la care ținea. Iată-l îndreptându-se spre Capernaum. „După șase luni de absență, gândea el, ar trebui să fiu cât de cât regretat”. Eroare profundă. De când li se propusese să muște din carnea lui, capernauții își pierduseră toată credința în el. Intrarea lui Iisus în oraș fu diferită de data aceasta, față de cea de rândul trecut. Mica trupă care-l însoțea traversă Capernaumul în mijlocul unei mulțimi indiferente. Numai perceptorii de impozite, adevărate crampoane, se ținură după el, iar unul din ei îi spuse lui Petru:

— Amice, patronul tău ne-a cam păcălit până acum. Știi că suntem însărcinați să percepem impozitul de două drahme, pe care fiii lui Israel îl datorează lui Iehova pentru răscumpărarea păcatelor lor anuale. Această dare e obligatorie pentru orice evreu, bogat sau sărac, și servește la întreținerea Templului din Ierusalim. Numai doctorii Legii sunt scutiți. Până acum, l-am considerat pe patronul vostru ca un doctor al Legii și, din acest motiv, nu i-am cerut nimic până acum. Dar astăzi știm cu cine avem de-a face – nu e mai doctor al Legii decât mine și tine. E un șmecher care te face din vorbe, nimic mai mult. Prin urmare, fii amabil și spune-i să binevoiască a ne plăti fie cele două drahme, fie o jumătate de siclu. Dacă nu, vom fi obligați să ne exercităm dreptul de a-l reține.

O jumătate de siclu nu era o sumă mare; valora 1 franc și 60 de cenți în moneda noastră. Totuși, Iisus nu putea plăti, căci n-avea nicio centimă asupra lui. Dacă Magdalena ar fi fost în Capernaum în momentul acela, ar fi alergat la ea, să-i ceară să-i împrumute jumătatea de siclu

solicitată.

— Draga mea, i-ar fi spus el, mi-a căzut o pacoste pe cap: bestiile astea de perceptori îmi cer impozitul de două drahme, sub pretext că nu sunt un doctor al Legii. Ai bunătatea, frumoasa mea, să mă împrumuți cu 1,60 franci. Ți-i dau înapoi într-o zi sau alta… alta, cel mai probabil.

Magdalena, care se îngrijea să-i fie bine, nu i-ar fi refuzat lui Iisus-Alphonse 1,60 franci. Dar ea nu se afla la Capernaum. Când Petru îi aduse la cunoștință solicitarea perceptorilor, ridică din umeri.

— Oamenii ăștia sunt uimitori, dragul meu Petru, spuse el. Impozitul de două drahme se percepe în beneficiul cultului lui Iehova – perfect. Ei bine, când un rege stabilește un tribut, îl cere el de la copiii lui, sau de la supușii lui?

— Ce prostie! De la supușii lui, la naiba!

— Atunci eu, care sunt fiul lui Dumnezeu, nu am obligația să plătesc un tribut perceput în numele lui Dumnezeu…

— Așa e, reluă Petru încurcat, din punct de vedere logic, raționamentul tău e foarte bun. Numai că acești perceptori turbați n-or să-l accepte. Vorbesc să te bage la răcoare, dacă nu plătești.

— Atunci trebuie să plătesc. Timpul meu n-a venit încă.

— Să plătești? Cu ce?

— N-avem aici vreun amic care ar putea să ne împrumute această mică sumă?

— La Capernaum? Pe legea mea, de la discursul cu sângele și carnea ta, locuitorii nu mai sunt aceiași. N-o să găsim nici o pisică de la care să împrumutăm zece bani.

— Pe toți sfinții! E jenant…

— Fă un miracol, patroane.

— Un miracol? Nu spun nu; dar nu trebuie să abuzăm de miracole. În fine, din moment ce nu există niciun mijloc s-o rezolvăm altfel, ascultă la mine: Fă rost de o undiță și un cârlig. Du-te la lac și lansează undița. Ia primul pește care va mușca momeala și deschide-i gura. O să găsești acolo un stater, adică 4 drahme (cca 3,20 franci). Cu banii aceia

vei plăti tributul pentru mine și pentru tine. Petru făcu întocmai. Miracolul se petrecu și tributul fu plătit. (Matei, cap. XVII, vers 23-36).

În ziua aceea, Iisus fu bine dispus. Glumi pe seama apostolilor, care se certau pentru că numai trei dintre ei fuseseră duși pe muntele Tabor. Văzând că fiecare avea ambiția să devină vicepreședintele societății, Iisus le spuse:

— Dacă vreunul dintre voi vrea să fie primul, el trebuie să fie ultimul și servitorul tuturor.

Toată lumea știe că papa se consideră șeful creștinătății; dar niciodată n-am auzit să se spună că, punând în practică preceptul lui Hristos, le-ar lustrui încălțările pelerinilor care vin la el în vizită. Din contră, el îi pune să-i sărute papucul.

În continuarea celor spuse, Iisus luă un copil pe genunchi, îl sărută și le explică apostolilor că trebuie să iubească în mod deosebit copiii și mai ales să le respecte inocența.

— Dacă cineva face lucruri scandaloase cu un copil, cel mai bine e să i se atârne o piatră de moară de gât și să fie aruncat în fundul mării.

După cum vedem, Evanghelia pune câteodată și vorbe cinstite în gura lui Iisus – fără îndoială, pentru a contrabalansa efectul maximelor imorale, pe care i le atribuie în alte pasaje, deja citate de noi. Din nefericire, secretarii porumbelului, Matei, Marcu, Luca și Ioan, nu ni-l reprezintă deloc pe Iisus punând în practică rarele lui vorbe bune. Pe de-o parte, el predă lecții de onestitate, îndemnându-i pe discipoli să respecte copiii; pe de altă parte, caută compania femeilor de moravuri ușoare, se lasă întreținut de ele, iar față de micul Ioan se poartă cu o intimitate afectuoasă, care dă serios de gândit. Cu siguranță, de aceea frații ignorantini nu țin seama de

niciuna din vorbele lui Iisus și-și fac o regulă din a-i imita comportamentul. [*n.tr.: ignorantini = nume atribuit în sec. al XVIII-lea fraților din școlile creștine, numiți așa în derâdere*].

Continuând conversația, Unsul le spuse apostolilor că, de fiecare dată când se vor afla împreună trei dintre ei, va fi și el în mijlocul lor, chiar dacă nevăzut. Petru, luându-și inima-n dinți, îl întrebă pe maestru care ar fi gradul de îngăduință pe care ar trebui să-l aibă ei față de dușmani.

— Fariseii, spuse el, iartă până de la trei ori o jignire adusă de aceeași persoană. Dacă cineva mă insultă, trebuie oare să-l iert de până la șapte ori?

— Trebuie să-l ierți de până la șaptezeci de ori șapte, răspunse Iisus.

Din acest motiv, fără îndoială, nu există pe pământ cineva mai ranchiunos decât un preot catolic. Dacă vreți să aveți parte de un proces, n-aveți decât să-l enervați pe un popă oarecare; vă asigur că o să v-o coacă.

Și, ca să nu existe vreun semn de dezaprobare privind gândirea lui, Iisus le povesti discipolilor lui următoarea parabolă:

— Era odată, într-o țară îndepărtată, un rege care avea un număr de înalți slujbași. Într-o zi, îi chemă pe toți la el și le puse în vedere să-și regleze conturile. Între ei, se afla unul care-i datora regelui 10.000 de talanți [*n.a.: echivalentul a 100 de milioane, în moneda noastră*]. Era puternicul guvernator al unei provincii bogate. El percepea impozitele în numele regelui; numai că păpase banii. Conform constituției, regele era în drept să-i confiște bunurile guvernatorului îndatorat și chiar să pună să fie vândut ca sclav, el, soția lui și copiii. Dar regele era făcut dintr-un aluat bun. Îl grație pe guvernator și-l sfătui ca de-atunci încolo să facă economie, pentru a returna treptat datoria. Acesta plecă, deci, liber din palat; dar, în momentul în care puse piciorul pe ultima treaptă a scării,

dădu nas în nas cu un om care-i datora 100 de denieri [*n.a.: aproape 45 de franci astăzi*]. „A! Am pus mâna pe tine! strigă guvernatorul, aruncându-se asupra nefericitului. De mult te caut. Dă-mi datoria înapoi, sau te strâng de gât!”. Furios, îl somă să-i dea banii pe loc. Nefericitul implora milă de la creditorul lui, dar cu guvernatorul nu se putea trata. El îl înhăță pe debitorul lui, îl târî el însuși la post și-l băgă la închisoare, unde ar fi urmat să stea până când i-ar fi returnat datoria. Regele fu informat de această faptă. Puse să fie adus din nou guvernatorul în fața lui și-l săpuni bine:

„Ești un supus rău, îi spuse el. Eu nu te-am forțat să-mi plătești pe loc cei 10.000 de talanți pe care mi i-ai sustras, și tu n-ai avut milă de un amărât care-ți datora 100 de denieri? Ei bine, de data asta nu mai scapi așa ușor!” Și, în furia lui, îl dădu pe mâna călăilor, iar domnul guvernator fu spânzurat pe loc.

Așa vorbi Iisus. Parabola le trezi un viu interes discipolilor, cărora le plăcea mult acest gen de istorioare. (Matei, XVIII, 1-35; Marcu, IX, 32-49; Luca, IX, 46-50). În zilele noastre, popii le spun la amvon, pentru edificarea credincioșilor. Dar, după ce tună și fulgeră împotriva sceleratului de guvernator care ducea oamenii la post pentru o datorie mizerabilă de 10 denieri, nu-și fac niciun fel de scrupule să potopească cu injurii, în sacristie, pe domnișoarele de la Arhiconfreria Fecioarei, care întârzie cu cotizația.

CAPITOLUL 46 – Sărbătoarea tabernacolelor

Pe vremea când se petreceau incidentele care au făcut obiectul ultimelor trei capitole, exista o sărbătoare națională, numită „Sărbătoarea tabernacolelor”. Această celebrare avea loc în fiecare an, toamna. Fusese instituită în amintirea pribegiei evreilor în deșert. Ea ținea 7 zile, și în acest timp, toată lumea locuia în colibe făcute din crengi, imitându-i pe strămoșii lor, care locuiseră în corturi. Traducând literal din ebraică numele acestei sărbători, aflăm că ea se numea „Sărbătoarea corturilor”, și nu „Sărbătoarea tabernacolelor”, cum spun evreii astăzi.

Era prilej de bucurie în toată țara. Oamenii timpului nu mai stăteau în case și-și ridicau în fața porților colibe împletite din ramuri de măslin, de pin, de mirt și de palmier. Dormeau timp de 7 nopți în aceste adăposturi verzi, care umpleau străzile și piețele, și care se întindeau până la zidurile orașului. Timp de o săptămână, Ierusalimul căpăta aspectul unei păduri înverzite, spre marea satisfacție a borfașilor, care pătrundeau în casele lăsate goale și furau tot ce le cădea în mână. Era un revers al medaliei de care însă nimeni nu se îngrijora, așa de mare era bucuria. Peste tot se auzeau cântece vesele, răspunzând trompetelor ce răsunau pe terasele Templului. În semn de bucurie, fiecare evreu ținea în mână o ramură de palmier sau o creangă plină de lămâi, piersici sau alte fructe de sezon. Fericirea era cu atât mai mare, cu cât sărbătoarea tabernacolelor venea imediat după marea zi a ispășirii, și toți se simțeau curați și absolviți de păcatele comise de la Paște încoace.

Venea la Ierusalim lume din toate părțile.

Atunci când în banda lui Iisus veni vorba de sărbătoarea care se pregătea, Ioan, frumușelul, strigă:

— Sărbătoarea corturilor? Mă bag!

Dar Unsul îi calmă ardoarea preaiubitului.

— Comoara mea, zise el. N-ar fi prea prudent să ne arătăm la Ierusalim. Ni se ia urma peste tot. N-o să fim văzuți cu ochi buni; or să ne creeze neplăceri.

Frații lui Hristos, care erau în trecere prin Capernaum, vorbiră cu el și încercară să-l convingă să meargă la sărbătoare.

— Noi mergem, spuseră ei, vino și tu. Dacă ești într-adevăr marele profet care spui că ești, ai cea mai bună ocazie să-ți desfășori talentele în public. Ești acuzat că nu operezi decât în sate îndepărtate și în orășele de mică importanță. Manifestă-te, deci, în fața întregului popor. Altfel, le dai apă la moară dușmanilor tăi. Atunci când te fălești cu o putere divină, nu acționezi în secret, ce naiba!

— Timpul meu n-a venit încă, răspunse simplu Iisus. Cât despre voi, nimic nu vă împiedică, mergeți și vă bucurați.

De fapt, Iisus ardea de dorința de a se duce la Ierusalim. Vorbea în felul acesta ca să-i inducă în eroare pe toți; căci Unsul nostru nu se jena să se servească de minciună. Ținea să asiste la sărbătoare, dar nu voia să fie recunoscut pe timpul ședерii în orașul sfânt: se temea de sanhedriți, de farisei și de scribi care, la primul pretext, ar fi ridicat oamenii împotriva lui.

Să citățm din evanghelistul Ioan:

„Frații lui nu-l credeau; îl bănuiau că va merge în secret. Iisus le spuse: Voi mergeți la această sărbătoare; cât despre mine, eu n-am să merg, pentru că timpul mea nu s-a împlinit. Spunând acestea, el rămase în Galileea. Dar, după ce frații lui plecară, se duse și el la sărbătoare, nu la rând cu lumea, ci în ascuns”. (Ioan, cap. VII, vers. 1-10).

Își lăsă deci familia să plece fără el și, în timp ce frații lui mergeau la Ierusalim pe drumurile care se întindeau de-a lungul Iordanului, el, împreună cu apostolii, urmă o cale ocolitoare. După spusele sfântului Luca, Iisus a plecat cu inima încărcată de tristețe. Sărbătoarea îl atrăgea, dar avea niște presimțiri negre. Tot după expresia evanghelistului, chipul lui era împietrit.

Călătoria nu fu prea plăcută, dacă e să ne încredem în

Sfânta Scriptură. Samaritenii, invidioși pe Ierusalim, nu vedeau cu ochi buni turiștii care-și îndreptau pașii spre orașul lui Solomon. Toate ușile se închideau în fața lui Iisus și a discipolilor lui. Le erau refuzate adăpostul și hrana. Iacob era furios.

— Doamne, spuse el, enoriașii ăștia sunt niște nesimțiți. Nu vrei să poruncim focului din cer să coboare și să-i mistuie, așa cum a făcut Ilie?

— Să nu ne amuzăm în felul ăsta, răspunse Iisus. Hai în altă parte.

Își continuară drumul. În cale, se întâlniră cu un scrib. Șmecherul, auzind vorbindu-se de miracolele Unsului, se gândi că, înrolându-se în banda lui ar fi fost o bună afacere, că alături de el ar avea aur cât cuprinde și ar trăi pe picior mare. Evident, acest scrib exagera avantajele pe care le aducea viața de apostol; nu știa că acest vagabondaj continuu avea suișurile și coborâșurile lui, că grație Magdalenei și altor stricate se putea trăi bine uneori, dar că, în multe împrejurări, nu aveai nimic să bagi în gură. Era și cazul de față. Iisus îi spuse scribului:

— Prietene, te păcălești singur. Vulpile își au vizuinile lor, păsările își au cuiburile lor; dar Fiul Omului n-are unde pune capul.

Ideea de a urma un stăpân fără casă nu era prea tentantă. Scribul nu insistă și se îndepărtă.

În sfârșit, după multe dificultăți, Iisus ajunse la Ierusalim. Renumele lui însă îl precedase. Lumea vorbea despre el; dar părerile erau împărțite. Unii îl susțineau timid: „E un om de bine”, afirmau ei. „Ba nu, păcălește lumea”, răspundeau alții, mai numeroși.

Iisus se ținu deoparte în primele zile ale sărbătorii; dar curând, nemaiputând rezista tentației de a și demonstra știința teologică, urcă la Templu, se așeză într-una dintre cele mai modeste săli care înconjurau parvizul, și acolo își dădu drumul la gură.

Șefii cei mari ai poporului credincios fură mai întâi stupefiați de o asemenea îndrăzneală. Îl crezură dus cu

pluta. Când își reveniră din uimire, interveniră și-l întrebară cu ce drept se amesteca el în interpretarea Bibliei, el care nu făcuse niciun fel de studii în acest sens. Unsul nostru se emoționă puțin și, pentru a atrage interesul mulțimii asupra lui, îi spuse preotului de rang înalt:

— De ce căutați să mă ucideți?

O tăcere generală întâmpină această ieșire neinspirată. Oamenii crezură că bate câmpii.

— Ai orbul găinilor! strigă atunci cineva. Ai pe diavol în tine, care te împinge să spui asemenea tâmpenii. Spune, cine caută să te omoare? Chiar că ne facem griji!

Iisus încercă să-l convingă de contrariu, povestind miracolul lui de la scăldătoarea din Betesda. În felul acesta, se afla pe un teren sigur, căci povestea avusese un oarecare răsunet la Ierusalim. Cei mai mulți oameni se pronunțară în favoarea lui, și acest miracol, în mod iscusit amintit, îi făcu un real serviciu. Sanhedriții nu mai îndrăzniră să-l aresteze, în ciuda dorinței lor de a pune mâna pe el. Se retraseră și dădură gărzilor Templului un ordin discret să-l înhațe de cum va rămâne singur și să-l bage la răcoare.

Totuși, acest ordin nu putu fi executat. Gărzile, amestecându-se în mulțime, își semnalau prezența. Îl ascultară pe Iisus vorbind dar, cum acesta, simțind pericolul care-l păștea, nu mai pronunță decât discursuri măgulitoare pentru popor, fură captivați, fără îndoială, de divinul guraliv. Seara, când reveniră la Sanhedrin ca să raporteze misiunea, prinții preoților, cătrăniți tare, le reproșară că nu lau izolat pe Uns de mulțime, ca să poată fi închis fără scandal.

— De ce nu ni l-ați adus? întrebară ei.

Căpitanul gărzilor dădea din colț în colț; și el se lăsase subjugat de vorbele Cuvântului.

— E ușor să dai ordine, murmură el; altceva, să le execuți. Ce vreți? Omul are limba bine înfiptă în gură, vorbește ca nimeni altul; ne-a fermecat pe toți.

— V-ați lăsat deci seduși, precum prostimea? strigară

sanhedriții enervați. Sunteți niște imbecili. Ce-ar fi dacă și magistrații și fariseii s-ar lăsa îmbrobodiți de el? Nu-i decât un izraelit care adaugă credința la balivernele lui. Dă bine la plebe, care nu cunoaște primul cuvânt din Biblie. V-am crezut mai deștepți!

Căpitanul gărzilor era încurcat. Promiseră toți că cu prima ocazie își vor face mai bine datoria și că Hristos n-o să-i mai îmbrobodească.

Un membru al marelui consiliu, care nu era altul decât Nicodim, incapabil, după cum știm, să facă rău nici unei muște, încercă să se împotrivească colegilor lui. Nu credea în divinitatea lui Iisus; dar nici n-ar fi vrut să-i provoace neplăceri celui pe care-l considera pur și simplu scrântit. Riscă, deci, câteva cuvinte în favoarea Unsului.

— Admit, spuse el împăciuitor, că acest om poate prezenta un pericol, cu divagațiile puse pe seama lui. Dar mi se pare că acesta nu este un motiv suficient pentru a emite un ordin de arestare. După părerea mea, ar fi bine dacă l-am face să vorbească în prezența noastră, ca să-i cunoaștem direct faptele și să judecăm dacă acestea sunt condamnabile. Pentru numele lui Dumnezeu, nu putem condamna un om fără să-l ascultăm.

Nicodim fusese prost inspirat. Tot Sanhedrinul îi era ostil lui Iisus, așa că îi reproșară că îndrăznea să se constituie în avocatul lui din oficiu.

— Ești și tu galilean? îi strigară ei. Cercetează scripturile și află că niciodată n-a venit un profet din Galileea!

Nicodim tăcu mâlc, înspăimântat că a iscat asemenea proteste. Dar oricum, intervenția lui, așa timidă cum fu, avu și ceva bun în ea, potolind spiritele încinse de stângăcia de care dăduseră dovadă gărzile: îl salvă pe Iisus. Sanhedriții se despărțiră fără să ia nicio hotărâre, ducându-se fiecare la casa lui. (Matei, VIII, 19-22; Luca, IX, 51-62; Ioan, VII, 1-53).

CAPITOLUL 47 – Încornorați-vă soții, doamnelor!

În seara aceleiași zile, Iisus, socotind că trebuie să fie precaut, se feri să înnopteze în oraș. Se duse pe Muntele Măslinilor. Era timp frumos: adormi la adăpostul pomilor. În zori, era din nou la Templu, perorând în prezența unei mari adunări de oameni. Sanhedriții nu renunțaseră la ideea de a-l urmări. De data aceasta, își spuseseră că trebuie cu orice preț să-l facă să-și piardă autoritatea în fața mulțimii și să-l discrediteze, pentru a-și atinge scopul. În timp ce se frământau să găsească o soluție pentru a-l face antipatic poporului, interveni un incident care le servi de minune scopul.

Cele șapte zile petrecute în colibele improvizate din frunziș nu erau lipsite de pericole pentru doamnele izraelite. În general, ele se distrau pe cinste, râdeau, se hârjoneau; mergeau una la alta. La căderea serii, curioșii riscau câte-o ochire prin crăpăturile colibelor, să le vadă pe frumoase dezbrăcându-se, iar noaptea, mulți libidinoși greșeau ușa. Ca să evite un scandal, adesea, doamna avea grijă să nu țipe. Și apoi, veselia patriotică a evreilor era atât de mare, că scuza multe lucruri. Existau și întreceri – cine face mai multe farse în această săptămână de amuzament; important era să nu te lași păcălit.

Dar iată că chiar în noaptea de care ocupăm, o femeie fu surprinsă în flagrant delict de adulter. Navea cum s-o dea la întors. Fusese văzută în brațele unui tânăr galant, amândoi într-o postură ce nu permitea nicio altă interpretare. Soțul îi administrase o scatoalcă amorezului și-și trimisese nevasta infidelă la domnii Sanhedrinului, pentru a fi judecată.

La epoca aceea, datorită civilizației romane, femeile adultere erau abandonate printr-o repudiere solemnă din

partea soțului încornorat. Legea lui Moise, care poruncea ca acestea să fie lapidate [*n.tr.: omorâte cu pietre*] căzuse în desuetudine. Divorțul era suficient pentru a-i răzbuna pe soți. Roma își impusese codul moral. Dreptul de viață și de moarte aparținea exclusiv reprezentanților Cezarului, iar guvernatorii și procuratorii romani nu condamnau niciodată la pedeapsa capitală o soție infidelă.

Atunci când soția adulteră fu adusă în fața sanhedriților, în scopul pronunțării divorțului în favoarea soțului, un vulpoi bătrân din consiliu strigă, frecându-și mâinile:

— Iubiți colegi, îl avem pe Iisus!

— Cum așa? întrebară ceilalți.

— Pentru că individul se amestecă în interpretarea Bibliei, iată o frumoasă ocazie să-l facem de râs. Legea lui Moise poruncește ca femeia adulteră să fie lapidată. Să-l punem judecător în cazul de față. Dacă e de părere că trebuie să urmăm legea lui Moise, atunci o să-și contrazică toate predicile de până acum, în care pledează pentru toleranță. În același timp, o să-l înfurie pe Pilat, procuratorul roman. Dacă, dimpotrivă, va fi pentru divorț, avem dreptul să răspândim peste tot știrea că Iisus nesocotește prescripțiile Bibliei. Și într-un caz și în altul, dă de belea.

Sanhedriții aplaudară această idee. Se grăbiră spre parvizul Templului, unde Iisus diserta în mijlocul mulțimii pe tema scripturilor sfinte. O târau după ei pe nefericita care făcuse imprudența să-și păteze contractul de căsătorie. Asistența se dădu la o parte, pentru a lăsa cale liberă cortegiului.

— Ce se întâmplă? întreba lumea.

— E o femeie care și-a înșelat bărbatul și a fost prinsă.

— Ce frumoasă e, sărmana pisicuță! Pun pariu că bărbatu-su e un maimuțoi bătrân și scârbos.

— Și ce-are a face asta? Nu trebuia să-i pună coarne.

— La urma urmei, ce mare chestie că a avut și ea o slăbiciune o dată…

— Slăbiciune? Ah, nu! Merită o corecție exemplară.

— Moartea, vrei să spui?

— De ce nu? Legea lui Moise o spune clar.

— Dar nu se mai fac astfel de execuții de sute de ani…

Acestea erau sentimentele care agitau mulțimea. Bărbații, mai ales, erau împotriva nefericitei, și regretau profund că codul mozaic nu se mai aplica.

Sanhedriții ajunseră lângă Iisus. Își luară o mină prefăcută și, arătându-i tâmplarului vraci pe nevasta adulteră, spuseră pe un ton mieros:

— Maestre, iată o soție care tocmai a fost surprinsă împodobind fruntea soțului ei cu o pereche de coarne. Moise, în legea lui, ne-a poruncit să lapidăm femeia vinovată de această crimă. Care este opinia ta în legătură cu acest subiect?

Iisus se prefăcu că nu le auzise întrebarea și chiar că nu văzuse nimic. Nu răspunse. Se așeză încet pe pământ și începu să scrie ceva cu degetul pe nisip. Era imposibil să le dovedești sanhedriților un mai mare dispreț. Arăta în felul acesta o preocupare fără însemnătate: niște litere trasate în țărână, fără sens și fără scop i se păreau mai importante decât întrebarea doctorilor Legii.

În acest timp, aceia din mulțime care n-aveau milă pentru nevestele adultere, fericiți să audă că a fost invocată legea lui Moise, se aprovizionau cu pietroaie de pe șantierul din apropiere, arătând clar că sunt pentru ucidere. Sanhedriții nu puteau înțelege lipsa de considerație a lui Iisus. Persistară în a-i prezenta femeia adulteră, înfricoșată la vederea pregătirilor ce se făceau pentru supliciu. O parte din mulțime veni în jurul ei, boscorodind, cu brațele înarmate cu pietre grele, ceea ce nu era deloc de natură s-o liniștească. Sanhedriții insistară:

— Ei bine, domnule Iisus, la ce concluzie ai ajuns? Trebuie oare s-o lapidăm pe această femeie, sau nu trebuie să aplicăm legea lui Moise?

În sfârșit, Iisus se enervă. Se ridică în picioare și spuse:

— Cel care n-a încornorat niciodată pe nimeni să arunce

primul piatra!

Se priviră unii pe alții. Erau toți foarte stânjeniți și aveau și de ce. Într-adevăr, trebuie s-o spunem, spre rușinea sexului masculin, bărbații sunt întotdeauna mai dispuși să condamne femeile adultere. Ei se pun imediat în locul soțului ultragiat și nu găsesc nicio scuză pentru soția infidelă. Uită prea ușor că adulterul nu se poate consuma fără participarea unui bărbat. Ei nu se preocupă deloc de culpabilitatea amantului, care este la fel de mare ca și cea a amantei. Un astfel de domn, care-și încornorează vecinul de peste drum, va fi tentat s-o strângă de gât pe propria-i soție, dacă ar surprinde-o schimbând bilețele dulci cu un văr de departe sau cu un frate de lapte.

Iisus țintise bine. Îi adusese cu picioarele pe pământ pe toți turbații obsedați de datoria conjugală. O, bărbați! Le blamați pe femeile care cedează și uitați că, în trei sferturi din cazuri, voi sunteți cei care le fac să cedeze. Iată ce înțeles a avut această frază neașteptată care, asupra sanhedriților, avusese efectul unui duș rece. Ca să fim și mai corecți, am putea s-o explicăm mai bine astfel: „Mergeți și căutați-l pe complicele acestei femei și lapidați-i împreună, pentru că așa este legea”. Dar noi știm că Iisus, care l-a dus de nas pe Pappus, soțul Magdalenei, și pe Chuza, soțul Ioanei, înclina spre indulgență față de soțiile ușuratice.

Sfatul său temperă, prin urmare, zelul adversarilor nefericitei. Scribii și fariseii păstrară tăcerea. Mâinile lor se lăsară în jos și dădură drumul pietrelor pe care le țineau. Ușor încurcați de această soluție la care nu se așteptaseră, se retraseră unul câte unul, mai întâi bătrânii libidinoși, care fuseseră cei mai îndârjiți, apoi tinerii destrăbălați, soiul cel mai rău.

Soția adulteră rămase singură cu Iisus, ne spune Evanghelia. Ce și-au spus ei? E de presupus că ea a recunoscut că-i datorează marelui vraci o candelă pururea

aprinsă.

— O meriți din plin, trebuie că i-a mărturisit ea; fără tine, aș fi sfârșit-o rău. Îți sunt recunoscătoare pentru intervenția ta generoasă.

— Doamnă, dacă ai fost crescut într-un atelier de tâmplărie, asta nu înseamnă că-ți lipsește galanteria față de sexul frumos.

— Mi-am dat seama. Doamne! Cum i-ai mai încuiat!

— Nu-mi plac vulpoii care încearcă să mă păcălească. Le-o plătesc cu aceeași monedă. Au vrut să mă pună în încurcătură apropo de tine. Dar eu n-aș condamna vreodată o femeie frumoasă, vinovată din dragoste, eu, care am spus: „Îți va fi mai mult iertat pentru că ai iubit mai mult”.

— Și-atunci ce mă sfătuiești?

— Te sfătuiesc să te împaci cu soțul tău și să-l asiguri că n-o să-ți mai pătezi castitatea conjugală. Îți dai seama, cred, că dacă continui să te lași prinsă, n-o să fiu mereu lângă tine, ca să te apăr.

— Așa e. Dar dacă soțul meu nu vrea să mă primească înapoi?

— Nu te îngrijora de asta. În acest caz, caută-mă; îți voi da o scrisoare de recomandare către mai multe doamne, prietene de-ale mele, care locuiesc în Magdala și Tiberiada și care te vor primi întrun cerc restrâns de femei sfinte pe care-l frecventez acolo. Există păcate mult mai mari decât cel pe care l-ai comis tu. Cel mai mare păcat e să nu crezi în mine.

— Domnule, eu cred în tine.

— Mulțumesc.

— Sunt oare complet iertată?

— Cum să nu?… Gândește-te des la mine; la rândul meu, îți promit să mă gândesc des la tine… Ne e scris, poate, să ne reîntâlnim: în viață se întâmplă atâtea lucruri bizare…

— Domnule, gândul meu nu te va părăsi niciodată.

— Cu atât mai bine. În felul acesta, vei fi sigură că ai să ajungi în paradis.

— Ce înseamnă paradis?

— Este un loc prin de plăceri, în care eu le copleșesc pe cele care mă iubesc cu toate bucuriile după care tânjesc.

— Atunci vreau să merg și eu acolo.

— Da, iubito, dar nu imediat, mai târziu puțin… În sfârșit, îți promit că o să te conduc acolo într-o zi, dacă consimți să mă iubești mai presus de orice.

— Îți jur!

— Prea bine… Ridică-te, vine lumea.

Bunul Iisus o apără și o salvează pe femeia adulteră

Într-adevăr, frumoasa păcătoasă se aruncase la picioarele acestui personaj misterios care-i salvase viața și îi dădea semnele afecțiunii care se năștea în ea. În timpul acesta, discipolii, care erau în căutarea lui Iisus, veneau în fugă. Unsul, cu o maiestuozitate teatrală, o ridică pe femeia adulteră și-i zise cu voce tare:

— Mergi și nu mai păcătui!

Și, zicând acestea, intră în Trezorerie, care era partea Templului rezervată femeilor. Vestea intervenției lui în favoarea unei soții infidele îl precedase. Inutil să mai spunem cu ce amabilități fu întâmpinat de toate acele femei. Evanghelia recunoaște că acolo, în trezorerie, el putea spune tot ce-i trecea prin cap și că, în ciuda furiei lor, doctorii Templului nu îndrăzniră nici de data aceasta să pună să fie arestat. (Ioan, VIII, 1-20).

Această anecdotă referitoare la soția adulteră a fost interpretată în diverse feluri. Majoritatea comentatorilor, chiar a celor catolici, s-au arătat foarte stânjeniți de această indulgență extremă a lui Iisus față de soțiile care-și încornorează soții. Pentru multă vreme, Biserica a suprimat din Evanghelie această istorie. Nicon, un călugăr armean care a trăit în secolul X, spune că acest pasaj a fost sos din versiunea în limba armeană a Noului Testament deoarece ar fi putut dăuna religiei (Migne, „Patrologia greacă”, tom I, pag. 656). Chiar și astăzi se caută în zadar incidentul cu femeia adulteră în manuscrisele vechi.

Printre manuscrisele autentice din care a fost retras acest incident, putem cita: pe cel din Alexandria, pe cele din Sinai, palimpsestul lui Efraim, traducerile evanghelice ale principalilor părinți ai Bisericii, precum Origene, sfântul Chiril, Tertulian, sfântul Ciprian, sfântul Ioan Gură de Aur. Aceste cenzurări dovedesc că cei mai mulți purtători de sutane creștine nu erau prea mândri de un dumnezeu reprezentat prin cineva care ține partea soțiilor adultere. În schimb, sfântul Augustin, căruia puțin îi păsa de ce-ar putea să creadă oile lui, și care nu se sfia să-și îmbrățișeze frumoasele pocăite ale diocezei sale, a păstrat pasajul cu pricina în toate traducerile care ne-au rămas de la el.

CAPITOLUL 48 – Efectele uluitoare ale salivei divine

Dacă ar fi fost atât de isteț pe cât voia să pară, Iisus ar fi rămas la succesul lui în rândul femeile din Trezorerie. Dar mai apoi, simțindu-se sprijinit, vru să se expună unei furii generale a bărbaților izraeliți, și această prostie fu cât pe ce să-l coste scump. Într-adevăr, puțin lipsi ca timpul său, care nu venise, să vină, totuși… Glumea ca un dentist la colț de stradă, care-și laudă elixirul. Se dusese în parvizul rezervat bărbaților, spațiul cel mai larg din Templu. Amețit de propriile-i vorbe, se declară „lumina lumii”, afirmând că „cei care nu credeau în spusele lui pășeau în tenebre”. Doi sau trei auditori începură să râdă.

— Mărturia ta n-are nicio valoare, făcu unul dintre ei. Te mărturisești pe tine însuți. După logica cea mai elementară, pentru ca o afirmație să aibă credibilitate, trebuie să fie susținută de cel puțin doi martori.

— Fie, răspunse Iisus, a cărui îndrăzneală nu putea fi domolită prea ușor; ei bine, îmi sprijin eu însumi afirmația, și asta deja mă face un martor în favoarea mea. Oamenii ridicară din umeri. El continuă:

— Tatăl meu, care m-a trimis, spune același lucru ca și mine: iată deci cei doi martori ceruți.

— Cine este tatăl tău? cerură ei să știe.

— Asta-i treaba mea; nu vă privește. Trebuie să mă credeți pe cuvânt. Și dacă mă credeți, veți deveni oameni liberi.

— Aceste cuvinte fură întâmpinate de un protest general: evreii se aflau efectiv sub dominație romană; dar nu le făcea plăcere să le fie amintită lașitatea cu care își acceptaseră jugul.

— Pardon! strigară ei, noi nu suntem niște sclavi! Suntem copiii lui Avraam, suntem fiii lui Dumnezeu și n-avem nevoie să ni se dea lecții de patriotism!

În fața acestor interpelări, Iisus se ambală. Începu un

discurs furibund, care n-avea nici cap, nici coadă, strigând cât îl țineau plămânii că și el era copilul lui Avraam și fiul lui Dumnezeu. Și-l termină chiar lăsând să-i scape această enormitate:

— Eu sunt mai mare decât Avraam, tatăl vostru, care e mort. Avraam a dorit cu ardoare să mă vadă venind pe lume; m-a văzut și s-a bucurat.

— Ohoho! ce țicnit! N-am văzut unul mai lovit cu leuca-n cap ca el! N-are mai mult de 30 de ani și pretinde că l-a cunoscut pe Avraam! Turnați-i o găleată de apă rece în cap, are creierul încins!

El, fără să se lase impresionat, replică:

— Adevărat, adevărat vă spun! Eu, cel care vă vorbește, existam înainte ca Avraam să se nască!

Asta era curată aiureală. Văzând că Iisus pur și simplu își bate joc de ei și-i ia drept imbecili, evreii își dădură frâu liber furiei. Se repeziră la grămada de pietre din apropiere, ce servea la construcția Templului (pe vremea aceea, Templul nu era terminat în întregime), cu intenția de a-l lapida pe nazarinean. Dar Iisus, care ținea cu orice preț să nu se lase omorât decât în ziua în care i-ar fi sosit timpul, profitând de tumultul și zăpăceala mulțimii, o luă la fugă cât îl ținură picioarele.

Discipolii, care nu îndrăzniseră să-i ia apărarea, alergară după el și-l ajunseră din urmă pe o stradă, în momentul în care era ocupat să-i pună întrebări unui orb care cerșea. Acest infirm era așezat pe o piatră, la marginea drumului. Purta la gât o tăbliță care, fără îndoială, fusese concepută în felul următor: „Suflete miloase, aveți milă de un nefericit care este orb din naștere, prin voia Celui de Sus”.

— Cazul ăsta e interesant, spuse Iisus. Omul ăsta nu e unul din acei orbi prefăcuți, cum vedem atâția; e un orb adevărat. Tocmai mi-a povestit necazurile lui. În general, izraeliții n-au un suflet milostiv și nu-i deplâng nefericirea. Copiii își bat joc de el, aruncându-i în cutie nasturi de pantaloni, și, când se duce la brutar sau la negustorul de vinuri, aceștia îi refuză banii… Oh! Acest nefericit chiar că

e de plâns… Să-i spun că sunt lumina lumii și el să nu mă vadă…

— La naiba! Doar stă în puterea ta, patroane, să-i redai vederea!

— Să vă spun care-i problema… Acest om e orb din naștere. Dacă ar fi orbit ca urmare a unui accident, ar fi fost mult mai simplu.

Orbul, auzind aceste vorbe, înțelese că avea în fața lui pe unul din marii medici al Iudeei. Îl imploră deci pe doctorul necunoscut să-l vindece. Iisus scuipă pe jos, în praful drumului; după care se aplecă și întări praful cu saliva lui, făcând un cocoloș de noroi. Întinse acest cocoloș pe ochii orbului și, după ce-i lipi bine cu acest noroi murdar, îi spuse:

— Acum du-te și spală-te în scăldătoarea de la Siloe.

Stabilimentul respectiv era la doi pași. Infirmul alergă într-acolo în mare grabă și se îmbăie, și el și câinele lui. Se vindecă el, orbul din naștere? Te cred și eu! Oamenii din apropiere erau mască. Cei care-l văzuseră în aceeași dimineață cerând de pomană nu-l mai recunoșteau.

— Nu e ăla care stătea mai încolo și cerșea? Unii răspundeau:

— Da, el e.

Alții:

— Nu, e doar unul care seamănă cu el.

— În acest caz, îi seamănă ciudat de bine.

— Fără îndoială, e fratele lui geamăn; între gemeni, asemănarea e uimitoare.

— Posibil, dar nu se aplică și la câini. Ori cei doi frați gemeni au și doi câini gemeni, ori avem de-a face cu ceva ieșit din comun.

— Cel mai bine e să mergem la el, să-l întrebăm. Se adunară toți în jurul fostului orb.

— Iartă-ne, omule! Tu ești? Sau e fratele tău?

Fostul orb răspunse (textual, în Evanghelie):

— Sunt eu însumi.

— Ei, na! Atunci cum naiba de ai ochii deschiși? Ai fost unul din orbii ăia prefăcuți, cum vezi pe la toate colțurile și

ți-ai bătut joc de noi până acum?

— Nu sunt un orb prefăcut. Nu văd din naștere. Și voi știți bine asta, ce naiba! Doar mi-ați făcut destule farse… Întrebați-i pe puștii din cartier, care mă strigă „Ochilă” și care-mi întind sfori în cale, când sunt pe drum… Credeți că de plăcere mă tăvăleam eu pe jos? Am fost, vă jur, un orb foarte serios… Numai că, iată: un om care se numește Iisus a făcut un cocoloș; nu știu din ce; era un cocoloș din ceva lipicios; mi-a frecat ochii cu el și m-a trimis să mă spăl la scăldătoarea Siloe; l-am ascultat și iată-mă aici, după cum puteți vedea.

— Și unde e acum vindecătorul tău?

— Habar n-am.

„Era într-o zi de sabat atunci când Iisus a făcut acel noroi și a deschis ochii orbului”. Prin urmare, violase prescripțiile rabinilor, care interziceau aplicarea de remedii în acea zi sfântă, chiar și frecarea cu salivă a unui ochi bolnav (Maimonide, „Sabatul”, 21; „Horœ hebraicœ”, în Ioan, IX); și era chiar în ziua în care, puțin mai devreme, fariseii încercaseră să-l lapideze pe fiul porumbelului pentru că îndrăznise să le încalce public regulile! Nu se putea concepe o mai mare batjocură la adresa legii lui Moise!

Vindecarea orbului cu noroi făcut din scuipat divin

Martorii la minune alergară să-i anunțe pe sanhedriți de cele întâmplate. Marele consiliu nu-și ținea ședința lui regulată sâmbăta; dar în onoarea Sărbătorii Tabernacolelor, membrii săi se aflau în parvizul Templului, doritori să verifice ei înșiși dacă donațiile fidelilor erau numeroase. Porunciră ca orbul vindecat să fie adus în fața lor. Acesta era destul de supărat, văzând că i se căuta nod în papură lui Iisus, pentru că-i făcuse lui un serviciu. Se apropie deci de prinții preoților, spunând:

— Ei bine, iată câtă tevatură pentru o pereche de ochi care nu vedeau, și care acum văd… Trebuia oare să aștept

ziua de mâine ca să fiu vindecat?

— Nici nu se pune problema, răspunseră popii evrei cu un aer grijuliu. Se zvonește că acest Iisus a folosit remedii; prin urmare, a exercitat o meserie, a muncit, și asta într-o zi de odihnă.

— Bine, dar nu mi-a cerut niciun ban pentru osteneala lui!

— N-are importanță! S-a servit el de oarece unguent ca să te vindece? Da sau nu?

— Un unguent?… Dacă noroiul este un unguent, atunci…

— Fără nicio îndoială.

— Foarte bine. Nu mai spun nimic… Și cățelului meu, care s-a îmbăiat cu mine în piscină, nu-i faceți și lui pricină?

Sanhedriții se consultară între ei:

— Acest Iisus n-a fost trimis de Dumnezeu, spuseră unii, pentru că nu respectă sabatul, care a fost instituit de Moise în numele lui Dumnezeu.

— Dar dacă ungerea lui Iisus ar fi un păcat, răspunseră ceilalți, atunci ar fi un păcătos. Ar permite Dumnezeu unui păcătos să facă minuni?

Văzând că nu se pot pune de acord, sanhedriții îi mai puseră orbului o întrebare:

— Care-i opinia ta despre cel care ți-a deschis ochii?

— Poftim?

— Te întrebăm ce crezi tu despre acest om care ți-a deschis ochii.

— Pardon! Mai întâi, vă rog să nu mă tutuiți. Cât despre opinia mea despre vindecătorul meu, unu – am avut de-a face cu un om fermecător, și doi – este un profet. Acum sunteți mulțumiți?

— Bla, bla, bla, prietene, obiectă un bătrân din consiliu. Vorbești cu prea mult aplomb, ca să nu te credem un complice al așa-zisului tău profet.

Un murmur de aprobare se auzi din partea majorității sanhedriților.

— Și chiar asta s-ar putea să fii, se auzi de jur împrejur.

— Bătrânul care avea dubii, porunci:

— Îl reținem aici pe acest pretins vindecat miraculos, până când îi vom audia părinții și vom vedea clar ce ne spun ei.

Fostul orb ridică din umeri. Spuse:

— E o prostie să vă complicați atâta. Ar fi mai înțelept din partea voastră dacă m-ați crede pe cuvânt. Cu toate poveștile astea ale voastre, n-o să reușiți decât să faceți și mai adevărată vindecarea mea miraculoasă. Dacă asta căutați, atunci n-ați ajuns la capătul surprizelor.

Și le dădu adresa familiei lui. Patru gărzi plecară la spre locul indicat. O oră mai târziu, aduceau doi bătrâni agitați, care tremurau ca frunza, fericiți să afle că fiul lor fusese vindecat, dar înspăimântați de moarte pentru că erau aduși în fața prinților preoților. Acești bieți bătrâni, tatăl și mama orbului, își făceau sânge rău. Aveau să fie băgați la închisoare pentru că fiul lor nu mai era orb?

— Apropiați-vă, spuse președintele consiliului cu o voce gravă.

— Iertare, iertare bunul meu domn, strigară cei doi bătrâni, aruncându-se în genunchi, n-am făcut rău la nimeni! Nu e vina noastră că băiatul nostru nu mai e orb. Iertați-l, n-o să mai facă, nu ne trimiteți la spânzurătoare!

Cei doi fură ridicați în picioare. Dar cu mare greutate li se dădu puțină încredere.

— E vorba, pur și simplu, să depuneți o mărturie, spuse președintele. Dacă spuneți numai adevărul, plecați de-aici în pace. Deci, lămuriți-ne și n-aveți nicio teamă.

— Adevărul, domnule judecător?… Dar noi am prefera să murim de o mie de ori, decât să spunem o singură minciună!…

Sanhedriții îi cercetară cu atenție pe cei doi bătrâni; aveau fețe de oameni cinstiți; sigur nu aveau figurile unora care i-ar putea minți.

— Acesta este fiul vostru? îi întrebă președintele.

— Pe mine mă întrebați? răspunse bătrâna mamă. E un copil pe care l-am făcut eu; pe care l-am hrănit cu laptele meu; pe care l-am înțărcat la 18 luni; pe care…

— Bine, bine, ajunge! E adevărat că s-a născut orb?

— Vai, domnule judecător, zise bătrânul tată, n-a văzut în viața lui niciun pic; asta a fost întotdeauna cea mai mare mâhnire, și pentru noi, și pentru el… Și ținești seama că n-am știut niciodată de unde i-a venit asta… Străbunicul meu era ciung; dar în familia noastră n-au existat niciodată orbi.

— Jurați că ați spus adevărul? Cei doi bătrâni izbucniră:

— Dacă jurăm?… pe ce avem mai sfânt! Pe Biblie! Pe cenușa părinților noștri, care sunt morți! Pe capetele noastre! Pe respectul pe care-l purtăm sfintei noastre religii!…

— E bine… O ultimă întrebare: cum s-a vindecat de cecitate fiul vostru?

— Ah, domnule judecător, cât despre asta, am primit adineauri vestea de la gărzile dumitale, pe care le-ai trimis după noi. Ei ne-au spus: „Fiul vostru nu mai e orb”. Atunci am sărit în sus de bucurie. Dar caporalul a adăugat: „A fost arestat din cauza asta”. Atunci am plâns de durere… Băiatul nostru arestat! Ce rușine pentru familie! Băiatul nostru la un loc cu răufăcătorii!…Ah! O să murim de supărare… Domnule judecător, dați-i drumul… E nevinovat, jurăm… Nu știa, dragul de el, că-i era interzis să nu mai fie orb…

Sanhedriții erau foarte încurcați. Totul atesta că Iisus săvârșise un miracol, iar ei nu voiau să accepte asta nici pentru tot aurul din lume. Cei doi bătrâni, naivi și onești, nu puteau fi acuzați de mărturie mincinoasă. Îi lăsară să plece; dar consiliul îl mai reținu o clipă pe orb.

— Hai, mărturisește că ți-ai înșelat familia, îi spuseră prinții preoților. Mărturisește că ți-ai bătut joc de toată lumea până azi. O să te iertăm. Cere îndurare lui Dumnezeu; dar nu continua să ne sfidezi, căci noi știm foarte bine că Iisus e un păcătos și că, în consecință, nu poate face minuni.

Fostul orb simțea cum începe să-i sară mușt arul pe nas.

— Dacă e un păcătos, răspunse el, eu habar n-am. Tot ce știu e că eram orb și că acum văd. Atunci, sanhedriții reluară interogatoriul:

— În sfârșit, ce ți-a făcut, mai exact? Cum ți-a deschis ochii?

— Doamne, ce încăpățânați sunteți! Și câtă răbdare trebuie să am… În orice caz, nu cu cuțitul. Mi-a deschis ochii așa cum se deschide o stridie. V-am spus ce mi-a făcut Iisus, v-am explicat și ați auzit. De ce mai vreți să auziți o dată? Vreți să-i deveniți discipoli?

— Ciudatul ăsta ne ia în zeflemea! făcură prinții preoților.

„Și se enervară și-l acoperiră de injurii”.

— Să-i fii tu discipol, bădăranule! Noi suntem discipolii lui Moise. Cât despre Iisus al tău, nici nu știm de unde vine…

— Asta dovedește că nu sunteți prea deștepți, replică fostul orb, prinzând curaj. Vă dați mari savanți și nu înțelegeți că omul acesta, care mi-a deschis ochii, este un profet trimis de Dumnezeu. Mie nu mi-a trebuit prea mult timp să ghicesc, și n-am studiat retorica…

La auzul acestor vorbe, sanhedriții se ridicară furioși: un cerșetor îndrăznea să țină piept savanților Israelului!

— Tu, care ești născut din păcat, vrei să ne dai nouă lecții? Și se repeziră la el, alungându-l din sinagogă.

Dar iată că, chiar în josul treptelor templului, îl întâlni pe Iisus. Nu-l văzuse niciodată (deoarece era orb în momentul în care Cuvântul îi mânjise ochii cu saliva noroioasă); dar totuși îl recunoscu.

— Oh, domnule, făcu el, ce fericit sunt să te văd!

— Crezi în fiul lui Dumnezeu? îl întrebă Iisus.

— Mi-e totuna! O să cred în tot ce vrei tu.

— Ei bine, eu sunt Fiul lui Dumnezeu.

— Nici nu mă-ndoiam… Așa să fie! Cred în tine.

Apoi el și cățelul lui se prosternară în fața lui Hristos.

Din capul scărilor Templului, sanhedriții asistaseră la scenă. Ne întrebăm dacă furia lor crescuse.

Câțiva coborâră și, adresându-se lui Iisus, spuseră:

— Ia zi, vindecător de orbi, nu cumva, întâmplător, ne iei și pe noi drept nevăzători?

— Voi credeți numai ce vedeți, treaba voastră, răspunse

fiul porumbelului. Ce mare bine vă faceți! Apoi, întorcându-se către fostul orb, îi spuse:

— Te-au scos la poarta sinagogii lor; pe mine la fel. În cazul în care această pățanie te îndurerează, consolează-te ascultând această mică parabolă:

Să spunem că avem o stână. Într-o stână sunt oi și, pentru a le duce la pășune, este un păstor. Ce face păstorul când intră în stână la oile lui? Intră pe poartă. Dar când un hoț vrea să pătrundă într-o stână, nu pe poartă intră. Știe foarte bine că portarul nu i-ar deschide. Și încă ceva. Atunci când păstorul vrea să-și ducă oile la pășune, el merge înainte, iar oile îl urmează, căci ele îl cunosc după glas. Dimpotrivă, dacă e vorba de un străin care vrea să le mâne la pășune, toate oile se împrăștie pe câmp, pentru că glasul lui le este total necunoscut. Acum, iată ce înseamnă parabola mea: Eu sunt poarta și stâna; toți cei care, pentru a pătrunde în stână, nu intră prin mine, ocolindu-mă, toți aceia sunt hoți. Pe lângă aceasta, eu, fiind o poartă de stână, sunt și un bun păstor, unul căruia nu-i e teamă de lup și unul care-și dă și viața pentru oile lui.

Ex-orbul era căzut în admirație. Oamenii care erau în preajmă și care ascultaseră alegoria vorbeau între ei despre ce tocmai văzuseră și auziseră. Părerile lor nu erau unanime. „E posedat de demon, și-a pierdut direcția”, ziceau unii. Alții răspundeau: „Ba nu! Nu-i rău deloc ce spune omul ăsta, nui chiar nebun! Și-apoi, dacă ar fi fost posedat de demon, n-ar fi deschis cu atâta ușurință ochii unui orb din naștere”.

Dar Iisus, care nu ținea să asiste la discuțiile al căror obiect era, se retrase tiptil, și chiar părăsi Ierusalimul, nu înainte de a-i strânge mâna cu putere prietenului său, ex-orbul.

Și, pentru că aș fi dezolat dacă amabilii mei cititori și fermecătoarele mele cititoare ar gândi, fie și pentru un

minut, că, scriind acest capitol, m-am lăsat pradă imaginației, termin, indicând sursele care vor dovedi că nu am inventat nimic. Citiți Evanghelia sfântului Ioan, întregul capitol IX, și capitolul X, de la versetul 1, la versetul 21. Cât despre faptul cu saliva noroioasă, cauza acestui miracol, voi cita textual pasajul în care este tratat, ca să nu existe nicio îndoială: „După ce spuse acestea, el scuipă pe jos; și, făcând un noroi cu saliva lui, el unse cu acest noroi ochii orbului”. (Cap. IX, versetul 6). N-am schimbat o virgulă. Ce curat era Domnul Iisus, nu-i așa?

CAPITOLUL 49 – În care Magdalena își prezintă bărbatul

Ghiciți unde se duse Iisus când ieși din Ierusalim și ce făcu! Merse în Galileea, ceea ce dovedește că nu-și varia prea mult destinațiile și că se învârtea mereu în același cerc. Își mări banda, ceea ce demonstrează că, deși selectați cu grijă, cei 12 apostoli nu erau suficienți pentru a-l apăra, atâta timp cât vremea lui nu sosise încă. Făcu apel la toți galilenii care credeau în el. Dintre cei 100.000 de locuitori ai acestei regiuni, găsi 72 care-i răspunseră: „Sunt omul tău". Slăbuț. Cu toate acestea, Unsul nostru nu se descurajă. 72 de indivizi dispersați n-au nicio putere; dar trimițându-i pe toți odată înaintea lui, era sigur că aveau să producă un oarecare efect în orașele în care apărea.

Așadar, de data aceasta își adună toți oamenii, bărbați și femei. Magdalena, Ioana și Suzana câștigaseră noi și frumoase aderente, pentru ca seraiul lui Alphonse să nu lase de dorit. Acestea formau împreună o caravană impunătoare. Ordinea și marșul trupei fură concepute cu grijă. Pe acest subiect, vedeți Evanghelia sfântului Luca, capitolul X:

„Își trimise cei șaptezeci și doi de discipoli în toate orașele și în toate locurile unde el însuși trebuia să meargă". Numai că, pentru a nu atrage atenția locuitorilor la care voia să ajungă, își instrui discipolii să nu intre toți odată în orașe, ci doi câte doi. Le spuse: – Să nu vă fie teamă de nimic. Plecați fără pungă cu bani, fără traistă, fără încălțări de schimb. Nu salutați pe nimeni în drumul vostru. Intrați în prima casă întâlnită, spuneți bună ziua și așezați-vă fără mofturi la masa burghezului. Numai tupeul vă salvează. Ca să vă plătiți cota-parte, în cazul în care vedeți că burghezul face o grimasă, povestiți-i prima întâmplare tristă care vă trece prin cap. Dacă sunteți dați

pe ușă afară și dacă oamenii din oraș vă iau drept niște vagabonzi și linge-blide, scoateți-vă încălțările, scuturați-le de praf și spuneți: „Oh! N-o să luăm nimic de la voi, domnilor, doamnelor; n-o să păstrăm asupra noastră nici un fir de praf din orașul vostru; dar, cu atât mai rău pentru el, căci din moment ce ni se refuză niște haleală acolo, orașul va fi blestemat!”

Discipolii îi dădură ascultare patronului. Când orășenii văzură că sunt potopiți de această avalanșă de paraziți nerușinați, îi alungară în blesteme și atunci, pentru a supraviețui, banda fu obligată, în mai multe rânduri, să apeleze la pușculița Magdalenei și a altor ușuratice bogate. Când auzi de afronturile primite mai peste tot de către discipolii lui, fiul porumbelului se făcu verde de mânie:

— Blestemat fii Chorozain! strigă el. Blestemată fii Betsaida! Orașele păgânilor, ca Tyrul și Sidonul s-au purtat cu noi mai bine decât voi. La fel de bine vor fi și ele tratate în ziua judecății de apoi. Cât despre tine Capernaum, am un dinte împotriva ta; o să mi-o plătești; într-una din zilele astea o să te scufund în infern.

Totuși, printre acești orășeni, se găsi și unul mai milostiv, al cărui nume Evanghelia neglijează să-l citeze, care-i primi bine pe cei 72 de discipoli. Uimiți că n-au fost primiți cu cotoare de varză în cap, se duseră repede la Iisus să-i dea vestea cea bună. Unsul se grăbi să meargă acolo și-i anunță pe toți că, grație vizitei lui, n-aveau de ce să se mai teamă de șerpi și scorpioni. Ținu un discurs frumos, promițându-le viața veșnică.

Un doctor al Legii, care întâmplător se afla acolo, îl întrebă cum ar putea beneficia cineva de imortalitate fără să bea niciun elixir de viață lungă.

— Iubindu-l pe Domnul Dumnezeul vostru și iubindu-vă aproapele, răspunse Cuvântul.

— Și cine este aproapele meu? obiectă celălalt.

— Ciulește bine urechile: Era odată un călător care mergea de la Ierusalim la Ierihon. La marginea unei

păduri, fu oprit de niște hoți care-i luară și cămașa de pe el, cotonogindu-l îngrozitor și lăsându-l aproape mort. Corpul nefericitului era tot o rană. În aceeași zi, trecu pe acolo un preot; îl văzu pe călătorul ghinionist și spuse: „Iată unul care a primit o chelfăneală bună!” și se îndepărtă fără să se îngrijoreze de sărmanul om. După cum se știe, preoții n-au suflet nici cât negru sub unghie. Veni apoi un levit (un paracliser); paracliser sau popă, tot aia; levitul îl privi pe nenorocit, făcu cam aceleași reflecții ca și preotul și-și continuă drumul. Din fericire, pe pământ mai sunt și alt fel de oameni, în afară de paracliseri și de popi; mai există și samariteni. Trecu și un samaritean. „Doamne, Dumnezeule! strigă el, cum e posibil să aduci un biet om într-o asemenea stare? Trebuie că hoții din ținutul acesta sunt niște canalii îngrozitoare!”. Și, cum avea asupra lui trusa de prim ajutor, scoase tifonul, balsamul și vinul aromatic și-i obloji rănile nefericitului. Apui îl puse în spatele lui, pe crupa calului și diii mârțoagă! îl duse la hanul din apropiere. A doua zi, scoase din portmoneu doi denieri (ceea ce însemna doi franci) și-i spuse hangiului: „Îngrijește-mi acest om. Dacă acești bani nu-ți ajung, o să-ți mai dau când mai trec pe-aici”. Hangiul îl cunoștea pe samaritean și se încrezu în el.

— Bine le mai zici! murmură mulțimea care ascultase anecdota. Iată un samaritean cum ne-ar plăcea și nouă să întâlnim.

Iisus se întoarse spre doctorul Legii:

— Ce părere ai, colega? Dintre preot, levit și samaritean, care ți s-a părut mai aproape de călătorul jefuit?

— Bineînțeles că samariteanul.

— Ei bine, reluă Unsul, urmează-i exemplul cu prima ocazie când vei întâlni un nefericit în aceeași situație.

Doctorul nu răspunse; dar în sinea lui trebuie că-și spuse: „Ce comoară de pilde are în el! Numai că nu-i de-ajuns să scoți vorbe frumoase pe gură. Văd că predică virtutea; mai bine ar începe să și-o arate prin faptele sale.

După un timp de la această întâmplare, Iisus ajunse în

Betania, pentru a-i face o plăcere bunei sale prietene Magdalena, care avea în acest orășel pe fratele și sora ei. Fratele se numea Lazăr, iar sora, Marta. Acești oameni, ne spune Evanghelia, erau foarte înstăriți. Lazăr era un bărbat de condiție bună. Sora lui, Maria Magdalena, după cum știm, se măritase cu un senator iudeu. Ea era deci, cum se spune, „de familie bună”. Magdalena se însărcină să-și anunțe fratele și sora de venirea amantului ei. Când se arătă la ușa casei, Marta și Lazăr îi săriră de gât:

— Iat-o pe scumpa noastră Maria! A trecut așa de mult timp de când n-am mai văzut-o!

— Și eu pot să spun același lucru!

— Ce mai face soțul tău, distinsul Pappus? L-ai lăsat acasă? Sau l-ai luat cu tine și vine și el?

— De fapt, de Pappus e vorba… Un plicticos fără pereche. L-am trimis la plimbare cam de multișor.

— Așa deci, nu mai sunteți împreună? făcu Lazăr.

— Sunteți divorțați? întrebă Marta.

— Dacă suntem divorțați? Habar n-am… Ce știu, e că acest moș Pappus mă agasa cum nici nu-ți închipui… Toată ziua bombănea. Niciun tânăr nu putea trece pe sub ferestrele mele, fără să spargă o lampă sau o farfurie… Măcar dacă și-ar fi răscumpărat gelozia făcându-mi o plăcere! Aș! Seara, când încercam să fiu drăguță cu el și-i spuneam: „Pappusel, dragule, vino să ne…”, el îmi răspundea explicându-mi textele Bibliei. Sub pretextul că era doctor al Legii, nu-mi mai vorbea decât în versetele lui Moise și ale lui Ieremia… Și pe urmă, ca să-și diversifice conversația, îmi povestea ce s-a discutat în timpul zilei în Senat, pentru că știi că era și senator… Vezi, deci, ce mă distram!

— Într-adevăr, trebuie că nu era prea vesel, murmură Marta.

— Plictisitor, draga mea!

— În sfârșit, din moment ce nu vă mai înțelegeați, cum v-ați despărțit? întrebă Lazăr.

— Nu ne-am despărțit deloc; eu l-am lăsat… Într-o bună zi, am șters-o.

— Și de ce n-ai venit să cauți adăpost la noi, Maria dragă?

— Ah, păi să vedeți… Pe drum, m-am oprit pe malul lacului. Cunoașteți Magdala…

— Nu, dar am auzit că e un oraș foarte frumos, spuse Marta.

— Încântător… Și cu niște ofițeri romani foarte arătoși! Doamne! Ce de ofițeri romani frumoși sunt în Magdala!

— Lazăr își scărpină ușor sprânceana:

— Marie, Marie, te dai în vânt după bărbații în uniformă?

— Ascultă, Lazăre, n-am de gând să-ți fac ție confidențe… Ei bine, da, îmi plac militarii…

— Militarii! Hai că-i tare… Ți-ai luat un ofițer de amant?

— Unul… mai întâi… Era gentil, foarte gentil… Oh! ce mult l-am iubit pe hoțomanul ăla…

— Cum? L-ai iubit? Adică ți-ai luat un al doilea amant, Maria?

— De ce ți-aș spune că nu, Lăzărică? Știi că nu știu să mint…

— Ia te uită! Dar știu că te descurci…

— Pe urmă, l-am cunoscut pe-al treilea… Oh! Unul în uniformă, înțelegi? Nu-mi trebuie mai mult să-mi sucească capul… Nici nu se poate descrie ce ofițeri frumoși sunt în Magdala!…

— Doamne, iartă-mă! Nu că te-aș critica, dar Marie, găsesc că purtarea ta nu e dintre cele mai corecte. Cel puțin te-ai oprit la trei? Presupun că n-ai devenit amanta întregii garnizoane…

— Întregii garnizoane, nu… Pappus m-a făcut să nu mai suport bărbații bătrâni…

— Atunci, ai tinerilor din garnizoană?

— Oh! Toți tinerii m-au iubit. Am păstrat portretele tuturor; o să-ți arăt albumul meu, o să vezi ce superbi sunt!

Marta nu mai sufla o vorbă; era zăpăcită. Lazăr, după cum spusese, nu era chiar un tip rigid. Șiapoi, Maria era sora lui, o iubea mult și nu putea să schimbe nimic din

ceea ce era deja făcut. Se hotărî deci să nu critice desfrâul fetei. Dar nu ajunsese la capătul surprizelor. După ce o admonestă puțin, așa, de formă, adăugă:

— În definitiv, dacă tu ești fericită, eu sunt mulțumit… Prin urmare, oricare ar fi frumosul ofițer la care te-ai oprit, prezintă-mi-l și mie. Poți să fii sigură c-o să-i fac o primire bună.

— De fapt, Lazăr, acest frumos ofițer nu este un ofițer.

— Ce mai vrei să spui?

— Am părăsit garnizoana așa cum l-am părăsit pe Pappus.

— Drace! Și cu cine ești, la urma urmelor?

— Cu un băiat adorabil!…

— Asta se subînțelege… Dar cine e? Cum îl cheamă?

— Are un nume drăgălaș, ca totul la el. Îl cheamă Iisus…

— Iisus? Stai puțin, cunosc numele ăsta… Mi s-a vorbit de unul pe nume Iisus, care a făcut tapaj recent, la Ierusalim, la Sărbătoarea Corturilor, cred… Acela să fie?

— Exact.

— Iisus, din Nazaret, de meserie dulgher?

— Chiar el.

— Vai, vai, vai, Marie, nu te felicit… E un enoriaș care se bucură de o reputație deplorabilă… Se spune că are toate viciile. Mai mult, vagabondează în fruntea unei bande de derbedei.

— Dacă aș putea să te fac să înțelegi… Bietul Iisus, cum îl calomniezi! Se vede că ți-au vorbit despre el numai dușmanii lui. Un bărbat atât de distins! Și ce maniere! Aș vrea să-l auzi vorbind, să vezi cum își captivează audiența… E adevărat că merge de colo-colo, că nu stă două zile la rând în același loc; dar ce rău vezi în asta? Dacă-i place să călătorească…

— Ascultă, la urma urmei, e treaba ta… Eu îți spun ce mi s-a povestit. Acest Iisus poate să fie exact inversul reputației lui… Îți cunosc bine gustul pentru lux… E evident că, dacă te-a fermecat, nu-i un cerșetor, cum bârfește lumea… Trebuie să fie chiar de o generozitate de mare domn, nu?

— Oh! Cât despre asta, nu, Lazăre… Bietul de el, sub raportul averii, nu e prea dotat; tâmplăria nu l-a îmbogățit, iar predicile lui nu-i aduc niciun venit. Și-apoi, eu nu sunt femeia să mă atașez de un bărbat pentru bani. Mulțumescu-ți ție, Doamne, că sunt mai presus de asta… Iisus e sărac, dar asta n-o să mă împiedice niciodată să-l iubesc.

— Totuși, dacă n-are nicio avere și meseria lui de conferențiar popular nu-i bagă niciun ban în pungă, din ce trăiește?

— Îl ajut eu, din ce am.

— Lazăr se dădu un pas înapoi, apoi strigă:

— Îl întreții? Dar biata mea Maria, ești nebună, dacă ai făcut o pasiune pentru un asemenea amorez. O să-ți pape toți bănișorii domnul ăsta!

— Lazăr, ești prea sever cu Iisus al meu… E oare vina lui dacă din activitatea lui de orator ambulant nu-și poate câștiga existența? Și să mai știi că eu nu sunt singura care-l subvenționează. Suntem mai multe doamne devotate lui și-l ajutăm din bunurile noastre.

— Aaa, sunteți mai multe!… Din ce în ce mai tare! Are mai multe dame, hahalera! Ei bine, asta nu se potrivește cu moravurile noastre. Își închipuie că trăiește pe vremea lui Solomon, domnul tău, Iisus… Și cum faceți să nu fiți geloase unele pe altele?

— Magdalena se îmbățoșă cu mândrie.

— Celelalte sunt geloase pe mine, spuse ea. Eu sunt cea pe care o iubește, sunt favorita…

Lazăr zâmbi trist. O privi pe sora lui cu un fel de milă afectuoasă.

— Biata, biata mea Maria! zise el.

— Ce prost ești, Lazăre, să mă compătimești! reluă Magdalena. Să fii favorita, să fii iubita lui Iisus nu-i de colo, să știi… Iisus nu-i un bărbat ca ceilalți. Și mai întâi că nu-i un bărbat…

— Nu-i un bărbat?

— Nu…

— Nu cumva…

— Nici vorbă…

— Atunci mă dau bătut.

— Îți spun numai ție, pentru că n-ai să ghicești ce este el.

Marta, care asistase destul de jenată la acest dialog, făcu un pas spre ușă.

— Unde pleci? întrebă Magdalena.

— Ieșeam… Înțeleg că eu, care sunt domnișoară, nu trebuie să aud ce-o să-i dezvălui tu lui Lazăr. Magdalena pufni în râs.

— Nu înțelegi nimic, zise ea. Îți închipui că… Hai că ești grozavă! Nu, Marta dragă, poți foarte bine să auzi tot. Ceea ce am să vă spun eu acum este un mister; numai că este un mister care n-are nicio legătură cu ceea ce ați crezut voi.

Lazăr și Marta ciuliră urechile.

— Hai, vorbește, Maria, spuseră ei, intrigați la culme.

— Ei bine, Iisus nu este un bărbat… Este un dumnezeu… Fratele și sora Magdalenei scoaseră un strigăt.

— Un dumnezeu? reluă Lazăr. Dar nu există decât un singur dumnezeu, care este Iehova, Iehova pe care-l adorăm noi.

— De acord, dar Iisus este fiul lui, și este în același timp dumnezeu. Sau, ca să mă exprim mai bine, spiritul lui Iehova, care este un porumbel, l-a întrupat pe Iisus prin intermediul unei fecioare, doamna Iosif, și toți trei, Iehova, Iisus și porumbelul, formează un singur dumnezeu…

— Iată o încâlceală de toată frumusețea! Iisus ți-a povestit această frumoasă istorie?

— Pe ce-am mai sfânt! Numai că știu foarte bine că nu m-a trombonit… E dumnezeu, bag mâna-n foc pentru asta; chiar mi-a dovedit-o.

— Cum așa?

— Ești prea curios, Lazăr… Îți ajunge să știi că eu sunt femeia privilegiată a noii religii pe care Iisus e pe cale s-o fondeze, că sunt prima căreia i-a revelat el misterele sfinte… Mulțumește-te cu cuvântul meu și reține bine asta: acest Iisus, pe care-l disprețuiai tu adineauri este Mesia

cel promis de profeți, este mielul divin care va mântui omenirea de păcatul lui Adam și-al Evei, este Hristos, care la sfârșitul lumii va veni să-i judece pe vii și pe morți.

Maria spuse toate acestea cu un entuziasm pe care numai credința îl poate produce. Cu toate acestea, Lazăr era încă în dubiu.

— Măcar ești foarte sigură de ceea ce afirmi? întrebă el. Dacă-i adevărat, e foarte grav!

— Îți dau cuvântul meu de dezonoare!

— Atunci, e-adevărat!

Și cu asta, faptul se împlini. Lazăr și Marta se convertiră fiului porumbelului. Magdalena triumfa.

— Vedeți, spuse ea, că am dreptate să mă consider eminamente favorizată? Ibovnica de drept a lui Dumnezeu, ce glorie! se umflă ea în pene.

Ca toate femeile, Marta era curioasă de felul ei. O întrebă pe Magdalena:

— Există vreo cale să-l vedem și noi pe domnul Dumnezeu?

— Chiar dorești să faci cunoștință cu el?

— Bineînțeles!

— Și eu, adăugă Lazăr.

— În acest caz, mă duc după el; a venit cu mine în Betania… O să vedeți ce frumos e divinul meu maestru… Nu există ofițer în Magdala care să-l întreacă. Să-mi spuneți dacă nu-i așa. Numai că, în ceea ce privește dezvăluirea pe care v-am făcut-o, ssst! vă prefaceți că nu știți nimic.

Zicând acestea, plecă. Marta era visătoare… O oră mai târziu, Magdalena reveni, însoțită de Iisus, pe care-l prezentă fratelui și surorii ei. „Îl vede cu ochii inimii, gândea Lazăr; nu-i deloc frumos. Acum, pentru că e dumnezeu, e un noroc chior pentru ea să fie amantul ei”.

Primirea lui se petrecu fără ceremonie. Iisus vorbi și câștigă repede doi noi recruți. E adevărat că Magdalena pregătise bine terenul. Lazăr îl reținu pe Cuvânt la masă și el acceptă. Marta își luă sarcina de a pregăti bucatele. În

timp ce trebăluia, având grijă să nu lipsească nimic, trăgea cu coada ochiului la nazarinean și i se păru foarte frumos și ei. Nu-i scăpa niciun cuvânt și niciunul din gesturile lui. Își spunea că nu mai văzuse un bărbat atât de fermecător. Își invidia sora pentru norocul care dăduse peste ea. „Întotdeauna, doar zburdalnicele astea au avut parte de noroc, își spunea ea frecând oalele. Nu-i nicio plăcere să rămâi fată cinstită”. O pasiune nu mai puțin arzătoare decât cea a Magdalenei îi cuprinse inima. Privea cu neplăcere preferința pe care i-o arăta Iisus surorii sale, Maria. Lazăr coborî pentru un moment în pivniță, ca să tragă niște vin. Magdalena, sultană voluptuoasă, se unduia pe lângă amantul ei, în timp ce Marta intra și ieșea. Aici, e bine să citățm un comentator pios:

„Maria se așezase la picioarele lui Iisus, îi asculta cuvântul și sorbea avidă din izvorul vieții; Marta o văzu și fu geloasă”. („Viața lui Iisus” de Abatele Fouard, tomul II, pag. 97, citat textual).

Nu-și mai putu ascunde invidia. Punându-și mâinile în șold, își apostrofă sora:

— Ce leneșă poți să fii, Maria! Mi se pare că ai putea să-mi dai o mână de ajutor cu masa, în loc să stai așezată pe jos.

Și, cum Magdalena nu se sinchisea, adăugă, adresându-se lui Iisus:

— Domnule, te rog, spune-i și dumneata să mă ajute.

Fiul porumbelului citea în adâncul inimilor. Văzu ce se întâmpla în sufletul Martei. Această nouă iubire pe cale să se aprindă îl măgulea și, pentru a o înteți, îi răspunse cu un surâs care o tulbură pe biata fată:

— Marta, Marta, ai dreptate să-ți arăți zelul pentru a mă servi; dar greșești supărându-te pe sora ta. Locul pe care-l ocupă ea alături de mine ea l-a ales, și nu-i va fi luat niciodată.

— Află! făcu Magdalena.

Martei îi venea să-i arunce cu o farfurie în cap soră-sii. Totuși, suportă afrontul în tăcere și se întoarse la bucătărie, ștergându-și pe furiș o lacrimă. (Luca, capitolul

X, versetele 1-12).

A dat Iisus dovadă de cruzime până la capăt? În continuare, Evanghelia pare a arăta că nu. Fără îndoială, după dejun, divinul tâmplar o luă pe Marta deoparte și-i spuse:

— Marta, ți-am provocat o durere mai devreme, nu-i așa?

— Oh, da, domnule.

— Pentru că ai fost așa de geloasă pe Maria, să înțeleg că mă iubești?

— Domnule, îți sunt devotată total. Cea mai mare bucurie a mea a ar fi să mor pentru dumneata.

— Dar nu mă cunoști decât din dimineața asta…

— Iubirea adevărată, domnule, e cea care se naște instantaneu, cea care apare fără cuvinte.

— Și ce vrei tu de la mine, Marta?

— Domnule, sunt foarte nefericită. Simt că nu răspunzi afecțiunii mele. Inima dumitale e deja dată Mariei.

— Consolează-te, frumoasa mea copilă. Iubirea divină este inepuizabilă; ea se poate răspândi asupra tuturor creaturilor în același timp. Din moment ce mă iubești, Marta, te iubesc și eu.

— Ce bun ești, ce bine-mi fac vorbele dumitale!

— Crede în mine, ai încredere și vei fi fericită în sânul Domnului.

— Îmi promiți? O să fiu fericită?

— Atât de fericită, încât tu însăți n-o să-ți cunoști limitele fericirii.

— O să mă iubești? Puțin? Mult? Cu pasiune?…

— La nebunie!…

Marta, geloasă pe Magdalena, e trimisă la plimbare

În fapt, inima lui Iisus era o inimă schimbătoare. Fiul porumbelului o dădea unora și altora. Marta fu deci admisă în cercul bucuriilor celeste; însă Magdalena își păstră în continuare partea cea mai frumoasă.

CAPITOLUL 50 – Mare aflux de vorbe

E uimitor ce de parabole avea Cuvântul în desaga lui. De exemplu, când se afla singur cu o femeie frumoasă, el îi vorbea în parabole.

După ce cultivă câteva zile întâlnirea cu Marta, noua lui cunoștință, floare virginală care-și dăduse consimțământul, Iisus întreprinse un turneu în Pereea, ținut supus lui Irod Antipa, iar acolo se desfășură într-un adevărat potop de povești moralizatoare. Ar fi prea lung să le povestim. Se pare că oamenii locului le jucau farse apostolilor. Când acești vagabonzi veneau la locuințele lor să cerșească, ei le strecurau în desagă o grămadă de obiecte neplăcute. Așa se face că într-o zi, Andrei sau Petru – nu știm cu precizie care din ei – ducându-se să ceară unui țăran pâine, un pește și un ou, acesta îi puse în mână: în loc de pâine, o piatră; în loc de pește, un șarpe; în loc de ou, un scorpion. Iisus le explică atunci apostolilor că, în ciuda acestor întâmplări neplăcute, nu trebuie să renunțe la cerșit. Le spuse următoarea poveste:

Un om, sărac dar ospitalier, primește în toiul nopții un călător. Aleargă imediat la un prieten și-i bate la ușă: „Împrumută-mi trei pâini, spune el, căci mi-a sosit un oaspete din călătorie și n-am nimic să-i ofer”. Dar prietenul se culcase, copiii lui la fel, iar ușa era încuiată; vecinul nu vru să se scoale. „A! nu vrei să te scoli? Stai așa!”. Și începe să bată și mai tare, bate mereu, așa de supărător, încât prietenul, ca să se debaraseze de inoportun, se scoală și-i dă cele trei pâini pe care i le ceruse. Și Iisus trage concluzia: Faceți la fel. Cereți până când vi se va da; căutați până veți găsi; bateți până vi se va deschide. (Luca, XI, 5-13).

Cam în aceeași perioadă, el vindecă doi orbi și un mut. Se pare chiar că vindecarea mutului o entuziasmă pe o femeie, care strigă:

— Fericit fie pântecul care te-a purtat și țâța de la care ai supt! [*n.a.: A se vedea Evanghelia sfântului Luca, capitolele XI și XII, pentru toată această perioadă*].

Puțin mai departe, acceptă să ia masa la un fariseu, care-i jucă festa de a nu invita odată cu el decât alți farisei și scribi. La intrarea în sală, Iisus își dădu seama că fusese atras într-o capcană. Se răzbună nespălându-și picioarele, după obicei, înainte de a se așeza la masă. Toți comesenii bombăniră. Iisus își luă aerul de a nu înțelege nemulțumirea gazdelor și începu să mănânce, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. La desert, el le servi, pe post de toast, o serie de afurisenii, reproșându-le că, în sinagogi, ei își caută locurile cele mai bune, pentru a fi onorați de mulțime, comparându-i cu mormintele ascunse vederii celor care le pângăresc etc. Acest potop de „Rușine vouă, care faceți asta! Rușine vouă, care faceți aia!” exasperă în cel mai înalt grad asistența.

— Caraghiosul! strigau ei, pentru obrăzniciile lui, ar trebui să-i administrăm o ciomăgeală bună. Iisus sări sprinten pe masă, răsturnă toate scaunele și începu o vânătoare de om într-o sufragerie imensă. Fără ajutorul oamenilor lui, comasați la poartă, care pătrunseră înăuntru pentru a-l proteja, Iisus ar fi fost, în mod inevitabil, prins și cotonogit pentru importanța pe care și-o dăduse. (Luca, sfârșitul capitolului XI și capitolul XII).

Profită de ocazie, pentru a-și scutura pălăria cu parabole:

1. Un cultivator bogat are un câmp care-i aduce atâtea roade, că nu știe unde să le mai pună; poruncește, deci, să se construiască hambare foarte mari; dar, ce să vezi? moare chiar în seara în care-i dăduse planurile arhitectului său.

2. Un alt cultivator are un smochin; timp de trei ani, acesta nu dă fructe; atunci cultivatorul spune:

„O să pun și anul ăsta bălegar în jurul pomului și, dacă la toamnă nu face smochine, o să fiu fără milă; smochinul

sterp va fi tăiat și aruncat în foc”.

Există ceva mai inteligent?

Între două parabole, Iisus vindecă o femeie care avea o infirmitate curioasă. Această femeie, deși se afla în floarea vârstei, era mai cocârjată decât o femeie de 80 de ani. Un diavol o frânsese de la mijloc. Era literalmente pliată în două. Mergea cu dosul în aer și cu bărbia aproape de pământ. În această stare, se înțelege că-i era imposibil să-și exercite vreo profesie oarecare. Nu și-ar fi putut câștiga existența decât adunând mucuri de țigări; dar, pe timpul acela, tutunul nu fusese inventat. Era deci o femeie foarte săracă. Lui Iisus i se făcu milă de ea; pronunță două cuvinte și sărmana se redresă dintr-o dată, dreaptă ca un plop.

Popasul lui Iisus în Pereea nu fu lung. Se reîntoarse la Ierusalim în timpul Sărbătorii rededicării [*n.tr.: Este vorba de Hanuka, cunoscută și sub numele de Sărbătoarea inaugurării, sau Sărbătoarea luminilor; se ține anual, în noiembrie-decembrie; comemorează rededicarea Templului Sfânt din Ierusalim, de la sfârșitul revoltei macabee*]. Iată de unde vine această sărbătoare: Se știe că Iuda Macabeul este unul dintre eroii evrei care au luptat împotriva dinastiei străine; dar ceea ce nu se știe, în general, este că Macabeul, după ce l-a înfrânt pe regele Siriei, a purificat sanctuarul Templului. Dar atunci când a intrat acolo, n-a mai găsit decât o sticluță de ulei sfânt care nu fusese spartă de invadatori. Dificilă situație! Uleiul sfânt se fabrica numai cu un ceremonial de lungă durată. S-a întâmplat că Iuda Macabeul a umplut lămpile Templului cu acest unic flacon de ulei și uleiul a ținut toată săptămâna. În memoria acestui miracol, evreii se distrează în fiecare an timp de 8 zile, întocmai ca la Paște și la Sărbătoarea tabernacolelor.

Fiul porumbelului asistă la manifestările de bucurie și puțin lipsi să nu fie lapidat, pentru că se încăpățânase să susțină într-un loc public că Domnul tatăl lui și cu el erau

unul. (Luca, XIII, 6-9, 10-18; Ioan, X, 22-42). De data aceasta, lucrurile se încinseră atât de tare, încât se refugie în grabă în ținutul de unde venise.

În timpul acestui al doilea sejur în Pereea, se făcu remarcat printr-un miracol săvârșit în mijlocul unui dejun, compus iarăși numai din farisei. Acestui poznaș de Iisus îi plăceau într-atât ospețele, încât accepta orbește toate invitațiile, fără să-i pese dacă veneau din partea unui prieten sau a unui dușman. Acest banchet avu loc într-o sâmbătă. Fariseii aduseseră cu ei, într-adins, un hidropic, rotund ca un butoi enorm, dar plin cu apă, în loc de vin. Iisus văzu imediat plasa în care voiau să-l facă să cadă și, devansând discuția pe care o prevedea, puse el însuși, brusc, această întrebare convivilor:

— E permis să vindeci într-o zi de sabat?

Întrebarea era îndrăzneață; dar mai ales jenantă. A spune da, ar fi însemnat să vorbească împotriva legii lui Moise, pe care fariseii o invocau atâta; a spune nu în prezența unui om bolnav, ar fi însemnat să se expună disprețului, pentru lipsă de inimă. Așa că mesenii nu spuseră nimic. Atunci, Iisus îl apucă pe hidropic, făcu un gest și, în mai puțin de un sfert de secundă, burta hidropicului se dezumflă.

Evanghelia nu ne spune unde s-a dus toată acea apă. Să sperăm că n-a fost preschimbată în vin. Hidropicul dezumflat se grăbi să plece, ca să-și arate peste tot pântecul aplatizat.

Atunci, toți șchiopii, toți orbii și toți betegii veniră în sala banchetului, urmați de o mulțime de săraci ai orașului. Desertul nemaiputând fi servit din cauza înghesuielii din locuință, Iisus îi spuse la ureche amfitrionului său:

— Ar trebui să-i inviți pe toți oamenii aceștia să ciocnească un pahar cu noi…

— Ah! nici să nu-ți treacă prin cap! Toată această adunătură de mațe-fripte? Frumos ar fi!

Imediat, Cuvântul, într-adins pentru a-și vexa comesenii,

începu să facă elogiul săracilor și-i spuse stăpânului casei că ar face bine să-i invite la masă pe acești desculți, ca și pe rudele și prietenii lor. Convivii erau scandalizați. Zdrențăroșii aplaudau. Iisus, incitat, dădu drumul unei parabole:

— Un om organiză un mare festin; trimise multe scrisori de invitație. La ora mesei, văzând că nimeni nu venise, își trimise slugile să-i anunțe pe invitați că totul era pregătit și că numai ei mai trebuiau să vină; dar aceștia începură să se scuze, toți în același timp. Primul spuse: „Îmi pare rău că nu pot să dau curs acestei amabile invitații; tocmai am cumpărat o fermă și chiar azi trebuie să mă duc s-o văd". Al doilea: „Mi-e imposibil să vin, soacra mea e bolnavă și o iubesc prea mult ca să plec fie și-un minut de la căpătâiul ei". Al treilea: „M-am însurat numai de șase zile; înțelegeți că sunt încă foarte ocupat". Al patrulea: „Sunt într-o stare de plâns! Am înghițit ieri niște sâmburi de piersică; am esofagul obstrucționat; nu mă pot gândi la ospețe înainte de a fi complet vindecat". Al cincilea: „Azi e ziua de naștere a portăresei mele; am comandat un buchet magnific și țin să i-l ofer în persoană". Toate răspunsurile erau în aceeași notă. Profund dezamăgit, stăpânul casei le spuse slugilor sale: „Ah, așa deci? Ei bine, cum nu vreau să mi se strice mâncarea, mergeți în piețe și la colțuri de stradă, pe drumuri și de-a lungul gardurilor, adunați toți bolnavii, toți cerșetorii și toți schilozii și aduceți-i înăuntru, ca să-mi umple casa".

Între noi fie spus, această parabolă nu era deloc cu adresă directă, din moment ce amfitrionul nu primise niciun refuz de la vreunul din invitații săi. Dar Cuvântul n-ar fi fost Cuvânt dacă nu și-ar fi înflorit din când în când speech-ul, în loc să spună banalități, după cum i se întâmpla în trei sferturi din timp. (Luca, XIV, 1-24).

Cu un simplu gest, Iisus dezumflă un hidropic

Ca un exemplu de precepte frumoase, pledate de Iisus, trebuie s-o citãm pe aceasta, pe care el a formulat-o în fața unei mari adunări: „Dacă cineva vine la mine și nu urãște pe tatãl și mama lui, pe soția și copiii lui, pe frații și surorile lui... acesta nu poate fi discipolul meu”. (Luca, XIV, 26). Să ne mai spună popii că religia lor predică iubirea pentru familie! Le vom răspunde vârându-le sub nas propriile texte din Evanghelia lor.

Contemporanii lui Iisus îi reproșau că-și croia drumul cu ajutorul unor pramatii de cea mai joasă speță: Sfântul Luca, capitolul XV:

„1. Publicanii și oamenii de condiție proastă se țineau pe lângă Iisus, să-l asculte.

2. Fariseii și scribii bodogăneau și spuneau: acest om primește în jurul lui oameni de condiție joasă și mãnâncă împreună cu ei.

3. Atunci, Iisus le propuse această parabolă:

4. Care este acel om dintre voi care, având 100 de oi și pierzând una, nu le lasă pe cele 99 în deșert, pentru a merge după cea care s-a pierdut, până când o va gãsi?

5. Și atunci când a gãsit-o, o pune pe umerii lui cu bucurie.

6. Și, întors la casa lui, își cheamă prietenii și vecinii și le spune: Bucurați-vă împreună cu mine, pentru că, în sfârșit, mi-am gãsit oaia care se pierduse”.

Din punct de vedere anecdotic, această parabolă, în fața căreia cucernicii cad în admirație, e binișor grotescă. Fariseii și scribii, al căror nivel intelectual era cu mult peste zero-ul spiritual al credincioșilor, trebuie că s-au ținut cu mâna de burtă de râs. Îmi imaginez cum i-ar fi răspuns lui Iisus un evreu glumeț:

— Păstorul tău e chiar amuzant. În timp ce el își caută oaia pierdută și le lasă pe celelalte nouăzeci și nouă singure în deșert, nu vin oare lupii să dea iama în turmă?

Dar lui Iisus nu-i păsa de obiecțiile ce i se puteau aduce. Din gândirea lui, deducem foarte clar că el prefera 1

șnapan în locul a 99 de oameni cinstiți.

Altă istorie pe care o găsim în același capitol al Evangheliei sfântului Luca: Era odată un om care avea doi fii. Într-o zi, cel mic veni la tatăl lui și-i spuse:

— Tată, tu ai avere, iar când o să mori, o să-mi lași o moștenire frumoasă. Numai că eu am nevoie de bani acum, căci vreau neapărat să mă însor, și asta costă foarte scump. Ar fi lipsit de respect din partea mea să-ți spun că vreau să mori curând. Așa că prefer să te rog să-mi dai de astăzi ceea cemi va reveni mai târziu. Nu-mi place să aștept.

Tatăl făcu imediat socotelile.

— Iată, eu posed atât. Atât îi revine fratelui tău și atât ție. Iată partea ta. Îți doresc să-ți ajungă cel mai mult timp posibil.

Mezinul o șterse cu agoniseala tatălui și se duse s-o pape cu cocotele, într-un ținut îndepărtat. Așa de bine, încât atunci când se văzu fără niciun ban, îi fu tare rușine de propria-i persoană. Oriunde se prezenta, creditul îi era refuzat categoric. Un croitor pe care neglijase să-l plătească atunci când era bogat își luă înapoi haina care era pe el, și astfel se trezi aproape gol pe caldarâm.

Nevoit să stea la coadă la ușa biroului de plasament, căpătă un post de păzitor de porci la un proprietar de la țară; dar iată că burghezul era zgârcit ca un corsar arab, și nu-l plătea decât atât cât să nu moară de foame. Nefericitul mezin ajunsese să invidieze soarta porcilor pe care-i păzea. Ar fi putut să-și umple burta cu păstăile pe care le mâncau purceii; dar aceștia nu-l lăsau niciodată să le ia mâncarea din față.

Căzând astfel pradă unor gânduri amare, el sfârși prin a-și spune: „Ultimul dintre grăjdarii tatălui meu are mai multă pâine decât îi trebuie, iar eu crăp de foame. Să ne întoarcem la tata, ce naiba! N-o să aibă el inima să-mi refuze o slujbă de servitor, de oricare ar fi”. Și plecă. Drumul era lung. Ajunse acasă istovit. Ca să vezi noroc! Tata stătea la soare în balcon atunci când fiul rătăcitor

apăru pe drum.

— Ce-o fi cu cerșetorul pe care-l văd în depărtare? își spuse tatăl. E tare murdar și zdrențăros. N-am văzut în viața mea un vagabond mai respingător… Ia te uită! E băiatul meu cel mic! Da, el e!

Și iată-l pe tată încălecând balconul (era un balcon de parter) și alergând pe drum, în întâmpinarea fiului său. Îi sări de gât și-l sărută.

— Ce noroc pe mine c-ai venit înapoi! Mă plictiseam de moarte fără tine prin preajmă… Ți-ai risipit toți banii? Nu spune nu… Se vede… În sfârșit, să nu mai vorbim de aventurile tale. Esențialul e că ești sănătos. Mai îmbrățișează-mă o dată… Oh, Doamne, Doamne! Ce mulțumit sunt.

Mezinul nu se aștepta la o asemenea primire. Îl știa pe tatăl lui de om bun; totuși nu-l credea chiar atât de bun.

— Tăticule, gemu el, ești cel mai bun tătic din lume! Nu sunt demn să mă numesc fiul tău… Sunt un derbedeu, un mizerabil, un ticălos, o canalie…

Și se bătea cu pumnii în piept, atât era de pocăit.

— Încetează, băiatul tatii! O să-ți vatăm stomacul cu loviturile astea de pumn. Dacă-ți spun că totul e dat uitării, ce rost mai are să-ți strici trupul?

Apoi, acest tătic de treabă dădu ordin tuturor slugilor să vină la el.

— Îl vedeți pe acest cerșetor? Este fiul meu, cel care era plecat. Mergeți imediat la dulapul meu de haine și alegeți pentru el cea mai frumoasă tunică… Vreau ca scumpul meu mezin să fie primenit.

Să-i puneți și cel mai scump inel al meu pe deget… Nu uitați de pantofi, căci e în picioarele goale. Bietul copil! După aceea, puneți masa, cea pentru ospețe. Toată lumea va fi în sărbătoare… Am în grajd un vițel gras. Va trebui să-l tăiați chiar acum… O să ne desfătăm cu ce-i mai bun. De asemenea, mergeți după muzicanți, pentru ca nimic să nu lipsească acestui festin…

A fost, într-adevăr, un chiolhan pe cinste. Tatăl era atât de fericit, încât uită că celălalt fiu, cel mare, lucra la câmp

și că s-ar fi cuvenit să-l aștepte să se întoarcă, pentru a se așeza la masă. Când acesta fu aproape de casă, se mira de toată această atmosferă de sărbătoare, a cărei muzică o auzea. „Ce să fie? își spunea el în sinea lui. Pare o cină deosebită în seara asta, și fără să mă aștepte și pe mine. Se dă o petrecere mare și eu n-am fost chemat… Asta-i chiar ciudat”. Îi întrebă pe servitorii care intrau și ieșeau.

— E vorba de fratele tău, care s-a întors acasă, răspunse, una din slugi. Tatăl tău e bucuros, dar ce bucuros!

— Ei bine! Ce bun e tatăl meu cu mine!… Cum! Nici măcar n-a trimis după mine la fermă! Și toate astea pentru acest neisprăvit de Anatol, care și-a păpat partea lui de moștenire înainte să-i revină de drept!

Fratele cel mare avea dreptate să se supere. Și, din moment ce nu fusese invitat la această sărbătorire, refuză să intre în sala banchetului. Trebui să vină tatăl lui să-l roage.

— Zău, Ernest, zisese tatăl, nu fii așa susceptibil. Vino să ciocnești cu noi în sănătatea fratelui tău.

— Nu ești rațional, tată, și nu ești drept… De ani de zile mă îngrijesc să cresc valoarea proprietăților mele. Muncesc pe rupte, te ascult cu o supunere exemplară, sunt modelul fiului bun. Spre deosebire de mine, pe acest trântor de Anatol, pe care întotdeauna l-a durut în cot și care este incapabil să-și câștige existența, pe el îl sărbătorești… Mie nu mi-ai dat niciodată nici măcar o capră, să-mi tratez prietenii… Iar în cinstea lui Anatol, care ți-a cheltuit jumătate din avere pe femei ușoare, pui să se taie vițelul cel gras, organizezi pe dată o serbare somptuoasă… Nu, asta nu-i drept!

— Liniștește-te, Ernest… Nu fii gelos pe simpatia aparte pe care o am pentru fratele tău… Averea mea îți va reveni ție după moartea mea. În așteptarea acelei zile, vino să te bucuri cu noi de întoarcerea lui Anatol al nostru!…

Povestea nu spune dacă băiatul cel mare s-a lăsat cucerit de frumosul raționament al tatălui său. Ceea ce

este util de constatat, este faptul că Iisus avea un mod destul de curios de a predica dreptatea și echitatea. Mai vreți o dovadă de lipsă de logică la Hristos? Citiți și această parabolă, sau aprobarea nedreptății celei mai izbitoare, după anecdota cu fiul risipitor:

Era odată un om bogat, care își ținea evidența bunurilor printr-un administrator. Dar acesta își fura cu nerușinare patronul, măsluia registrele și-și vâra mâinile până la cot în casa de bani, pentru a-și satisface poftele. Patronului îi ajunseră la ureche zvonuri despre necinstea administratorului său. Puse să fie chemat la el și-i vorbi astfel:

— Duci o viață care nu este pe măsura veniturilor tale. Cheltuiești de o sută de ori mai mult decât câștigi de la mine… Este evident că din banii mei îți plătești toate fanteziile… Adu-mi imediat registrul de socoteli și, dacă nu sunt în regulă, să te ferești de mânia mea!

Administratorul se retrase încurcat. „Sunt terminat, își spuse el. Fericit aș fi dacă patronul s-ar mulțumi să mă dea pe ușă afară. Ce să fac? Să-i arăt registrele e imposibil. Mai bine profit de puținul timpul care mi-a rămas în această casă, să-mi fac niște prieteni care să mă găzduiască și să mă invite la masa lor atunci când n-o să mai am unde să stau”.

Spunându-și acestea, îi chemă în mare grabă la el pe toți debitorii patronului său.

— Cât îi datorezi stăpânului meu? îl întrebă el pe primul.

— 100 de butoaie de ulei. M-am angajat să le plătesc la sfârșitul lunii.

— Foarte bine. Patronul nu cunoaște prima înțelegere din afacerile lui. I-ai subscris o notă de plată de 100 de butoaie de ulei. Iată aici nota. O rup. În locul ei, fă-mi una pentru numai 50 de butoaie.

— Mii de mulțumiri, zise debitorul. La revedere, e o plăcere să mă aflu în relații comerciale cu tine.

Apoi administratorul îl luă de-o parte pe un al doilea debitor.

— Care este datoria ta?

— 100 de măsuri de grâu.

— Perfect. Așează-te la masa asta; semnează un angajament pentru 45 de măsuri, iar eu îl rup pe cel de 100. Sunt pe punctul de a-mi părăsi serviciul și înțelegi că, înainte să plec, țin să te oblig.

— Ești cum nu se poate mai binevoitor. Fii sigur c-o să-ți fiu recunoscător toată viața pentru amabilitatea ta.

Și așa mai departe. Administratorul infidel își făcu, fără jenă, în felul acesta, o mulțime de prieteni pe socoteala patronului lui.

Credeți cumva că Iisus, povestind această parabolă, blama mârșăvia acestui administrator escroc? Dimpotrivă, Evanghelia spune că angajatul infidel a acționat cu înțelepciune; iar suveranul ceresc, la ziua judecății, îl va lăuda pe acesta ca pe un om care a dat dovadă de prudență.

Și Hristos adăugă (citez textual): „Eu vă spun: folosiți bogățiile obținute necinstit pentru a vă face prieteni, pentru ca atunci când veți fi în nevoie, să fiți primiți mereu în casele celor pe care i-ați obligat”. (Luca, XVI, 1-9).

Și iată care sunt teoriile creștine în ceea ce privește probitatea. Vedem bine că „clerical” și „găinar” sunt două cuvinte foarte asemănătoare. Furați, furați cât vreți și aduceți-i domnului popă o parte din produsul furtului vostru. Veți fi absolviți, iar împărăția cerurilor vă va fi deschisă.

Și dacă tot suntem aici, să continuăm examinarea moralei evanghelice. Sfântul Luca, mai ales, e inepuizabil în sfaturi bune, de genul celor pe care tocmai le-am citit. Ceea ce domină la sfântul Luca este evidențierea săracului – dar să ne înțelegem, săracul a cărui sărăcie este cauzată de lene – contra bogatului, care este întotdeauna prezentat oilor sub un aspect defavorabil. Astfel, patronul din ultima noastră parabolă era, poate, un patron foarte bun cu angajații lui. Nu contează! Administratorul lui acționează

admirabil furându-l. Prin urmare, luați-vă drept casier un enoriaș pe care preotul lui l-a învățat parabola administratorului infidel!

Ne întrebăm doar de ce preoții îi curtează atâta pe bogați, din moment ce nu au la adresa lor decât istorii neplăcute.

Tipul bogatului este cel din legenda lui Lazăr. Acest Lazăr, care n-are nicio legătură cu fratele Magdalenei, era un leneș din specia lui Labre, care se complăcea în propria-i mizerie. [*n.tr.: Este vorba de Sf. Benedict Joseph Labre, un cerșetor francez din sec. al XVIII-lea, sanctificat de Biserica romano-catolică*]. În loc să muncească pentru a-și câștiga existența, el se ghemuia pe la porțile celor înstăriți. Unul dintre aceștia, un bărbat îmbrăcat în purpură și in și care mânca numai bunătăți, spune Evanghelia, avea servitori care nu se gândeau să dea nici măcar o fărâmitură de pâine cerșetorului. Și iată că amândoi muriră. Râiosul și puturosul Lazăr fu purtat de îngeri în sânul lui Avraam. Cât despre omul bogat, el fu azvârlit în infern. Și, în timp ce se cocea în flăcările diabolice, întrezări un colț de cer unde conversau Avraam și Lazăr. Atunci strigă:

— Tată Avraam, ai milă de mine și trimite-mi-l pe Lazăr. Să-și înmoaie degetele în apă și să vină să-mi răcorească limba, căci sufăr îngrozitor în mijlocul acestui cuptor.

Dar Avraam îi răspunse:

— Fiecăruia îi vine rândul, dragul meu. În timpul vieții tale ai fost în petreceri tot timpul, în timp ce Lazăr din contră, a rămas mereu sărac, ca Iov. Acum s-a întors roata: ție suferințele și lui Lazăr bucuriile.

Bogatul răspunse:

— În acest caz, pentru că așa stau lucrurile, pentru că a avea bogăție pe pământ este o nenorocire, trimite-l pe Lazăr să-mi informeze rudele. Am cinci frați care sunt toți chivernisiți și care câștigă bine în comerț; să meargă Lazăr să-i prevină de ceea ce se întâmplă după ce mori, ca să-și ia măsuri și să nu ajungă și ei în acest loc de suferințe.

Avraam izbucni într-un hohot de râs, iar veselia lui fu împărtășită de Lazăr. Se poate concepe ca acest bogătaș rău să se îngrijoreze de soarta fraților lui?

— Neamurile tale să citească scrierile lui Moise și ale profeților; Lazăr n-are de ce să se deranjeze. Bogatul insistă:

— Totuși, dacă unul dintre morți ar consimți să le facă o simplă vizită fraților mei, ar face o faptă bună. Bineînțeles că frații mei l-ar crede pe mort pe cuvânt, și-ar impune privațiuni și măcar ei ar fi fericiți în viața de apoi.

Povestea edificatoare a săracului și a bogatului rău

Avraam ridică din umeri:

— Dacă frații tăi nu-l citesc pe Moise sau pe profeți, nici atât n-or să-i asculte pe morți.

Și zicând acestea, tata Avraam pufni în râs, în timp ce Lazăr îi dădu cu tifla bogatului care se rumenea strașnic. (Luca, XVI, 19-31).

CAPITOLUL 51 – Unul care moare pe neașteptate

Betania – am uitat să vă spun – era destul de aproape de Ierusalim. Iisus nu abuză de ospitalitatea lui Lazăr nr. 1, cel care avea ca surori pe Magdalena și pe Marta; dar pe timpul turneului său în Pereea continuă să țină legătura prin corespondență cu această familie prietenă.

În timp ce fiul porumbelului vagabonda din sat în sat, debitând peste tot snoavele bizare pe care vi le-am transcris mai sus, primi într-o dimineață vizita unui mesager, aducătorul unei scrisori simple, concepută astfel:

Domnului Iisus Hristos, în Pereea.
Faceți să circule.

Domnule, cel pe care-l iubești este bolnav.

Marta și Maria

Iisus mototoli misiva și-i răspunse mesagerului:

— Hm! Greșesc că se îngrijorează. Nu se moare din orice boală. În mod sigur, Lazăr o să-și revină. Mesagerul plecă, ducând celor două căprioare multiubite răspunsul domnului. Acest răspuns nu le liniști câtuși de puțin, având în vedere că Lazăr era serios atins de boală. Starea lui se înrăutățea din oră în oră. Marta și Maria Magdalena se dădeau de ceasul morții și gândeau că lui Iisus nu-i păsa. Devenise marele blond indiferent? Nici vorbă! Fiul porumbelului știa perfect la ce să se aștepte în ceea ce privește starea prietenului său, Lazăr; dar se hotărâse să nu-i vină în ajutor. Vom vedea puțin mai târziu de ce.

Timp de două zile, păru că uitase de complet mesajul celor două surori. În acest timp, Lazăr își dădu duhul. Și iată-le pe Marta și Maria în mare jale. Îl iau pe decedat și

se apucă să-l spele cu esențe, să-l înfășoare strâns cu fașe parfumate, să comande invitațiile la înmormântare. Pentru că Lazăr ocupa o poziție înaltă printre evrei, i se făcu o înmormântare de primă clasă. La funeralii, participă un mare număr de oameni. Fu așezat într-o superbă grotă funerară, care era cavoul familiei. Timp de trei zile se boci la tariful cel mai înalt. Magdalena hotărâse ca la capitolul lacrimi să nu se uite la bani; fură deci lacrimi bine motivate. Marta și Maria însele se alăturară corului bocitoarelor și vărsară cu conștiinciozitate un adevărat potop de lacrimi. În același timp, e adevărat că, iubindu-și fratele până la adorare, erau sincere. Magdalena, mai ales, nu voia să creadă în această moarte atât de bruscă.

— Dragul de Lazăr! striga ea. Acum opt zile era puternic ca o fortăreață și iată-l azi în mormânt…

Nu! Nu se poate să fie mort!

Și ceru să se redeschidă mormântul. Oamenii descoperiră fața lui Lazăr. Arăta întocmai cum era de așteptat să arate un defunct. Așezară la loc piatra de la intrarea în cavou și o sigilară definitiv. Prietenii familiei văzuseră cu ochii lor că fratele Martei și al Mariei nu-și înscenase moartea.

Dar, chiar în momentul în care Lazăr dădea ortul popii, Iisus, căruia nimic nu-i putea fi ascuns, primi – prin tatăl lui, porumbelul, bineînțeles – vestea evenimentului. Le spuse brusc discipolilor:

— Ne întoarcem în Iudeea.

— În Iudeea? protestară ei. Nu gândești? Tocmai ai scăpat de furia dușmanilor și vrei să te întorci la Ierusalim? Zău așa! Ai uitat că era cât pe ce să fii lapidat? Pe toți dracii! Atunci ai memoria scurtă.

— Nu contează, răspunse Iisus. Să mergem în Iudeea, dacă nu la Ierusalim, măcar în Betania.

— Aha! Ți-e dor de Magdalena? zise pe un ton familiar un apostol care credea că a ghicit motivul acestei dorințe subite de revenire în Iudeea.

— Nu, prietene. În sufletul meu nu e vorba de

Magdalena. Mă gândesc la fratele Lazăr, care doarme și aș dori să mă duc să-l trezesc din somn.

— A, da, făcu unul, ți-au scris acum două zile că Lazăr e bolnav. Dacă în prezent doarme, e semn bun; o să se facă bine.

Apostolul care se exprima în felul acesta credea că Unsul, vorbind de somnul lui Lazăr, făcea aluzie la starea de ațipire care, în anumite boli, e un semn de vindecare. Iisus rectifică această eroare.

— Când vă spun că Lazăr doarme, înseamnă că s-a prăpădit.

— Lazăr a murit?

— Da, prieteni.

— Și-atunci?

— Atunci, sunt încântat.

— Ei, na!

— Sunt încântat, pentru că asta îmi dă ocazia să-l resuscitez. Și după ce-l voi resuscita, veți fi obligați cu toții să recunoașteți că eu pot să fac orice. Dar gata cu vorba: să mergem la el. Apostolii încă erau nehotărâți. Toma, care avea mai mult curaj, îi îmbărbătă.

— Să mergem, zise el generos, și să murim împreună cu șeful nostru!

Sfânta trupă porni la drum. Când ajunseră în Betania, se împliniseră deja patru zile de când Lazăr era în cavou. Numeroși prieteni ai familiei se ocupau să le consoleze pe cele două surori. De cum află că Iisus era în Betania, Marta alergă înaintea lui, în timp ce Magdalena rămase acasă. Și Marta îi zise lui Iisus:

— Ah, domnule, de ce n-ai venit mai devreme? Atunci când sora mea și cu mine te-am anunțat, încă era timp să-l salvezi pe Lazăr… Dacă veneai, în mod sigur la ora asta era viu; l-ai fi vindecat.

— Ei, ce importanță are că Lazăr e mort? Va învia!

— Vai! E aceeași consolare care mi se repetă de patru zile încoace… Va reînvia la sfârșitul lumii… Toți prietenii noștri din Ierusalim îmi repetă asta…

— Ceea ce-ți spun eu, Marta, nu-i același lucru. Eu, numai eu, sunt învierea și viața. Cel ce crede în mine, când va muri, va învia. Crezi în mine, Marta?

— Bineînțeles, domnule. Cred că ești Hristos, fiul lui Savaot. Uite, acum ești mulțumit?

— Da, Marta. Hai, nu mai plânge; o să-ți readuc bucuria.

Marta se gândi la Maria, care rămăsese acasă. Se întoarse în grabă la ea.

— Maria, Maria, îi spuse ea, a venit Maestrul și vrea să te vadă.

Avusese grijă să-i strecoare aceste vorbe la ureche, în așa fel, încât prietenii de familie, care erau prezenți, să nu audă. Magdalena, aflând că iubitul ei se găsea la doi pași, se ridică în grabă și ieși.

— Unde se duce? se întrebau prietenii familiei.

— S-a dus să plângă la mormântului lui Lazăr.

Și ei o urmară, în intenția de a plânge împreună cu ea, pentru a-i face lacrimile mai puțin amare. Când îl văzu pe Iisus, Magdalena se aruncă la picioarele lui, reluând laitmotivul Martei:

— Ah, domnule, dacă ai fi venit acum câteva zile, Lazăr n-ar fi fost mort acum!…

Atât putu să spună. Un torent de lacrimi o invadă, care vorbi mai elocvent decât ar fi putut-o face un lung discurs. Această explozie de durere fu contagioasă. Toți evreii care veniseră după Magdalena se puseră pe plâns în cor. Iisus însuși fu profund mișcat, și puțin lipsi să nu ia și el parte la lamentația generală. Noroc că-și aminti la timp că era dumnezeu și că n-avea nevoie să jelească, din moment ce urma să-l resusciteze pe bietul mort.

— Unde l-ați pus? întrebă el brusc.

— În loc de răspuns, oamenii spuseră:

— Domnule, fii bun și vino cu noi, și-ai să vezi.

Iisus îi urmă. În același timp, își spuse că ar fi o mișcare înțeleaptă dacă ar plânge împreună cu ceilalți și lăsă să-i scape o lacrimă. Iar evreii, care-i luară plânsul în serios, șoptiră:

— Se vede că l-a iubit tare mult…

E adevărat că unii, după spusele Evangheliei, au făcut următoarea observație:

— Dacă l-ar fi iubit atât de mult, el, care a deschis ochii unui orb din naștere, l-ar fi împiedicat să moară. Sau miracolele lui nu sunt decât o glumă…

Această îndoială îl șifonă pe Iisus. Grăbi pasul.

— Să ajungem mai repede la mormânt, zise el.

După cum am spus, era o grotă astupată cu o lespede grea.

— Dați la o parte piatra, comandă Iisus când ajunse lângă monumentul funebru.

Marta se opuse.

— Să ridicăm piatra? strigă ea. Mulțumesc! E adevărat că sunt îndurerată că mi-am pierdut fratele; dar durerea mea nu merge până într-acolo, încât să vreau să-i miros cadavrul. Trebuie că deja emană un miros respingător.

— Ai încredere în mine, Marta, răspunse Iisus.

Evreii îndepărtară piatra, și Unsul, plasându-se în pragul mormântului, strigă cu voce tare:

— Lazăre, Lazăre, ridică-te și umblă!

La acest ordin, mortul se ridică în fund. Întreaga asistență scoase un strigăt. Lazăr se agita și făcea eforturi nemaipomenite să se ridice în picioare; ceea ce nu era prea ușor, având în vedere că cele două surori ale lui, când l-au înfășat, l-au legat foarte strâns. În sfârșit, reuși să se ridice și să-și mențină cât de cât echilibrul. Văzând aceasta, toți încremeniră de spaimă.

— Hai, mișcați-vă, ce naiba! Ajutați-l pe prietenul meu, Lazăr, să iasă din acest mormânt. Dezlegați-i fașele, pentru numele lui Dumnezeu! Altfel, n-ar putea niciodată să iasă din acest mormânt.

Oamenii se hotărâră să-l dezlege. Îi împrumutară haine, căci, odată debarasat de fașe, rămăsese în costumul lui Adam, care nu era suficient de decent pentru a-i permite să traverseze orașul.

În acest timp, evreii, reveniți după primul moment de spaimă, înconjurară fostul cadavrul cu curiozitate. Marta îi mulțumea lui Iisus cu tandrețe. Magdalena, care nu mai

avea niciun motiv să plângă și care-și regăsise bucuria din zilele ei bune, se amuza, tachinându-l pe Lazăr.

— Acum o să poți să le povestești nepoților tăi că ai revenit de departe… Cum te-ai simțit în astea patru zile, cât ai fost mort? E friguros mormântul? Hai, povestește-ne impresiile tale.

Se pare că Iisus i-a făcut un semn discret lui Lazăr; căci nicăieri în Evanghelie nu se spune că fratele Martei și al Mariei ar fi dezvăluit secretele mormântului. Mare păcat! La toate aceste întrebări, în loc de răspuns, Lazăr își scărpina cu putere fesele, ceea ce însemna că resimțea în tot corpul mâncărimile produse de viermii care începuseră deja să se înfrupte din el.

Cu un singur cuvânt, Cuvântul îl resuscitează pe prietenul lui, Lazăr

Evreii se holbau la el uluiți. Cred și eu! Un domn care a fost patru sau cinci zile în stare de cadavru nu-i un spectacol pe care-l vezi în fiecare zi. După ce-l priviră pe toate părțile pe resuscitat, plecară. Mulți dintre ei, întorcându-se acasă, spuneau:

— Al naibii să fiu! Hotărât, Iisus ăsta nu-i un oarecare.

Și ei crezură în el.

Alții dădură fuga la farisei și le spuseră cu un aer misterios:

— În Betania se petrec evenimente foarte grave…

— Ah! Drace!…

— Îl știți pe Iisus… Iisus… Iisus din Nazaret?

— Da… Ei bine?

— Are ca amantă pe una, Maria din Magdala…

— Perfect, și?…

— Această Maria din Magdala avea… adică vreau să spun are un frate… Nu, spuneam bine, avea un frate… Totuși, „are un frate” e mai corect… Sau se poate spune și-așa, și-așa…

— Ce-i bălmăjeala asta?

— Se numea… sau se numește Lazăr…

— Într-adevăr. Toată lumea îl cunoaște pe acest Lazăr.

— A fost înmormântat acum patru zile.

— A ajuns zvonul ăsta și la Ierusalim…

— Dar, începând de azi, se plimbă cu bastonul în mână pe străzile Betaniei, ca și când n-ar fi fost niciodată mort…

— Asta-i ciudat. Și cu ce drept nu mai e el mort?

— Asta i se trage de la Iisus, care a venit la mormântul lui și i-a zis cadavrului: „Lazăre, Lazăre, scoală-te!”

— Ai văzut tu asta?

— Am făcut mai mult decât să văd. Am dat o mână de ajutor acestui cadavru recalcitrant, care era înfășurat în cârpe.

— A făcut pe mortul și pe urmă pe resuscitatul.

— Pardon, nu sunt un cretin. Mirosea perfect a cadavru. Avea mirosul ăla caracteristic, de fezandat.

Era imposibil să te înșeli.

— Înseamnă că va fi foarte neplăcut pentru persoanele care se vor apropia de el.

— Oh, asta o să treacă.

— Și care este părerea ta despre această minune?

— Este că este o minune minunată.

— Drace!

Fariseii erau perplecși. Le repetară știrea prinților preoților. Un consiliu lărgit se întruni la marele preot al anului, Caiafa.

— Situația este foarte spinoasă, începu unul din ei. Dacă-l lăsăm pe omul acesta să continue să opereze miracole, toată națiunea îl va urma, romanii se vor teme de o insurecție și vor porni iar război împotriva noastră, și de data aceasta se va întâmpla la Ierusalim.

— Nu pricepeți nimic, ripostă Caiafa; romanii ne vor lăsa în pace dacă le-o luăm înainte.

— Cum așa?

— Descotorosindu-ne de Iisus. Nu-i mai bine să piară unul singur, decât o națiune întreagă să fie trecută prin sabie?

— Marea majoritate a fariseilor și a prinților preoților

opinară în acest sens. Din acel moment, spune evanghelistul Ioan, luând această hotărâre, ei nu căutară decât să-l omoare. Iisus, al cărui timp (deși aproape) nu venise încă, se refugie într-un orășel obscur, numit Efrem, înconjurat de discipolii lui (Ioan, XI, 1-56).

Și acum, câteva reflecții, pentru a termina această mirifică poveste a resurecției lui Lazăr:

Aventura – nu-i așa că-i curios? – nu se găsește decât în Evanghelia lui Ioan. Totuși, ar fi meritat osteneala de a fi povestită și de ceilalți trei evangheliști. Dar Luca, Matei și Marcu sunt muți în această privință și au chiar aerul de a se îndoi că fratele Martei și al Mariei ar fi fost vreodată resuscitat. Pe de altă parte, Ioan ni-i reprezintă pe evrei (versetul 37) ca surprinși de învierea lui Lazăr. „Iisus, spuneau evreii, ar fi putut foarte bine să-l împiedice pe prietenul lui să moară; ar fi fost în stare, din moment ce a putut să redea vederea unui orb din naștere”. Deci, după sfântul Ioan, evreii n-aveau habar că Hristos avea abilitatea de a învia morții.

Dar Maria Magdalena? La Naim, atunci când a făcut cunoștință cu Iisus, la fariseul Simion, această întâlnire a avut loc chiar în urma miracolului prin care l-a resuscitat pe fiul văduvei; și ea se lamentează că fratele ei e mort? Și nu e sigură că Iisus va face în Betania ceea ce a făcut la Naim și la Capernaum? Adevărul e că, dacă Luca, Marcu și Matei n-au cunoștință de învierea lui Lazăr, tot așa, nu găsim la evanghelistul Ioan nicio singură frază care să facă aluzie la cele două învieri precedente. Înainte de a-și scrie cărțile, fabricanții celor patru evanghelii ar fi trebuit să înceapă prin a se pune de acord între ei!

CAPITOLUL 52 – O nouă serie de divagații

Ofensat la gândul că miracolele lui, oricât de răsunătoare erau, nu le deschideau ochii compatrioților săi și nu le demonstrau clar divinitatea sa, Iisus nu rămase mult timp în Efrem. Se gândea, nu fără temei, că nu mai era în siguranță în niciun oraș și că tot ce-avea mai bun de făcut era să-și schimbe reședința cât mai des posibil.

Traversând Samaria sau Galileea – nu se știe sigur – el vindecă dintr-o lovitură zece leproși care locuiau împreună într-un târgușor. Numai că, dintre cei zece, numai unuia îi dădu prin cap să-i mulțumească marelui vraci, și acesta sigur fu un samaritean. Apropo de acest lucru, Iisus le spuse apostolilor săi:

— Hei! Ce vă spuneam mai zilele trecute? Un samaritean e tot ce avem mai bun în Iudeea… Când un samaritean trece și vede un om în necaz, victimă a hoților, îl îngrijește și-l duce la un han… Iată-l pe acest samaritean: avea lepră și mi-a arătat recunoștința lui pentru că l-am vindecat, în timp ce ceilalți nouă leproși… Du-te Ioan să vezi dacă vin încoace!… (Luca, XVII, 11-19).

Atunci, câțiva farisei care se aflau pe-acolo, îl întrebară:

— Anunți peste tot împărăția lui Dumnezeu. Vrei să ai bunătatea și să ne spui și nouă unde este acest regat al lui Dumnezeu și mai ales când va veni?

El răspunse:

— Regatul lui Dumnezeu va veni fără să vă dați seama. Nimeni nu va putea spune: E aici sau e acolo. Nu va putea fi văzut. Și aș adăuga chiar că, chiar în prezent, acest regat este printre voi.

Fariseii din acele ținuturi nu erau atât de răi ca cei din Iudeea. La auzul acestor baliverne, ridicară din umeri, dar nu se gândiră să-l lapideze pe orator, așa cum fu cât pe ce să se întâmple la Ierusalim. Plecară și-l lăsară cu discipolii lui. Deci pe ei îi puse el să-i asculte continuarea discursul. Acest discurs fiind o capodoperă de alienare mintală, cer

cititorilor mei permisiunea de a-l reproduce fără a schimba o silabă din el:

„Va veni un timp, prieteni, spuse Iisus, când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului, și nu veți vedea acea zi. Ei vă vor spune: «Veniți pe-aici, veniți pe-acolo, căci el este aici, este acolo»; dar feriți-vă să mergeți acolo, nu-i urmați. Așteptați să strălucească un fulger și să se facă văzut dintr-o parte a cerului în alta; așa va apărea Fiul Omului în ziua lui.

Numai că, înainte ca acea zi să vină, el trebuie să sufere mult și să fie respins de acest popor. Ceea ce s-a întâmplat în timpul lui Noe se va întâmpla în timpul Fiului Omului. Ei mâncau și beau; oamenii se însurau cu femei și femeile se măritau până în ziua în care Noe intră în arcă; și atunci, venind potopul, îi înecă pe toți.

Și iarăși cum se întâmplă pe vremea lui Lot, ei mâncau și beau, cumpărau și vindeau, semănau și recoltau; dar în ziua în care Lot ieși din Sodoma, o ploaie de foc și pucioasă căzu din cer, care-i mistui pe toți. Tot așa se va întâmpla și în ziua în care va apărea Fiul Omului.

În ziua aceea, dacă un om se va afla mai sus de casa sa, iar mobilele lui vor fi în jos, să nu coboare să le prindă; iar cel care se va afla la câmp, nici el să nu se întoarcă înapoi. Amintiți-vă de nevasta lui Lot. Oricine va căuta să-și salveze viața, și-o va pierde; și cine și-o va pierde, și-o va salva.

Vă spun că ziua aceea, care va fi o noapte, din două persoane care vor fi în același pat, una va fi luată, iar cealaltă lăsată; din două femei care vor măcina grâu împreună, una va fi luată, iar cealaltă lăsată; din doi bărbați care se vor afla pe același câmp, unul va fi luat, iar celălalt lăsat.

Discipolii îl întrebară: – Unde se va întâmpla asta, Doamne? Iar el răspunse: – Într-un loc care va fi trupul, acolo aripile se vor reuni”. (Luca, XVII, 20-37).

Orice comentariu e de prisos. Iată vorbele pe care

preoții le atribuie dumnezeului lor. Și spun că evreii l-au condamnat la supliciu pe acest fiu al porumbelului, pe care-l numesc Fiul Omului! La un duș rece ar fi trebuit evreii să-l condamne…

Tot din puțul gândirii lui:

„Era odată într-un oraș un judecător care nu se temea de Dumnezeu și căruia puțin îi păsa de oameni. Tot în acel oraș era și o văduvă care venea adesea la el, zicându-i: Fă dreptatea de partea mea. Și multă vreme el nu voi s-o facă. Totuși, în cele din urmă, își zise în sinea lui: Cu toate că eu nu mă tem deloc de Dumnezeu și îmi pasă prea puțin de oameni, pentru că această femeie mă sâcâie, o să-i fac dreptate, ca să nu mă mai insulte.

Înțelegeți, adăugă Domnul Iisus, ce vrea să spună acest judecător rău. Tot așa, Dumnezeu nu va face dreptate celor pe care-i iubește și care strigă la el zi și noapte și întotdeauna va suferi că-i oprimă. Vă spun, totuși, că el le va face dreptate în scurt timp; dar atunci când Fiul Omului va veni, credeți că va găsi el multă credință pe pământ?” (Luca, XVII, 1-18).

Altă pildă sforăitoare:

„Doi oameni urcară la Templu ca să se roage: unul era fariseu și celălalt publican. Fariseul, stând în picioare, se ruga astfel: «Doamne, îți aduc mulțumirile mele că nu sunt ca restul oamenilor, care sunt hoți, nedrepți și adulterini, și nici ca acest publican de alături; eu țin post de două ori pe săptămână și le dau preoților o dijmă din tot ce posed». Publicanul, dimpotrivă, ținându-se departe, nici nu îndrăznea să ridice ochii spre cer; dar se lovea în piept cu pumnii, spunând: «Doamne, ai milă de mine, care am comis toate crimele». Ei bine, vă spun că publicanul a fost cel care a plecat binecuvântat de Dumnezeu, și nu fariseul”. (Luca, XVIII, 9-14).

Și acum, pentru a schimba puțin nota:

„Oamenii îi aduseră lui Iisus copii, pentru a-i atinge; și discipolii, văzând aceasta, îi respinseră cu vorbe grele. Dar Iisus, chemându-i la el, le zise: «Lăsați copiii să vină la mine și nu-i împiedicați; căci împărăția cerurilor este pentru cei asemenea lor». Ce drăguț!

Un tânăr foarte de treabă trecea pe-acolo. Acesta se adresă vorbitorului iubitor de plozi:

— Bunule învățător, îi zise el, văd că le promiți oamenilor că le dai viață veșnică, în anumite condiții; care sunt aceste condiții?

— Mai întâi, răspunse Iisus, de ce mă numești „bun”? Nu sunt deloc bun; numai Dumnezeu e bun.

— Să zicem că n-am spus asta.

— Așa… Ai luat aminte la poruncile lui Moise?

— Întru totul. N-am omorât pe nimeni, n-am comis niciodată un adulter, n-am furat, n-am jurat strâmb, mi-am onorat tatăl și mama.

— Asta nu-i de-ajuns. Dacă vrei să trăiești veșnic, trebuie să vinzi tot ce ai și să împarți banii săracilor. După care, să vii la mine și să mă urmezi oriunde voi merge.

Tânărul era foarte bogat. Făcu o grimasă dezaprobatoare. Atunci Iisus le spuse discipolilor lui:

— Toți sunt la fel, țin prea mult la averile lor. Ah! Ce greu e pentru oamenii care au avere să intre în regatul Domnului! Credeți voi că poate o cămilă să treacă prin urechile acului?

— La naiba, oricât de mult s-ar strădui, n-ar reuși.

— Răspuns foarte bun. Atunci aflați că îi va fi mai ușor unei cămile să treacă prin urechea unui ac, decât unui bogat să intre în cer.

— În cazul acesta, obiectă unul, intrarea în cer nu-i prea lesnicioasă.

— Dumnezeu îi va lăsa să intre pe cei care vor fi asemenea lui, replică Iisus; ceea ce nu le este cu putință oamenilor, îi este cu putință lui Dumnezeu.

La acestea, Petru spuse:

— Eu nu-mi fac sânge rău. Am avut o meserie pe care

am abandonat-o; nu mai lucrez, n-am un chior în buzunar. Regatul cerului îmi revine de drept. Iisus răspunse:

— Între noi fie vorba, Petru, sacrificiul pe care l-ai făcut tu nu e prea mare; dar se va ține cont de asta. Adevărat, adevărat vă spun, oricine își va părăsi pentru mine fie casa lui, fie pe tatăl sau mama lui, fie pe soția sau pe copiii lui, va avea parte de mult bine în această lume și, în o sută de ani de-acum încolo, va avea viață veșnică. Și, venindu-i brusc o idee:

— Dar am vorbit destul. Acum o să plecăm de prin părțile astea și-o să ne întoarcem la Ierusalim. Știu bine ce mă așteaptă acolo; dar acum, timpul meu a sosit. Fiul Omului va fi dat pe mâna oamenilor de bun simț; oamenii de bun simț, care totuși nu sunt așa, își vor bate joc de el, îl vor biciui, îl vor scuipa în față și, după ce l-au biciuit, îl vor aduce la moarte; dar pentru el, acest lucru nu va avea importanță, căci el va învia după trei zile.

„Lăsați copiii să vină la mine!”

Porniră, așadar, încă o dată, spre Ierusalim. În drum, undeva, aproape de Ierihon, Iisus mai vindecă un orb, ca să nu-și iasă din mână. (Luca, XVIII, 1-16).

Cam tot atunci, Salomeea, mama lui Iacob cel mare și a lui Ioan cel mic, veni să-l roage pe Iisus să le rezerve băieților ei un loc bun în acest regat al cerului pe care-l populariza atâta.

— Aș fi cea mai fericită dintre mame, zise buna femeie, dacă l-ai așeza pe unul din fiii mei la dreapta ta, și pe celălalt la stânga.

— Nu știi ce-mi ceri! ripostă Iisus (Matei, XX, 20-28). Și le ținu, Salomeei și fiilor ei o mică lecție, ca să-i învețe să nu mai fie atât de ambițioși.

Se opri la Ierihon, ne spune Evanghelia, și rămase peste noapte la un anume Zaheu, care era un om cu purtări condamnabile; locuitorii fură chiar scandalizați de alegerea lui. Cât despre noi, care lam urmărit pe Iisus pas cu pas, sau cel puțin legenda lui, nu ne mai mirăm de

nimic. Aici este plasată parabola minelor, care merită osteneala de a fi amintită:

Un om de condiție nobilă dorea să ia în posesie un regat care se găsea la mare depărtare de domiciliul lui. Deși planul lui nu prea avea sorți de izbândă, făcu totuși încercarea; dar, mai întâi, îi chemă la el pe cei zece servitori ai săi și le spuse:

— Iată, vă dau o mină fiecăruia dintre voi [*n.a.: Mina valora 69 de franci în moneda noastră*]. În timp ce eu voi încerca să pun mâna pe regatul la care râvnesc, voi scoateți din mina voastră cât de mult profit puteți; la întoarcere, să-mi dați socoteala.

Acest om avu noroc și cuceri regatul dorit. Îi aduse deci în fața lui pe cei zece servitori și-i întrebă, pentru a ști cât a câștigat fiecare din negoțul lui. Veni primul și zise:

— Stăpâne, mina ta a produs 10.

— Foarte bine, prietene, răspunse noul rege. Ca răsplată pentru fidelitatea ta, îți dau guvernarea a 10 orașe din regatul meu.

Al doilea zise:

— Eu n-am reușit așa de bine precum colegul meu; mina ta, în mâinile mele, n-a adus decât 5.

— Nu face nimic, băiete; ai avut bunăvoință, și asta contează; te pun în fruntea a 5 orașe. Un alt servitor se înfățișă:

— Stăpâne, începu el, eu n-am avut încredere în capacitățile mele de bun negustor; m-am temut că am să fac afaceri proaste și mi-am spus: Dacă patronul meu nu-și găsește mina intactă la întoarcere, mă va trimite la moarte. Atunci, ca să fiu sigur că nu voi avea nimic de pierdut, am păstrat cei 69 de franci în colțul batistei mele. Iată-i.

— Egoistule! strigă monarhul furios. Ești un prost servitor. Ai fi putut să plasezi cei 69 de franci într-o bancă. Cel puțin aș fi avut o oarecare dobândă.

Și adăugă, adresându-se celor de față:

— Luați-i mina și dați-i-o celui care a știut să producă

10.

Unul dintre ei îi atrase atunci atenția că acest servitor nu fusese atât de naiv pe cât voia să pară, și că mina lui scosese de 10 ori mai mult. Auzind acestea, monarhul dădu ordin ca omul să fie spânzurat.

Concluzia acestei parabole fu de o violență extremă (știm că Iisus își dădea jos, câteodată, masca blândeții):

— Vă spun, zise el discipolilor, că va fi dat tuturor celor care au deja, iar pe cei care au, eu îi voi așeza în abundență. Cât despre cel care nu are nimic, îi va fi luat ceea ce nu are (textual). În sfârșit, în ceea ce-i privește pe dușmanii mei, care nu vor ca eu să domnesc peste ei, vă poruncesc să-i aduceți aici. Ordon să fie sugrumați în fața mea! (Luca, XIX, 11-27).

Să remarcăm, în trecere, că această parabolă vine în totală contradicție cu ceea ce spusese Iisus mai devreme relativ la disprețuirea bogăției. În afară de aceasta, să mai amintim că marea lui furie împotriva celor care nu-l voiau ca rege nu produse niciun rezultat. Niciun apostol nu schiță vreun gest și nimeni nu fu gâtuit.

De aici, Iisus merse întins în Betania, unde îl așteptau Magdalena și Marta. Luă masa de seară la un lepros, pe nume Simion. La desert, Magdalena îi sparse în cap o oală de alabastru, plină cu parfumuri revigorante; asta, fără îndoială, ca să-l calmeze. Evanghelia ne spune că erau în ea esențe în valoare de 300 de franci. Iuda Iscarioteanul, care era contabilul și casierul bandei, deplânse această pierdere de esențe prețioase. Cu suma pe care o reprezentau, s-ar fi putut împărți 300 de denieri săracilor din oraș. Cel puțin aceasta fu părerea pe care și-o exprimă.

Dar Iisus, care era foarte măgulit de atenția galantă a amantei lui favorite, și care gândea că țeasta lui merita 300 de denieri de uleiuri esențiale, îl puse la punct imediat pe Iuda Iscarioteanul, care-și permitea să-i facă observații și s-o mâhnească pe Magdalena. (Matei, XXVI, 6-13;

Marcu, XIV, 3-9; Ioan, XII, 1-11). Se poate chiar presupune că seara, Iisus i-a arătat altfel, decât prin vorbe, frumoasei ușuratice, toată recunoștința pe care i-o purta.

Partea a patra

SĂPTĂMÂNA NEPLĂCUTĂ

CAPITOLUL 53 – Triumf la preț bun

Venise, în sfârșit, acel moment faimos, în care Dumnezeul-inocent urma să fie sacrificat Dumnezeului-drept, pentru a-l potoli pe Dumnezeul-crunt. Acul orologiului pe care era marcat destinul lui Hristos era, în sfârșit, pe cale să se oprească la ora atât de așteptată. Cu 4.000 de ani în urmă, Adam și Eva, doi indivizi fabricați, unul din lut și celălalt dintr-un cotlet, comiseseră crima îngrozitoare de a mesteca un măr. Această crimă apăsa asupra întregii omeniri. Și cine avea s-o ispășească? Omenirea? Nu! Unul care nu făcea parte din ea: Dumnezeu însuși, Dumnezeul care condamnase, Dumnezeul care dăduse sentința. Dumnezeu, după ce fusese judecătorul, avea să fie în același timp și călăul, și victima, pentru că cele două persoane, Iisus și Iehova, completate de un porumbel, formează una singură.

Cât de simplu ar fi fost dacă Iisus nu s-ar fi strecurat în pielea unui om, și dacă Savaot-HristosPorumbel i-ar fi iertat într-o unime omenirii oribila crimă a mărului mușcat în paradisul terestru! Iisus ar fi fost astfel scutit de această săptămână neplăcută, această Patimă pe care domnii popi își cheltuiesc toată elocința, pentru a ne înduioșa. E adevărat că, în ceea ce mă privește, mărturisesc cu toată sinceritatea, nu mă simt câtuși de puțin înduioșat de povestea mincinoasă a acestor suferințe problematice. A! dacă faptele ar fi fost adevărate, dacă Iisus ar fi existat, dacă un om, chiar smintit și necinstit, ca mitul din legenda evanghelică, ar fi fost supus supliciului flagelării și al crucificării, n-aș fi avut inima să glumesc. Îl disprețuim pe Tropmann, dar nu râdem de suferințele pedepsei lui. Iisus, chiar și pe Golgota, e burlesc. După părerea mea, el n-a existat decât în imaginația preoților; căci preotul este singurul personaj real al religiei, așa cum monedele de 100 de bani pe care naivii i le dau popii ca să le țină o slujbă

sunt tot ce poate fi mai real în emoționanta chestiune a torturilor îndurate de sufletele din purgatoriu. Să nu plângem, deci, ființa mitologică din Nazaret, care, după cum însăși fabula catolică ne spune, n-a suferit decât pentru că a vrut și cum a vrut, și să ne păstrăm mila pentru suferințele autentice ale nefericiților în carne și oase, pe care-i întâlnim la fiecare pas în viața materială.

Acestea fiind spuse, să abordăm fără întârziere subiectul cel mai neverosimil al legendei creștine.

Lumea se afla la Ierusalim, în plin paște. Evreii se mirau că nu-l văd pe Iisus la Templu, așa cum îl întâlniseră în anii precedenți. „Unde e?" întrebau oamenii. Cei ce se pretindeau bine informați, spuneau: „E la casa curmalelor", sau „E la casa smochinelor verzi". (Betania, în ebraică, înseamnă „casa curmalelor", iar Betfage, „casa smochinelor verzi").

— Și ce face el la casa curmalelor?

— Își folosește timpul înviind morții; de exemplu pe prietenul lui, Lazăr, care dăduse ortul popii acum ceva timp, și pe care l-a făcut să iasă viu din mormânt, chiar dacă era mâncat de viermi.

— E o ocupație nobilă; ar trebui să mergem să vedem și noi.

Și, de cum se sfârși ziua de sabat, câțiva se duseră fie la Betania, fie la Betfage.

Evanghelistul Ioan ne spune că oamenii curioși care se duseră în Betania văzură cu ochii lor că Lazăr era proaspăt și bucălat, ca și cum n-ar fi fost niciodată mort. Dar îl văzuseră mai înainte acei curioși pe omul nostru mort?… Evanghelistul uită să ne spună. Oricum, această constatare îi umplu de bucurie pe evreii veniți la Ierusalim și-i înfurie la culme pe sanhedriți.

— Nu există decât un mijloc să punem capăt tuturor acestor istorii, făcu un pontif; să-l omorâm pe resuscitat.

Căzură toți de acord, dar alte griji le ocupară sufletele; căci din Betania ajunse zvonul la Ierusalim că în ziua

următoare, Iisus va intra în oraș. Asta era mai grav.

Într-adevăr, a doua zi, Iisus părăsi casa lui Simion, gazda sa, le sărută pe Magdalena și pe Marta, resemnata, îi strânse falangele prietenului Lazăr și-o apucă pe drumul care ducea la Muntele zis al Măslinilor. Discipolii lui și mica trupă de curioși îl însoțeau.

— A! Să nu ne facem o intrare banală în Ierusalim, făcu Iisus. Sunt eu regele lumii? Da sau nu?

— Ești! strigară apostolii.

— Îmi trebuie deci un echipaj.

Din păcate, nu se zărea niciun car la orizont. Iisus nu-și făcu probleme. Zise:

— Mergeți în satul pe care-l vedeți acolo, pe mâna dreaptă. La intrare, o să găsiți un măgăruș; dezlegați-l și aduceți-mi-l. Dacă se găsește vreunul să protesteze la îndrăzneala voastră, îi răspundeți:

„Cel mai mare doctor din Iudeea are nevoie de el”. O să vă lase în pace. [*n.a.: Evangheliștii au păreri diferite privind urcatul pe un măgar al lui Iisus. Luca, Marcu și Ioan vorbesc de un măgăruș. Matei susține că era o măgăriță și măgărușul ei. Pe de altă parte, Matei, Marcu și Luca recunosc potlogăria lui Iisus. Ioan însă are o explicație adorabilă: „Iisus, spune el, GĂSIND un măgăruș, îl încălecă, PENTRU A ÎMPLINI CUVÂNTUL PROFEȚILOR”.*]

Totul se petrecu așa cum prezisese Iisus. Discipolii găsiră la o cotitură de drum măgărușul legat în afara unei porți și-l dezlegară. „Ce faceți voi acolo?” întrebară vecinii, văzându-i că acționează fără jenă. „Oh! nu vă faceți griji, acționăm la ordinele Domnului nostru”. Domnul nostru! Acest cuvânt închise gura vecinilor, care nu mai avură nicio suspiciune.

Șterpelind în felul acesta măgarul unui sătean, care, în mod sigur, avea mai multă nevoie de el, domnul Alphonse Hristos urma tradiția familiei. N-am uitat, fără îndoială, că, pentru a o șterge în Egipt, tăticul Iosif a șutit în același fel un măgar dintr-un grajd din Bethleem. Dat fiind că bunul

prieten al Magdalenei avea principii tot atât de ecleziastice (pardon, am vrut să zic: tot atât de elastice) ar fi putut foarte bine să-și ofere un cal de paradă, în locul unui măgăruș meschin.

Mica trupă de admiratori ai nazarineanului gândi că măgărușul servea destul de bine scopului și nu propuse un alt animal. Îmbrăcară animalul cu o grămadă de țoale, pe post de ornament; biata făptură acceptă docil și marșul triumfal începu. Zău c-aș fi vrut să asist la acest spectacol epatant.

Toți oamenii din cortegiu culeseseră frunze de palmier și mergeau agitându-le și strigând din toți rărunchii: „Slavă fiului lui David! Binecuvântat fie regele Israelului, care vine în numele Domnului. Slavă! Glorie Preaînaltului din ceruri!” Trecătorii se opreau intrigați.

— Ce-i asta? întrebau ei.

— Este triumful lui Iisus, răspundeau apostolii, împingându-se printre oameni. De azi, Israel are un nou rege, un rege de rasă evreiască.

— Ăsta rege? făceau trecătorii, cu o figură disprețuitoare; nu l-aș vrea nici să-mi repare sandalele. Una peste alta, succesul era slăbuț; se mărginea la tapajul discipolilor și la mica trupă de curioși, veniți din Betania.

Ajunseră în vârful Dealului Măslinilor, de unde se vedea tot Ierusalimul. La vederea acestui oraș, Iisus vărsă lacrimi din abundență. Evangheliștii pun această mâhnire subită pe seama viitorului trist pe care Iisus îl întrevedea pentru Ierusalim. El prezise, afirmă ei, că orașul lui Solomon va fi distrus pentru totdeauna și că nu va mai rămâne piatră peste piatră. Ceea ce n-a împiedicat Ierusalimul să fie și la această oră unul dintre orașele cele mai importante din Asia Mică și să numere în prezent peste 45.000 de locuitori. În acest an 1900, evreii au aici 72 de sinagogi. Este mai logic să credem că Iisus, aflându-se într-unul din rarele lui momente de luciditate, plângea gândindu-se la toate neplăcerile care urmau să i se întâmple din vina lui,

acest triumf grotesc fiind preludiul. Dar era prea târziu să mai dea înapoi.

O clipă, discipolii fură neliniștiți auzind lamentațiile șefului lor; dar erau obișnuiți cu schimbările lui bruște de dispoziție, așa că tulburarea lor dispăru repede.

Ajunseră, în sfârșit, în Ierusalim. Câțiva naivi de bună credință se alăturară manifestației, dar nu reușiră s-o facă mai impozantă. Măgarul ținea capul în jos; Iisus se înălța, de bine de rău pe eșafodajul de țoale și-și dădea toată osteneala să arboreze un aer triumfător. Câțiva agitatori își dezbrăcară tunicile și le așternură pe jos, pentru ca măgarul fiului lui David să-și pună picioarele pe ele. Apostolii își spărgeau plămânii, scoțând strigăte de răzvrătire. În ciuda acestor eforturi, nu obținură un larg ecou. Lumea îi privea trecând și râdea. O situație demnă de milă.

Intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim

Fariseii, care, în fond, nu erau oameni răi, fură cuprinși de compasiune pentru acest papă-lapte de nazarinean, care se punea prostește într-o situație periculoasă, vrând să-și dea importanță. Îl abordară cu intenția de a-i strecura un sfat caritabil.

— Rabi, îi spuseră ei, potolește-ți discipolii, spune-le să nu mai zbiere așa, că te compromit. Dar Iisus, pe care aceste câteva aclamații îl îmbătau, răspunse:

— Ei, lasă-i să cânte după bunul plac. Dacă ei vor tăcea, pietrele, la rândul lor, vor striga.

Vedem că Iisus, în anumite cazuri, n-avea nevoie să fie tentat de Satana pentru a comite păcatul orgoliului. Și își continuă de-a lungul străzilor ceea ce el lua drept triumful lui.

Dar orice entuziasm are un sfârșit. Încet, încet, cortegiul se subție. Curioșii plecară primii, urmară discipolii, după care chiar și cei 12 apostoli se grăbiră să se disperseze. Atunci când ajunse la poalele dealului unde se afla

Templul, Iisus era singur. Faptul este recunoscut de comentatorii catolici.

„Intrând singur în casa Domnului, cortegiul lui împrăștiindu-se, Iisus o regăsi întocmai ca în urmă cu trei ani. Din nou, setea de câștig biruise respectul. Coliviile de porumbei, turmele de vaci și de oi, tejghelele schimbătorilor de bani sufocau parvizul, desfășurându-se sub porticuri și chiar până în vecinătatea sanctuarului. Mai ales în acel moment, piața părea mai tumultuoasă ca oricând; căci se apropia a zecea zi în care trebuia ales mielul, și toți se grăbeau să cumpere victima Paștelui” [*n.a.: „Viața lui Iisus” de Abatele Fouard, tom 2, pag. 210)*].

După cum spune evanghelistul Marcu, fiul porumbelului se mulțumi să privească etalarea de mărfuri; dar nu făcu nimic mai mult în ziua aceea. Începea să se lase noaptea. Nu vedea în jurul lui pe nimeni să-l susțină. Se grăbi să se ducă într-un loc sigur, adică să părăsească orașul în care abia intrase. Unde se duse el? Cartea sfântă nu spune, dar dă de înțeles că, până la urmă, se reîntâlni cu câțiva dintre discipoli și că petrecu noaptea sub cerul liber, în compania lor.

Cât despre măgar, nu se mai vorbește în Noul Testament; dar celelalte legende ne informează ce sa întâmplat cu el. Misson, în a sa „Călătorie în Italia” (vol. 1) ne povestește epopeea acestui patruped glorios:

Când Iisus se văzu singur, puse piciorul pe pământ și nu se mai îngriji să returneze animalul proprietarului lui. Măgarul nostru, deci, rătăci prin oraș și, cum era perfect conștient de ceea ce se întâmplase, decise să întreprindă un mic voiaj de agrement. După ce-l purtase pe domnul Dumnezeu, avea tot dreptul la o punere în libertate. O porni peste câmpuri și hoinări prin Iudeea, păscând scaieți și țopăind de colo-colo. După ce vizită în detaliu țara unde

se născuse, se decise să voiajeze în străinătate, ca un bun rentier ce era.

Îi veni ideea să facă un tur prin Italia. Pentru a ajunge în această regiune, ar fi trebuit mai întâi să piardă un timp infinit dând ocol Mării Negre, sau luându-și un bilet la bordul unui pachebot care traversa Mediterana. Pe de altă parte, măgarul nostru ținea la independența lui. Se gândi, pe bună dreptate, că, odată ajuns pe vapor, ar putea fi reținut și chiar transformat în cârnați de către bucătarul șef, pentru hrana pasagerilor. Situația era delicată.

Sfântul Asin își aminti atunci că Hristos umblase pe apă și-și spuse: „De ce n-aș face și eu la fel?” Cu curaj, se duse la marginea plajei și-și puse copita pe primul val care se prezentă. Minune! Valul deveni pe dată dur, ca un corn al sfântului Iosif. Riscă o a doua copită pe un al doilea val, care se grăbi să se întărească la fel ca primul și, pe legea mea, iată-l pe măgarul nostru pășind în voie, ajungând astfel, pe jos, până în insula Cipru. Vizită succesiv Rodos, Candia, Malta, Sicilia, păscând în drumul lui scaieții care creșteau special pe valurile întărite. În sfârșit, ajunse la capătul golfului Veneției. Numai că, la vremea aceea, Veneția nu exista încă. Nu era decât piața acestui oraș feeric, în legătură cu care trebuie că s-a spus mai târziu: „Să vezi Veneția și să mori!” Astfel, măgarul nostru turist, după ce-și îndreptă binoclul în toate direcțiile și văzu că nu vede nimic, își luă valiza și se îndreptă spre Verona. În acest oraș își termină el zilele, înconjurat de o mare venerație și săvârșind mari miracole. Chiar și în zilele noastre, la Verona, sunt adorate moaștele măgarului sfânt, încasetate în biserica Notre Dame des Orgues. De două ori pe an, preafericita lui carcasă este plimbată pe străzi, într-o procesiune grandioasă.

Un măgar care ar avea tot dreptul să fie invidios pe această idolatrie este măgarul fugii în Egipt. Ca și cel din Verona, el a avut onoarea să-l ducă în spate pe Hristos. Pentru ce deci această preferință în favoarea colegului lui? Și să ni se mai spună că Dumnezeu e drept… Ah, nu!

CAPITOLUL 54 – Ultimele parabole și ultimele amenințări

În calitatea lui de Dumnezeu, domnul Iisus nu era mai puțin om; știm deja că el avea două naturi la dispoziție. Noaptea petrecută sub cerul liber mai mult îl istovi. În plus, nu se gândise să mănânce în timpul zilei în locul unde, mai întâi triumfător, sfârșise prin a se eschiva. Ovațiile te pot îmbăta, dar nu te hrănesc. Pe de altă parte, teama îți taie pofta de mâncare, dar numai temporar; odată teama dispărută, rămâne foamea, cu atât mai mare, cu cât s-a lăsat mai mult așteptată. Prin urmare, a doua zi după triumful lui atât de puțin costisitor și în același timp atât de puțin reușit (primise cât plătise), Cuvântul simți niște crampe atroce în stomac. Era în plin câmp. Cum să-și satisfacă foamea?

— Petru! Iacob! Andrei! Ioan! Bartolomeu! strigă el.

Apostolii veniră în fugă.

— Ați adus de la Ierusalim ceva de-ale gurii?

— Bineînțeles, Domnule!

— Foarte bine, dați-mi!

— Păi…

— Păi… ce?

— Le-am mâncat aseară.

Iisus lăsă să-i scape o exclamație de ciudă.

— Măcar putem face rost de ceva? adăugă el.

— Pe aici?… Ni se pare puțin probabil.

— Bine. Mă duc să văd dacă nu găsesc pe drum niște fructe sălbatice. Și plecă împreună cu doi dintre tovarășii lui fideli.

Grădinile vilelor ce aparțineau bogătanilor din Ierusalim mărgineau drumul. Câțiva pomi își întindeau crengile peste zidurile proprietăților. E bine de știut că, după obiceiul evreiesc, orice călător care voia să-și potolească foamea avea dreptul la fructele aflate pe marginea

drumului, dacă ramurile care le purtau treceau peste zidurile împrejmuitoare.

Primul pom pe care Iisus îl zări era un smochin superb. Domnul, înfometat, se grăbi spre el. Îi îndepărtă frunzele, căutând smochinele; nici pomeneală! nici urmă de smochine. Cuvântul – am avut ocazia să ne convingem – n-avea tocmai un caracter frumos. Negăsind nicio smochină întrun smochin așa de frumos, se făcu roșu de supărare. Apostrofă mânios pomul și-l blestemă după toate regulile artei. Smochinul se simți foarte umilit și imediat începu să se usuce.

Între noi fie vorba, această întâmplare demonstrează o dată în plus că fiul porumbelului o lua razna ca un pensionar de ospiciu. Mai întâi că nu era vina smochinului că nu avea smochine în el; și cu atât mai mult nu era vina lui, cu cât nu era sezonul fructelor din această specie. Să nu uităm că era lunea de dinaintea Paștelui. Niciodată, în nicio țară, smochinii nu fac smochine la începutul primăverii. Și-apoi, din moment ce Iisus avea puterea de a usca pomii printr-un simplu blestem, ar fi făcut mai bine dacă și-ar fi folosit facultățile supranaturale pentru a invita nefericitul și nevinovatul smochin să se garnisească instantaneu cu niște smochine frumoase și bine coapte.

Iisus, fără îndoială, n-avusese timp să reflecteze la toate acestea. El blestemă smochinul care nu putea rodi și smochinul se veșteji. Prinde orbul, scoate-i ochii!

Evanghelistul Marcu, care ne povestește această bună istorioară, merită a fi reprodus textual:

„A doua zi, spune el, lui Iisus îi fu foame și, văzând de departe, pe drum, un smochin care avea frunze, se duse să vadă dacă putea găsi ceva în el; și apropiindu-se, nu găsi decât frunze. Atunci, Iisus îi zise smochinului: «De acum înainte, nimeni să nu mai mănânce niciun fruct din tine»”. (Marcu, XI, 12-14).

Confratele Matei, care relatează aceeași aventură aproape în aceiași termeni, adaugă:

„Și chiar în acel moment, smochinul se uscă”. (Matei, XXI, 19).

Așadar, Iisus era în toane prea bune ca să nu meargă să facă tapaj la Ierusalim. Se duse la Templu și, reînnoindu-și indignarea de acum trei ani, îi făcu hoți pe negustorii de porumbei și de miei și răsturnă tejghelele schimbătorilor de bani. Sfânta bandă de pirați apostolici se afla și ea la limită; prin urmare, trebuia să-și procure bani și păsări prin orice mijloace.

După aceasta, vindecă o colecție de orbi și șchiopi: „orbi și șchiopi”, spune Evanghelia. Niciun alt infirm sau bolnav nu fu alinat în ziua aceea. Ca o paranteză, să remarcăm că în timpul ședерii lui pe pământ, Iisus n-a îndreptat nici un singur cocoșat. Să fi avut el, întâmplător, o aversiune pentru cocoșați? Mister…

Un părinte al Bisericii, sfântul Eusebiu, afirmă că în această zi, zisă și „lunea sfântă”, Unsul mai vindecă și un lepros, și aceasta prin corespondență. Niște străini se prezentară la Filip, unul dintre apostoli, și-i cerură să-l vadă pe Iisus. Filip îi trimise la Andrei. Iisus nu-și lăsă vizitatorii să facă anticameră.

— Cu ce treabă ați venit la mine? îi întrebă el.

— Ne-a trimis stăpânul nostru, Abgar al V-lea, regele Edessei, care te roagă să primești azil în regatul lui, în cazul în care vei fi agresat de autoritățile din țara ta.

Cuvântul mulțumi, dar nu acceptă această propunere amabilă. Dacă ar fi acceptat-o, n-ar mai fi salvat rasa umană de păcatul mărului. Solii îl anunțară atunci că stăpânul lor era atins de lepră. Această boală teribilă ataca chiar și regi, dar cel puțin regii leproși nu erau puși în carantină de către compatrioții lor. Iisus, pentru care un miracol în plus sau în minus nu-l costa nimic, îi liniști pe nobilii străini și-i asigură că Maiestatea Sa va primi vindecarea în același timp cu răspunsul la mesaj.

Evanghelistul Ioan menționează această vizită a nobililor

străini; numai că el îi dă drept greci, în timp ce Eusebiu jură pe ce are el mai sfânt că erau trimiși de regele Abgar al V-lea, de care nimeni altcineva n-a auzit vreodată. Dar aceasta n-are prea mare importanță.

Același Ioan recunoaște că în seara zilei respective, Domnul Dumnezeu a fost cuprins de frică:

„Acum, spunea el, sufletul meu este tulburat. Și în acest timp ce voi spune eu?… Tată, cruță-mă de această oră dureroasă… Dar chiar pentru această oră am venit eu în această lume!”. În traducere liberă:

— Ah! Și dacă m-aș răzgândi?… În fine, dacă asta e, asta e!

Marți, se mai vorbi puțin printre apostoli despre smochinul pe care-l blestemase Iisus.

— Totuși, zise Petru, n-a durat mult.

— L-am văzut azi-dimineață, adăugă Bartolomeu; era uscat ca un băț.

— Iisus al nostru are o putere extraordinară! concluzionă un al treilea. Cuvântul se amestecă și el în conversație.

— Prieteni, făcu el, dacă aveți credință, puteți face minuni tot atât de mari ca cele pe care m-ați văzut că le fac eu. Totul e să credeți. Dacă nu veți ezita, nu numai că veți usca un smochin, dar veți spune muntelui acestuia: „Ridică-te și aruncă-te în mare”, și imediat el se va arunca.

Apostolii, care admiraseră miracolul, fură uimiți să audă că puteau face la fel. În marea lor surpriză, priveau Muntele Măslinilor, pe care tocmai li-l arătase Iisus, și sufletul lor se tulbura la gândul de a putea ridica un asemenea bloc de piatră. Puneți-vă o clipă în locul lor…

Către miezul zilei, banda coborî în Ierusalim. Patronul peroră o vreme în Templu, străduindu-se, după obiceiul lui, să-i discrediteze pe farisei. Îi compară cu niște oameni care, din gură, își dau importanță că-l servesc pe Dumnezeu, dar care în realitate se conduc după propriile lor pofte.

„Un om avea doi fii – aceasta fu parabola lui – și, venind la primul, îi spuse: Du-te azi și lucrează-mi via. El răspunse: Nu vreau. Dar mai târziu, frământat de remușcări, se duse. Venind al doilea, omul îi vorbi la fel. Acesta răspunse: Bine, tată, o să mă duc. Dar nu se duse deloc”. Și, temânduse că fariseii n-au înțeles morala, care-i viza direct, Iisus adăugă: Adevărat vă spun, aceasta este povestea voastră. Astfel, publicanii și prostituatele vor merge înaintea voastră în regatul lui Dumnezeu”. Și, cum această neobrăzare nu i se păru de-ajuns, improvizâ o altă parabolă. Îi puse în paralel cu podgorenii care, însărcinați cu întreținerea unei vii, omorâră toate slugile proprietarului, și chiar pe fiii lui. Din acest motiv, proprietarul viei, la rândul lui, veni și-i omorî pe toți podgorenii.

La sfârșit, vorbi despre un amfitrion foarte cusurgiu. Acest domn se însură. Invită multă lume la petrecerea de nuntă. Când banchetul era în toi, observă că unul dintre meseni nu-și pusese, ca și ceilalți, hainele de gală. Ce face însurățelul nostru? Își cheamă servitorii și le poruncește să pună mâna pe invitatul care nu arătase suficient respect la nunta lui, să-i lege picioarele și mâinile și să-l arunce într-un loc întunecos, unde să plângă și să scrâșnească din dinți.

Fariseii, iritați de acest război cu înțepături, se uniră cu partizanii lui Irod, pentru a se răzbuna pe Iisus. Irodienii veniră prin urmare la Templu, se prefăcură că discută între ei și, apropiindu-se brusc de marele vraci, pentru a-l ruga să se pronunțe în privința disputei lor, îi spuseră cu un profund respect:

— Rabi, știm că ești priceput în toate lucrurile mai bine ca oricine. Ai bunătatea, deci, și luminează-ne în această chestiune: suntem noi liberi să decidem dacă să-i plătim tribut lui Cezar, sau nu?

De data aceasta, capcana era foarte abilă. Să condamni

tributul, însemna să te pui în cârca lui Ponțiu Pilat, procurator al Iudeei în numele romanilor; să-l declari legitim, însemna să-i flatezi pe cuceritori și să jignești patriotismul evreilor. Totuși, Iisus văzu imediat viclenia.

— Dragilor, făcu el, ar trebui să fiți mai subtili ca să mă încuiați. Aduceți-mi moneda de care vă serviți pentru a plăti tributul.

Unul din cei care asistau îi aduse un denier.

— A cui este această imagine și această inscripție? întrebă Iisus?

— A lui Cezar, răspunse toată lumea.

— Atunci, dați-i Cezarului ce-i al Cezarului și lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu.

La viclenia lor, una și mai mare… Cuvântul ocolise abil întrebarea; răspunsul era cum nu se poate mai evaziv, dar în același timp, o frază cu efect: astfel, fu viu aplaudată de masa ignorantă, care, în toate epocile, s-a lăsat păcălită de aceste vorbe.

Iisus aruncă anatema asupra fariseilor

După evrei, veniră saducheii, altă sectă evreiască. [*n.tr.: sectă religioasă, înființată în sec. II î.Hr., ostilă fariseismului și favorabilă elenismului, care nega nemurirea sufletului și viața viitoare și disprețuia practicile religioase*]. Ei îi puseră următoarea întrebare:

— Un om avea șase frați. El se însură și muri înaintea soției lui. Aceasta se căsători cu unul dintre frații defunctului. Și acest al doilea soț muri. Doamna văduvă se mărită cu al treilea frate; apoi, din același motiv, cu al patrulea, și așa mai departe, până când toată familia decedă. Întrebarea e, când toți aceștia vor reînvia, a cui soție, dintre cei șase frați, ar fi această femeie?

Iisus răspunse:

— Când toată lumea va reînvia, bărbații nu vor mai avea soții, iar femeile nu vor mai avea soți; toți vor fi ca îngerii din cer. În consecință, dificultatea la care vă gândiți voi n-ar exista.

Un scrib îi veni în ajutor:

— Maestre, pentru că ai început să rezolvi probleme teologice, permite-mi să te întreb care este cea mai importantă poruncă din legea lui Moise?

— Este prima din Decalog, răspunse Iisus. „Iubește-l pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima, din tot sufletul, cu toată mintea și cu toate puterile tale”. Dar există și o a doua poruncă, care este tot atât de importantă ca și prima; este aceasta: „Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți”.

— Bravo! făcu scribul; ai răspuns foarte bine.

Acest scrib, fără nicio îndoială, nu avusese ca scop, precum fariseii, irodienii și saducheii, să-l încurce pe Cuvânt; dar în acel moment, Iisus era obosit de toate acele întrebări perfide. Se săturase până peste cap. Se întoarse, deci, spre mulțime și lansă un tir nemilos asupra dușmanilor săi. Le aplică fariseilor toate injuriile care-i veniră în minte: îi târî în noroi și-i băgă sub pământ; îi numi șobolani, oale găurite, morminte pline de oase și viermi, mâncători de cămile și pui de vipere; în sfârșit, declară că ei erau „responsabili de tot sângele nevinovat vărsat pe pământ, de la neprihănitul Abel și până la Zaharia, fiul lui Barachia”.

A acuza pe cineva de omorârea lui Zaharia era, la evrei, cea mai mare dintre toate injuriile. Era ca și cum, la noi, l-ai numi pe Dumollard un plasator de bone [*n.tr.: Martin Dumollard = asasin celebru, ghilotinat în 1862 pentru uciderea mai multor bone pe parcursul a 10 ani*]. Asasinarea lui Zaharia era privită de izraeliți ca acea crimă care-l iritase cel mai tare pe Iehova și-i atrăsese mânia asupra Ierusalimului. Chiar dacă se întâmplase cu mai bine de un secol în urmă, exista convingerea că la ea au luat parte oameni ce voiseră în adins ca Ierusalimul să-i fie dezagreabil Domnului. Acest Zaharia era un sacrificator care fusese măcelărit de tovarășii lui de breaslă între templu și altar. Or, sângele astfel împrăștiat pe dale nu înceta să iasă la suprafață; nimic nu-l putea șterge. Când regele Nabucodonosor intră în Templu, găsi ciudată

această bolboroseală. Vru să potolească sângele lui Zaharia oferindu-i o răzbunare: aduse în locul acela rabinii și-i sugrumă; sângele tot bolborosea. Luă copiii care ieșeau de la școală și-i sacrifică în același loc; sângele nu se potoli. Puse să fie aduși preoți tineri și-i masacră; și sângele continua să bolborosească. Aproape 100.000 de victime sucombară fără a-l îndupleca. Atunci, Nabucodonosor, apropiindu-se, spuse: „Zaharie, Zaharie, ai distrus floarea poporului tău; vrei să-l nimicesc în întregime?”. La aceste cuvinte, sângele încetă să mai bolborosească.

Aceasta era legenda lui Zaharia. Vedem că a face pe cineva responsabil de sângele acela nu însemna să-i adresezi o insultă fără însemnătate. Așa că fariseii, care luaseră așa de des decizii contra lui Iisus, deciseră de data aceasta să le pună în aplicare.

În timp ce conspirau împotriva lui, Cuvântul se plimba puțin prin Templu împreună cu apostolii lui, pentru a vedea cum se făceau donațiile. Lângă o terasă se aflau dispuse cutii ale milei, pentru a primi pomenile fidelilor. Toată lumea știe că în zilele noastre avem de-a face cu absolut același lucru în biserici: cutie pentru capela Fecioarei, cutie pentru sufletele din Purgatoriu, cutie pentru întreținerea cultului, cutie pentru lucrările seminariilor, cutie pentru sfântul Petru, cutie pentru copiii chinezi; și înșiruirea ar putea continua. În Templul din Ierusalim, aceste cutii ale milei erau în număr de 13, toate căscându-și gurile, în care credincioșii de condiție înaltă aruncau cu ostentație monede mari de argint. Evanghelia spune că la un moment dat, apăru o femeie sărmană, sfioasă, care, când îi veni rândul, depuse două monede de aramă, minuscule, în valoare de un sfert de as [*n.tr.: monedă romană de pe vremea aceea*]; un as valora 5 cenți în moneda noastră.

— Ați văzut-o pe această femeie săracă? îi întrebă Iisus pe apostoli.

— Da, maestre.

— Ei bine, ea a donat mai mult decât toți ceilalți bogați; ei dau din ceea ce le prisosește; în schimb, femeii, acest ultim bănuț îi era poate necesar.

Pentru a fi logic până la capăt, Iisus ar fi putut adăuga că bogații, chiar donând ce le prisosea, erau totuși mai generoși decât el; de fapt, nici el, nici apostolii lui n-au donat niciodată nimic.

Trecând prin șantierele de construcții, declară că terminarea construirii Templului nu merită osteneala, având în vedere că într-o zi nu va rămâne piatră peste piatră din el. Acum, ca să spunem drept, aceasta este într-un fel istoria tuturor monumentelor; oricât de solid construite ar fi, nu rezistă acțiunii timpului, ruinei secolelor. Nu-i nevoie să fii profet ca să anunți asta…

În sfârșit, când se apropie noaptea, își duse apostolii pe Muntele Măslinilor, pe care vedem că-l făcuse hanul lui, și, înainte să se suie în pat, adică să se lungească pe pământ, le povesti o ultimă istorie:

Erau odată zece fecioare care trebuiau să însoțească la nuntă pe una din prietenele lor, care se mărita. După obicei, seara, se duseră toate zece la locuința logodnicei. Dar cinci dintre ele erau deștepte, iar celelalte cinci erau proaste. Conform ritualului, fiecare își aduse o lampă, pentru a petrece noaptea; numai că cele cinci fecioare proaste uitară să-și umple lămpile cu ulei. Se întâmplă ca soțul, prelungindu-și ultima petrecere de flăcău, să întârzie; așa de mult, încât celor zece însoțitoare ale miresei li se făcu somn și adormiră. Când bătu miezul nopții, un strigăt puternic răsună în casă: „Iată-l pe soț! Mergeți înaintea lui!”. Cele zece fecioare se sculară toate deodată; dar cinci dintre lămpi erau stinse, cele care nu mai aveau ulei. „Dragi prietene, spuseră cele cinci fecioare proaste celor cinci fecioare istețe, dați-ne și nouă un pic din uleiul vostru. – Asta s-o credeți voi, răspunseră cele cinci fecioare istețe; am risca să nu ne ajungă; mergeți și

cumpărați”. Cele cinci fecioare proaste alergară la negustorii de ulei. Din păcate pentru ele, în acest timp veni soțul; cele cinci fecioare care erau pregătite intrară cu el și cu mireasa în sala de nuntă, după care, poarta fu încuiată, pentru ca lumea să se distreze fără a se teme de inoportuni. După un timp, se auzi cioccioc la poartă. Soțul întrebă: „Cine e?”. Fecioarele proaste răspunseră: „Suntem cinci prietene ale doamnei tale; ați început petrecerea; am venit să luăm și noi parte la ea”. Soțul le răspunse: „Prea târziu, căprioarelor; nu vă mai cunosc”, și nu deschise.

Această idioțenie îi amuză mult pe apostoli.

Nevrând să-i lase să adoarmă cu gânduri vesele, Iisus le explică apoi cum se va petrece sfârșitul lumii. Cunoaștem acest scenariu:

Dintr-o dată, mormintele se vor deschide, toate scheletele se vor garnisi cu carne, membrele dispersate se vor uni la loc; indivizii care au avut ca mormânt stomacul antropofagilor sau burta animalelor feroce vor ieși de-acolo; în fine, fiecare se va face la loc, cum a fost. Toate miliardele de indivizi care au trăit pe pământ se vor îngrămădi unii peste alții în strâmta Vale a lui Iosafat [*n.tr.: Nume dat locului judecății finale*]. Atunci va apărea judecătorul suveran, cocoțat pe un nor luminos. Vor fi multe tunete și fulgere. Îngerii, înarmați cu trompete, vor face un vacarm cât 500 de draci. Acesta va fi anunțul judecății de apoi: „Domnilor, sosește Curtea! Ridicați-vă în picioare! Curtea va fi compusă din Dumnezeu, care la rândul lui va fi compus din trei persoane – președintele și cei doi asesori. Dezbaterile vor fi expediate într-o clipită. Tribunalul va spune: „Oile să treacă în dreapta, iar țapii să treacă în stânga”. Oile vor fi, toate, indivizii bine văzuți de popi, iar țapii vor fi ceilalți. Pronunțarea curții va fi, de asemenea, foarte scurtă: „Oi binecuvântate, va spune președintele, sunteți admise pentru eternitate la toate bucuriile celeste; țapi blestemați, sunteți condamnați

pentru aceeași durată de timp să vă prăjiți și să fierbeți în sucul propriu. Cât despre dracii care vă vor prăji, vor fi și ei prăjiți”.

Judecata de Apoi, așa cum fu anunțată de Uns

Pentru toate cele de mai sus, puteți consulta Evanghelia:

— Intrarea lui Iisus în Ierusalim: Matei, XXI, 1-11; Marcu, XI, 1-11; Luca, XIX, 29-44; XXI, 37-38; Ioan, XI, 55-56; XII, 12-19.
— Smochinul blestemat: Matei, XXI, 18-22; Marcu, XI, 12-14, 20-26.
— Scandalul de la Templu: Matei, XXI, 12-17; Marcu, XI, 15-19; Luca, XIX, 45-48.
— Vizita grecilor la Iisus: Ioan, XII, 20-50.
— Parabola celor doi fii: Matei, XXI, 28-32.
— Parabola podgorenilor ucigași: Matei, XXI, 33-46; Marcu, XII, 1-12; Luca, XX, 9-19.
— Moneda lui Cezar: Matei, XXII, 15-22; Marcu, XII, 13-17; Luca, XX, 20-26.
— Întrebarea saducheilor: Matei, XXII, 23-33; Marcu, XII, 18-27; Luca, XX, 27-39.
— Întrebarea scribului: Matei, XII, 34-40; Marcu, XII, 28-34; Luca, XX, 27-39.
— Blestemarea fariseilor: Matei, XXIII, 1-36; Marcu, XII, 38-40; Luca, XX, 45-47.
— Bănuțul văduvei: Marcu, XII, 41-44; Luca, XXI, 1-4.
— Distrugerea Templului: Matei, XXIV, 1-2; Marcu, XIII, 1-2; Luca, XXI, 5-6.
— Parabola fecioarelor proaste și a fecioarelor deștepte: Matei, XXV, 1-13.
— Judecata de apoi: Matei, XXV, 31-46.

CAPITOLUL 55 – Pentru 37 de franci și 50 de centime

„Fir-aș…! Doamne, iartă-mă!.. E scandalos la culme!…” – acestea erau exclamațiile pe care le scoteau în cor prinții preoților, fariseii și partizanii lui Irod, reuniți în palatul lui Caiafa. Era într-o miercuri, a doua zi după marele potop de blesteme. Mai ales fariseilor nu le ieșea din minte apelativul „mâncători de cămile” și nu puteau digera expresia „morminte de oase și viermi”.

— S-au împlinit trei ani, zise unul înalt și uscat, de când ne întâlnim separat, în grupuri, și deliberăm pentru arestarea acestui nenorocit de Iisus. Mă întreb la ce ne folosesc aceste dezbateri, dacă Iisus e tot în libertate.

Pronunță aceste cuvinte cu amărăciune.

— Am face mai bine să deliberăm mai puțin și să acționăm mai mult, îi întări spusele un bătrân cu vocea spartă.

— Așa e! Așa e! insistară și alții.

Caiafa, care prezida în calitatea lui de mare preot al anului în curs, solicită puțină liniște.

— Domnilor, în mod cert, acțiunea are avantajele ei; dar trebuie condusă cu înțelepciune. Toate rezoluțiile pe care le-am dat până acum dovedesc preocuparea noastră constantă de a lua măsuri, după cum permanentele amânări ale executării acestor măsuri ne dovedesc toleranța și indulgența. Am demonstrat cu succes că am fost niște oameni generoși, care au știut să-și împace datoria cu o largă mărinimie. Astăzi, răbdarea noastră a ajuns la capăt; instigatorul și blasfemiatorul Iisus a abuzat peste măsură de îngăduința noastră. Vom lua o decizie irevocabilă, care de data aceasta nu va mai fi supusă niciunei amânări, sub niciun pretext.

— Foarte bine! Foarte bine! strigă adunarea în unanimitate, în afară de Nicodim, care adoptase abținerea totală, ca linie de conduită.

— Dorește cineva să ia cuvântul? întrebă președintele Caiafa. Se ridică un fariseu.

— Vorbește!

După ce tuși și scuipă, fariseul își începu rechizitoriul:

Domnilor, aceasta este ultima probă că avem de-a face cu un agitator dintre cei mai periculoși. Prin extravaganțele lui, a reușit să-și creeze o grupare de pușlamale și de naivi, unii atrași din viciu și alții din prostie. Acești ticăloși și nerozi alcătuiesc o mică trupă, care a devenit astăzi un pericol pentru liniștea publică, dar care, în mod sigur, va înceta să mai fie, deîndată ce nu-l vor mai avea pe șeful lor. Prin urmare, toate eforturile noastre trebuie să se îndrepte rapid către acest instigator, pentru a nu trezi bănuielile bandei. Odată ce-l vom reține, conturile cu el vor fi reglate; căci nu există crime și delicte prevăzute de legile noastre pe care ciudatul acesta să nu le fi comis.

— Așa e! Perfect!

— De la articolele din codul nostru, care-i pedepsesc pe profitorii credulității populare, ducându-i în eroare, și până la cele care-i condamnă pe rebelii vinovați de racolare, a violat toate legile noastre. Actul de acuzare împotriva lui va fi ușor de redactat: adunări clandestine cu port de arme la vedere sau ascunse, manifestații gălăgioase, societate secretă, activități menite să tulbure pacea publică, vagabondaj, port de insigne și de simboluri destinate a propaga spiritul de rebeliune, cerșetorie, acte de violență, provocare la delicte, stârnirea urii și a disprețului față de autoritățile constituite, atribuire de false identități, ultraj la adresa moralei publice și religioase, îndemn la desfrâu, îndemn la ură și dispreț între cetățeni, furturi, escrocherii, ultragierea parohilor Bisericii, zeflemisirea religiei recunoscute de stat, atacuri la proprietate, atacuri la familie, tentative de răsturnare a guvernului, apologia unor fapte calificate drept crime, atingerea libertății comerțului, împiedicarea și opunerea la înfăptuirea Legii etc., etc. Să hotărâm deci, domnilor, ca, odată terminate sărbătorile Paștelui, numitul Iisus să fie arestat fără

întârziere și fără amânare. Am zis.

Oratorul luă loc în mijlocul aplauzelor auditoriului și Caiafa îi mulțumi în numele tuturor.

— Ai exprimat sentimentele întregii adunări; primește felicitările noastre cele mai călduroase. Nu cred că cineva ar vrea să răspundă argumentației dumitale atât de logice; supun deci la vot această propunere.

— Da! Scrutinul! Scrutinul!

— Prin urmare, cei care sunt de părere că numitul Iisus trebuie arestat imediat după Paște, pentru a fi predat tribunalelor competente, să voteze pe buletine „pentru”. Dacă, prin absurd, unii dintre noi nu găsesc nicio crimă în actele numitului Iisus, să voteze pe buletine „împotrivă”.

Aprozii palatului pontifical făcură să circule urnele și, câteva momente mai târziu, președintele Caiafa proclamă rezultatul scrutinului:

— Propunere vizând arestarea numitului Iisus imediat după Paște:

Membri prezenți: 247
Votanți: 247
Pentru: 246
Împotrivă: 0
Abțineri: 1

Nu mai trebuie să spunem că buletinul alb era al lui Nicodim.

Această dezbatere nu mai fusese una confuză, ca precedentele; ea avea o concluzie foarte fermă. Sarcina de a ordona executarea deciziei fu încredințată marelui preot. Erau pe punctul de a se despărți, când, un căpitan de gărzi solicită să fie ascultat de consiliu. Aducea, spunea el, o știre de o importanță extremă. Fiecare își reluă locul în scaun.

— Căpitane, întrebă Caiafa, ceea ce ai să ne spui are legătură cu numitul Iisus?

— Ezact, domnule președinte.

— După cum vezi, în momentul acesta numai actele

acestui răzvrătit ne preocupă. Vorbește, deci.

— Dom'le președinte, de mai multe ori ne-ai însărcinat, pe camarazii mei și pe mine, să-l arestăm pe numitul Iisus. Cunoști motivele care ne-au împiedicat până în prezent să ne conformăm ordinelor dumitale, nu-i așa?

— Perfect. V-ați dus la el animați de cele mai bune intenții; dar ați ajuns întotdeauna într-un moment în care își debita discursurile. V-ați lăsat subjugați de vorbăria lui, ca și restul compatrioților noștri mai puțin instruiți, și ați uitat să vă îndepliniți mandatul… Dar e inutil să mai pomenești de asta, având în vedere că ne-ai promis că vei acționa cu prima ocazie ce se va ivi.

— Prima ocaze, așa e, dom'le președinte… Doar că, dă-mi voie la o mică esplicație… Nu numa' din cauza asta ne-am lăsat conjugați de vorbăria lui, cum zici…

— Subjugați.

— Poftim?

— V-ați lăsat subjugați.

— Subjugați, conjugați, totuna… Ziceam deci, cu tot respectu', că din moment ce ne-ai recomandat să evităm scandalul, ne-am codit să operăm arestarea delincventului, văzând că se găsea înconjurat de o mulțime relativ numeroasă și pe care putea s-o atâțe prin mijloace imprevizibile, totuși…

— Spune-ne faptul care te-a adus astăzi aici.

— Chiar așa, dom'le președinte. Ajung și-acolo mintenaș… Ziceam deci, cu tot respectu' și pentru onorabila adunare, că totuși momentul este favorabil, ca să nu zic propice…

— Vrei să-l arestezi pe Iisus în plină sărbătoare de Paște?

— Ezact, domnu' președinte, adică nu… E un clenci aici…

— Explică-te și fii scurt.

— Ezact, domnu'președinte… Deci e unu' din bandă…

— Din care bandă?

— Din banda numitului Iisus, ce naiba!

— Ei bine?

— Este unu', zic… deci zic… care se oferă să ni-l dea pe delincvent chiar mâine sau poimâine, dacă vreți, în momentul când o să fie departe de mulțime, adică la domiciliul lui… adică nu la domiciliul lui, pentru că n-are… vreau să zic departe de orice scandal, pe dealul unde locuiește… adică nu chiar locuiește acolo… În sfârșit, suficent, înțeleg eu…

— Te înțelegem și noi, căpitane.

— Mulțumesc, dom'le președinte.

Caiafa se întoarse spre adunare:

— Ce părere aveți? întrebă el?

— Dacă există posibilitatea de a-l aresta pe Iisus imediat și fără scandal, zise un sanhedrit, trebuie s-o facem; dar mai înainte, să convenim să-l ascultăm pe omul din bandă care se oferă să-l dea pe șeful lui pe mâna justiției.

— Este și părerea mea, spuse Caiafa.

— Omul e aici, îi anunță căpitanul gărzilor.

— Adu-l înăuntru.

Omul fu introdus.

— Cum te numești? întrebă Caiafa.

— Iuda, la dispoziția dumitale.

— Faci parte din societatea numitului Iisus?

— Sunt unul din cei 12 pe care-i numește apostolii lui.

— Care este motivul care te determină să te desparți de el?

— Să vedeți… M-am înrolat în grupul lui fiind dornic de independență. Discursurile lui îmi plăceau; ne promitea o viață fără griji și foarte fericită… De-atunci încoace, am observat că omul nu-i decât un șarlatan… Și-apoi, de mai multe ori, ne-a îndemnat să mâncăm din carnea lui și să bem din sângele lui, și asta m-a dezgustat… Acum văd limpede că individul conspiră, că ar vrea să fie numit rege al Israelului, în locul suveranului nostru respectat, Maiestatea Sa, Irod… Eu unul nu vreau să fac parte dintr-o insurecție, mai ales că trebuie să fii orb ca să nu vezi că toate astea vor sfârși prost… Pe lângă asta, ne pune să comitem adevărate furturi… Nu mai târziu de duminică ne-a făcut părtași la o pungășie.

— O pungășie?

— Da, un măgar pe care l-a furat ca să-și facă intrarea în Ierusalim.

— Cum, acel măgar nu era al lui?

— Dar ce, posedă el ceva?... Acest măgar a fost șterpelit dintr-un sat... Așadar eu, înțelegeți, m-am săturat de toate mișmașurile astea și, pentru că, la urma urmei, cred că e de datoria mea să-i fac un serviciu guvernului, mă ofer să vă indic refugiul lui, și chiar să conduc acolo o trupă de gărzi ale Templului, fie la căderea nopții, fie la ivirea zorilor, pentru ca această treabă să nu mai dureze.

— Iuda, noi îți suntem recunoscători pentru ofertă și o acceptăm cu entuziasm.

— Vă rog să fiți convinși că numai dorința de a-mi repara greșeala și de a înlesni aplicarea legii...

— Am înțeles. Cât vrei pentru osteneala ta?

— Oh! domnilor, cum vă puteți gândi...

— Orice serviciu merită răsplătit. La cât estimezi...?

— Mă gândesc că... 40 de șekeli...

— Ei, să nu exagerăm. Un sclav obișnuit este cotat în prezent la 80 de șekeli. Mi se pare că un criminal ca Iisus valorează cel mult un sfert dintr-un sclav. Să zicem 20 de șekeli.

— O să fiu înțelegător, domnilor. Să mai punem jumătate.

— Atunci, 30 de șekeli?

— Perfect.

— Ei bine, afacerea e încheiată.

— Când o să primesc această mică sumă?

— Treci pe la casierie, o să fii plătit pe loc.

Cinci minute mai târziu, Iuda își vâra în buzunar cei 30 de șekeli. Un șekel valorând 1 franc și 25 de centime în moneda noastră, domnul Iisus fusese deci estimat la 37,50 franci.

(Matei, XXVI, 1-5, 14-16; Marcu, XIV, 1-2, 10-11; Luca, XXII, 1-6).

CAPITOLUL 56 – Spălat de picioare în familie

Să deschidem o paranteză la începutul acestui capitol, pentru a povesti acelora dintre cititorii noștri care nu știu, cum se desfășura la evrei ceremonia principală a Paștelui. Această ceremonie consta dintr-o masă festivă, pentru că nu există sărbătoare fără un mic ospăț. În perioada timpurie a Israelului, pentru acest festin se respecta un ritual destul de ciudat. Mai întâi, toată lumea mânca în picioare; în ziua aceea, scaunele erau duse în anticameră. Fiecare avea o funie legată în jurul șalelor și rămânea cu sandalele în picioare. Pe lângă aceasta, mesenii țineau în mâna stângă un băț și hăpăiau cu o viteză extraordinară, așa cum se mănâncă în zilele noastre în bufetele gărilor. Meniul: un miel presărat cu cicoare sălbatică sau alte ierburi amare. Pâinea era făcută fără maia.

De la captivitatea evreilor în Babilon, popii evrei schimbară acest obicei. Obligația de a rămâne în picioare fu înlăturată, iar bățul putu fi lăsat la vestiar. În schimb, mielul și pâinea fără drojdie rămaseră obligatorii.

Mielul era fript în cuptor și trebuia să-și păstreze o anumită formă: era prins în două crengi de rodiu [*n.tr.: pomul care face rodii*], lemnul cel mai puțin sensibil la acțiunea căldurii; una din aceste ramuri îl străpungea în lungime, în timp ce al doilea, mai scurt, îi ținea picioarele întinse. Această poziție înțepenită făcea obiectul unor maxime precauții. Era interzis cu desăvârșire să rupi vreun os, chiar din neatenție; apoi mielul trebuia să primească 40 de lovituri de bici la rând (Pesahim, VII, 11). [*n.tr.: pesahim = legile sărbătorii Paștelui, așa cum sunt descrise ele în Talmud*]. La căderea nopții, mesenii, al căror număr varia între 10 și 20, se întindeau pe paturi joase, cu brațul stâng sprijinit pe o pernă, și cu mâna dreaptă liberă, pentru a apuca mâncarea.

O să mă întrebați: De ce, în vremurile acelea, evreii mâncau în poziția culcat? Iată explicația: după obicei,

poziția orizontală în timpul mesei era privilegiul oamenilor liberi; or Paștele avea ca scop sărbătorirea, mai mult sau mai puțin exactă, a zilei în care tata Moise îi scăpase pe evrei de sub dominația egipteană.

Stăpânul case începea prin a lua o cupă în care punea vin îndoit cu puțină apă și spunea maiestuos:

— Binecuvântat fie Domnul, care a creat fructul viței de vie!

Apoi, sorbea câteva picături și trecea cupa la vecinul lui; aceasta circula așa printre invitați, iar ultimul trebuia să golească ceea ce lăsaseră ceilalți invitați. Dacă-i venea rândul după niște meseni mai băloși, cu atât mai rău pentru el… nu avea dreptul să se strâmbe.

După aceea, slugile casei aduceau fiecăruia, pe rând, un lighean plin cu apă și un șervet, pentru ca oamenii să se spele pe mâini. Odată terminată și această operațiune, se deplasa masa în mijlocul invitaților. Se servea apoi mielul cu ierburile amare, al căror scop era acela de a simboliza amărăciunile exilului în Egipt. Cât despre pâinea fără dospeală, avea și ea semnificația ei: amintea de faptul că evreii, atunci când și-au făcut în grabă bagajul ca să fugă din regatul faraonilor, și-au frământat aluatul fără a mai avea timp să-l lase să fermenteze cu maiaua. Mai exista un preparat simbolic obligatoriu, numit haroset, un amestec de mere, curmale și lămâi macerate în oțet; cu ajutorul scorțișoarei și al altor condimente, i se dădea o tentă cărămizie. Era rea de tot la gust, dar aceasta amintea, cel puțin prin culoare, lucrările de zidărie pe care contemporanii lui Moise fuseseră obligați să le facă în contul regelui Egiptului.

Mai trebuie să știți că aceste feluri de mâncare nu se mâncau pe rând. Capul familiei amesteca harosetul cu ierburile amare, îi adresa lui Dumnezeu gesturi de recunoștință, îi mulțumea în termeni emoționanți pentru că a creat roadele pământului, după care toți trebuiau să ia din acest amestec extravagant, cel puțin o îmbucătură de mărimea unei măsline. După aceea, se bea o dușcă, iar cel mai tânăr din adunare îi spunea celui mai în vârstă:

— Bunicule, ce înseamnă tot ce mâncăm noi astăzi?

Atunci, bunicul, dând răspunsului său o formă solemnă, își băga labele în farfurie, ridica, pe rând, în fața ochilor tuturor, chestiile care compuneau acest amalgam și descria amintirile legate de ele: mai ales mielul care, în Egipt, fusese sacrificat pentru a potoli mânia cerului. Toată lumea striga: Aleluia! Aleluia!, iar bătrânul cânta:

— O, mare, de ce fugi? Și tu, Iordan, de ce te tragi înapoi? Voi, munți, de ce săltați precum caprele, și voi, dealuri, ca oițele?

Și se mai trăgeau câteva duști. La a patra dușcă, ospățul era declarat încheiat. După cum vedem, festinul Paștelui era destul de original.

Iisus își convocase discipolii și dorea cu tot dinadinsul să sărbătorească împreună cu ei această ceremonie gastronomico-națională. Își propuse chiar să facă câteva schimbări de ritual. În dimineața zilei de joi, Petru și Ioan îl întrebară:

— Ia zi, patroane, n-ar fi timpul să ne gândim la ospățul de Paște? Unde destupăm și noi șampania?

— Că bine ziceți! Nu prea știu; lăsați-mă un pic să mă gândesc.

— La Ierusalim nici n-ar trebui să-ți treacă prin cap. Ar fi o gafă; acolo, pentru tine mai ales, pericolul ar fi foarte mare.

— N-are importanță, făcu Iisus, care avea planul lui. Ascultați ce vă spun. O să-mi faceți plăcerea să coborâți în oraș. Odată ajunși, cercetați cu atenție toți trecătorii, până când vedeți unul care duce un ulcior cu apă. Mergeți după el…

— Foarte bine.

— Intrați în casa în care va intra…

— Înțeles.

— Cereți să-l vedeți pe stăpânul casei și vorbiți-i în felul următor: „Domnule, pentru marele nostru Rabi, care este șeful nostru, a sosit ceasul. El dorește să ia masa la dumneata acasă, în compania noastră. Fii bun și arată-ne

încăperea pe care ne-o vei pune la dispoziție". Atunci, domnul o să vă arate o sală înaltă, spațioasă, prevăzută cu covoare și gata aranjată. Pregătiți acolo tot ce trebuie. Pentru și Ioan încuviințară. Pe drum, își spuseră unul altuia:

— Nu sunt doi pe pământ ca patronul nostru. Nu se află niciodată în încurcătură.

La porțile Ierusalimului zăriră un individ care se întorcea de la fântâna Siloe și care ducea pe umăr un ulcior. „Uite-l și pe omul nostru", gândiră ei. Și-l urmară. Totul se petrecu așa cum prezisese Iisus. Cei doi apostoli nu se mirară deloc; începuseră să se obișnuiască cu toate aceste minuni care, la început îi uimiseră atât de mult. Stăpânul casei le mărturisi lui Petru și Ioan că era un admirator al lui Iisus și că era peste măsură de fericit să-i pună la dispoziție sala lui înaltă.

În zilele noastre, musulmanii care ocupă Ierusalimul le arată pelerinilor catolici o zonă anume, afirmând că pe locul acela s-ar fi aflat casa în care a cinat pentru ultima oară Iisus: pelerinii catolici sunt mulțumiți, privesc locul care li se indică, sărută pământul și le dau bani isteților musulmani. Dar chiar dacă astăzi nu se vede decât locul – foarte discutabil, de altfel – teologii ne dau o descriere amănunțită a ceea ce trebuie să fi fost această încăpere: o sală boltită, cu pereții albi; în mijloc, o masă joasă, vopsită în culori vii, care la o margine era liberă, pentru servit, în timp ce celelalte erau dotate cu paturi, suficient de mari pentru a încăpea trei meseni.

Iisus ajunse seara, urmat de cei doisprezece. Teologii știu, de asemenea, foarte exact, în ce ordine s-au instalat ei în jurul mesei. „Iisus, zice abatele Fouard, s-a plasat în mijloc. Ioan, culcat la dreapta lui, nu trebuia decât să-și aplece capul, pentru a se odihni la sânul Maestrului. Petru stătea lângă multiubitul, iar Iuda lângă Iisus". Unsul era deci între Iuda și micul Ioan.

Bang! Bang! Bang! De data aceasta, sosise ceasul. Iisus

era vesel. El știa foarte bine că avea să treacă printr-o serie de încercări neplăcute; dar acum se gândea mai ales la cină.

— Am avut o mare dorință, zise el, să iau această masă de Paște cu voi, înainte de a suferi.

Și luă repede cupa, o umplu, își înmuie buzele și o dădu mai departe. Servitorii aduseră ligheanul mare, plin cu apa destinată spălării. Iisus se ridică.

— Nu, făcu el, nu mâinile trebuie să le spălăm.

— Ba da, atrase atenția un apostol; obiceiul impune ca toată lumea să-și spele mâinile.

— Ei bine, eu decid o derogare de la obicei.

Și zicând acestea, își suflecă mânecile (unii teologi afirmă chiar că și-a scos cămașa și a rămas gol până la brâu), luă o bucată de pânză și aduse ligheanul cu apă în fața lui Petru.

— Ah! Ce vrei să-mi faci? întrebă Petru.

— Stai liniștit; o să-ți spăl picioarele.

— Să-mi speli picioarele?

— Da. descalță-te.

Petru își scoase sandalele și scoase la iveală o pereche de picioare negre ca smoala.

— Ai picioarele cam murdare, zise Iisus; au nevoie de o curățire serioasă. În acest timp, Petru își retrase picioarele.

— Nu, domnule, murmură el, n-aș putea suporta să te văd cum te umilești curățindu-mi murdăria… Niciodată, nu, niciodată!

— Hai, lasă manierele astea… La să-mă, te rog, să fac cum vreau eu.

— Nu, nu și nu!

Pentru a-i învinge rezistența, Iisus îi spuse atunci lui Simion-Pietricică:

— Cu atât mai rău pentru tine! Dacă refuzi să mă lași să-ți spăl picioarele, n-o să ai loc în cer atunci când o să mori.

— La naiba! strigă Petru. Atunci nu mă mai împotrivesc. Spală-mi nu numai picioarele, dar și mâinile și capul.

— Iisus găsi necesar să tempereze înflăcărarea subită a

apostolului:

— Cei ce ies din baie, zise el, nu vor trebui decât să-și spele praful de pe picioare și vor fi fără pată.

Iisus spală, cu ușile închise, picioarele apostolilor săi

Acest episod al spălării picioarelor se găsește în toată Evanghelia. După ce i-a curățat picioarele lui Petru, fiul porumbelului a trecut la ceilalți apostoli; fiecare se supuse acestei curățări. Noi, necredincioșii, râdem de această întâmplare. Nu vedem în ea decât un subiect de glumă. Găsim chiar grotescă această spălare de picioare. Asta vine, bineînțeles, din faptul că n-avem credință. Bossuet, dimpotrivă, el, care are credință cât să dea și la alții, se extaziază în fața acestei scene. [*n.tr.: Jacques-Benigne Bossuet (1627-1704) = episcop francez, teolog, orator și predicator la curtea regelui Ludovic al XVI-lea; era apărătorul teoriei politicii absolutiste; susținea că guvernarea unei țări era divină, iar regii primeau puterea de la Dumnezeu*]. „Remarcați, spune el în cartea sa „Meditații asupra Evangheliei”, că Iisus face el însuși totul: el însuși își așează hainele; el însuși își ia șervetul; el însuși varsă apa în lighean, și asta cu acele mâini care sunt mâinile unui Dumnezeu care a făcut totul prin puterea lui, cu acele mâini a căror simplă ridicare, simplă atingere vindeca bolnavii și învia morții. Cu aceleași mâini, el varsă apă într-un lighean, spală și șterge picioarele discipolilor lui”.

Ah! Această spălare de picioare are o semnificație care nouă, adepți abjecți ai lui Satana, ne scapă. Spălând picioarele apostolilor, Iisus le ștergea toate păcatele. Comentatorii catolici spun asta. Dar ne întrebăm, din moment ce Hristos i-a spălat și lui Iuda picioarele, i-a ridicat și lui păcatul mortal al trădării?…

După ce termină cu spălatul, Iisus se întinse din nou pe patul de odihnă.

— Știți ce v-am făcut adineauri? făcu el adresându-se

discipolilor.

— Asta-i bună! Ne-ai spălat picioarele.

— Pardon, lăsați-mă să vorbesc... „Voi mă numiți Maestrul, Domnul, și aveți dreptate, căci asta sunt. Prin urmare, dacă eu v-am spălat picioarele, eu care sunt domnul și maestrul vostru, voi, la rândul vostru, trebuie să vă spălați picioarele unii altora; căci eu v-am dat exemplu, pentru ca și voi să faceți cum am făcut eu” (Matei, XXVI, 17-20; Marcu, XIV, 12-17; Luca, XXII, 7-18; Ioan, XIII, 1-20).

— Și acum, prieteni, trebuie c-a mai adăugat el, să ne dedăm plăcutei munci a masticației. Și toată banda începu să dea din fălci.

CAPITOLUL 57 – Carne și sânge care par altceva

Între două îmbucături de pâine (fără drojdie), domnul Iisus cumva se prinsese că vecinul lui din stânga, Iuda, era pe cale să-i joace o festă urâtă. Ținu să-l facă să înțeleagă că nu era așa de fraier și că, de fapt, se va lăsa de bună voie prins în cursă. Mesenii conversau despre ploaie și timp frumos. Iisus le aminti apostolilor că se pregăteau evenimente importante.

— Noi mâncăm aici liniștiți, nu-i așa? zise el… Ei bine, în scurt timp, voi o să vedeți negru înaintea ochilor, în timp ce eu, doar eu, o să văd în toate culorile. În vechile cărți sfinte se găsesc profeții ce trebuie să se împlinească. Ei bine, aflați că nu va mai dura mult timp. „Cel ce mănâncă la masa mea va ridica piciorul împotriva mea”. Vă anunț de pe-acum, pentru ca atunci când se va întâmpla, să vă spuneți: „Ia te uită! Iisus al nostru știa el ce spune!”

Și spunând acestea, îi aruncă o privire piezișă lui Iuda; dar acesta se prefăcu că nu înțelege aluzia.

— Adevărat, adevărat vă spun, reluă Iisus, unul din voi mă va trăda, și el mănâncă cu mine. Apostolii se uitară unii la alții cu o profundă uimire.

— Glumești, domnule, spuseră ei; niciunul dintre noi nu te va trăda vreodată.

— Pardon, n-am orbul găinilor, ripostă Iisus.

— Să fiu el acela? făcu unul. Iisus răspunse:

— Este unul din cei doisprezece. Acela mănâncă din aceeași farfurie cu mine. Acela mă va da pe mâna dușmanilor.

Credem că în acel moment, Iuda nu era singurul care-și lua mâncarea din farfuria comună; căci, în acest caz, ar fi fost prea clar indicat, iar ceilalți sigur nu l-ar fi lăsat să plece întreg de-acolo.

Iisus își continuă dezvăluirile:

— Ce vreți? E scris acolo, sus. Planul a fost conceput

între mine și tatăl meu. Va trebui să fiu sacrificat, și în acest sacrificiu, va trebui să fiu victima unei trădări! N-am cum să evit acest lucru. Numai că, nenorocire va fi pentru cel care mă va vinde! Pentru acel om, ar fi fost mai bine dacă nu sar fi născut.

După cum ne putem închipui, Iuda nu era în apele lui: „La naiba! își spunea el, o fi prins ceva de veste?”. Și, ca să știe sigur cum stă, se aplecă la urechea lui Iisus și-i spuse cu voce joasă:

— Patroane, cel care te va trăda sunt eu? Iisus îi răspunse tot șoptit:

— Tu ai spus-o, Iuda, ești tu.

Fața trădătorului se lungi. Prevedea o dare în vileag totală și-și făcea sânge rău din cauza asta. Totuși, când văzu că patronul păstra tăcerea și se abținea să-l denunțe, iar camarazii lui n-aveau motiv să se indigneze, își reluă tupeul lui obișnuit, având, fără îndoială, următorul raționament:

„De fapt, din moment ce el însuși a decis ca eu să-l dau prins de gărzile Templului, înseamnă că are motivele lui, și aș face mai bine să nu mă consider vinovat. Nu pare câtuși de puțin pornit împotriva mea. Cine știe, poate e chiar împăcat în sinea lui. Căile Domnului sunt necunoscute. În momentul acesta, eu sunt instrumentul lui Dumnezeu. În așteptarea îndeplinirii rolului meu, conform planului trasat acolo, sus, să mâncăm bine și să bem pe măsură”.

Și, zicându-și acestea, mai dădu pe gât o dușcă zdravănă. În rest, nu se mulțumi doar să bea, mâncă la greu și cu sufletul ușor. Pe scurt, dintre toți apostolii, fu cel care onoră cel mai bine festinul. Când ospățul fu pe sfârșite, Iisus apucă una din pâinile lungi care se găseau pe masă și rupse din ea o bucată. „Ca să vezi! gândiră apostolii văzându-l ce face, tot îi mai e foame… Ce sac fără fund!”. Toți aveau ochii ațintiți asupra lui. El luă bucata de pâine pe care o rupsese și spuse:

— A trecut ceva timp de când am afirmat că sângele meu este cu adevărat băutură și carnea mea este cu adevărat mâncare. Vă spuneam atunci că într-o zi veți bea

din sângele meu și veți mânca din carnea mea. Această zi a venit.

— Ei, na! exclamară în cor apostolii, care crezuseră mereu că asta fusese o glumă a patronului.

— E cum am onoarea să vă spun. Apostolii erau stupefiați.

— În același timp, continuă Iisus, stați liniștiți. N-am să vă invit să beți din venele mele, și nici să mușcați din mușchii mele… Vedeți bucata aceasta de pâine?

— Da.

— Ei bine, pâinea aceasta este corpul meu. Nu pare, fără îndoială; dar nu vă lăsați înșelați de aparențe. Această bucată de pâine, cu aspectul ei de produs de brutărie, care s-ar putea să fi ieșit din mâinile brutarului de vizavi, este carnea mea. Dacă o mâncați, veți mânca din carnea mea. Vă rog, nu faceți ochii cât cepele; vorbesc serios.

Zicând acestea, se întoarse către Petru și Ioan și zise:

— „Luați și mâncați; acesta este trupul meu; mestecați, înghițiți, nu doar o bucată, ci tot” (textual).

Și-i puse pe fiecare să înghită câte-o bucată de pâine.

Iată încă o scenă care nouă, ereticilor, ni se pare un exemplu de alienare mintală. Cucernicii, dimpotrivă, sunt convinși că Iisus nu-și bătea joc de apostolii lui. Să citățm din nou din Bossuet („Meditații asupra Evangheliei”, Cina, partea I, ziua a XXIV-a). Acest pasaj merită osteneala unei reproduceri textuale:

„În această efuziune de iubire umană, cine nu știe că vrei să mănânci, să devorezi, să te încorporezi în toate felurile. [*n.a.: De unde știa episcopul Bossuet asta?*] să duci până la gură ceea ce iubești, pentru a poseda lucrul acela, pentru a te hrăni cu el, pentru a te uni cu el, pentru a trăi în el? Ceea ce este furie carnală, ceea ce este neputință în iubirea trupească, este adevăr și înțelepciune în iubirea lui Iisus! Luați! Mâncați! Acesta este trupul meu. Devorați, înghițiți, nu o bucată, ci totul”.

Apoi, Unsul își ridică paharul și reluă același exercițiu:

— Beți cu toții; pare vin, dar este sângele meu. Este sângele ce va fi vărsat pentru voi. Nu vă codiți. Beți, dragii mei, beți-mi sângele; are un gust divin…

Apostolii nu se îndoiră o clipă. Din acest sânge băuseră litri întregi. Așa că, niciunul dintre ei nu se lăsă rugat de două ori.

Din acel moment, taina euharistiei era instituită. Într-adevăr, acesta este fragmentul din Evanghelie pe care domnii popi catolici l-au luat ad litteram, pentru a-și da ocazia ca în fiecare dimineață, pe nemâncate, să dea pe gât un pahar de vin alb, având aerul că execută un ritual care este peste puterea de înțelegere a omului simplu.

Iisus mai adăugase:

— Când n-o să mai fiu printre voi, și când o să vreți să vă gândiți la iubitul vostru patron, să repetați exercițiul pe care m-ați văzut că l-am făcut, și să faceți asta în amintirea mea.

Credem că aici, fiul porumbelului a mai strecurat o aluzie la trădătorul care se afla în încăpere; căci Petru simți nevoia să demonstreze că n-are nimic pe suflet. În acel moment, spune Evanghelia, Ioan, cel pe care Iisus îl iubea, se lungise pe patul din fața mesei și-și pusese capul pe inima patronului. Petru îi dădu un cot lui Ioan și-i suflă aceste vorbe:

— Dacă tot ești în cărțile lui, întreabă-l care este acela dintre noi care-l va trăda.

Ioan se aplecă atunci spre Iisus și-i șopti la ureche întrebarea. Domnul Hristos răspunse fără ca altcineva, în afară de Ioan, să-l audă:

— Trădătorul este cel căruia îi voi întinde o bucată de pâine muiată în farfurie.

Iuda era sigur că, de această dată, patronul va arăta cu precizie spre unul dintre apostoli. Iisus îi oferi bucata de pâine înmuiată și el o luă. „Canalia!” trebuie că gândi Ioan. Dar preaiubitul discipol își păstră indignarea pentru el, căci nicăieri nu se spune că și-ar fi denunțat fratele

trădător.

Cina – Luați și mâncați, acesta este trupul meu!

Timpul se scurgea, noaptea își risipea vălul. Iisus se grăbea să termine. Îi spuse lui Iuda:

— Știi ce, pentru că ai treburi afară, nu mai pierde timpul pe-aici.

— Mie-mi spui, domnule?

— Perfect. Atunci mergi unde ai de mers, și repejor!

Discipolii auziră aceste ultime cuvinte; dar cum Iuda era responsabil cu finanțele lor, se gândiră că Iisus îi dăduse o sarcină legată de vreo cumpărătură în vederea sărbătorii. Numai Ioan putu înțelege ce se întâmpla. Îl văzu pe trădător ridicându-se de la masă și dispărând imediat după ce primise bucata de pâine. Iuda, nemaiavând niciun scrupul, o șterse rapid, fredonând printre dinți:

Mărie, înmoaie-ți pâinea, Mărie, înmoaie-ți pâinea-n sos!
Mărie, înmoaie-ți pâinea, Mărie, înmoaie-ți pâinea-n vin!

Nu garantez în ceea ce privește exactitatea absolută a cântecelului; dar totul duce spre convingerea că Iscarioteanul, văzând că Iisus îl trata cu bunăvoință, nu-și făcu o ieșire lugubră.

După plecarea lui, conversația mai continuă un timp. Iisus le făcu apostolilor ultimele recomandări. Îi numi „copiii lui” și le vorbi de „un loc unde avea el să meargă și unde nimeni nu-l va putea urma”. Petru, care dusese frecvent paharul la gură în timpul mesei, era cam încins.

— Un loc în care noi nu putem să te urmăm? strigă el. Nu există un asemenea loc pe pământ… Eu, unul, jur să nu te părăsesc… Oriunde vei merge, voi merge și eu. Oriunde vei fi, acolo va fi și Petru… Pe viață și pe moarte… Mii de tunete! O vorbă doar să spui și mă arunc și-n foc pentru tine! Fiul porumbelului ridică din umeri:

— Dumnezeule! răspunse el, ce entuziasm!… Din fericire, știam asta… Dar, dacă m-aș fi bizuit pe tine, bietul

meu Petru, dușmanii mei și-ar fi făcut jocul... Nu mă pot bizui pe nimeni... Sacrificiul meu e hotărât... sunt pregătit...

— Dar, omule! insistă Petru, nu există sacrificiu care să mă împiedice; sunt gata să merg cu tine în închisoare și la moarte!

— Nu, Petru, te rog, fără vorbe deșarte!

— Domnule, mă jignești...

— Ascultă-mă bine... Chiar azi, înainte să cânte cocoșul, te vei lepăda de mine de trei ori.

— Asta-i bună!...

— Petru, ce-am spus, mențin.

Pentru nu mai găsi nimic de ripostat și lăsă capul în jos. Își promise lui însuși să-i arate patronului cât de mult s-a înșelat în privința lui și ce greșit l-a judecat.

Iisus îi mai întrebă, de asemenea, pe apostoli:

— Când v-am trimis dincolo de munții Galileei, fără traistă, fără pungă, fără încălțări, v-a lipsit ceva în afară de asta?

— Nimic, domnule.

— Ei bine, acum, cel care are o traistă și o pungă să le ia; cel care n-are nimic, să vândă tot, până la haina de pe el, pentru a-și putea cumpăra o sabie; căci o să aibă loc o încăierare. Acum, dintr-o dată, profeția lui Isaia se va împlini.

— Ce profeție?

— Cea în care se spune că Mesia va fi pus în rând cu scelerații.

— Nu te teme; suntem capabili să te apărăm. Vezi? Avem deja două săbii.

— Oh! e mai mult decât de-ajuns.

Și adăugă:

— Și acum, gata cu toate. Să ieșim să luăm aer.

(Matei, XXVI, 21-29; Marcu, XIV, 18-25; Luca, XXII, 19-23; Ioan, XIII, 23-38).

CAPITOLUL 58 – Când vinul e tras, trebuie băut

„Și-acum, să mergem să luăm aer”, spusese Iisus. Discipolii ieșiră împreună cu maestrul. Era o vreme minunată. Unsul o apucă pe drumul care ducea la Muntele Măslinilor. Pe drum, se întreținu cu apostolii lui. Pentru că le vorbea mult de tatăl lui, care era în ceruri, Filip, care era curios ca un călugăr de mânăstire, îl întrebă:

— Există vreo cale să-l vedem și noi pe acest tată, despre care vorbești atât de mult?

— Uită-te la mine, Filip, spuse Iisus.

— Bine, domnule, mă uit.

— Și pe cine vezi tu?

— Ce întrebare! Pe tine te văd.

— Răspuns perfect, amice. Ei bine, află că cine mă vede…

— Așa…

— … îl vede în același timp pe tatăl meu.

— Dacă așa spui tu, te cred.

Iisus, care nu făcea un tot decât cu tatăl lui (care, în paranteză fie spus, nu era tatăl lui, pentru că adevăratul lui tată era porumbelul) Iisus, zic, se compară cu o viță de vie. Evanghelistul Ioan ne reproduce acest discurs, care fu ultimul lui speech.

— Eu sunt adevărata viță, declară fostul tâmplar.

Conform acestei afirmații, s-ar părea că nu toate vițele sunt vițe; că există vițe adevărate și vițe false. Iisus nu intra în categoria vițelor artificiale.

— Eu sunt vița cea adevărată, zise el, deci, iar tatăl meu este un viticultor. În calitatea mea de viță adevărată, am butași. Dar nu toți butașii mei poartă rod. Ei bine, tatăl meu va tăia toți acei butași care nu au struguri. Pentru ca un butaș să fie roditor, trebuie să fie parte din viță. Dragii mei, pentru că voi sunteți butașii mei, rămâneți pe butucul

meu [*n.a.: Fără îndoială că de aici vine expresia „de viță veche”*]. Cât despre butașii care nu se țin de mine, aceștia vor fi aruncați în foc, ca niște coarde de viță inutile.

Ce discurs frumos! Ce cuvinte magnifice în gura unui dumnezeu! Și ce lucru splendid e religia! Aceia dintre cititorii mei care vor dori să savureze în întregime această pagină de elocvență, o vor găsi în Evanghelia după Ioan, capitolele XV și XVI.

Iisus încheie astfel:

— Mai am multe lucruri să vă spun; dar timpul mă presează și, pe lângă asta, nu aveți puterea să suportați toată greutatea vorbelor mele.

Apostolii și patronul lor ajunseră lângă podul inferior, peste care drumul spre Ghetsimani traversează pârâul Chedron. Iisus îi mai adresă o invocație tatălui său și trecu podul. Ajunse astfel la poalele muntelui. Aici, mai există și astăzi o grădină sărăcăcioasă, cu șapte măslini. Pelerinii catolici au convingerea că acești șapte pomi datează din epoca în care Evanghelia l-a omorât pe fiul bunului Dumnezeu. Acest loc se numește Ghetsimani, termen evreiesc care înseamnă „teasc de măsline”. Iisus își invită discipolii să se așeze.

— Nu am scaune să vă ofer, spuse el; dar așezați-vă pe pământ și, între timp, vorbiți între voi. Eu o să mă rog și pentru asta am nevoie să fiu singur.

Apoi, după un moment de gândire, mai spuse:

— Sunteți unsprezece; cu trei mai mult. Rămâneți opt să vorbiți; îi iau pe Petru, Iacob și Ioan cu mine, să-mi țină companie.

Cei trei apostoli astfel desemnați își părăsiră tovarășii și merseră cu el. În legătură cu acest moment, evangheliștii sunt toți de acord că Iisus simți o neliniște vecină cu fiorii agoniei. El le spuse lui Petru, Iacob și Ioan:

— Nu știu ce am, nu mă simt în apele mele…

— Poate nu ți-a picat bine mâncarea, observă Petru.

— Nu, simt ce e…

— Ce e, domnule?

— E că, de data aceasta, ceasul meu chiar a sosit… Doamne! Ce rău o să fie!…

— Patroane, putem să te alinăm în vreun fel?

— Prieteni, vă anunț că tatăl meu o să-mi servească printr-unul din îngerii lui o cupă al cărei conținut va fi foarte amar. Tot ce-ați putea face pentru mine ar fi să beți și voi un pic din ea… Dar să nu ne mai gândim… Pentru moment, cupa durerilor mi-e rezervată numai mie…

Și zicând aceasta, era pleoștit ca o scufie de noapte. Chiar Evanghelia o afirmă: „Niciodată nu mai văzuseră discipolii atâta tristețe în el; spaima, tristețea, obida și un fel de toropeală puseseră stăpânire pe sufletul lui” (Marcu, XIV, 33). Această descriere ar putea fi, foarte bine, înlocuită cu aceste cuvinte: „Avea un trac îngrozitor”.

Își opri însoțitorii.

— Sufletul meu, murmură el, are în el o tristețe de moarte; rămâneți aici, vegheați și rugați-vă.

Apoi, îndepărtându-se la o aruncătură de băț (Luca, XXII, 41), se așeză în genunchi și se prosternă cu fața la pământ.

— O, tată, tată! îl strigă el pe tăticul Savaot, cred că, acceptând să vin și să mă las omorât pe pământ, m-am încrezut prea mult în forțele mele. Am vrut să-mi ofer o patimă, un supliciu însoțit de ceva brutalitate; dar acum, când a venit timpul să mă supun acestui supliciu, acestei patimi, aș vrea să fi rămas în cer și să nu fi fost încarnat de confratele meu, Duhul Sfânt.

Un înger coborî din cer, aducând cupa de amărăciune. Iisus scoase un oftat de disperare.

— Ei, hai, făcu îngerul, tu ai vrut-o; nimeni nu te-a obligat să te bagi în pielea unui om, ca să treci prin neplăcerile pe care le știai. În momentul de față, toate aceste chinuri pe care o să le înduri sunt scrise în cartea destinului. E imposibil să te sustragi.

— O, tată, tată! Pentru c-am fost atât de nerod, nu-i un motiv să n-ai milă de mine!… Tată, tată, te implor, dezleagă-mă de acest legământ al meu!…

Și îndepărtă cu mâna cupa pe care i-o întindea îngerul. Iar îngerul răspunse:

— Patima ta, Iisus, e o convenție la care ai subscris; a venit scadența; trebuie să-ți onorezi semnătura. Dacă nu treci prin toate neplăcerile pe care te-ai angajat să le înduri, vei fi declarat falit.

— Vai! gemu zeul-om, asta ar însemna dezonoarea… Mai bine beau această cupă, oricât de amară ar fi… O, tată, tată, facă-se voia ta și nu a mea!

Îngerul îi apropie de buze potirul de amărăciune și-i dădu să tragă un gât.

— Îhhh, ce rea e!

Și se ridică, făcând o grimasă de dezgust. „Se întoarse atunci către discipolii lui, căutând oarece alinare a suferinței; dar simți și mai puternic singurătatea și abandonul”. Petru, care-și făcuse plinul cu câteva ore mai devreme, sforăia ca un bondar. Iacob era la fel de viteaz, iar Ioan, discipolul multiubit, îl imita, sforăiturile lor sonore răspunzând celor ale lui Simion-Pietricică. Era un trio care, pentru oricine altcineva în afară de Iisus ar fi fost amuzant să-l auzi.

„Ei bine, uite niște neserioși! își zise Iisus. Le-am cerut să nu mă lase să mă rog singur și să mă susțină prin prezența lor. Păreau foarte zeloși și doar ce i-am lăsat puțin singuri, și-au început să tragă la aghioase. Fac pe curajoșii… Câtă prefăcătorie! Ăștia-s oameni? Mai degrabă niște iepuri”. Îl scutură tare pe Petru.

— Simion, dormi?

Petru se trezi și se frecă la ochi.

— Ce s-a întâmplat? Cine e? Ce vrea de la mine?

— Sunt eu, Domnul și Dumnezeul tău…. Sunt eu, Iisus…

— Da, știu… Dorești ceva? Cu ce pot să te ajut?

— Cu nimic. Am venit numai să văd dacă ți-ai învins somnul, dacă ești treaz, dacă te rogi așa cum ți-am spus…

— Bineînțeles, domnule… Sunt treaz… mă rog… mă gândesc la tine.

— Mincinosule! Sforăiai de puteai să acoperi sunetul unui tunet, dacă era furtună…

— Pe cuvântul meu, domnule! doar ce-am ațipit.

— Du-te și spune-le altora povestea asta…

— Patroane, îți jur…

— Nu jura, că-ți agravezi fapta… Și tovarășii tăi, dorm și ei… Grozavi discipoli mai am și eu! Îi trezi și pe ei și-i admonestă:

— Stați treji și rugați-vă, zic! Am neapărată nevoie să vă simt aici. Stați treji, să nu cădeți în ispită.

Petru ar fi putut replica: „Păi dacă dormim, nu riscăm să cădem”. Dar nu răspunse nimic.

— Sufletul e tare, iar trupul e slab, adăugă Iisus, întorcându-se la locul lui.

Se pare că nu-și golise de tot faimoasa cupă cu amărăciune. Aflat din nou în prezența acestei cupe neplăcute, dumnezeul-om începu din nou să se plângă și să se strâmbe.

— Oh! Ce corvoadă!… Dacă știam ce mă așteaptă încarnându-mă în pântecele mamei mele fecioare, n-aș fi făcut niciodată prostia asta… Îmi întrevăd viitorul; oamenii n-or să arate niciun pic de recunoștință pentru sacrificiul meu… O, tată, tată, scutește-mă de băutura asta oribilă!

Dar îngerul se afla acolo, ținând în mână cupa fatală.

— Bea, Iisus, bea! Dacă tot trebuie să treci prin asta, cu cât mai repede o termini, cu atât mai bine.

La urma urmei, nu se moare decât o dată.

— Da, frumosule înger, îmi spui asta ca să-mi mai îndulcești pilula. Nu-mi spui nimic nou.

Și-l scutură un fior. În sfârșit, mai prinse un pic de curaj.

— O, tată! strigă el, dacă acest potir nu poate pleca din fața mea fără să-l beau, facă-se voia ta!

Și mai trase un gât zdravăn, nemailăsând pe fundul potirului decât sedimentul licorii amare.

Îngerul de la Ghetsimani îi întinde cupa amărăciunii

Când ajunse din nou lângă discipolii lui, aceștia erau tot atât de adormiți ca și prima dată. Trebui să-i trezească din nou și să-i mustre pentru conduita lor. „Ei nu știură ce să-i

răspundă”, spune evanghelistul Marcu.

Iisus se îndepărtă pentru a treia oară. Îngerul era tot acolo, având pretenția ca fiul porumbelului să golească potirul și de drojdie. De data aceasta, era prea rău. Îngerul îi dezvălui lui Iisus toate chinurile la care urma să fie expus, și acesta îi mărturisi că va fi peste puterea lui să le suporte. Avu o cădere nervoasă, nici mai mult nici mai puțin, ca o frumoasă domnișoară cu nervii slabi; timp de vreun sfert de oră se zvârcoli ca un pește pe uscat.

— E prea mult, e prea mult, o, tată! urla el tăvălindu-se pe jos.

Era ca un bolnav pe care agonia îl sufocă. „Îl năpădi o sudoare din picături de sânge care cădeau pe pământ” spune evanghelistul Luca. Dar îngerul era neîndurător.

— Linge tot! zise el, obligându-l să ingurgiteze și drojdia băuturii amare.

În sfârșit, lui tata Savaot i se făcu milă de domnul fiul lui. Când nu mai rămase nicio picătură pe fundul potirului, îi trimise îngerului un gând inspirat. Iisus era stupefiat. Îngerul îi strecură aceste cuvinte la ureche:

— Ce prost ești să-ți faci atâta sânge rău pentru câteva lovituri pe care le vei primi!… Dacă erai un om de rând, evident că nimic n-ar fi fost mai neplăcut… dar tu ești dumnezeu… Ce, ai uitat? Prin urmare, n-o să suferi decât atât cât o să vrei tu… Și chiar, dacă asta îți convine mai mult, poți să nu suferi deloc, în timp ce o să ai aerul că suferi.

De data aceasta, Iisus se sculă triumfând. Îi mulțumi îngerului că-i amintise de atotputernicia lui și spuse cu un gest nobil:

— Acum mă simt în stare să înfrunt toate chinurile.

Reveni pentru a treia oară la discipoli, care sforăiau ca și în dățile precedente, și-i trezi din nou:

— Sunteți incorigibili! făcu el. Hai, în picioare. Cel ce trebuie să mă trădeze nu e departe. (Matei, XXVI, 36-46; Marcu, XIV, 32-42; Luca, XXII, 40-46; Ioan, XV, 1-27; XVI, 1-33; XVII, 1-26).

CAPITOLUL 59 – Un mandat de arestare cu peripeții

Să revenim, dacă-mi dați voie, la Iuda, apostolul infidel. Patronul îi dăduse într-un fel autorizația de a-l da pe mâna prinților preoților. Acesta plecase deci să anunțe garda. Căpitanul miliției Templului, văzându-l alergând spre el, îl întrebă:

— Ei? A rămas pentru azi?

— Nu-i niciun minut de pierdut, răspunse Iuda… La ora asta, Iisus a terminat de mâncat; se îndreaptă către Muntele Măslinilor. Această scurtă plimbare îl ajută să-și facă în liniște digestia. Dacă vrei să mă urmezi, mergem și-l ridicăm. Nu se mai ivește o ocazie ca asta.

— Dă-mi timp să-mi pun sabia și centura și sunt al tău. Căpitanul își adună o escortă și comandă:

— Înainteee, marș!

Câțiva ofițeri ai Sanhedrinului și servitori ai marilor preoți se alăturară expediției. Când ajunseră la marginea grădinii Ghetsimani, căpitanul făcu următoarea observație:

— Nu-i deloc simplu; cum facem să-l recunoaștem pe acest domn Iisus în mijlocul discipolilor lui?

— Asta să nu vă îngrijoreze, răspunse Iuda. Mă oblig să-l găsesc eu în grămadă. Cel pe care-l voi săruta, va fi el.

— Înțeles.

Nu se luminase încă de ziuă. Soldații aprinseseră torțe și felinare. Câțiva apostoli naivi, văzând această escortă îndreptându-se spre ei, își spuseră:

— Ia te uită! O plimbare cu făclii. Trebuie să fie vreo nuntă prin împrejurimi și se duc să sărbătorească mireasa.

Nici prin gând nu le trecea că mireasa la care veneau era fiul porumbelului.

Iisus nu-și făcuse nicio iluzie. Așteptă ca trupa să înconjoare grădina. Pe de altă parte, Iuda îi punea în gardă pe soldați în legătură cu puterea supranaturală a celui pe

care urmau să-l prindă.

Acest lucru le-ar putea părea ciudat cititorilor noștri, dar se găsește în Evanghelie: „Iuda îi spuse căpitanului și oamenilor lui: «Fiți cu grijă! Face miracole după cum vrea el; puneți mâna pe el repede; odată bine apucat, toate mijloacele de acțiune divină îi vor fi paralizate; important e ca, imediat ce vi-l arăt, să săriți pe el și să-l țineți cu putere»”.

Dar gărzile nu avură timp să acționeze întocmai. De cum puseră piciorul în grădină, Iisus veni înaintea lor.

— Pe cine căutați? întrebă el.

Iuda își și vedea planul dejucat și păstră tăcerea. Căpitanul, care n-avea niciun motiv să-și țină limba-n gură, răspunse:

— Îl căutăm pe Iisus din Nazaret.

Unsul mai făcu un pas înainte și spuse simplu:

— Eu sunt.

Aceste cuvinte avură un efect uimitor. Pronunțându-le, Iisus suflase spre ei și toți soldații căzură unii peste alții, precum cărțile de joc. Se petrecu o degringoladă generală. Sărmanii pifani se credeau fulgerați. Culcați la pământ, își pipăiau corpul.

— Bun! Unde mi-e brațul?

— Dar piciorul meu?… A, uite-l!

— Cred că sunt mort.

Acestea erau exclamațiile care se auzeau. Iisus zâmbea. Țînuse să-și facă cunoscută puterea lui extraordinară; considera necesar să stabilească clar că, dacă va cădea în mâinile dușmanilor, aceasta se va întâmpla prin voința lui. Că, odată făcută demonstrația, se va preda singur.

— Ei bine, pe cine căutați? repetă el întrebarea. Soldații, de bine de rău, se repuseseră pe picioare.

— Îl căutăm pe Iisus din Nazaret, răspunse căpitanul pentru a doua oară.

— Ei bine, v-am spus deja, eu sunt Iisus din Nazaret.

De data aceasta, nimeni nu se mai împrăștie pe jos.

Poliția n-avea de ce să mai ezite; nu mai era nevoie nici măcar ca Iuda să-i dea patronului lui sărutul prin care ar fi trebuit să-l desemneze gărzilor, din moment ce se prezentase în două rânduri. Cu toate acestea, soldații tot mai ezitau. Acest individ, care cu un simplu suflu îi culcase la pământ, nu le părea prea ușor de prins.

— Iisus mai spuse:

— Din moment ce pe mine mă căutați, lăsați-mi tovarășii să plece.

Gărzile nu văzură niciun inconvenient. Atunci, Iuda, care promisese să-l sărute pe Iisus și care ținea să-și îndeplinească angajamentul, chiar dacă acest gest de alint devenise inutil, păși în față.

— Patroane! făcu el.

— Ah! Tu erai?

— Da, patroane, am venit să te salut.

Și, în loc de salut, îl sărută. Acest sărut al lui Iuda era, trebuie s-o mărturisim, ca mușt arul după ce- ai mâncat; era inutil. Iisus îl primi și-i spuse trădătorului:

— Prietene, între noi fie vorba, știu perfect ce înseamnă sărutul tău. Vezi tu, știu sigur care-i motivul care te-a adus aici; n-am să te laud pentru asta. Să-l dai prins pe Fiul Omului printr-un sărut, nu-i prea elegant…

În acest timp, soldații remarcaseră că Iuda, care era cel mai îndrăzneț dintre ei toți, nu fusese trântit la pământ nici înainte, nici după sărutul lui. Ca urmare, se gândiră, și pe bună dreptate, că nu mai aveau nimic a se teme. Se repeziră, deci, spre dumnezeul-om, a cărui putere încetase dintr-o dată să se mai manifeste.

Știm deja că apostolii, cei unsprezece, dețineau două săbii. Petru poseda una din ele.

— Ne batem? întrebă posesorul celeilalte.

Înainte ca Iisus să aibă timp să răspundă, Simion-Pietricică deja se folosea de-al lui. Se aruncă asupra unuia dintre servitorii marelui preot, care se afla acolo, și, dintr-o lovitură, îi tăie urechea. Evanghelia a păstrat numele acestei victime: acest servitor cu urechea tăiată se numea Malchus. Actul acesta sângeros de rezistență ar fi putut da

naștere la complicații. Soldații, furioși să-și vadă unul din tovarăși mutilat, s-ar fi aruncat, fără îndoială, asupra apostolilor și i-ar fi făcut imediat terci. Din fericire, Iisus a liniștit pe toată lumea. Dacă cu câteva minute înainte avusese un atac de nervi din cauza unei prea mari spaime, acum își regăsise sângele lui rece de zile mari. El veni spre Malchus, îi ridică urechea de pe jos, scuipă pe cartilaj și o puse la loc pe capul ghinionistului. O, minune! O, scuipat divin cu lipici puternic! Urechea se sudă la locul ei și, începând din ziua aceea, fu mai solidă ca oricând.

Conform Evangheliei, Malchus, ingrat peste măsură, nu-i spuse nici mersi lui Hristos. Întorcânduse spre Petru, Hristos îi adresă câteva vorbe dojenitoare:

— Ce înseamnă asta? Te revolți împotriva autorității? N-am să permit!… E treaba ta ce se întâmplă aici? Hai, bagă-ți sabia în teacă, și iute!… Cel ce scoate sabia, de sabie va pieri.

Credem că Petru a considerat această lecție ilogică. El fusese zelos. Le dăduse apostolilor un exemplu de curaj și, în loc de răsplată, era admonestat pe față. Nu era nimic de înțeles aici. Își băgă sabia în teacă, pentru că patronul i-o ceruse. Dar în sinea lui trebuie că-și spunea: „Devotați-vă, fraților, bestiei ăsteia! Dacă acum mă pune la colț, o să vadă el… De fapt, sunt prea bun… Să se descurce cum poate, ce dracu!

Dacă Petru nu și-a spus aceste gânduri cu voce tare, cel puțin le-a mormăit în colțul lui; căci Iisus, ca să pună capăt bodogănelilor lui, mai spuse:

— M-am oferit să fiu luat; crezi tu c-aș fi făcut-o, dacă nu mi-ar fi convenit? Crezi tu că, dacă l-aș fi rugat pe tatăl meu, nu mi-ar fi trimis el, pe loc, vreo douăsprezece legiuni de îngeri să mă apere?… Numai că, iată, dacă i-aș fi nimicit pe acești soldați, așa cum aș fi putut s-o fac, Scripturile nu s-ar fi împlinit; or, ele trebuie să se împlinească.

De data aceasta, Petru își promise să nu mai lase să-i scape nicio silabă de protest și să nu mai miște un deget. Soldații, de asemenea, aflând că, după cum însuși ciudatul

individ ce trebuia săltat mărturisea, capturarea lui era perfect în regulă, nu mai avură niciun scrupul. Se aruncară asupra lui și, cu ajutorul funiilor, îi legară strâns mâinile. Făcând această mișcare, lăsară descoperiți un grup de acoliți ai Sanhedrinului, care-i însoțiseră. Iisus îi recunoscu și li se adresă:

— Ce? Ați venit să mă prindeți ca și când aș fi un hoț? V-au trebuit săbii și bastoane. Totuși, m-am aflat de nenumărate ori în mijlocul vostru și am ținut destule discursuri în temple! Și voi nu mi-ați spus nimic și nu m-ați arestat! Ei bine, vă repet ce i-am spus adineauri lui Petru: asta dovedește că profețiile n-ar fi decât apă de ploaie, dacă ce se întâmplă acum n-ar trebui să se întâmple astfel. Bineînțeles că fidelii Templului fură ofensați să audă un asemenea limbaj și începură să strige la Iisus. În fața acestei ostilități, apostolii se consultară între ei:

— Ce ziceți, e momentul să ne arătăm?

— Nu.

— Atunci să ne ascundem!

Și o luară la sănătoasa toți odată.

Iisus fu luat. Numai un tânăr, despre care evanghelistul Marcu vorbește fără să-l numească, îl urmă pe maestru de la oarecare distanță. Era un adolescent care locuia în Valea Chedronului, și care, trezit în mijlocul nopții de gălăgie, înțelesese despre ce era vorba. Avusese timp cât să-și pună o pelerină subțire pe el. Graba lui de a-l urmări pe nazarinean trezi bănuieli gărzilor, care își spuseră:

„Iată un puști care se gândește să-i vină în ajutor prizonierului nostru. Comportamentul lui e dubios; să-l arestăm împreună cu patronul lui”. Și încercară să-l prindă. Dar el își lăsă pelerina în mâinile lor și fugi gol pușcă.

(Matei, XXVI, 47-56; Marcu, XIV, 43-52; Luca, XXII, 47-53; Ioan, XVIII, 2-11).

CAPITOLUL 60 – Să ne pregătim de bocit

Când doamna Eva rontăi mărul în paradisul terestru în compania lui Adam, soțul ei legitim, nu-i trecu nicio clipă prin minte ce avea să nască această gustare la iarbă verde. Tot așa, când tânăra Maria, descendenta ei, rontăi împreună cu Sfântul Duh un alt gen de măr, nici prin cap nu-i trecu că aventura ei galantă avea să aibă drept consecință o serie de torturi aplicate fructului pântecelui ei binecuvântat. Prin urmare, doamnelor, nu mai mâncați niciodată mere; nu se știe ce poate ieși din asta. Fără mama Eva, n-ar fi existat niciun păcat originar de șters; pe de altă parte, dacă fata lui Ioachim nu s-ar fi lăsat înghesuită de porumbel, patimile n-ar fi putut avea loc.

Dar n-are rost să mai revenim asupra unui fapt împlinit. Conform regulamentului poliției Edenului, pentru a anula o infracțiune (deja sever pedepsită, după cum se știe) fiul bunului Dumnezeu urma să sufere tot felul de neplăceri, a căror ordine și desfășurare o stabilise dinainte. Să ne pregătim, deci, batistele. Acum, dragi cititori, trebuie să începem să plângem.

Iisus, bine legat, fu mai întâi condus la Anna, care era socrul lui Caiafa. Când spun „condus”, nu mă servesc de o expresie prea corectă. Conform Evangheliei, Domnul atotputernic, creator al cerului și-al pământului, fu îmbrâncit în lovituri de pumni și picioare până la domiciliul susnumitului Anna. Cu cât acești pifani brutali loveau mai tare, cu atât Domnul atotputernic, creator al cerului și-al pământului, era mai bucuros în sinea lui.

— Ce noroc! își spunea el; niciunul nu stă pe tușă… Poc! în spate, poc! în șale… Așa, dragilor!… Iată un rontăit de măr care va fi serios ispășit… Dacă tata Savaot nu se îmbunează nici acum, înseamnă că-i un tip foarte dificil…

Anna îl interogă pe Iisus despre doctrinele pe care le profesase. Iisus, care ținea să fie brutalizat cât mai mult

timp posibil, răspunse cu o anumită impertinență:

— Ce-am avut de spus, am spus. Nu pe mine trebuie să mă interoghezi, ci pe cei cărora le-am ținut discursurile mele.

Și arătă spre mai mulți din cei de față. Unul din aceștia, vexat că e pus în cauză, aplică pe obrazul divin al recalcitrantului o palmă zdravănă, zicând:

— Așa răspunzi tu marelui preot?

Acest argument îl făcu imediat pe Uns blând ca un mielușel.

— Dacă am răspuns greșit, făcu el, arătați-mi ce a fost greșit; dacă am vorbit bine, de ce mă loviți?

Trebuie să remarcăm – și n-ar trebui să uităm asta – că în Hristos coexistau două naturi: natura umană și natura divină. Din această cauză, pe tot parcursul patimilor, îl găsim când înfruntându-și adversarii, ca un Dumnezeu pe care nu-l poate atinge nicio suferință, când încovoiat de durere și doritor ca toate aceste chinuri să se termine cât mai repede. A ști în care moment funcționa natura divină și în care natura umană este o chestiune teologică importantă. Acest mister al celor două naturi este extrem de complicat.

Între noi fie vorba – și vă fac această mărturisire, prieteni cititori – dacă aș fi fost unul dintre farsorii care au inventat religia creștină, n-aș fi introdus în dogmă această prostie comică a celor două naturi. Aș fi spus, de exemplu, că din momentul în care porumbelul și-a strecurat co-trinitarul în pântecele nevinovatei Maria, acesta a renunțat total la divinitatea lui, și asta până la moarte. L-aș fi prezentat pe domnul Hristos ca fiind pur și simplu un om pe parcursul existenței lui. Nu l-aș fi pus să facă niciun miracol. De fiecare dată când ar fi fost necesară o manifestare cerească, tăticul Savaot ar fi acționat, pentru a demonstra că face cauză comună cu Iisus. Iisus al meu nu și-ar fi recăpătat divinitatea decât în momentul în care și-ar fi dat ultima suflare.

Căci cum putem lua în serios suferințele patimilor, când

preoții ne spun că fostul tâmplar, dumnezeu și om în același timp, putea, prin propria-i voință, fie să îndure chinurile supliciului la care era supus, fie să nu le simtă deloc? Sincer, trebuie să fii făcut dintr-un aluat aparte, pentru ca un muritor cu o sensibilitate atât de variabilă să te înduioșeze.

Anna, nefiind în stare să scoată nimic de la omul nostru – pardon, de la dumnezeul nostru – îl trimise înapoi, tot așa, legat ca un cârnăcior, la ginerele lui. Acesta, prevenit de căpitanul gărzilor Templului, convocase Sanhedrinul, care reprezenta Curtea supremă de justiție în Iudeea. Plenul ei număra 71 de membri; dar, pentru a constitui un tribunal și a da legitimitate arestărilor sale, era suficientă prezența a 23 de membri. „Nasi", sau patriarhul Sanhedrinului prezida deliberările cocoțat pe un podium. Când acesta lipsea, era înlocuit de marele preot al anului în curs. În jurul lui stăteau în semicerc ceilalți judecători, așezați pe perne puse pe podea. La dreapta lui Nasi stătea un alt mare mahăr, intitulat „Sagan" sau părintele casei de judecată, care conducea dezbaterile, iar lângă el, Înțelepții, consilierii obișnuiți ai curții. La cele două extremități se aflau doi secretari, însărcinați, unul să consemneze ceea ce putea fi spus în defavoarea acuzatului, iar celălalt, tot ceea ce îl absolvea. Un număr de funcționari subalterni îl înconjurau pe acuzat, înarmați cu funii și șfichiuri, pregătiți să-l lege mai bine, dacă dădea semne de împotrivire. După cum se vede, lucrurile erau bine puse la punct. Acesta era tribunalul ordinar în fața căruia, după spusele evangheliștilor, compăru Iisus. Dacă, de exemplu, la această judecată, cineva mai puțin important nu necesita procedura completă, scribul era cel însărcinat cu consemnarea depozițiilor favorabile. Adevărul e că apostolii își luaseră picioarele la spinare în formație completă; niciun martor al nevinovăției nu se prezentă pentru a depune mărturie în favoarea lui Iisus.

Grefierul făcu apelul. Începu defilarea martorilor. De

aici ne dăm seama că acuzațiile nu trebuiau să lipsească. Din lucrarea de față, făcută după înseși afirmațiile Evangheliei, cititorii noștri știu că Iisus nu dusese o viață exemplară. În mod sigur, informațiile furnizate tribunalului privind moralitatea și cinstea deținutului produseră asupra tribunalului una dintre cele mai proaste impresii. Cât despre lăudăroșeniile scandaloase, dovezile nu lipsiră; doi martori, între alții, amintiră că Iisus, aflându-se în repetate rânduri în Templu, spusese: „Distrugeți acest templu și mă prind să-l reconstruiesc eu singur, în trei zile”. Ne amintim această scenă; domnul Iisus, atunci când se simțise susținut de mulțime, afirmase că poseda suficientă putere pentru a executa tururi de forță extraordinare. Martorii explicară tribunalului că tocmai prin această fanfaronadă seducea Iisus masa de naivi, gata oricând să-i creadă pe cuvânt pe șarlatani. Îi puneau pe martori să facă jurământ. „Știi, îi spunea Caiafa martorului, conform uzanței, că dacă minți, sângele nevinovatului și al urmașilor lui va cădea asupra ta pentru totdeauna!”. Aceasta era formula consacrată. Martorii, după acest avertisment solemn, își repetau depoziția.

Ceea ce ar putea părea comic cititorilor noștri, este faptul că cei patru evangheliști îi prezintă ca pe niște potențiali martori falși pe acești oameni care, în definitiv, au declarat pur și simplu ceea ce ei înșiși, evangheliștii, povestesc.

Iisus nu răspunse. Caiafa se ridică și se adresă prizonierului:

— Ai auzit această depoziție, zise el; pentru a dovedi în ce măsură ai căutat în permanență să te impui în fața ignoranților, martorii declară aici că ai pretins a avea puterea de a reconstrui în trei zile Templul, dacă acesta ar fi distrus. Este adevărat că ai spus asta?

Iisus continuă să păstreze tăcerea.

— Dacă ai spus asta, reluă marele preot, înseamnă că pretinzi a avea o putere supranaturală. Pentru a săvârși

miracolul în cauză, trebuie să fii Dumnezeu însuși, sau cel puțin fiul lui… Ei bine, te conjur, în numele Dumnezeului viu, să ne spui dacă ești, într-adevăr, fiul lui Dumnezeu!

— Sunt! răspunse Unsul.

O explozie de murmure se auzi în toată sala. Marele preot și Sanhedrinul erau scandalizați. Și e de înțeles. Niciunul dintre participanți nu cunoștea istoria cu porumbelul; nu i se cunoștea lui Iisus un alt tată decât tâmplarul Iosif. E adevărat că, în timpul vieții lui, Iosif avusese reputația încornoratului perfect; dar nimănui nu-i trecuse prin cap ideea că ar fi fost dus de nas de o zburătoare. Dacă Iisus i-ar fi lămurit, ar fi avut, cel puțin, de ce să se agațe. Nu, el preferă să nu povestească cum porumbelul, care era atât Dumnezeu, cât și Savaot, o fecundase pe tânăra Maria, lăsând-o în același timp virgină, și cum el, Iisus, era în felul acesta fiul lui Dumnezeu. Nu spuse nimic din toate acestea și se mulțumi să afirme ceea ce publicului din sală i se păru că întrece orice limită.

Caiafa, la rândul lui, era furios.

— Ați auzit această blasfemie? urla marele preot. Nu se poate, și totuși e adevărat, ați auzit-o?… E abominabil! Oh! Nenorocire!…

Și, zicând acestea, scos din minți de furie, Caiafa își rupse hainele de pe el. Femeile care erau în sală întoarseră capetele cu pudoare, ca să nu vadă fesele mai mult sau mai puțin cărnoase pe care domnul preot le punea astfel la vedere. Totuși, după ce acest moment de sfântă mânie trecu, Caiafa se înfășură, de bine, de rău, în rămășițele hainelor lui, regretând, probabil, accesul de supărare al cărui singur beneficiar era croitorul lui și, întorcându-se către asistență, zise:

— Cred că acum nu mai avem nevoie de martori. Ați auzit cu toții blasfemia. Cum vi se pare?

Și toți strigară:

— Merită să moară.

Era o pedeapsă prea dură pentru prea puțin lucru. După

umila mea părere, afirmația lui Iisus, chiar admițând că era o blasfemie, nu merita pedeapsa capitală. În locul lui Caiafa, eu l-aș fi condamnat pe Hristos numai la un duș rece, pentru a-i limpezi puțin ideile, și cred că toți cititorii mei gândesc ca mine. Iată! Noi, ăștialalți, liber-cugetătorii, suntem mult mai toleranți decât oamenii religioși. Evreii cucernici nu vedeau altă cale decât spânzurătoarea, pentru ispășirea păcatului blasfemiei, la fel cum preoții catolici, când au puterea în mână, îi ard de vii pe adversarii lor convinși de același delict. Deci creștinii nu-i consideră barbari pe izraeliții care condamnau la moarte pentru o simplă lăudăroșenie care, în ochii noștri, n-are nicio consecință.

După ce tatonă astfel opinia publică în privința tâmplarului vraci, Caiafa ridică ședința și-l lăsă pe Iisus în mâinile soldaților, în timp ce el se retrase în apartamentele lui, ca să-și dea la reparat haina și pantalonii.

Oamenii din popor, indignați, erau împotriva lui Hristos; dacă le-ar fi fost dat pe mână în momentul acela, l-ar fi făcut bucăți. Cât despre soldați, ei erau mai degrabă dispuși să facă glume; se știe că pifanii au avut întotdeauna o natură veselă, în trecut, ca și astăzi. Îl așezară pe Iisus pe o ladă și organizară un joc, care nu se poate compara decât cu o partidă brutală de leapșa. Îl legară la ochi pe fiul porumbelului, ceea ce fu semnalul unei lungi serii de farse, demne de o bandă de locatari dați afară, care l-au prins pe portar. Un soldat îl ciupea puternic de șale pe clientul lor, iar ceilalți întrebau:

— Hei, tu care ești deștept ca un profet, ia zi, care dintre noi te-a ciupit?

Mai erau și bobârnace teribile, lovituri răsunătoare, castane puternic aplicate, fără a mai pune la socoteală câteva palme ici-acolo. Cei mai bădărani îl scuipau în față.

Iisus ar fi putut foarte bine să oprească această avalanșă încă de la prima ciupitură. Pentru aceasta, n-ar fi avut decât să răspundă, așa cum, de altfel, putea:

— Cel care m-a ciupit este Iacob Truchelubabel, caporal

al gărzilor, născut la Sichem în a treia zi a calendelor sextile, acum 41 de ani.

Este evident că, dacă ar fi răspuns astfel, soldații nu numai că l-ar fi lăsat în pace, dar imediat i-ar fi și recunoscut și proclamat divinitatea. Din acuzat, ar fi ieșit triumfător pe loc. Prin urmare, n-a vrut. Chiar dimpotrivă, Iisus trebuie ca a simțit o adevărată bucurie primind loviturile acelea. În sinea lui, cu siguranță își spunea:

— Am parte de toate plăcerile! Ciupituri, castane, palme, nimic nu-mi lipsește… Adam și Eva trebuie, în sfârșit, să înceapă să digere mărul ăla care le-a rămas în stomac. Dacă i-aș desemna pe numele lor pe soldații ăștia violenți, ar înceta brusc glumele lor brutale, iar păcatul originar n-ar mai fi șters.

Profunda indignare a lui Caiafa, sfâșiindu-și veșmintele

Și, purtat de gând în secolele următoare, trebuie că medita la glumele atroce din cazărmile secolului al XIX-lea, regretând că nu poate amâna izbăvirea până în epoca noastră. Într-adevăr, pifanii contemporani cu această carte sunt barbari într-un mod diferit, față de cei din Evanghelie. În cazul în care Caiafa i-ar fi avut ca gărzi pe acești purtători de galoane cu care se mândresc bunicile noastre, Iisus ar fi petrecut cel mai oribil sfert de oră din viața lui. De data aceasta, ar fi trebuit să suporte cele mai îngrozitoare umilințe, așa cum li se întâmplă tinerilor conscriși, care nu sunt vinovați de nicio tentativă de răzvrătire. Acum, i s-ar fi aplicat tratamentul neplăcut numit în regimente „proba răbdării”, ale cărei instrumente sunt o perie, o cutie de cremă de ghete și aparatul de lustruit nasturii de la uniformă. Parcă-l văd pe Unsul nostru predat unui dormitor de zuavi [*n.tr.: militari francezi dintr-un corp de infanterie colonială*]; dacă s-ar fi aflat acolo, mărul lui Adam și al Evei ar fi fost pe jumătate digerat.

(Matei, XXVI, 57-68; Marcu, XIV, 53, 55-64; Luca, XXII,

54, 63-65; Ioan, XVIII, 12-14; 19-24).

CAPITOLUL 61 – În care Petru dovedește că a jurat strâmb

În timp ce atotputernicul creator al cerului și-al pământului se delecta îndurând relele tratamente ale milițienilor templului, Petru se comporta de așa manieră, încât să împlinească profețiile. După ce o șterse din Grădina Măslinilor, se simțise puțin rușinat de lașitatea lui și se întorsese înapoi.

— Unde naiba au putut să-l ducă ăștia pe patron? se întrebase el.

Apoi, cum nu-i lipsea judecata, socotise că singurul loc era palatul marilor preoți. Se îndreptă, deci, într-acolo. Când ajunse, palatul era înțesat de curioși; imposibil de pătruns în sala de judecată. Fu nevoit să se mulțumească cu un colț modest în curte. Deși se aflau în plin anotimp frumos (din moment ce apostolii dormeau pe pământul dealurilor), începu dintr-o dată să-i fie frig, după spusele Evangheliei. Valeții, soldații și servitoarele care erau în curte se gândiseră c-ar fi bine să aprindă un foc mare de tufe de mărăcini, la care toată lumea de-acolo se încălzea, unii vorbind despre evenimentul nopții, alții flecărind și amuzându-se. Petru asculta fără să sufle o vorbă; ținea să știe cum se va termina totul.

La un moment dat, una dintre servitoarele lui Caiafa se întoarse și-l plesni peste mâini pe un pifan care-i pipăia coapsele cu subînțeles și, descoperindu-l pe șeful apostolilor, a cărui față era puternic luminată de foc, îl interpelă:

— A, pe tine te cunosc!

— Ce-ai spus, domnișoară? făcu Simion-Pietricică surprins.

— Chiar foarte bine… Spun că figura ta mi-e cunoscută.

— Figura mea?

— Da, te-am mai văzut.

— Unde?

— Cu Iisus din Nazaret.

Petru ridică din umeri.

— Nu știi ce spui, răspunse el.

— Ei, na! Doar n-am orbul găinilor.

— N-am văzut niciodată, nici măcar într-o pictură, persoana de care vorbești.

Și, ca să-și demonstreze și mai bine nepăsarea, se apropie și mai mult de foc. Servitoarea nu mai insistă; dar își împărtăși bănuielile uneia din vecinele ei.

— Ai dreptate, observă cealaltă, îmi aduc aminte foarte bine fizionomia moșului astă; are una din mutrele alea care nu se uită ușor. Și se duse și ea să-l privească mai de-aproape. Petru, pe care această manevră începea să-l enerveze, se strâmbă.

— Ce mai vrea și asta? bombăni el.

— Ei, hai! Nu mai face atâtea figuri! ripostă bona. Te știm. N-ai cum să negi. Știm foarte bine că ești unul din tovarășii lui Iisus nazarineanul.

Simion-Pietricică se neliniști.

— Dacă vorbiți serios, dezmint pe loc ce-ați spus; dacă faceți doar o glumă, vă spun că o găsesc de prost gust și vă invit să mă lăsați naibii în pace.

— Taci din gură, continuă bona, sau du-te să-i spui asta lui Plumet, bărbierul infanteriștilor! Nu suntem picate din nori, să știi! Te-am văzut cu vraciul ăla, e patronul tău; n-are niciun rost să spui că nu-i așa.

Petru dădu cu pumnul într-o masă alăturată.

— Dumnezeule! Ce încăpățânate sunt neisprăvitele astea!... Dacă vă spun că nu, la dracu! e nu... Un soldat care ascultase discuția interveni:

— Deci nu ești unul din oamenii ăia? îl întrebă el... Serios?

— Serios, nu.

Sperjurul Petru își reneagă patronul persecutat

De data aceasta, îl lăsară să se încălzească liniștit la foc, timp de vreo oră. Ghinionul lui fu că, crezând că le

îndepărtase bănuielile, se amestecă în conversație și se apucă să strecoare vorbe de spirit, pălăvrăgind așa de mult, încât un soldat strigă:

— Mii de tunete! Da, ăsta chiar e din banda lui Iisus!… Nu mai face pe istețul, bătrâne; te trădează accentul; ești galilean.

— Stați așa! adăugă un servitor al marelui preot, venindu-i în ajutor. Sunt foarte de sigur că ești un discipol al tâmplarului din Nazaret, pentru că-mi aduc aminte cu precizie că te-am văzut în noaptea asta în grădină.

Petru stătea ca pe jar; cel care-i vorbea astfel era precis o rudă de-a lui Malchus, cel căruia-i tăiase urechea. Negă totul cu tupeu. Hotărât să termine povestea, se pretinse victima vreunei nefericite asemănări și luă cerul drept martor că n-avea nici cea mai vagă idee de ceea ce voiau ei să-i spună. Chiar în momentul acela, cocoșul unei ograzi din împrejurimi începu să cânte. [*n.a.: Spiritele liber cugetătoare, care cunosc în profunzime obiceiurile din Iudeea, găsesc ieșit din comun acest episod cu cocoșul. Una din regulile religioase, vegheată cu atenție, interzicea creșterea cocoșilor în incinta Ierusalimului. Exista teama că aceste păsări ar fi pângărit obiectele sacre, ne spune glosa din Baba Kamma (VII, 7), prima din cele trei tratate talmudice. Este uimitor deci să aflăm că în Ierusalim se găsea o ogradă, cu atât mai mult în palatul marilor preoți, știut fiind că cocoșul era un animal interzis în Ierusalim. Această inconsecvență a Evangheliei ne duce cu gândul și la legenda turmei de porci, alte animale interzise, în care Iisus băgase o legiune de draci la Gergesa*]. Printr-o bizară coincidență, Iisus, înconjurat de gărzile care-l chinuiseră, traversa curtea, pentru a compărea în fața lui Caiafa, care-l chemase pentru a doua oară. Trecând prin dreptul lui Petru, îi aruncă o privire plină de înțeles. Această privire spunea:

— Ei, Petru, sunt eu un profet mincinos? Ți-am prezis că o să mă renegi de trei ori înainte de cântatul cocoșului. Ascultă, cântă cocoșul.

Simion-Pietricică înțelese. Mânat de disperare, se grăbi

să iasă și, de cum ajunse în stradă, vărsă un torent de lacrimi care ar fi făcut un râu să-și iasă din matcă. (Matei, XXVI, 58-75; Marcu, XIV, 54-72; Luca, XXII, 54-62; Ioan, XVIII, 15-27).

CAPITOLUL 62 – Cum sfârși pungașul de Iuda

Zorii de ziuă începuseră să se arate când Iisus apăru din nou în fața Sanhedrinului. Caiafa și colegii lui – în afară de Nicodim, tot mut ca un mormânt – se grăbeau să se debaraseze de stânjenitorul acuzat. În timp ce-și repara tunica sfâșiată de sus până jos, marele preot se gândise la un lucru: anume că, de când cu stăpânirea romană, justiția izraelită nu avea dreptul să pronunțe condamnări la moarte; acest drept era rezervat reprezentanților lui Cezar. Or, Caiafa avea un patriotism aparte: el aprecia că Iisus, chiar dacă nu era un bandit de ultima speță, constituia un pericol de prim rang pentru concetățenii lui. Cu mania lui de-a se proclama regele evreilor, ar putea, la un moment dat, să atragă spre el un număr de pierde-vară și, cine știe dacă această revoltă n-ar însemna pentru romani un pretext de masacru și de impunere a unui nou tribut?

— Mai întâi să-l condamnăm pe prizonierul nostru ca fiind găsit vinovat de nenumărate infracțiuni contra Legii, își zicea el. În acest fel, vom demonstra clar autorităților romane că respingem orice formă de solidaritate cu privire la actele acestui șnapan. După care, îl trimitem la guvernatorul Ponțiu Pilat, care va rezolva problema.

Al doilea interogatoriu al lui Iisus nu suscită, deci, mare interes. Fu întrebat dacă el este Hristos, adică dacă se pretindea a fi uns de Dumnezeu pentru a fi Mesia, cel ce trebuia să-i mântuiască pe evrei.

— Spune-ne dacă tu ești Hristos, făcu Caiafa.

Iisus, în care în acel moment nu-i funcționa natura divină și care căuta să evite o condamnare, nu răspunse nici da, nici nu.

— Dacă vă spun că sunt Hristos, murmură el, n-o să mă credeți și, dacă la rândul meu, o să vă pun întrebări, n-o să-mi răspundeți și n-o să-mi dați drumul.

— Pentru că include idei preconcepute în răspunsuri echivoce, comandă Caiafa, să fie condus la Ponțiu Pilat.

Căpitanul gărzilor transmise acest ordin oamenilor lui, care-l executară imediat.

În tot acest timp, ce se întâmplase cu Iuda? După ce-i conduse pe soldați în grădina Ghetsimani, urmă de la distanță escorta, până la palatul marilor preoți. Se ținu la curent cu ceea ce se întâmpla. Apoi, fu cuprins de remușcări; era și timpul… Cei 37 de franci și 50 îi atârnau greu, ca și când ar fi fost în monede de plumb. Se gândi că reaua purtare, lipsa de probitate și toate celelalte defecte ale lui Iisus nu justificau trădarea lui odioasă. Alergă la prinții preoților cu arginții din care nu cheltuise nicio centimă.

— Ce putem face pentru tine? fu întrebat. Găsești că n-ai fost plătit îndeajuns?

— Nu! Bineînțeles că nu! Dimpotrivă, vin să vă dau înapoi cei 37 de franci 50 ai voștri. Nu-i mai vreau.

— Ia te uită! Ce ciudat ești! Acum două zile ne sâcâiai ca să obții câțiva denieri în plus, și acum găsești că ai prea mult!…

— Luați-vă banii înapoi, striga Iuda; îmi frig mâinile. La urma urmei, Iisus nu-i atât de vinovat pe cât credeam. V-am predat un inocent! Eu sunt ticălosul! Luați-vă monedele înapoi!

Prinții preoților se consultară din priviri.

— Drace! zise unul, ai venit prea târziu… Iisus va fi condamnat din cauza lui însuși… Blasfemiază fără încetare… Ți-ai câștigat corect banii, așa că, păstrează-i.

— Dar eu vă spun că nu-i vreau!

— Și apoi, asta ne-ar încurca în contabilitate… Regretăm mult că nu-ți putem fi pe plac în această împrejurare; dar așa stau lucrurile… Descurcă-te cum poți.

Iuda ieși din Templu; dar înainte de-a pune piciorul afară din palat, aruncă punga cu bani în sanctuar. După care, coborî înspre râul Chedron, se opri în zona în care

pârâul Hinnom se varsă în el și acolo se spânzură de un copac de pe câmpul unui olar. „Faptele apostolilor” adaugă la povestea Evangheliei că funia s-a rupt; ceea ce nu ne vine greu să credem.

Se pare că la vremea aceea terenurile nu costau mult la Ierusalim; căci a doua zi, preoții, aflând de sinuciderea lui Iuda, cumpărară câmpul olarului cu acei faimoși 37 de franci 50 și dădură ordin ca cel care li-l livrase pe Iisus să fie îngropat acolo.

Marii luminați ai Bisericii catolice nu clarifică definitiv moartea lui Iuda. Un episcop, care este una dintre cele mai înalte autorități în ceea ce privește creștinismul, episcopul de la Hierapolis, numit Papias, pe care Biserica l-a făcut sfânt (e sărbătorit pe 22 februarie), pretinde, ca urmare a informațiilor furnizate de evanghelistul Ioan, al cărui discipol a fost, spune el, că Iuda a supraviețuit încercării lui de spânzurare, că a trăit mult și a avut o existență fericită, că s-a îngrășat și că a murit într-un accident de trăsură.

A se vedea pe același subiect ce spune distinsul și super-distinsul abate Migne, un om care este o fântână de cunoștințe, în a sa „Patrologie greacă”, tomul V, pagina 1259.

În concluzie, chestiunea n-a fost niciodată lămurită pe deplin. Evanghelistul Matei spune că Iuda s-a spânzurat și a murit (Matei, XXVII, 3-10). Luca, autorul unei Evanghelii și al „Faptelor apostolilor”, nu spune nimic în Evanghelia lui, iar în Faptele, I, 18-19, care o urmează, povestește că trădătorul s-a spânzurat, dar că funia s-a rupt. Evanghelistul Marcu rămâne complet mut în privința sfârșitul lui Iuda. În sfârșit, Ioan, după ce a păstrat tăcerea în Evanghelia lui, i-a povestit episcopului canonizat Papias, discipolul lui, că apostolul cel rău s-a spânzurat, că funia s-a rupt și că ghinionistul a trăit ani mulți și fericiți. Descâlciți deci ceva în această harababură de contradicții.

Cât despre părerea mea personală, nu mai e nevoie s-o spun; e cunoscută de multă vreme: aceea că Iisus n-a existat niciodată, nici Iuda, nici Matei, nici Marcu, nici Luca, nici Ioan, și că Evangheliile au fost scrise în secolul al II-lea al erei creștine, epocă în care a fost inventată religia căreia îi datorăm pe Alexandru al VI-lea Borgia și pe Mastai Pius al IX-lea [*n.tr.: doi papi de o moralitate discutabilă și detestați*].

CAPITOLUL 63 – De la Pilat la Irod și înapoi

— Gărzi, înainte! Spre palatul guvernatorului! comandă căpitanul. [*n.a.: Am folosit aici termenul de care se servește Evanghelia pentru a-l califica pe Pilat, dar acest titlu de GUVERNATOR pe care i-l dă Matei este o dovadă a falsității documentului evanghelic, fabricat în secolul al doilea de către un ignorant. De fapt, Ponțiu Pilat, administrator roman, n-a fost niciodată guvernator, ci numai procurator, adică intendent al Iudeei pentru colectarea impozitelor destinate lui Cezar, cu drept de veto în cazul condamnărilor capitale pronunțate de tribunalele țării. Procuratorul Pilat, succesor al procuratorului Valerius Gratus, era sub dependența guvernatorului Siriei, Lucius Vitellius, CARE LA VREMEA RESPECTIVĂ ERA SINGURUL CARE AVEA TITLUL DE GUVERNATOR ȘI CARE NU ÎȘI AVEA REȘEDINȚA LA IERUSALIM*].

Gărzile porniră la drum spre pretoriul lui Ponțiu Pilat. Preoții erau chemați la Templu pentru sacrificiul de dimineață; restul asistenților forma în jurul lui Iisus un cortegiu lung care, traversând orașul, se îngroșa treptat cu toți curioșii.

Locuitorii începeau să se trezească și să se ducă la muncă. Negustorii de morcovi și conopidă, coșarii, vânzătoarele de semințe pentru păsările și cele de fructe, care mergeau la piață, lăptarii care-și transportau cutiile cu lapte, băcanii care-și deschideau prăvăliile, într-un cuvânt tot Ierusalimul își părăsi ocupațiile și însoți prizonierul la palatul guvernatorului. Toți erau avizi să afle diversele peripeții ale evenimentului.

Iisus fu introdus într-una din săli. Fu lăsat acolo singur, dar cu pază la uși. Pilat se apropie de el. Așa legat și jalnic cum era, fiul porumbelului n-avea, deci, aerul unui tip periculos, iar Pilat, care era un procurator al naibii de milos, se înduioșă de el. Auzise vorbindu-se de predicile

individului, de incitările lui la revoltă contra dominației romane; dar nu dorise să intervină decât atunci când sar fi produs o răscoală. Îl examină deci câteva momente pe fostul tâmplar și se întoarse la evrei:

— Ce acuzații aveți împotriva acestui om pe care l-ați adus în pretoriul meu? Atunci începu șirul de reclamații ale izraeliților:

— E un impostor!

— Un destrăbălat!

— S-a opus executării legilor noastre împotriva femeilor adultere!

— Încalcă odihna sabatului!

— Se lasă întreținut de femei ușoare!

— Stârnește mulțimea contra guvernului!

— E un vagabond!

— E un borfaș!

— A furat un măgar!

Etc., etc., etc.

— Foarte bine, răspunse Pilat; dar eu n-am ce să fac cu prizonierul vostru. Păziți-l și pedepsiți-l conform legilor voastre.

— Dar mai multe din crimele pe care le-a comis sunt pasibile, conform codului nostru, de pedeapsa capitală, răspunse un doctor de la sinagogă; și știi că, de la anexarea noastră la Imperiul Roman, nu mai avem dreptul să executăm o sentință la moarte fără a fi confirmată de reprezentantul lui Cezar.

— În plus, adăugă unul care, fără îndoială, era un perceptor de tribut, acest om este un instigator; în nenumărate împrejurări el a sfătuit oamenii să nu plătească impozitul, zicând că el e regele, dânduse drept un Mesia, un Hristos însărcinat să elibereze Iudeea.

— Fie, vă cer atunci un moment; o să-l interoghez.

Și procuratorul se întoarse spre Iisus.

— Ia să vedem, îi zise el, chiar ai pretenția că ești regele iudeilor? Iisus răspunse:

— De la tine vine această întrebare, sau dușmanii mei m-au acuzat în fața ta că aș pretinde asta? Prin acțiunea

naturii lui umane, Hristos evita răspunsul. Pilat făcu o mișcare de nerăbdare:

— Puțin îmi pasă mie de dușmanii tăi! Eu sunt roman, nu evreu. Nu mă amestec în certurile voastre, ale izraeliților… Națiunea ta și pontifii mi te-au adus; ce-ai făcut?

Iisus se abținu să răspundă.

— În sfârșit, ce-i cu regalitatea asta de care te acuză ei că o pretinzi?

— Regalitatea mea nu este aici. Dacă regatul meu ar fi fost în această lume, oamenii mei s-ar fi luptat să mă ferească să cad în mâinile evreilor.

— Atunci ești un monarh fără regat?

— Îți repet, regatul meu nu este aici.

— Oriunde ar fi, te autointitulezi suveran. Așadar, ești un rege?

— Tu ai spus-o, sunt.

Pilat se întrebă dacă nu cumva se afla în prezența unui nebun. Se duse la șefii poporului.

— Prizonierul vostru, zise el, nu mi se pare c-ar merita spânzurătoarea. O explozie de strigăte izbucni din mulțime.

— Ba da, ba da, merită să moară!

Și acuzațiile cele mai grave fură vociferate din nou. Guvernatorul chemându-l pe Iisus mai aproape, îi spuse:

— Auzi de câte lucruri te acuză?

Fostul tâmplar păstră tăcerea.

Pentru că acuzația de incitare la revoltă fu formulată din nou, Pilat întrebă:

— Unde a predicat el răzvrătirea?

— Peste tot, din Galileea, până aici.

Acest cuvânt, Galileea, fu ca o rază de lumină pentru procurator, care nu ținea să-și asume o responsabilitate în acest proces.

— Iisus, făcu el, ești cumva galilean?

— Exact.

— Atunci, domnilor, concluzionă Pilat întorcându-se spre șefii poporului, această afacere nu e de resortul meu. Ea îl privește în special pe Irod. Luați-vă omul și să-l spânzure

Irod; eu nu mă bag.

Și iată-l pe Iisus condus la tetrarh. Irod auzise vorbindu-se de acest domn Hristos. Evanghelistul Luca ne informează că „el avu o mare bucurie să-l cunoască, deoarece spera să-l vadă săvârșind un miracol”. Din păcate, în ziua aceea, Iisus nu era dispus să facă nici cea mai mică minune. În zadar îl rugă Irod; fostul tâmplar, care cu o vorbă ar fi putut să mute din loc câțiva munți, nu spuse și nu făcu nimic. Ca și Pilat, Irod gândi că prizonierul avea pur și simplu o doagă lipsă și nu putea fi făcut responsabil de cuvintele instigatoare de care era acuzat. Puse să fie îmbrăcat cu o robă albă, care era îmbrăcămintea reglementară a caselor de nebuni; după care, îl retrimise la Pilat.

Guvernatorul se săturase până peste cap de toată povestea.

— L-ați adus în fața mea pe acest om, le spuse el prinților preoților, acuzându-l că ridică poporul la revoltă. L-am interogat și nu mi s-a părut deloc periculos. Ca și mine, Irod, la care l-am trimis, nu l-a găsit demn de moarte.

Pontifii evrei, care între timp își terminaseră sacrificiile la Templu și reveniseră la Pilat, întâmpinară această declarație cu murmure de nemulțumire. Aveau nevoie cu orice preț de moartea nazarineanului. Se spune că, în toate timpurile, preoții au fost cruzi. Ponțiu Pilat, auzindu-le bombănelile, încercă să le domolească, adăugând:

— Pentru a pedepsi cele câteva infracțiuni de care se face vinovat acest Iisus, o să pun să fie biciuit; dar după aceea, vi-l trimit înapoi.

— Nu, nu, strigară toți popii Ierusalimului, noi nu înțelegem lucrurile așa; după legile noastre, el trebuie trimis la moarte; trebuie să moară.

Procuratorului îi veni atunci o idee care dovedește clar sentimentele lui umanitare. Își aminti la timp că în

perioada Paștelui, reprezentanții Romei, pentru a face dovada clemenței lor, aveau obiceiul să elibereze un prizonier. Trimise să fie căutat în beciurile închisorii criminalul cel mai abject care se afla în acel moment sub lacăt. Acesta era unul pe nume Barabas, care săvârșise toate delictele posibile și imposibile.

Iată care era planul lui Pilat: „O să arăt mulțimii, gândea el, pe Iisus și pe Barabas, și o să întreb: Pe cine vreți să trimit la moarte? Preoții or să vrea pe Iisus; dar în popor trebuie să fie o mai mare oroare de Barabas. Și apoi, pentru că la ora asta tot Ierusalimul se adună în jurul palatului meu, dacă acest Iisus a operat într-adevăr nenumărate vindecări, cum povestesc discipolii lui, atunci toți foștii șchiopi, chiori, orbi, leproși și paralitici pe care i-a vindecat or să-l scoată triumfător”.

Ideea era superbă. Dar – vai, vai, vai! – Pilat nu lua în calcul ingratitudinea umană. El nu-și închipuia că foștii șchiopi, chiori, schilozi etc. vor fi primii care vor cere moartea vindecătorului lor, sau că, cel puțin, vor face cor comun cu dușmanii lui Iisus. Atunci când Pilat le prezentă în același timp pe Iisus și pe Barabas, nu se auzi decât un strigăt:

— Eliberați-l pe Barabas! Crucificați-l pe Iisus!

Rezultatul experienței era concludent. În zadar îi trimisese mesaj procuratorului doamna Claudia Procula, soția lui Pilat, care era interesată de fiul porumbelului, în care-i spunea: „Nu te amesteca în afacerea asta; am avut azi-noapte un coșmar îngrozitor din cauza acestui Iisus, și ăsta-i semn rău”. Pilat se gândi că, în prezența unei manifestații unanime și decisive nu mai putea da înapoi.

Porunci să i se scoată lanțurile lui Barabas, declară că-i autorizează pe evrei să-l trateze pe Iisus cum vor ei și, pentru a demonstra că se spală pe mâini de toată afacerea, ceru să i se aducă o oală cu apă și un lighean și uni vorba cu fapta.

Pilat îi prezintă mulțimii pe Barabas și pe Iisus

În acest timp, soldații îl biciuiau pe Iisus, spre marea bucurie a poporului. Doctorii în catolicism, pentru a înduioșa masele, vorbesc de o flagelare oribilă: Iisus, despuiat de haine până la brâu, legat de o coloană, cu carnea sfâșiată de lovituri de funie, de vergi și de tendoane de bou. Le-am putea răspunde că torturile Inchiziției au fost mult mai cumplite decât flagelarea lui Hristos, căruia nu i s-a smuls niciun membru, nu i s-au sfărâmat oasele în clești, n-a fost scăldat în ulei încins sau în plumb topit, nu i-au fost arși sânii cu smoală fierbinte, nu i s-a strâns craniul într-o menghină specială, nu i s-au vărsat găleți de apă, picătură cu picătură, în gura ținută deschisă cu un aparat prevăzut cu un burete sau un tifon. Am mai putea spune că preoții evrei nu i-au secționat încheieturile lui Iisus, nu i-au sfărâmat labele picioarelor în niște ghete de tortură, nu i-au decupat fâșii de carne de pe spate, nu l-au așezat pe un scaun în care s-au bătut cuie cu vârful în sus, nu i-au dislocat brațele și nu l-au suspendat de unghii.

Bărbatul din Nazaret, care era în același timp dumnezeu și care avea la dispoziție natura lui divină pentru a suporta orice durere care ar fi depășit puterile omenești, a suferit deci mult mai puțin decât martirii cugetului liber, canoniți de preoții catolici.

Dar noi nu le vom replica acest lucru popilor moderni. Le vom spune simplu, cu Evangheliile în mână, că numai imaginația lor i-a făcut să-l vadă pe Hristos flagelat până la sânge, până la sfâșierea cărnii, așa cum povestesc ei.

Evanghelia lui Matei (XXVII, 26): „Atunci, Pilat îl eliberă pe Barabas și, după ce puse ca Iisus să fie „biciuit”, îl dădu în mâinile lor”.

Luca este complet mut asupra acestui incident.

Evanghelia lui Ioan (XIX, 1): „Pilat îl luă pe Iisus și porunci să fie „biciuit”.

Așadar, acest supliciu celebru, ale cărui detalii îi face să bocească pe credincioșii sensibili în timpul predicilor din săptămâna sfântă, se află redus la proporțiile unei bătăi la

fund. Din restul povestirii înseși a evangheliștilor, reiese că, dacă gloata Ierusalimului și preoții evreu voiau moartea lui Iisus, pe de altă parte, soldații s-au mărginit la câteva grosolănii, brutalități și mai ales la batjocură și că nu s-au dedat la rafinamente de cruzime. Patru palme la fund, în semn de dispreț, iată care a fost toată flagelarea.

Cât despre Pilat, pentru a-i îngloba în această persiflare pe izraeliți înșiși, îl lăsă pe Iisus în roba albă de nebun cu care-l îmbrăcase Irod, adăugă o mantie de lână roșie, puse un trandafir în mâinile prizonierului, îl împodobi cu o coroană de stuf împletită cu câțiva scaieți și, costumat în felul acesta, îl prezentă evreilor, zicând:

— Iată omul! Iată-l pe regele vostru!

[*n.a.: Arhiepiscopul Parisului pretinde că posedă această faimoasă coroană de spini; ea se află la Notre-Dame, unde este arătată contra cost; este pur și simplu un cerc de papură de mare, fără niciun spin în ea*].

Soldații îl urcară pe fostul tâmplar la tribună și, pentru a-l ridiculiza și mai mult, îi luară trandafirul din mâini și-l loviră cu el de câteva ori peste față.

Pilat, odată spălat pe mâini, spuse pentru ultima oară poporului:

— Vă previn că eu mă opun execuției acestui om. Dar, din moment ce voi l-ați judecat și l-ați găsit în unanimitate vinovat de mii de crime, nu eu îl condamn, ci voi. Dacă este nevinovat, fie ca sângele lui să cadă asupra voastră!

— Așa să fie! Așa să fie! strigă mulțimea; sângele lui să cadă asupra noastră și a copiilor noștri.

În momentul acela, Iisus trebuie că gândea că sângele lui nu va cădea pe nimeni, din moment ce el venise să-l verse pe pământ tocmai pentru a răscumpăra păcatele trecute, prezente și viitoare ale întregii omeniri. Era între 10 și jumătate și 11 ziua. Așadar, de-acum încolo, nimic nu mai împiedica execuția condamnatului.

(Matei, XXVII, 2-31; Marcu, XV, 1-20; Luca, XXIII, 1-25; Ioan, XVIII, 28-40, XIX, 1-16).

CAPITOLUL 64 – Calvarul

Iată-ne în drum spre locul supliciului. Cu Evanghelia în mână, îl vom urma pe omul cu două naturi, pentru a afla dacă a murit curajos, așa cum îi stă bine unui erou.

Mai întâi, unde a fost condus el la ieșirea din pretoriul lui Pilat? Lictorii se amestecară printre gărzile Templului [*n.tr.: lictor = un fel de jandarm roman*]. Populația, având în fruntea ei pe prinții preoților, pe scribi și pe farisei, îi însoțea pe acești militari. Merseră mai întâi la închisoarea din Ierusalim. Acolo, îl dezbrăcară pe Iisus de mantia roșie și de roba de alienat și-i dădură înapoi hainele lui. Cu aceeași ocazie, executorii legii îi alăturară lui Hristos doi pungași, condamnați și ei la moarte, în justiție, dar despre a căror judecată Evanghelia uită să ne povestească.

Cortegiul astfel completat se așternu la drum și se îndreptă spre un deal situat în afara orașului. Acolo era locul obișnuit al execuțiilor. Acest deal se numește Golgota sau Calvarul, cuvinte care înseamnă „craniu”. Acest nume vine de la faptul că movila respectivă se termină cu o imensă rocă golașă, semănând de departe cu un craniu. Comentatorii catolici, care au mania de a strecura minuni peste tot, pretind că, dacă dealul pe care a fost spânzurat Iisus se numea Calvarul, aceasta se explică prin faptul că în interiorul lui se găsește craniul lui Adam. Notați că nimeni, niciodată n-a dezgropat vreun obiect de acest fel. Am să vă spun mai încolo cum explică popii faptul că nu s-a putut pune mâna niciodată pe acest craniu celebru, deși ei își dau cuvântul de onoare că este cu adevărat îngropat sub Golgota.

Așadar, cortegiul traversă orașul. În drumul lui, nefericitul fiu al porumbelului era peste tot obiectul batjocurii localnicilor. La fiecare colț de stradă, el recunoștea câte un fost orb căruia îi redase vederea, câte-un olog pe care-l repusese pe picioare; s-ar fi așteptat să-i

vadă pe acești oameni, care-i erau datori, aruncându-se asupra soldaților din escortă și eliberându-l pe binefăcătorul lor. Săvârșise atâtea miracole în viața lui, încât acești vindecați prin miracol, prezenți în momentul patimilor lui, i-ar fi putut face pe toți dușmanii lui să muște țărâna. Dar nu! Toți acești oameni fără inimă râdeau de figura jalnică a celui care-i vindecase. Niciunuia nu-i trecu prin minte să-i vină în ajutor. Păcatul mărului se ispășea cum nu se poate mai bine.

Soldații fură primii care avură milă de condamnat. La închisoare se afla depozitul general de cruci care serveau supliciului. Obiceiul era ca cel condamnat să-și poarte singur spânzurătoarea, de la închisoare, până la locul execuției. Cei doi pungași își purtau cu voioșie crucile pe umăr. Cât despre Iisus, acestuia i se părea grea; în plus, îl zgâria pe spate; ghinionul făcuse ca lui să-i revină o cruce foarte prost șlefuită.

Pe lângă toate acestea, să nu uităm că, de la episodul din Grădina Măslinilor, când îngerul îl obligase să înghită cupa amărăciunii, Unsul nostru era într-o stare de deprimare aproape totală. La Ghetsimani, spun cărțile numite sfinte, începuse agonia lui. Ținându-se cu greu pe picioare (atât de mult își lăsa el natura umană să-i domine natura divină) se prăbușea sub povara crucii. Când ajunse la porțile orașului, leșină de-a binelea. Atunci, soldații ținură sfat între ei și ziseră:

— Nenorocitul ăsta a ajuns la capătul puterilor. Ar fi o dovadă de cruzime să-l lăsăm să-și poarte în continuare stâlpul.

Și-și aruncară ochii în mulțime. Chiar în momentul acela, văzură un flăcău robust, care se intersectase cu cortegiul și îl privea trecând.

— Cum te numești, omule? îl întrebară ei.

— Simion.

— Ei bine, Simioane, o să duci tu crucea în locul condamnatului.

Acest Simion, care era din Cirena, nu găsi propunerea

pe gustul lui și se revoltă.

— Să duceți voi spânzurătoarea, zise el; eu n-am nimic de-a face cu asta!…

Dar soldații îl siliră să îndeplinească corvoada, și Simion, încărcat cu bucata de lemn și bodogănind, îl urmă pe Iisus.

În paranteză fie spus, mă întreb de ce vorbesc popii despre Simion cirenianul în cei mai elogioși termeni. Ei îl înfățișează ca fiind un prieten devotat al lui Hristos; fac din el aproape un sfânt. Totuși, Evanghelia este categorică: „soldații îl siliră”, spun sfântul Matei și ceilalți. Acest nefericit creator al cerului și-al pământului era atât de slăbit, încât gărzile trebuiră să-l ducă pe brațe (Marcu, XV, 22) până la Calvar. Pe drum, el întâlni un grup de femei care, văzându-i starea jalnică, începură să plângă. Acest incident nu este relatat decât de sfântul Luca. Conform celorlalți trei evangheliști, dimpotrivă, pe tot traseul, nicio voce nu se ridică din mulțime pentru a compătimi suferințele Unsului. Deci, dacă ar fi să-l credem pe sfântul Luca, câteva femei vărsară lacrimi; dar Iisus, regăsindu-și dintr-o dată glasul, se întoarse spre ele și le zise:

— Nu mă plângeți, fiice ale Ierusalimului; pe voi să vă plângeți și pe copiii voștri. În puțin timp, cu adevărat toată lumea va spune: Fericite femeile sterpe! Fericite pântecele care nu au născut! Fericite sfârcurile care nu au hrănit! În puțin timp, bărbații vor striga munților: Cădeți peste noi! și dealurilor: Acoperiți-ne! Și motivul pentru aceasta este că, dacă oamenii tratează astfel lemnul verde, suntem îndreptățiți să ne întrebăm: Ce se va face cu lemnul uscat? (textual).

Acestei anecdote din Evanghelia lui Luca, Biserica îi adaugă o altă legendă, care nu se află nicăieri în textele zise sacre, care sunt deja pasibile a fi apocrife. Preoții povestesc scena următoare: Una dintre femeile care plângeau se numea Veronica. Ea observă că Iisus era plin de sudoare și, temându-se, fără îndoială, că suportă cu greu acest lucru, se apropie de el și-i tamponă fața cu

batista, pentru a-i îndepărta sudoarea. O, miracol! Amprenta trăsăturilor lui Iisus rămase pe batistă. Fu ca o fotografie instantanee, care reproduse, chiar în culori, figura condamnatului.

Remarcați aici cât de condamnabilă era purtarea soldaților, ca și a poporului evreu. Această minune nu-i făcu să înțeleagă că victima lor era realmente un dumnezeu. Ah! Când e vorba de o idee preconcepută, nu mai există limite. Cei mai surzi sunt cei care nu vor să audă, cei mai orbi sunt cei care nu vor să vadă.

Batista Veronicăi nu s-a pierdut, după cum bine ne gândim. Deși trebuie c-a trecut prin mii de spălări, amprenta trăsăturilor lui Iisus nu s-a șters niciodată. Preoții Romei posedă încă, la ora actuală, această prețioasă relicvă: ea figurează în tezaurul Bisericii Sfântu Petru, și ți se poate permite s-o contempli după ce l-ai uns cum se cuvine pe paracliserul papei.

Liber-cugetătorii care au studiat limba greacă spun că miloasa femeie care răspundea la numele de Veronica s-ar putea foarte bine să nu fi existat, având în vedere că etimologia termenului Veronica este *vera iconicon*, a cărui semnificație, „imagine adevărată”, se aplică mai degrabă batistei deținute de Biserica Sfântu Petru, decât unei persoane în carne și oase. Și atunci, dacă nu există decât o batistă „veronica”, adio legenda bunei femei!

În sfârșit, fie că fața lui Iisus a fost ștearsă cu o batistă sau nu, cortegiul celor trei condamnați atinse vârful Golgotei. În acel moment, Hristos se afla în cea mai evidentă stare de epuizare. Soldații făcură în grabă un amestec de vin și smirnă și oferiră această băutură fiului porumbelului. Ca gust, nu valora nici cât cea mai proastă poșircă de Burgogne, dar era reconfortantă. Întinzându-i paharul lui Iisus, soldații manifestau un sentiment de milă. Efectul smirnei consta în răspândirea în corp a unui extaz artificial, care-l făcea pe condamnat mai puțin sensibil la durere. Iisus refuză să-și înmoaie buzele în cupa care i se

întindea.

Fu deci așezat pe pământ și începură pregătirile pentru execuție. Mai întâi, se făcu în sol câte o gaură pentru fiecare din cele trei cruci. Se ridicară apoi scările; după care, fiecare condamnat fu culcat pe stâlpul lui și țintuit de mâini și de picioare. Credem că cei doi pungași, care erau cei mai lucizi, suferiră infinit mai tare decât Iisus. Dar nu contează! Chiar admițând că, într-un moment sau altul, Iisus și-ar fi chemat în ajutor natura divină pentru a-și acorda puțină alinare, trebuie să recunoaștem că crucificarea era o ispășire excesiv de disproporționată față de un măr de care un altul decât el era vinovat că l-a mâncat.

Conform autorilor epocii, între care filologul belgian Lipsius a reprodus numeroase extrase în cartea sa „Tratat despre cruce și crucificare”, iată cum se desfășura această operațiune:

Condamnatul era dezbrăcat de haine. Era așezat pe un fel de treaptă, fixată în mijlocul crucii; această bucată de lemn care trecea printre picioarele clientului era suficient de rezistentă pentru a-l susține și a împiedica mâinile bătute în cuie să fie sfâșiate de greutatea corpului. Condamnatul era obligat să întindă brațele și i se fixau mai întâi mâinile cu un cui care trecea prin palmă sau prin încheietura mâinii. Cât despre picioare, acestea erau țintuite pe un alt suport, care se afla la o oarecare distanță față de treapta din mijloc. Apoi, piciorul crucii era introdus în gaura făcută în pământ în acest scop. Crucea era ridicată cu ajutorul scărilor și fixată solid în pământ.

După această descriere, pe care o garantez ca foarte fidelă, și care este, de altfel, menționată ca atare în scrierile celor mai vechi părinți ai Bisericii, vedem că crucea la modă la creștini nu seamănă absolut deloc cu cele de care se serveau evreii în epoca în care preoții l-au făcut să trăiască și să moară pe Iisus.

Dumnezeul nefericit și cei doi pungași, tovarășii lui,

avură deci de suportat această operațiune dezagreabilă. Soldații romani, supunându-se ordinelor lui Pilat, ornară crucea cu o inscripție ce fu plasată sus, deasupra capului lui Iisus. Nici aici evangheliștii noștri glumeți nu s-au pus de acord.

Matei (XXVII, 37): „Ei mai așezară deasupra capului lui motivul condamnării, scris în acești termeni: *Acesta este Iisus, regele iudeilor*".

Marcu (XV, 26): „Iar cauza condamnării era marcată prin această inscripție: *Regele iudeilor*".

Ioan (XIX, 19): „Pilat făcu și o inscripție și dădu ordin să fie pusă în josul crucii, în care erau înscrise aceste cuvinte: *Iisus din Nazaret, regele iudeilor*".

Pentru niște oameni care se laudă cu exactitatea, domnii evangheliști sunt încă o dată într-o contradicție de toată frumusețea. Iar popii noștri nu pun pe crucifixul lor niciuna din cele patru inscripții fanteziste ale Evangheliei. Ei se mulțumesc să figureze următoarele inițiale: I.N.R.I., ceea ce le-a dus adesea în eroare pe babele cucernice, dându-le de înțeles că Iisus se mai numea și Inri, și care, de fapt, înseamnă pur și simplu: *Iesus Nazarenus Rex Iudeorum*.

Batista Veronicăi, miracol de sudorografie

Din povestirea lui Ioan, reiese că Pilat însuși a făcut inscripția. Guvernatorul avea deci talente caligrafice și trebuie chiar să credem că ținea destul de mult la efectele penei sale. După evanghelistul multiubit, prinții preoților se formalizară în privința conținutului inscripției. Ei se duseră la Pilat și-i spuseră:

— Referitor la Iisus, ai pus pe tăbliță „regele iudeilor"… Dacă nu te superi, fii atât de amabil, fă o mică corecție la textul tău și formulează: „Iisus, care-și spune regele iudeilor".

— Doamne! ce chițibușari sunteți! făcu Pilat ridicând din umeri.

— Recunoaștem că nu-i decât o nuanță; dar în ochii

noștri are valoarea ei.

— Pe legea mea, reluă Pilat, regret din suflet; dar ați ajuns prea târziu. Ce e scris, e scris.

(Matei, XXVII, 32-38; Marcu XV, 21-28; Luca, XXIII, 26-38; Ioan, XIX, 17-22).

CAPITOLUL 65 – Consommatum est!

Credincioși plini de ardoare, suflete pioase, oi euharistice, a sosit momentul să plângeți în hohote. Da, mielul blând care s-a oferit să șteargă pentru totdeauna acest oribil păcat originar, provocat de mărul din Eden, acest fiu al unui porumbel alb și al unei fecioare este acum fixat pe spânzurătoare. Începe să iasă din amorțeală și-și face gânduri mai amare decât conținutul potirului de la Ghetsimani. Își spune că bătrânul Savaot, care este și tatăl lui (apropo, nu știm cum) i-a jucat poate o festă, convingându-l să se lase spânzurat pe o cruce, fără ca acest sacrificiu să ducă la cel mai mic rezultat. Să judecăm o clipă împreună cu domnul Iisus.

Este vorba, nu-i așa? de o pată care ne întunecă sufletul și cu care venim pe lume toți. Înainte de crucificarea lui Hristos, oamenii, având sufletul negru încă de la ieșirea din pântecul matern, erau condamnați să nu poată intra în ceruri. Poc! Cuvântul se face trup, își oferă luxul unei spânzurări pe Calvar și, din acel moment, păcatul originar dispare din omenire; nu mai există pată pe sufletele bebelușilor, ca și când Adam și Eva n-ar fi ronțăit niciodată mărul. Iată, cel puțin, ce vă spuneți voi, ceilalți, cititorii raționali. Ei bine, lucrurile nu stau deloc așa. Omenirea nu este mai avansată după crucificare decât înainte. Păcatul originar persistă pe sufletele pruncilor, ca și când Hristos nu s-ar fi lăsat niciodată spânzurat.

De fapt, ce ne învață catehismul? Că fără botez, noi nu putem intra în cer. Prin urmare, botezul, invenția lui Ioan Botezătorul reeditată de Iisus, este cel care șterge faimoasa pată neagră. La această obiecție, popii răspund: „Da, dar dacă mielul n-ar fi fost spânzurat și țintuit pe o cruce, botezul n-ar fi avut nicio eficacitate”. Foarte bine, domnule abate; dar atunci nu mai veni să ne povestești, pe de altă parte, că Iisus a murit pentru întreaga omenire.

Realitatea – după legenda voastră, sențelege – este că s-a lăsat crucificat numai și exclusiv pentru acei oameni care vor avea norocul să întâlnească în existența lor pe unul care să le toarne apă pe frunte. Dacă vreun prunc fără noroc se naște și moare în scurt timp, fără ca cineva să aibă timp să-l boteze, el va fi privat pentru eternitate de plăcerile paradisiace. Pentru acest biet copilaș, ar fi ca și când sângele mielului n-a curs niciodată. Și tu spui că tata Savaot e un dumnezeu drept? Iată o minciună sfruntată, domnule preot! Nu există cale de-a ieși din cercul în care te închide logica. Dacă Iisus ar fi fost un dumnezeu făcut dintr-un aluat bun, ar fi trebuit ca, de la înălțimea crucii lui, să-l trimită pe tata Savaot la toți dracii și să-i reproșeze că de sacrificiul lui nu urma să profite decât o infimă parte a umanității. De fapt, crucificarea a fost o mistificare atroce, în care Domnul Dumnezeu Fiul a fost victima Domnului Dumnezeu Tatăl.

Cu toate acestea, Unsul nu fu îngrijorat numai de rezultatele sacrificiului lui. Îi privi pe soldați care, la picioarele lui își împărțeau hainele. Îi tăiară mantoul în patru și traseră la sorți tunica fără cusături și făcută dintr-o singură bucată de sus până jos. Era acea tunică minunată, opera Mariei, și pe care Iisus o folosea încă de la naștere: ea crescuse împreună cu el. Se pare că soldatul care a câștigat-o la loteria de pe Calvar a transmis-o, la moartea lui, vreunui adept pios; căci, din mână-n mână, aceasta a ajuns până la un preot din Argenteuil, care a făcut din ea obiectul de mare interes al bisericii sale [*n.a.: Această pretinsă relicvă se află efectiv la biserica din Argenteuil, lângă Paris, ceea ce nu o împiedică totuși pe Catedrala din Köln să o posede și ea*].

Asistând la spectacolul împărțirii hainelor lui și trezit de durerea ascuțită a găurilor de la mâini (natura divină nu-i funcționa), spuse, în acest sfert de oră de luciditate:

— Iartă-i, tată, căci nu știu ce fac!

Dar soldații și plebea, ale căror inimi erau, fără îndoială,

tari ca piatra, își băteau joc de crucificat și de rugile lui.

— Ei! ia zi, îi strigau ei, tu ăla care dărâmi Templul și-l faci la loc în trei zile, uite o bună ocazie să faci un miracol; desprinde-te din spânzurătoare, ca să ne lași cu gura căscată! Unii adăugau:

— Susține că-i salvează pe ceilalți, dar nu poate să se salveze pe el. Iar alții:

— Apropo, nu ne aburea el că e fiul lui Dumnezeu? Atunci de ce nu-l scapă Tatăl lui ceresc? Iisus, care avea motivele lui să rămână pe cruce, abia se ținea să nu coboare la ei.

Cei doi pungași care erau crucificați alături de el îl interpelară și ei. Nici aici evangheliștii nu s-au pus de acord:

Matei (XXVII, 44): „Hoții care erau crucificați împreună cu el îi făceau aceleași reproșuri”.

Marcu (XV, 32): „Iar cei care fuseseră crucificați cu el îl insultau și ei cu vorbele lor”.

Ioan trece complet sub tăcere acest incident cu insultele hoților.

Cât despre Luca, (XXIII, 39-43), acesta spune: „Atunci, unul dintre acei hoți care erau crucificați cu el, îl blasfemie, zicând: «Dacă tu ești Hristos, salvează-te și pe tine, și pe noi împreună cu tine». Dar celălalt, auzindu-i spusele, îi zise: «Nu ți-e frică deloc de Dumnezeu, tu, care te afli condamnat la același supliciu? Pentru noi, se face dreptate, pentru că suferim chinurile pe care le merită crimele noastre; dar omul acesta n-a făcut niciun rău». Și îi zise lui Iisus: «Domnule, amintește-ți de mine când vei fi ajuns în regatul tău». Iar Iisus îi răspunse: «Adevărat îți spun, astăzi vei fi împreună cu mine în Paradis».

Cele cinci versete din Evanghelia lui Luca au servit la crearea legendei tâlharului bun. Comentatorii catolici, storcându-și creierii, și-au imaginat că acest hoț pios se numea Dimas, și că era același Dimas care le oferise adăpost Mariei, lui Iisus și lui Iosif în timpul fugii lor în

Egipt. Ce mică-i lumea! Deci, conform spuselor Bisericii, un hoț fu primul om care intră în cer. E adevărat că, mai târziu, Dimas le înlesni venirea acolo tuturor ucigașilor care avură norocul de a se confesa înainte de a urca pe eșafod.

Ce se mai întâmplă după aceea? Și aici simt nevoia să-i citez, pe rând, pe cei patru evangheliști, pentru a demonstra că, deși toți au fost inspirați de Sfântul Duh, se înțeleg din ce în ce mai puțin:

Matei (XXVII, 45-50): „Începând cu al șaselea ceas din zi și până în al nouălea, tot pământul fu scufundat în beznă". Și în al nouălea ceas, Iisus scoase un strigăt puternic, zicând: «Eli, Eli, lamma sabacthani!», adică: «Doamne, de ce m-ai părăsit?». Câțiva din cei prezenți, auzindu-l strigând în felul acesta, spuneau: «Îl cheamă pe Ilie». Și imediat, unul din ei alergă să îmbibe un burete în oțet și, punându-l la capătul unei trestii, i-l dădu să bea. Ceilalți spuneau: «Stați așa, să vedem dacă Ilie o să vină să-l salveze». Dar Iisus, scoțând încă un strigăt puternic, își dădu sufletul".

Marcu (XV, 33-37) dă o versiune destul de asemănătoare cu cea a lui Matei.

După Luca (XXIII, 43-45), farsa răutăcioasă cu buretele îmbibat în oțet a fost făcută înaintea ironiilor hoților. Cât despre ultimele cuvinte ale lui Hristos, acestea nu sunt „Eli, Eli, lamma sabacthani!", ci pur și simplu: „Tată, îmi pun sufletul în mâinile tale".

Să ajungem și la Ioan. Mai ales acest evanghelist nu este de acord cu colegii lui. El ne spune, tam-nisam, că la picioarele crucii se aflau, venite acolo nu se știe cum, Maria, mama lui Iisus, Maria, soția lui Cleopa, Maria Magdalena (avem deja trei Marii) și discipolul multiubit, adică el însuși, Ioan. Ceilalți trei evangheliști afirmă că,

dimpotrivă, aceste femei stăteau departe de cruce, pe Golgota. Deci, discipolul preaiubit, care făcuse joc de picioare, ca și ceilalți apostoli, la sosirea trupei în Grădina Măslinilor, se regăsea dintr-o dată la locul supliciului. Iisus îi zise, arătând spre mama lui: „Ioan, iat-o pe mama ta”. Și, arătând spre Ioan, îi zise Mariei: „Femeie, iată-l pe fiul tău”. Și din acel ceas, adaugă evanghelistul, discipolul preaiubit o luă pe mama lui Iisus la el acasă. „La el acasă” e pur și simplu o capodoperă; se știe că apostolii erau în permanență în stare de vagabondaj. După care, Iisus strigă: „Mi-e sete”. Numai atunci, după spusele lui Ioan, la cererea crucificatului, soldații îi dădură oțetul, iar el îl bău. Dar nu-i adresă niciun reproș tatălui lui, și nici nu spuse „Eli, Eli, lamma sabacthani”. Din contră, el arătă o mare resemnare, lăsând capul în jos și șoptind: „Totul s-a împlinit” – C*onsommatum est*, și-și dădu sufletul. În sfârșit, ceea ce Marcu, Luca și Matei ignoră total este ceea ce numai Ioan spune, și anume că, după ce Iisus își dădu ultima suflare, un soldat înțepă cu o lance șoldul defunctului și că din rană ieși sânge și apă. Cât despre cei doi pungași, le fură rupte gambele (Ioan, XIX, 25-37).

„Consommatum est”

Atunci, lucruri uimitoare se întâmplară. Vălul Templului fu atât de impresionat de moartea lui Iisus, încât urmă exemplul pantalonilor lui Caiafa: se rupse în două de sus până jos; numai că acesta se rupse singur. Pământul, la rândul lui, își pierdu echilibrul. Avu un tremur nervos și se zdruncină un timp pe care Evanghelia nu ni-l precizează, dar care trebuie să fi fost îndelungat. El se și întredeschise în câteva locuri; Golgota, mai ales, se căscă precum o stridie la soare și craniul lui Adam care, după cum am spus, era îngropat acolo, se prăvăli în adâncuri. Acesta este motivul pentru care n-a putut fi niciodată scos la lumină. Mormintele din întreaga lume își dădură singure la o parte pietrele care le acopereau, iar morții își arătară nasul la fereastră. Teologii afirmă că avu loc o resuscitare

generală. Cadavrele, fericite că au ieșit, în sfârșit, din mormintele lor, se plimbau vesele pe străzi. În ziua aceea, cafenelele și restaurantele nu făcură față numărului de consumatori. Populația Terrei crescu brusc cu toți oamenii care, de mii de ani, dăduseră ortul popii.

Nu inventez nimic. Stă scris în sfântul Matei, e deci cuvântul Evangheliei: „Ieșind din mormintele lor, după ce au reînviat, ei veniră în orașul sfânt și fură văzuți de mai multe persoane”. Te cred și eu, Matei! Un spectacol ca ăsta nu putea trece neobservat.

Șeful militarilor care-l păzeau pe Iisus, simțind că pământul începuse să joace o polcă dezordonată, se prinse, de bine de rău, de pietrele tremurânde și strigă:

— Doamne sfinte! Doamne sfinte! Omul ăsta era într-adevăr fiul lui Dumnezeu! Trebuie că a mai adăugat (Evanghelia a uitat să menționeze concluzia gândului lui):

— Totuși, ce păcat c-a murit!

Cât despre prinții preoților, fariseii, scribii, bolnavii ingrați vindecați de Iisus și alții, înțeleseră și ei, perfect, cu cine avuseseră de-a face. Într-adevăr, este imposibil ca această bulversare generală a naturii să nu fi fost pentru ei o demonstrație fără echivoc a divinității victimei lor. Numai că, pe vremea aceea, oamenii erau într-atât de canalii, încât se înțeleseră cu toții între ei să nu sufle niciodată vreo vorbă despre acest eveniment extraordinar. Nici măcar resuscitații nu-și recunoscură resuscitarea. Celebritățile de tot felul, pe care moartea lui Hristos le readusese la viață, convenină să nu se mai vorbească niciodată despre ele în timpul celei de-a doua existențe a lor. Astfel, n-am auzit vorbindu-se ca Alexandru cel Mare să fi profitat de această ocazie minunată pentru a ridica armate și a întreprinde noi cuceriri. Cât despre Iulius Cezar și Augustus, trebuie că și-au petrecut noua viață ca niște burghezi pașnici, retrași la țară, pentru că nici unul, nici celălalt n-au venit să-i spună succesorului lor, Tiberius, care domnea atunci: „Pleacă de-aici, c-am venit

eu înapoi!”. Fu un complot general de tăcere între toți resuscitații globului; un miracol de discreție, după toate celelalte miracole. Fără îndoială, acesta este motivul pentru care, exceptând Evanghelia, nu există nici o singură carte a timpului care să facă cea mai mică aluzie la această minune fără seamăn.

Partea a cincea

MINUNI CU UȘILE ÎNCHISE

CAPITOLUL 66 – Cum se desprinde un spânzurat

Dragi cititori, îmi place să cred că nu l-ați uitat pe Nicodim, acest scrib amuzant care s-a dus în toiul nopții să converseze cu Iisus și care s-a întors la domiciliul lui fără să fi căpătat certitudinea că fiul Mariei era dumnezeu. Nicodim pendula între da și nu. În ședințele Sanhedrinului, el nu se hotăra niciodată nici pentru, nici împotriva domnului Hristos, păstrând o prudentă rezervă. Marele dans al globului terestru din ziua de vineri ce preceda Paștele puse capăt buimăcelii lui. De data aceasta, știu ce să creadă. Ca și centurionul de pe Golgota, își spuse: „Omul acesta era, într-adevăr, fiul lui Dumnezeu”.

Un alt mare personaj împărtășea același punct de vedere. Este vorba de un senator puternic, fabulos de bogat, bucurându-se de o influență extraordinară, pe nume Iosif din Arimateea. Ar fi putut, poate, să-l salveze pe Iisus de la spânzurătoare, dacă ar fi vrut să intervină în favoarea lui. N-o făcuse, nu din lașitate, ci pentru că considera sub rangul lui să se ocupe de problemele unui simplu tâmplar. Vederea resurecției generale a morților îl făcu să se decidă să fie pe față de partea lui Iisus. Era, fără îndoială, puțin cam târziu; dar mai bine mai târziu, decât niciodată, spune proverbul. El se duse la Pilat și-i spuse:

— Ei bine, domnule, bună treabă ai mai făcut…

— Lăsându-i pe compatrioții tăi să-l crucifice pe Iisus?

— Da.

— De ce vii să-mi vorbești despre asta?

— Îmi place să cred că acum ești convins că n-ai avut de-a face cu un deținut oarecare.

— Bineînțeles, acum știu despre ce este vorba; dar dacă acest Iisus ar fi vrut să se arate, așa cum am dorit noi, Irod și cu mine, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

— Recunoaște că ți-a lipsit voința.

— Dragul meu, n-am a-ți mărturisi decât un lucru: chiar

dacă m-am îndoit de divinitatea acestui Iisus, am făcut toate eforturile să-l salvez. Numai că această populație a Ierusalimului e turbată. Băiatul ăla făcuse niște servicii extraordinare unui mare număr de compatrioți de-ai lui, și ei, în loc să-i fie recunoscători, i-au cerut moartea. Te asigur că n-am scăpat nimic din vedere pentru…

— Da, știu, roba albă, bătaia, Barabas… În final, te-ai spălat pe mâini…

— Vreau să-ți spun că m-aș fi spălat și pe picioare și în buric, dacă ar fi trebuit… Dar, scuză-mă, unde vrei s-ajungi?

— A, asta… Să știi că eu, unul, regret că fiul lui Dumnezeu a mierlit-o. Aș vrea să-i dau un loc într-un mormânt magnific, pe care l-am construit pentru mine, pe una din proprietățile mele.

— Nu văd în asta niciun inconvenient, domnule Iosif. Totuși, o singură întrebare…

— Te ascult.

— Ești sigur că a murit?

— E de crezut. Vorbeam mai devreme cu una din gărzile de pe Calvar; mi-a afirmat că s-a dat o lovitură de lance în șoldul stâng al nefericitului Dumnezeu, pentru a-l termina, în caz că n-ar fi fost chiar mort.

Trebuie să presupunem că în acel moment, centurionul tocmai se întorcea de pe Golgota; căci Evanghelia ni-l reprezintă pe Pilat consultându-l, pentru a ști dacă este în măsură să îndeplinească dorințele senatorului. Informațiile oficiale furnizate de centurion confirmară spusele lui Iosif din Arimateea și Pilat declară că nu vede niciun inconvenient ca trupul fostului tâmplar să fie înmormântat de prietenii lui.

La poarta palatului procuratorului, Iosif din Arimateea se ciocni cu Nicodim, care venea să solicite o autorizație similară. Cele două înalte personaje își comunicară ideile și se înțeleseră s-o pună împreună în aplicare. Iată-i pe amândoi, plecați în căutarea unui specialist în îmbălsămări; căci voiau să facă lucrurile cum trebuie. Și să

nu uităm un amănunt capital: era vineri și începea să se facă târziu. Or, trebuiau să se grăbească, a doua zi fiind sâmbătă, zi consacrată inactivității celei mai absolute. Acționară deci cu cel mai mare zel posibil. Pentru o sumă rotunjoară, îmbălsămătorul consimți să se scoale de la masă, pentru a veni să lucreze cu substanțele și ustensilele lui. Își prepară uleiurile aromate și fașele, în timp ce Nicodim și Iosif urcară pe Calvar, unde gândeau că vor găsi familia defunctului.

Într-adevăr, erau acolo cele trei Marii, dintre care cea care era mama lui Iisus nu părăsise piciorul crucii; micul Ioan era și el lângă ele. Nicodim rămase cu gura căscată când auzi conversația dintre Ioan și Maria din Nazaret. Discipolul preaiubit îi spunea „Mami!”, iar ea îl numea „Ionel, dragule!”. Dar uimirea lui Nicodim nu ne va uimi pe noi, având în vedere că noi știm că bătrânul scrib fusese absent de pe Calvar când Iisus i-l dăduse mamei sale pe micul Ioan, să-l înlocuiască.

Iosif din Arimateea abordă primul grupul de femei:

— Doamnă, zise el înclinându-se respectuos în fața Mariei din Nazaret, te rog să fii convinsă că împărtășesc întru totul durerea prin care treci pentru cumplita pierdere pe care ai suferit-o.

Mama lui Iisus izbucni în lacrimi. În ciuda tuturor umilințelor la care o supusese, el rămăsese preferatul între toți copiii ei.

— Domnule, răspunse ea, îți sunt recunoscătoare c-ai venit într-o împrejurare atât de dureroasă, sămi aduci această dovadă a compasiunii dumitale… Dar cu cine am onoarea să vorbesc? Căci întradevăr, domnule, n-am avut șansa să te cunosc.

— Iosif din Arimateea, senator! spuse acesta, salutând din nou. Cele trei femei se dădură un pas înapoi.

— Iartă-mă, zise Magdalena; dar dacă ești senator, așa cum afirmi, nu prea îți înțelegem sentimentul de regret pe care tocmai ți l-ai exprimat. Nu te numeri printre dușmanii lui Iisus?

Iosif din Arimateea se explică și vorbi și în numele lui Nicodim. Ceea ce le convinse pe deplin pe femei fu prezentarea autorizației acordate de Pilat cu privire la ridicarea corpului.

Nicodim fu, la rândul lui, foarte bine văzut; căci era însoțit de îmbălsămătorul lui, care adusese cu el o cantitate frumoasă de esențe. Evanghelistul Ioan, care a asistat la scenă, vorbește fără să clipească de „100 de livre dintr-un amestec de smirnă și aloe” (XIX, 39), adică 50 de kilograme de uleiuri aromatice, pe puțin!

Senatorul adusese cu el și câteva slugi cu scări, clești, sfori, lenjerie… în fine, tot ce trebuia pentru a-l desprinde pe fiul bunului Dumnezeu de pe spânzurătoarea lui. Înțelegem că operațiunea nu era una ușoară, deoarece călăii îl țintuiseră pe condamnat foarte solid. Cu toate acestea, după spusele preoților, se descurcară foarte bine, și mâinile lui Iisus nu fură zdrelite.

Parcă-l aud pe unul din cititorii mei zicând: „Domnul Hristos trebuie că se prăpădea de râs în sinea lui, în timp ce-și juca atât de bine rolul de cadavru; căci un dumnezeu nu poate muri. Iisus n-a încetat niciun minut să trăiască, și numai pentru spectatori și-a dat el ultima suflare”.

Te rog să mă ierți, domnule, dar domnul Iisus era perfect mort, și exact un cadavru aveau în mâinile lor îmbălsămătorul lui Nicodim și slugile lui Iosif din Arimateea. Dragii noștri preoți vă vor spune chiar unde s-a dus sufletul lui, pentru că, după cum spun ei, s-a stabilit că noi avem un suflet care poate avea viața lui proprie, chiar separat fiind de corpul nostru.

Sufletul lui Iisus, după ce-și părăsise învelișul terestru (stil mistic), coborâse în Infern, ca Orfeu. Acolo, spun teologii catolici, el găsise toate sufletele indivizilor morți de la începutul lumii. Acești fermecători teologi uită că, cu nici o jumătate de oră în urmă, ne afirmau că la moartea lui Iisus avusese loc o resurecție generală pe toată suprafața globului. Dar să nu fim cruzi: să nu-i reproșăm

prea mult clerului aceste neîncetate contradicții; ele ne provoacă mai mult râsul decât mânia.

[*n.a.: Resurecția morților imediat după ultima suflare a crucificatului este un articol de credință; descinderea lui Iisus în Infern, pentru mântuirea sufletelor acelorași morți, este de asemenea un articol de credință. Iar imbecilii cred, la un loc, în aceste două dogme contradictorii*].

Prin urmare, sufletul lui Iisus se duse să facă o vizită sufletelor care se lamentau în Infern, așteptând venirea lui. Acest Infern mai este numit și Iad de aproape toți comentatorii. Erau acolo, în primul rând, sufletele patriarhilor, ale profeților și ale întregii sfinte oficine a lui Israel. Sosirea sufletului lui Iisus fu salutată cu aclamații entuziaste de către celelalte suflete. În cinstea lui, se dădu o adevărată petrecere. Sus, se jelea trecerea lui în neființă; jos, veselia era debordantă.

— Dragul de Iisus! Ce fermecător e! Pentru noi a murit el! Ne salvează pe noi prin suferințele pe care le-a îndurat el!

Văduva Iudita – cea care-l ucisese pe Holofernes pentru a-i fi pe plac lui tata Iehova – era într-o bucurie, dar într-o bucurie… Veți înțelege de ce:

Ea avea toate virtuțile, ne spune Biblia; nicio fecioară nu era mai demnă decât ea să locuiască în Paradis. Dar din cauza acestui nenorocit de păcat originar, nu putea pătrunde acolo. La fel ca și Avraam, Moise, David, Iacob și *tutti quanti*, era obligată să aștepte mântuirea pentru a ieși din Iad. Astfel, sufletul ei nu se putu abține să nu sărute sufletul lui Iisus; sărutări pudice, se-nțelege de la sine; săruturile între suflete nu depășesc niciodată limita decenței. Ea îi spuse lui Iisus:

— Ce drăguț este acest Mântuitor! Și Iisus îi răspunse:

— Sufletul meu drag!

Pe scurt, nici nu se poate închipui veselia ce domnea în Iad în acea zi. Lui Iisus i se cerură detalii cu privire la patimile lui, așa cum se discută între melomani despre o nouă premieră la operă.

— Ai fost cumva biciuit? întrebă sufletul lui Ghedeon.

— Da, am simțit chiar că între agresorii mei era un sergent bătrân care avea mâna al naibii de grea…

— Nicio pagubă! exclamară în cor sufletele, fericite să afle că porțile cerului le vor fi larg deschise. În sfârșit, Iisus dădu fiecăruia un număr de ordine și se plasă în fruntea lor, pentru a merge să-i prezinte lui tata Savaot.

Bunul Dumnezeu fu încântat să primească în regatul lui ceresc acest alai care, în sfârșit, avea să-i procure ceva distracție. Le făcu cea mai bună primire tuturor sufletelor răscumpărate. Defilarea era în curs, când sufletul lui Iisus zise dintr-o dată:

— Aoleo! S-a făcut duminică dimineața… Nu trebuie să dezmint profețiile… Sunt dezolat că trebuie să vă părăsesc așa de repede; dar este absolut necesar să mă reintroduc în corpul meu, ca să mă resuscitez la Paște… Suflete și tu, tată, am onoarea să vă salut.

Zicând acestea, spiritul divin își luă picioarele la spinare și coborî iute pe pământ.

În timp ce, după moarte, se petreceau aceste evenimente, prietenii lui Iisus îi îmbălsămau cadavrul. Iată cum se practica această operațiune:

Se scoteau din cadavru măruntaiele și creierul; se introduceau în burtă și în vene tot felul de esențe. Corpul era scufundat în uleiuri scumpe; după care, era cuprins în fașe. Iisus fu deci golit, nici mai mult, nici mai puțin, ca un pui de găină. Când sufletul lui reveni în mormântul în care Iosif din Arimateea, Nicodim și femeile sfinte îi așezaseră corpul, nu se putu împiedica să nu remarce că acesta nu mai era complet. Dar, basta! Divinitatea hotărâse că Hristos nu va mai locui pe pământ decât 40 de zile după resurecția lui și, la urma urmei, în calitatea lui de personaj atotputernic, nimic nu-i era mai ușor decât să retrăiască fără intestine.

(Matei, XXVII, 57-61; Marcu, XV, 42-47; Luca, XXIII, 50-56; Ioan, XIX, 38-42).

CAPITOLUL 67 – Mortul pus pe glume

Iosif din Arimateea era proprietarul unei grădini situate chiar pe Golgota, în imediata apropiere de locul în care fuseseră dispuse crucile. Evanghelia nu precizează în mod expres că această grădină îi aparținea senatorului credincios; dar preoții presupun asta; să nu-i șicanăm pentru atât de puțin. Divinul cadavru fu transportat pe brațe până la proprietatea lui Iosif. Acolo se afla frumosul mormânt nou de care îi vorbise el lui Pilat. Femeile de pe Calvar și micul Ioan asistară la aceste funeralii, care se făcură fără surle și tobe. Maria, soția lui Cleopa, și Magdalena ținură să vegheze ca totul să se petreacă după reguli. Urmăriră cu atenție toate detaliile acestui serviciu funebru și nu plecară decât după ce slugile lui Iosif rostogoliră un pietroi greu la intrarea în mormânt.

Între timp, după vizita senatorului din Arimateea, Pilat o primi pe cea a marilor preoți.

— Domnule, spuseră delegații Sanhedrinului, Iisus e mort, dar mai e ceva. Ne-am adus aminte că acest impostor, atunci când trăia, a spus: „Voi învia după trei zile”. Există temerea, deci, că discipolii lui vor veni să-i fure trupul, îl vor face să dispară și apoi vor striga peste tot: „Iată, Iisus era un dumnezeu și a înviat”.

— Ei bine, răspunse Pilat, chiar dacă acest lucru s-ar întâmpla, nu dispariția corpului lui i-ar dovedi învierea. Singura bună dovadă care s-ar putea produce ar fi exact contrariul – arătarea lui Iisus, mai viu ca niciodată.

— Oh! oamenii ăștia sunt atât de șmecheri și publicul atât de credul, încât îi vor face să creadă tot ce vor ei, prin simplul fapt că trupul crucificatului e de negăsit.

— Atunci, ce vreți voi să fac eu?

— Domnule, poruncește să fie plasată o pază la mormânt, cu ordin sever să nu lase pe nimeni să se apropie, cel puțin trei zile.

Pilat se gândi un moment, apoi spuse:

— Ați putea foarte bine să faceți voi înșivă lucrul ăsta. Nu aveți o trupă în serviciul vostru?

— Ba da, domnule.

— Plasați-i, deci, la mormânt și păziți-vă cadavrul cum vreți.

Prinții preoților îi contactară pe soldații Templului, îi conduseră la grădina lui Iosif din Arimateea și le dădură un consemn strict. Pe lângă aceste precauții, puseră sigilii pe piatra care închidea mormântul.

Ziua din sâmbăta Paștelui se petrecu fără niciun incident. Corpul lui Hristos era un cadavru ca oricare altul, deoarece în ziua aceea sufletul lui era în altă parte, ocupat să-i prezinte lui tata Iehova sufletele Iadului care meritaseră Paradisul. Dar duminică dimineața, lucrurile aveau să ia o altă turnură. Paznicii dormeau liniștiți lângă mormânt. Magdalena și cealaltă Marie sosiră în grădină, înarmate cu o nouă provizie de parfumuri; socotiseră că cele 50 de kilograme de smirnă și aloe de la Nicodim nu erau suficiente pentru conservarea corpului și credeau că e necesar un supliment de îmbălsămare. Dintr-o dată, simțiră pământul tremurând sub picioarele lor. În același moment, paznicii se treziră brusc; ei văzură un înger coborând din cer, cu chipul strălucind ca un fulger și cu veșmintele albe ca zăpada; dintr-o singură mișcare de mână, acesta dădu la o parte piatra funerară. Gărzile, înspăimântate, își lipiră fața de pământ. Fără îndoială că acela fu momentul în care Iisus ieși din mormânt.

Cei patru evangheliști povestesc în continuare, fiecare în felul lui, episodul învierii. După Matei, Magdalena și cealaltă Marie vin singure la mormânt și, chiar la intrarea în grădină, asistă la sosirea îngerului, fără a-l vedea, totuși, pe Iisus ieșind. După Marcu, femeile sunt în număr de trei: Maria (soția lui Cleopa) Magdalena și Salomeea, iar când ajung ele acolo, resurecția e deja realizată de ceva vreme; îngerul stă pe piatra mormântului, ridicată și

plasată la o oarecare distanță; soldații sunt plecați. Conform lui Luca, vin Magdalena, Ioana și toate femeile de pe Golgota și există doi îngeri, nu lângă mormânt, ci în interior. După Ioan, singura care se prezintă este Magdalena, care mai întâi nu vede niciun înger și se duce după Petru, ca să constate și el că mormântul e gol.

Prin urmare, din moment ce evangheliștii se contrazic, noi o să luăm doar relatarea unuia dintre ei. Dacă n-am proceda așa, n-am mai reuși să ne descurcăm, atât de mare este încâlceala în așa-zisele scrieri sfinte. Să urmărim povestirea lui Ioan.

Magdalena intră, deci, în grădină.

— Vai de mine! strigă ea, mormântul e deschis!

Aruncă o privire înăuntru.

— Gol! E gol!

Și aleargă să le povestească evenimentul lui Petru și Ioan:

— Veniți să vedeți, spune ea, l-au scos din mormânt pe iubitul meu și patronul vostru, al tuturor.

Cine știe unde au putut să-l pună…

— Liniștește-te, Magdalena, răspunde Petru; vezi tu, un cadavru nu se rătăcește ca o umbrelă; o să-l găsim.

Magdalena, Petru și Ioan se îndreaptă spre proprietatea senatorului; dar Ioan, care aleargă mai repede decât ceilalți doi, ajunge primul. Se duce drept la mormânt, se apleacă, se uită înăuntru și nu vede decât fașele ce zac pe jos și giulgiul care, se pare, „fusese împăturit cu grijă”. Petru ajunge și el la fața locului și intră în criptă: constată prezența acelorași obiecte. Ioan, încurajat de exemplul lui Petru, intră și el. Cei doi apostoli se privesc mirați și ies fără să schimbe o vorbă. Apoi, se întorc la locuința lor.

Singură, Magdalena rămâne lângă mormânt. Ea varsă un torent de lacrimi.

— Bietul meu Iisus! Bietul meu Iisus! strigă ea; ce barbari sunt acești scribi și farisei!… Vai! Vai!

Ce-ar putea să vrea să facă cu asta?…

Și, în timp ce se apleca să se mai uite o dată, zări în

mormânt doi îngeri îmbrăcați în alb: erau așezați în locul în care fusese cadavrul și stăteau unul la cap și altul la picioare. Notați că nici Ioan și nici Petru, care intraseră mai înainte, nu observaseră aceste două personaje strălucitoare.

— Femeie, ziseră ei, de ce plângi?

— Pentru că l-au luat pe domnul meu, răspunse ea, și nu știu unde l-au pus…

În timp ce spunea acestea, sosi dintr-o dată lângă ea un bărbat ce purta o pălărie mare de paie și ducea în mână o sapă.

— Ia te uită! Grădinarul! făcu Magdalena. Bărbatul îi repetă întrebarea îngerilor:

— Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți?

— Domnule grădinar, zise Magdalena împreunându-și mâinile și implorând, domnule grădinar, dacă dumneata ești cel care l-ai ridicat, spune-mi unde l-ai pus și o să-l iau eu (textual).

Grădinarul făcu un pas spre ea și, privind-o cu ochii plini de blândețe, zise:

— Maria!

— Vocea asta! strigă amanta lui Hristos; vocea asta, acum o recunosc! Această bărbie e a dragului meu Iisus!…

Și se repezi să-l îmbrățișeze, spunându-i:

— O, domnul meu! O, stăpânul meu!

Unsul o opri cu un gest:

— Privește, dar nu pune mâna; tocmai m-am resuscitat, îmi lipsesc măruntaiele și sunt încă fragil; trebuie să-mi fac un stomac nou. Tu du-te cât mai repede la discipolii mei și spune-le ce-ai văzut. Magdalena, ascultătoare ca un caniș, se duse la discipoli și le relată ce se întâmplase.

Moartea pe Golgota a fost o glumă; „et resurrexit”!

Evanghelistul Matei, care în această aventură pune în scenă două femei, povestește că acestea i-au sărutat picioarele și că el nu s-a împotrivit mângâierilor. Acest Matei adaugă povestirii sale un sfârșit pe care ceilalți trei

evangheliști nu l-au cunoscut: Soldații care se aruncaseră la pământ de spaimă, o luară la sănătoasa, ieșind din această grădină în care morții înviau. Când intrară în palatul marilor preoți, aveau o figură teribil de răvășită.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? întrebară paznicii Templului.

— S-a întâmplat că cadavrul vostru, pe care ne-ați pus să-l păzim, face figuri…

— Ce-ați zis?

— E un mort pus pe glume, omul ăsta!

— Cum așa?

— Are ca prieteni niște indivizi cu o față strălucitoare ca fulgerul și care coboară din cer… A fost răsturnată piatra care închidea mormântul… A fost un cutremur de pământ… Acum, pe bune, nu-i prea amuzant să trebuiască să-l păzim pe enoriașul ăla!

Prinții preoților nu-și reveneau.

— Bine, ziseră ei în sfârșit. Nu povestiți niciodată, nimănui, ceea ce ne-ați spus… Uite aici, să beți câte un cocteil… Dacă sunteți întrebați, explicați că tovarășii lui Iisus au venit în timp ce dormeați și au ridicat corpul.

Și le dădură soldaților, spune Matei, o sumă mare de bani. Gardienii ieșiră să-și dea pe gât băutura în cinstea lui Iisus și a marilor preoți.

(Matei, XXVI, 62-66; XXVIII, 1-15; Marcu, XVI, 1-11; Luca, XXIV, 1-12; Ioan, XX, 1-18)

CAPITOLUL 68 – Unul care vrea să pună degetul

Ca să vedeți, totuși, cât de natural este sentimentul de neîncredere!… Atunci când Magdalena veni să le povestească apostolilor ceea ce văzuse, toți îi râseră în nas. Conform Evangheliei, Ioan este singurul care a crezut din prima clipă în resurecție. „El văzu mormântul gol și crezu”, spune Sfânta Scriptură; el crezu chiar și fără să-i fi văzut pe cei doi îngeri păzitori, aflați pe post de santinele în interior. Cât despre Petru, acesta văzuse fașele împrăștiate pe jos și giulgiul împăturit; nu observase nimic altceva. Această scenă nu-i spusese nimic. Își storcea creierii, căutând să înțeleagă ce sar fi putut întâmpla cu cadavrul patronului.

— A înviat, sugeră Ioan.

— Înviat, înviat… e ușor de spus, bombănea Petru; pariez pe patru centime că bandiții ăștia de farisei i-au ciordit corpul și or să-l ardă în secret, ca să distrugă obiectul venerației noastre.

Discipolii cărora le împărtășsi impresiile fură de acord cu el. Absența cadavrului dovedea doar că mormântul era gol, căci era un fapt constatat, dar nu dovedea pentru nimic în lume că mortul revenise la viață. Astfel că, atunci când Magdalena ajunse la cenaclu [*n.a.: Așa numește Evanghelia sala unde avusese loc ospățul din ziua de joi, în care se adunaseră apostolii după moartea șefului lor*] după Petru și Ioan, toți o luară puțintel în râs. Mai întâi, ea afirma că văzuse doi îngeri în grota funerară, în timp ce Simion-Pietricică susținea că nu existaseră mai mulți îngeri în mormânt decât în palma lui. Ioan, care înclina în favoarea învierii, o învinovățea pe amanta lui Hristos că înflorește lucrurile; era sigur că îngerii nu existau decât în imaginația frumoasei păcătoase; el era de părere că trebuiau pur și simplu să creadă că Iisus înviase; dar adăuga că era de prost gust să vrei să le impui această

părere celorlalți vorbind de serafimi sau heruvimi pe care el, Ioan, nu-i văzuse.

— Cine vrea să dovedească prea mult, nu dovedește nimic, concluzionă el.

Magdalena insista:

— Lăsați-mă măcar să termin de povestit ce-am văzut și judecați după aceea!

— Ei bine, ce? Ce-ai mai văzut? întrebau ceilalți cu un aer ironic.

— După îngeri, l-am văzut pe Iisus însuși.

— Chiar așa?

— Iisus în carne și oase.

— Și ia zi, te-a sărutat ca în zilele lui bune de la Capernaum?

— Nu m-a sărutat, dar am vorbit unul cu altul.

— E bună tipa!… Și ce ți-a spus?

— M-a întrebat de ce plâng… pentru că trebuie să vă spun că plângeam… și pe urmă m-a întrebat pe cine caut…

— Și tu i-ai răspuns: „Marea mea iubire, pe tine te caut…”, nu-i așa?

— Nu. I-am răspuns simplu că-l caut pe iubitul meu Iisus. Căci trebuie să vă mărturisesc că mă îndoiam că el era cel pe care-l aveam în fața mea.

— Măi, măi, era omul tău și tu nu l-ai recunoscut imediat?…

— Din cauza hainelor… Am crezut mai întâi că era grădinarul proprietății… Avea saboți în picioare, un târnăcop în mână și o pălărie imensă de paie pe cap, care-i dădea un aer ciudat… A trebuit să mă strige „Maria” cu vocea lui așa de dulce… Atunci am înțeles imediat cu cine aveam de-a face… Eram fericită ca o regină… Am vrut să-i sar de gât… M-a oprit, deoarece era încă prea fragil…„Nu mă atinge”, mi-a spus el. După care, m-a însărcinat să vin să vă anunț că e mai viu ca niciodată. Apostolii clătinau din cap a neîncredere. Unul dintre ei mai ales considera că Magdalena s-a țicnit; era Toma, zis Didim.

— Ar fi făcut mai bine să vină el în persoană să ne anunțe învierea lui, remarcă el. Eu, atâta timp cât nu mi-

am băgat degetul în găurile lui de la mâini și de la coastă, n-o să cred că nu mai e mort. Discipolii o îndemnară pe Magdalena să se calmeze; după ce se distraseră pe seama ei, acum le era milă de ea.

— Biata fată! gândeau ei, l-a iubit așa de mult!... Moartea lui atât de prematură și de regretabilă i-a tulburat mintea. L-a luat drept Iisus pe grădinarul senatorului Iosif... În fine, să sperăm că, cu timpul, o să-i treacă...

Doi foști tovarăși de-ai lui Hristos, discipoli de rangul doi, trebuiau să meargă în ziua aceea la Emmaus, un târgușor situat la două ore de Ierusalim. Cum erau pe drum, vorbeau între ei despre tot felul de lucruri, când, iată că un călător veni să li se alăture și se amestecă în conversație.

— Despre ce vorbiți, așa, pe drum? îi întrebă el; și de ce sunteți atât de triști? Unul dintre ei, Cleopa, îi zise:

— Nu se poate! Ești deci așa de străin de Ierusalim, că nu știi ce s-a întâmplat zilele astea aici?

— Ce anume? întrebă necunoscutul, cu niște ochi mari, uimiți.

— Drace! Ești singurul care nu cunoaște istoria cu Iisus din Nazaret!...

— V-aș fi foarte recunoscător dacă mi-ați povesti această istorie.

— Află atunci că Iisus, deși era fiul unui tâmplar și tâmplar el însuși, era un mare profet, cu o putere considerabilă. Și-a petrecut trei ani din viață impresionând poporul cu minunile lui. Prinții preoților și senatorii noștri au fost invidioși pe influența lui; l-au întemnițat și l-au spânzurat...

— E mare păcat, într-adevăr...

— Stai să vezi... Ceea ce e și mai trist, e că el promisese să învie după trei zile... Or, iată ziua a treia de la moartea lui și nici apostolii lui, nici noi, nu l-am văzut... Acum, adevărul e că Petru și Ioan, doi prieteni de-ai mei, s-au dus la mormântul lui și l-au găsit gol; dar trebuie că fariseii i-au șterpelit corpul. Mai e și amanta lui, care susține că l-a

văzut deghizat în grădinar; dar aici sigur e vorba de efectul imaginației delirante a unei îndrăgostite disperate… Așa că înțelegi că noi, care l-am cunoscut pe Iisus, suntem foarte amărâți.

— Ah! l-ați cunoscut?

— Da, și chiar era un tip isteț, deloc scorțos și mereu pus pe glume… Bietul băiat!

— Și voi credeți că era cu adevărat un profet?

— Cel mai profet posibil.

— Și că puterea lui era imensă?

— Cea mai imensă posibil.

— Atunci permiteți-mi să vă spun că sunteți niște nătăfleți.

— Cum așa?

— Păi cum? Dacă puterea lui e imensă, dacă e un profet și dacă s-a angajat pe cuvânt de onoare să se resusciteze, atunci la ora asta trebuie că e viu, ca voi și ca mine.

Zicând acestea, necunoscutul, pentru a le demonstra că și el cunoaște profețiile, începu să le interpreteze diferite pasaje din Biblie.

Ajunseră la Emmaus. Necunoscutul pretinse că trebuie să meargă mai departe.

— Oh! făcură discipolii, ești un tovarăș de drum prea încântător ca să te lăsăm să pleci așa… Fă-ne plăcerea să iei o gustare cu noi la han și pornești din nou la drum mâine dimineață; căci iată, noaptea se apropie și drumurile nu mai sunt așa de sigure.

Călătorul acceptă să cineze. Vorbiră din nou mult și mâncară zdravăn. Când ajunseră la desert, necunoscutul zise:

— Vorbeați de luat o gustare; ei bine, priviți cu atenție ce-o să fac.

Ceilalți se opriră din mâncat puțin intrigați. Necunoscutul – în care noi toți l-am recunoscut pe Iisus, noi ăștia, ateii, care n-avem totuși credința apostolilor – luă o bucată de pâine și reedită comedia din joia precedentă: binecuvântă această pâine, o rupse și le-o dădu s-o mănânce ca fiind corpul său. Nu fu nevoie de mai mult ca

să le deschidă ochii celor doi discipoli.

— Iisus! strigară ei, și se aruncară în genunchi pentru a-l adora.

Dar, poc! – nevăzut, necunoscut, te-am zăpăcit – patronul se evaporase.

Ne întrebăm dacă acești doi oameni de treabă își făcură sânge rău pentru că nu l-au recunoscut pe Hristos imediat. Își luară imediat valizele și alergară la Ierusalim, pentru a le da tovarășilor lor vestea cea bună.

— Ce prost sunt! zicea Cleopa pe drum. Trebuia să bănuiesc: în timp ce vorbea cu noi, inima mea fierbea ca o oală ce clocotește pe foc.

— Dar eu! O lavă de vulcan îmi circula prin vene.

— Suntem doi imbecili, punct.

— Adevărat.

Și, după șoc, descopereau o grămadă de indicii care ar fi trebuit să-i facă să înțeleagă cine era necunoscutul.

Ajunși la cenaclu, le dădură raportul apostolilor, care rămaseră perplecși.

[*n.a.: Iată aici încă o contradicție flagrantă a Evangheliilor. După Marcu și Luca, apostolii se aflau în formație completă, iar Toma, prezent în momentul în care cei doi discipoli din Emmaus își povesteau aventura cu apariția lui Iisus, n-a făcut niciodată dovada acestei neîncrederi speciale, care i-a creat binecunoscuta reputație. După Ioan, apariția discipolilor din Emmaus n-a existat. Iisus, după ce i s-a arătat Magdalenei ca grădinar, a venit imediat la apostolii lui, care se baricadaseră în cenaclu de teama evreilor. Numai Toma, fiind absent, nu crezu în povestea colegilor lui, și nu-l văzu pe Iisus decât după opt zile. După Matei, Iisus, atunci când s-a arătat Magdalenei, a rugat-o să-i aranjeze o întâlnire cu apostolii în Galileea, pe un munte, și acolo, nu la cenaclul din Ierusalim, le-a apărut o singură și unică dată, fără a se arăta vreodată și altor discipoli, cu atât mai puțin la Emmaus sau în altă parte*].

În timp ce vorbeau despre strania aventură, poc! iată că

peretele se deschide și apare Iisus. Era el? Era un spirit? întreabă Evanghelia. Apostolii crezură că e un spirit și fură cuprinși de tulburare și teamă. Iisus făcu toate eforturile din lume să-i liniștească. Le arătă mâinile, picioarele, îi puse să-i pipăie carnea și oasele. Cu toate acestea, tot nu puteau crede într-o asemenea fericire. Atunci Iisus le zise:

— Aveți ceva de mâncare?

Îi puseră în față o bucată de pește fript și un fagure de miere. Mâncă în fața lor și, luând resturile, le dădu lor. Apoi suflă pe capul fiecăruia, afirmând că, în felul acesta, le transmitea Duhul Sfânt.

— Suflu pe capetele voastre, spuse el; ei bine, acest suflu nu este altceva decât porumbelul, tatăl meu, care ia forma suflării mele, pentru a se răspândi în voi. Acum, vor fi ridicate păcatele acelora de la care le ridicați, și păstrate acelora la care le păstrați. Veți putea alunga demonii; veți lua șerpii în mână fără să fiți mușcați; în sfârșit, dacă cineva îndrăznește să vă dea o supă de unsprezece ore, aceea va fi ca și când ați bea un castron de lapte muls atunci de la vacă.

Nu mai e nevoie să spunem cât de flatați fură apostolii de această avalanșă de daruri prețioase. De data aceasta, fură obligați să admită că Iisus înviase cu adevărat și că, prin urmare, își ținuse promisiunea.

Magdalena, luându-și revanșa, îi critică pe apostolii iubitului ei, care nu voiseră să creadă ce le spusese ea. Ea fu de o ironie crudă.

— Îți poți imagina, domnul meu, zicea ea, că m-au crezut nebună atunci când le-am povestit de apariția ta în chip de grădinar?

— Nici nu mă miră; n-au credință nici de doi bani; dacă nu vrei să crezi în minuni extraordinare, atunci nu crezi în nimic.

— Maestre, iartă-ne, răspunseră apostolii rușinați; și tu, Magdalena, nu ne purta pică.

Până la urmă, Magdalena, care nu era fată rea, promise să nu-i mai persifleze, iar Iisus îi părăsi, recomandându-le,

în termeni amicali, să nu se mai mire niciodată de nimic.

După spusele evangheliștilor, un singur apostol era absent atunci când Iisus își permise luxul unei apariții în plin cenaclu. Era Toma. Când camarazii îi spuseră:

— N-ai făcut deloc bine c-ai lipsit ieri; patronul a mâncat cu noi, e viu, Magdalena avea dreptate. El răspunse cu refrenul lui:

— Până nu pun degetul, consider afirmațiile voastre niște invenții amuzante.

Toma se arătă atât de încăpățânat, încât tovarășii lui renunțară să-l mai convingă.

Toma avea nevoie de o nouă apariție. Aceasta nu se lăsă prea mult așteptată. După câteva zile, sfânta companie se găsea adunată la locul obișnuit al întrunirilor ei. De data aceasta, erau toți. Necredinciosul încăpățânat era prezent și el. Bang! Peretele se întredeschise ca și data trecută. Iisus sări prin crăpătura din zid.

— Ah! Ah! prietene Toma, nu vrei să crezi în învierea mea. Dorești să-ți bagi labele în rănile mele căscate; dă-i drumul, bătrâne, nu te jena, constată că sunt chiar eu.

Toma necredinciosul vrea să pună degetul

Toma căscă ochii mari. „Poate că-i un truc de-al camarazilor mei”, gândi el. Și, fără nici cea mai mică jenă, ceru dreptul să pipăie. Pipăi. Își băgă degetele în carnea Salvatorului lui și, când fu sigur că nu visează, se aruncă la picioarele fiului porumbelului, strigând:

— Nu mai am nicio îndoială, în mod sigur am de-a face cu Iisus, salvatorul meu. Așa e, cred! Atunci, Iisus îl ridică.

— Toma, murmură el pe un ton sever, tu n-ai crezut până când n-ai pus degetul. Fericiți cei care cred fără să verifice! (Marcu, XVI, 12-14; Luca, XXIV, 13-43; Ioan, XX, 19-31).

CAPITOLUL 69 – De la pământ la cer, tren direct!

De data aceasta, apostolii recunoscură în unanimitate că Hristos era viu. În rest, Iisus își mai semnală prezența prin mai multe miracole. Imparțialitatea mă obligă să spun, totuși, că este profund regretabil că toate aceste minuni n-au fost săvârșite *coram populo*, sub nasul și barba lui Pilat, a lui Irod și a lui Caiafa. Nimeni, în afară de apostoli, n-a auzit vorbindu-se de ele. Ce păcat! Ateii pot spune că fiul porumbelului n-a înviat niciodată și că apostolii au răspândit acest zvon. E adevărat că ateii pot merge și mai departe, spunând chiar că el n-a existat niciodată și că fondatorii religiei creștine sunt cei care au fabricat această legendă, în prima jumătate a secolului al II-lea.

Într-adevăr, dacă niciun istoric nu relatează acest fapt miraculos al învierii unui om obișnuit țintuit pe o spânzurătoare, pe de altă parte, niciun istoric și niciun act autentic nu fac măcar o aluzie la existența acestui individ. Diversele scrieri ale epocii (și acestea sunt numeroase, căci civilizația romană era atunci la apogeu) ne vorbesc de tetrarhul Irod și de guvernatorul Ponțiu Pilat; dar aceste personaje, cu care numai Evanghelia a amestecat numele lui Iisus, nu sunt reprezentate nicăieri ca având vreodată de-a face cu un om oarecare, purtând acest nume. Chiar și moartea lui, care ar fi trebuit să aibă răsunet, date fiind împrejurările care au determinat-o, nu este constatată în nicio lucrare contemporană cu împăratul Tiberiu Cezar. Așadar, ateii au perfectă dreptate să critice Evanghelia, ale cărei afirmații nu sunt confirmate de niciun autor credibil, și care, mai mult, este împânzită de contradicții absurde.

Cu aceste rezerve, nu găsesc nicio dificultate să fiu, pentru o clipă, întru totul de partea teologilor catolici:

Iisus, spun ei, a ieșit din mormânt. Bineînțeles, stimabili farsori! Li s-a arătat apostolilor. Zău! A reeditat miracolele de dinaintea supliciului. Cum să nu!

Mai întâi, într-o bună zi în care Simion-Petru era la pescuit și nu prindea nici cel mai mic guvid, fiul porumbelului, după nobilul lui obicei, apăru dintr-o dată pe mal, în momentul în care apostolii se întorceau rușinați din expediția lor infructuoasă.

— Copii, îi întrebă el, n-ați prins nimic?

— Nu.

— Ei bine, aruncați plasa în dreapta bărcii și-o să găsiți.

— Pentru și colegii lui ascultară. Câteva momente mai târziu, prinseseră atâta pește, încât barca stătea să se răstoarne; plasele se rupeau. Când coborâră pe mal, Petru făcu socoteala și constată capturarea a 153 de pești mari. Nici mai mult, nici mai puțin; e cuvântul Evangheliei.

— Veniți, zise Iisus, și mâncați.

Toți mâncară pe săturate; dar cu cât haleau ei mai mult, cu atât peștii cei mari se multiplicau. Ah! Săracii lumii! De ce n-au ei puterea supranaturală a lui Iisus! Ce folositoare le-ar fi această putere ca să se îngrijească de nevoile familiilor lor!

Masa fu excelentă, peștii fiind tot ce putea fi mai bun în lac; dar le lipsea desertul. În loc de desert,

Iisus le servi discipolilor lui un mic discurs. El i se adresă lui Simion-Pietricică și-i zise:

— Petru, tu mă iubești?

— Da, domnule, te iubesc.

— Ei bine, tu o să-mi paști oile.

După cinci minute, Iisus își repetă întrebarea:

— Petru, tu mă iubești?

Și Simion-Pietricică răspunse la fel ca prima dată. La care Cuvântul, care adora repetiția, zise iar:

— Ție îți dau în grijă să-mi paști turma.

În virtutea acestor vorbe, Biserica ne povestește că Petru fu primul papă.

Iisus le mai apăru în câteva rânduri apostolilor. Într-o dimineață, destul de devreme, îi duse pe un alt deal. În timp ce mergeau, apostolii se întrebau ce-o să se întâmple.

— O să ne incite iar la rebeliune și o să se lase crucificat a doua oară?

Câțiva erau îngrijorați, gândind că s-ar putea să le vină și lor rândul. Perspectiva unei spânzurări nu-i încânta deloc. Când ajunseră în vârful dealului, Cuvântul le vorbi astfel:

— Comedia s-a terminat; o să tragem cortina. Misiunea mea e împlinită; nu mai am ce să fac în această vale a lacrimilor. Mă întorc deci în cer, la tatăl meu, Iehova. Îmbrățișați-mă și să ne revedem într-o lume mai bună.

— Apostolii erau stupefiați.

— Ce? Ne părăsești?

— Trebuie, e scris în cartea destinului.

— Bine, dar ce-o să se întâmple cu noi, dacă n-o să ne mai fii alături, să ne întărești prin exemplul tău?

— Fiți fără teamă, o să veghez asupra voastră. Am suflat peste capetele voastre; tatăl meu nr. 2, Sfântul Duh, o să coboare să vă confirme darurile prețioase pe care am ținut să vi le transmit. Hai, zâmbiți-i pentru ultima oară patronului vostru! Ceasul plecării mele a sunat.

Se îmbrățișară, după care Iisus, nu înainte de a o mângâia pe Magdalena, își puse piciorul drept pe o piatră, își îndoi genunchiul ca să-și ia avânt, și se lansă în văzduh. Toma crezu pentru o secundă c-o să cadă înapoi. Nici vorbă! Cuvântul se menținea în aer și urca, urca cu ceva viteză… Urcă atât de mult și de bine, încât, până la urmă, apostolii văzură… că nu-l mai văd.

De la pământ la cer, tren direct!

Atunci, lângă ei apărură doi îngeri, și vocile lor melodioase șoptiră aceste cuvinte:

— Oameni ai Galileei, nu mai priviți în sus! Iisus a plecat, a plecat de tot. El nu se va mai întoarce decât la sfârșitul lumii, pentru a-i judeca pe vii și pe morți.

Și apostolii se întoarseră la cenaclu cu nasul în pământ, convinși fiind că de-acum încolo, drumul lor n-avea să fie semănat cu petale de trandafir. (Matei, XXVIII, 16-20; Marcu, XVI, 15-20; Luca, XXIV, 44-53; Ioan, XXI, 1-25).

CONCLUZII

La câteva zile după această fugă aeriană, porumbelul voiajor, care este a treia persoană a Trinității, se metamorfoză în limbi de foc și gâdilă cu atingeri fierbinți cefele apostolilor și ale discipolilor reuniți în cenaclu. În memoria acestei operațiuni, Biserica a instituit o sărbătoare zisă Penticosta, de la cuvântul grecesc *Pentekoste*, care înseamnă a 50-a zi [*n.tr.: Este vorba despre sărbătoarea Rusaliilor, sau a Pogorârii Sfântului Duh*]. Această coborâre a porumbelului, redus la starea de flăcări, a fost stabilită conform legendei, în a 50-a zi după cea a Învierii, care este plasată, după cum toată lumea știe, în duminica Paștelui.

În realitate, creștinismul, trecând în calendarul lui această sărbătoare penticostală, a imitat pur și simplu, cu servilism, iudaismul. Mai mult, acest plagiat este printre cele mai stângace; căci evreii au avut și au încă Penticosta lor, în onoarea darului pe care Iehova l-a făcut, prin Decalogul lui, marelui magician Moise, pe muntele Sinai, exact în a 50-a zi după ieșirea din Egipt, conform Bibliei, iar Paștele evreiesc comemorează data precisă a acestei ieșiri. Or, evreii, care dintotdeauna au luat peste tot premiul întâi la calcule, nu s-au înșelat în fixarea sărbătoririi Decalogului lor: la origine, aceasta se numea „ sărbătoarea celor șapte săptămâni”, iar numele de Penticostă s-a impus mai târziu, atunci când Palestina, fiind invadată de Alexandru cel Mare, a devenit parte a regatului grecesc al Siriei, sub seleucizi, epocă în care limba greacă începuse să se răspândească în teritoriul ocupat de triburile lui Israel. Din acest motiv, oricare ar fi ziua în care cade Paștele evreilor, Penticosta calendarului lor se celebrează în a 50-a zi după el, cu o perfectă precizie, deoarece numele acestei sărbători înseamnă literalmente „a 50-a zi”. În prezent, de exemplu, dacă

paștele izraelit cade într-o marți, Penticosta evreiască are loc nu într-a șaptea zi de marți, ci a doua zi, adică în a opta zi de miercuri, când se împlinesc cele 50 de zile matematic socotite.

În Biserica lui Iisus Hristos nu se întâmplă același lucru. Aritmetica creștină, care admite că 3x1=1 a decretat, de asemenea, că 7x7=50. Adică Mântuitorul a înviat în duminica Paștelui, iar porumbelul sub formă de flăcări a gâdilat cefele apostolice în a șaptea duminică următoare [*n.tr.: Duminica Mare, în tradiția noastră populară*], adică la 49 de zile după așa-zisa înviere; dar această a 49-a zi este de fapt a 50-a, adică Penticosta.

Acestea fiind spuse, e bine de știut că, atunci când Sfântul Duh i-a vizitat în cenaclul din Ierusalim, apostolii și discipolii erau, conform povestirii sfinte, în număr de 120. Maria, mama lui Iisus, era și ea acolo. L-o fi recunoscut ea pe fostul ei amant, porumbelul? Chestiunea ar merita dezbătută de un conciliu. Și pentru că, în definitiv, nu s-a specificat niciodată clar ce formă luase divinul Paraclet atunci când a fecundat-o pe fata lui Ioachim [*n.tr.: Paraclet = termen religios, însemnând apărător, mângâietor, sfătuitor, instructor... imaginat cel mai adesea ca un porumbel; Paracletul trimis de Isus discipolilor săi înseamnă tot ceea ce Isus a reprezentat pentru ei cât timp au fost împreună*]. Dacă, de exemplu, cineva ar obiecta că această formă n-ar fi fost una incandescentă, ci mai degrabă una de porumbel, i-am putea răspunde că Jupiter, pentru a o seduce pe frumoasa Egina, fiica lui Asopus, s-a transformat într-o jerbă de flăcări și, sub această formă de foc, a știut perfect cum să-i confecționeze un copil, care a fost numit Eacus, și care a devenit un judecător celebru, personaj cel puțin tot atât de istoric ca și Iisus Hristos.

E adevărat că un comentator îndârjit ar răspunde că zeii din Olimp aveau o putere și mai mare decât cei trei zei (într-unul singur) din Paradis. Aceștia nu s-au putut

dispensa de femeie pentru a fabrica un Mesia, care era unul dintre ei. Iunona, din contră, a fost atât de isteață, încât l-a conceput pe domnul Marte fără a avea nevoie să recurgă la vreun mascul; și atunci, Jupiter, rănit în amorul propriu, a întrecut-o pe zeiță, soția lui, făcându-și singur o fată, pe Minerva, cu divina lui devlă pe post de pântece pe timpul sarcinii, iscusitul Vulcan rezolvând nașterea printr-o lovitură de secure dată în occiput.

Mesia al creștinilor s-a născut din susnumita Maria care, fiindu-i mamă, a rămas fecioară; iar preoții, foarte mândri de această ispravă, zic: „Iată dovada puterii extraordinare a triplei noastre divinități! Ca miracol, există ceva mai senzațional?”. Și încă cum! le răspundem noi. În mitologia scandinavă, zeul Heimdall, cel a cărui vedere este atât de pătrunzătoare, încât distinge obiecte aflate la sute de mii de leghe depărtare, și al cărui auz este atât de fin, încât aude iarba răsărind din pământ și lâna crescând pe spatele oilor, zeul Heimdall, al cărui tată este zeul Odin, s-a născut nu dintr-o mamă fată mare, ci din nouă mame virgine, cele nouă fete ale uriașului Geirrewdour. Când cei trei zei (într-unul singur) ai creștinismului vor fi capabili de un miracol de o asemenea forță, atunci preoții vor avea dreptul să vorbească. Până atunci, vom fi obligați să le repetăm că diversele mitologii păgâne, oricât de fantastice ar fi, au asupra mitologiei creștine avantajul de a nu fi, nici măcar una, o țesătură de contradicții. Religia scandinavă n-a avut ca evangheliști un Matei, un Marcu, un Luca și un Ioan, care, în punctele importante, să povestească fiecare într-un mod diferit istoria lui Heimdall.

Dar să revenim la Penticosta noastră. Imediat ce fură gâdilați de limba de foc, cei 120 de apostoli și discipoli începură să vorbească niște limbi străine pe care nu le învățaseră niciodată. În acea vreme, spune textul sacru, printre evreii răspândiți pe toată fața pământului, mulți veniseră la Ierusalim pentru a asista la sărbătoarea Decalogului. Aceștia vorbeau, nici mai mult, nici mai puțin

de 15 dialecte diferite. Erau parți mezi, elamiți, oameni din Mesopotamia, Iudeea, Cappadocia, Pont,

Asia proconsulară, Frigia, Pamphylia, Egipt, Cirenaica libiană… în sfârșit, latini, cretani și arabi. Aceștia urcară în număr mare la cenaclu, atrași de zgomotul care tocmai se produsese la intrarea Paracletului. Și se omite să ni se spună că pereții acestei sufragerii euharistice s-au lărgit, în așa fel, încât să cuprindă miile de curioși. Atunci, în fața mulțimii, cei 120 de primi creștini vorbiră toate limbile.

În ciuda confuziei care credem că s-a produs, și care amintește într-un fel de cea din Turnul Babel, Sfânta Scriptură ne asigură că reprezentanții celor 15 naționalități își distingeau fiecare limba lor specifică în mijlocul acestui amestec aiuritor; și, ceea ce este cu atât mai surprinzător, ei știau, fără ca cineva să le spună, că apostolii și discipolii erau toți galileni. De fapt, textul sacru ne informează că acești vizitatori neașteptați strigau: „Acești oameni, care vorbesc în felul acesta, nu sunt ei oare toți din Galileea? Și-atunci cum se face că-i auzim vorbind fiecare în limba noastră?”. Autorul oficial nu explică această bizară observație care, de altfel, este inexplicabilă. Pe lângă aceasta, în acest tumult, cum putea fiecare să știe că erau acolo oameni din 15 țări diferite? Cum puteau mezii să știe că se vorbea egipteana și cretana? Iar arabii, că se vorbea greaca și latina?

Dar asta nu-i tot. La cele de mai sus – tot după spusele textului sacru – unii îi luară în râs pe apostoli și pe discipoli, care vorbeau toți odată, și spuseră că erau „beți, pentru că băuseră prea mult vin nou”. Petru, ofensat, ceru să se facă liniște, se făcu, și răspunse la acest reproș de beție ținând el însuși un discurs tare frumos, așa de frumos, încât 3.000 de persoane se convertiră pe loc. Or, ca să se fi convertit datorită unui discurs, ar fi trebuit ca miile de ascultători să-l fi înțeles și, prin urmare, ca Petru să fi vorbit <u>în același timp</u> 15 limbi diferite.

Aceasta este Penticosta, care este epilogul Înălțării,

plecarea definitivă a domnului Iisus. Restul aparține „Vieților Sfinților”, care nu intră în cadrul acestei lucrări.

Cât despre „Viața lui Iisus”, pe care iată, am terminat-o, ea merită în sfârșit să scoatem în evidență, în această concluzie, tupeul fenomenal pe care-l au preoții atunci când ne învață solemn că omul-dumnezeu al lor nu numai că este fiul lui însuși, fiind în același timp inseparabil de porumbelul arzător, dar mai este și un personaj cât se poate de istoric. Această legendă, fabricată cu îndrăzneală mult mai târziu, ei o pretind a fi de o autenticitate care surclasează „Comentariile lui Cezar”, deoarece, în istoria mitului lor, ei au amestecat câteva personaje care au existat în realitate în epoca atribuită faptelor și gesturilor pseudo-crucificatului. Dar tocmai ceea ce este stabilit de istoria romană și cea evreiască pe tema acestor personaje reale dovedește clar impostura fabricanților evangheliilor.

Să-l luăm, de exemplu pe procuratorul Ponțiu Pilat; istoria lui adevărată a fost scrisă de contemporanii lui, iar actele sale au fost menționate de istoricii vremii. Se știe că a fost cavaler roman, că a intrat în serviciu la Ierusalim ca al 6-lea procurator și succesor al lui Valerius Gratus, în anul al 11lea al domniei lui Tiberiu (anul 25 al erei creștine) și că, șapte ani mai târziu, a reprimat cu o severitate nemiloasă, chiar crudă, o răscoală religioasă care izbucnise în Galileea. Apoi, doi ani mai târziu, adică în anul care a urmat celui în care se pretinde că ar fi fost crucificat Iisus, a mai avut loc o răscoală foarte violentă, ale cărei detalii sunt cunoscute: pentru a construi un apeduct, Pilat băgase mâna în trezoreria Templului, fiind acuzat în același timp de abuz de putere și corupție. După un timp, locuitorii din Samaria, exploatați la sânge de către acest administrator rapace, au făcut o plângere guvernatorului Siriei, Lucius Vitellius, care era superiorul ierarhic al lui Ponțiu Pilat, simplu procurator, care nu purta și nu purtase niciodată titlul de guvernator pe care Evanghelia i-l atribuie în mod constant.

[*n.a.: Nu este decât o mică eroare de detaliu, vor spune*

partizanii Evangheliei. În mod cert, nu, vom răspunde noi. În documentele autentice nu pot fi comise erori de felul acesta, mai ales când ni se afirmă că evangheliștii, departe de a fi niște ignoranți, susceptibili a confunda un procurator cu un guvernator, au primit, prin limbile de foc ale Penticostei, știința cea mai înaltă. Să presupunem că unul dintre contemporanii noștri publică o broșură anecdotică despre apărarea Belfortului în timpul războiului franco-german din anii 1870-1871 și că el se prezintă ca numărându-se p*rintre cei asediați, că povestește fapte neștiute de public până atunci și că, de fiecare dată când vorbește despre colonelul Denfert-Rochereau, comandantul din acel timp, îl numește generalul Denfert-Rochereau. Această eroare grosolană privind gradul șefului militar din Belfort n-ar fi oare de-ajuns pentru a dovedi că documentul este apocrif și că autorul broșurii nu este decât un farsor nerușinat?*].

Reclamațiile samaritenilor au fost admise de Vitellius, care a trimis un comisar al guvernului său, pe nume Marullus, pentru a face o anchetă la Ierusalim, iar Pilat, care nu era nici pe departe guvernatorul omnipotent imaginat de Evanghelie, a trebuit să se prezinte în fața deținătorului puterii, șeful său, Vitellius, singurul guvernator în acel ținut. Raportul lui Marullus i-a fost defavorabil lui Pilat, consecința fiind că procuratorul Iudeei a fost obligat să meargă la Roma, pentru a se justifica în fața lui Tiberiu. Tiberiu a murit înainte de a ajunge el în Italia (anul 37), iar Pilat a trebuit să răspundă în fața lui Caligula. Destituit de împărat, el n-a mai revenit la Ierusalim, unde a fost înlocuit de Marullus. Dacă marele proces al lui Iisus Hristos a existat cu adevărat, cum de nu găsim nici cea mai mică urmă a acestuia la istoricii care, vorbind de Pilat, relatează această mică afacere a apeductului și a celor două revolte care, totuși, n-au avut nicio urmare, neantrenând crearea niciunei secte?

Cât despre Irod din timpul patimilor, el figurează în

legenda creștină ca urmare a unei erori pe care un autor inspirat de un dumnezeu al științei și al adevărului n-ar fi putut să o comită. Mai întâi că trei evangheliști din patru ignoră total acest incident (totuși, de o importanță enormă în proces) al dublei trimiteri a acuzatului, Pilat trimițându-l sub jurisdicția lui Irod, iar acesta îmbrăcându-l în roba albă a alienaților și trimițându-l înapoi, ca nebun, la Pilat. Luca este singurul care cunoaște acest incident capital (cap. XXIII, vers. 6-12). Matei, Marcu și Ioan nu numai că nu suflă o vorbă despre asta, dar mai și spun în mod expres că Pilat, după ce l-a interogat pe Iisus, l-a pus alături de Barabas, a pus să fie biciuit și încoronat în derâdere și l-a dat pe mâna evreilor, pentru a fi crucificat pe răspunderea lor. Această plimbare de la Pilat la Irod este deci o invenție personală a impostorului care a semnat Luca.

Or, acest Luca e prins cu mâța-n sac tocmai pentru că și l-a imaginat pe Irod în palatul lui, în mijlocul gărzilor, la Ierusalim. În realitate, Irod cel Mare, care a fost regele Iudeei, Irod, căruia Evanghelia îi atribuie faimosul masacru al celor 20.000 de prunci de sex masculin la Bethleem pentru a fi sigur că printre ei îl ucide și pe Mesia, Irod, care din punct de vedere istoric murise cu 4 ani înainte de data atribuită nașterii lui Hristos, acest Irod crud deci, i-a avut ca succesori pe cei trei fii ai lui, care și-au împărțit Palestina cu permisiunea împăratului roman: Archelaus i-a succedat ca rege în Iudeea, plus Samaria și Idumeea; Filip, ca tetrarh în Batania, Trachonitis și Gaulanitis; IrodAntipa, ca tetrarh al Galileei și Pereei. Archelaus n-a domnit decât 9 ani; pe baza plângerilor la adresa lui, Augustus l-a destituit, l-a trimis în exil la Viena (unde a și murit), i-a confiscat bunurile și i-a reunit statele sub guvernarea Siriei romane. Din acel moment, Iudeea a avut un procurator, iar izraeliții Iudeei și ai Samariei au rămas fără rege, fie el și străin de rasa lor. Filip, primul soț al nepoatei sale, Irodiada, de care s-a despărțit pentru a i-o ceda fratelui său, Antipa, a domnit 37 de ani ca tetrarh și a murit fără urmași. Capitala tetrarhiei lui era Caesarea

Philippi, astăzi Baniyas, mic oraș situat la izvoarele Iordanului. La moartea sa, Tiberius a alipit aceste state Siriei, așa cum Augustus le anexase pe cele ale lui Archelaus. Irod-Antipa a domnit ca tetrarh până la moartea lui Tiberius, după care a fost deposedat de către Caligula, care l-a exilat la Lyon și l-a înlocuit cu nepotul lui, Irod-Agrippa. Acesta a mai primit și coroana, de altfel pur onorifică, a tuturor fostelor state ale lui Irod cel Mare.

Prin urmare, în problematica epocă a patimilor lui Hristos nu exista niciun Irod la Ierusalim; tronul lui Irod cel Mare, care fusese ocupat de fiul său, Archelaus, era gol de 27 de ani. Irod Antipa, tetrarh al Galileei, își avea palatul la Tiberiada, și nu la Ierusalim; iar noul Irod, care, odată cu coroana regală a Iudeei a fost și tetrarh al Galileei, Irod-Agrippa așadar, nu și-a reintegrat la Ierusalim palatul bunicului său, Irod I și al unchiului său Archelaus decât la 4 ani după pretinsa dramă a Calvarului. Astfel, sub nicio formă n-a putut fi retrimis Iisus, de către Pilat, la vreun Irod.

În sfârșit, cât despre cei doi mari preoți, Anna și Caiafa, care joacă un rol în legenda creștină, aceștia nu pot figura în ea, în mod serios, în nicio calitate, având în vedere că primul era mort de mult, iar al doilea n-a existat niciodată; ceea ce dovedește odată în plus că inventatorii celor patru evanghelii erau străini de Ierusalim și chiar ignoranți în ceea ce privește istoria sacerdoțiului evreiesc.

Înainte de toate și ca întotdeauna, lipsește acordul dintre cei patru glumeți:

După Matei, Mesia, de îndată ce este prins în Grădina Măslinilor, este condus direct la Caiafa, de unde iese pentru a fi dus la Pilat, Matei ignorându-l total pe marele preot Anna.

După Marcu, omul-dumnezeu arestat de gărzile Sanhedrinului este condus la marele preot, care, după ce-l interoghează și-l declară blasfemator, îl condamnă la

moarte și-l dă pe mâna lui Pilat, Marcu nedându-i niciun nume acestui mare preot, nici Anna, nici Caiafa.

După Luca (cap. III, vers. 2), Anna și Caiafa erau amândoi mari preoți în același timp, deși, la evrei, suveranitatea sacerdoțiului a fost întotdeauna exercitată de o singură persoană, indiferent de epocă; Luca comite această eroare în legătură cu predicile lui Ioan Botezătorul, după care, referindu-se la patimile lui Hristos, nu mai vorbește decât de un singur mare preot, pe care nici măcar nu-l numește.

După Ioan, Mesia e luat din Grădina Măslinilor de soldații evrei și dus la Anna, în niciun caz mare preot în ochii acestui evanghelist, ci numai socrul marelui preot Caiafa; Anna dă ordin ca Iisus să fie legat fedeleș și-l trimite la Caiafa, care nici nu-l interoghează, nici nu-l condamnă, ci se mărginește pur și simplu să-l reexpedieze la Pilat, care, după Ioan, nu se spală deloc pe mâini (aceasta este numai versiunea lui Matei) ci dimpotrivă, îl judecă „la tribunalul său de la Gabbatha” și pronunță condamnarea finală, de teama de a nu fi denunțat el însuși lui Tiberiu Cezar.

Și acum, să opunem acestor patru legende contradictorii adevărul istoric, deoarece cronologia marilor preoți ai Ierusalimului a fost conservată de scriitorii contemporani ai primilor cezari. Istoricii, cel puțin, nu se contrazic, iar scrierile lor sunt bazate pe documentele oficiale ale epocii în care au trăit. Ananus, din care Evanghelia a făcut Anna în traducerile franțuzești, a fost numit mare preot în anul care a urmat înlăturării lui Archelaus și înlocuirii regelui Iudeei printr-un procurator, adică în anul 7 al erei comune [*n.tr.: „era comună” sau „era noastră” = exprimarea anilor scurși de la presupusa dată a nașterii lui Hristos, fără a face însă referire la religie; are aceeași semnificație ca expresia „după Hristos”*]. El era al 19-lea mare preot de la sacerdoțiul lui Iuda Macabeul și îl succeda pe marele preot Iisus, fiul lui Siah. De la anul 7 până la anul 18, suveranitatea pontificatului evreiesc a fost exercitată

succesiv de către trei mari preoți: Ismael, fiul lui Phabi; Eleazar, fiul lui Ananus (decedat); Simion, fiul lui Camith. În anul 19, în această demnitate a fost numit Iosif, din familia lui Iaddus, și marele preot Iosif și-a păstrat funcția timp de 18 ani, până la moartea sa (anul 36) adică la 3 ani după pretinsa crucificare a lui Hristos, și l-a avut ca succesor pe Ionatas, din familia lui Ananus. Astfel, marele preot în funcție pe timpul lui Pilat se numea Iosif și nu Caiafa, și n-a existat nici măcar un Caiafa printre toți marii preoți, de la originea instituției și până la al 79-lea și ultimul, Phanaias, fiul lui Samuel, care a asistat la cucerirea Ierusalimului și la distrugerea Templului.

Că a existat în timpul lui Augustus și al lui Tiberius câte unul care s-a intitulat Mesia n-avem nicio îndoială; patriotismul evreiesc, mai ales în clasele inferioare ale societății, nu se împăca nici cu cucerirea romană, nici cu guvernarea exercitată de prinții hasmoneeni din dinastia lui Irod, care erau străini de rasa lor, originari din Idumeea, regiune vastă a Palestinei meridionale.

Au existat chiar mai mulți astfel de Mesia, fiecare afirmând că a fost trimis de Dumnezeu pe post de eliberator al națiunii oprimate și care avea misiunea de a da poporului lui Israel supremația prezisă de profeți. Mesia Theudas mai ales a atras un număr destul de mare de concetățeni în al patrulea an al domniei împăratului Claudius (la 11 ani după presupusa moarte a lui Iisus), iar această revoltă a fost reprimată de Cuspius Fadus.

Dar pe acesta l-a precedat un Mesia și mai important, galilean ca și Iisus, și care, fiind uns, a devenit astfel Hristos. Acesta se numea Iuda, și ridicarea la arme pe care a provocat-o a avut un mare răsunet, fiind considerabilă. Ea s-a produs la puțin timp după înlăturarea regelui evreu Archelaus, adică la 6 ani după pretinsa naștere a lui Iisus. După spusele istoricilor, acest Iuda Galileanul exprima noi opinii religioase. Flavius Josephus îl numește „un mare sofist” și îl dă drept fondatorul unei secte, pe care o

plasează alături de cele ale fariseilor, saducheilor și esenienilor. Această răzvrătire a fost înăbușită de către Publius Sulpicius Quirinus, guvernatorul Siriei în numele lui Augustus, același Quirinus care a prezidat marele recensământ al poporului evreu. Secta lui Iuda Galileanul a subzistat ca școală secretă și și-a păstrat conducătorii religioși. Sub conducerea lui Menachem, fiul fondatorului martirizat la Ierusalim, și a rudei lui, Eleazar, iudaiții sau partizanii fanatici au avut o activitate extraordinară începând din anul 64: au cucerit Templul, fortăreața Antonia, tot orașul de sus și cetatea lui Irod, au făcut carnagiu printre romani, l-au obligat pe Cestius Gallus, general al imperiului, să bată în retragere, i-au împrăștiat armata, au organizat o insurecție în toată Palestina, și-au masacrat concetățenii din gruparea moderată și, în sfârșit, au provocat plecarea lui Vespasian împreună cu 60.000 de oameni. Cunoaștem restul – Ierusalimul ruinat și Templul incendiat după un asediu de 7 luni, care a costat viața unei mari părți a națiunii evreiești.

Conducătorii asediaților erau trei, reprezentând trei secte distincte: Eleazar, discipolul lui Iuda Galileanul, Ioan din Giscala și Simion din Gerasa. Eleazar s-a sinucis, pentru a nu cădea viu în mâinile dușmanului. Ioan și-a sfârșit zilele în temniță. Simion a fost păstrat pentru a împodobi triumful lui Titus învingătorul, și imediat după aceea a fost executat în public, la Roma. Toți răsculații evrei care nu și-au găsit moartea în timpul cuceririi Ierusalimului au fost vânduți ca sclavi, iar dacă printre aceștia se găsea vreunul care se plângea prea tare de această nouă condiție, i se aplica supliciul sclavilor, abjecta crucificare. Pentru a-l umili și mai mult pe Simion, l-au crucificat cu capul în jos.

În timpul lungului asediu al orașului lui David, printre asediați au existat certuri violente; apoi foametea a fost teribilă și a provocat numeroase cazuri de alienare mintală. Este citat un om din popor, numit Iisus, care se

plimba prin oraș și le reproșa șefilor neînțelegerile dintre ei, strigând:

„Vai de voi! Vai de noi! Vai de Ierusalim! Vai de mine!”. Într-una din zilele în care scotea aceste strigăte sinistre, plimbându-se pe metereze, a fost omorât de una din pietrele pe care le lansau catapultele asediatorilor. Iudaiții l-au proclamat profet și martir.

Ne-am înșela oare prea mult dacă am vedea originea Creștinismului în secta lui Iuda Hristos Galileanul, adversarul partidului sacerdotal evreiesc și al păgânismului greco-roman? Acești iudaiți creștini sunt menționați încă din timpul domniei lui Nero, fiind deja răspândiți în diverse puncte ale imperiului și persecutați. După distrugerea Ierusalimului, supraviețuitorii lor devin sclavi, iar primii creștini ne sunt reprezentați ca amestecându-se peste printre sclavi și făcând propagandă religioasă printre ei, întrunindu-se în secret în catacombe cu sclavii păgâni, pe care-i converteau la ideile lor de emancipare. E oare o nebunie să presupunem că, făcând această propagandă pe ascuns, iudaiții au fost cei care au inițiat aceste agape frățești, din care s-a constituit mai târziu comuniunea euharistică și că legendele incerte și contradictorii au prins contur, amestecând și denaturând faptele lui Ioan și ale lui Simion, ale lui Iuda și ale lui Iisus?

Într-adevăr, nimic nu este mai grăitor decât data la care creștinismul fixează prima persecuție contra discipolilor lui Iisus: în anul 64, spun doctorii Bisericii, Nero și-a promulgat edictul. Ei bine, acest an 64 este exact cel în care Eleazar, rudă și discipol al lui Iuda Galileanul, a ridicat în Palestina stindardul revoltei împotriva ocupației romane. Atunci, iudaiții au masacrat 3.000 de soldați ai imperiului, care se aflau în garnizoană la Ierusalim. Nu-i de mirare că, în prezența acestei revolte, acestei răscoale sângeroase, Nero nu s-a mărginit să ordone reprimarea ei în Iudeea și Galileea, și a dictat măsuri despotice împotriva tuturor evreilor răspândiți în diversele puncte ale

imensului teritoriu supus proconsulilor lui. Nu-i de mirare că a ordonat ca, dintre izraeliți, mai ales membrii sectei iudaite să fie căutați în toată Italia și că i-a trimis la moarte pe toți cei care au putut fi descoperiți la Roma, văzându-i ca pe niște conspiratori. Persecuția lui Nero s-a îndreptat deci, cu precădere, împotriva discipolilor lui Hristos Iuda, și acest fapt nu este un mit. Apoi, plecând de la domnia lui Vespasian și a lui Titus, adică după distrugerea Ierusalimului, consecință a insurecției lui Eleazar, supraviețuitorii națiunii evreiești, dispersați în tot imperiul, au fost suspectați pretutindeni, și este foarte probabil ca, între diversele lor secte, cele ale iudaiților să fi fost cele mai urmărite și persecutate. Nu suntem oare îndreptățiți să credem că, pentru a se disimula mai bine, pentru a îndepărta bănuielile, șefii acestei secte și-au mascat atașamentul față de Iuda Galileanul fabricând toate aceste diverse legende, din care preoții și-au extras mai târziu elementele evangheliilor?

Evident, nu este decât o ipoteză și n-are altă valoare; dar este imposibil să nu constați că, dacă încă din această epocă unii autori vorbesc de „cristieni” (*christiani*), care ar putea foarte bine să fi fost iudaiții, în schimb, niciun istoric nu-l cunoaște pe Iisus Hristos din Evanghelie, și nici suita lui de miracole, care, totuși, n-ar fi putut trece neobservată. Iată de ce înclinăm noi să credem că niște preoți s-au gândit prin secolul al II-lea să tragă unele foloase din aceste legende, aflate atunci în faza de embrion, și au întrevăzut posibilitatea creării unui cult nou, într-un moment în care păgânismul nu mai avea adepți și când se râdea în public de Jupiter și de zeii din Olimp – nemuritoarele satire ale lui Lucian din Samosata, care a trăit în vremea aceea, stau mărturie.

Da, în aceste împrejurări s-ar fi putut crea o sectă creștină, răspândindu-se fără ca existența și propagarea ei să necesite un Iisus Hristos real; iar martirii acestei idei religioase, executați sub Domițian, Traian și alții nu

dovedesc nimic în această privință, absolut nimic, așa cum nici miile de martiri, chiar din zilele noastre, care se lasă zdrobiți sub roțile djaggernaut-ului, nu dovedesc existența reală a lui Budha și a încarnărilor lui [*n. tr.: djaggernaut = artefact enorm, sub formă de vehicul, ce nu poate fi oprit și care distruge totul în calea lui; este folosit la unele ceremonii religioase budiste; unii fanatici se aruncă benevol sub roțile lui, pentru a-și dovedi credința*].

Cum am putea crede în mod rezonabil că Iisus Hristos a existat, și mai ales că a existat săvârșind minuni extraordinare, când niciun istoric, niciun scriitor contemporan n-a vorbit despre el, cu sau fără miracole? Tacitus, care a trăit între anii 54 și 140, și a cărui istorie abundă în detalii de mică importanță, nu a știut de existența lui Iisus Hristos. Suetoniu (65-135) istoric minuțios a 12 cezari, n-a auzit de Iisus Hristos. Quintilian, ilustrul retor, născut în timpul lui Claudius, n-a auzit de Iisus Hristos, el, în a cărui carte „Despre oratorie”, unul din cele mai frumoase monumente ale literaturii latine, trece în revistă toți oratorii, avocații și sofiștii predicatori. Pliniu cel Bătrân, născut în timpul lui Tiberius, mort în timpul lui Titus, a fost un admirabil naturalist, adăugând științei naturii povestiri plăcute ale faptele celebre din timpul său, nici el nu a auzit de Iisus Hristos. Nepotul lui, Pliniu cel Tânăr, ale cărui nenumărate scrisori vioaie și instructive, precum cele ale doamnei de Sévigné, vorbesc despre tot, nu știa nimic despre Iisus Hristos, nici măcar în scrisorile sale către Traian, în care îi citează pe creștini ca fiind o sectă derivată din iudaism. Epictet, marele moralist, filozoful căruia nu i-a scăpat analiza niciunei credințe religioase, n-a știut de existența lui Iisus Hristos, el, care se născuse în Asia Mică, care a venit la Roma sub Nero și care a fost exilat sub Domițian, el, ale cărui convorbiri au fost consemnate de discipolul său, Arrian. Pomponius Mela, care a scris în anul 43 (la 10 ani după miracolele nemaipomenite din Vinerea Mare) marea și savanta lui lucrare „O descriere a lumii”, studiază geografia în

maniera lui Strabon, adică alătură descrierii fiecărei țări studiate de el principalele evenimente petrecute acolo; și el e complet mut în privința lui Iisus Hristos atunci când vorbește de Iudeea!…

Dar Plutarh?… S-a născut la Cheroneea, în plină Grecie, în această regiune în care Biserica afirmă că discipolii lui Mesia Iisus s-au răspândit după Penticostă, că au ținut predici, că au înfăptuit minuni, la vederea cărora mulțimea se convertea. A murit în anul 120; a trăit 30 de ani la Roma, unde miracolele creștine străluceau, extraordinare, până în mijlocul Colosseum-ului, sub ochii asistenței, ne povestesc popii. Ca istoric, Plutarh avea o specializare: făcea biografia tuturor oamenilor celebri, fără a neglija culegerea legendelor minunate, și el nu a scris biografia lui Iisus Hristos!…

Dar Seneca?… Născut la Cordoba în anul 2, mort la Roma în anul 66, el a fost contemporan cu omul-dumnezeu; a trăit cea mai mare parte a vieții lui la curtea imperială; se afla la Roma între anii 51 și 64, atunci când a avut loc lunga întrecere în minuni între Simion-Petru și Simion din Gitta, întrecere care s-a sfârșit prin moartea tragică a acestuia din urmă, după spusele papilor infailibili. Acest Simion, conducătorul unei secte samaritene, se luase la harță cu Petru în Iudeea și, din acel moment, hotărâse să-i facă o concurență serioasă, pentru câștigarea supremației. Petru reda vederea orbilor, îi dezumfla pe hidropici, învia morții în numele lui Iisus Hristos. Simion din Gitta opera în numele unui Duh Sfânt, pe care-l numea Pneuma-Hagion, iar miracolele lui nu erau nici ele mai prejos, deși de altă factură: la comanda lui, statuile din piețele publice coborau de pe soclurile lor și țopăiau pe stradă; arunca o seceră în sus, iar aceasta se îndrepta spre câmpul vecin și făcea singură munca a zece secerători; într-o seară, când într-o sală de întruniri nu era lumină, Simion chemă luna, aceasta coborî, micșorându-și discul, intră în sală și se menținu la o oarecare distanță de

tavan, pentru a-i lumina pe ascultători tot timpul necesar. În sfârșit, în prezența curții imperiale, a senatorilor și a oamenilor, Simion din Gitta se ridică în aer într-un car de foc, apărut instantaneu la invocarea lui; dar Petru îl invocă și el pe Iisus Hristos, carul dispăru și magicianul Simion căzu cam de la 100 de metri înălțime, rupându-și picioarele în cădere; de ciudă, el se aruncă a doua zi de la o fereastră și de data aceasta muri. Toată această istorie este un articol de credință… Ei bine, Seneca, care a scris mult, n-a spus nimic despre aceste minuni. E adevărat că mai târziu, călugării au distrus și au făcut să dispară definitiv tratatul său „Despre mișcarea Pământului”, care, fără îndoială, contrazicea ideile dogmatice despre Pământul plat și nemișcat și Soarele mișcător, precum și tratatul său „Despre superstiție” care, cel mai probabil, dacă-i menționa pe creștini, nu le arăta suficient respect, sau le expunea primele legende, diferite de cele din evanghelii.

Dar Philon din Alexandria, acest Platon al evreilor, care a trăit 100 de ani (s-a născut în anul 20 înaintea erei noastre și a murit în anul 80, era noastră) care a mers la Roma și la Ierusalim, care a filozofat în calitatea lui de esenian convins, care a scris atâtea opere conținând anumite teorii care au fost preluate ulterior de școlile teologice creștine? Încă unul care n-a știut de existența lui Iisus Hristos, Petru, Ioan, Pavel și a celorlalți apostoli!…

Nici Flavius Josephus însuși n-a știut nimic despre predicile publice ale lui Mesia Iisus, nimic despre miracolele publice, nimic despre crucificarea publică. Josephus, istoricul evreu care a relatat despre toți insignifianții Mesia, care a scris cu cel mai mare lux de amănunte istoria rasei sale, și în special pe cea a evreilor de până la asediul Ierusalimului, la care a fost martor; născut la 4 ani după drama de pe Golgota și la 31 de ani după marea răscoală a lui Iuda Galileanul, el i-a cunoscut pe iudaiții creștini, dar pe creștinii Petru și Pavel, nu!…

Să fim serioși! De îndată ce examinăm lucrurile de aproape, domnul Iisus Hristos nu este decât un mit, iar adevărul privind fabricarea legendei lui se întrevede, ca și munca clandestină și secretă, prin care s-au pus, încet-încet, bazele unei religii noi, ivită la țanc, pentru a înlocui vechiul păgânism greco-roman, care se destrăma.

Nenorocirea care, prin mâna lui Titus, s-a abătut asupra națiunii iudaice, a împărțit acest popor dispersat de cezari în două tipuri de caracter: unii perseverenți, încăpățânați, îndârjiți în credința neamului lor; alții, mai abili, s-au repliat, prudenți și prefăcuți mai întâi, sub jugul învingătorilor, dar sfârșind prin a-i îmblânzi, în ziua în care Constantin a înțeles ce foloase ar putea trage tronul imperial de pe urma noului altar.

Iudaismul creștin are prezentul; iudaismul evreiesc încă mai speră să aibă viitorul. Amândouă greșesc. Începând de la râsul molipsitor al lui Voltaire, cugetul liber respinge toate superstițiile, infame sau ridicole; iar viitorul aparține gândirii libere, învingătoare, eliberatoare.

Terminată această nouă ediție, revăzută și adăugită, în ziua celui de-al treilea centenar al supliciului lui Giordano Bruno, care nu este un mit, el, sublimul martir al cugetului liber, ținut timp de 8 ani în închisorile Sfântului Oficiu, supus torturilor Inchiziției și ars de viu la Roma, pe 17 februarie 1600, de către Papă și cardinali, prinții preoților.

Paris, Editura P. Fort, 1900

––––––– //–––––––